

ព្រះ
ព្រះបិតាជ័យវរ្ម័ន
និង

សេចក្តីព្រះបាទសាសនាខ្មែរ

អភិបាលប្រតិបត្តិ

យមក បឋមភាគ

៨៧

ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ ភ្នំពេញ

ព.ស ២៥០៩

អភិធម្មប្រតិបត្តិ

យមកល្យ បរិមោ ភាគោ

នគោ-គុស្ត កតវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ។

មូលយមកំ

ឧទ្ទេសវិញ

(១) យេកេចិ កុសលា ធម្មា សទ្ធ តេ កុសលមូលា យេ វា បទ កុសលមូលា សទ្ធ តេ ធម្មា កុសលា ។ យេកេចិ កុសលា ធម្មា សទ្ធ តេ កុសលមូលេន ឯកមូលា យេ វា បទ កុសលមូលេន ឯកមូលា សទ្ធ តេ ធម្មា កុសលា ។ យេកេចិ កុសលមូលេន ឯកមូលា ធម្មា សទ្ធ តេ កុសលមូលេន អញ្ញមញ្ញមូលា យេ វា បទ កុសលមូលេន អញ្ញមញ្ញមូលា សទ្ធ តេ ធម្មា កុសលា ។ យេកេចិ កុសលា ធម្មា សទ្ធ តេ កុសលមូលា យេ វា បទ កុសលមូលមូលា សទ្ធ តេ ធម្មា កុសលា ។ យេកេចិ កុសលា ធម្មា សទ្ធ តេ កុសលមូលេន ឯកមូលមូលា

អភិធម្មប្រតិបត្តិ

យមក: បរិបរាជ

សូមឧទ្ទេស្តា ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ អរហត្តសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ។

មូលយមកិ:

ឧទ្ទេសវិញ:

[១] តួកធម៌ណាមួយ ជាតុសល តួកធម៌តាំងអស់នោះ មាន តុសលជាមូល មួយយ៉ាងទៀត តួកធម៌ណា មានតុសលជាមូល តួក ធម៌តាំងអស់នោះ ជាតុសល ។ តួកធម៌ណាមួយ ជាតុសល តួកធម៌ តាំងអស់នោះ មានមូលតែមួយ ដោយតុសលមូល មួយយ៉ាងទៀត តួកធម៌ណា មានមូលតែមួយ ដោយតុសលមូល តួកធម៌តាំងអស់នោះ ជាតុសល ។ តួកធម៌ណាមួយ មានមូលតែមួយ ដោយតុសលមូល តួក ធម៌តាំងអស់នោះ មានគ្នាខិតគ្នាជាមូល ដោយតុសលមូល មួយយ៉ាង ទៀត តួកធម៌ណា មានគ្នាខិតគ្នាជាមូល ដោយតុសលមូល តួកធម៌ តាំងអស់នោះ ជាតុសល ។ តួកធម៌ណាមួយ ជាតុសល តួកធម៌តាំងអស់ នោះ មានតុសលជាមូល មួយយ៉ាងទៀត តួកធម៌ណា មានតុសល- មូលជាមូល តួកធម៌តាំងអស់នោះ ជាតុសល ។ តួកធម៌ណាមួយ ជា តុសល តួកធម៌តាំងអស់នោះ មានមូលតែមួយជាមូល ដោយតុសលមូល

យេ វ៉ា បទ កុសលមូលេន ឯកមូលមូលា សព្វ តេ
 ធម្មា កុសលា ។ យេតេចិ កុសលមូលេន ឯក-
 មូលមូលា ធម្មា សព្វ តេ កុសលមូលេន អញ្ញ-
 មញ្ញមូលមូលា យេ វ៉ា បទ កុសលមូលេន អញ្ញ-
 មញ្ញមូលមូលា សព្វ តេ ធម្មា កុសលា ។ យេតេចិ
 កុសលា ធម្មា សព្វ តេ កុសលមូលកា យេ វ៉ា
 បទ កុសលមូលកា សព្វ តេ ធម្មា កុសលា ។
 យេតេចិ កុសលា ធម្មា សព្វ តេ កុសលមូលេន
 ឯកមូលកា យេ វ៉ា បទ កុសលមូលេន ឯក-
 មូលកា សព្វ តេ ធម្មា កុសលា ។ យេតេចិ
 កុសលមូលេន ឯកមូលកា ធម្មា សព្វ តេ
 កុសលមូលេន អញ្ញមញ្ញមូលកា យេ វ៉ា បទ
 កុសលមូលេន អញ្ញមញ្ញមូលកា សព្វ តេ ធម្មា
 កុសលា ។ យេតេចិ កុសលា ធម្មា សព្វ តេ កុ-
 សលមូលមូលកា យេ វ៉ា បទ កុសលមូលមូលកា
 សព្វ តេ ធម្មា កុសលា ។ យេតេចិ កុសលា
 ធម្មា សព្វ តេ កុសលមូលេន ឯកមូលមូលកា

មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលតែមួយ ដោយកុសល
 មូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាកុសល ។ ពួកធម៌ណាមួយ មានមូលតែ
 មួយជាមូល ដោយកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលតែមួយ
 ទាំងឡាយ ដោយកុសលមូល មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូល
 តែឆ្នាំទាំងឡាយ ដោយកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជា
 កុសល ។ ពួកធម៌ណាមួយ ជាកុសល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មាន
 កុសលជាមូល មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានកុសលជាមូល ពួក
 ធម៌ទាំងអស់នោះ ជាកុសល ។ ពួកធម៌ណាមួយ ជាកុសល ពួកធម៌
 ទាំងអស់នោះ មានមូលតែមួយ ដោយកុសលមូល មួយយ៉ាងទៀត ពួក
 ធម៌ណា មានមូលតែមួយ ដោយកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជា
 កុសល ។ ពួកធម៌ណាមួយ មានមូលតែមួយ ដោយកុសលមូល ពួកធម៌
 ទាំងអស់នោះ មានឆ្នាំទាំងឡាយ ដោយកុសលមូល មួយយ៉ាងទៀត
 ពួកធម៌ណា មានឆ្នាំទាំងឡាយ ដោយកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់
 នោះ ជាកុសល ។ ពួកធម៌ណាមួយ ជាកុសល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ
 មានកុសលមូលជាមូល មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានកុសលមូល
 ជាមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាកុសល ។ ពួកធម៌ណាមួយ ជាកុសល
 ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលតែមួយ ដោយកុសលមូល

អកុសលមូលេន ឯកមូលមូលា សព្វ តេ ធម្មា
 អកុសលា ។ យេកេចិ អកុសលមូលេន ឯក-
 មូលមូលា ធម្មា សព្វ តេ អកុសលមូលេន អញ្ញ-
 មញ្ញមូលមូលា យេ វំ បទ អកុសលមូលេន
 អញ្ញមញ្ញមូលមូលា សព្វ តេ ធម្មា អកុសលា ។
 យេកេចិ អកុសលា ធម្មា សព្វ តេ អកុសល-
 មូលកា យេ វំ បទ អកុសលមូលកា សព្វ តេ
 ធម្មា អកុសលា ។ យេកេចិ អកុសលា ធម្មា
 សព្វ តេ អកុសលមូលេន ឯកមូលកា យេ វំ
 បទ អកុសលមូលេន ឯកមូលកា សព្វ តេ
 ធម្មា អកុសលា ។ យេកេចិ អកុសលមូលេន
 ឯកមូលកា ធម្មា សព្វ តេ អកុសលមូលេន អញ្ញ-
 មញ្ញមូលកា យេ វំ បទ អកុសលមូលេន អញ្ញមញ្ញ-
 មូលកា សព្វ តេ ធម្មា អកុសលា ។ យេកេចិ
 អកុសលា ធម្មា សព្វ តេ អកុសលមូលមូលកា
 យេ វំ បទ អកុសលមូលមូលកា សព្វ តេ ធម្មា
 អកុសលា ។ យេកេចិ អកុសលា ធម្មា សព្វ តេ

ត្ថាធមិណា មានមូលនៃមូលជាមូល យោយអកុសលមូល មូលជាមូល
 អស់នោះ ជាអកុសល ។ ត្ថាធមិណាមួយ មានមូលនៃមូលជាមូល
 ដោយអកុសលមូល ត្ថាធមិណានៃអស់នោះ មានមូលនៃមូលជាមូល
 ដោយអកុសលមូល មួយយ៉ាងទៀត ត្ថាធមិណា មានមូលនៃមូលជាមូល
 ជាមូល ដោយអកុសលមូល ត្ថាធមិណានៃអស់នោះ ជាអកុសល ។ ត្ថា
 ធមិណាមួយ ជាអកុសល ត្ថាធមិណានៃអស់នោះ មានអកុសលជាមូល
 មួយយ៉ាងទៀត ត្ថាធមិណា មានអកុសលជាមូល ត្ថាធមិណានៃអស់នោះ
 ជាអកុសល ។ ត្ថាធមិណាមួយ ជាអកុសល ត្ថាធមិណានៃអស់នោះ
 មានមូលនៃមួយ ដោយអកុសលមូល មួយយ៉ាងទៀត ត្ថាធមិណា
 មានមូលនៃមួយ ដោយអកុសលមូល ត្ថាធមិណានៃអស់នោះ ជា
 អកុសល ។ ត្ថាធមិណាមួយ មានមូលនៃមួយ ដោយអកុសលមូល
 ត្ថាធមិណានៃអស់នោះ មានមូលនៃមួយ ដោយអកុសលមូល មួយ
 យ៉ាងទៀត ត្ថាធមិណា មានមូលនៃមួយ ដោយអកុសលមូល
 ត្ថាធមិណានៃអស់នោះ ជាអកុសល ។ ត្ថាធមិណាមួយ ជាអកុសល
 ត្ថាធមិណានៃអស់នោះ មានអកុសលមូលជាមូល មួយយ៉ាងទៀត
 ត្ថាធមិណា មានអកុសលមូលជាមូល ត្ថាធមិណានៃអស់នោះ ជា
 អកុសល ។ ត្ថាធមិណាមួយ ជាអកុសល ត្ថាធមិណានៃអស់នោះ

អកុសលមូល ឯកមូលមូល ឬ យេ វំ បទ
អកុសលមូល ឯកមូលមូល ឬ ឆេ តេ ធម្មា
អកុសលា ។ យេ កេចិ អកុសលមូល ឯក-
មូលមូល ឬ ឆេ តេ អកុសលមូល ឯ
អញ្ញមញ្ញមូលមូល ឬ យេ វំ បទ អកុសលមូល ឯ
អញ្ញមញ្ញមូលមូល ឬ ឆេ តេ ធម្មា អកុសលា ។

(៣) យេ កេចិ អព្យាកតា ធម្មា សព្វេ តេ
អព្យាកតមូល ឬ យេ វំ បទ អព្យាកតមូល សព្វេ
តេ ធម្មា អព្យាកតា ។ យេ កេចិ អព្យាកតា ធម្មា
សព្វេ តេ អព្យាកតមូល ឯកមូល ឬ យេ វំ បទ
អព្យាកតមូល ឯកមូល សព្វេ តេ ធម្មា អព្យា-
កតា ។ យេ កេចិ អព្យាកតមូល ឯកមូល
ធម្មា សព្វេ តេ អព្យាកតមូល ឯកមូល
ឬ យេ វំ បទ អព្យាកតមូល ឯកមូល សព្វេ
តេ ធម្មា អព្យាកតា ។ យេ កេចិ អព្យាកតា ធម្មា
សព្វេ តេ អព្យាកតមូលមូល ឬ យេ វំ បទ អ-
ព្យាកតមូលមូល សព្វេ តេ ធម្មា អព្យាកតា ។

មានមូលនៃមួយជំពូក ដោយអកុសលមូល មួយយ៉ាងទៀត មូល
ណា មានមូលនៃមួយជំពូក ដោយអកុសលមូល មួយយ៉ាងទៀត
នោះ ជាអកុសល ។ តួធម៌ណាមួយ មានមូលនៃមួយជំពូក
ដោយអកុសលមូល តួធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលនៃមួយជំពូក
ដោយអកុសលមូល មួយយ៉ាងទៀត តួធម៌ណា មានមូលនៃមួយជំពូក
តួធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអកុសល ។

(៤) តួធម៌ណាមួយ ជាអព្យាក្រឹត តួធម៌ទាំងអស់នោះ
ជាមូលនៃអព្យាក្រឹត មួយយ៉ាងទៀត តួធម៌ណា ជាមូលនៃអព្យាក្រឹត
តួធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអព្យាក្រឹត ។ តួធម៌ណាមួយ ជាអព្យាក្រឹត
តួធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលនៃមួយ ដោយអព្យាកតមូល មួយយ៉ាង
ទៀត តួធម៌ណា មានមូលនៃមួយ ដោយអព្យាកតមូល តួធម៌ទាំងអស់
នោះ ជាអព្យាក្រឹត ។ តួធម៌ណាមួយ មានមូលនៃមួយ ដោយអព្យា-
កតមូល តួធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលនៃមួយ ដោយអព្យាកតមូល
មួយយ៉ាងទៀត តួធម៌ណា មានមូលនៃមួយ ដោយអព្យាកតមូល
តួធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអព្យាក្រឹត ។ តួធម៌ណាមួយ ជាអព្យាក្រឹត តួ
ធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលនៃអព្យាក្រឹតជាមូល មួយយ៉ាងទៀត តួធម៌
ណា មានមូលនៃអព្យាក្រឹតជាមូល តួធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអព្យាក្រឹត ។

សព្វេ តេ អព្យាកតម្ភលម្ភលកា យេ វា បទ អព្យាកតម្ភលម្ភលកា សព្វេ តេ ធម្មា អព្យាកតា ។ យេកេចិ អព្យាកតា ធម្មា សព្វេ តេ អព្យាកតម្ភលេន ឯកម្ភលម្ភលកា យេ វា បទ អព្យាកតម្ភលេន ឯកម្ភលម្ភលកា សព្វេ តេ ធម្មា អព្យាកតា ។ យេកេចិ អព្យាកតម្ភលេន ឯកម្ភលម្ភលកា ធម្មា សព្វេ តេ អព្យាកតម្ភលេន អញ្ញមញ្ញម្ភលម្ភលកា យេ វា បទ អព្យាកតម្ភលេន អញ្ញមញ្ញម្ភលម្ភលកា សព្វេ តេ ធម្មា អព្យាកតា ។

[៤] យេកេចិ ធាមា ធម្មា សព្វេ តេ ធាមម្ភលា យេ វា បទ ធាមម្ភលា សព្វេ តេ ធម្មា ធាមា ។ យេកេចិ ធាមា ធម្មា សព្វេ តេ ធាមម្ភលេន ឯកម្ភលា យេ វា បទ ធាមម្ភលេន ឯកម្ភលា^(១) សព្វេ តេ ធម្មា ធាមា ។ យេកេចិ ធាមម្ភលេន ឯកម្ភលា ធម្មា សព្វេ តេ ធាមម្ភលេន អញ្ញមញ្ញម្ភលា យេ វា បទ

១ ឧ. ឯកម្ភលម្ភល ។

ត្ថុធម៌ទាំងអស់នោះ មានអព្យាកតម្ភលជាមួយ មួយយ៉ាងទៀត ត្ថុធម៌ណា មានអព្យាកតម្ភលជាមួយ ត្ថុធម៌ទាំងអស់នោះ ជា អព្យាក្រឹត ។ ត្ថុធម៌ណាមួយ ជាអព្យាក្រឹត ត្ថុធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលតែមួយជាមួយ ដោយអព្យាកតម្ភល មួយយ៉ាងទៀត ត្ថុធម៌ណា មានមូលតែមួយជាមួយ ដោយអព្យាកតម្ភល ត្ថុធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអព្យាក្រឹត ។ ត្ថុធម៌ណាមួយ មានមូលតែមួយជាមួយ ដោយអព្យាកតម្ភល ត្ថុធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលនៃភ្នាខ័នភ្នាជាមួយ ដោយអព្យាកតម្ភល មួយយ៉ាងទៀត ត្ថុធម៌ណា មានមូលនៃភ្នាខ័នភ្នាជាមួយ ដោយអព្យាកតម្ភល ត្ថុធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអព្យាក្រឹត ។

[៤] ត្ថុធម៌ណាមួយ ជាធាម ត្ថុធម៌ទាំងអស់នោះ ជាមូលនៃធាម មួយយ៉ាងទៀត ត្ថុធម៌ណា ជាមូលនៃធាម ត្ថុធម៌ទាំងអស់នោះ ជាធាម ។ ត្ថុធម៌ណាមួយ ជាធាម ត្ថុធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលតែមួយ ដោយធាមមូល មួយយ៉ាងទៀត ត្ថុធម៌ណា មានមូលតែមួយ ដោយធាមមូល ត្ថុធម៌ទាំងអស់នោះ ជាធាម ។ ត្ថុធម៌ណាមួយ មានមូលតែមួយ ដោយធាមមូល ត្ថុធម៌ទាំងអស់នោះ មានភ្នាខ័នភ្នាជាមួយ ដោយធាមមូល មួយយ៉ាងទៀត

នាមមូលេន អញ្ញមញ្ញមូលេន សព្វេ តេ ធម្មា ជាមា ។
 យេកេចិ ជាមា ធម្មា សព្វេ តេ នាមមូលមូលេន យេ
 វា បន នាមមូលមូលេន សព្វេ តេ ធម្មា ជាមា ។
 យេកេចិ ជាមា ធម្មា សព្វេ តេ នាមមូលេន
 ឯកមូលមូលេន យេ វា បន នាមមូលេន ឯកមូល-
 មូលេន សព្វេ តេ ធម្មា ជាមា ។ យេកេចិ នាម-
 មូលេន ឯកមូលមូលេន ធម្មា សព្វេ តេ នាមមូ-
 លេន អញ្ញមញ្ញមូលមូលេន យេ វា បន នាមមូលេន
 អញ្ញមញ្ញមូលមូលេន សព្វេ តេ ធម្មា ជាមា ។ យេ-
 កេចិ ជាមា ធម្មា សព្វេ តេ នាមមូលេន យេ វា
 បន នាមមូលេន សព្វេ តេ ធម្មា ជាមា ។ យេកេចិ
 ជាមា ធម្មា សព្វេ តេ នាមមូលេន ឯកមូលេន
 យេ វា បន នាមមូលេន ឯកមូលេន សព្វេ តេ
 ធម្មា ជាមា ។ យេកេចិ នាមមូលេន ឯកមូល-
 េន ធម្មា សព្វេ តេ នាមមូលេន អញ្ញមញ្ញមូល-
 េន យេ វា បន នាមមូលេន អញ្ញមញ្ញមូលេន

ត្ថកធម៌ណា មានគ្នាខំនិក្ខាជាមូល ដោយនាមមូល ត្ថកធម៌ទាំង
 អស់នោះ ជាទាម ។ ត្ថកធម៌ណាមួយ ជាទាម ត្ថកធម៌
 ទាំងអស់នោះ មាននាមមូលជាមូល មួយយ៉ាងទៀត ត្ថកធម៌ណា
 មាននាមមូលជាមូល ត្ថកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាទាម ។ ត្ថកធម៌
 ណាមួយ ជាទាម ត្ថកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលនៃមួយជាមូល
 ដោយនាមមូល មួយយ៉ាងទៀត ត្ថកធម៌ណា មានមូលនៃមួយជា
 មូល ដោយនាមមូល ត្ថកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាទាម ។ ត្ថកធម៌
 ណាមួយ មានមូលនៃមួយជាមូល ដោយនាមមូល ត្ថកធម៌ទាំង
 អស់នោះ មានមូលនៃគ្នាខំនិក្ខាជាមូល ដោយនាមមូល មួយយ៉ាង
 ទៀត ត្ថកធម៌ណា មានមូលនៃគ្នាខំនិក្ខាជាមូល ដោយនាមមូល
 ត្ថកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាទាម ។ ត្ថកធម៌ណាមួយ ជាទាម ត្ថកធម៌
 ទាំងអស់នោះ មាននាមជាមូល មួយយ៉ាងទៀត ត្ថកធម៌ណា មាន
 នាមជាមូល ត្ថកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាទាម ។ ត្ថកធម៌ណាមួយ
 ជាទាម ត្ថកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលនៃមួយ ដោយនាមមូល
 មួយយ៉ាងទៀត ត្ថកធម៌ណា មានមូលនៃមួយ ដោយនាមមូល ត្ថកធម៌
 ទាំងអស់នោះ ជាទាម ។ ត្ថកធម៌ណាមួយ មានមូលនៃមួយ ដោយ
 នាមមូល ត្ថកធម៌ទាំងអស់នោះ មានគ្នាខំនិក្ខាជាមូល ដោយនាមមូល
 មួយយ៉ាងទៀត ត្ថកធម៌ណា មានគ្នាខំនិក្ខាជាមូល ដោយនាមមូល

សព្វ តេ ធម្មា ជាមា ។ យេកេចិ ជាមា ធម្មា
 សព្វ តេ ជាមម្ភុលម្ភុលកា យេ វា បទ ជាម-
 ម្ភុលម្ភុលកា សព្វ តេ ធម្មា ជាមា ។ យេកេចិ
 ជាមា ធម្មា សព្វ តេ ជាមម្ភុលេន ឯកម្ភុលម្ភុ-
 លកា យេ វា បទ ជាមម្ភុលេន ឯកម្ភុលម្ភុលកា
 សព្វ តេ ធម្មា ជាមា ។ យេកេចិ ជាមម្ភុលេន
 ឯកម្ភុលម្ភុលកា ធម្មា សព្វ តេ ជាមម្ភុលេន
 អញ្ញមញ្ញម្ភុលម្ភុលកា យេ វា បទ ជាមម្ភុលេន
 អញ្ញមញ្ញម្ភុលម្ភុលកា សព្វ តេ ធម្មា ជាមា ។

[៥] យេកេចិ កុសលា ធម្មា សព្វ តេ
 កុសលហេតុ ។ បេ ។ កុសលនិពាទា ។ បេ ។
 កុសលសម្ពា ។ បេ ។ កុសលប្បករ ។ បេ ។
 កុសលសម្ពាទា ។ បេ ។ កុសលាហារ ។ បេ ។
 កុសលាវច្ឆណា ។ បេ ។ កុសលប្បទ្វយេ ។ បេ ។
 កុសលសម្ពទយា ។ បេ ។

ម្ភុលំ ហេតុ និពាទត្ថុ សម្ពា បករំ ធម្ម
 សម្ពាទា ហារវច្ឆណា បទ្វយេ សម្ពទយេន ចាតិ ។

ត្ថុធម្មិចំនីអសំនោះ ជាមាម ។ ត្ថុធម្មិណាម្ភុយ ជាមាម ត្ថុធម្មិ
 ធម្មិចំនីអសំនោះ មាននាមម្ភុលជាម្ភុល ម្ភុយយ៉ាងទៀត ត្ថុធម្មិណា
 មាននាមម្ភុលជាម្ភុល ត្ថុធម្មិចំនីអសំនោះ ជាមាម ។ ត្ថុធម្មិ
 ណាម្ភុយ ជាមាម ត្ថុធម្មិចំនីអសំនោះ មានម្ភុលនៃម្ភុយជាម្ភុល
 ដោយនាមម្ភុល ម្ភុយយ៉ាងទៀត ត្ថុធម្មិណា មានម្ភុលនៃម្ភុយជាម្ភុល
 ដោយនាមម្ភុល ត្ថុធម្មិចំនីអសំនោះ ជាមាម ។ ត្ថុធម្មិណាម្ភុយ
 មានម្ភុលនៃម្ភុយជាម្ភុល ដោយនាមម្ភុល ត្ថុធម្មិចំនីអសំនោះ មាន
 ម្ភុលនៃគ្នានិងគ្នាជាម្ភុល ដោយនាមម្ភុល ម្ភុយយ៉ាងទៀត ត្ថុធម្មិណា
 មានម្ភុលនៃគ្នានិងគ្នាជាម្ភុល ដោយនាមម្ភុល ត្ថុធម្មិចំនីអសំនោះ
 ជាមាម ។

[៥] ត្ថុធម្មិណាម្ភុយ ជាកុសល ត្ថុធម្មិចំនីអសំនោះ ជាហេតុ
 នៃកុសល ។ បេ ។ ជាទិពានៃកុសល ។ បេ ។ ជាទីកើតនៃកុសល
 ។ បេ ។ ជាដំនើរនៃកុសល ។ បេ ។ ជាសម្ពាទានៃកុសល ។ បេ ។
 ជាហារនៃកុសល ។ បេ ។ ជាវច្ឆណ៍នៃកុសល ។ បេ ។ ជា
 ប្បទ្វយ៍នៃកុសល ។ បេ ។ ជាសម្ពទ័យនៃកុសល ។ បេ ។

ម្ភុល ខ ហេតុ ខ និពាទ ខ សម្ពា ខ បករំ ខ សម្ពាទា ខ
 ហារ ខ វច្ឆណ៍ ខ ប្បទ្វយ ខ សម្ពទ័យ ខ ។

ពិធីសារ

[៦] យេកេចិ កុសលា ធម្មា សព្វេ តេ
 កុសលម្ពលានិ ។ តិណោវ កុសលម្ពលានិ អវ-
 សេសា កុសលា ធម្មា ន កុសលម្ពលា ។ យេ
 វ ចន កុសលម្ពលា សព្វេ តេ ធម្មា កុសលានិ ។
 អាមត្តា ។ យេកេចិ កុសលា ធម្មា សព្វេ តេ
 កុសលម្ពលេន ឯកម្ពលានិ ។ អាមត្តា ។ យេ វ
 ចន កុសលម្ពលេន ឯកម្ពលា សព្វេ តេ ធម្មា
 កុសលានិ ។ កុសលសមុដ្ឋានំ រូបំ កុសលម្ពលេន
 ឯកម្ពលំ ន កុសលំ កុសលំ កុសលម្ពលេន ឯក-
 ម្ពលេនោវ កុសលក្កំ ។ យេកេចិ កុសលម្ពលេន
 ឯកម្ពលា ធម្មា សព្វេ តេ កុសលម្ពលេន អញ្ញ-
 បញ្ញម្ពលានិ ។ ម្ពលានិ យានិ ឯកតោ ទឃ្មន្តិនិ
 កុសលម្ពលានិ ឯកម្ពលានិ យេវ អញ្ញបញ្ញម្ពលានិ
 ច អវសេសា កុសលម្ពលសហជាតា ធម្មា កុ-
 សលម្ពលេន ឯកម្ពលា ន ច អញ្ញបញ្ញម្ពលា ។
 យេ វ ចន កុសលម្ពលេន អញ្ញបញ្ញម្ពលា សព្វេ
 តេ ធម្មា កុសលានិ ។ អាមត្តា ។

[៧] យេកេចិ កុសលា ធម្មា សព្វេ តេ

ពិធីសារ

[៦] ត្ថានធមិណាម្ហយ ជាតុសល ត្ថានធមិចាំងអស់នោះ ជា
 កុសលម្ពលឬ ។ កុសលម្ពល មានគ្រឹមតែ ៣ ឯត្ថានធមិ ជាតុសល
 ដ៏សេស មិនមែនជាតុសលម្ពលឡើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត ត្ថានធមិ
 ណា ជាតុសលម្ពល ត្ថានធមិចាំងអស់នោះ ជាតុសលឬ ។ រឺ ។
 ត្ថានធមិណាម្ហយ ជាតុសល ត្ថានធមិចាំងអស់នោះ មានមូលតែមួយ
 ដោយកុសលម្ពលឬ ។ រឺ ។ មួយយ៉ាងទៀត ត្ថានធមិណា មាន
 មូលតែមួយ ដោយកុសលម្ពល ត្ថានធមិចាំងអស់នោះ ជាតុសលឬ ។
 រួម មានកុសលជាសមុដ្ឋាន មានមូលតែមួយ ដោយកុសលម្ពល តែ
 មិនមែនជាតុសលឡើយ ឯកុសល មានមូលតែមួយ ដោយកុសល-
 ម្ពលផង ជាតុសលផង ។ ត្ថានធមិណាម្ហយ មានមូលតែមួយ ដោយ
 កុសលម្ពល ត្ថានធមិចាំងអស់នោះ មានភ្នាក់ងារជាមូល ដោយកុសល-
 ម្ពលឬ ។ មូលចាំងឡាយណា ជាតុសលម្ពល តើក្នុងវិជ្ជាមួយគ្នា
 មានមូលតែមួយផង មានភ្នាក់ងារជាមូលផង ឯត្ថានធមិដ៏សេស ដែល
 តើកជាមួយដ៏តុសលម្ពល ឈ្មោះថាមានមូលតែមួយ ដោយកុសលម្ពល
 តែមិនមែនឈ្មោះថាមានភ្នាក់ងារជាមូលឡើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 ត្ថានធមិណា មានភ្នាក់ងារជាមូល ដោយកុសលម្ពល ត្ថានធមិចាំងអស់
 នោះ ជាតុសលឬ ។ រឺ ។

[៧] ត្ថានធមិណាម្ហយ ជាតុសល ត្ថានធមិចាំងអស់នោះ

កុសលមូលមូលនាម ។ តើលោក កុសលមូលមូលនាម
 អវសេសា កុសលា ធម្មា ន កុសលមូលមូលនាម ។
 យេ វា បទ កុសលមូលមូលនាម សត្វ តេ ធម្មា
 កុសលាតិ ។ អាមត្តា ។ យេកេចិ កុសលា
 ធម្មា សត្វ តេ កុសលមូលេន ឯកមូលមូល-
 តិ ។ អាមត្តា ។ យេ វា បទ កុសលមូលេន
 ឯកមូលមូលនាម សត្វ តេ ធម្មា កុសលាតិ ។
 កុសលសមុដ្ឋានំ រូបំ កុសលមូលេន ឯកមូលមូល-
 ន កុសលំ កុសលំ កុសលមូលេន ឯកមូល-
 មូលញ្ចេវ កុសលញ្ច ។ យេកេចិ កុសលមូលេន
 ឯកមូលមូលនាម ធម្មា សត្វ តេ កុសលមូលេន
 អញ្ញមញ្ញមូលមូលនាម ។ មូលនិ យានិ ឯកតោ
 ឧប្បជ្ឈន្តិ កុសលមូលនាមិ ឯកមូលមូលនាមិ ថេវ
 អញ្ញមញ្ញមូលមូលនាមិ ថ អវសេសា កុសលមូល-
 សហជាតា ធម្មា កុសលមូលេន ឯកមូលមូល-
 ន ថ អញ្ញមញ្ញមូលមូលនាម ។ យេ វា បទ កុសល-
 មូលេន អញ្ញមញ្ញមូលមូលនាម សត្វ តេ ធម្មា កុស-
 លាតិ ។ អាមត្តា ។

នាមកុសលមូលជាមូលមូល ។ ក្នុងកុសលមូលជាមូល មានក្រឹមនៃ ព
 ត្នកធម៌ ជាមូល ដ៏សេស មិនមែនឈ្មោះថាមានកុសលមូលជាមូល
 ឡើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត ត្នកធម៌ណា មានកុសលមូលជាមូល
 ត្នកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាមូលមូល ។ តើ ។ ត្នកធម៌ណាមួយ ជា
 កុសល ត្នកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលនៃមួយជាមូល ដោយ
 កុសលមូលមូល ។ តើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ត្នកធម៌ណា មានមូល
 នៃមួយជាមូល ដោយកុសលមូល ត្នកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាមូល
 មូល ។ រួច មានកុសលជាសមុដ្ឋាន មានមូលនៃមួយជាមូល ដោយ
 កុសលមូល នៃមិនមែនជាមូល ឯកុសល មានមូលនៃមួយជាមូល
 ដោយកុសលមូលផង ជាមូលផង ។ ត្នកធម៌ណាមួយ មានមូល
 នៃមួយជាមូល ដោយកុសលមូល ត្នកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូល
 នៃគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយកុសលមូលមូល ។ មូលទាំងឡាយណា ជា
 កុសលមូល កើតក្នុងទីជាមួយគ្នា (មូលទាំងឡាយនោះ) ឈ្មោះថា
 មានមូលនៃមួយជាមូលផង ឈ្មោះថាមានមូលនៃគ្នានិងគ្នាជាមូលផង
 ឯត្នកធម៌ដ៏សេស ដែលកើតជាមួយនឹងកុសលមូល ឈ្មោះថាមានមូល
 នៃមួយជាមូល ដោយកុសលមូល នៃមិនមែនជាមូល ឯកុសលមូល
 នៃមួយជាមូល ឡើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត ត្នកធម៌ណា មានមូលនៃ
 គ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយកុសលមូល ត្នកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាមូល
 មូល ។ តើ ។

[៨] យេកេចិ កុសលេន ធម្មា សទ្ធវេ តេ
 កុសលម្ភលកាតិ ។ អាមត្តា ។ យេ វា បទ
 កុសលម្ភលកា សទ្ធវេ តេ ធម្មា កុសលាតិ ។
 កុសលសមុដ្ឋានំ រូបំ កុសលម្ភលកំ ន កុសលំ
 កុសលំ កុសលម្ភលកញ្ជៅ កុសលញ្ច ។ យេ-
 កេចិ កុសលា ធម្មា សទ្ធវេ តេ កុសលម្ភលេន
 ឯកម្ភលកាតិ ។ អាមត្តា ។ យេ វា បទ
 កុសលម្ភលេន ឯកម្ភលកា សទ្ធវេ តេ ធម្មា
 កុសលាតិ ។ កុសលសមុដ្ឋានំ រូបំ កុសលម្ភលេន
 ឯកម្ភលកំ ន កុសលំ កុសលំ កុសលម្ភលេន
 ឯកម្ភលកញ្ជៅ កុសលញ្ច ។ យេកេចិ កុសល-
 ម្ភលេន ឯកម្ភលកា ធម្មា សទ្ធវេ តេ កុសលម្ភលេន
 អញ្ញមញ្ញម្ភលកាតិ ។ ម្ភលានិ យានិ ឯកតោ
 ឧប្បន្នំ កុសលម្ភលានិ ឯកម្ភលកានិ បេវ អញ្ញ-
 មញ្ញម្ភលកានិ ច អវសេសា កុសលម្ភលសហជាតា
 ធម្មា កុសលម្ភលេន ឯកម្ភលកា ន ច អញ្ញ-
 មញ្ញម្ភលកា ។ យេ វា បទ កុសលម្ភលេន អញ្ញ-
 មញ្ញម្ភលកា សទ្ធវេ តេ ធម្មា កុសលាតិ ។ អាមត្តា ។

[៩] ត្នកធម៌បិណម្ពយ ពិកុសលេ ត្នកធម៌បិណម្ពយេ យេ
 កុសលជាម្ភលម្ភ ។ អើ ។ ម្ពយយ៉ាវៀត ត្នកធម៌បិណ ពិកុសលេ
 ជាម្ភល ត្នកធម៌បិណម្ពយេ ពិកុសលម្ភ ។ រូប ពានកុសលជា
 សមុដ្ឋាន មានកុសលជាម្ភល តែមិនមែនជាកុសលឡើយ ឯកុសល
 មានកុសលជាម្ភលផង ជាកុសលផង ។ ត្នកធម៌បិណម្ពយ ជាកុសល
 ត្នកធម៌បិណម្ពយេ មានមូលតែមួយ ដោយកុសលម្ភលម្ភ ។ អើ ។
 ម្ពយយ៉ាវៀត ត្នកធម៌បិណ មានមូលតែមួយ ដោយកុសលម្ភល
 ត្នកធម៌បិណម្ពយេ ជាកុសលម្ភ ។ រូប ពានកុសលជាសមុដ្ឋាន
 មានមូលតែមួយ ដោយកុសលម្ភល តែមិនមែនជាកុសលឡើយ ឯ
 កុសល មានមូលតែមួយ ដោយកុសលម្ភលផង ពិកុសលផង ។
 ត្នកធម៌បិណម្ពយ មានមូលតែមួយ ដោយកុសលម្ភល ត្នកធម៌បិណម្ពយ
 ម្ពយេ មានគ្នានិវត្តជាម្ភល ដោយកុសលម្ភលម្ភ ។ មូលទាំង-
 ឡាយណា ជាកុសលម្ភល កើតឡើងជាមួយគ្នា (មូលទាំងឡាយ
 នោះ) មានមូលតែមួយផង មានគ្នានិវត្តជាម្ភលផង ឯត្នកធម៌
 ដ៏សស ដែលកើតជាមួយនឹងកុសលម្ភល គ្រាន់តែមានមូលតែមួយ
 ដោយកុសលម្ភល តែមិនមែនមានគ្នានិវត្តជាម្ភលឡើយ ។ ម្ពយ
 យ៉ាវៀត ត្នកធម៌បិណ មានគ្នានិវត្តជាម្ភល ដោយកុសលម្ភល
 ត្នកធម៌បិណម្ពយេ ជាកុសលម្ភ ។ អើ ។

[៧] យេកេចិ កុសលា ធម្មា សទ្ធេ តេ
 កុសលម្មលម្មលកាតិ ។ អាមត្តា ។ យេ វា ថន
 កុសលម្មលម្មលកា សទ្ធេ តេ ធម្មា កុសលាតិ ។
 កុសលសមុដ្ឋានំ រូបំ កុសលម្មលម្មលកំ ន កុសលំ
 កុសលំ កុសលម្មលម្មលកញ្ជៅ កុសលញ ។
 យេកេចិ កុសលា ធម្មា សទ្ធេ តេ កុសល-
 ម្មលេន ឯកម្មលម្មលកាតិ ។ អាមត្តា ។ យេ
 វា ថន កុសលម្មលេន ឯកម្មលម្មលកា សទ្ធេ
 តេ ធម្មា កុសលាតិ ។ កុសលសមុដ្ឋានំ រូបំ
 កុសលម្មលេន ឯកម្មលម្មលកំ ន កុសលំ
 កុសលំ កុសលម្មលេន ឯកម្មលម្មលកញ្ជៅ កុ-
 សលញ ។ យេកេចិ កុសលម្មលេន ឯកម្មល-
 ម្មលកា ធម្មា សទ្ធេ តេ កុសលម្មលេន អញ្ញ-
 មញ្ញម្មលម្មលកាតិ ។ ម្មលានំ យានិ ឯកតោ
 ឧប្បន្ននំ កុសលម្មលានិ ឯកម្មលម្មលកានិ ថេវ
 អញ្ញមញ្ញម្មលម្មលកានិ ថ អវសេសា កុសល-
 ម្មលសហជាតា ធម្មា កុសលម្មលេន ឯកម្មល-
 ម្មលកា ន ថ អញ្ញមញ្ញម្មលម្មលកា ។ យេ វា ថន

[៧] ក្នុងធម៌នាមម្មល ជាតុសល ក្នុងធម៌នាមសំខាន់
 មានកុសលម្មលជាម្មល ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ក្នុងធម៌នាម
 មានកុសលម្មលជាម្មល ក្នុងធម៌នាមសំខាន់ ជាតុសល ។ រូប
 មានកុសលជាសមុដ្ឋាន មានកុសលម្មលជាម្មល តែមិនមែនជាតុសល
 ឡើយ ឯតុសល មានកុសលម្មលជាម្មលផង ជាតុសលផង ។
 ក្នុងធម៌នាមមួយ ជាតុសល ក្នុងធម៌នាមសំខាន់ មានម្មលតែមួយ
 ជាម្មល ដោយកុសលម្មល ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ក្នុងធម៌
 នាម មានម្មលតែមួយជាម្មល ដោយកុសលម្មល ក្នុងធម៌នាមសំ
 ខាន់ ជាតុសល ។ រូប មានកុសលជាសមុដ្ឋាន មានម្មល
 តែមួយជាម្មល ដោយកុសលម្មល តែមិនមែនជាតុសលឡើយ ឯ
 តុសល ឈ្មោះជាមានម្មលតែមួយជាម្មល ដោយកុសលម្មលផង ជា
 តុសលផង ។ ក្នុងធម៌នាមមួយ មានម្មលតែមួយជាម្មល ដោយ
 កុសលម្មល ក្នុងធម៌នាមសំខាន់ មានម្មលខែត្នានិក្ខជាម្មល ដោយ
 កុសលម្មល ។ ម្មលនាមខ្លះណា ជាតុសលម្មល កើតក្នុងទិដ្ឋា
 មួយគ្នា (ម្មលនាមខ្លះមាន) មានម្មលតែមួយជាម្មលផង មានម្មល
 ខែត្នានិក្ខជាម្មលផង ក្នុងធម៌នាមសំខាន់ ដែលកើតជាមួយនឹងកុសល-
 ម្មល គ្រាន់តែមានម្មលតែមួយជាម្មល ដោយកុសលម្មល តែមិនមែន
 មានម្មលខែត្នានិក្ខជាម្មលឡើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត ក្នុងធម៌នាម

កុសលមូលេន អញ្ញបញ្ញាមូលមូលេនា សព្វ តេ
ធម្មា កុសលាតិ ។ អាមន្តា ។

[១០] យេកេចិ អកុសលា ធម្មា សព្វ តេ
អកុសលមូលាតិ ។ តិណោវ អកុសលមូលានិ
អវសេសា អកុសលា ធម្មា ន អកុសលមូលា ។
យេ វា បទ អកុសលមូលា សព្វ តេ ធម្មា
អកុសលាតិ ។ អាមន្តា ។ យេកេចិ អកុសលា
ធម្មា សព្វ តេ អកុសលមូលេន ឯកមូលាតិ ។
អហេតុកំ អកុសលំ អកុសលមូលេន ន ឯក-
មូលំ សហេតុកំ អកុសលំ អកុសលមូលេន
ឯកមូលំ ។ យេ វា បទ អកុសលមូលេន
ឯកមូលា សព្វ តេ ធម្មា អកុសលាតិ ។
អកុសលសមុត្តានំ រូបំ អកុសលមូលេន ឯក-
មូលំ ន អកុសលំ អកុសលំ អកុសលមូលេន
ឯកមូលោវ អកុសលកា ។ យេកេចិ អកុ-
សលមូលេន ឯកមូលា ធម្មា សព្វ តេ អកុសល-
មូលេន អញ្ញបញ្ញាមូលាតិ ។ មូលានិ យានិ ឯក-
តោ ឧប្បជ្ជន្តិ អកុសលមូលានិ ឯកមូលានិ ថេវ

បទមូលវិទ្ធក្ខន្ធិវិទ្ធក្ខន្ធិមូលេ វេយកុសលមូលេ ក្កាធមិបំនិសរំនាវ
ជាតុសលមូលមូ ។ អើ ។

[១០] ត្ថកធមិណាមួយ ជាអកុសល ត្ថកធមិបំនិសរំនាវ
ជាអកុសលមូលមូ ។ ត្ថកអកុសលមូល មានគ្រឹះតែ ៣ នៃត្ថកធមិ
ជាអកុសលជំរេស មិនមែនឈ្មោះជាអកុសលមូលរឿយ ។ មួយ
យ៉ាងទៀត ត្ថកធមិណា ជាអកុសលមូល ត្ថកធមិបំនិសរំនាវ ជា
អកុសលមូ ។ អើ ។ ត្ថកធមិណាមួយ ជាអកុសល ត្ថកធមិបំនិ
សរំនាវ មានមូលតែមួយ ដោយអកុសលមូលមូ ។ អកុសល
ជាហេតុកៈ មិនមែនមានមូលតែមួយ ដោយអកុសលមូលរឿយ
នៃអកុសល ជាហេតុកៈ រឿងមានមូលតែមួយ ដោយអកុសល-
មូល ។ មួយយ៉ាងទៀត ត្ថកធមិណា មានមូលតែមួយ ដោយ
អកុសលមូល ត្ថកធមិបំនិសរំនាវ ជាអកុសលមូ ។ ប្រ មានអកុ-
សលជាសមុត្តាន មានមូលតែមួយ ដោយអកុសលមូល តែមិនមែន
ជាអកុសលរឿយ នៃអកុសល មានមូលតែមួយ ដោយអកុសល-
មូលជំរេ ជាអកុសលជំរេ ។ ត្ថកធមិណាមួយ បទមូលវិទ្ធក្ខន្ធិ
ដោយអកុសលមូល ក្កាធមិបំនិសរំនាវ មានគ្នាទិវិគ្គាជាមូល
ដោយអកុសលមូលមូ ។ មូលបំនិសរំនាវណា ជាអកុសលមូល
តែវិគ្គាទិវិគ្គាមួយគ្នា (មូលបំនិសរំនាវនាវ) មានមូលតែមួយជំរេ

ប្តូរឈ្មោះ អកុសលម្ចាស់

អញ្ញាមញ្ញម្ចាស់និង អវសេសា អកុសលម្ចាស់-
 សហជានា ធម្មា អកុសលម្ចាស់និង ឯកម្ចាស់ និង
 ច អញ្ញាមញ្ញម្ចាស់ ។ យេ វា បទ អកុសល-
 ម្ចាស់និង អញ្ញាមញ្ញម្ចាស់ សព្វេ តេ ធម្មា អកុស-
 លាតិ ។ អាមញ្ញា ។

(១១) យេកេចិ អកុសលា ធម្មា សព្វេ តេ
 អកុសលម្ចាស់ម្ចាស់និង ។ តិណោវ អកុសលម្ចាស់-
 ម្ចាស់និង អវសេសា អកុសលា ធម្មា និង អកុ-
 សលម្ចាស់ម្ចាស់ ។ យេ វា បទ អកុសលម្ចាស់-
 ម្ចាស់ សព្វេ តេ ធម្មា អកុសលាតិ ។ អាមញ្ញា ។
 យេកេចិ អកុសលា ធម្មា សព្វេ តេ អកុសល-
 ម្ចាស់និង ឯកម្ចាស់ម្ចាស់និង ។ អហេតុកំ អកុសលំ
 អកុសលម្ចាស់និង និង ឯកម្ចាស់ម្ចាស់ សហេតុកំ
 អកុសលំ អកុសលម្ចាស់និង ឯកម្ចាស់ម្ចាស់ ។ យេ
 វា បទ អកុសលម្ចាស់និង ឯកម្ចាស់ម្ចាស់ សព្វេ តេ
 ធម្មា អកុសលាតិ ។ អកុសលសមុដ្ឋានំ រូបំ អកុ-
 សលម្ចាស់និង ឯកម្ចាស់ម្ចាស់ និង អកុសលំ អកុសលំ
 អកុសលម្ចាស់និង ឯកម្ចាស់ម្ចាស់ព្យាវ អកុសលញ្ចំ ។

មានគ្នាខឹងគ្នាដំបូងដំបូង ឯក្នុងកំរើសសេស វិបរមើលដំបូងដំបូង
 សលម្ចាស់ មានម្ចាស់ម្ចាស់ ដំបូងម្ចាស់ម្ចាស់ វិបរមើលដំបូងដំបូង
 គ្នាដំបូងឡើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត ក្នុងធម៌ណា មានម្ចាស់ដំបូងម្ចាស់
 ដោយអកុសលម្ចាស់ ក្នុងធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអកុសលម្ចាស់ ។ អើ ។

(១១) ក្នុងធម៌ណាមួយ ជាអកុសល ក្នុងធម៌ទាំងអស់នោះ
 មានអកុសលម្ចាស់ម្ចាស់ ។ ក្នុងអកុសលម្ចាស់ម្ចាស់ មានគ្រឹះ
 តែ ឮ ឯក្នុងធម៌ ជាអកុសលដ៏សេស មិនមែនមាននោះជាអកុសល-
 ម្ចាស់ដំបូងឡើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត ក្នុងធម៌ណា មានអកុស-
 លម្ចាស់ម្ចាស់ ក្នុងធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអកុសលម្ចាស់ ។ អើ ។
 ក្នុងធម៌ណាមួយ ជាអកុសល ក្នុងធម៌ទាំងអស់នោះ មានម្ចាស់តែ
 មួយដំបូង ដោយអកុសលម្ចាស់ម្ចាស់ ។ អកុសល ជាអហេតុកៈ
 មិនមែនមានម្ចាស់តែមួយដំបូង ដោយអកុសលម្ចាស់ឡើយ ឯអកុ-
 សល ជាសហេតុកៈ ទើបមានម្ចាស់តែមួយដំបូង ដោយអកុ-
 សលម្ចាស់ ។ មួយយ៉ាងទៀត ក្នុងធម៌ណា មានម្ចាស់តែមួយ
 ដំបូង ដោយអកុសលម្ចាស់ ក្នុងធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអកុសល
 ។ រូប មានអកុសលជាសមុដ្ឋាន មានម្ចាស់តែមួយដំបូង
 ដោយអកុសលម្ចាស់ តែមិនមែនជាអកុសលឡើយ ឯអកុសល មាន
 ម្ចាស់តែមួយដំបូង ដោយអកុសលម្ចាស់ដឹង ជាអកុសលដឹង ។

យោងទៅ អកុសលមូលេន ឯកមូលមូលា ធម្មា
 សព្វេ តេ អកុសលមូលេន អញ្ញមញ្ញមូលមូលានិ ។
 មូលានិ យោង ឯកតោ ឧប្បជ្ឈន្តិ អកុសលមូលានិ
 ឯកមូលមូលានិ ថេវ អញ្ញមញ្ញមូលមូលានិ ច អវ-
 សេសា អកុសលមូលសហជាតា ធម្មា អកុសល-
 មូលេន ឯកមូលមូលា ន ច អញ្ញមញ្ញមូលមូលា ។
 យេ នំ បន អកុសលមូលេន អញ្ញមញ្ញមូលមូលា
 សព្វេ តេ ធម្មា អកុសលានិ ។ អាមត្តា ។

[១២] យោងទៅ អកុសលា ធម្មា សព្វេ តេ
 អកុសលមូលកាតិ ។ អហេតុកំ អកុសលំ ន
 អកុសលមូលកំ សហេតុកំ អកុសលំ អកុសល-
 មូលកំ ។ យេ នំ បន អកុសលមូលកា សព្វេ តេ
 ធម្មា អកុសលានិ ។ អកុសលសមុដ្ឋានំ រូបំ អកុ-
 សលមូលកំ ន អកុសលំ អកុសលំ អកុសលមូល-
 កាតោវ អកុសលកា ។ យោងទៅ អកុសលា ធម្មា
 សព្វេ តេ អកុសលមូលេន ឯកមូលកាតិ ។ អ-
 ហេតុកំ អកុសលំ អកុសលមូលេន ន ឯកមូលកំ

ត្រូវបានបញ្ជាក់ ឈ្មោះនៃមូលដ្ឋាន ឈ្មោះអកុសលមូល ពួក
 ធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលនៃមូលដ្ឋាន ឈ្មោះអកុសលមូល
 មូល ។ មូលទាំងឡាយនោះ ឈ្មោះអកុសលមូល កើតក្នុងទីជាមួយគ្នា
 (មូលទាំងឡាយនោះ) មានមូលនៃមូលដ្ឋាន មានមូលនៃគ្នានិង
 គ្នាជាមូលដ្ឋាន ឯពួកធម៌ទាំងអស់ ដែលកើតព្រមគ្នានឹងអកុសលមូល
 គ្រាន់តែមានមូលនៃមូលដ្ឋាន ដោយអកុសលមូល តែមិនមែនមាន
 មូលនៃគ្នានិងគ្នាជាមូលឡើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មាន
 មូលនៃគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយអកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជា
 អកុសលមូល ។ អើ ។

[១២] ពួកធម៌ណាមួយ ជាអកុសល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មាន
 អកុសលជាមូលមូល ។ អកុសល ជាសហេតុកៈ មិនមែនមានអកុសល
 ជាមូលឡើយ ឯអកុសល ជាសហេតុកៈ រឿងមានអកុសលជាមូល ។
 មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានអកុសលជាមូល ពួកធម៌ទាំងអស់
 នោះ ជាអកុសលមូល ។ រូប មានអកុសលជាសមុដ្ឋាន មានអកុសលជា
 មូល តែមិនមែនជាអកុសលឡើយ ឯអកុសល រឿងមានអកុសលជា
 មូលនឹង ជាអកុសលដ្ឋាន ។ ពួកធម៌ណាមួយ ជាអកុសល ពួកធម៌
 ទាំងអស់នោះ មានមូលនៃមូល ដោយអកុសលមូលមូល ។ អកុសល
 ជាសហេតុកៈ មិនមែនមានមូលនៃមូល ដោយអកុសលមូលឡើយ ។

សហេតុកំ អកុសលំ អកុសលមូលេន ឯកមូល-
 កំ ។ យេ វំ បទ អកុសលមូលេន ឯកមូលកា
 សទ្ធវេ តេ ធម្មា អកុសលាតិ ។ អកុសលសមុដ្ឋានំ
 រូបំ អកុសលមូលេន ឯកមូលកំ ន អកុសលំ
 អកុសលំ អកុសលមូលេន ឯកមូលកាញេវ អកុ-
 សលញ ។ យេកេចិ អកុសលមូលេន ឯកមូលកា
 ធម្មា សទ្ធវេ តេ អកុសលមូលេន អញ្ញមញ្ញមូល-
 កាតិ ។ មូលានិ យានិ ឯកតោ ឧប្បជ្ឈន្តិ អកុស-
 លមូលានិ ឯកមូលកានិ ចេវ អញ្ញមញ្ញមូលកានិ
 ច អវសេសា អកុសលមូលសហជាតា ធម្មា អកុ-
 សលមូលេន ឯកមូលកា ន ច អញ្ញមញ្ញមូលកា ។
 យេ វំ បទ អកុសលមូលេន អញ្ញមញ្ញមូលកា
 សទ្ធវេ តេ ធម្មា អកុសលាតិ ។ អាមត្តា ។

(១៣) យេកេចិ អកុសលា ធម្មា សទ្ធវេ តេ
 អកុសលមូលមូលកាតិ ។ អហេតុកំ អកុសលំ
 ន អកុសលមូលមូលកំ សហេតុកំ អកុសលំ
 អកុសលមូលមូលកំ ។ យេ វំ បទ អកុសល-
 មូលមូលកា សទ្ធវេ តេ ធម្មា អកុសលាតិ ។

ឯកកុសល ជាសហេតុកៈ រឿងមានមូលតែមួយ ដោយអកុសលមូល ។
 មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលតែមួយ ដោយអកុសលមូល
 ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអកុសលមូល ។ ឬ មានអកុសលជាសមុដ្ឋាន
 មានមូលតែមួយ ដោយអកុសលមូល តែមិនមែនជាអកុសលឡើយ
 ឯអកុសល មានមូលតែមួយ ដោយអកុសលមូលផង ជាអកុសល
 ផង ។ ពួកធម៌ណាមួយ មានមូលតែមួយ ដោយអកុសលមូល
 ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានគ្នានឹងគ្នាជាមូល ដោយអកុសលមូល ។
 មូលទាំងឡាយណា ជាអកុសលមូល កើតក្នុងវិជ្ជាមួយគ្នា (មូលទាំង-
 ឡាយនោះ) មានមូលតែមួយផង ជាមូលនៃគ្នានឹងគ្នាផង ឯពួកធម៌
 ដ៏សេស ដែលកើតព្រមគ្នានឹងអកុសលមូល គ្រាន់តែមានមូលតែមួយ
 ដោយអកុសលមូល តែមិនមែនមានគ្នានឹងគ្នាជាមូលឡើយ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានគ្នានឹងគ្នាជាមូល ដោយអកុសលមូល
 ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអកុសលមូល ។ ភី ។

(១៣) ពួកធម៌ណាមួយ ជាអកុសល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ
 មានអកុសលមូលជាមូលមូល ។ អកុសល ជាសហេតុកៈ មិន
 មែនមានអកុសលមូលជាមូលឡើយ ឯអកុសល ជាសហេតុកៈ
 រឿងមានអកុសលមូលជាមូល ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា
 មានអកុសលមូលជាមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអកុសលមូល ។

អកុសលសមុប្បាទំ ភូមំ អកុសលមូលមូលកំ ន
 អកុសលំ អកុសលំ អកុសលមូលមូលកញ្ចោវ
 អកុសលញ ។ យេកេចិ អកុសលា ធម្មា
 សទ្ធិ តេ អកុសលមូលេន ឯកមូលមូលកាតិ ។
 អហេតុកំ អកុសលំ អកុសលមូលេន ន ឯក-
 មូលមូលកំ សហេតុកំ អកុសលំ អកុសល-
 មូលេន ឯកមូលមូលកំ ។ យេ វា ថន
 អកុសលមូលេន ឯកមូលមូលកា សទ្ធិ តេ
 ធម្មា អកុសលាតិ ។ អកុសលសមុប្បាទំ ភូមំ
 អកុសលមូលេន ឯកមូលមូលកំ ន អកុសលំ
 អកុសលំ អកុសលមូលេន ឯកមូលមូលកញ្ចោវ
 អកុសលញ ។ យេកេចិ អកុសលមូលេន
 ឯកមូលមូលកា ធម្មា សទ្ធិ តេ អកុសលមូ-
 លេន អញ្ញមញ្ញមូលមូលកាតិ ។ មូលានិ យានិ
 ឯកតោ ឧប្បជ្ឈន្តិ អកុសលមូលានិ ឯកមូលមូល-
 កានិ ទេវ អញ្ញមញ្ញមូលមូលកានិ ថ អវសេសា
 អកុសលមូលសហជាតា នធម្មា អកុសលមូលេន
 ឯកមូលមូលកា ន ថ អញ្ញមញ្ញមូលមូលកា ។
 យេ វា ថន អកុសលមូលេន អញ្ញមញ្ញមូលមូលកា

រូប មានអកុសលជាសមុប្បាទ មានអកុសលមូលជាមូល តែមិនមែនជា
 អកុសលឡើយ ឯអកុសល មានអកុសលមូលជាមូលផង ជាអកុសល
 ផង ។ ពួកធម៌ណាមួយ ជាអកុសល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូល
 តែមួយជាមូល ដោយអកុសលមូលឬ ។ អកុសល ជាហេតុកៈ
 មិនមែនមានមូលតែមួយជាមូល ដោយអកុសលមូលឡើយ ឯអកុសល
 ជាហេតុកៈ រឿងមានមូលតែមួយជាមូល ដោយអកុសលមូល ។
 មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលតែមួយជាមូល ដោយអកុសល-
 មូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអកុសលឬ ។ រូប មានអកុសល
 ជាសមុប្បាទ មានមូលតែមួយជាមូល ដោយអកុសលមូល តែមិនមែន
 ជាអកុសលឡើយ ឯអកុសល មានមូលតែមួយជាមូល ដោយអកុ-
 សលមូលផង ជាអកុសលផង ។ ពួកធម៌ណាមួយ មានមូលតែមួយ
 ជាមូល ដោយអកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានគ្នាទាំងគ្នាជា
 មូល ដោយអកុសលមូលឬ ។ មូលទាំងឡាយណា ជាអកុសល-
 មូល កើតក្នុងទីជាមួយគ្នា (មូលទាំងឡាយនោះ) មានមូលតែមួយជា
 មូលផង មានមូលខ្លះគ្នាទាំងគ្នាជាមូលផង ឯពួកធម៌ដ៏សេស ដែលកើត
 ក្រុមគ្នាទាំងអកុសលមូល គ្រាន់តែមានមូលតែមួយជាមូល ដោយអកុ-
 សលមូល តែមិនមែនមានមូលខ្លះគ្នាទាំងគ្នាជាមូលឡើយ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលខ្លះគ្នាទាំងគ្នាជាមូល ដោយអកុសលមូល

សព្វេ តេ ធម្មា អនុសសនាតិ ។ អាមត្តា ។

(១២) យេកេចិ អព្យាក្រឹតា ធម្មា សព្វេ តេ អព្យាក្រឹតមូលាតិ ។ តីណេវ អព្យាក្រឹតមូលានិ អវសេសា អព្យាក្រឹតា ធម្មា ន អព្យាក្រឹតមូលា ។

យេ វា បទ អព្យាក្រឹតមូលា សព្វេ តេ ធម្មា អព្យាក្រឹតាតិ ។ អាមត្តា ។ យេកេចិ អព្យាក្រឹតា ធម្មា សព្វេ តេ អព្យាក្រឹតមូលេន ឯកមូលាតិ ។

អហេតុកំ អព្យាក្រឹតំ អព្យាក្រឹតមូលេន ន ឯកមូលំ សហេតុកំ អព្យាក្រឹតំ អព្យាក្រឹតមូលេន ឯកមូលំ ។ យេ វា បទ អព្យាក្រឹតមូលេន ឯកមូលា សព្វេ តេ ធម្មា អព្យាក្រឹតាតិ ។ អាមត្តា ។ យេកេចិ អព្យាក្រឹតមូលេន ឯកមូលា ធម្មា សព្វេ តេ អព្យាក្រឹតមូលេន អញ្ញមញ្ញមូលាតិ ។ មូលានិ យានិ ឯកតោ ឧប្បជ្ឈន្តិ អព្យាក្រឹតមូលានិ ឯកមូលានិ ចេវ អញ្ញមញ្ញមូលានិ ច អវសេសា អព្យាក្រឹតមូលសហជាតា ធម្មា អព្យាក្រឹតមូលេន ឯកមូលា ន ច អញ្ញមញ្ញមូលា ។ យេ វា បទ អព្យាក្រឹតមូលេន អញ្ញមញ្ញមូលា សព្វេ តេ ធម្មា អព្យាក្រឹតាតិ ។ អាមត្តា ។

តួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអព្យាក្រឹត ។ អើ ។

(១២) តួកធម៌ណាមួយ ជាអព្យាក្រឹត តួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាមូលនៃអព្យាក្រឹត ។ អព្យាក្រឹតមូលទាំងអស់ បានត្រឹមតែ តែ ឯតួកធម៌ជាអព្យាក្រឹតដ៏សេស ប៉ុន្តែមានលក្ខណៈអព្យាក្រឹតមូលឡើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត តួកធម៌ណាមួយ ជាមូលនៃអព្យាក្រឹត តួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអព្យាក្រឹត ។ អើ ។ តួកធម៌ណាមួយ ជាអព្យាក្រឹត តួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលតែមួយ ដោយអព្យាក្រឹតមូល ។ អព្យាក្រឹត ជាអហេតុកៈ ប៉ុន្តែមានមូលតែមួយ ដោយអព្យាក្រឹតមូលឡើយ ឯអព្យាក្រឹត ជាសហេតុកៈ ទើបមានមូលតែមួយ ដោយអព្យាក្រឹតមូល ។ មួយយ៉ាងទៀត តួកធម៌ណា មានមូលតែមួយ ដោយអព្យាក្រឹតមូល តួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអព្យាក្រឹត ។ អើ ។ តួកធម៌ណាមួយ មានមូលតែមួយ ដោយអព្យាក្រឹតមូល តួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានគ្នានឹងគ្នាជាមូល ដោយអព្យាក្រឹតមូល ។ មូលទាំងឡាយណា ជាអព្យាក្រឹតមូល កើតក្នុងទីជាមួយគ្នា (មូលទាំងឡាយនោះ) មានមូលតែមួយដឹង មានគ្នានឹងគ្នាជាមូលដឹង ឯតួកធម៌ដ៏សេស ដែលកើតប្រមាណនឹងអព្យាក្រឹតមូល គ្រាន់តែមានមូលតែមួយ ដោយអព្យាក្រឹតមូល តែមិនមែនមានគ្នានឹងគ្នាជាមូលឡើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត តួកធម៌ណា មានគ្នានឹងគ្នាជាមូល ដោយអព្យាក្រឹតមូល តួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអព្យាក្រឹត ។ អើ ។

(១៧) យេ ភេតិ អព្យាកតោ ធម្មា សព្វេ កេ
 អព្យាកតម្បលម្បលានិ ។ តិលោវ អព្យាកតម្បលម្ប-
 លានិ អវសេសា អព្យាកតា ធម្មា ន អព្យាកត-
 ម្បលម្បលា ។ យេ វា បទ អព្យាកតម្បលម្បលា
 សព្វេ កេ ធម្មា អព្យាកតានិ ។ អាមត្តា ។ យេ-
 កេចិ អព្យាកតា ធម្មា សព្វេ កេ អព្យាកតម្ប-
 លេន ឯកម្បលម្បលានិ ។ អហេតុកំ អព្យាកតំ
 អព្យាកតម្បលេន ន ឯកម្បលម្បលំ សហេតុកំ
 អព្យាកតំ អព្យាកតម្បលេន ឯកម្បលម្បលំ ។
 យេ វា បទ អព្យាកតម្បលេន ឯកម្បលម្បលា
 សព្វេ កេ ធម្មា អព្យាកតានិ ។ អាមត្តា ។ យេ-
 កេចិ អព្យាកតម្បលេន ឯកម្បលម្បលា ធម្មា សព្វេ
 កេ អព្យាកតម្បលេន អញ្ញមញ្ញម្បលម្បលានិ ។ ម្ប-
 លានិ យានិ ឯកតោ ឧប្បជ្ឈន្តិ អព្យាកតម្បលានិ
 ឯកម្បលម្បលានិ ចេវ អញ្ញមញ្ញម្បលម្បលានិ ន
 អវសេសា អព្យាកតម្បលសហជាតា ធម្មា អព្យា-
 កតម្បលេន ឯកម្បលម្បលា ន ន អញ្ញមញ្ញម្បល-
 ម្បលា ។ យេ វា បទ អព្យាកតម្បលេន អញ្ញមញ្ញម្ប-
 លម្បលា សព្វេ កេ ធម្មា អព្យាកតានិ ។ អាមត្តា ។

(១៥) តួធម្មិណម្បយ ជាអព្យាក្រឹត តួធម្មិណម្បយ
 ជាមូលនៃអព្យាកតម្បល ។ មូលនៃអព្យាកតម្បល ហេតុផ្លូវនៃ ធម្ម
 ឯតួធម្មិណម្បយ មិនមែនជាមូលនៃអព្យាកតម្បលឡើយ ។
 មួយយ៉ាងទៀត តួធម្មិណ ជាមូលនៃអព្យាកតម្បល តួធម្មិណនៃសេនា
 នោះ ជាអព្យាក្រឹត ។ អើ ។ តួធម្មិណម្បយ ជាអព្យាក្រឹត តួធម្មិណ
 នៃសេនានោះ មានមូលនៃមួយជាមូល ដោយអព្យាកតម្បល ។
 អព្យាក្រឹត ជាហេតុកៈ មិនមែនមានមូលនៃមួយជាមូល ដោយអព្យា-
 កតម្បលឡើយ ឯអព្យាក្រឹត ជាសហេតុកៈ ទើបមានមូលនៃមួយជា
 មូល ដោយអព្យាកតម្បល ។ មួយយ៉ាងទៀត តួធម្មិណ ហេតុ
 មូលនៃមួយជាមូល ដោយអព្យាកតម្បល តួធម្មិណនៃសេនានោះ ជា
 អព្យាក្រឹត ។ អើ ។ តួធម្មិណម្បយ មានមូលនៃមួយជាមូល
 ដោយអព្យាកតម្បល តួធម្មិណនៃសេនានោះ ហេតុផ្លូវនៃគ្នាឯងគ្នាជាមូល
 ដោយអព្យាកតម្បល ។ មូលនៃឧបាយណ ជាអព្យាកតម្បល តើគ
 ក្នុងទីនេះមួយគ្នា (មូលនៃឧបាយណ) មានមូលនៃមួយជាមូល
 ផង មានមូលនៃគ្នាឯងគ្នាជាមូលផង ឯតួធម្មិណនៃសេនា នៃសេនាត្រាម
 គ្នាឯងអព្យាកតម្បល គ្រាន់តែមានមូលនៃមួយជាមូល ដោយអព្យាកត-
 ម្បល នៃមិនមែនមានមូលនៃគ្នាឯងគ្នាជាមូលឡើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 តួធម្មិណ មានមូលនៃគ្នាឯងគ្នាជាមូល ដោយអព្យាកតម្បល តួធម្មិ
 ណនៃសេនានោះ ជាអព្យាក្រឹត ។ អើ ។

[១៦] យេកេចិ អក្សរសាស្ត្រ ធម្មា សព្វេ
 តេ អក្សរសាស្ត្រសាស្ត្រ ។ អហេតុកំ អក្សរ-
 កតំ ធម្មា អក្សរសាស្ត្រសាស្ត្រ សហេតុកំ អក្សរកតំ
 អក្សរសាស្ត្រសាស្ត្រ ។ យេ កំ បទ អក្សរសាស្ត្រ-
 មូលកា សព្វេ តេ ធម្មា អក្សរសាស្ត្រសាស្ត្រ ។ អា-
 មញ្ញា ។ យេកេចិ អក្សរសាស្ត្រ ធម្មា សព្វេ តេ
 អក្សរសាស្ត្រសាស្ត្រ ឯកមូលកាសាស្ត្រ ។ អហេតុកំ
 អក្សរកតំ អក្សរសាស្ត្រសាស្ត្រ ធម្មា ឯកមូលកំ ស-
 ហេតុកំ អក្សរកតំ អក្សរសាស្ត្រសាស្ត្រ ឯកមូល-
 កំ ។ យេ កំ បទ អក្សរសាស្ត្រសាស្ត្រ ឯក-
 មូលកា សព្វេ តេ ធម្មា អក្សរសាស្ត្រសាស្ត្រ ។ អា-
 មញ្ញា ។ យេកេចិ អក្សរសាស្ត្រសាស្ត្រ ឯកមូលកា
 ធម្មា សព្វេ តេ អក្សរសាស្ត្រសាស្ត្រ អញ្ញាមញ្ញមូល-
 កាសាស្ត្រ ។ មូលាធម្មិ យាធម្មិ ឯកតោ ឧប្បជ្ជន្តិ
 អក្សរសាស្ត្រសាស្ត្រ ឯកមូលកាសាស្ត្រ តេ អញ្ញាមញ្ញ-
 មូលកាសាស្ត្រ ធម្មា អសេសា អក្សរសាស្ត្រសាស្ត្រសហជាតា
 ធម្មា អក្សរសាស្ត្រសាស្ត្រ ឯកមូលកា ធម្មា អញ្ញាមញ្ញ-
 មូលកា ។ យេ កំ បទ អក្សរសាស្ត្រសាស្ត្រ អញ្ញាមញ្ញ-
 មូលកា សព្វេ តេ ធម្មា អក្សរសាស្ត្រសាស្ត្រ ។ អាមញ្ញា ។

[១៦] តួកធម្មិណមួយ ជាអក្សរសាស្ត្រ តួកធម្មិណមួយ
 មានអក្សរសាស្ត្រជាមូលកា ។ អក្សរសាស្ត្រ ជាអហេតុកៈ មិនមែនមានអ-
 ក្សរសាស្ត្រជាមូលកាយ ឯអក្សរសាស្ត្រ ជាសហេតុកៈ ទើបមានអក្សរសាស្ត្រ
 ជាមូល ។ មួយយ៉ាងទៀត តួកធម្មិណ មានអក្សរសាស្ត្រជាមូល តួក
 ធម្មិណមួយ ជាអក្សរសាស្ត្រ ។ អើ ។ តួកធម្មិណមួយ ជា
 អក្សរសាស្ត្រ តួកធម្មិណមួយ មានមូលកាយ ដោយអក្សរសាស្ត្រ-
 មូលកា ។ អក្សរសាស្ត្រ ជាអហេតុកៈ មិនមែនមានមូលកាយ ដោយ
 អក្សរសាស្ត្រកាយ ឯអក្សរសាស្ត្រ ជាសហេតុកៈ ទើបមានមូលកាយ
 ដោយអក្សរសាស្ត្រ ។ មួយយ៉ាងទៀត តួកធម្មិណ មានមូលកាយ
 ដោយអក្សរសាស្ត្រ តួកធម្មិណមួយ ជាអក្សរសាស្ត្រ ។ អើ ។
 តួកធម្មិណមួយ មានមូលកាយ ដោយអក្សរសាស្ត្រ តួកធម្មិណ
 មួយ មានគ្នាខ្លះគ្នាជាមូល ដោយអក្សរសាស្ត្រ ។ មូលកាយ
 ឡាយណា ជាអក្សរសាស្ត្រ ក៏ត្រូវទាំងមួយគ្នា (មូលកាយ
 នោះ) មានមូលកាយផង មានគ្នាខ្លះគ្នាជាមូលផង ឯតួកធម្មិណ
 ដែលក៏ត្រូវគ្នាខ្លះគ្នាអក្សរសាស្ត្រ គ្រាន់តែមានមូលកាយ ដោយ
 អក្សរសាស្ត្រ ក៏មិនមែនមានគ្នាខ្លះគ្នាជាមូលកាយ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត តួកធម្មិណ មានគ្នាខ្លះគ្នាជាមូល ដោយអក្សរសាស្ត្រ តួក
 ធម្មិណមួយ ជាអក្សរសាស្ត្រ ។ អើ ។

(១៧) យេកេចិ អព្យាកតតា ធម្មា សព្វេ តេ
 អព្យាកតម្ភលម្ភលកាតិ ។ អហេតុកំ អព្យាកតំ
 ១ អព្យាកតម្ភលម្ភលកំ សហេតុកំ អព្យាកតំ
 អព្យាកតម្ភលម្ភលកំ ។ យេ វា បទ អព្យាក-
 តម្ភលម្ភលកា សព្វេ តេ ធម្មា អព្យាកតាតិ ។
 អាមត្តា ។ យេកេចិ អព្យាកតា ធម្មា សព្វេ តេ
 អព្យាកតម្ភលេន ឯកម្ភលម្ភលកាតិ ។ អហេតុកំ
 អព្យាកតំ អព្យាកតម្ភលេន ១ ឯកម្ភលម្ភលកំ
 សហេតុកំ អព្យាកតំ អព្យាកតម្ភលេន ឯកម្ភល-
 ម្ភលកំ ។ យេ វា បទ អព្យាកតម្ភលេន ឯ-
 កម្ភលម្ភលកា សព្វេ តេ ធម្មា អព្យាកតាតិ ។
 អាមត្តា ។ យេកេចិ អព្យាកតម្ភលេន ឯកម្ភល-
 ម្ភលកា ធម្មា សព្វេ តេ អព្យាកតម្ភលេន អញ្ញ-
 មញ្ញម្ភលម្ភលកាតិ ។ ម្ភលាជិ យាជិ ឯកតោ
 ឧប្បជ្ឈន្តិ អព្យាកតម្ភលាជិ ឯកម្ភលម្ភលកាជិ ថេរ
 អញ្ញមញ្ញម្ភលម្ភលកាជិ ១ អវសេសា អព្យាកត-
 ម្ភលសហជាតា ធម្មា អព្យាកតម្ភលេន ឯកម្ភល-
 ម្ភលកា ១ ១ អញ្ញមញ្ញម្ភលម្ភលកា ។ យេ
 វា បទ អព្យាកតម្ភលេន អញ្ញមញ្ញម្ភលម្ភលកា

[១៧] តួកធម៌ណាមួយ ជាអព្យាក្រឹត តួកធម៌ទាំងអស់នោះ
 មានអព្យាកតម្ភលជាមូលប្ត ។ អព្យាក្រឹត ជាអហេតុកៈ ចិនៃមនមាន
 អព្យាកតម្ភលជាមូលឡើយ ឯអព្យាក្រឹត ជាសហេតុកៈ ទើបមានអព្យាក-
 តម្ភលជាមូល ។ មួយយ៉ាងទៀត តួកធម៌ណា មានអព្យាកតម្ភលជា
 មូល តួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអព្យាក្រឹតប្ត ។ អើ ។ តួកធម៌ណា
 មួយ ជាអព្យាក្រឹត តួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលតែមួយជាមូល
 ដោយអព្យាកតម្ភលប្ត ។ អព្យាក្រឹត ជាអហេតុកៈ ចិនៃមនមានមូល
 តែមួយជាមូល ដោយអព្យាកតម្ភលឡើយ ឯអព្យាក្រឹត ជាសហេតុកៈ
 ទើបមានមូលតែមួយជាមូល ដោយអព្យាកតម្ភល ។ មួយយ៉ាងទៀត
 តួកធម៌ណា មានមូលតែមួយជាមូល ដោយអព្យាកតម្ភល តួកធម៌ទាំង-
 អស់នោះ ជាអព្យាក្រឹតប្ត ។ អើ ។ តួកធម៌ណាមួយ មានមូលតែ
 មួយជាមូល ដោយអព្យាកតម្ភល តួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលខែត្តា
 ខែត្តាជាមូល ដោយអព្យាកតម្ភលប្ត ។ មូលទាំងឡាយណា ជាអព្យាក-
 តម្ភល កើតក្នុងទីជាមួយគ្នា (មូលទាំងឡាយនោះ) មានមូលតែមួយ
 ជាមូលផង មានមូលខែត្តាខែត្តាជាមូលផង ១តួកធម៌ណាមួយ ដោយ
 កើតប្រមុខខែត្តាអព្យាកតម្ភល ប្រាប់នៃមានមូលតែមួយជាមូល ដោយ
 អព្យាកតម្ភល តែមិនមែនមានមូលខែត្តាខែត្តាជាមូលឡើយ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត តួកធម៌ណា មានមូលខែត្តាខែត្តាជាមូល ដោយអព្យាកតម្ភល

ប្រយោគ អក្ខរកម្មផ្សេងៗ

សព្វ តេ ធម្មា អក្ករកម្មសាស្តិ ។ អាមត្តា ។

[១៩] យេកេចិ ធានា ធម្មា សព្វ តេ ធាមម្ភលាតិ ។ ទេវេ ធាមម្ភលាតិ អវសេសា ធានា ធម្មា ន ធាមម្ភលា ។ យេ វា ថន ធាមម្ភលា សព្វ តេ ធម្មា ធានាតិ ។ អាមត្តា ។ យេកេចិ ធានា ធម្មា សព្វ តេ ធាមម្ភលេន ឯកម្ភលាតិ ។ អហេតុកំ ធាមំ ធាមម្ភលេន ន ឯកម្ភលំ សហេតុកំ ធាមំ ធាមម្ភលេន ឯកម្ភលំ ។ យេ វា ថន ធាមម្ភលេន ឯកម្ភលា សព្វ តេ ធម្មា ធានាតិ ។ ធាមសម្មជ្ជាជំ រូបំ ធាមម្ភលេន ឯកម្ភលំ ន ធាមំ ធាមំ ធាមម្ភលេន ឯកម្ភលេញេវ ធាមត្វ ។ យេកេចិ ធាមម្ភលេន ឯកម្ភលា ធម្មា សព្វ តេ ធាមម្ភលេន អក្ខរកម្មម្ភលាតិ ។ ម្ភលាតិ យាតិ ឯកតោ ឧប្បជ្ជន្តិ ធាមម្ភលាតិ ឯកម្ភលាតិ ទេវេ អក្ខរកម្មម្ភលាតិ ធម អវសេសា ធាមម្ភលសហាតិកា ធម្មា ធាមម្ភលេន ឯកម្ភលា ន ធម អក្ខរកម្មម្ភលា ។ យេ វា ថន ធាមម្ភលេន អក្ខរកម្មម្ភលា សព្វ តេ ធម្មា ធានាតិ ។ អាមត្តា ។

ប្រយោគ អក្ខរកម្មផ្សេងៗ

ត្ថកធមិចាំងអស់នោះ ជាសព្វគ្រឹះវិញ ។ បើ ។

[១៩] ត្ថកធមិចណាម្ភយ ជាសព្វ ត្ថកធមិចាំងអស់នោះ ជាមូលនៃនាមវុ ។ ប្រាថេយ្យវាជីវ្យាយ បានគ្រឹះតែ ៧ ចុំព្រោះ ឯត្ថកធមិចាំងនាមវេសេស មិនមែនជាមូលនៃនាមឡើយ ។ ប្តូរយ៉ាង ទៀត ត្ថកធមិចណា ជាមូលនៃនាម ត្ថកធមិចាំងអស់នោះ ជានាមវុ ។ បើ ។ ត្ថកធមិចណាម្ភយ ជាសព្វ ត្ថកធមិចាំងអស់នោះ មានមូល តែមួយ ដោយនាមវុវុ ។ នាម ជាសហគុកៈ មិនមែនមានមូល តែមួយ ដោយនាមវុវុឡើយ ឯនាម ជាសហគុកៈ ទើបមានមូល តែមួយ ដោយនាមវុវុ ។ ប្តូរយ៉ាងទៀត ត្ថកធមិចណា មានមូលតែ មួយ ដោយនាមវុវុ ត្ថកធមិចាំងអស់នោះ ជានាមវុ ។ ប្រ មាន នាមជាសម្មជ្ជាជំ មានមូលតែមួយ ដោយនាមមូល តែមិនមែនជានាម ឡើយ ឯនាម មានមូលតែមួយ ដោយនាមមូលផង ជានាមផង ។ ត្ថកធមិចណាម្ភយ មានមូលតែមួយ ដោយនាមមូល ត្ថកធមិចាំងអស់ នោះ មានគ្នាខំគ្នាជាមូល ដោយនាមមូលវុ ។ មូលចាំងវិញយណា ជានាមមូល កើតក្នុងវិជ្ជាមួយគ្នា (មូលចាំងវិញយនោះ) មានមូលតែ មួយផង មានគ្នាខំគ្នាជាមូលផង ឯត្ថកធមិចាំងអស់ ដែលកើតប្រា គ្នាខំគ្នាជាមូល គ្រាន់តែមានមូលតែមួយ ដោយនាមមូល តែមិនមែន មានគ្នាខំគ្នាជាមូលឡើយ ។ ប្តូរយ៉ាងទៀត ត្ថកធមិចណា មានគ្នា ខំគ្នាជាមូល ដោយនាមមូល ត្ថកធមិចាំងអស់នោះ ជានាមវុ ។ បើ ។

(១៧) យេកេចិ នាមា ធម្មា សព្វេ តេ
 នាមម្ពលម្ពលាតិ ។ នវេវ នាមម្ពលម្ពលាធំ កវ-
 សេសា នាមា ធម្មា ន នាមម្ពលម្ពលា ។ យេ
 វា បទ នាមម្ពលម្ពលា សព្វេ តេ ធម្មា នាមាតិ ។
 កាមត្តា ។ យេកេចិ នាមា ធម្មា សព្វេ តេ
 នាមម្ពលេន ឯកម្ពលម្ពលាតិ ។ កហេតុកំ នាមំ
 នាមម្ពលេន ន ឯកម្ពលម្ពលំ សហេតុកំ នាមំ
 នាមម្ពលេន ឯកម្ពលម្ពលំ ។ យេ វា បទ
 នាមម្ពលេន ឯកម្ពលម្ពលា សព្វេ តេ ធម្មា
 នាមាតិ ។ នាមសមុត្តាធំ រូបំ នាមម្ពលេន ឯក-
 ម្ពលម្ពលំ ន នាមំ នាមំ នាមម្ពលេន ឯកម្ពលម្ពល-
 ញោវំ នាមញា ។ យេកេចិ នាមម្ពលេន ឯកម្ពល-
 ម្ពលា ធម្មា សព្វេ តេ នាមម្ពលេន កញ្ញមញ្ញម្ពល-
 ម្ពលាតិ ។ ម្ពលាធំ យាធំ ឯកេតោ ឧប្បជ្ជន្តិ នាម-
 ម្ពលាធំ ឯកម្ពលម្ពលាធំ នេវ កញ្ញមញ្ញម្ពលម្ពលាធំ
 ច កវសេសា នាមម្ពលសហជាតា ធម្មា នាមម្ព-
 លេន ឯកម្ពលម្ពលា ន ច កញ្ញមញ្ញម្ពលម្ពលា ។

(១៧) ត្ថកធមិណាម្ពយ ជាតាម ត្ថកធមិទាំងអស់នោះ មានមូល
 វៃនាមជាមូល ។ មូលវៃនាមជាមូលទាំងឡាយ មានគ្រឹះវៃ ៧
 ចុះក្លោះ ឯត្ថកធមិទាំងនោះដ៏សេស មិនមែនមានមូលវៃនាមជាមូល
 ឡើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត ត្ថកធមិណា មានមូលវៃនាមជាមូល ត្ថកធមិ
 ទាំងអស់នោះ ជាតាម ។ តើ ។ ត្ថកធមិណាម្ពយ ជាតាម ត្ថកធមិ
 ទាំងអស់នោះ មានមូលវៃនាមជាមូល ដោយសារមូល ។ ពោល
 ជាតាមត្ថកៈ មិនមែនមានមូលវៃនាមជាមូល ដោយសារមូលឡើយ
 ឯតាម ជាសហេតុកៈ វិញមាម្ពយវៃនាមជាមូល ដោយនាមមូល ។
 មួយយ៉ាងទៀត ត្ថកធមិណា មានមូលវៃនាមជាមូល ដោយនាមមូល
 ត្ថកធមិទាំងអស់នោះ ជាតាម ។ ឬ មាម្ពយវៃនាមជាមូល មាន
 មូលវៃនាមជាមូល ដោយសារមូល វៃនាមវៃនាមឡើយ ។
 នាម មានមូលវៃនាមជាមូល ដោយសារមូលដ៏ ជាតាមដ៏ ។
 ត្ថកធមិណាម្ពយ មានមូលវៃនាមជាមូល ដោយនាមមូល ត្ថកធមិ
 ទាំងអស់នោះ មានមូលវៃនាមជាមូល ដោយនាមមូល ។ មូល
 ទាំងឡាយណា ជាតាមមូល តើកត្តាវៃនាមមូល (មូលទាំងឡាយនោះ)
 មានមូលវៃនាមជាមូលដ៏ មានមូលវៃនាមជាមូល ។ មូល
 ដ៏សេស វៃនាមវៃនាមមូលដ៏មានមូល គ្រាន់តែមានមូលវៃនាមជា
 មូល ដោយនាមមូល វៃនាមវៃនាមមានមូលវៃនាមជាមូលឡើយ ។

យេ វា វេទ ជាមម្ភុលេន អត្តមត្តម្ភុលេន សព្វេ តេ ធម្មា ជាមាតិ ។ វាមន្តា ។

[២៦] យេកេចិ ជាមា ធម្មា សព្វេ តេ ជាមម្ភុលេកាតិ ។ អហេតុកំ ជាមំ ន ជាមម្ភុលេកំ សហេតុកំ ជាមំ ជាមម្ភុលេកំ ។ យេ វា វេទ ជាមម្ភុលេកា សព្វេ តេ ធម្មា ជាមាតិ ។ ជាមសមុដ្ឋានំ រូបំ ជាមម្ភុលេកំ ន ជាមំ ជាមំ ជាមម្ភុលេកេត្យេវ ជាមត្តា ។ យេកេចិ ជាមា ធម្មា សព្វេ តេ ជាមម្ភុលេន ឯកម្ភុលេកាតិ ។ អហេតុកំ ជាមំ ជាមម្ភុលេន ន ឯកម្ភុលេកំ សហេតុកំ ជាមំ ជាមម្ភុលេន ឯកម្ភុលេកំ ។ យេ វា វេទ ជាមម្ភុលេន ឯកម្ភុលេកា សព្វេ តេ ធម្មា ជាមាតិ ។ ជាមសមុដ្ឋានំ រូបំ ជាមម្ភុលេន ឯកម្ភុលេកំ ន ជាមំ ជាមំ ជាមម្ភុលេន ឯកម្ភុលេកេត្យេវ ជាមត្តា ។ យេកេចិ ជាមម្ភុលេន ឯកម្ភុលេកា ធម្មា សព្វេ តេ ជាមម្ភុលេន អត្តមត្តម្ភុលេកាតិ ។ ម្ភុលេនិ យានិ ឯកកោ ឧប្បជ្ឈន្តិ ជាមម្ភុលេនិ ឯកម្ភុលេកានិ ចេវ អត្តមត្តម្ភុលេកានិ ច អវសេសា ជាមម្ភុលេសហជាតា ធម្មា

មួយយ៉ាងទៀត តួកធម៌ណា មានមូលនៃគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយ នាមមូល តួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាតាមប្តូរ ។ កើ ។

[២០] តួកធម៌ណាមួយ ជាតាម តួកធម៌ទាំងអស់នោះ មាន នាមជាមូលប្តូរ ។ នាម ជាអហេតុកៈ មិនមែនមាននាមជាមូលឡើយ ឯនាម ជាសហេតុកៈ ទើបមាននាមជាមូល ។ មួយយ៉ាងទៀត តួក ធម៌ណា មាននាមជាមូល តួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាតាមប្តូរ ។ រូប មាននាមជាសមុដ្ឋាន មាននាមជាមូល នៃមិនមែនជាតាមឡើយ ឯ នាម មាននាមជាមូលផង ជាតាមផង ។ តួកធម៌ណាមួយ ជាតាម តួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលនៃមួយ ដោយនាមមូលប្តូរ ។ នាម ជាអហេតុកៈ មិនមែនមានមូលនៃមួយ ដោយនាមមូលឡើយ ននាម ជាសហេតុកៈ ទើបមានមូលនៃមួយ ដោយនាមមូល ។ មួយ យ៉ាងទៀត តួកធម៌ណា មានមូលនៃមួយ ដោយនាមមូល តួក ធម៌ទាំងអស់នោះ ជាតាមប្តូរ ។ រូប មាននាមជាសមុដ្ឋាន មានមូលនៃ មួយ ដោយនាមមូល នៃមិនមែនជាតាមឡើយ ឯនាម មានមូលនៃ មួយ ដោយនាមមូលផង ជាតាមផង ។ តួកធម៌ណាមួយ មាន មូលនៃមួយ ដោយនាមមូល តួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានគ្នានិងគ្នាជា មូល ដោយនាមមូលប្តូរ ។ មូលទាំងឡាយណា ជាតាមមូល កើត ក្នុងវិធានមួយគ្នា (មូលទាំងឡាយនោះ) មានមូលនៃមួយផង មាន គ្នានិងគ្នាជាមូលផង ឯតួកធម៌ទាំងអស់ ដែលកើតក្រេមគ្នានឹងនាមមូល

នាមមូលនៃ ឯកមូលក្រុម ឬ ក្រុមប្រឹក្សាមូលក្រុម ។
យើង មិន នាមមូលនៃ ក្រុមប្រឹក្សាមូលក្រុម សព្វ
តែ ធនាគារជាតិ ។ អាមត្តា ។

[២០] យើង គេ ធនាគារ សព្វ តែ
នាមមូលមូលក្រុម ។ ក្រុមប្រឹក្សា យើង មិន
មូលមូលក្រុម សហគមន៍ យើង នាមមូលមូលក្រុម ។
យើង មិន នាមមូលមូលក្រុម សព្វ តែ ធនា
គារជាតិ ។ នាមសម្បទាន រួម នាមមូលមូលក្រុម ឬ
យើង យើង នាមមូលមូលក្រុម ។ នាម ។ យើ-
ង គេ ធនាគារ សព្វ តែ នាមមូលនៃ ឯក-
មូលមូលក្រុម ។ ក្រុមប្រឹក្សា យើង នាមមូលនៃ
ឯកមូលមូលក្រុម សហគមន៍ យើង នាមមូលនៃ
ឯកមូលមូលក្រុម ។ យើង មិន នាមមូលនៃ
ឯកមូលមូលក្រុម សព្វ តែ ធនាគារជាតិ ។
នាមសម្បទាន រួម នាមមូលនៃ ឯកមូលមូលក្រុម
ឬ យើង យើង នាមមូលនៃ ឯកមូលមូលក្រុម
នាម ។ យើង គេ ធនាគារ នាមមូលនៃ ឯកមូលមូលក្រុម
ធនាគារ សព្វ តែ នាមមូលនៃ ក្រុមប្រឹក្សាមូលមូលក្រុម-
តិ ។ មូលនៃ យើង ឯកមូល ឧប្បត្តិ នាមមូលនៃ

គ្រាន់តែនាមមូលនៃមូល យើងមិនមូល ក្រុមប្រឹក្សាមូលនៃមូល
មូលឡើយ ។ មួយយើងនៃ ក្រុមប្រឹក្សា មានមូលនៃមូល
ដោយនាមមូល ក្រុមប្រឹក្សានៃមូល ជាមួយ ។ កើ ។

[២១] ក្រុមប្រឹក្សាមួយ ជាមួយ ក្រុមប្រឹក្សានៃមូលនៃ
មូលនៃនាមមូល ។ នាម ជាសហគមន៍ មិនមែនមាននាមមូល
ជាមូលឡើយ ឯនាម ជាសហគមន៍ ទើបមាននាមមូលជាមូល ។
មួយយើងនៃ ក្រុមប្រឹក្សា មាននាមមូលជាមូល ក្រុមប្រឹក្សានៃមូល
ជាមួយ ។ រួម មាននាមជាសម្បទាន មាននាមមូលជាមូល តែ
មិនមែនជាមូលឡើយ ឯនាម មាននាមមូលជាមូលផង ជាមួយផង ។
ក្រុមប្រឹក្សាមួយ ជាមួយ ក្រុមប្រឹក្សានៃមូលនៃមូល មានមូលនៃមួយជាមូល
ដោយនាមមូល ។ នាម ជាសហគមន៍ មិនមែនមានមូលនៃមួយជាមូល
ដោយនាមមូលឡើយ ឯនាម ជាសហគមន៍ ទើបមានមូលនៃមួយជា
មូល ដោយនាមមូល ។ មួយយើងនៃ ក្រុមប្រឹក្សា មានមូលនៃ
មួយជាមូល ដោយនាមមូល ក្រុមប្រឹក្សានៃមូលនៃមូល ជាមួយ ។ រួម
មាននាមជាសម្បទាន មានមូលនៃមួយជាមូល ដោយនាមមូល តែមិន
មែនជាមូលឡើយ ឯនាម មានមូលនៃមួយជាមូល ដោយនាមមូល
ផង ជាមួយផង ។ ក្រុមប្រឹក្សាមួយ មានមូលនៃមួយជាមូល ដោយ
នាមមូល ក្រុមប្រឹក្សានៃមូលនៃមូល មានមូលនៃមួយនៃមួយជាមូល ដោយ
នាមមូល ។ មួយនៃមួយនៃមួយ ជាមួយមូល កើតមួយនៃមួយនៃ

ឯកម្មលម្អលកានិ ថេវ អញ្ញមញ្ញម្មលម្អលកានិ ច
 អវសេសា នាមម្មលសហជានា ធម្មា នាមម្មល-
 លេន ឯកម្មលម្អលកា ន ច អញ្ញមញ្ញម្មលម្អល-
 កា ។ យេ វ ថ នាមម្មលេន អញ្ញមញ្ញ-
 ម្មលម្អលកា សព្វេ តេ ធម្មា នាមាតិ ។ អាមត្តា ។

[២២] យេកេចិ កុសលា ធម្មា សព្វេ តេ

កុសលហេតុ ... កុសលនិទានា កុសលសម្ពកំ
 កុសលប្បករំ កុសលសមុដ្ឋានា កុសលាហារក
 កុសលារម្មណា កុសលប្បច្ចយា កុសលសមុទ-
 យា ... ។ យេកេចិ អកុសលា ធម្មា ... យេកេចិ
 អន្យាគតា ធម្មា ... យេកេចិ នាមា ធម្មា សព្វេ
 តេ នាមហេតុ ... នាមនិទានា នាមសម្ពកំ នា-
 មប្បករំ នាមសមុដ្ឋានា នាមាហារក នាមារម្មណា
 នាមប្បច្ចយា នាមសមុទយា ... ។

មូលំ ហេតុ និទានក្ខំ សម្ពកំ បកវេន ច
 សមុដ្ឋានាហារកម្មណា បច្ចយោ សមុទយេន មាតិ ។

(មូលទាំងប្រយោគ) ហេតុមូលកែប្រែដោយប្រយោគ ហេតុមូលនៃគ្នា
 និងគ្នាជាមូលផង ឯក្នុងធម៌ដ៏សេស ដែលកើតប្រដូចនឹងនាមមូល
 គ្រាន់តែមានមូលតែមួយជាមូល ដោយនាមមូល តែមិនមែនមានមូល
 នៃគ្នានឹងគ្នាជាមូលឡើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូល
 នៃគ្នានឹងគ្នាជាមូល ដោយនាមមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជានាម
 មូល ។ តើ ។

[២២] ពួកធម៌ណាមួយ ជាកុសល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជា
 ហេតុនៃកុសល ... ជាខិតខំនៃកុសល ជាទីកើតនៃកុសល ជាផែន
 កើតនៃកុសល ជាសមុដ្ឋាននៃកុសល ជាអាហារនៃកុសល ជាអា-
 រម្មណ៍នៃកុសល ជាបច្ច័យនៃកុសល ជាសមុទ័យនៃកុសល ... ។
 ពួកធម៌ណាមួយ ជាកុសល ... ពួកធម៌ណាមួយ ជាអន្យាគ្រឹក ...
 ពួកធម៌ណាមួយ ជានាម ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាហេតុនៃនាម ...
 ជាខិតខំនៃនាម ជាទីកើតនៃនាម ជាផែនកើតនៃនាម ជាសមុដ្ឋាន
 នៃនាម ជាអាហារនៃនាម ជាអាម្មណ៍នៃនាម ជាបច្ច័យនៃនាម
 ជាសមុទ័យនៃនាម ... ។

មូល ១ ហេតុ ១ ខិតខំ ១ សម្ពកំ ១ ប្រកា ១ សមុដ្ឋាន ១
 អាហារ ១ អាម្មណ៍ ១ បច្ច័យ ១ សមុទ័យ ១ ។

[២៣] បញ្ចក្ខន្ធនា រូបក្ខន្ធនា វេទនាខន្ធនា
សញ្ញាខន្ធនា សង្ខារក្ខន្ធនា វិញ្ញាណក្ខន្ធនា ។

ឧទ្ទេសវិរាវ

[២៤] រូបំ រូបក្ខន្ធនា រូបក្ខន្ធនា រូបំ ។ វេទនា
វេទនាខន្ធនា វេទនាខន្ធនា វេទនា ។ សញ្ញា សញ្ញា-
ខន្ធនា សញ្ញាខន្ធនា សញ្ញា ។ សង្ខារ សង្ខារក្ខ-
ន្ធនា សង្ខារក្ខន្ធនា សង្ខារ ។ វិញ្ញាណំ វិញ្ញាណ-
ក្ខន្ធនា វិញ្ញាណក្ខន្ធនា វិញ្ញាណំ ។

[២៥] ន រូបំ ន រូបក្ខន្ធនា ន រូបក្ខន្ធនា ន
រូបំ ។ ន វេទនា ន វេទនាខន្ធនា ន វេទនាខន្ធនា
ន វេទនា ។ ន សញ្ញា ន សញ្ញាខន្ធនា ន សញ្ញា-
ខន្ធនា ន សញ្ញា ។ ន សង្ខារ ន សង្ខារក្ខន្ធនា
ន សង្ខារក្ខន្ធនា ន សង្ខារ ។ ន វិញ្ញាណំ ន
វិញ្ញាណក្ខន្ធនា ន វិញ្ញាណក្ខន្ធនា ន វិញ្ញាណំ ។

[២៦] រូបំ រូបក្ខន្ធនា ខន្ធនា វេទនាខន្ធនា ។
រូបំ រូបក្ខន្ធនា ខន្ធនា សញ្ញាខន្ធនា ។ រូបំ រូបក្ខន្ធនា
ខន្ធនា សង្ខារក្ខន្ធនា ។ រូបំ រូបក្ខន្ធនា ខន្ធនា វិញ្ញា-
ណក្ខន្ធនា ។ វេទនា វេទនាខន្ធនា ខន្ធនា រូបក្ខន្ធនា ។

[២៧] រូបាខន្ធនា វិញ្ញាណក្ខន្ធនា វេទនាខន្ធនា សញ្ញាខន្ធនា សង្ខារក្ខន្ធនា
វិញ្ញាណក្ខន្ធនា ។

ឧទ្ទេសវិរាវ

[២៨] រូប ហៅថារូបក្ខន្ធនា រូបក្ខន្ធនា ហៅថារូប ។ វេទនា
ហៅថាវេទនាខន្ធនា វេទនាខន្ធនា ហៅថាវេទនា ។ សញ្ញា ហៅថាសញ្ញា-
ខន្ធនា សញ្ញាខន្ធនា ហៅថាសញ្ញា ។ សង្ខារ ហៅថាសង្ខារក្ខន្ធនា សង្ខារ-
ក្ខន្ធនា ហៅថាសង្ខារ ។ វិញ្ញាណ ហៅថាវិញ្ញាណក្ខន្ធនា វិញ្ញាណ-
ក្ខន្ធនា ហៅថាវិញ្ញាណ ។

[២៩] មិនមែនរូប មិនហៅថារូបក្ខន្ធនា មិនមែនរូបក្ខន្ធនា មិន
ហៅថារូប ។ មិនមែនវេទនា មិនហៅថាវេទនាខន្ធនា មិនមែនវេទនា-
ខន្ធនា មិនហៅថាវេទនា ។ មិនមែនសញ្ញា មិនហៅថាសញ្ញាខន្ធនា មិន
មែនសញ្ញាខន្ធនា មិនហៅថាសញ្ញា ។ មិនមែនសង្ខារ មិនហៅថា
សង្ខារក្ខន្ធនា មិនមែនសង្ខារក្ខន្ធនា មិនហៅថាសង្ខារ ។ មិនមែនវិញ្ញាណ
មិនហៅថាវិញ្ញាណក្ខន្ធនា មិនមែនវិញ្ញាណក្ខន្ធនា មិនហៅថាវិញ្ញាណ ។

[៣០] រូប ហៅថារូបក្ខន្ធនា ខន្ធនាខំឡាយ ហៅថាវេទនា-
ខន្ធនា ។ រូប ហៅថារូបក្ខន្ធនា ខន្ធនាខំឡាយ ហៅថាសញ្ញា-
ខន្ធនា ។ រូប ហៅថារូបក្ខន្ធនា ខន្ធនាខំឡាយ ហៅថាសង្ខារក្ខន្ធនា ។
រូប ហៅថារូបក្ខន្ធនា ខន្ធនាខំឡាយ ហៅថាវិញ្ញាណក្ខន្ធនា ។
វេទនា ហៅថាវេទនាខន្ធនា ខន្ធនាខំឡាយ ហៅថាវេទនា ។

ទន្ទា ន វេទនាទន្ទោ ។ ន វិញ្ញាណំ ន វិញ្ញាណក្កន្ទោ ន ទន្ទា ន សញ្ញាទន្ទោ ។ ន វិញ្ញាណំ ន វិញ្ញាណក្កន្ទោ ន ទន្ទា ន សង្ការក្កន្ទោ ។

[២៨] រូបំ ទន្ទោ ទន្ទា រូបំ ។ វេទនា ទន្ទោ ទន្ទា វេទនា ។ សញ្ញា ទន្ទោ ទន្ទា សញ្ញា ។ សង្ការ ទន្ទោ ទន្ទា សង្ការ ។ វិញ្ញាណំ ទន្ទោ ទន្ទា វិញ្ញាណំ ។

[២៩] ន រូបំ ន ទន្ទោ ន ទន្ទា ន រូបំ ។ ន វេទនា ន ទន្ទោ ន ទន្ទា ន វេទនា ។ ន សញ្ញា ន ទន្ទោ ន ទន្ទា ន សញ្ញា ។ ន សង្ការ ន ទន្ទោ ន ទន្ទា ន សង្ការ ។ ន វិញ្ញាណំ ន ទន្ទោ ន ទន្ទា ន វិញ្ញាណំ ។

[៣០] រូបំ ទន្ទោ ទន្ទា វេទនា ។ រូបំ ទន្ទោ ទន្ទា សញ្ញា ។ រូបំ ទន្ទោ ទន្ទា សង្ការ ។ រូបំ ទន្ទោ ទន្ទា វិញ្ញាណំ ។ វេទនា ទន្ទោ ទន្ទា រូបំ ។

ទន្ទតំនំឡាយ បិទេហេតិវេទនាទន្ទ ។ បិទេហេតិវិញ្ញាណ មិន ហេតិវិញ្ញាណក្កន្ទ បិទេហេតិទន្ទតំនំឡាយ បិទេហេតិសញ្ញាទន្ទ ។ មិនមែនវិញ្ញាណ មិនហេតិវិញ្ញាណក្កន្ទ មិនមែនទន្ទតំនំឡាយ មិន ហេតិសង្ការក្កន្ទ ។

[២៨] រូប ហេតិទន្ទ ទន្ទតំនំឡាយ ហេតិរូបំ ។ វេទនា ហេតិទន្ទ ទន្ទតំនំឡាយ ហេតិវេទនា ។ សញ្ញា ហេតិទន្ទ ទន្ទតំនំឡាយ ហេតិសញ្ញា ។ ត្ថកសង្ការ ហេតិទន្ទ ទន្ទតំនំឡាយ ហេតិសង្ការ ។ វិញ្ញាណ ហេតិទន្ទ ទន្ទតំនំឡាយ ហេតិវិញ្ញាណ ។

[២៩] មិនមែនរូប មិនហេតិទន្ទ មិនមែនទន្ទតំនំឡាយ មិនហេតិរូប ។ មិនមែនវេទនា មិនហេតិទន្ទ មិនមែនទន្ទតំនំឡាយ មិនហេតិវេទនា ។ មិនមែនសញ្ញា មិនហេតិទន្ទ មិនមែនទន្ទតំនំឡាយ មិនហេតិសញ្ញា ។ មិនមែនត្ថកសង្ការ មិនហេតិទន្ទ មិនមែនទន្ទតំនំឡាយ មិនហេតិត្ថកសង្ការ ។ មិនមែនវិញ្ញាណ មិនហេតិទន្ទ មិនមែនទន្ទតំនំឡាយ មិនហេតិវិញ្ញាណ ។

[៣០] រូប ហេតិទន្ទ ទន្ទតំនំឡាយ ហេតិវេទនា ។ រូប ហេតិទន្ទ ទន្ទតំនំឡាយ ហេតិសញ្ញា ។ រូប ហេតិទន្ទ ទន្ទតំនំឡាយ ហេតិត្ថកសង្ការ ។ រូប ហេតិទន្ទ ទន្ទតំនំឡាយ ហេតិវិញ្ញាណ ។ វេទនា ហេតិទន្ទ ទន្ទតំនំឡាយ ហេតិរូប ។

វេទនា ខន្តោ ខន្តា សញ្ញា ។ វេទនា ខន្តោ
 ខន្តា សង្ការ ។ វេទនា ខន្តោ ខន្តា វិញ្ញាណំ ។
 សញ្ញា ខន្តោ ខន្តា រូបំ ។ សញ្ញា ខន្តោ ខន្តា
 វេទនា ។ សញ្ញា ខន្តោ ខន្តា សង្ការ ។ សញ្ញា
 ខន្តោ ខន្តា វិញ្ញាណំ ។ សង្ការ ខន្តោ ខន្តា
 រូបំ ។ សង្ការ ខន្តោ ខន្តា វេទនា ។ សង្ការ
 ខន្តោ ខន្តា សញ្ញា ។ សង្ការ ខន្តោ ខន្តា វិញ្ញា-
 ណំ ។ វិញ្ញាណំ ខន្តោ ខន្តា រូបំ ។ វិញ្ញាណំ
 ខន្តោ ខន្តា វេទនា ។ វិញ្ញាណំ ខន្តោ ខន្តា
 សញ្ញា ។ វិញ្ញាណំ ខន្តោ ខន្តា សង្ការ ។

[៣០] ន រូបំ ន ខន្តោ ន ខន្តា ន វេទនា ។
 ន រូបំ ន ខន្តោ ន ខន្តា ន សញ្ញា ។ ន រូបំ
 ន ខន្តោ ន ខន្តា ន សង្ការ ។ ន រូបំ ន ខន្តោ
 ន ខន្តា ន វិញ្ញាណំ ។ ន វេទនា ន ខន្តោ

វេទនា ហៅថាខន្ធ ខន្ធាត្ថំឡាយ ហៅថាសញ្ញា ។ វេទនា
 ហៅថាខន្ធ ខន្ធាត្ថំឡាយ ហៅថាតួកសង្ការ ។ វេទនា ហៅថា
 ខន្ធ ខន្ធាត្ថំឡាយ ហៅថាវិញ្ញាណ ។ សញ្ញា ហៅថាខន្ធ ខន្ធ
 ត្ថំឡាយ ហៅថារូប ។ សញ្ញា ហៅថាខន្ធ ខន្ធាត្ថំឡាយ
 ហៅថាវេទនា ។ សញ្ញា ហៅថាខន្ធ ខន្ធាត្ថំឡាយ ហៅថាតួក
 សង្ការ ។ សញ្ញា ហៅថាខន្ធ ខន្ធាត្ថំឡាយ ហៅថាវិញ្ញាណ ។
 តួកសង្ការ ហៅថាខន្ធ ខន្ធាត្ថំឡាយ ហៅថារូប ។ តួកសង្ការ ហៅ
 ថាខន្ធ ខន្ធាត្ថំឡាយ ហៅថាវេទនា ។ តួកសង្ការ ហៅថាខន្ធ ខន្ធ
 ត្ថំឡាយ ហៅថាសញ្ញា ។ តួកសង្ការ ហៅថាខន្ធ ខន្ធាត្ថំឡាយ
 ហៅថាវិញ្ញាណ ។ វិញ្ញាណ ហៅថាខន្ធ ខន្ធាត្ថំឡាយ ហៅថា
 រូប ។ វិញ្ញាណ ហៅថាខន្ធ ខន្ធាត្ថំឡាយ ហៅថាវេទនា ។
 វិញ្ញាណ ហៅថាខន្ធ ខន្ធាត្ថំឡាយ ហៅថាសញ្ញា ។ វិញ្ញាណ
 ហៅថាខន្ធ ខន្ធាត្ថំឡាយ តួកហៅថាតួកសង្ការ ។

[៣១] មិនមែនរូប មិនហៅថាខន្ធ មិនមែនខន្ធាត្ថំឡាយ
 មិនហៅថាវេទនា ។ មិនមែនរូប មិនហៅថាខន្ធ មិនមែនខន្ធាត្ថំឡាយ
 មិនហៅថាសញ្ញា ។ មិនមែនរូប មិនហៅថាខន្ធ មិនមែនខន្ធ
 ត្ថំឡាយ មិនហៅថាតួកសង្ការ ។ មិនមែនរូប មិនហៅថាខន្ធ មិនមែន
 ខន្ធាត្ថំឡាយ មិនហៅថាវិញ្ញាណ ។ ហៅថាវេទនា មិនហៅថាខន្ធ

ធិប្បវេណី

[៣២] រូបំ រូបកុន្តោតិ ។ បិយរូបំ សាតរូបំ
រូបំ ឧ រូបកុន្តោ រូបកុន្តោ រូបកោវ រូបកុន្តោ ច ។
រូបកុន្តោ រូបន្តំ ។ អាមត្តា ។

[៣៣] វេទនា វេទនាទន្តោតិ ។ អាមត្តា ។
វេទនាទន្តោ វេទនាតិ ។ អាមត្តា ។

[៣៤] សញ្ញា សញ្ញាទន្តោតិ ។ ទិដ្ឋិសញ្ញា សញ្ញា
ន សញ្ញាទន្តោ សញ្ញាទន្តោ សញ្ញា ថេវ សញ្ញាទន្តោ
ច ។ សញ្ញាទន្តោ សញ្ញាតិ ។ អាមត្តា ។

[៣៥] សង្ខារ សង្ខារកុន្តោតិ ។ សង្ខារកុន្តំ
វេយ្យា អវសេសា សង្ខារ សង្ខារ(១) ន សង្ខា-
រកុន្តោ សង្ខារកុន្តោ សង្ខារ ថេវ សង្ខារកុន្តោ
ច ។ សង្ខារកុន្តោ សង្ខារតិ ។ អាមត្តា ។

[៣៦] វិញ្ញាណំ វិញ្ញាណកុន្តោតិ ។ អាមត្តា ។
វិញ្ញាណកុន្តោ វិញ្ញាណន្តំ ។ អាមត្តា ។

[៣៧] ន រូបំ ឧ រូបកុន្តោតិ ។ អាមត្តា ។
ន រូបកុន្តោ ន រូបន្តំ ។ បិយរូបំ សាតរូបំ ឧ
រូបកុន្តោ រូបំ រូបកុ រូបកុន្តោ វេយ្យា អវ-
សេសា ន ថេវ រូបំ ឧ ច រូបកុន្តោ ។

ធិប្បវេណី:

[៣២] រូបំ រូបកុន្តោតិ ។ រូបំ ឧ រូបកុន្តោតិ ។ រូបន្តំ ឧ
តិសា ហៅថារូប តែមិនមែនហៅថា រូបកុន្តោ ឯរូបកុន្ត ហៅថា
រូបដង ហៅថារូបកុន្តដង ។ រូបន្ត ហៅថារូប ។ អើ ។

[៣៣] វេទនា ហៅថាវេទនាទន្ត ។ អើ ។ វេទនាទន្ត
ហៅថាវេទនា ។ អើ ។

[៣៤] សញ្ញា ហៅថាសញ្ញាទន្ត ។ ទិដ្ឋិសញ្ញា ហៅថា
សញ្ញា តែមិនមែនហៅថាសញ្ញាទន្ត ឯសញ្ញាទន្ត ហៅថាសញ្ញាដង
ហៅថាសញ្ញាទន្តដង ។ សញ្ញាទន្ត ហៅថាសញ្ញា ។ អើ ។

[៣៥] ត្ថកសង្ខារ ហៅថាសង្ខារកុន្ត ។ ត្ថកសង្ខារដើរសស
លើកលែងតែសង្ខារកុន្តចេញ ហៅថាត្ថកសង្ខារ តែមិនមែនហៅថាសង្ខា-
រកុន្ត ឯសង្ខារកុន្ត ហៅថាត្ថកសង្ខារដង ហៅថាសង្ខារកុន្តដង ។
សង្ខារកុន្ត ហៅថាត្ថកសង្ខារ ។ អើ ។

[៣៦] វិញ្ញាណ ហៅថាវិញ្ញាណកុន្ត ។ អើ ។ វិញ្ញាណកុន្ត
ហៅថាវិញ្ញាណ ។ អើ ។

[៣៧] ន រូបំ ឧ រូបកុន្តោតិ ។ អាមត្តា ។ ន រូបកុន្តោ
ន រូបន្តំ ។ បិយរូបំ សាតរូបំ ឧ រូបកុន្តោ រូបំ រូបកុ រូបកុន្តោ
វេយ្យា អវសេសា ន ថេវ រូបំ ឧ ច រូបកុន្តោ ។

១ ឧ. សង្ខារតិ ន ទិស្សតិ ។

[៣៨] ឧ វេទនា ឧ វេទនាខន្ទោតិ ។ អា-
 មត្តា ។ ឧ វេទនាខន្ទោ ឧ វេទនាតិ ។ អាមត្តា ។
 [៣៩] ឧ សញ្ញា ឧ សញ្ញាខន្ទោតិ ។ អាមត្តា ។
 ឧ សញ្ញាខន្ទោ ឧ សញ្ញាតិ ។ ធីដ្ឋិសញ្ញា ឧ
 សញ្ញាខន្ទោ សញ្ញា សញ្ញត្ត សញ្ញាខន្ទត្ត វេយ្យា-
 ករសេសា ឧ ចេវ សញ្ញា ឧ ច សញ្ញាខន្ទោ ។
 [៤០] ឧ សង្ខារ ឧ សង្ខារក្កខន្ទោតិ ។ អា-
 មត្តា ។ ឧ សង្ខារក្កខន្ទោ ឧ សង្ខារតិ ។ សង្ខា-
 រក្កខន្ទំ វេយ្យា ករសេសា សង្ខារ^(១) ឧ សង្ខា-
 រក្កខន្ទោ សង្ខារ សង្ខារេ ច សង្ខារក្កខន្ទត្ត វេយ្យា
 ករសេសា ឧ ចេវ សង្ខារ ឧ ច សង្ខារក្កខន្ទោ ។
 [៤១] ឧ វិញ្ញាណំ ឧ វិញ្ញាណក្កខន្ទោតិ ។ អា-
 មត្តា ។ ឧ វិញ្ញាណក្កខន្ទោ ឧ វិញ្ញាណខន្ទំ ។ អាមត្តា ។
 [៤២] រូបំ រូបក្កខន្ទោតិ ។ ចិយរូបំ សាតរូបំ
 រូបំ ឧ រូបក្កខន្ទោ រូបក្កខន្ទោ រូបក្កោវ រូបក្កខន្ទោ ច ។
 ខន្ទា វេទនាខន្ទោតិ ។ វេទនាខន្ទោ ខន្ទោ ចេវ
 វេទនាខន្ទោ ច ករសេសា ខន្ទា ខន្ទា^(២) ឧ វេទនា-
 ខន្ទោ ។

១ ម. សង្ខារតិ ឧ ទិស្សតិ ។ ២ ម. ខន្ទាតិ ឧ ទិស្សតិ ។

[៤៣] បិណ្ឌិយោ បិណ្ឌិយោវេចិយោខន្ទុ ។ ភី ។ មិន
 វិនិយោខន្ទុ បិណ្ឌិយោវេចិយោ ។ ភី ។
 [៤៤] បិណ្ឌិយោ បិណ្ឌិយោវេចិយោខន្ទុ ។ ភី ។ មិនវិនិយោ
 សញ្ញាខន្ទុ បិណ្ឌិយោវេចិយោ ។ មិនវិនិយោ មិនវិនិយោវេចិយោសញ្ញាខន្ទោ
 គ្រាន់តែជាសញ្ញាបិណ្ឌិយោ ឯពួកធម៌ដ៏សេស វៀរលែងតែសញ្ញាខន្ទុ
 ខន្ទុចេញ មិនវិនិយោវេចិយោវេចិយោ មិនវិនិយោវេចិយោសញ្ញាខន្ទុផង ។
 [៤៥] បិណ្ឌិយោ សង្ខារ មិនហៅថាសង្ខារក្កខន្ទុ ។ ភី ។
 មិនវិនិយោសង្ខារក្កខន្ទុ បិណ្ឌិយោវេចិយោសង្ខារក្កខន្ទុ ។ ពួកសង្ខារដ៏សេស វៀរ
 លែងតែសង្ខារក្កខន្ទុចេញ មិនវិនិយោវេចិយោសង្ខារក្កខន្ទុ គ្រាន់តែជាពួក
 សង្ខារប៉ុណ្ណោះ ឯពួកធម៌ដ៏សេស វៀរលែងតែពួកសង្ខារនិងសង្ខារក្កខន្ទុ
 ចេញ មិនវិនិយោវេចិយោសង្ខារក្កខន្ទុ មិនវិនិយោវេចិយោសង្ខារក្កខន្ទុផង ។
 [៤៦] មិនវិនិយោវិញ្ញាណ មិនហៅថាវិញ្ញាណក្កខន្ទុ ។ ភី ។
 មិនវិនិយោវិញ្ញាណក្កខន្ទុ មិនហៅថាវិញ្ញាណក្កខន្ទុ ។ ភី ។
 [៤៧] រូប ហៅថារូបក្កខន្ទុ ។ រូបជាទីស្រឡាញ់ រូបដ៏ឆ្ងាញ់
 គឺជា ហៅថារូប តែមិនវិនិយោវេចិយោរូបក្កខន្ទុ ឯរូបក្កខន្ទុ ហៅថារូបផង
 ហៅថារូបក្កខន្ទុផង ។ ខន្ទុខំនិស្សយេ ហៅថាវេទនាខន្ទុ ។ វេទនា-
 ខន្ទុ ហៅថាខន្ទុផង ហៅថាវេទនាខន្ទុផង ឯខន្ទុខំនិស្សយេដ៏សេស
 ហៅថាពួកខន្ទុ តែមិនវិនិយោវេចិយោវេទនាខន្ទុ ។

[២៤] រូបំ រូបក្កុនោតិ ។ បិយរូបំ សាត្រូបំ
 រូបំ ឧ រូបក្កុនោ រូបក្កុនោ រូបញ្ចេវ រូបក្កុនោ ច ។
 ទន្ធា សញ្ញាទន្ធាតិ ។ សញ្ញាទន្ធា ទន្ធា ចេវ
 សញ្ញាទន្ធា ច អវសេសា ទន្ធា ទន្ធា ឧ សញ្ញា-
 ទន្ធា ។

[២៥] រូបំ រូបក្កុនោតិ ។ បិយរូបំ សាត្រូបំ
 រូបំ ឧ រូបក្កុនោ រូបក្កុនោ រូបញ្ចេវ រូបក្កុនោ ច ។
 ទន្ធា សង្ការក្កុនោតិ ។ សង្ការក្កុនោ ទន្ធា ចេវ
 សង្ការក្កុនោ ច អវសេសា ទន្ធា ទន្ធា ឧ សង្កា-
 រក្កុនោ ។

[២៦] រូបំ រូបក្កុនោតិ ។ បិយរូបំ សាត្រូបំ
 រូបំ ឧ រូបក្កុនោ រូបក្កុនោ រូបញ្ចេវ រូបក្កុនោ ច ។
 ទន្ធា វិញ្ញាណក្កុនោតិ ។ វិញ្ញាណក្កុនោ ទន្ធា
 ចេវ វិញ្ញាណក្កុនោ ច អវសេសា ទន្ធា ទន្ធា ឧ
 វិញ្ញាណក្កុនោ ។

[២៧] វេទនា វេទនាទន្ធាតិ ។ អាមត្តា ។
 ទន្ធា រូបក្កុនោតិ ។ រូបក្កុនោ ទន្ធា ចេវ រូប-
 ក្កុនោ ឧ អវសេសា ទន្ធា ទន្ធា ឧ រូបក្កុនោ ។

[២៨] ប្រ ហេវេវាប្រក្កុន្តុ ។ ប្រវាច័ស្រឡាញ្ចំ ប្រជីន្តាញ្ចំ
 ហេវេវាប្រ តែមិនមែនហេវេវាប្រក្កុន្តុខេ ឯប្រក្កុន្ត ហេវេវាប្រជនំ ហេវ-
 េវាប្រក្កុន្តជនំ ។ ខន្ធានំឡាយ ហេវេវាសញ្ញាទន្ធា ។ សញ្ញាទន្ធា ហេវ-
 េវាទន្ធាជនំ ហេវេវាសញ្ញាទន្ធាជនំ ឯខន្ធានំឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែ
 ជាត្ថកទន្ធា មិនមែនហេវេវាសញ្ញាទន្ធាខេ ។

[២៩] ប្រ ហេវេវាប្រក្កុន្តុ ។ ប្រវាច័ស្រឡាញ្ចំ ប្រជីន្តាញ្ចំ
 ភិសា ហេវេវាប្រ តែមិនមែនហេវេវាប្រក្កុន្តុខេ ឯប្រក្កុន្ត ហេវេវាប្រជនំ
 ហេវេវាប្រក្កុន្តជនំ ។ ខន្ធានំឡាយ ហេវេវាសង្ការក្កុន្តុ ។ សង្ការក្កុន្ត
 ហេវេវាទន្ធាជនំ ហេវេវាសង្ការក្កុន្តជនំ ឯខន្ធានំឡាយដ៏សេស គ្រាន់
 តែជាត្ថកទន្ធា មិនមែនហេវេវាសង្ការក្កុន្តុខេ ។

[៣០] ប្រ ហេវេវាប្រក្កុន្តុ ។ ប្រវាច័ស្រឡាញ្ចំ ប្រជីន្តាញ្ចំ
 ភិសា ហេវេវាប្រ តែមិនមែនហេវេវាប្រក្កុន្តុខេ ឯប្រក្កុន្ត ហេវេវាប្រជនំ
 ហេវេវាប្រក្កុន្តជនំ ។ ខន្ធានំឡាយ ហេវេវាវិញ្ញាណក្កុន្តុ ។
 វិញ្ញាណក្កុន្ត ហេវេវាទន្ធាជនំ ហេវេវាវិញ្ញាណក្កុន្តជនំ ឯខន្ធានំឡាយដ៏
 សេស គ្រាន់តែជាត្ថកទន្ធា មិនមែនហេវេវាវិញ្ញាណក្កុន្តុខេ ។

[៣១] វេទនា ហេវេវាវេទនាទន្ធា ។ អី ។ ខន្ធានំឡាយ
 ហេវេវាប្រក្កុន្តុ ។ ប្រក្កុន្ត ហេវេវាទន្ធាជនំ ហេវេវាប្រក្កុន្តជនំ ឯខន្ធា
 នំឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាត្ថកទន្ធា មិនមែនហេវេវាប្រក្កុន្តុខេ ។

[២៧] វេទនា វេទនាខ្សោតិ ។ អាមន្តា ។
ខន្ធ សញ្ញាខ្សោតិ ។ សញ្ញាខ្សោ ខន្ធ
ថេវ សញ្ញាខ្សោ ច អវសេសា ខន្ធ ខន្ធ ន
សញ្ញាខ្សោ ។

[២៨] វេទនា វេទនាខ្សោតិ ។ អាមន្តា ។
ខន្ធ សង្ការក្កខ្សោតិ ។ សង្ការក្កខ្សោ ខន្ធ ថេវ
សង្ការក្កខ្សោ ច អវសេសា ខន្ធ ខន្ធ ន សង្កា-
រក្កខ្សោ ។

[២៩] វេទនា វេទនាខ្សោតិ ។ អាមន្តា ។
ខន្ធ វិញ្ញាណក្កខ្សោតិ ។ វិញ្ញាណក្កខ្សោ ខន្ធ
ថេវ វិញ្ញាណក្កខ្សោ ច អវសេសា ខន្ធ ខន្ធ
ន វិញ្ញាណក្កខ្សោ ។

[៣០] សញ្ញា សញ្ញាខ្សោតិ ។ ឌីដ្ឋិសញ្ញា
សញ្ញា ន សញ្ញាខ្សោ សញ្ញាខ្សោ សញ្ញា ថេវ
សញ្ញាខ្សោ ច ។ ខន្ធ រូបក្កខ្សោតិ ។ រូបក្កខ្សោ
ខន្ធ ថេវ រូបក្កខ្សោ ច អវសេសា ខន្ធ ខន្ធ
ន រូបក្កខ្សោ ។

[២៧] វេទនា ហៅថាវេទនាខ្សោ ។ អើ ។ ខន្ធាន្តិខ្សោយ
ហៅថាសញ្ញាខ្សោ ។ សញ្ញាខ្សោ ហៅថាខ្សោផង ហៅថាសញ្ញាខ្សោផង
ន ខន្ធាន្តិខ្សោយដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួកខ្សោ មិនមែនហៅថា សញ្ញា-
ខ្សោទេ ។

[២៨] វេទនា ហៅថាវេទនាខ្សោ ។ អើ ។ ខន្ធាន្តិខ្សោយ
ហៅថាសង្ការក្កខ្សោ ។ សង្ការក្កខ្សោ ហៅថាខ្សោផង ហៅថាសង្ការក្កខ្សោ
ផង ន ខន្ធាន្តិខ្សោយដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួកខ្សោ មិនមែនហៅថា
សង្ការក្កខ្សោទេ ។

[២៩] វេទនា ហៅថាវេទនាខ្សោ ។ អើ ។ ខន្ធាន្តិខ្សោយ
ហៅថាវិញ្ញាណក្កខ្សោ ។ វិញ្ញាណក្កខ្សោ ហៅថាខ្សោផង ហៅថាវិញ្ញាណ-
ក្កខ្សោផង ន ខន្ធាន្តិខ្សោយដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួកខ្សោ មិនមែនហៅ
ថា វិញ្ញាណក្កខ្សោទេ ។

[៣០] សញ្ញា ហៅថាសញ្ញាខ្សោ ។ ឌីដ្ឋិសញ្ញា ហៅថាសញ្ញា
តែមិនមែនហៅថា សញ្ញាខ្សោទេ ន សញ្ញាខ្សោ ហៅថាសញ្ញាផង ហៅ-
ថាសញ្ញាខ្សោផង ។ ខន្ធាន្តិខ្សោយ ហៅថារូបក្កខ្សោ ។ រូបក្កខ្សោ ហៅថា
ខ្សោផង ហៅថារូបក្កខ្សោផង ន ខន្ធាន្តិខ្សោយដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួក
ខ្សោ មិនមែនហៅថា រូបក្កខ្សោទេ ។

[៥១] សញ្ញា សញ្ញាខ្មោច ។ ទិដ្ឋិសញ្ញា
 សញ្ញា ន សញ្ញាខ្មោច សញ្ញាខ្មោច សញ្ញា ចេវ
 សញ្ញាខ្មោច ច ។ ខន្ធ វេទនាខ្មោច ។ វេទនា-
 ខ្មោច ខ្មោច ចេវ វេទនាខ្មោច ច អវសេសា ខន្ធ
 ខន្ធ ន វេទនាខ្មោច ។

[៥២] សញ្ញា សញ្ញាខ្មោច ។ ទិដ្ឋិសញ្ញា
 សញ្ញា ន សញ្ញាខ្មោច សញ្ញាខ្មោច សញ្ញា ចេវ
 សញ្ញាខ្មោច ច ។ ខន្ធ សង្ការក្កខ្មោច ។ សង្កា-
 រក្កខ្មោច ខ្មោច ចេវ សង្ការក្កខ្មោច ច អវសេសា
 ខន្ធ ខន្ធ ន សង្ការក្កខ្មោច ។

[៥៣] សញ្ញា សញ្ញាខ្មោច ។ ទិដ្ឋិសញ្ញា
 សញ្ញា ន សញ្ញាខ្មោច សញ្ញាខ្មោច សញ្ញា ចេវ
 សញ្ញាខ្មោច ច ។ ខន្ធ វិញ្ញាណក្កខ្មោច ។ វិញ្ញា-
 ណក្កខ្មោច ខ្មោច ចេវ វិញ្ញាណក្កខ្មោច ច អវសេ-
 សា ខន្ធ ខន្ធ ន វិញ្ញាណក្កខ្មោច ។

[៥៤] សង្ការ សង្ការក្កខ្មោច ។ សង្ការ-
 ក្កខ្មោច វេទនា អវសេសា សង្ការ សង្ការ ន សង្ការ-
 ក្កខ្មោច សង្ការក្កខ្មោច សង្ការ ចេវ សង្ការក្កខ្មោច ច ។

[៥១] សញ្ញា ហេតុសញ្ញាខ្មោច ។ ទិដ្ឋិសញ្ញា ហេតុសញ្ញា
 តែមិនមែនហេតុសញ្ញាខ្មោច នសញ្ញាខ្មោច ហេតុសញ្ញាផង ហេតុ
 ហេតុសញ្ញាខ្មោចផង ។ ខន្ធនាំឡាយ ហេតុវេទនាខ្មោច ។ វេទនាខ្មោច
 ហេតុខ្មោចផង ហេតុវេទនាខ្មោចផង នខ្មោចនាំឡាយវិសេស គ្រាន់
 តែដំកូនខ្មោច មិនមែនហេតុវេទនាខ្មោច ។

[៥២] សញ្ញា ហេតុសញ្ញាខ្មោច ។ ទិដ្ឋិសញ្ញា ហេតុ
 សញ្ញា តែមិនមែនហេតុសញ្ញាខ្មោច នសញ្ញាខ្មោច ហេតុសញ្ញាផង
 ហេតុសញ្ញាខ្មោចផង ។ ខន្ធនាំឡាយ ហេតុសង្ការក្កខ្មោច ។
 សង្ការក្កខ្មោច ហេតុខ្មោចផង ហេតុសង្ការក្កខ្មោចផង នខ្មោចនាំឡាយវិ-
 សេស គ្រាន់តែដំកូនខ្មោច មិនមែនហេតុសង្ការក្កខ្មោច ។

[៥៣] សញ្ញា ហេតុសញ្ញាខ្មោច ។ ទិដ្ឋិសញ្ញា ហេតុ
 សញ្ញា តែមិនមែនហេតុសញ្ញាខ្មោច នសញ្ញាខ្មោច ហេតុសញ្ញាផង
 ហេតុសញ្ញាខ្មោចផង ។ ខន្ធនាំឡាយ ហេតុវិញ្ញាណក្កខ្មោច ។
 វិញ្ញាណក្កខ្មោច ហេតុខ្មោចផង ហេតុវិញ្ញាណក្កខ្មោចផង នខ្មោចនាំឡាយ
 វិសេស គ្រាន់តែដំកូនខ្មោច មិនមែនហេតុវិញ្ញាណក្កខ្មោច ។

[៥៤] តួសង្ការ ហេតុសង្ការក្កខ្មោច ។ តួសង្ការវិសេស
 ប្រើវិសេសតែសង្ការក្កខ្មោចតែ ហេតុតួសង្ការ តែមិនមែនហេតុ
 សង្ការក្កខ្មោច នសង្ការក្កខ្មោច ហេតុតួសង្ការផង ហេតុសង្ការក្កខ្មោចផង ។

ទន្ទា វិញ្ញាណក្ខន្ធនោតិ ។ វិញ្ញាណក្ខន្ធនោ ទន្ទោ
 ថេវ វិញ្ញាណក្ខន្ធនោ ច អវសេសា ទន្ទា ទន្ទា ន
 វិញ្ញាណក្ខន្ធនោ ។

[៥៨] វិញ្ញាណំ វិញ្ញាណក្ខន្ធនោតិ ។ អា-
 មត្តា ។ ទន្ទា រូបក្ខន្ធនោតិ ។ រូបក្ខន្ធនោ ទន្ទោ ថេវ
 រូបក្ខន្ធនោ ច អវសេសា ទន្ទា ទន្ទា ន រូបក្ខន្ធនោ ។

[៥៩] វិញ្ញាណំ វិញ្ញាណក្ខន្ធនោតិ ។ អាមត្តា ។
 ទន្ទា វេទនាទន្ធនោតិ ។ វេទនាទន្ធនោ ទន្ទោ ថេវ
 វេទនាទន្ធនោ ច អវសេសា ទន្ទា ទន្ទា ន វេទនា-
 ទន្ធនោ ។

[៦០] វិញ្ញាណំ វិញ្ញាណក្ខន្ធនោតិ ។ អាមត្តា ។
 ទន្ទា សញ្ញាក្ខន្ធនោតិ ។ សញ្ញាទន្ធនោ ទន្ទោ ថេវ
 សញ្ញាទន្ធនោ ច អវសេសា ទន្ទា ទន្ទា ន សញ្ញា-
 ទន្ធនោ ។

[៦១] វិញ្ញាណំ វិញ្ញាណក្ខន្ធនោតិ ។ អាមត្តា ។
 ទន្ទា សង្ការក្ខន្ធនោតិ ។ សង្ការក្ខន្ធនោ ទន្ទោ ថេវ
 សង្ការក្ខន្ធនោ ច អវសេសា ទន្ទា ទន្ទា ន សង្ការ-
 ក្ខន្ធនោ ។

[៦២] ទ រូបំ ន រូបក្ខន្ធនោតិ ។ អាមត្តា ។ ន

ទន្ធានំឡាយ ហៅថាវិញ្ញាណក្ខន្ធយ ។ វិញ្ញាណក្ខន្ធ ហៅថាទន្ធានំ
 ហៅថាវិញ្ញាណក្ខន្ធានំ ឯទន្ធានំឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួកទន្ធ
 មិនមែនហៅថាវិញ្ញាណក្ខន្ធា ។

[៥៨] វិញ្ញាណ ហៅថាវិញ្ញាណក្ខន្ធយ ។ អើ ។ ទន្ធានំ-
 ឡាយ ហៅថារូបក្ខន្ធយ ។ រូបក្ខន្ធ ហៅថាទន្ធានំ ហៅថារូបក្ខន្ធានំ
 ឯទន្ធានំឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួកទន្ធ មិនមែនហៅថារូបក្ខន្ធា ។

[៥៩] វិញ្ញាណ ហៅថាវិញ្ញាណក្ខន្ធយ ។ អើ ។ ទន្ធា-
 នំឡាយ ហៅថាវេទនាទន្ធយ ។ វេទនាទន្ធ ហៅថាទន្ធានំ ហៅថា
 វេទនាទន្ធានំ ឯទន្ធានំឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួកទន្ធ មិនមែន
 ហៅថាវេទនាទន្ធា ។

[៦០] វិញ្ញាណ ហៅថាវិញ្ញាណក្ខន្ធយ ។ អើ ។ ទន្ធានំឡាយ
 ហៅថាសញ្ញាទន្ធយ ។ សញ្ញាទន្ធ ហៅថាទន្ធានំ ហៅថាសញ្ញាទន្ធានំ
 ឯទន្ធានំឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួកទន្ធ មិនមែនហៅថាសញ្ញា-
 ទន្ធា ។

[៦១] វិញ្ញាណ ហៅថាវិញ្ញាណក្ខន្ធយ ។ អើ ។ ទន្ធានំឡាយ
 ហៅថាសង្ការក្ខន្ធយ ។ សង្ការក្ខន្ធ ហៅថាទន្ធានំ ហៅថាសង្ការក្ខន្ធានំ
 ឯទន្ធានំឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួកទន្ធ មិនមែនហៅថាសង្ការក្ខន្ធា ។

[៦២] មិនមែនរូប មិនហៅថារូបក្ខន្ធយ ។ អើ ។ មិនមែន

ន សង្ខារក្នុងច្បាប់ ។ អាមត្តា ។

[៦៧] រូបំ ខន្ទោតិ ។ អាមត្តា ។ ខន្ទា
រូបក្នុងច្បាប់ ។ រូបក្នុងច្បាប់ ខន្ទា ចេវ រូបក្នុងច្បាប់
ច អវសេសា ខន្ទា ខន្ទា ន រូបក្នុងច្បាប់ ។

[៦៨] វេទនា ខន្ទោតិ ។ អាមត្តា ។ ខន្ទា
វេទនាខន្ទោតិ ។ វេទនាខន្ទា ខន្ទា ចេវ វេទនា-
នាខន្ទា ច អវសេសា ខន្ទា ខន្ទា ន វេទនា-
ខន្ទា ។

[៦៩] សញ្ញា ខន្ទោតិ ។ អាមត្តា ។ ខន្ទា
សញ្ញាខន្ទោតិ ។ សញ្ញាខន្ទា ខន្ទា ចេវ សញ្ញា-
នាខន្ទា ច អវសេសា ខន្ទា ខន្ទា ន សញ្ញាខន្ទា ។

[៧០] សង្ខារក្នុងច្បាប់ ។ អាមត្តា ។ ខន្ទា
សង្ខារក្នុងច្បាប់ ។ សង្ខារក្នុងច្បាប់ ខន្ទា ចេវ សង្ខារ-
ក្នុងច្បាប់ ច អវសេសា ខន្ទា ខន្ទា ន សង្ខារក្នុងច្បាប់ ។

[៧១] វិញ្ញាណំ ខន្ទោតិ ។ អាមត្តា ។ ខន្ទា
វិញ្ញាណក្នុងច្បាប់ ។ វិញ្ញាណក្នុងច្បាប់ ខន្ទា ចេវ
វិញ្ញាណក្នុងច្បាប់ ច អវសេសា ខន្ទា ខន្ទា ន
វិញ្ញាណក្នុងច្បាប់ ។

មិនហៅថាសង្ខារក្នុងច្បាប់ ។ អើ ។

[៦៧] រូប ហៅថាខន្ទា ។ អើ ។ ខន្ទាខំនំឡាយ ហៅថា
រូបក្នុងច្បាប់ ។ រូបក្នុងច្បាប់ ហៅថាខន្ទាផង ហៅថារូបក្នុងច្បាប់ ផង ឯខន្ទាខំនំ-
ឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាតួកខន្ទា មិនមែនហៅថារូបក្នុងច្បាប់ ។

[៦៨] វេទនា ហៅថាខន្ទា ។ អើ ។ ខន្ទាខំនំឡាយ ហៅថា
វេទនាខន្ទា ។ វេទនាខន្ទា ហៅថាខន្ទាផង ហៅថា វេទនាខន្ទាផង ឯខន្ទា
ខំនំឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាតួកខន្ទា មិនមែនហៅថាវេទនាខន្ទា ។

[៦៩] សញ្ញា ហៅថាខន្ទា ។ អើ ។ ខន្ទាខំនំឡាយ ហៅថា
សញ្ញាខន្ទា ។ សញ្ញាខន្ទា ហៅថាខន្ទាផង ហៅថាសញ្ញាខន្ទាផង ឯខន្ទា
ខំនំឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាតួកខន្ទា មិនមែនហៅថាសញ្ញាខន្ទា ។

[៧០] តួកសង្ខារ ហៅថាខន្ទា ។ អើ ។ ខន្ទាខំនំឡាយ
ហៅថាសង្ខារក្នុងច្បាប់ ។ សង្ខារក្នុងច្បាប់ ហៅថាខន្ទាផង ហៅថាសង្ខារ-
ក្នុងច្បាប់ ផង ឯខន្ទាខំនំឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាតួកខន្ទា មិនមែនហៅថា
សង្ខារក្នុងច្បាប់ ។

[៧១] វិញ្ញាណ ហៅថាខន្ទា ។ អើ ។ ខន្ទាខំនំឡាយ
ហៅថាវិញ្ញាណក្នុងច្បាប់ ។ វិញ្ញាណក្នុងច្បាប់ ហៅថាខន្ទាផង ហៅថា
វិញ្ញាណក្នុងច្បាប់ ផង ឯខន្ទាខំនំឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាតួកខន្ទា មិនមែន
ហៅថាវិញ្ញាណក្នុងច្បាប់ ។

[៧២] ឧ រូបំ ន ឧត្តោតិ ។ រូបំ វេយត្វា
 អវសេសា ឧត្តា ន រូបំ ឧត្តា រូបត្ថា ឧត្តេ ច
 វេយត្វា អវសេសា ន តេវ រូបំ ន ច ឧត្តា ។
 ន ឧត្តា ន រូបត្ថាត្ថោតិ ។ អាមត្តា ។

[៧៣] ឧ វេទនា ន ឧត្តោតិ ។ វេទនំ វេ-
 យត្វា អវសេសា ឧត្តា ន វេទនា ឧត្តា វេទន-
 ត្ថា ឧត្តេ ច វេយត្វា អវសេសា ន តេវ វេទនា
 ន ច ឧត្តា ។ ន ឧត្តា ន វេទនាឧត្តោតិ ។
 អាមត្តា ។

[៧៤] ឧ សញ្ញា ន ឧត្តោតិ ។ សញ្ញំ វេ-
 យត្វា អវសេសា ឧត្តា ន សញ្ញា ឧត្តា សញ្ញ-
 ត្ថា ឧត្តេ ច វេយត្វា អវសេសា ន តេវ សញ្ញា
 ន ច ឧត្តា ។ ន ឧត្តា ន សញ្ញាឧត្តោតិ ។
 អាមត្តា ។

[៧៥] ឧ សង្ខារ ន ឧត្តោតិ ។ សង្ខារេ
 វេយត្វា អវសេសា ឧត្តា ន សង្ខារ ឧត្តា សង្ខារេ
 ច ឧត្តេ ច វេយត្វា អវសេសា ន តេវ សង្ខារ
 ន ច ឧត្តា ។ ន ឧត្តា ន សង្ខារត្ថោតិ ។
 អាមត្តា ។

[៧៦] មិនមែនរូប មិនហៅថាខន្ធឬ ។ ខន្ធតាំងឡាយដ៏
 សេស រៀនលឺនៃរូបចេញ មិនហៅថារូបទេ ហៅថាតួកខន្ធ ខន្ធតាំងឡាយដ៏
 សេស រៀនលឺនៃរូបនិងតួកខន្ធចេញ មិនហៅថារូបផង មិនហៅថា
 តួកខន្ធផងទេ ។ មិនមែនតួកខន្ធ មិនហៅថារូបក្នុងឬ ។ អើ ។

[៧៧] មិនមែនវេទនា មិនហៅថាខន្ធឬ ។ ខន្ធតាំងឡាយ
 ដ៏សេស រៀនលឺនៃវេទនាចេញ មិនហៅថាវេទនាទេ ហៅថា
 តួកខន្ធ ខន្ធតាំងឡាយដ៏សេស រៀនលឺនៃវេទនានិងតួកខន្ធចេញ មិន
 ហៅថាវេទនាផង មិនហៅថាតួកខន្ធផងទេ ។ មិនមែនតួកខន្ធ មិន
 ហៅថាវេទនាខន្ធឬ ។ អើ ។

[៧៨] មិនមែនសញ្ញា មិនហៅថាខន្ធឬ ។ ខន្ធតាំងឡាយដ៏
 សេស រៀនលឺនៃសញ្ញាចេញ មិនហៅថាសញ្ញាទេ ហៅថាតួកខន្ធ
 ខន្ធតាំងឡាយដ៏សេស រៀនលឺនៃសញ្ញានិងតួកខន្ធចេញ មិនហៅថា
 សញ្ញាផង មិនហៅថាតួកខន្ធផងទេ ។ មិនមែនតួកខន្ធ មិនហៅថា
 សញ្ញាខន្ធឬ ។ អើ ។

[៧៩] មិនមែនតួកសង្ខារ មិនហៅថាខន្ធឬ ។ ខន្ធតាំងឡាយ
 ដ៏សេស រៀនលឺនៃតួកសង្ខារចេញ មិនហៅថាតួកសង្ខារទេ ហៅ
 ថាតួកខន្ធ ខន្ធតាំងឡាយដ៏សេស រៀនលឺនៃតួកសង្ខារនិងតួកខន្ធ
 ចេញ មិនហៅថាតួកសង្ខារផង មិនហៅថាតួកខន្ធផងទេ ។ មិន
 មែនតួកខន្ធ មិនហៅថាសង្ខារក្នុងឬ ។ អើ ។

[៧៦] ឧ វិញ្ញាណំ ឧ ទន្ធាតិ ។ វិញ្ញាណំ
 វេយ្យា អវសេសា ទន្ធា ឧ វិញ្ញាណំ ទន្ធា
 វិញ្ញាណត្ថ ទន្ធា ឧ វេយ្យា អវសេសា ឧ វេ
 វិញ្ញាណំ ឧ ឧ ទន្ធា ។ ឧ ទន្ធា ឧ វិញ្ញាណ-
 ត្ថទន្ធាតិ ។ អាមត្តា ។

[៧៧] រូបំ ទន្ធាតិ ។ អាមត្តា ។ ទន្ធា
 វេទនាទន្ធាតិ ។ វេទនាទន្ធា ទន្ធា វេ វេទនា-
 ទន្ធា ឧ អវសេសា ទន្ធា ទន្ធា ឧ វេទនាទន្ធា ។

[៧៨] រូបំ ទន្ធាតិ ។ អាមត្តា ។ ទន្ធា
 សញ្ញាទន្ធាតិ ។ សញ្ញាទន្ធា ទន្ធា វេ សញ្ញា-
 ទន្ធា ឧ អវសេសា ទន្ធា ទន្ធា ឧ សញ្ញាទន្ធា ។

[៧៩] រូបំ ទន្ធាតិ ។ អាមត្តា ។ ទន្ធា
 សង្ខារក្កន្ធាតិ ។ សង្ខារក្កន្ធា ទន្ធា វេ សង្ខា-
 រក្កន្ធា ឧ អវសេសា ទន្ធា ទន្ធា ឧ សង្ខារក្កន្ធា ។

[៨០] រូបំ ទន្ធាតិ ។ អាមត្តា ។ ទន្ធា
 វិញ្ញាណក្កន្ធាតិ ។ វិញ្ញាណក្កន្ធា ទន្ធា វេ
 វិញ្ញាណក្កន្ធា ឧ អវសេសា ទន្ធា ទន្ធា ឧ
 វិញ្ញាណក្កន្ធា ។

[៧៦] រូបំ វេយ្យា អវសេសា ទន្ធា ឧ វិញ្ញាណំ ទន្ធា
 វិញ្ញាណត្ថ ទន្ធា ឧ រូបំ វេយ្យា អវសេសា ឧ វេ
 វិញ្ញាណំ ឧ ឧ ទន្ធា ។ ឧ ទន្ធា ឧ វិញ្ញាណ-
 ត្ថទន្ធាតិ ។ អាមត្តា ។

[៧៧] រូប ហោតំ ទន្ធា ។ អេ ។ ទន្ធាតំ ឡាយ ហោតំ
 វេទនាទន្ធា ។ វេទនាទន្ធា ហោតំ ទន្ធាផង ហោតំ វេទនាទន្ធាផង ឯ ទន្ធា
 តំ ឡាយ វេយ្យា អវសេសា គ្រាន់តែជាត្ថកទន្ធា មិនមែនហោតំ វេទនាទន្ធា ។

[៧៨] រូប ហោតំ ទន្ធា ។ អេ ។ ទន្ធាតំ ឡាយ ហោតំ
 សញ្ញាទន្ធា ។ សញ្ញាទន្ធា ហោតំ ទន្ធាផង ហោតំ សញ្ញាទន្ធាផង ឯ ទន្ធា
 តំ ឡាយ វេយ្យា អវសេសា គ្រាន់តែជាត្ថកទន្ធា មិនមែនហោតំ សញ្ញាទន្ធា ។

[៧៩] រូប ហោតំ ទន្ធា ។ អេ ។ ទន្ធាតំ ឡាយ ហោតំ
 សង្ខារក្កន្ធា ។ សង្ខារក្កន្ធា ហោតំ ទន្ធាផង ហោតំ សង្ខារក្កន្ធាផង ឯ ទន្ធា
 តំ ឡាយ វេយ្យា អវសេសា គ្រាន់តែជាត្ថកទន្ធា មិនមែនហោតំ សង្ខារក្កន្ធា ។

[៨០] រូប ហោតំ ទន្ធា ។ អេ ។ ទន្ធាតំ ឡាយ ហោតំ
 វិញ្ញាណក្កន្ធា ។ វិញ្ញាណក្កន្ធា ហោតំ ទន្ធាផង ហោតំ វិញ្ញាណ-
 ក្កន្ធាផង ឯ ទន្ធាតំ ឡាយ វេយ្យា អវសេសា គ្រាន់តែជាត្ថកទន្ធា មិនមែនហោតំ
 វិញ្ញាណក្កន្ធា ។

[៨១] វេទនា ខន្ទោតិ ។ អាមត្តា ។ ខន្ទា
រូបក្កុន្ទោតិ ។ រូបក្កុន្ទោ ខន្ទោ ចេវ រូបក្កុន្ទោ ច
អវសេសា ខន្ទា ខន្ទា ន រូបក្កុន្ទោ ។

[៨២] វេទនា ខន្ទោតិ ។ អាមត្តា ។ ខន្ទា
សញ្ញាខន្ទោតិ ។ សញ្ញាខន្ទោ ខន្ទោ ចេវ សញ្ញា-
ខន្ទោ ច អវសេសា ខន្ទា ខន្ទា ន សញ្ញាខន្ទោ ។

[៨៣] វេទនា ខន្ទោតិ ។ អាមត្តា ។ ខន្ទា
សង្ខារក្កុន្ទោតិ ។ សង្ខារក្កុន្ទោ ខន្ទោ ចេវ សង្ខារ-
ក្កុន្ទោ ច អវសេសា ខន្ទា ខន្ទា ន សង្ខារក្កុន្ទោ ។

[៨៤] វេទនា ខន្ទោតិ ។ អាមត្តា ។ ខន្ទា
វិញ្ញាណក្កុន្ទោតិ ។ វិញ្ញាណក្កុន្ទោ ខន្ទោ ចេវ
វិញ្ញាណក្កុន្ទោ ច អវសេសា ខន្ទា ខន្ទា ន វិញ្ញា-
ណក្កុន្ទោ ។

[៨៥] សញ្ញា ខន្ទោតិ ។ អាមត្តា ។ ខន្ទា
រូបក្កុន្ទោតិ ។ រូបក្កុន្ទោ ខន្ទោ ចេវ រូបក្កុន្ទោ
ច អវសេសា ខន្ទា ខន្ទា ន រូបក្កុន្ទោ ។

[៨១] វេទនា ហៅថាខន្ទយ ។ អើ ។ ខន្ទ ហៅថាខន្ទ-
ក្កុន្ទយ ។ រូបក្កុន្ទ ហៅថាខន្ទវេន ហៅថារូបក្កុន្ទវេន ឯខន្ទតាំងខ្យាយ
ដ៏សេស គ្រាន់តែជាតួកខន្ទ មិនមែនហៅថា រូបក្កុន្ទខេ ។

[៨២] វេទនា ហៅថាខន្ទយ ។ អើ ។ ខន្ទតាំងខ្យាយ
ហៅថាសញ្ញាខន្ទយ ។ សញ្ញាខន្ទ ហៅថាខន្ទវេន ហៅថាសញ្ញា-
ខន្ទវេន ឯខន្ទតាំងខ្យាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាតួកខន្ទ មិនមែនហៅថា
សញ្ញាខន្ទខេ ។

[៨៣] វេទនា ហៅថាខន្ទយ ។ អើ ។ ខន្ទតាំងខ្យាយ
ហៅថាសង្ខារក្កុន្ទយ ។ សង្ខារក្កុន្ទ ហៅថាខន្ទវេន ហៅថា
សង្ខារក្កុន្ទវេន ឯខន្ទតាំងខ្យាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាតួកខន្ទ មិនមែន
ហៅថា សង្ខារក្កុន្ទខេ ។

[៨៤] វេទនា ហៅថាខន្ទយ ។ អើ ។ ខន្ទតាំងខ្យាយ
ហៅថាវិញ្ញាណក្កុន្ទយ ។ វិញ្ញាណក្កុន្ទ ហៅថាខន្ទវេន ហៅថា
វិញ្ញាណក្កុន្ទវេន ឯខន្ទតាំងខ្យាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាតួកខន្ទ មិនមែន
ហៅថា វិញ្ញាណក្កុន្ទខេ ។

[៨៥] សញ្ញា ហៅថាខន្ទយ ។ អើ ។ ខន្ទតាំងខ្យាយ
ហៅថារូបក្កុន្ទយ ។ រូបក្កុន្ទ ហៅថាខន្ទវេន ហៅថារូបក្កុន្ទវេន ឯខន្ទ
តាំងខ្យាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាតួកខន្ទ មិនមែនហៅថា រូបក្កុន្ទខេ ។

[៧៦] សញ្ញា ខ្សោតិ ។ អាមត្តា ។ ទន្ធា
វេទនាខ្សោតិ ។ វេទនាខ្សោ ខ្សោ ចេវ វេទនា-
ខ្សោ ច អវសេសា ទន្ធា ទន្ធា ន វេទនាខ្សោ ។

[៧៧] សញ្ញា ខ្សោតិ ។ អាមត្តា ។ ទន្ធា
សង្ការក្ខត្តោតិ ។ សង្ការក្ខត្តោ ខ្សោ ចេវ សង្កា-
រក្ខត្តោ ច អវសេសា ទន្ធា ទន្ធា ន សង្ការក្ខត្តោ ។

[៧៨] សញ្ញា ខ្សោតិ ។ អាមត្តា ។ ទន្ធា
វិញ្ញាណក្ខត្តោតិ ។ វិញ្ញាណក្ខត្តោ ខ្សោ ចេវ
វិញ្ញាណក្ខត្តោ ច អវសេសា ទន្ធា ទន្ធា ន វិញ្ញា-
ណក្ខត្តោ ។

[៧៩] សង្ការ ខ្សោតិ ។ អាមត្តា ។ ទន្ធា
រូបក្ខត្តោតិ ។ រូបក្ខត្តោ ខ្សោ ចេវ រូបក្ខត្តោ ច
អវសេសា ទន្ធា ទន្ធា ន រូបក្ខត្តោ ។

[៨០] សង្ការ ខ្សោតិ ។ អាមត្តា ។ ទន្ធា
វេទនាខ្សោតិ ។ វេទនាខ្សោ ខ្សោ ចេវ វេទនា-
ខ្សោ ច អវសេសា ទន្ធា ទន្ធា ន វេទនាខ្សោ ។

[៨១] សញ្ញា ខ្សោតិ ។ អាមត្តា ។ ទន្ធា
ហេតុវេទនាខ្សោ ។ វេទនាខ្សោ ចេវ វេទនាខ្សោ-
ខ្សោ ច អវសេសា ទន្ធា ទន្ធា ន វេទនាខ្សោ ។

[៨២] សញ្ញា ហេតុខ្សោ ។ អាមត្តា ។ ទន្ធា
សង្ការក្ខត្តោ ។ សង្ការក្ខត្តោ ហេតុខ្សោ ចេវ សង្ការក្ខត្តោ
ច អវសេសា ទន្ធា ទន្ធា ន សង្ការក្ខត្តោ ។

[៨៣] សញ្ញា ហេតុខ្សោ ។ អាមត្តា ។ ទន្ធា
ហេតុវិញ្ញាណក្ខត្តោ ។ វិញ្ញាណក្ខត្តោ ហេតុខ្សោ ចេវ វិញ្ញា-
ណក្ខត្តោ ច អវសេសា ទន្ធា ទន្ធា ន វិញ្ញាណក្ខត្តោ ។

[៨៤] សង្ការ ហេតុខ្សោ ។ អាមត្តា ។ ទន្ធា
ហេតុរូបក្ខត្តោ ។ រូបក្ខត្តោ ហេតុខ្សោ ចេវ រូបក្ខត្តោ
ច អវសេសា ទន្ធា ទន្ធា ន រូបក្ខត្តោ ។

[៨៥] សង្ការ ហេតុខ្សោ ។ អាមត្តា ។ ទន្ធា
ហេតុវេទនាខ្សោ ។ វេទនាខ្សោ ហេតុខ្សោ ចេវ វេទនា-
ខ្សោ ច អវសេសា ទន្ធា ទន្ធា ន វេទនាខ្សោ ។

[៧១] សង្កាត មន្ត្រីតំ ឬ អាមត្តា ឬ ទន្លា
សញ្ញាទន្លេតំ ឬ សញ្ញាទន្លេ ទន្លេ ចេរ
វេទនាទន្លេ ច អវសេសា ទន្លា ទន្លា ន
សញ្ញាទន្លេ ។

[៧២] សង្កាត ទន្លេតំ ឬ អាមត្តា ឬ ទន្លា
វិញ្ញាណក្កទន្លេតំ ឬ វិញ្ញាណក្កទន្លេ ទន្លេ ចេរ
វិញ្ញាណក្កទន្លេ ច អវសេសា ទន្លា ទន្លា ន
វិញ្ញាណក្កទន្លេ ។

[៧៣] វិញ្ញាណំ ទន្លេតំ ឬ អាមត្តា ឬ ទន្លា
រូបក្កទន្លេតំ ឬ រូបក្កទន្លេ ទន្លេ ចេរ រូបក្កទន្លេ ច
អវសេសា ទន្លា ទន្លា ន រូបក្កទន្លេ ។

[៧៤] វិញ្ញាណំ ទន្លេតំ ឬ អាមត្តា ឬ ទន្លា
វេទនាទន្លេតំ ឬ វេទនាទន្លេ ទន្លេ ចេរ
វេទនាទន្លេ ច អវសេសា ទន្លា ទន្លា ន
វេទនាទន្លេ ។

[៧៥] វិញ្ញាណំ ទន្លេតំ ឬ អាមត្តា ឬ ទន្លា
សញ្ញាទន្លេតំ ឬ សញ្ញាទន្លេ ទន្លេ ចេរ
សញ្ញាទន្លេ ច អវសេសា ទន្លា ទន្លា ន
សញ្ញាទន្លេ ។

[៧៦] សង្កាតំវិញ្ញាណំ ហៅថា ទន្ធឬ ឬ អើ ឬ ទន្ធ
តំវិញ្ញាណំ ហៅថា សញ្ញាទន្ធឬ ឬ សញ្ញាទន្ធ ហៅថា ទន្ធាវនំ
ហៅថា វេទនាទន្ធាវនំ ឯទន្ធាវនំវិញ្ញាណំសេស ហៅថា ទន្ធ មិនមែន
ហៅថា សញ្ញាទន្ធាវនំ ។

[៧៧] សង្កាតំវិញ្ញាណំ ហៅថា ទន្ធឬ ឬ អើ ឬ ទន្ធ
តំវិញ្ញាណំ ហៅថា វិញ្ញាណក្កទន្ធឬ ឬ វិញ្ញាណក្កទន្ធ ហៅថា ទន្ធាវនំ
ហៅថា វិញ្ញាណក្កទន្ធាវនំ ឯទន្ធាវនំវិញ្ញាណំសេស ហៅថា ទន្ធ មិន
មែនហៅថា វិញ្ញាណក្កទន្ធាវនំ ។

[៧៨] វិញ្ញាណំ ហៅថា ទន្ធឬ ឬ អើ ឬ ទន្ធាវនំវិញ្ញាណំ
ហៅថា រូបក្កទន្ធឬ ឬ រូបក្កទន្ធ ហៅថា ទន្ធាវនំ ហៅថា រូបក្កទន្ធាវនំ ឯ
ទន្ធាវនំវិញ្ញាណំសេស ហៅថា ទន្ធ មិនមែនហៅថា រូបក្កទន្ធាវនំ ។

[៧៩] វិញ្ញាណំ ហៅថា ទន្ធឬ ឬ អើ ឬ ទន្ធាវនំវិញ្ញាណំ
ហៅថា វេទនាទន្ធឬ ឬ វេទនាទន្ធ ហៅថា ទន្ធាវនំ ហៅថា វេទនា
ទន្ធាវនំ ឯទន្ធាវនំវិញ្ញាណំសេស ហៅថា ទន្ធ មិនមែនហៅថា
វេទនាទន្ធាវនំ ។

[៨០] វិញ្ញាណំ ហៅថា ទន្ធឬ ឬ អើ ឬ ទន្ធាវនំវិញ្ញាណំ
ហៅថាសញ្ញាទន្ធឬ ឬ សញ្ញាទន្ធ ហៅថាទន្ធាវនំ ហៅថាសញ្ញាទន្ធាវនំ
ឯទន្ធាវនំវិញ្ញាណំសេស ហៅថា ទន្ធ មិនមែនហៅថា សញ្ញាទន្ធាវនំ ។

[៧៧] វិញ្ញាណំ ចរោណំ ។ អាមត្តា ។ ទន្ធិ
សង្ការត្ថុត្ថេ ។ សង្ការត្ថុត្ថេ ទន្ធិ យេវ សង្ការ-
ត្ថុត្ថេ ច អវសេសា ទន្ធិ ទន្ធិ ន សង្ការត្ថុត្ថេ ។

[៧៧] ន រូបំ ន ទន្ធិតិ ។ រូបំ វេយ្យា
អវសេសា ទន្ធិ ន រូបំ ទន្ធិ រូបញ្ច ទន្ធិ ច
វេយ្យា អវសេសា ន យេវ រូបំ ន ច ទន្ធិ ។
ន ទន្ធិ ន វេទនាទន្ធិតិ ។ អាមត្តា ។

[៧៨] ន រូបំ ន ទន្ធិតិ ។ រូបំ វេយ្យា
អវសេសា ទន្ធិ ន រូបំ ទន្ធិ រូបញ្ច ទន្ធិ ច
វេយ្យា អវសេសា ន យេវ រូបំ ន ច ទន្ធិ ។
ន ទន្ធិ ន សញ្ញាទន្ធិតិ ។ អាមត្តា ។

[៧៩] ន រូបំ ន ទន្ធិតិ ។ រូបំ វេយ្យា
អវសេសា ទន្ធិ ន រូបំ ទន្ធិ រូបញ្ច ទន្ធិ ច
វេយ្យា អវសេសា ន យេវ រូបំ ន ច ទន្ធិ ។
ន ទន្ធិ ន សង្ការត្ថុត្ថេតិ ។ អាមត្តា ។

[៨០០] ន រូបំ ន ទន្ធិតិ ។ រូបំ វេយ្យា
អវសេសា ទន្ធិ ន រូបំ ទន្ធិ រូបញ្ច ទន្ធិ ច
វេយ្យា អវសេសា ន យេវ រូបំ ន ច ទន្ធិ ។
ន ទន្ធិ ន វិញ្ញាណត្ថុត្ថេតិ ។ អាមត្តា ។

[៧៦] វិញ្ញាណំ ចរោណំ ។ អាមត្តា ។ ទន្ធិ
សង្ការត្ថុត្ថេ ។ សង្ការត្ថុត្ថេ យេវេវ ចរោណំ យេវេវ សង្ការត្ថុត្ថេ
ន ទន្ធិតិ ឡាយដ៏សេស យេវេវ ទន្ធិ យេវេវ យេវេវ សង្ការត្ថុត្ថេ ។

[៧៧] មិនមែនរូប មិនហៅថា ទន្ធិ ។ ទន្ធិតាំងឡាយដែល
រៀនលឺនៃរូបចេញ មិនហៅថា រូបេ ហៅថា ទន្ធិ ទន្ធិតាំងឡាយ
ដ៏សេស រៀនលឺនៃ រូបនិងទន្ធិចេញ មិនហៅថា រូបផង មិនហៅថា
ទន្ធិផង ។ មិនមែនទន្ធិតាំងឡាយ មិនហៅថា វេទនាទន្ធិ ។ តើ ។

[៧៨] មិនមែនរូប មិនហៅថា ទន្ធិ ។ ទន្ធិតាំងឡាយដ៏-
សេស រៀនលឺនៃរូបចេញ មិនហៅថា រូបេ ហៅថា ទន្ធិ ទន្ធិ
តាំងឡាយដ៏សេស រៀនលឺនៃ រូបនិងទន្ធិចេញ មិនហៅថា រូបផង
មិនហៅថា ទន្ធិផង ។ មិនមែនទន្ធិ មិនហៅថា សញ្ញាទន្ធិ ។ តើ ។

[៧៩] មិនមែនរូប មិនហៅថា ទន្ធិ ។ ទន្ធិតាំងឡាយដ៏-
សេស រៀនលឺនៃរូបចេញ មិនហៅថា រូបេ ហៅថា ទន្ធិ ទន្ធិ
តាំងឡាយដ៏សេស រៀនលឺនៃ រូបនិងទន្ធិចេញ មិនហៅថា រូបផង
មិនហៅថា ទន្ធិផង ។ មិនមែនទន្ធិ មិនហៅថា សង្ការត្ថុត្ថេ ។ តើ ។

[៨០០] មិនមែនរូប មិនហៅថា ទន្ធិ ។ ទន្ធិតាំងឡាយ
ដ៏សេស រៀនលឺនៃរូបចេញ មិនហៅថា រូបេ ហៅថា ទន្ធិ ទន្ធិ
តាំងឡាយដ៏សេស រៀនលឺនៃ រូបនិងទន្ធិចេញ មិនហៅថា រូបផង
មិនហៅថា ទន្ធិផង ។ មិនមែនទន្ធិ មិនហៅថា វិញ្ញាណត្ថុត្ថេ ។ តើ ។

[១០១] ន វេទនា ន ខន្ធាតិ ។ វេទនំ
ឋបេត្តា អវសេសា ខន្ធា ន វេទនា ខន្ធា វេទនត្ថ
ខន្ធវ ឋបេត្តា អវសេសា ន ចេវ វេទនា ន
ច ខន្ធា ។ ន ខន្ធា ន រូបត្តុក្កន្ធាតិ ។ អាមត្តា ។

[១០២] ន វេទនា ន ខន្ធាតិ ។ វេទនំ
ឋបេត្តា អវសេសា ខន្ធា ន វេទនា ខន្ធា វេទ-
នត្ថ ខន្ធវ ឋបេត្តា អវសេសា ន ចេវ វេទ-
នា ន ច ខន្ធា ។ ន ខន្ធា ន សញ្ញាខន្ធាតិ ។
អាមត្តា ។

[១០៣] ន វេទនា ន ខន្ធាតិ ។ វេទនំ
ឋបេត្តា អវសេសា ខន្ធា ន វេទនា ខន្ធា វេទ-
នត្ថ ខន្ធវ ឋបេត្តា អវសេសា ន ចេវ វេទ-
នា ន ច ខន្ធា ។ ន ខន្ធា ន សង្ខារត្តុក្កន្ធាតិ ។
អាមត្តា ។

[១០៤] ន វេទនា ន ខន្ធាតិ ។ វេទនំ
ឋបេត្តា អវសេសា ខន្ធា ន វេទនា ខន្ធា វេទ-
នត្ថ ខន្ធវ ឋបេត្តា អវសេសា ន ចេវ វេទ-
នា ន ច ខន្ធា ។ ន ខន្ធា ន វិញ្ញាណត្តុក្កន្ធា-
តិ ។ អាមត្តា ។

[១០១] បំរមៃវេទនា មិនហៅថា ខន្ធវ ។ ខន្ធាតិខ្សោយ
សេស វៀលឆ័តៃវេទនាចេញ មិនហៅថា វេទនាទេ ហៅថា ខន្ធវ ខន្ធវ
តាំងខ្សោយសេស វៀលឆ័តៃ វេទនាតាំងខ្សោយចេញ មិនហៅថាវេទនា
ផង មិនហៅថាខន្ធាតិទេ ។ បំរមៃខន្ធវ មិនហៅថាខន្ធវខន្ធវ ។ អើ ។

[១០២] បំរមៃវេទនា មិនហៅថា ខន្ធវ ។ ខន្ធាតិខ្សោយ
ដ៏សេស វៀលឆ័តៃវេទនាចេញ មិនហៅថា វេទនាទេ ហៅថា ខន្ធវ
ខន្ធាតិខ្សោយដ៏សេស វៀលឆ័តៃវេទនាតាំងខ្សោយចេញ មិនហៅថា
វេទនាផង មិនហៅថា ខន្ធាតិទេ ។ មិនមែនខន្ធវ មិនហៅថា
សញ្ញាខន្ធវ ។ អើ ។

[១០៣] បំរមៃវេទនា មិនហៅថា ខន្ធវ ។ ខន្ធាតិខ្សោយ
ដ៏សេស វៀលឆ័តៃវេទនាចេញ មិនហៅថា វេទនាទេ ហៅថា ខន្ធវ
ខន្ធាតិខ្សោយដ៏សេស វៀលឆ័តៃវេទនាតាំងខ្សោយចេញ មិនហៅថា
វេទនាផង មិនហៅថា ខន្ធាតិទេ ។ មិនមែនខន្ធវ មិនហៅថា
សង្ខារត្តុខន្ធវ ។ អើ ។

[១០៤] មិនមែនវេទនា មិនហៅថា ខន្ធវ ។ ខន្ធាតិខ្សោយ
ដ៏សេស វៀលឆ័តៃវេទនាចេញ មិនហៅថា វេទនាទេ ហៅថា ខន្ធវ
ខន្ធាតិខ្សោយដ៏សេស វៀលឆ័តៃវេទនា តាំងខ្សោយចេញ មិនហៅថា
វេទនាផង មិនហៅថា ខន្ធាតិទេ ។ មិនមែនខន្ធវ មិនហៅថា
វិញ្ញាណត្តុខន្ធវ ។ អើ ។

[១១៧] ឧ សង្កាម ឧ ទណ្ឌាទិ ។ អាមន្តា ។

ឧ ទណ្ឌ ឧ រូបគូទណ្ឌាទិ ។ អាមន្តា ។

[១១៨] ឧ សង្កាម ឧ ទណ្ឌាទិ ។ អាមន្តា ។

ឧ ទណ្ឌ ឧ វេទនាទណ្ឌាទិ ។ អាមន្តា ។

[១១៩] ឧ សង្កាម ឧ ទណ្ឌាទិ ។ អាមន្តា ។

ឧ ទណ្ឌ ឧ សញ្ញាទណ្ឌាទិ ។ អាមន្តា ។

[១២០] ឧ សង្កាម ឧ ទណ្ឌាទិ ។ អាមន្តា ។

ឧ ទណ្ឌ ឧ វិញ្ញាណគូទណ្ឌាទិ ។ អាមន្តា ។

[១២១] ឧ វិញ្ញាណ ឧ ទណ្ឌាទិ ។ វិញ្ញាណ

វេយ្យាករណ៍ អវសេសា ទណ្ឌ ឧ វិញ្ញាណ ទណ្ឌ វិញ្ញាណាញ

ទណ្ឌ ឧ វេយ្យាករណ៍ អវសេសា ឧ ទណ្ឌ វិញ្ញាណ ឧ ឧ

ទណ្ឌ ។ ឧ ទណ្ឌ ឧ រូបគូទណ្ឌាទិ ។ អាមន្តា ។

[១២២] ឧ វិញ្ញាណ ឧ ទណ្ឌាទិ ។ វិញ្ញាណ

វេយ្យាករណ៍ អវសេសា ទណ្ឌ ឧ វិញ្ញាណ ទណ្ឌ

វិញ្ញាណាញ ទណ្ឌ ឧ វេយ្យាករណ៍ អវសេសា ឧ ទណ្ឌ

វិញ្ញាណ ឧ ឧ ទណ្ឌ ។ ឧ ទណ្ឌ ឧ វេទនា

ទណ្ឌាទិ ។ អាមន្តា ។

[១២៣] មិនមែនសង្កាម មិនហៅថា ទណ្ឌ ។ មើ ។ មិនមែន

ទណ្ឌ មិនហៅថា រូបគូទណ្ឌ ។ មើ ។

[១២៤] មិនមែនសង្កាម មិនហៅថា ទណ្ឌ ។ មើ ។ មិន

មែនទណ្ឌ មិនហៅថា វេទនាទណ្ឌ ។ មើ ។

[១២៥] មិនមែនសង្កាម មិនហៅថា ទណ្ឌ ។ មើ ។ មិន

មែនទណ្ឌ មិនហៅថា សញ្ញាទណ្ឌ ។ មើ ។

[១២៦] មិនមែនសង្កាម មិនហៅថា ទណ្ឌ ។ មើ ។ មិន

មែនទណ្ឌ មិនហៅថា វិញ្ញាណគូទណ្ឌ ។ មើ ។

[១២៧] មិនមែនវិញ្ញាណ មិនហៅថាទណ្ឌ ។ ទណ្ឌព័ន្ធភាយ

ដ៏សេស រៀនសូត្រវិញ្ញាណចេញ មិនហៅថាវិញ្ញាណ ហៅថា

ទណ្ឌ ទណ្ឌព័ន្ធភាយដ៏សេស រៀនសូត្រវិញ្ញាណនិងទណ្ឌចេញ មិន

ហៅថា វិញ្ញាណដ៏ មិនហៅថា ទណ្ឌដ៏ ។ មិនមែនទណ្ឌ មិន

ហៅថា រូបគូទណ្ឌ ។ មើ ។

[១២៨] មិនមែនវិញ្ញាណ មិនហៅថា ទណ្ឌ ។ ទណ្ឌព័ន្ធភាយ

ដ៏សេស រៀនសូត្រវិញ្ញាណចេញ មិនហៅថា វិញ្ញាណ ហៅថា

ទណ្ឌ ទណ្ឌព័ន្ធភាយដ៏សេស រៀនសូត្រវិញ្ញាណនិងទណ្ឌចេញ មិន

ហៅថា វិញ្ញាណដ៏ មិនហៅថា ទណ្ឌដ៏ ។ មិនមែនទណ្ឌ មិន

ហៅថា វេទនាទណ្ឌ ។ មើ ។

[១១៥] ឃ វិញ្ញាណំ ឃ ទន្ទោតិ ។ វិញ្ញាណំ
 ឃ បេត្វា អវសេសា ទន្ទា ន វិញ្ញាណំ ទន្ទា
 វិញ្ញាណត្ថ ទន្ទេ ច ឃ បេត្វា អវសេសា ន បេ
 វិញ្ញាណំ ន ឃ ទន្ទា ។ ន ទន្ទា ន សញ្ញា-
 ទន្ទោតិ ។ អាមត្តា ។

[១១៦] ន វិញ្ញាណំ ន ទន្ទោតិ ។ វិញ្ញាណំ
 ឃ បេត្វា អវសេសា ទន្ទា ន វិញ្ញាណំ ទន្ទា
 វិញ្ញាណត្ថ ទន្ទេ ច ឃ បេត្វា អវសេសា ន បេ
 វិញ្ញាណំ ន ឃ ទន្ទា ។ ន ទន្ទា ន សញ្ញា-
 រត្តទន្ទោតិ ។ អាមត្តា ។

បណ្ណតិកា ។

បរិច្ឆិកា

[១១៧] យស្ស រូបក្កុន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 វេទនាទន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ។ អសញ្ញាសត្តំ ឧបប-
 ជ្ជត្តានំ^(១) តេសំ រូបក្កុន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ យោ ច តេសំ
 វេទនាទន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ បញ្ចវេកាវ ឧបបជ្ជត្តានំ តេសំ
 រូបក្កុន្ទោ ច ឧប្បជ្ជតិ វេទនាទន្ទោ ច ឧប្បជ្ជតិ ។

១១. សព្វំ ឧប្បជ្ជតិ វិស្សតិ ។

[១១៨] មិនវេទនាទន្ទោ មិនវេទនា វិញ្ញាណទន្ទេ ។ ឧ
 តំនិទ្ធកយដីសេស វៀវេសនិវិញ្ញាណចេញ មិនវេទនា វិញ្ញាណ
 ហៅថា ខន្ធ ខន្ធតំនិទ្ធកយដីសេស វៀវេសនិវិញ្ញាណនិងខន្ធចេញ
 មិនហៅថា វិញ្ញាណផង មិនហៅថា ខន្ធផងទេ ។ មិនមែនខន្ធ
 មិនហៅថា សញ្ញាខន្ធឬ ។ អើ ។

[១១៩] មិនមែនវិញ្ញាណ មិនហៅថា ខន្ធឬ ។ ខន្ធតំនិទ្ធកយ
 ដីសេស វៀវេសនិវិញ្ញាណចេញ មិនហៅថា វិញ្ញាណទេ ហៅថា
 ខន្ធ ខន្ធតំនិទ្ធកយដីសេស វៀវេសនិវិញ្ញាណនិងខន្ធចេញ មិន
 ហៅថាវិញ្ញាណផង មិនហៅថា ខន្ធផងទេ ។ មិនមែនខន្ធ មិនហៅថា
 សញ្ញាខន្ធឬ ។ អើ ។

ចប់ បណ្ណតិកា ។

បរិច្ឆិកា

[១២០] ប្រក្កន្ធ របស់សត្វណា កើតឡើង វេទនាខន្ធ របស់
 សត្វនោះ ក៏កើតឡើងផង ។ ពួកសត្វចូលទៅកាន់ អសញ្ញាសត្វ
 ប្រក្កន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំង
 នោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វចូលទៅ កាន់បញ្ចវេកាភេទ ប្រក្កន្ធ
 កើតឡើងផង របស់សត្វទាំងនោះ វេទនាខន្ធ កើតឡើងផង ។

យក ឬ បង ប្រុសប្រុសស្រី ឧប្បជ្ជតិ ឧស្ស
 រូបត្ថុទ្ធា ឧប្បជ្ជតិ ។ អរូបំ ឧបបជ្ជន្តានំ ភេសំ
 វេទនាទ្ធា ឧប្បជ្ជតិ លោ ច ភេសំ រូបត្ថុទ្ធា
 ឧប្បជ្ជតិ បញ្ចវេកាវ ឧបបជ្ជន្តានំ ភេសំ វេទនា-
 ទ្ធា ច ឧប្បជ្ជតិ រូបត្ថុទ្ធា ច ឧប្បជ្ជតិ ។

[០០៨] យត្ថ រូបត្ថុទ្ធា ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ វេទនា-
 ទ្ធា ឧប្បជ្ជតិ ។ អសញ្ញាសត្ត តត្ថ រូបត្ថុទ្ធា
 ឧប្បជ្ជតិ លោ ច តត្ថ វេទនាទ្ធា ឧប្បជ្ជតិ
 បញ្ចវេកាវ តត្ថ រូបត្ថុទ្ធា ច ឧប្បជ្ជតិ វេទនា-
 ទ្ធា ច ឧប្បជ្ជតិ ។ យត្ថ វា បទ វេទនា-
 ទ្ធា ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ រូបត្ថុទ្ធា ឧប្បជ្ជតិ ។
 អរូបេ តត្ថ វេទនាទ្ធា ឧប្បជ្ជតិ លោ ច តត្ថ
 រូបត្ថុទ្ធា ឧប្បជ្ជតិ បញ្ចវេកាវ តត្ថ វេទនាទ្ធា
 ច ឧប្បជ្ជតិ រូបត្ថុទ្ធា ច ឧប្បជ្ជតិ ។

[០០៩] យស្ស យត្ថ រូបត្ថុទ្ធា ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ វេទនាទ្ធា ឧប្បជ្ជតិ ។ អសញ្ញាសត្ត
 ឧបបជ្ជន្តានំ ភេសំ តត្ថ រូបត្ថុទ្ធា ឧប្បជ្ជតិ លោ
 ច ភេសំ តត្ថ វេទនាទ្ធា ឧប្បជ្ជតិ បញ្ចវេកាវ
 ឧបបជ្ជន្តានំ ភេសំ តត្ថ រូបត្ថុទ្ធា ច ឧប្បជ្ជតិ

មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ បេសំសត្វនា កើតឡើង ប្រក្ខន្ធ បេសំសត្វ
 នោះ ក៏កើតឡើងដែរ ។ ពួកសត្វ ចូលទៅកាប់បូក វេទនាខន្ធ
 បេសំសត្វនា កើតឡើង ឯប្រក្ខន្ធ បេសំសត្វនា នោះ មិន
 កើតឡើងទេ ពួកសត្វចូលទៅកាប់ បញ្ចវេកាវ វេទនាខន្ធបេសំ
 សត្វនា កើតឡើងផង ប្រក្ខន្ធ កើតឡើងផង ។

[១១៨] ប្រក្ខន្ធ កើតឡើងក្នុងទិណា វេទនាខន្ធ ក៏កើតឡើង
 ក្នុងទិះនាវែងទ្រូ ។ ប្រក្ខន្ធ កើតឡើងក្នុងអសញ្ញាសត្វនោះ ឯវេទនា-
 ខន្ធ មិនកើតឡើងក្នុងអសញ្ញាសត្វនោះទេ ប្រក្ខន្ធ វែមន៍កើតឡើងផង
 វេទនាខន្ធ វែមន៍កើតឡើងផង ក្នុងបញ្ចវេកាវនោះ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត វេទនាខន្ធកើតឡើងក្នុងទិណា ប្រក្ខន្ធក៏កើតឡើងក្នុងទិះនាវែង
 ទ្រូ ។ វេទនាខន្ធ កើតឡើងក្នុងអរូបកនោះ ឯប្រក្ខន្ធ មិនកើត
 ឡើងក្នុងទិះនាវែង វេទនាខន្ធ វែមន៍កើតឡើងផង ប្រក្ខន្ធ វែមន៍
 កើតឡើងផង ក្នុងបញ្ចវេកាវនោះ ។

[១១៩] ប្រក្ខន្ធ បេសំសត្វនា កើតឡើង ក្នុងទិណា វេទនាខន្ធ
 បេសំសត្វនោះ ក៏កើតឡើង ក្នុងទិះនាវែងទ្រូ ។ ពួកសត្វ ចូលទៅ
 កាប់អសញ្ញាសត្វ ប្រក្ខន្ធ បេសំសត្វនា កើតឡើង ក្នុងទិះនាវែង
 ឯវេទនាខន្ធ បេសំសត្វនា មិនកើតឡើងក្នុងទិះនាវែង ពួកសត្វ
 ចូលទៅកាប់បញ្ចវេកាវ ប្រក្ខន្ធ បេសំសត្វនា ក៏កើតឡើងផង

[១៤១] យស្ស បុប្ផោ បុប្ផោ ឧប្បជ្ជិតំ តត្ថ វេទនា-
 ទេន្ទា ឧប្បជ្ជិតំ ។ ឧប្បជ្ជិតំ ។ យត្ថ ភំ បទ
 វេទនាទេន្ទា ឧប្បជ្ជិតំ តត្ថ រូបក្កុន្ទោ ឧប្បជ្ជិតំ ។
 ឧប្បជ្ជិតំ ។

[១៤២] យស្ស យត្ថ រូបក្កុន្ទោ ឧប្បជ្ជិតំ តស្ស
 តត្ថ វេទនាទេន្ទា ឧប្បជ្ជិតំ ។ អរូបំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ តត្ថ រូបក្កុន្ទោ ឧប្បជ្ជិតំ លោ ច តេសំ តត្ថ
 វេទនាទេន្ទា ឧប្បជ្ជិតំ សព្វេសំ ចវ្តានំ តេសំ តត្ថ
 រូបក្កុន្ទោ ច ឧប្បជ្ជិតំ វេទនាទេន្ទា ច ឧប្បជ្ជិតំ ។
 យស្ស ភំ បទ យត្ថ វេទនាទេន្ទា ឧប្បជ្ជិតំ តស្ស
 តត្ថ រូបក្កុន្ទោ ឧប្បជ្ជិតំ ។ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ជ-
 ន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាទេន្ទា ឧប្បជ្ជិតំ លោ ច
 តេសំ តត្ថ រូបក្កុន្ទោ ឧប្បជ្ជិតំ សព្វេសំ ចវ្តានំ
 តេសំ តត្ថ វេទនាទេន្ទា ច ឧប្បជ្ជិតំ រូបក្កុន្ទោ
 ច ឧប្បជ្ជិតំ ។

[១៤៣] យស្ស រូបក្កុន្ទោ ឧប្បជ្ជិតុ តស្ស
 វេទនាទេន្ទា ឧប្បជ្ជិតុតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស ភំ
 បទ វេទនាទេន្ទា ឧប្បជ្ជិតុ តស្ស រូបក្កុន្ទោ
 ឧប្បជ្ជិតុតិ ។ អាមត្តា ។

[១៤១] ប្រក្ខន្ធ មិនភីតឡើង ក្នុងទីណា វេទនាទន្ធ មិនភីតឡើង
 ក្នុងទីនោះដែរ ។ ភីតឡើង ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាទន្ធ មិនភីត
 ឡើងក្នុងទីណា ប្រក្ខន្ធ មិនភីតឡើង ក្នុងទីនោះដែរ ។ ភីតឡើង ។

[១៤២] ប្រក្ខន្ធ របស់សត្វណា មិនភីតឡើង ក្នុងទីណា
 វេទនាទន្ធ របស់សត្វនោះ មិនភីតឡើង ក្នុងទីនោះដែរ ។ កាល
 ពួកសត្វ ចូលទៅកាន់អរូបកា ប្រក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនភីត
 ឡើង ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាទន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនភីត
 ឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វទាំងពួងកាលច្បុក ប្រក្ខន្ធ របស់សត្វទាំង
 នោះ មិនភីតឡើងផង វេទនាទន្ធ ក៏មិនភីតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។
 មួយយ៉ាងទៀត វេទនាទន្ធ របស់សត្វណា មិនភីតឡើង ក្នុងទីណា
 ប្រក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ មិនភីតឡើង ក្នុងទីនោះដែរ ។ ពួកសត្វ
 កាលចូលទៅកាន់អសញ្ញាសត្វ វេទនាទន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនភីត
 ឡើង ក្នុងទីនោះ ឯប្រក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនភីត
 ឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វទាំងពួង កាលច្បុក វេទនាទន្ធ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ ក៏មិនភីតឡើងផង ប្រក្ខន្ធ ក៏មិនភីតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[១៤៣] ប្រក្ខន្ធ របស់សត្វណា ភីតឡើងហើយ វេទនាទន្ធ
 របស់សត្វនោះ ភីតឡើងហើយដែរ ។ ភី ។ មួយយ៉ាងទៀត
 វេទនាទន្ធ របស់សត្វណា ភីតឡើងហើយ ប្រក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ
 ភីតឡើងហើយដែរ ។ ភី ។

(១២៦) យស្ស យត្ត រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ឈិត្ត តត្ថ
 វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ឈិត្តាតិ ។ ឧត្តិ ។ យស្ស វា
 បទ វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ឈិត្ត តត្ថ រូបក្ខន្ធា
 ឧប្បជ្ឈិត្តាតិ ។ ឧត្តិ ។

(១២៧) យត្ត រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ឈិត្ត តត្ថ
 វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ឈិត្តាតិ ។ ឧប្បជ្ឈិត្ត ។ យត្ត វា
 បទ វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ឈិត្ត តត្ថ រូបក្ខន្ធា ឧប្ប-
 ជ្ឈិត្តាតិ ។ ឧប្បជ្ឈិត្ត ។

(១២៨) យស្ស យត្ត រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ឈិត្ត តត្ថ
 តត្ថ វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ឈិត្តាតិ ។ អរូបាចំ តេសំ
 តត្ថ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ឈិត្ត យោ ច តេសំ តត្ថ វេទ-
 នាខន្ធា ឧប្បជ្ឈិត្ត សុត្តារាសាចំ តេសំ តត្ថ រូប-
 ក្ខន្ធា ច ឧប្បជ្ឈិត្ត វេទនាខន្ធា ច ឧប្បជ្ឈិត្ត ។
 យស្ស វា បទ យត្ត វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ឈិត្ត តត្ថ
 តត្ថ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ឈិត្តាតិ ។ អសញ្ញាសត្តាចំ
 តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ឈិត្ត យោ ច
 តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ឈិត្ត សុត្តារាសាចំ តេសំ
 តត្ថ វេទនាខន្ធា ច ឧប្បជ្ឈិត្ត រូបក្ខន្ធា ច
 ឧប្បជ្ឈិត្ត ។

(១២៩) ប្រក្ខន្ធ លេសសត្តនា មិនភីតឡើងហើយ វេទនាខន្ធ
 លេសសត្តនា មិនភីតឡើងហើយវេទនា ។ មិនមានទេ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ លេសសត្តនា មិនភីតឡើងហើយ ប្រក្ខន្ធ
 លេសសត្តនា មិនភីតឡើងហើយវេទនា ។ មិនមានទេ ។

(១៣០) ប្រក្ខន្ធ ភីតឡើងហើយ ក្នុងទិណា វេទនាខន្ធ មិន
 ភីតឡើងហើយ ក្នុងទិណារវេទនា ។ ភីតឡើងហើយ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ មិនភីតឡើងហើយ ក្នុងទិណា ប្រក្ខន្ធ
 មិនភីតឡើងហើយ ក្នុងទិណាវេទនា ។ ភីតឡើងហើយ ។

(១៣១) ប្រក្ខន្ធ លេសសត្តនា មិនភីតឡើងហើយ ក្នុងទិណា
 វេទនាខន្ធ លេសសត្តនា មិនភីតឡើងហើយ ក្នុងទិណាវេទនា ។ ប្រក្ខន្ធ
 លេសសត្តនា មិនភីតឡើងហើយ ក្នុងទិណា វេទនាខន្ធ
 លេសសត្តនា មិនមែនជាមិនភីតឡើងហើយ ក្នុងទិណារវេទនា ប្រក្ខន្ធ
 លេសសត្តនា មិនមែនជាមិនភីតឡើងហើយ វេទនាខន្ធ ក៏មិន
 ភីតឡើងហើយផង ក្នុងទិណា ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ លេស
 សត្តនា មិនភីតឡើងហើយ ក្នុងទិណា ប្រក្ខន្ធ លេសសត្តនា មិនភីត
 ឡើងហើយ ក្នុងទិណាវេទនា ។ វេទនាខន្ធ លេសសត្តនា មិនមែនជា
 មិនភីតឡើងហើយ ក្នុងទិណា វេទនាខន្ធ លេសសត្តនា មិនមែនជា
 មិនភីតឡើងហើយ ក្នុងទិណារវេទនា វេទនាខន្ធ លេសសត្តនា មិនមែនជា
 មិនភីតឡើងហើយផង ប្រក្ខន្ធ ក៏មិនភីតឡើងហើយផង ក្នុងទិណា ។

(១២៩) យក រូបត្តដោយ ឧប្បជ្ជិស្មតិ ឧប្បជ្ជិស្មតិ វេទនាខន្តោ ឧប្បជ្ជិស្មតិ ។ រាមណ្ឌ ។ យស្ស វា បទ វេទនាខន្តោ ឧប្បជ្ជិស្មតិ ឧប្បជ្ជិស្មតិ រូបត្តដោយ ឧប្បជ្ជិស្មតិ ។ យេ អរូបំ ឧប្បជ្ជិស្មតិ បរិវេណិយស្មតិ តេសំ វេទនាខន្តោ ឧប្បជ្ជិស្មតិ ខោ ច តេសំ រូបត្តដោយ ឧប្បជ្ជិស្មតិ ឥតវេសំ តេសំ វេទនាខន្តោ ច ឧប្បជ្ជិស្មតិ រូបត្តដោយ ច ឧប្បជ្ជិស្មតិ ។

(១៣០) យត្ថ រូបត្តដោយ ឧប្បជ្ជិស្មតិ តត្ថ វេទនាខន្តោ ឧប្បជ្ជិស្មតិ ។ អសញ្ញាសន្តោ តត្ថ រូបត្តដោយ ឧប្បជ្ជិស្មតិ ខោ ច តត្ថ វេទនាខន្តោ ឧប្បជ្ជិស្មតិ បញ្ចកេតាវេ តត្ថ រូបត្តដោយ ច ឧប្បជ្ជិស្មតិ វេទនាខន្តោ ច ឧប្បជ្ជិស្មតិ ។ យត្ថ វា បទ វេទនាខន្តោ ឧប្បជ្ជិស្មតិ តត្ថ រូបត្តដោយ ឧប្បជ្ជិស្មតិ តត្ថ ។ អរូបេ តត្ថ វេទនាខន្តោ ឧប្បជ្ជិស្មតិ ខោ ច តត្ថ រូបត្តដោយ ឧប្បជ្ជិស្មតិ បញ្ចកេតាវេ តត្ថ វេទនាខន្តោ ច ឧប្បជ្ជិស្មតិ រូបត្តដោយ ច ឧប្បជ្ជិស្មតិ ។

(១២៩) រូបត្ត របស់រូបត្ត បើកើតឡើង វេទនាខន្តោ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរ ។ តើ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្តោ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង រូបត្ត របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរ ។ សត្វទាំងឡាយណា ចូលទៅកាន់អរូបព្រហ្មដោយ នឹងបរិវេណ វេទនាខន្តោ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ឯរូបត្ត របស់សត្វទាំងនោះ នឹងបំបែកឡើងវេ វេទនាខន្តោ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ នឹងកើតឡើងផង រូបត្ត នឹងកើតឡើងផង ។

(១៣០) រូបត្ត នឹងកើតឡើង ក្នុងវិណា វេទនាខន្តោ នឹងកើតឡើង ក្នុងវិទានវេទនា ។ រូបត្ត នឹងកើតឡើង ក្នុងអសញ្ញាសន្តោ នោះ ឯវេទនាខន្តោ នឹងបំបែកឡើង ក្នុងវិទានវេ រូបត្ត បើកើតឡើងផង វេទនាខន្តោ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងបញ្ចកេតាវេនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្តោ នឹងកើតឡើង ក្នុងវិណា រូបត្ត នឹងកើតឡើង ក្នុងវិទានវេទនា ។ វេទនាខន្តោ នឹងកើតឡើង ក្នុងអរូបត្តនោះ ឯរូបត្ត នឹងបំបែកឡើង ក្នុងវិទានវេ វេទនាខន្តោ នឹងកើតឡើងផង រូបត្ត នឹងកើតឡើងផង ក្នុងបញ្ចកេតាវេនោះ ។

[១៧១] ប្រកួត របស់សត្វណា ដឹងមិនកើតឡើង វេទនាខ្លួន របស់សត្វនោះ ដឹងកើតឡើង ក្នុងចំណោម ឯវេទនាខ្លួន របស់ សត្វទាំងនោះ ដឹងមិនកើតឡើង ក្នុងចំណោម ប្រកួត របស់សត្វណា កេតកសត្វនោះ ដឹងកើតឡើងផង វេទនាខ្លួន ដឹងកើតឡើងផង ក្នុង ចំណោម ៗ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខ្លួន របស់សត្វណា ដឹងកើតឡើង ក្នុងចំណោម ប្រកួត របស់សត្វនោះ ដឹងកើតឡើង ក្នុងចំណោមវេទនា ៗ វេទនាខ្លួន របស់សត្វណា ដឹងកើតឡើង ក្នុងចំណោម ប្រកួត របស់សត្វទាំងនោះ ដឹងមិនកើតឡើង ក្នុងចំណោម វេទនាខ្លួន របស់ សត្វណា ដឹងកើតឡើងផង ប្រកួត ដឹងកើតឡើងផង ក្នុងចំណោម ៗ

[១៧២] យស្ស រូបក្ខន្ធា ធុប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស វេទនាខ្លួន ធុប្បជ្ជិស្សតិ ។ យេ អរូបំ ធុប្បជ្ជិត្តា បរិធិញ្ចាយិស្សន្តិ តេសំ រូបក្ខន្ធា ធុប្បជ្ជិស្សតិ ទោ ច តេសំ វេទនាខ្លួន ធុប្បជ្ជិស្សតិ បន្តិមភវិកាធំ តេសំ រូបក្ខន្ធា ច ធុប្បជ្ជិស្សតិ វេទនាខ្លួន ច ធុប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បទ វេទនាខ្លួន ធុប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស រូបក្ខន្ធា ធុប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមត្តា ។

[១៧១] ប្រកួត របស់សត្វណា ដឹងមិនកើតឡើង វេទនាខ្លួន របស់សត្វនោះ ដឹងកើតឡើង ក្នុងចំណោម ឯវេទនាខ្លួន របស់ សត្វទាំងនោះ ដឹងមិនកើតឡើង ក្នុងចំណោម ប្រកួត របស់សត្វណា កេតកសត្វនោះ ដឹងកើតឡើងផង វេទនាខ្លួន ដឹងកើតឡើងផង ក្នុង ចំណោម ៗ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខ្លួន របស់សត្វណា ដឹងកើតឡើង ក្នុងចំណោម ប្រកួត របស់សត្វនោះ ដឹងកើតឡើង ក្នុងចំណោមវេទនា ៗ វេទនាខ្លួន របស់សត្វណា ដឹងកើតឡើង ក្នុងចំណោម ប្រកួត របស់សត្វទាំងនោះ ដឹងមិនកើតឡើង ក្នុងចំណោម វេទនាខ្លួន របស់ សត្វណា ដឹងកើតឡើងផង ប្រកួត ដឹងកើតឡើងផង ក្នុងចំណោម ៗ

[១៧២] ប្រកួត របស់សត្វណា ដឹងមិនកើតឡើង វេទនាខ្លួន របស់សត្វនោះ ដឹងមិនកើតឡើងវេទនា ៗ សត្វទាំងឡាយណា ចូលទៅ កាន់អប្បប្រាណ្ឌិយ ដឹងបរិនិព្វាន ប្រកួត របស់សត្វទាំងនោះ ដឹងមិន កើតឡើង ឯវេទនាខ្លួន របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាដឹងមិនកើតឡើង ទេ ប្រកួត របស់សត្វសត្វជាបច្ច័យនោះ ដឹងមិនកើតឡើងផង វេទនា ខ្លួន ដឹងមិនកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខ្លួន របស់សត្វ ណា ដឹងមិនកើតឡើង ប្រកួត របស់សត្វនោះ ដឹងមិនកើតឡើងវេទនា ៗ អើ ។

[១៣០] យស្ស រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ឧប្ប
 វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។ យត្ត
 វា បទ វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ឈិស្សតិ តត្ថ រូបក្ខន្ធា
 ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។

[១៣២] យស្ស យត្ត រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ឈិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។ អរូបាចំ
 តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ឈិស្សតិ យោ ច តេសំ
 តត្ថ វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ឈិស្សតិ បច្ឆិមភវិកាចំ តេសំ
 តត្ថ រូបក្ខន្ធា ច ឧប្បជ្ឈិស្សតិ វេទនាខន្ធា ច
 ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វា បទ យត្ត វេទនាខន្ធា
 ឧប្បជ្ឈិស្សតិ តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។
 អសញ្ញាសត្តាចំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ឈិ-
 ស្សតិ យោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ឈិ-
 ស្សតិ បច្ឆិមភវិកាចំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា ច
 ឧប្បជ្ឈិស្សតិ រូបក្ខន្ធា ច ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។

[១៣៤] យស្ស រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ឈតិ តស្ស
 វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ឈតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស វា បទ
 វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ឈតិ តស្ស រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ឈតិ ។

[១៣៧] ប្រក្ខន្ធា វិសិកោតិ ឡើង ក្នុងវិណា វេទនាខន្ធា វិសិ
 មិនកើតឡើង ក្នុងវិណាវេទនា ។ វិសិកោតិ ។ ប្រក្ខន្ធា វិសិ
 វេទនាខន្ធា វិសិមិនកើតឡើង ក្នុងវិណា ប្រក្ខន្ធា វិសិមិនកើតឡើង ក្នុង
 វិណាវេទនា ។ វិសិកោតិ ។

[១៣៩] ប្រក្ខន្ធា របស់សក្កណា វិសិមិនកើតឡើង ក្នុងវិណា
 វេទនាខន្ធា របស់សក្កនោះ វិសិមិនកើតឡើង ក្នុងវិណាវេទនា ។ ប្រក្ខន្ធា
 របស់ភ្នកសព្វប្រាប្រាណោះ វិសិមិនកើតឡើង ក្នុងវិណា វេទនាខន្ធា
 របស់សក្កតាំងនោះ មិនមែនជាវិសិមិនកើតឡើង ក្នុងវិណាវេទនា ប្រក្ខន្ធា
 របស់ភ្នកសក្កជាបច្ឆិមភវនោះ វិសិមិនកើតឡើងផង វេទនាខន្ធា វិសិមិន
 កើតឡើងផង ក្នុងវិណា ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធា របស់សក្ក
 ណា វិសិមិនកើតឡើង ក្នុងវិណា ប្រក្ខន្ធា របស់សក្កនោះ វិសិមិនកើត
 ឡើង ក្នុងវិណាវេទនា ។ វេទនាខន្ធា របស់ភ្នកសព្វប្រាប្រាណោះ វិសិ
 មិនកើតឡើង ក្នុងវិណា ឯប្រក្ខន្ធា របស់សក្កតាំងនោះ មិនមែនជាវិសិ
 មិនកើតឡើង ក្នុងវិណាវេទនា វេទនាខន្ធា របស់ភ្នកសក្កជាបច្ឆិមភវនោះ
 វិសិមិនកើតឡើងផង ប្រក្ខន្ធា វិសិមិនកើតឡើងផង ក្នុងវិណា ។

[១៤១] ប្រក្ខន្ធា របស់សក្កណា កើតឡើង វេទនាខន្ធា របស់សក្ក
 នោះ កើតឡើងហើយវេទនា ។ តើ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធា របស់
 សក្កណា កើតឡើងហើយ ប្រក្ខន្ធា របស់សក្កនោះ កើតឡើងវេទនា ។

សេចក្តីសម្រេច របស់ គណៈកម្មាធិការ ជាតិ ឧបបដ្ឋាន គោល វេទនា ទន្ទេរ ឧបបដ្ឋាន លេខ ២ គោល រូបត្តទន្ទេរ ឧបបដ្ឋាន បញ្ជាក់ការ ឧបបដ្ឋាន អសញ្ញាសត្ត ឧបបដ្ឋាន គោល វេទនា ទន្ទេរ ២ ឧបបដ្ឋាន រូបត្តទន្ទេរ ២ ឧបបដ្ឋាន ។

(១៣៦) យស្ស វេទនា ទន្ទេរ ឧបបដ្ឋាន តស្ស សញ្ញា ទន្ទេរ ឧបបដ្ឋាន ។ អាមត្តា ។ យស្ស វា មន សញ្ញា ទន្ទេរ ឧបបដ្ឋាន តស្ស វេទនា ទន្ទេរ ឧបបដ្ឋាន ។ សត្វសំ ចវ្វានំ អសញ្ញាសត្ត ឧបបដ្ឋាន គោល សញ្ញា ទន្ទេរ ឧបបដ្ឋាន លេខ ២ គោល វេទនា ទន្ទេរ ឧបបដ្ឋាន ចតុវេកាវ បញ្ជាក់ការ ឧបបដ្ឋាន គោល សញ្ញា ទន្ទេរ ២ ឧបបដ្ឋាន វេទនា ទន្ទេរ ២ ឧបបដ្ឋាន ។

(១៣៧) យត្ត រូបត្តទន្ទេរ ឧបបដ្ឋាន តត្ត វេទនា ទន្ទេរ ឧបបដ្ឋាន ។ អសញ្ញាសត្ត តត្ត រូបត្តទន្ទេរ ឧបបដ្ឋាន លេខ ២ តត្ត វេទនា ទន្ទេរ ឧបបដ្ឋាន បញ្ជាក់ការ តត្ត រូបត្តទន្ទេរ ២ ឧបបដ្ឋាន វេទនា ទន្ទេរ ២ ឧបបដ្ឋាន ។ យត្ត វា មន

តត្ត រូបត្តទន្ទេរ តត្ត វេទនា ទន្ទេរ ឧបបដ្ឋាន ។ អសញ្ញាសត្ត តត្ត រូបត្តទន្ទេរ ឧបបដ្ឋាន លេខ ២ តត្ត វេទនា ទន្ទេរ ឧបបដ្ឋាន បញ្ជាក់ការ តត្ត រូបត្តទន្ទេរ ២ ឧបបដ្ឋាន វេទនា ទន្ទេរ ២ ឧបបដ្ឋាន ។ យត្ត វា មន

(១៣៦) វេទនា ទន្ទេរ របស់ សត្វណា កើតឡើង សញ្ញា ទន្ទេរ របស់ សត្វនោះ កើតឡើងហើយដែរឬ ។ តើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញា ទន្ទេរ របស់ សត្វណា កើតឡើងហើយ វេទនា ទន្ទេរ របស់ សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងពួង កាលចូល ចូល ទៅកាន់ អសញ្ញាសត្ត សញ្ញា ទន្ទេរ របស់ សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ ២ វេទនា ទន្ទេរ របស់ សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ កាលចូល ទៅកាន់ ចក្ខុវេទនា និង បញ្ជាក់ការ តស្ស ទន្ទេរ របស់ សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង វេទនា ទន្ទេរ កើតឡើងផង ។

(១៣៧) រូបត្ត កើតឡើង ក្នុង ទីណា វេទនា ទន្ទេរ កើតឡើង ហើយ ក្នុង ទីនោះដែរឬ ។ រូបត្ត កើតឡើង ក្នុង អសញ្ញាសត្វនោះ ២ វេទនា ទន្ទេរ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុង ទីនោះទេ រូបត្ត កើតឡើងផង វេទនា ទន្ទេរ កើតឡើងហើយផង ក្នុង បញ្ជាក់ការ តស្សនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត

យកប្រាក់ប្រាក់ ឧប្បជ្ឈិត តត្ថ រូបក្ខត្តោ ឧប្បជ្ឈិតិ ។
 អរូបេ តត្ថ វេទនាទន្ធា ឧប្បជ្ឈិត លោ ច តត្ថ
 រូបក្ខត្តោ ឧប្បជ្ឈិតិ បញ្ចវេកាការ តត្ថ វេទនាទន្ធា ច
 ឧប្បជ្ឈិត រូបក្ខត្តោ ច ឧប្បជ្ឈិតិ ។

[១៣៨] យត្ថ វេទនាទន្ធា ឧប្បជ្ឈិតិ តត្ថ
 សញ្ញាទន្ធា ឧប្បជ្ឈិត្តាតិ ។ អាមត្តា ។ យត្ថ វា
 បន សញ្ញាទន្ធា ឧប្បជ្ឈិត្ត តត្ថ វេទនាទន្ធា ឧប្បជ្ឈ-
 តិតិ ។ អាមត្តា ។

[១៣៩] យស្ស យត្ថ រូបក្ខត្តោ ឧប្បជ្ឈិតិ
 តស្ស តត្ថ វេទនាទន្ធា ឧប្បជ្ឈិត្តាតិ ។ សុទ្ធាវាសំ
 ឧបបជ្ឈន្តានំ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ តត្ថ
 រូបក្ខត្តោ ឧប្បជ្ឈិតិ លោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាទន្ធា
 ឧប្បជ្ឈិត្ត ឥតរេសំ បញ្ចវេកាការំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ
 តត្ថ រូបក្ខត្តោ ច ឧប្បជ្ឈិតិ វេទនាទន្ធា ច ឧប្ប-
 ជ្ឈិត្ត ។ យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាទន្ធា ឧប្បជ្ឈិត្ត
 តស្ស តត្ថ រូបក្ខត្តោ ឧប្បជ្ឈិតិ ។ បញ្ចវេកាការ
 ចវន្តានំ អរូបាចំ តេសំ តត្ថ វេទនាទន្ធា ឧប្បជ្ឈិត្ត

វេទនាទន្ធា តើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ប្រក្ខន្ធ តើតឡើងក្នុងទីណា
 ដែរឬ ។ វេទនាទន្ធា តើតឡើងហើយ ក្នុងរូបក្ខត្តានោះ ឯប្រក្ខន្ធ
 មិនតើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ វេទនាទន្ធា តើតឡើងហើយផង ប្រក្ខន្ធ
 តើតឡើងផង ក្នុងបញ្ចវេកាការនោះ ។

[១៣៨] វេទនាទន្ធា តើតឡើង ក្នុងទីណា សញ្ញាទន្ធា តើត
 ឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាទន្ធា
 តើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា វេទនាទន្ធា តើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរ
 ឬ ។ អើ ។

[១៣៩] ប្រក្ខន្ធ របស់សត្វណា តើតឡើង ក្នុងទីណា វេទ-
 នាទន្ធា របស់សត្វនោះ តើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ តួកសត្វ
 កាលចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាសំ ចូលទៅកាន់អសញ្ញាសត្វ ប្រក្ខន្ធ របស់
 សត្វទាំងនោះ តើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាទន្ធា របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនតើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ តួកសត្វ ក្រៅនេះ កាលចូលទៅ
 កាន់បញ្ចវេកាការ ប្រក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ តើតឡើងផង វេទ-
 នាទន្ធា តើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាទន្ធា
 របស់សត្វណា តើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ប្រក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ
 តើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ តួកប្រក្ខន្ធ កាលចូល ទៅកាន់បញ្ច-
 វេកាការ វេទនាទន្ធា របស់សត្វទាំងនោះ តើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ

លោ ច តេសំ តត្ថ រូបត្ថុទ្ធា ឧប្បជ្ឈិតិ បញ្ចវេកាវ
ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាទ្ធា ច ឧប្បជ្ឈិតុ
រូបត្ថុទ្ធា ច ឧប្បជ្ឈិតិ ។

(១២០) យស្ស យត្ថ វេទនាទ្ធា ឧប្បជ្ឈិតិ
តស្ស តត្ថ សញ្ញាទ្ធា ឧប្បជ្ឈិតាតិ ។ សុទ្ធាវាសំ
ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាទ្ធា ឧប្បជ្ឈិតិ
លោ ច តេសំ តត្ថ សញ្ញាទ្ធា ឧប្បជ្ឈិតុ ឥតវេសំ
ចតុវេកាវ បញ្ចវេកាវ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ តត្ថ
វេទនាទ្ធា ច ឧប្បជ្ឈិតិ សញ្ញាទ្ធា ច ឧប្បជ្ឈិតុ ។
យស្ស វា បទ យត្ថ សញ្ញាទ្ធា ឧប្បជ្ឈិតុ តស្ស
តត្ថ វេទនាទ្ធា ឧប្បជ្ឈិតិ ។ ចតុវេកាវ បញ្ច-
វេកាវ វេទនានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាទ្ធា ឧប្ប-
ជ្ឈិតុ លោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាទ្ធា ឧប្បជ្ឈិតិ
ចតុវេកាវ បញ្ចវេកាវ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ
តត្ថ សញ្ញាទ្ធា ច ឧប្បជ្ឈិតុ វេទនាទ្ធា ច
ឧប្បជ្ឈិតិ ។

(១២១) យស្ស រូបត្ថុទ្ធា ឧប្បជ្ឈិតិ តស្ស
វេទនាទ្ធា ឧប្បជ្ឈិតាតិ ។ ឧប្បជ្ឈិតុ ។

ឧប្បជ្ឈិតុ យេសំសត្វចាំនំនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ពួកសត្វ
កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេកាភេតា វេទនាទ្ធា យេសំសត្វចាំនំនោះ កើត
ឡើងហើយផង រូបត្ថុទ្ធ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

(១២០) វេទនាទ្ធា យេសំសត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
សញ្ញាទ្ធា យេសំសត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួក
សត្វ កាលចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស វេទនាទ្ធា យេសំសត្វចាំនំនោះ
កើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯសញ្ញាទ្ធា យេសំសត្វចាំនំនោះ មិនកើត
ឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ កាលចូលទៅកាន់ចតុ-
វេកាភេតា និងបញ្ចវេកាភេតា វេទនាទ្ធា កើតឡើងផង សញ្ញាទ្ធា
យេសំសត្វចាំនំនោះ កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាង
ទៀត សញ្ញាទ្ធា យេសំសត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា វេទ-
នាទ្ធា យេសំសត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាល
ចូលទៅកាន់ចតុវេកាភេតា និងបញ្ចវេកាភេតា សញ្ញាទ្ធា យេសំសត្វចាំ
នោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាទ្ធា យេសំសត្វចាំនំនោះ
មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់ចតុវេកាភេតា
និងបញ្ចវេកាភេតា សញ្ញាទ្ធា យេសំសត្វចាំនំនោះ កើតឡើងហើយផង
វេទនាទ្ធា កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

(១២១) រូបត្ថុទ្ធ យេសំសត្វណា មិនកើតឡើង វេទនាទ្ធា
យេសំសត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយដែរឬ ។ កើតឡើងហើយ ។

យស្ស កំ បទ វេទនាទន្ធា ទុប្បជ្ជិតំ តស្ស រូបក្ខន្ធា
ទុប្បជ្ជិតំ ។ ធម្មំ ។

[១៤២] យស្ស វេទនាទន្ធា ទុប្បជ្ជិតំ តស្ស
សញ្ញាទន្ធា ទុប្បជ្ជិតំ ។ ទុប្បជ្ជិតំ ។ យស្ស កំ
បទ សញ្ញាទន្ធា ទុប្បជ្ជិតំ តស្ស វេទនាទន្ធា
ទុប្បជ្ជិតំ ។ ធម្មំ ។

[១៤៣] យត្ថ រូបក្ខន្ធា ទុប្បជ្ជិតំ តត្ថ វេ-
ទនាទន្ធា ទុប្បជ្ជិតំ ។ ទុប្បជ្ជិតំ ។ យត្ថ កំ
បទ វេទនាទន្ធា ទុប្បជ្ជិតំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ទុប្ប-
ជ្ជិតំ ។ ទុប្បជ្ជិតំ ។

[១៤៤] យត្ថ វេទនាទន្ធា ទុប្បជ្ជិតំ តត្ថ
សញ្ញាទន្ធា ទុប្បជ្ជិតំ ។ អាមត្តា ។ យត្ថ កំ
បទ សញ្ញាទន្ធា ទុប្បជ្ជិតំ តត្ថ វេទនាទន្ធា ទុប្ប-
ជ្ជិតំ ។ អាមត្តា ។

[១៤៥] យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធា ទុប្បជ្ជិតំ
តស្ស តត្ថ វេទនាទន្ធា ទុប្បជ្ជិតំ ។ បត្យុកេ-
កាណ ចរ្ជាណំ អរូណាណំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា
ទុប្បជ្ជិតំ ទោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាទន្ធា

មួយយ៉ាងទៀត វេទនាទន្ធា របស់សក្កណា មិនកើតឡើងហើយ
រូបក្ខន្ធា របស់សក្កនារាម មិនកើតឡើងដែរ ។ មិនមានទេ ។

[១៤៦] វេទនាទន្ធា របស់សក្កណា មិនកើតឡើង សញ្ញាទន្ធា
របស់សក្កនារាម មិនកើតឡើងហើយដែរ ។ កើតឡើងហើយ ។ មួយ
យ៉ាងទៀត សញ្ញាទន្ធា របស់សក្កណា មិនកើតឡើងហើយ វេទនាទន្ធា
របស់សក្កនារាម មិនកើតឡើងដែរ ។ មិនមានទេ ។

[១៤៧] រូបក្ខន្ធា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា វេទនាទន្ធា មិន
កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរ ។ កើតឡើងហើយ ។ មួយយ៉ាង
ទៀត វេទនាទន្ធា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធា មិនកើត
ឡើង ក្នុងទីនោះដែរ ។ កើតឡើង ។

[១៤៨] វេទនាទន្ធា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា សញ្ញាទន្ធា មិន
កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរ ។ កើត ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាទន្ធា
មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា វេទនាទន្ធា មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
ដែរ ។ កើត ។

[១៤៩] រូបក្ខន្ធា របស់សក្កណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
វេទនាទន្ធា របស់សក្កនារាម មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរ ។ ពួក
សង្ខត្រៃធម្ម កាលបង្កើតបានបញ្ចក្ខណ៍កាលណា រូបក្ខន្ធា របស់សក្កនារាម
មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាទន្ធា របស់សក្កនារាម មិនកើតឡើង

ទុប្បជ្ជិតុ សុទ្ធាវសេ បរិវិញ្ញាណំ អសញ្ញាសត្តា ច-
 ត្តានំ តេសំ តត្ថ រូបកុដ្ឋោ ច ទុប្បជ្ជិតិ វេទនាខដ្ឋោ
 ច ទុប្បជ្ជិតុ ។ យស្ស វា បទ យត្ថ វេទនាខដ្ឋោ
 ទុប្បជ្ជិតុ តស្ស តត្ថ រូបកុដ្ឋោ ទុប្បជ្ជិតិ ។
 សុទ្ធាវសំ ឧបបជ្ជត្តានំ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ជត្តានំ
 តេសំ តត្ថ វេទនាខដ្ឋោ ទុប្បជ្ជិតុ ឆោ ច តេសំ
 តត្ថ រូបកុដ្ឋោ ទុប្បជ្ជិតិ សុទ្ធាវសេ បរិវិញ្ញាណំ
 អសញ្ញាសត្តា ចវត្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខដ្ឋោ ច
 ទុប្បជ្ជិតុ រូបកុដ្ឋោ ច ទុប្បជ្ជិតិ ។

[១២៦] យស្ស យត្ថ វេទនាខដ្ឋោ ទុប្បជ្ជិតិ
 តស្ស តត្ថ សញ្ញាខដ្ឋោ ទុប្បជ្ជិតិ ។ ចតុវេកាវា
 ចតុវេកាវា ចវត្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខដ្ឋោ
 ទុប្បជ្ជិតិ ឆោ ច តេសំ តត្ថ សញ្ញាខដ្ឋោ ទុប្បជ្ជិតុ
 សុទ្ធាវសេ បរិវិញ្ញាណំ អសញ្ញាសត្តានំ^(១) តេសំ តត្ថ
 វេទនាខដ្ឋោ ច ទុប្បជ្ជិតិ សញ្ញាខដ្ឋោ ច ទុប្បជ្ជិតុ ។

១១. អសញ្ញាសត្តា វេទនា ។

មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងវិញ្ញាណ ពួកសត្វ ដែលបរិវិញ្ញាណ ក្នុងសុទ្ធា-
 វសេ វិញ្ញាណសត្វ ដែលពួកចាកអសញ្ញាសត្វ រូបក្នុង របស់សត្វទាំង
 នោះ បិដកកើតឡើងផង វេទនាខន្ធ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងវិញ្ញាណ
 ខេ ។ បុព្វបទនេះទៀត វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង
 ហើយ ក្នុងវិញ្ញាណ រូបក្នុង របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងវិញ្ញាណវេ
 យ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់សុទ្ធាវសេ និងពួកសត្វ កាលចូលទៅ
 កាន់អសញ្ញាសត្វ វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ
 ក្នុងវិញ្ញាណ ឯរូបក្នុង របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុង
 វិញ្ញាណខេ ពួកសត្វ ដែលបរិវិញ្ញាណ ក្នុងសុទ្ធាវសេ និងពួកសត្វ ដែល
 ពួកចាកអសញ្ញាសត្វ វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង
 ហើយផង រូបក្នុង មិនកើតឡើងផង ក្នុងវិញ្ញាណខេ ។

[១២៦] វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងវិញ្ញាណ
 សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងវិញ្ញាណវេយ ។ ពួក
 សត្វ កាលពួកចាកចតុវេកាវេកា និងចតុវេកាវេកា វេទនាខន្ធ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងវិញ្ញាណ ឯសញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំង
 នោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងវិញ្ញាណខេ ពួកសត្វ ដែល
 បរិវិញ្ញាណ ក្នុងសុទ្ធាវសេ និងពួកអសញ្ញាសត្វ វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំង
 នោះ មិនកើតឡើងផង សញ្ញាខន្ធ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងវិញ្ញាណ ។

(១២៨) យស្ស វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ឈតិ ភស្តុ សញ្ញា-
 ខន្ធា ឧប្បជ្ឈតិ ។ បដិបត្តិការំ ឧបបដ្ឋន្តានំ
 ភេសំ វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ឈតិ លោ ច ភេសំ សញ្ញា-
 ខន្ធា ឧប្បជ្ឈតិ ភស្តុ វេសំ ចត្តុកេការំ បញ្ចកេការំ
 ឧបបដ្ឋន្តានំ ភេសំ វេទនាខន្ធា ច ឧប្បជ្ឈតិ សញ្ញា-
 ខន្ធា ច ឧប្បជ្ឈតិ ។ យស្ស វា បទ សញ្ញា-
 ខន្ធា ឧប្បជ្ឈតិ ភស្តុ វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ឈតិ ។
 សទ្ធសំ វេទនាខន្ធា អសញ្ញាសត្តំ ឧបបដ្ឋន្តានំ ភេសំ
 សញ្ញាខន្ធា ឧប្បជ្ឈតិ លោ ច ភេសំ វេទនាខន្ធា
 ឧប្បជ្ឈតិ ចត្តុកេការំ បញ្ចកេការំ ឧបបដ្ឋន្តានំ ភេសំ
 សញ្ញាខន្ធា ច ឧប្បជ្ឈតិ វេទនាខន្ធា ច ឧប្បជ្ឈតិ ។

(១២៩) យត្ត រូបត្តុន្ធា ឧប្បជ្ឈតិ តត្ត វេទនាខន្ធា
 ឧប្បជ្ឈតិ ។ អសញ្ញាសត្ត តត្ត រូបត្តុន្ធា ឧប្ប-
 ជ្ឈតិ លោ ច តត្ត វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ឈតិ បញ្ចកេ-
 ការេ តត្ត រូបត្តុន្ធា ច ឧប្បជ្ឈតិ វេទនាខន្ធា ច
 ឧប្បជ្ឈតិ ។ យត្ត វា បទ វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ឈតិ
 តត្ត រូបត្តុន្ធា ឧប្បជ្ឈតិ ។ អរូប តត្ត វេទនា-
 ខន្ធា ឧប្បជ្ឈតិ លោ ច តត្ត រូបត្តុន្ធា ឧប្បជ្ឈតិ

(១២៨) វេទនាខន្ធា ភេសឡើង សញ្ញាខន្ធ
 របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងវិញ ។ តួសត្វ ដែលកើតក្នុងបដិបត្តនា
 កាលបរិច្ឆេទសត្វ វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង ឯសញ្ញា-
 ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនកើតឡើងទេ តួសត្វក្រៅនេះ កាល
 ចូលទៅកាន់ចត្តុកេការភព និងបញ្ចកេការភព វេទនាខន្ធ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ កើតឡើងផង សញ្ញាខន្ធ មិនកើតឡើងផង ។ បូយហើយ
 ទៀត សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង វេទនាខន្ធ របស់
 សត្វនោះ កើតឡើងវិញ ។ តួសត្វទាំងនោះ កាលបូក និងតួ
 សត្វ កាលចូលទៅកាន់អសញ្ញាសត្វ សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនកើតឡើង ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ តួ
 សត្វ កាលចូលទៅកាន់ចត្តុកេការភព និងបញ្ចកេការភព សញ្ញាខន្ធ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង វេទនាខន្ធ កើតឡើងផង ។

(១២៩) រូបខន្ធ កើតឡើង ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ មិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះវិញ ។ រូបខន្ធ កើតឡើង ក្នុងអសញ្ញាសត្វនោះ ឯវេទនាខន្ធ
 មិនមែនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ រូបខន្ធ កើតឡើងផង វេទនាខន្ធ មិន
 កើតឡើងផង រូបខន្ធក្រៅនេះ ។ បូយហើយទៀត វេទនាខន្ធ មិន
 កើតឡើង ក្នុងទីណា រូបខន្ធ កើតឡើង ក្នុងទីនោះវិញ ។ វេទនាខន្ធ
 មិនកើតឡើង ក្នុងរូបខន្ធនោះ ឯរូបខន្ធ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ។

បញ្ជាក់ការ តត្ត វេទនាទន្លេ ឧប្បជ្ជិតិ
រូបក្ខន្ធា ឆ ឧប្បជ្ជិតិ ។

(១៥០) យត្ត វេទនាទន្លេ ឧប្បជ្ជិតិ តត្ត
សញ្ញាទន្លេ ឧប្បជ្ជិតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ត វា
បន សញ្ញាទន្លេ ឧប្បជ្ជិតិ តត្ត វេទនាទន្លេ
ឧប្បជ្ជិតិ ។ អាមន្តា ។

(១៥១) យស្ស យត្ត រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជិតិ
តស្ស តត្ត វេទនាទន្លេ ឧប្បជ្ជិតិ ។ បដ្ឋិ-
កវិកាធំ បញ្ជាក់ការ ឧបបដ្ឋិធំ អសញ្ញាសត្ត
ឧបបដ្ឋិធំ តេសំ តត្ត រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជិតិ រោ
ច តេសំ តត្ត វេទនាទន្លេ ឧប្បជ្ជិតិ វតវេសំ
បញ្ជាក់ការ ឧបបដ្ឋិធំ តេសំ តត្ត រូបក្ខន្ធា
ច ឧប្បជ្ជិតិ វេទនាទន្លេ ច ឧប្បជ្ជិតិ ។
យស្ស វា បន យត្ត វេទនាទន្លេ ឧប្បជ្ជិតិ
តស្ស តត្ត រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជិតិ ។ បញ្ជាក់ការ
ចវិធំ អរូបិធំ តេសំ តត្ត វេទនាទន្លេ ឧប្បជ្ជិ-
ស្សិតិ រោ ច តេសំ តត្ត រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជិតិ
បញ្ជាក់ការ ឧបបដ្ឋិធំ តេសំ តត្ត វេទនាទន្លេ
ច ឧប្បជ្ជិតិ រូបក្ខន្ធា ច ឧប្បជ្ជិតិ ។

វេទនាទន្ធ និងកើតឡើងផង រូបក្ខន្ធ កើតឡើងផង ក្នុងវិទ្យាសាស្ត្រ
នោះ ។

(១៥២) វេទនាទន្ធ កើតឡើង ក្នុងវិទ្យាសាស្ត្រ ខឹងកើត
ឡើង ក្នុងវិទ្យាសាស្ត្រ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាទន្ធ ខឹងកើត
ឡើង ក្នុងវិទ្យាសាស្ត្រ វេទនាទន្ធ កើតឡើង ក្នុងវិទ្យាសាស្ត្រ ។ អើ ។

(១៥៣) រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងវិទ្យាសាស្ត្រ
ទន្ធ របស់សត្វនោះ ខឹងកើតឡើង ក្នុងវិទ្យាសាស្ត្រ ។ ភ្នកសត្វ
ដែលកើតក្នុងបដ្ឋិមត្ត កាលចូលទៅកាន់បញ្ជាក់ការក្រោយ ខឹងចូលទៅ
កាន់សញ្ញាសត្វ រូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង ក្នុងវិទ្យាសាស្ត្រ
វេទនាទន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ ខឹងមិនកើតឡើង ក្នុងវិទ្យាសាស្ត្រ ភ្នក
សត្វក្រោយនោះ កាលចូលទៅកាន់បញ្ជាក់ការក្រោយ រូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំង
នោះ កើតឡើងផង វេទនាទន្ធ ខឹងកើតឡើងផង ក្នុងវិទ្យាសាស្ត្រ ។
មួយយ៉ាងទៀត វេទនាទន្ធ របស់សត្វណា ខឹងកើតឡើង ក្នុងវិទ្យាសាស្ត្រ
រូបក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងវិទ្យាសាស្ត្រ ។ ភ្នកសត្វប្រាហ្ម
កាលចូលទៅកាន់បញ្ជាក់ការក្រោយ វេទនាទន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ ខឹងកើត
ឡើង ក្នុងវិទ្យាសាស្ត្រ រូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងវិ
ទ្យាសាស្ត្រ ភ្នកសត្វ កាលចូលទៅកាន់បញ្ជាក់ការក្រោយ វេទនាទន្ធ របស់
សត្វទាំងនោះ ខឹងកើតឡើងផង រូបក្ខន្ធ កើតឡើងផង ក្នុងវិទ្យាសាស្ត្រ ។

វេទនាខន្ធនៃ ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស កំ បទ
 វេទនាខន្ធនៃ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស រូបត្តន្តោ ឧប្បជ្ជ-
 តីតិ ។ បច្ឆិមភវិកានំ បញ្ចកេតារំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ វេទនាខន្ធនៃ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ
 រូបត្តន្តោ ឧប្បជ្ជតិ បញ្ចកេតារេ បរិនិព្វន្តានំ អរូប
 បច្ឆិមភវិកានំ តេសំ វេទនាខន្ធនៃ ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 រូបត្តន្តោ ច ឧប្បជ្ជតិ ។

[១៥២] យស្ស វេទនាខន្ធនៃ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
 សញ្ញាខន្ធនៃ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ សទ្ទេសំ ចវន្តានំ
 អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ វេទនាខន្ធនៃ ឧប្ប-
 ជ្ជតិ នោ ច តេសំ សញ្ញាខន្ធនៃ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 បរិនិព្វន្តានំ តេសំ វេទនាខន្ធនៃ ច ឧប្បជ្ជតិ
 សញ្ញាខន្ធនៃ ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស កំ បទ
 សញ្ញាខន្ធនៃ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស វេទនាខន្ធនៃ ឧប្ប-
 ជ្ជតីតិ ។ បច្ឆិមភវិកានំ បញ្ចកេតារំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ សញ្ញាខន្ធនៃ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ
 វេទនាខន្ធនៃ ឧប្បជ្ជតិ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ សញ្ញា-
 ខន្ធនៃ ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ វេទនាខន្ធនៃ ច ឧប្បជ្ជតិ ។

វេទនាខន្ធនៃ វិទិយកេតិកឡើងវិញ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនៃ របស់
 សត្វណា ដឹងមិនកើតឡើង រូបក្នុង របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងដែរ ។
 ពួកសត្វ ដែលកើតឡើងក្នុងបច្ឆិមភព កាលចូលទៅកាន់បញ្ចកេតារតេត
 វេទនាខន្ធនៃ របស់សត្វទាំងនោះ ដឹងមិនកើតឡើង ឯរូបក្នុង របស់សត្វ
 ទាំងនោះ ដែលដែលមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ ដែលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ច-
 កេតារតេត ដឹងពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភព ក្នុងអប្បប្រាហ្ម វេទនាខន្ធនៃ
 របស់សត្វទាំងនោះ ដឹងមិនកើតឡើងផង រូបក្នុង មិនកើតឡើងផង ។

[១៥៣] វេទនាខន្ធនៃ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង សញ្ញាខន្ធនៃ
 របស់សត្វនោះ ដឹងមិនកើតឡើងដែរ ។ ពួកសត្វទាំងពួង កាលចូល
 ចូលទៅកាន់អសញ្ញាសត្វ វេទនាខន្ធនៃ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង
 ឯសញ្ញាខន្ធនៃ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាដឹងមិនកើតឡើងទេ វេទនា-
 ខន្ធនៃ របស់សត្វទាំងនោះ ដែលបរិនិព្វាន មិនកើតឡើងផង សញ្ញាខន្ធនៃ
 ដឹងមិនកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនៃ របស់សត្វណា
 ដឹងមិនកើតឡើង វេទនាខន្ធនៃ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងដែរ ។
 ពួកសត្វ ដែលកើតឡើងក្នុងបច្ឆិមភព កាលចូលទៅកាន់បញ្ចកេតារតេត
 សញ្ញាខន្ធនៃ របស់សត្វទាំងនោះ ដឹងមិនកើតឡើង ឯវេទនាខន្ធនៃ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ សញ្ញាខន្ធនៃ របស់សត្វទាំង
 នោះ ដែលបរិនិព្វាន ដឹងមិនកើតឡើងផង វេទនាខន្ធនៃ មិនកើតឡើង
 ផង ។

ឧប្បន្នតិ បញ្ចកេសិកា បរិវេទន្តានំ ឧប្បន្នតិ បន្តិមកវិ-
កានំ អសញ្ញាសត្តា បរិវេទន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនា-
ទន្ធា ច ឧប្បន្នតិស្សតិ ឧបញ្ញាទន្ធា ច ឧប្បន្នតិ ។

[១៥៨] យស្ស យត្ថ វេទនាទន្ធា ឧប្បន្នតិ
តស្ស តត្ថ សញ្ញាទន្ធា ឧប្បន្នតិស្សតិ ។ ចតុកេ-
សិកា បញ្ចកេសិកា បរិវេទន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនា-
ទន្ធា ឧប្បន្នតិ យោ ច តេសំ តត្ថ សញ្ញាទន្ធា
ឧប្បន្នតិ បរិវេទន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ
វេទនាទន្ធា ច ឧប្បន្នតិ សញ្ញាទន្ធា ច ឧប្ប-
ន្នតិស្សតិ ។ យស្ស វា បទ យត្ថ សញ្ញាទន្ធា
ឧប្បន្នតិ តស្ស តត្ថ វេទនាទន្ធា ឧប្បន្នតិ ។
បន្តិមកវិកានំ ឧបបន្តន្តានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញា-
ទន្ធា ឧប្បន្នតិ យោ ច តេសំ តត្ថ វេទនា-
ទន្ធា ឧប្បន្នតិ បរិវេទន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ
តត្ថ សញ្ញាទន្ធា ច ឧប្បន្នតិស្សតិ វេទនាទន្ធា ច
ឧប្បន្នតិ ។

មិនមែនជាបរិវេទន្តានំ ក្នុងបរិវេទន្តានំ ត្រូវសត្វ ដែលបរិវេទន្តានំ ក្នុង
បញ្ចកេសិកា ត្រូវសត្វ ដែលកើតក្នុងបន្តិមកវិ ក្នុងអប្បប្រាហ្ម ទិវ
ត្រូវសត្វ ដែលត្រូវតាមអសញ្ញាសត្វ វេទនាទន្ធា របស់សត្វទាំងនោះ
នឹងមិនកើតឡើងផង ច្រកន្ត មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[១៥៨] វេទនាទន្ធា របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
សញ្ញាទន្ធា របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរ ។ ត្រូវសត្វ
កាលត្រូវតាមបញ្ចកេសិកា ទិវបញ្ចកេសិកា វេទនាទន្ធា របស់សត្វ
ទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឯសញ្ញាទន្ធា របស់សត្វទាំងនោះ
មិនមែនជាបរិវេទន្តានំ ក្នុងទីនោះទេ ត្រូវសត្វ ដែលបរិវេទន្តានំ ទិវត្រូវ
អសញ្ញាសត្វ វេទនាទន្ធា របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង សញ្ញា-
ទន្ធា នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាទន្ធា
របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា វេទនាទន្ធា របស់សត្វនោះ
មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរ ។ ត្រូវសត្វ ដែលកើតក្នុងបន្តិមកវិ កាល
ចាប់បដិសន្ធិ សញ្ញាទន្ធា របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទី
នោះ ឯវេទនាទន្ធា របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាបរិវេទន្តានំ ក្នុងទី
នោះទេ សញ្ញាទន្ធា របស់សត្វ ដែលបរិវេទន្តានំ ទិវត្រូវអសញ្ញាសត្វ
នោះ នឹងមិនកើតឡើងផង វេទនាទន្ធា របស់សត្វទាំងនោះ ក្នុងទីនោះ ។

[១៥៧] យស្ស រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជិតុ តស្ស វេទនាទន្ធា ឧប្បជ្ជិតុ ។ បច្ឆិមភវិកានំ តេសំ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជិតុ យោ ច តេសំ វេទនាទន្ធា ឧប្បជ្ជិតុ ឥតវេសំ តេសំ រូបក្ខន្ធា ច ឧប្បជ្ជិតុ វេទនាទន្ធា ច ឧប្បជ្ជិតុ ។ យស្ស វា បទ វេទនាទន្ធា ឧប្បជ្ជិតុ តស្ស រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជិតុ ។ អាមត្តា ។

[១៦០] យស្ស វេទនាទន្ធា ឧប្បជ្ជិតុ តស្ស សញ្ញាទន្ធា ឧប្បជ្ជិតុ ។ បច្ឆិមភវិកានំ តេសំ វេទនាទន្ធា ឧប្បជ្ជិតុ យោ ច តេសំ សញ្ញាទន្ធា ឧប្បជ្ជិតុ ឥតវេសំ តេសំ វេទនាទន្ធា ច ឧប្បជ្ជិតុ សញ្ញាទន្ធា ច ឧប្បជ្ជិតុ ។ យស្ស វា បទ សញ្ញាទន្ធា ឧប្បជ្ជិតុ តស្ស វេទនាទន្ធា ឧប្បជ្ជិតុ ។ អាមត្តា ។

[១៦១] យតុ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជិតុ តតុ វេទនាទន្ធា ឧប្បជ្ជិតុ ។ អសញ្ញាសត្តេ តតុ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជិតុ យោ ច តតុ វេទនាទន្ធា ឧប្បជ្ជិតុ បញ្ចកេសារេ តតុ រូបក្ខន្ធា ច ឧប្បជ្ជិតុ វេទនាទន្ធា ច ឧប្បជ្ជិតុ ។

[១៥៧] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ វេទនាខ្លះ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរ ។ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចុប្បន្ន រូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ ឯវេទនាខ្លះ របស់សត្វ ទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ រូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ កើតឡើងហើយផង វេទនាខ្លះ នឹងកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខ្លះ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង រូបក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ កើត ឡើងហើយដែរ ។ អើ ។

[១៦០] វេទនាខ្លះ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ សញ្ញា ខ្លះ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរ ។ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុង បច្ចុប្បន្ន វេទនាខ្លះ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ វេទនាខ្លះ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ វេទនាខ្លះ របស់សត្វទាំង នោះ ក្រៅនេះ កើតឡើងហើយផង សញ្ញាខ្លះ នឹងកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខ្លះ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង វេទនាខ្លះ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយដែរ ។ អើ ។

[១៦១] រូបក្ខន្ធ កើតឡើងហើយ ក្នុងវិទ្យាសាស្ត្រ វេទនាខ្លះ នឹង កើតឡើង ក្នុងវិទ្យាសាស្ត្រ ផងដែរ ។ រូបក្ខន្ធ កើតឡើងហើយ ក្នុងវិទ្យាសាស្ត្រ នោះ ឯវេទនាខ្លះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងវិទ្យាសាស្ត្រ រូបក្ខន្ធ កើតឡើង ហើយផង វេទនាខ្លះ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងបញ្ចកេសារេនោះ ។

ឧបទ្វេស្ត វេទនាខន្ធ ឧបទ្វេស្ត

យត្ត វា បទ វេទនាខន្ធ ឧបទ្វេស្តតិ តត្ថ រូបក្ខន្ធនា
ឧបទ្វេស្តតិ ។ អរូបេ តត្ថ វេទនាខន្ធនា ឧបទ្វេស្តតិ
នោ ច តត្ថ រូបក្ខន្ធនា ឧបទ្វេស្ត បញ្ចកេតានេ តត្ថ
វេទនាខន្ធនា ច ឧបទ្វេស្តតិ រូបក្ខន្ធនា ច ឧបទ្វេស្ត ។

[១៦២] យត្ត វេទនាខន្ធនា ឧបទ្វេស្ត តត្ថ
សញ្ញាខន្ធនា ឧបទ្វេស្តតិ ។ អាមត្តា ។ យត្ត វា
បទ សញ្ញាខន្ធនា ឧបទ្វេស្តតិ តត្ថ វេទនាខន្ធនា
ឧបទ្វេស្តតិ ។ អាមត្តា ។

[១៦៣] យស្ស យត្ត រូបក្ខន្ធនា ឧបទ្វេស្ត តស្ស
តត្ថ វេទនាខន្ធនា ឧបទ្វេស្តតិ ។ បញ្ចកេតានេ
បដិចកវិកានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនា
ឧបទ្វេស្ត ។ នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនា ឧប-
ទ្វេស្តតិ វេទនេសំ បញ្ចកេតានាវា តេសំ តត្ថ រូប-
ក្ខន្ធនា ច ឧបទ្វេស្ត វេទនាខន្ធនា ច ឧបទ្វេស្តតិ ។
យស្ស វា បទ យត្ត វេទនាខន្ធនា ឧបទ្វេស្តតិ តស្ស
តត្ថ រូបក្ខន្ធនា ឧបទ្វេស្តតិ ។ អរូបាវា តេសំ តត្ថ
វេទនាខន្ធនា ឧបទ្វេស្តតិ ។ នោ ច តេសំ តត្ថ រូប-
ក្ខន្ធនា ឧបទ្វេស្ត បញ្ចកេតានាវា តេសំ តត្ថ វេទ-
នាខន្ធនា ច ឧបទ្វេស្តតិ រូបក្ខន្ធនា ច ឧបទ្វេស្ត ។

ឧបទ្វេស្ត វេទនាខន្ធ ឧបទ្វេស្ត

មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ មិនកើតឡើង ក្នុងវិបស្សនា រូបក្ខន្ធ កើត
ឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ វេទនាខន្ធ មិនកើតឡើង ក្នុងអរូប-
កតានោះ ឯរូបក្ខន្ធ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ វេទនាខន្ធ មិន
កើតឡើងផង រូបក្ខន្ធ កើតឡើងហើយផង ក្នុងបញ្ចកេតានោះនោះ ។

[១៦៤] វេទនាខន្ធ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា សញ្ញាខន្ធ មិន
កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ តើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធ មិនកើត
ឡើង ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ តើ ។

[១៦៥] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ
ដែលកើតក្នុងចម្លងភព ក្នុងបញ្ចកេតានោះ មិនពួកអសញ្ញាសត្វ រូបក្ខន្ធ
របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វ
ទាំងនោះ មិនមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ ដែលកើត
ក្នុងបញ្ចកេតានោះ រូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង
វេទនាខន្ធ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនា-
ខន្ធ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ
កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ វេទនាខន្ធ របស់សត្វណាមួយចំនាត់
នោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯរូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង
ហើយ ក្នុងទីនោះទេ វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ ដែលកើតក្នុងបញ្ច-
កេតានោះ មិនកើតឡើងផង រូបក្ខន្ធ កើតឡើងហើយផង ក្នុងវិបស្សនា ។

(១៦៤) យស្ស យត្ត វេទនាទន្ទោ ឧប្បជ្ឈិត្ត
 តស្ស តត្ថ សញ្ញាទន្ទោ ឧប្បជ្ឈិត្តស្មត្តិ ។ បដិម-
 ភវីកានំ តេសំ តត្ថ វេទនាទន្ទោ ឧប្បជ្ឈិត្ត លោ-
 ច តេសំ តត្ថ សញ្ញាទន្ទោ ឧប្បជ្ឈិត្តស្មត្តិ ឥតវេសំ
 ចតុវេកានាភំ បញ្ចវេកានាភំ តេសំ តត្ថ វេទនា-
 ទន្ទោ ច ឧប្បជ្ឈិត្ត សញ្ញាទន្ទោ ច ឧប្បជ្ឈិត្តស្មត្តិ ។
 យស្ស វា បទ យត្ត សញ្ញាទន្ទោ ឧប្បជ្ឈិត្ត
 តស្ស តត្ថ វេទនាទន្ទោ ឧប្បជ្ឈិត្តាត្តិ ។ អាមត្តា ។

(១៦៥) យស្ស រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ឈិត្ត តស្ស
 វេទនាទន្ទោ ឧប្បជ្ឈិត្តស្មត្តិ ។ ទត្តិ ។ យស្ស វា
 បទ វេទនាទន្ទោ ឧប្បជ្ឈិត្តស្មត្តិ តស្ស រូបក្ខន្ធា
 ឧប្បជ្ឈិត្តាត្តិ ។ ឧប្បជ្ឈិត្ត ។

(១៦៦) យស្ស វេទនាទន្ទោ ឧប្បជ្ឈិត្ត តស្ស
 សញ្ញាទន្ទោ ឧប្បជ្ឈិត្តស្មត្តិ ។ ទត្តិ ។ យស្ស វា
 បទ សញ្ញាទន្ទោ ឧប្បជ្ឈិត្តស្មត្តិ តស្ស វេទនាទន្ទោ
 ឧប្បជ្ឈិត្តាត្តិ ។ ឧប្បជ្ឈិត្ត ។

(១៦៧) យត្ត រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ឈិត្ត តត្ថ វេទនា-
 ទន្ទោ ឧប្បជ្ឈិត្តស្មត្តិ ។ ឧប្បជ្ឈិត្តស្មត្តិ ។ យត្ត វា បទ

(១៦៤) វេទនាទន្ទោ យសំសត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងចំណា
 សញ្ញាទន្ទោ យសំសត្វណា កើតឡើង ក្នុងចំណាវែងវេ ។ វេទនាទន្ទ
 យសំសត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងចំណា ដែលកើតក្នុងបដិមភាពនោះ
 ឯសញ្ញាទន្ទ យសំសត្វណា កើតឡើង ក្នុងចំណាវេ ក្នុង
 សត្វក្រវិល (ហែលកើត) ក្នុងបក្សាវេលាភព មិនបញ្ចេញវេលាភព វេ-
 នាទន្ទ យសំសត្វណា កើតឡើងហើយផង សញ្ញាទន្ទ នឹងកើត
 ឡើងផង ក្នុងចំណា ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាទន្ទ យសំសត្វណា
 នឹងកើតឡើង ក្នុងចំណា វេទនាទន្ទ យសំសត្វនោះ នឹងកើតឡើង
 ហើយ ក្នុងចំណាវែងវេ ។ អើ ។

(១៦៥) រូបក្ខន្ធ យសំសត្វណា មិនកើតឡើងហើយ វេទនា-
 ទន្ទ យសំសត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងវែងវេ ។ មិនមានវេ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត វេទនាទន្ទ យសំសត្វណា នឹងមិនកើតឡើង រូបក្ខន្ធ
 យសំសត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយវែងវេ ។ កើតឡើងហើយ ។

(១៦៦) វេទនាទន្ទ យសំសត្វណា មិនកើតឡើងហើយ សញ្ញា-
 ទន្ទ យសំសត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងវែងវេ ។ មិនមានវេ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត សញ្ញាទន្ទ យសំសត្វណា នឹងមិនកើតឡើង វេទនាទន្ទ
 យសំសត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយវែងវេ ។ កើតឡើងហើយ ។

(១៦៧) រូបក្ខន្ធ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងចំណា វេទនាទន្ទ
 នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងចំណាវែងវេ ។ នឹងកើតឡើង ។ មួយយ៉ាងទៀត

[១៧១] យស្ស យត្ថ វេទនាទន្ទោ ទុប្បជ្ជិត្ត
 តស្ស តត្ថ សញ្ញាទន្ទោ ទុប្បជ្ជិត្តស្សតីតិ ។ អាមត្តា ។
 យស្ស វា បទ យត្ថ សញ្ញាទន្ទោ ទុប្បជ្ជិត្ត
 តស្ស តត្ថ វេទនាទន្ទោ ទុប្បជ្ជិត្តតិ ។ បដិមភវិ-
 កានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាទន្ទោ ទុប្បជ្ជិត្ត ឆោ ច
 តេសំ តត្ថ វេទនាទន្ទោ ទុប្បជ្ជិត្ត សុទ្ធាវសានំ អ-
 សញ្ញសត្តានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាទន្ទោ ច ទុប្បជ្ជិ-
 ត្តស្សតិ វេទនាទន្ទោ ច ទុប្បជ្ជិត្ត ។

ឃ្លាតវិ ផ្គង់ ។

[១៧២] យស្ស រូបក្ខន្ធា ធិរុជ្ឈិតិ តស្ស វេទ-
 នាទន្ទោ ធិរុជ្ឈិតីតិ ។ អសញ្ញសត្តា វេទនានំ តេសំ
 រូបក្ខន្ធា ធិរុជ្ឈិតិ ឆោ ច តេសំ វេទនាទន្ទោ ធិរុ-
 ជ្ឈិតិ បញ្ចកេកាវា វេទនានំ តេសំ រូបក្ខន្ធា ច
 ធិរុជ្ឈិតិ វេទនាទន្ទោ ច ធិរុជ្ឈិតិ ។ យស្ស វា បទ
 វេទនាទន្ទោ ធិរុជ្ឈិតិ តស្ស រូបក្ខន្ធា ធិរុជ្ឈិតីតិ ។
 អរូបា វេទនានំ តេសំ វេទនាទន្ទោ ធិរុជ្ឈិតិ ឆោ ច
 តេសំ រូបក្ខន្ធា ធិរុជ្ឈិតិ បញ្ចកេកាវា វេទនានំ តេសំ
 វេទនាទន្ទោ ច ធិរុជ្ឈិតិ រូបក្ខន្ធា ច ធិរុជ្ឈិតិ ។

[១៧០] វេទនាទន្ទ លេសំសត្វណា បិវេតិសឃ្លីតវេទិ ។ ក្នុង
 វិទនា សញ្ញាទន្ទ លេសំសត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងវិទនាដទៃ ។
 បើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាទន្ទ លេសំសត្វណា នឹងមិនកើតឡើង
 ក្នុងវិទនា វេទនាទន្ទ លេសំសត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងវិ-
 នោវេទនា ។ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបដិមភវា សញ្ញាទន្ទ លេសំសត្វ
 ទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងវិទនោះ ឯវេទនាទន្ទ លេសំសត្វទាំងនោះ
 មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងវិទនានោះ ពួកអសញ្ញសត្វ ដែល
 កើតក្នុងសុទ្ធាវស សញ្ញាទន្ទ លេសំសត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង
 វេទនាទន្ទ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងវិទនោះ ។

ចប់ ឃ្លាតវិ ។

[១៧១] រូបក្ខន្ធា លេសំសត្វណា លេតិវេ វេទនាទន្ទ លេសំសត្វ
 នោះ លេតិវេដទៃ ។ ពួកសត្វ ដែលច្យុតចាកអសញ្ញសត្វ រូបក្ខន្ធា
 លេសំសត្វទាំងនោះ វេទនាលេតិវេ ឯវេទនាទន្ទ លេសំសត្វទាំងនោះ
 មិនមែនលេតិវេ ពួកសត្វ ដែលច្យុតចាកបញ្ចកេកាវា រូបក្ខន្ធា
 លេសំសត្វទាំងនោះ លេតិវេផង វេទនាទន្ទ លេសំសត្វទាំងនោះ
 យ៉ាងទៀត វេទនាទន្ទ លេសំសត្វណា លេតិវេ រូបក្ខន្ធា លេសំសត្វណា
 លេតិវេដទៃ ។ ពួកសត្វ ដែលច្យុតចាកបដិមភវា វេទនាទន្ទ លេសំ
 សត្វទាំងនោះ លេតិវេ ឯរូបក្ខន្ធា លេសំសត្វទាំងនោះ មិនមែនលេតិ-
 វេទនា ពួកសត្វ ដែលច្យុតចាកបញ្ចកេកាវា វេទនាទន្ទ លេសំសត្វ
 ទាំងនោះ លេតិវេផង រូបក្ខន្ធា លេតិវេផង ។

[១៧២] យត្ត រូបត្តន្តោ និរុជ្ឈតិ តត្ថ វេទនា-
 ទន្តោ និរុជ្ឈតិ ។ អសញ្ញាសត្ត តត្ថ រូបត្តន្តោ
 និរុជ្ឈតិ យោ ច តត្ថ វេទនាទន្តោ និរុជ្ឈតិ បញ្ច-
 វេការេ តត្ថ រូបត្តន្តោ ច និរុជ្ឈតិ វេទនាទន្តោ ច
 និរុជ្ឈតិ ។ យត្ត វា បទ វេទនាទន្តោ និរុជ្ឈតិ តត្ថ
 រូបត្តន្តោ និរុជ្ឈតិ ។ អរូប តត្ថ វេទនាទន្តោ
 និរុជ្ឈតិ យោ ច តត្ថ រូបត្តន្តោ និរុជ្ឈតិ បញ្ចវេការេ
 តត្ថ វេទនាទន្តោ ច និរុជ្ឈតិ រូបត្តន្តោ ច និរុជ្ឈតិ ។

[១៧៣] យស្ស យត្ត រូបត្តន្តោ និរុជ្ឈតិ តស្ស
 តត្ថ វេទនាទន្តោ និរុជ្ឈតិ ។ អសញ្ញាសត្តា ច-
 ច្ឆានំ តេសំ តត្ថ រូបត្តន្តោ និរុជ្ឈតិ យោ ច តេ-
 សំ តត្ថ វេទនាទន្តោ និរុជ្ឈតិ បញ្ចវេការេ ចច្ឆានំ
 តេសំ តត្ថ រូបត្តន្តោ ច និរុជ្ឈតិ វេទនាទន្តោ ច
 និរុជ្ឈតិ ។ យស្ស វា បទ យត្ត វេទនាទន្តោ និរុ-
 ជ្ឈតិ តស្ស តត្ថ រូបត្តន្តោ និរុជ្ឈតិ ។ អរូប
 ចច្ឆានំ តេសំ តត្ថ វេទនាទន្តោ និរុជ្ឈតិ យោ ច
 តេសំ តត្ថ រូបត្តន្តោ និរុជ្ឈតិ បញ្ចវេការេ ចច្ឆានំ
 តេសំ តត្ថ វេទនាទន្តោ ច និរុជ្ឈតិ រូបត្តន្តោ ច
 និរុជ្ឈតិ ។

[១៧៤] បុព្វ លេខេវក្កវិណ វេទនាទន្ធិ លេខេវ ក្ក-
 វិទានវេទ ។ បុព្វ លេខេវ ក្កវិទានវេទនាទន្ធិ វេទនាទន្ធិ
 មិនលេខេវ ក្កវិទានវេទ បុព្វ លេខេវវេទ វេទនាទន្ធិ លេខេវ
 វេទ ក្កវិទានវេទនាទន្ធិ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាទន្ធិ លេខេវ
 វេទ ក្កវិទាន បុព្វ លេខេវ ក្កវិទានវេទ ។ វេទនាទន្ធិ លេខេវ
 វេទ ក្កវិទានវេទនាទន្ធិ មិនលេខេវ ក្កវិទានវេទ វេទនាទន្ធិ
 លេខេវវេទ បុព្វ លេខេវវេទ ក្កវិទានវេទនាទន្ធិ ។

[១៧៥] បុព្វ លេខេវ ក្កវិទាន វេទ-
 នាទន្ធិ លេខេវ ក្កវិទានវេទ ។ ពួកសត្វ ដែល
 ច្យុតចាកអសញ្ញាសត្វ បុព្វ លេខេវ ក្កវិទាន
 វេទនាទន្ធិ លេខេវ ក្កវិទានវេទនាទន្ធិ ពួកសត្វ
 ដែលច្យុតចាកបញ្ចវេការេ បុព្វ លេខេវ ក្កវិទាន
 វេទនាទន្ធិ លេខេវវេទ ក្កវិទានវេទ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាទន្ធិ លេខេវ
 សត្វ លេខេវ ក្កវិទាន បុព្វ លេខេវ ក្កវិទាន
 វេទនាទន្ធិ លេខេវ ក្កវិទានវេទនាទន្ធិ ពួកសត្វ ដែលច្យុតចាកអសញ្ញា
 វេទនាទន្ធិ លេខេវ ក្កវិទានវេទនាទន្ធិ មិនលេខេវ
 វេទ ក្កវិទានវេទ ពួកសត្វ ដែលច្យុតចាកបញ្ចវេការេ វេទនាទន្ធិ
 លេខេវ ក្កវិទានវេទនាទន្ធិ លេខេវវេទ ក្កវិទានវេទ ។

[១៧៤] យស្ស រូបក្ខន្ធា ន ឱវុជ្ឈតិ តស្ស
 វេទនាទន្ធា ន ឱវុជ្ឈតិ ។ អន្ធា វេទនា ន តេសំ
 រូបក្ខន្ធា ន ឱវុជ្ឈតិ នោ ច តេសំ វេទនាទន្ធា
 ន ឱវុជ្ឈតិ សទ្ទេសំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ រូបក្ខន្ធា
 ច ន ឱវុជ្ឈតិ វេទនាទន្ធា ច ន ឱវុជ្ឈតិ ។ យស្ស
 វា បទ វេទនាទន្ធា ន ឱវុជ្ឈតិ តស្ស រូបក្ខន្ធា ន
 ឱវុជ្ឈតិ ។ អសញ្ញាសត្តា វេទនា ន តេសំ វេទនា-
 ទន្ធា ន ឱវុជ្ឈតិ នោ ច តេសំ រូបក្ខន្ធា ន
 ឱវុជ្ឈតិ សទ្ទេសំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ^(១) វេទនាទន្ធា
 ច ន ឱវុជ្ឈតិ រូបក្ខន្ធា ច ន ឱវុជ្ឈតិ ។

[១៧៥] យត្ថ រូបក្ខន្ធា ន ឱវុជ្ឈតិ តត្ថ
 វេទនាទន្ធា ន ឱវុជ្ឈតិ ។ ឱវុជ្ឈតិ ។ យត្ថ
 វា បទ វេទនាទន្ធា ន ឱវុជ្ឈតិ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ន
 ឱវុជ្ឈតិ ។ ឱវុជ្ឈតិ ។

[១៧៦] យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធា ន ឱវុជ្ឈតិ
 តស្ស តត្ថ វេទនាទន្ធា ន ឱវុជ្ឈតិ ។ អន្ធា
 វេទនា ន តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ន ឱវុជ្ឈតិ នោ
 ច តេសំ តត្ថ វេទនាទន្ធា ន ឱវុជ្ឈតិ សទ្ទេសំ

១ ឧ. ឱវុជ្ឈន ធាតុ វិស្សតិ ។

[១៧៦] ប្រក្ខន្ធ របស់សត្វណា មិនលេចទៅ វេទនាទន្ធ
 របស់សត្វនោះ មិនលេចទៅដែរ ។ តួសត្វ ដែលច្បុកចាតក្របកត
 ប្រក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនលេចទៅ ឯវេទនាទន្ធ របស់សត្វទាំង
 នោះ មិនមែនជាមិនលេចទៅទេ តួសត្វទាំងអស់ កាលចាប់បដិសន្ធិ ប្រ-
 ក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនលេចទៅផង វេទនាទន្ធ មិនលេចទៅផង ។
 មួយយ៉ាងទៀត វេទនាទន្ធ របស់សត្វណា មិនលេចទៅ ប្រក្ខន្ធ របស់
 សត្វនោះ មិនលេចទៅដែរ ។ តួសត្វ ដែលច្បុកចាតក្របកត
 វេទនាទន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនលេចទៅ ឯប្រក្ខន្ធ របស់សត្វទាំង
 នោះ មិនមែនជាមិនលេចទៅទេ តួសត្វទាំងអស់ កាលចាប់បដិសន្ធិ
 វេទនាទន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនលេចទៅផង ប្រក្ខន្ធ មិនលេច
 ទៅផង ។

[១៧៧] ប្រក្ខន្ធ របស់សត្វណា មិនលេចទៅ ក្នុងវិស្ស វេទនាទន្ធ
 ទៅ ក្នុងវិស្សនោះដែរ ។ របស់ទៅ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាទន្ធ
 មិនលេចទៅ ក្នុងវិស្ស ប្រក្ខន្ធ មិនលេចទៅ ក្នុងវិស្សនោះដែរ ។
 លេចទៅ ។

[១៧៨] ប្រក្ខន្ធ របស់សត្វណា មិនលេចទៅ ក្នុងវិស្ស វេទនាទន្ធ
 របស់សត្វនោះ មិនលេចទៅ ក្នុងវិស្ស វេទនាទន្ធ ។ ក្នុងវិស្ស ដែល
 ច្បុកចាតក្របកត ប្រក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនលេចទៅ ក្នុងវិស្ស
 ឯវេទនាទន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនលេចទៅ ក្នុងវិស្សនោះទេ

ឧបបដ្ឋាន វេទនា

ឧបបដ្ឋានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ច ន ឱវុជ្ឈិតំ
 វេទនាខន្ធា ច ន ឱវុជ្ឈិតំ ។ យស្ស កំ បន យត្ថ
 វេទនាខន្ធា ន ឱវុជ្ឈិតំ តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធា
 ន ឱវុជ្ឈិតំ ។ អសញ្ញាសត្តា ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ
 វេទនាខន្ធា ន ឱវុជ្ឈិតំ ឆោ ច តេសំ តត្ថ រូប
 ក្ខន្ធា ន ឱវុជ្ឈិតំ សព្វេសំ ឧបបដ្ឋានំ តេសំ តត្ថ
 វេទនាខន្ធា ច ន ឱវុជ្ឈិតំ រូបក្ខន្ធា ច ន ឱវុជ្ឈិតំ ។

[១៧៧] យស្ស រូបក្ខន្ធា ឱវុជ្ឈិតុ តស្ស វេទនា
 ខន្ធា ឱវុជ្ឈិត្តាតំ ។ អាមត្តា ។ យស្ស កំ បន វេទនា
 ខន្ធា ឱវុជ្ឈិតុ តស្ស រូបក្ខន្ធា ឱវុជ្ឈិតំ ។ អាមត្តា ។

[១៧៨] យត្ថ រូបក្ខន្ធា ឱវុជ្ឈិតុ តត្ថ វេទនា
 ខន្ធា ឱវុជ្ឈិត្តាតំ ។ អសញ្ញាសត្ត តត្ថ រូបក្ខន្ធា
 ឱវុជ្ឈិតុ ឆោ ច^(១) តត្ថ វេទនាខន្ធា ឱវុជ្ឈិតុ
 ចញ្ចកេតារេ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ច ឱវុជ្ឈិតុ វេទនា
 ខន្ធា ច ឱវុជ្ឈិតុ ។ យត្ថ កំ បន វេទនាខន្ធា
 ឱវុជ្ឈិតុ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ឱវុជ្ឈិត្តាតំ ។ អរូប តត្ថ
 វេទនាខន្ធា ឱវុជ្ឈិតុ ឆោ ច តត្ថ រូបក្ខន្ធា
 ឱវុជ្ឈិតុ ចញ្ចកេតារេ តត្ថ វេទនាខន្ធា ច ឱវុជ្ឈិតុ
 រូបក្ខន្ធា ច ឱវុជ្ឈិតុ ។

១ ឧ. ឱវុជ្ឈិតុ វេទនា វិស្សតំ ។

ឧបបដ្ឋាន វេទនា

ត្ថសត្វតាំងរស់ កាលបរិច្ឆេទ រូបក្ខន្ធា រស់រវើកទាំងអស់ បើ
 លក់ទៅដឹង វេទនាខន្ធា បើលក់ទៅដឹង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 វេទនាខន្ធា លក់សត្វណា មិនលក់ទៅ ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធា រស់រវើក
 នោះ មិនលក់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរ ។ ត្ថសត្វ កាលបរិច្ឆេទ រស់រវើក
 សត្វ វេទនាខន្ធា លក់សត្វតាំងនោះ មិនលក់ទៅ ក្នុងទីនោះ ក្នុង
 ក្នុង លក់សត្វតាំងនោះ មិនមែនជាមិនលក់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ត្ថសត្វ
 តាំងរស់ កាលបរិច្ឆេទ វេទនាខន្ធា លក់សត្វតាំងនោះ បើលក់
 ទៅដឹង រូបក្ខន្ធា មិនលក់ទៅដឹង ក្នុងទីនោះ ។

[១៧៧] រូបក្ខន្ធា លក់សត្វណា លក់ហើយ វេទនាខន្ធា
 លក់សត្វនោះ លក់ហើយដែរ ។ តើ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទ
 នាខន្ធា លក់សត្វណា លក់ហើយ រូបក្ខន្ធា លក់សត្វនោះ លក់
 ដែរ ។ តើ ។

[១៧៨] រូបក្ខន្ធា លក់ហើយ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធា លក់ហើយ
 ក្នុងទីនោះដែរ ។ រូបក្ខន្ធា លក់ហើយ ក្នុងសេនាសត្វនោះ វេទ
 នាខន្ធា មិនលក់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ រូបក្ខន្ធា លក់ហើយដឹង វេទ
 នាខន្ធា លក់ហើយដឹង ក្នុងបញ្ចកេតារេនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 វេទនាខន្ធា លក់ហើយ ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធា លក់ហើយ ក្នុងទីណា
 ដែរ ។ វេទនាខន្ធា លក់ហើយ ក្នុងបញ្ចកេតារេនោះ វេទនាខន្ធា
 មិនលក់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ វេទនាខន្ធា លក់ហើយដឹង រូបក្ខន្ធា
 លក់ហើយដឹង ក្នុងបញ្ចកេតារេនោះ ។

(១៧៧) យស្ស យត្ត រូបក្ខន្ធា ឱវុជ្ឈិត្ត តស្ស
 តត្ត វេទនាខន្ធា ឱវុជ្ឈិត្តាតិ ។ អសញ្ញាសត្តានំ
 តេសំ តត្ត រូបក្ខន្ធា ឱវុជ្ឈិត្ត យោ ច តេសំ
 តត្ត វេទនាខន្ធា ឱវុជ្ឈិត្ត បញ្ចវេតានាវនំ តេសំ
 តត្ត រូបក្ខន្ធា ច ឱវុជ្ឈិត្ត វេទនាខន្ធា ច ឱវុជ្ឈិត្ត ។
 យស្ស វា បទ យត្ត វេទនាខន្ធា ឱវុជ្ឈិត្ត តស្ស
 តត្ត រូបក្ខន្ធា ឱវុជ្ឈិត្តាតិ ។ អរូទានំ តេសំ តត្ត
 វេទនាខន្ធា ឱវុជ្ឈិត្ត យោ ច តេសំ តត្ត រូប-
 ក្ខន្ធា ឱវុជ្ឈិត្ត បញ្ចវេតានាវនំ តេសំ តត្ត វេទនា-
 ខន្ធា ច ឱវុជ្ឈិត្ត រូបក្ខន្ធា ច ឱវុជ្ឈិត្ត ។

(១៧៨) យស្ស រូបក្ខន្ធា ឱវុជ្ឈិត្ត តស្ស
 វេទនាខន្ធា ឱវុជ្ឈិត្តាតិ ។ ធម្មំ ។ យស្ស វា
 បទ វេទនាខន្ធា ឱវុជ្ឈិត្ត តស្ស រូបក្ខន្ធា ឱវុជ្ឈិត្ត
 ឱវុជ្ឈិត្តាតិ ។ ធម្មំ ។

(១៧៩) យត្ត រូបក្ខន្ធា ឱវុជ្ឈិត្ត តត្ត
 វេទនាខន្ធា ឱវុជ្ឈិត្តាតិ ។ ឱវុជ្ឈិត្ត ។ យត្ត
 វា បទ វេទនាខន្ធា ឱវុជ្ឈិត្ត តត្ត រូបក្ខន្ធា
 ឱវុជ្ឈិត្តាតិ ។ ឱវុជ្ឈិត្ត ។

(១៧៧) ប្រក្ខន្ធា លេខសត្វណា លេខហើយ ក្នុងទីនោះ វេទនាខន្ធា លេខសត្វនោះ លេខហើយ ក្នុងទីនោះដែរ ។ ប្រក្ខន្ធា លេខអសញ្ញាសត្វទាំងនោះ លេខហើយ ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធា លេខសត្វទាំងនោះ មិនលេខហើយ ក្នុងទីនោះទេ ប្រក្ខន្ធា លេខត្ថកសត្វ ក្នុងបញ្ចវេតាននោះ លេខហើយផង វេទនាខន្ធា លេខហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធា លេខសត្វណា លេខហើយ ក្នុងទីណា ប្រក្ខន្ធា លេខសត្វនោះ លេខហើយ ក្នុងទីនោះ ដែរ ។ វេទនាខន្ធា លេខអប្រប្រាណទាំងនោះ លេខហើយ ក្នុងទីនោះ ឯប្រក្ខន្ធា លេខសត្វទាំងនោះ មិនលេខហើយ ក្នុងទីនោះទេ វេទនាខន្ធា លេខត្ថកសត្វ ក្នុងបញ្ចវេតាននោះ លេខហើយផង ប្រក្ខន្ធា លេខហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

(១៧៨) ប្រក្ខន្ធា លេខសត្វណា មិនលេខហើយ វេទនាខន្ធា លេខសត្វនោះ មិនលេខហើយដែរ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធា លេខសត្វណា មិនលេខហើយ ប្រក្ខន្ធា លេខសត្វនោះ មិនលេខហើយដែរ ។ មិនមានទេ ។

(១៧៩) ប្រក្ខន្ធា មិនលេខហើយ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធា មិនលេខហើយ ក្នុងទីនោះដែរ ។ លេខហើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធា មិនលេខហើយ ក្នុងទីណា ប្រក្ខន្ធា មិនលេខហើយ ក្នុងទីនោះដែរ ។ លេខហើយ ។

[១៧២] យស្ស យត្ត រូបក្ខន្ធា ធន ធិរុដ្ឋិត្ត
 តស្ស តត្ថ វេទនាទត្ថោ ធន ធិរុដ្ឋិត្តាតិ ។ អរុណា-
 ធំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ធន ធិរុដ្ឋិត្ត ហោ ច
 តេសំ តត្ថ វេទនាទត្ថោ ធន ធិរុដ្ឋិត្ត សុត្តានិសានំ
 តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ច ធន ធិរុដ្ឋិត្ត វេទនាទត្ថោ
 ច ធន ធិរុដ្ឋិត្ត ។ យស្ស វា បទ យត្ត វេទនា-
 ទត្ថោ ធន ធិរុដ្ឋិត្ត តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធា ធន ធិ-
 រុដ្ឋិត្តាតិ ។ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនា-
 ទត្ថោ ធន ធិរុដ្ឋិត្ត ហោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខ-
 ន្ធា ធន ធិរុដ្ឋិត្ត សុត្តានិសានំ តេសំ តត្ថ វេទនា-
 ទត្ថោ ច ធន ធិរុដ្ឋិត្ត រូបក្ខន្ធា ច ធន ធិរុដ្ឋិត្ត ។

[១៧៣] យស្ស រូបក្ខន្ធា ធិរុដ្ឋិត្តស្មតិ តស្ស
 វេទនាទត្ថោ ធិរុដ្ឋិត្តស្មតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស វា
 បទ វេទនាទត្ថោ ធិរុដ្ឋិត្តស្មតិ តស្ស រូបក្ខន្ធា ធិរុ-
 ដ្ឋិត្តស្មតិ ។ បដិមាភិកានំ អរូបំ ឧបបដ្ឋិត្តានំ យេ
 ច អរូបំ ឧបបដ្ឋិត្តា បរិចិញ្ចយិស្សន្តិ តេសំ ចរុត្តានំ
 តេសំ វេទនាទត្ថោ ធិរុដ្ឋិត្តស្មតិ ហោ ច តេសំ រូប-
 ក្ខន្ធា ធិរុដ្ឋិត្តស្មតិ ឥតតេសំ តេសំ វេទនាទត្ថោ ច
 ធិរុដ្ឋិត្តស្មតិ រូបក្ខន្ធា ច ធិរុដ្ឋិត្តស្មតិ ។

[១៧៤] ប្រក្ខន្ធ របស់សត្វណា មិនលេចហើយ ក្នុងទិល្ហា
 វេទនាទត្ថ របស់សត្វនោះ មិនលេចហើយ ក្នុងទិល្ហាវេទនា ។ ប្រក្ខន្ធ
 របស់សត្វប្រាណ្យនោះ មិនលេចហើយ ក្នុងទិល្ហា ឯវេទនាទត្ថ
 របស់សត្វនោះ មិនមែនជាមិនលេចហើយ ក្នុងទិល្ហាទេ ប្រក្ខន្ធ
 របស់សត្វសុត្តានិសាននោះ មិនលេចហើយផង វេទនាទត្ថ មិនលេច
 ហើយផង ក្នុងទិល្ហា ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាទត្ថ របស់សត្វណា
 មិនលេចហើយ ក្នុងទិល្ហា ប្រក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ មិនលេចហើយ
 ក្នុងទិល្ហាវេទនា ។ វេទនាទត្ថ របស់អសញ្ញាសត្វនោះ មិនលេច
 ហើយ ក្នុងទិល្ហា ឯប្រក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ មិនមែនជាមិនលេច
 ហើយ ក្នុងទិល្ហាទេ វេទនាទត្ថ របស់សត្វសុត្តានិសាននោះ មិន
 លេចហើយផង ប្រក្ខន្ធ មិនលេចហើយផង ក្នុងទិល្ហា ។

[១៧៥] ប្រក្ខន្ធ របស់សត្វណា នឹងលេចទៅ វេទនាទត្ថ
 របស់សត្វនោះ នឹងលេចទៅវេទនា ។ តើ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទ-
 នាទត្ថ របស់សត្វណា នឹងលេចទៅ ប្រក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ នឹង
 លេចទៅវេទនា ។ បណ្ណត្ថកសត្វ ដែលរើសក្នុងប្រាណ្យនោះ ហេតុប្រយោជ
 អរូបកា សត្វទាំងឡាយណា ចូលតាមរូបក្ខន្ធហើយ នឹងបរិចិញ្ចា
 កាលសត្វនោះ ក្នុងវេទនា វេទនាទត្ថ របស់សត្វនោះ នឹងលេច
 ទៅ ឯប្រក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ នឹងមិនលេចទៅ វេទនាទត្ថ របស់
 សត្វនោះ ប្រាណ្យ នឹងលេចទៅ ប្រក្ខន្ធ មិនលេចទៅផង ។

[១៧២] យត្ត រូបក្ខន្ធា ឱវុជ្ជិស្សតិ ឥត្ត វេទនា
 ខន្ធា ឱវុជ្ជិស្សតិ ។ អសញ្ញសត្ត ឥត្ត រូបក្ខន្ត-
 ក្ខន្ធា ឱវុជ្ជិស្សតិ ខោ ច ឥត្ត វេទនាខន្ធា ឱវុជ្ជិ-
 ស្សតិ បញ្ចវេតាការ ឥត្ត រូបក្ខន្តក្ខន្ធា ច ឱវុជ្ជិស្សតិ
 វេទនាខន្ធា ច ឱវុជ្ជិស្សតិ ។ យត្ត វា បទ វេ-
 ទនាខន្ធា ឱវុជ្ជិស្សតិ ឥត្ត រូបក្ខន្តក្ខន្ធា ឱវុជ្ជិស្សតិ-
 តិ ។ អរូប ឥត្ត វេទនាខន្ធា ឱវុជ្ជិស្សតិ ខោ
 ច ឥត្ត រូបក្ខន្តក្ខន្ធា ឱវុជ្ជិស្សតិ បញ្ចវេតាការ ឥត្ត
 វេទនាខន្ធា ច ឱវុជ្ជិស្សតិ រូបក្ខន្តក្ខន្ធា ច ឱវុជ្ជិស្សតិ ។

[១៧៣] យស្ស យត្ត រូបក្ខន្តក្ខន្ធា ឱវុជ្ជិស្សតិ
 តស្ស ឥត្ត វេទនាខន្ធា ឱវុជ្ជិស្សតិ ។ អសញ្ញ-
 សត្តាធំ តេសំ ឥត្ត រូបក្ខន្តក្ខន្ធា ឱវុជ្ជិស្សតិ ខោ ច
 តេសំ ឥត្ត វេទនាខន្ធា ឱវុជ្ជិស្សតិ បញ្ចវេតាការធំ
 តេសំ ឥត្ត រូបក្ខន្តក្ខន្ធា ច ឱវុជ្ជិស្សតិ វេទនាខន្ធា ច ឱ-
 វុជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បទ យត្ត វេទនាខន្ធា ឱវុជ្ជិ-
 ស្សតិ តស្ស ឥត្ត រូបក្ខន្តក្ខន្ធា ឱវុជ្ជិស្សតិ ។ អរូបាធំ
 តេសំ ឥត្ត វេទនាខន្ធា ឱវុជ្ជិស្សតិ ខោ ច តេសំ
 ឥត្ត រូបក្ខន្តក្ខន្ធា ឱវុជ្ជិស្សតិ បញ្ចវេតាការធំ តេសំ ឥត្ត
 វេទនាខន្ធា ច ឱវុជ្ជិស្សតិ រូបក្ខន្តក្ខន្ធា ច ឱវុជ្ជិស្សតិ ។

[១៧៤] រូបក្ខន្ធ ឱវលតំវេ ក្នុងទិណា វេទនាខន្ធ ឱវលតំ
 វេ ក្នុងទិណាវេវេ ។ រូបក្ខន្ធ ឱវលតំវេ ក្នុងទិណាវេវេ ឱវលតំ
 វេវេ ឱវលតំវេ ក្នុងទិណាវេវេ រូបក្ខន្ធ ឱវលតំវេវេវេ
 វេវេ ឱវលតំវេវេវេ ក្នុងទិណាវេវេវេ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត វេវេវេវេ ឱវលតំវេ ក្នុងទិណា រូបក្ខន្ធ ឱវលតំវេ ក្នុង
 ទិណាវេវេវេ ។ វេវេវេវេ ឱវលតំវេ ក្នុងទិណាវេវេវេ ឱវលតំ
 ឱវលតំវេវេវេ ក្នុងទិណាវេវេវេ វេវេវេវេ ឱវលតំវេវេវេ រូបក្ខន្ធ
 ឱវលតំវេវេវេ ក្នុងទិណាវេវេវេវេ ។

[១៧៥] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា ឱវលតំវេ ក្នុងទិណា
 វេវេវេវេ របស់សត្វនោះ ឱវលតំវេ ក្នុងទិណាវេវេវេ ។ រូបក្ខន្ធ
 របស់អសញ្ញសត្វទាំងនោះ ឱវលតំវេ ក្នុងទិណាវេវេវេ របស់
 សត្វទាំងនោះ ឱវលតំវេវេវេ ក្នុងទិណាវេវេវេ របស់សត្វណា
 ក្នុងទិណាវេវេវេវេ ឱវលតំវេវេវេ វេវេវេវេវេ ឱវលតំវេវេវេវេ
 ក្នុងទិណាវេវេវេ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេវេវេវេ របស់សត្វណា ឱវលតំ
 វេវេ ក្នុងទិណា រូបក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ ឱវលតំវេវេ ក្នុងទិណាវេវេ
 វេវេ ។ វេវេវេវេ របស់អរូបត្រញ្ញទាំងនោះ ឱវលតំវេវេ ក្នុងទិណា
 វេវេវេវេ របស់សត្វទាំងនោះ ឱវលតំវេវេវេ ក្នុងទិណាវេវេវេ វេវេវេ
 វេវេវេ របស់សត្វណា ក្នុងទិណាវេវេវេវេ ឱវលតំវេវេវេវេ រូបក្ខន្ធ
 ឱវលតំវេវេវេវេ ក្នុងទិណាវេវេវេ ។

[១៨៦] យស្ស រូបក្ខន្ធា ន និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស វេទនាទន្ធា ន និរុដ្ឋិស្សតិ ។ បដ្ឋិមភវិកានំ អ- រូបំ ឧបបដ្ឋន្តានំ យេ ច អរូបំ ឧបបដ្ឋិត្វា បរិ- ច្ឆាយិស្សន្តំ តេសំ ចវន្តានំ តេសំ រូបក្ខន្ធា ន និរុដ្ឋិស្សតិ ឃោ ច តេសំ វេទនាទន្ធា ន និរុដ្ឋិ- ស្សតិ បរិច្ឆិត្វានំ តេសំ រូបក្ខន្ធា ច ន និរុដ្ឋិ- ស្សតិ វេទនាទន្ធា ច ន និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា បទ វេទនាទន្ធា ន និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស រូប- ក្ខន្ធា ន និរុដ្ឋិស្សតិ ។ អាមត្តា ។

[១៨៧] យត្ថ រូបក្ខន្ធា ន និរុដ្ឋិស្សតិ តត្ថ វេទនាទន្ធា ន និរុដ្ឋិស្សតិ ។ និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យត្ថ វា បទ វេទនាទន្ធា ន និរុដ្ឋិស្សតិ តត្ថ រូបក្ខ- ណ្ណោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ។ និរុដ្ឋិស្សតិ ។

[១៨៨] យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធា ន និរុដ្ឋិ- ស្សតិ តស្ស តត្ថ វេទនាទន្ធា ន និរុដ្ឋិស្សតិ ។ អរូបានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ន និរុដ្ឋិស្សតិ ឃោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាទន្ធា ន និរុដ្ឋិស្សតិ បរិ- ច្ឆិត្វានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ច ន និរុដ្ឋិស្សតិ

[១៨៩] បុព្វន្ធ របស់សត្វណា នឹងមិនលក់ទៅ វេទនាទន្ធ របស់សត្វនោះ ពីលើលក់ដៃវេ ។ បណ្តាត្ថកសត្វ ដែលកើតក្នុង បដ្ឋិមភព របស់បុព្វលក់ដៃរបស់បុព្វន្ធ សត្វទាំងឡាយណា ចូលទៅកាន់ កម្រិតនាហិម ពីលើលក់ដៃរបស់ របស់សត្វទាំងនោះ កំពុងច្យុត បូកក្នុង របស់ត្ថកសត្វទាំងនោះ ពីលើលក់ដៃវេ ឯវេទនាទន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាទីនឹងមិនលក់ទៅវេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន បូកក្នុង របស់ត្ថក សត្វទាំងនោះ ពីលើលក់ដៃវេ វេទនាទន្ធ នឹងមិនលក់ទៅឯក ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាទន្ធ របស់សត្វណា នឹងមិនលក់ទៅ បូកក្នុង របស់សត្វនោះ ពីលើលក់ដៃវេ ។ តើ ។

[១៩០] បុព្វន្ធ នឹងមិនលក់ទៅ ក្នុងទីណា វេទនាទន្ធ នឹង មិនលក់ទៅ ក្នុងទីនោះវេ ។ នឹងលក់ទៅ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាទន្ធ នឹងមិនលក់ទៅ ក្នុងទីណា បុព្វន្ធ នឹងមិនលក់ទៅ ក្នុងទីនោះវេ ។ នឹងលក់ទៅ ។

[១៩១] បុព្វន្ធ របស់សត្វណា នឹងមិនលក់ទៅ ក្នុងទីណា វេទនាទន្ធ របស់សត្វនោះ នឹងមិនលក់ទៅ ក្នុងទីនោះវេ ។ បុព្វន្ធ របស់សត្វប្រាជ្ញាទាំងនោះ នឹងមិនលក់ទៅ ក្នុងទីនោះវេ ឯវេទនាទន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាទីនឹងមិនលក់ទៅ ក្នុងទីនោះវេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន បូកក្នុង របស់ត្ថកសត្វទាំងនោះ នឹងមិនលក់ទៅឯក

វេទនាខន្តោ ច ធន ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វ បទ
 យត្ត វេទនាខន្តោ ធន ធិរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស តត្ថ រូប-
 ក្ខន្តោ ធន ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ
 តត្ថ វេទនាខន្តោ ធន ធិរុជ្ឈិស្សតិ ឆោ ច តេសំ
 តត្ថ រូបក្ខន្តោ ធន ធិរុជ្ឈិស្សតិ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ
 តត្ថ វេទនាខន្តោ ច ធន ធិរុជ្ឈិស្សតិ រូបក្ខន្តោ ច ធន
 ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។

[១៨៩] យស្ស រូបក្ខន្តោ ធិរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស វេទ-
 នាខន្តោ ធិរុជ្ឈិត្ថតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស វ បទ
 វេទនាខន្តោ ធិរុជ្ឈិត្ថ តស្ស រូបក្ខន្តោ ធិរុជ្ឈិត្ថ ។
 សក្ខេសំ ឧបបន្តន្តានំ តេសំ វេទនាខន្តោ ធិរុជ្ឈិត្ថ
 ឆោ ច តេសំ រូបក្ខន្តោ ធិរុជ្ឈិតិ បញ្ចក់តាក ច-
 វន្តានំ អសញ្ញាសត្តា ចវន្តានំ តេសំ វេទនាខន្តោ ច
 ធិរុជ្ឈិត្ថ រូបក្ខន្តោ ច ធិរុជ្ឈិតិ ។

[១៩០] យស្ស វេទនាខន្តោ ធិរុជ្ឈិតិ តស្ស
 សញ្ញាខន្តោ ធិរុជ្ឈិត្ថតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស វ បទ
 សញ្ញាខន្តោ ធិរុជ្ឈិត្ថ តស្ស វេទនាខន្តោ ធិរុជ្ឈិត្ថ-
 តិ ។ សក្ខេសំ ឧបបន្តន្តានំ អសញ្ញាសត្តា ចវន្តានំ

វេទនាខន្ត ធិនិមិទលេតំវេ វេ ក្កនិវិហារ ។ មួយហើយវៀត វេទនាខន្ត
 របស់សត្វណា ធិនិមិទលេតំវេ ក្កនិវិហារ រូបក្ខន្ត របស់សត្វនោះ ធិនិ
 មិទលេតំវេ ក្កនិវិហារវេ ។ វេទនាខន្ត របស់សញ្ញាសត្វទាំងនោះ
 ធិនិមិទលេតំវេ ក្កនិវិហារ ឯរូបក្ខន្ត របស់សត្វទាំងនោះ មិទមិទ
 ជាធិនិមិទលេតំវេ ក្កនិវិហារវេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន វេទនាខន្ត
 របស់សត្វទាំងនោះ ធិនិមិទលេតំវេផង រូបក្ខន្ត ធិនិមិទលេតំវេផង
 ក្កនិវិហារ ។

[១៨៩] រូបក្ខន្ត របស់សត្វណា លេតំវេ វេទនាខន្ត របស់
 សត្វនោះ លេតំហើយវែវេ ។ តើ ។ មួយហើយវៀត វេទនាខន្ត
 របស់សត្វណា លេតំហើយ រូបក្ខន្ត របស់សត្វនោះ លេតំវេវែវេ ។
 ពួកសត្វទាំងរបស់ កាលបរិនិព្វាន វេទនាខន្ត របស់សត្វទាំងនោះ
 លេតំហើយ ឯរូបក្ខន្ត របស់សត្វទាំងនោះ មិទលេតំវេវេ ពួកសត្វ
 កាលព្យុតពាកបញ្ចក់តាក កាលព្យុតពាកអសញ្ញាសត្វ វេទនាខន្ត
 របស់សត្វទាំងនោះ លេតំហើយផង រូបក្ខន្ត លេតំវេវែវេ ។

[១៩០] វេទនាខន្ត របស់សត្វណា លេតំវេ សញ្ញាខន្ត របស់
 សត្វនោះ លេតំវេហើយវែវេ ។ តើ ។ មួយហើយវៀត សញ្ញា-
 ខន្ត របស់សត្វណា លេតំហើយ វេទនាខន្ត របស់សត្វនោះ លេតំវេ
 វែវេ ។ ពួកសត្វទាំងរបស់ កាលបរិនិព្វាន កាលព្យុតពាកអសញ្ញាសត្វ

តេសំ សញ្ញាខន្ធិ ឱវុជ្ឈិតុ នោ ច តេសំ វេទនាខន្ធិ
ឱវុជ្ឈិតិ ចត្តារកោតា បញ្ចារកោតា ចវណ្ណំ តេសំ
សញ្ញាខន្ធិ ច ឱវុជ្ឈិតុ វេទនាខន្ធិ ច ឱវុជ្ឈិតំ ។

[១៧១] យត្ថ រូបក្ខន្ធា ឱវុជ្ឈិតិ តត្ថ វេទនា-
ខន្ធិ ឱវុជ្ឈិតាតិ ។ អសញ្ញាសត្ត តត្ថ រូបក្ខន្ធា
ឱវុជ្ឈិតិ នោ ច តត្ថ វេទនាខន្ធិ ឱវុជ្ឈិតុ បញ្ច-
ារកោតា តត្ថ រូបក្ខន្ធា ច ឱវុជ្ឈិតិ វេទនាខន្ធិ ច
ឱវុជ្ឈិតុ ។ យត្ថ វា បទ វេទនាខន្ធិ ឱវុជ្ឈិតុ តត្ថ
រូបក្ខន្ធា ឱវុជ្ឈិតិ ។ អរូបេ តត្ថ វេទនាខន្ធិ
ឱវុជ្ឈិតុ នោ ច តត្ថ រូបក្ខន្ធា ឱវុជ្ឈិតិ បញ្ចារកោតា
តត្ថ វេទនាខន្ធិ ច ឱវុជ្ឈិតុ រូបក្ខន្ធា ច ឱវុជ្ឈិតិ ។

[១៧២] យត្ថ វេទនាខន្ធិ ឱវុជ្ឈិតិ តត្ថ សញ្ញា-
ខន្ធិ ឱវុជ្ឈិតាតិ ។ អាមត្តា ។ យត្ថ វា បទ
សញ្ញាខន្ធិ ឱវុជ្ឈិតុ តត្ថ វេទនាខន្ធិ ឱវុជ្ឈិតិ ។
អាមត្តា ។

[១៧៣] យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធា ឱវុជ្ឈិតិ តស្ស
តត្ថ វេទនាខន្ធិ ឱវុជ្ឈិតាតិ ។ សុត្តានិសេ បរិវិ-
ញ្ញំ អសញ្ញាសត្ត ចវណ្ណំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា

សញ្ញាខន្ធិ របស់សត្វជាដំនោះ លេក់ហើយ វេទនាខន្ធិ របស់សត្វ
ជាដំនោះ មិនលេក់ទេ ពួកសត្វ កាលពួកវាចត្តារកោតា និង
បញ្ចារកោតា សញ្ញាខន្ធិ របស់សត្វជាដំនោះ លេក់ហើយផង វេទ-
នាខន្ធិ លេក់ទៅផង ។

[១៧១] រូបក្ខន្ធា លេក់ទៅ ក្នុងទិណ្ឌ វេទនាខន្ធិ លេក់ហើយ
ក្នុងទិវានៃវេទនា ។ រូបក្ខន្ធា លេក់ទៅ ក្នុងអសញ្ញាសត្វនោះ វេទនាខន្ធិ
មិនលេក់ហើយ ក្នុងទិវានោះទេ រូបក្ខន្ធា លេក់ទៅផង វេទនាខន្ធិ លេក់
ហើយផង ក្នុងបញ្ចារកោតានោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធិ លេក់
ហើយ ក្នុងទិណ្ឌ រូបក្ខន្ធា លេក់ទៅ ក្នុងទិវានៃវេទនា ។ វេទនាខន្ធិ
លេក់ហើយ ក្នុងអរូបក្ខន្ធានោះ វេទនាខន្ធិ មិនលេក់ទៅ ក្នុងទិវានោះទេ
វេទនាខន្ធិ លេក់ហើយផង រូបក្ខន្ធា លេក់ទៅផង ក្នុងបញ្ចារកោតា-
នោះ ។

[១៧២] វេទនាខន្ធិ លេក់ទៅ ក្នុងទិណ្ឌ សញ្ញាខន្ធិ លេក់
ហើយ ក្នុងទិវានៃវេទនា ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធិ លេក់
ហើយ ក្នុងទិណ្ឌ វេទនាខន្ធិ លេក់ទៅ ក្នុងទិវានៃវេទនា ។ អើ ។

[១៧៣] រូបក្ខន្ធា របស់សត្វណា លេក់ទៅ ក្នុងទិណ្ឌ វេទនាខន្ធិ
របស់សត្វនោះ លេក់ហើយ ក្នុងទិវានៃវេទនា ។ ពួកសត្វ កាលពួកវាខ្លះ
ក្នុងសុត្តានិសេ កាលពួកវាអសញ្ញាសត្វ រូបក្ខន្ធា របស់សត្វជាដំនោះ

ឱវុជ្ឈតិ ធា ច តេសំ តត្ថ វេទនាទេវោ ឱវុជ្ឈិត្ត
 ឥតវេសំ បញ្ចវេកាកា ចវត្តានំ តេសំ តត្ថ រូប-
 ក្ខន្ធា ច ឱវុជ្ឈតិ វេទនាទេវោ ច ឱវុជ្ឈិត្ត ។ យស្ស
 វា បទ យត្ថ វេទនាទេវោ ឱវុជ្ឈិត្ត តស្ស តត្ថ
 រូបក្ខន្ធា ឱវុជ្ឈិត្ត ។ បញ្ចវេកាកា ឧបបជ្ជត្តានំ
 អរូបានំ តេសំ តត្ថ វេទនាទេវោ ឱវុជ្ឈិត្ត ធា ច
 តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ឱវុជ្ឈិតិ បញ្ចវេកាកា ចវត្តានំ
 តេសំ តត្ថ វេទនាទេវោ ច ឱវុជ្ឈិត្ត រូបក្ខន្ធា ច
 ឱវុជ្ឈិតិ ។

[១៧២] យស្ស យត្ថ វេទនាទេវោ ឱវុជ្ឈិតិ
 តស្ស តត្ថ សញ្ញាទេវោ ឱវុជ្ឈិត្តាតិ ។ សុទ្ធាវាសេ
 បរិនិព្វត្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាទេវោ ឱវុជ្ឈិតិ ធា
 ច តេសំ តត្ថ សញ្ញាទេវោ ឱវុជ្ឈិត្ត ឥតវេសំ ចតុ-
 វេកាកា បញ្ចវេកាកា ចវត្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនា-
 ទេវោ ច ឱវុជ្ឈិតិ សញ្ញាទេវោ ច ឱវុជ្ឈិត្ត ។
 យស្ស វា បទ យត្ថ សញ្ញាទេវោ ឱវុជ្ឈិត្ត តស្ស
 តត្ថ វេទនាទេវោ ឱវុជ្ឈិត្ត ។ ចតុវេកាកា បញ្ច-
 វេកាកា ឧបបជ្ជត្តានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាទេវោ

លេខ៧ ក្នុងវិទ្យោ ឯវេទនាទេវោ លេខ៧ ក្នុងវិទ្យោ បិណ្ឌលេខ៧ ហើយ
 ក្នុងវិទ្យោ ពួកសត្វក្រៅនេះ កាលច្បាប់ ហេតុបញ្ជាក់ការភាព រូបក្ខន្ធ
 លេខ៧ ក្នុងវិទ្យោ លេខ៧ ក្នុងវិទ្យោ លេខ៧ ក្នុងវិទ្យោ ។
 មួយយ៉ាងទៀត វេទនាទេវោ លេខ៧ ក្នុងវិទ្យោ លេខ៧ ក្នុងវិទ្យោ
 រូបក្ខន្ធ លេខ៧ ក្នុងវិទ្យោ លេខ៧ ក្នុងវិទ្យោ វេទនាទេវោ ។ ពួកសត្វ កាល
 ចូលទៅកាន់បញ្ជាក់ការភាព និងបញ្ជាក់ការភាព វេទនាទេវោ លេខ៧ ក្នុងវិទ្យោ
 នោះ លេខ៧ ក្នុងវិទ្យោ ឯរូបក្ខន្ធ លេខ៧ ក្នុងវិទ្យោ បិណ្ឌលេខ៧
 ទៅ ក្នុងវិទ្យោ ពួកសត្វ កាលច្បាប់ ហេតុបញ្ជាក់ការភាព វេទនាទេវោ
 លេខ៧ ក្នុងវិទ្យោ លេខ៧ ក្នុងវិទ្យោ លេខ៧ ក្នុងវិទ្យោ ។

[១៧២] វេទនាទេវោ លេខ៧ ក្នុងវិទ្យោ សញ្ញា-
 ទេវោ លេខ៧ ក្នុងវិទ្យោ លេខ៧ ក្នុងវិទ្យោ ។ ពួកសត្វ កាល
 បរិនិព្វត្ត ក្នុងសុទ្ធាវាសេ វេទនាទេវោ លេខ៧ ក្នុងវិទ្យោ លេខ៧
 នោះ ឯសញ្ញាទេវោ លេខ៧ ក្នុងវិទ្យោ បិណ្ឌលេខ៧ ក្នុងវិទ្យោ
 ពួកសត្វក្រៅនេះ កាលច្បាប់ ហេតុបញ្ជាក់ការភាព និងបញ្ជាក់ការភាព វេទ-
 នាទេវោ លេខ៧ ក្នុងវិទ្យោ លេខ៧ ក្នុងវិទ្យោ លេខ៧ ក្នុងវិទ្យោ
 ក្នុងវិទ្យោ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាទេវោ លេខ៧ ក្នុងវិទ្យោ
 ក្នុងវិទ្យោ វេទនាទេវោ លេខ៧ ក្នុងវិទ្យោ វេទនាទេវោ ។ ពួកសត្វ កាល
 ចូលទៅកាន់បញ្ជាក់ការភាព និងបញ្ជាក់ការភាព សញ្ញាទេវោ

និរុជ្ឈិត លោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាទន្ទោ និរុជ្ឈិត
ចតុរោគារា បញ្ចរោគារា ចវណ្ណាធំ តេសំ តត្ថ
សញ្ញាទន្ទោ ច និរុជ្ឈិត វេទនាទន្ទោ ច និរុជ្ឈិត ។

[១៧៥] យស្ស រូបក្ខន្ទោ ន និរុជ្ឈិត តស្ស
វេទនាទន្ទោ ន និរុជ្ឈិតាតិ ។ និរុជ្ឈិត ។ យស្ស
វា បទ វេទនាទន្ទោ ន និរុជ្ឈិត តស្ស រូបក្ខន្ទោ
ន និរុជ្ឈិតតិ ។ នត្ថិ ។

[១៧៦] យស្ស វេទនាទន្ទោ ន និរុជ្ឈិត តស្ស
សញ្ញាទន្ទោ ន និរុជ្ឈិតាតិ ។ និរុជ្ឈិត ។ យស្ស
វា បទ សញ្ញាទន្ទោ ន និរុជ្ឈិត តស្ស វេទនាទន្ទោ
ន និរុជ្ឈិតតិ ។ នត្ថិ ។

[១៧៧] យត្ថ រូបក្ខន្ទោ (យត្ថកំ បរិបុណ្ណំ
តាតត្ថំ) ។

[១៧៨] យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ទោ ន និរុជ្ឈិត
តស្ស តត្ថ វេទនាទន្ទោ ន និរុជ្ឈិតាតិ ។ បញ្ចរោ-
គារា ឧបបជ្ឈន្ទាធំ អន្ទាធំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ទោ
ន និរុជ្ឈិត លោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាទន្ទោ

លេសំសត្វពិទ្ធិនោ លេតំហើយ ក្នុងទិវានា ឯវេទនាខន្ធ លេសំសត្វ
ពិទ្ធិនោ មិនលេតំហើយ ក្នុងទិវានាវេ ពួកសត្វ កាលប្បក ចាកចតុ-
រោគារា ខិនបញ្ចរោគារា សញ្ញាខន្ធ លេសំសត្វពិទ្ធិនោ លេតំ
ហើយធី វេទនាខន្ធ លេតំហើយ ក្នុងទិវានា ។

[១៧៩] រូបក្ខន្ធ លេសំសត្វណា មិនលេតំហើយ វេទនាខន្ធ លេសំ
សត្វនោះ មិនលេតំហើយវេទនា ។ លេតំហើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត
វេទនាខន្ធ លេសំសត្វណា មិនលេតំហើយ រូបក្ខន្ធ លេសំសត្វនោះ
មិនលេតំហើយវេទនា ។ មិនមានទេ ។

[១៨០] វេទនាខន្ធ លេសំសត្វណា មិនលេតំហើយ សញ្ញាខន្ធ
លេសំសត្វនោះ មិនលេតំហើយវេទនា ។ លេតំហើយ ។ មួយយ៉ាង
ទៀត សញ្ញាខន្ធ លេសំសត្វណា មិនលេតំហើយ វេទនាខន្ធ លេសំ
សត្វនោះ មិនលេតំហើយវេទនា ។ មិនមានទេ ។

[១៨១] រូបក្ខន្ធ ក្នុងទិណ (ភាគពិទ្ធិបុណ្ណា បណ្ឌិតប្បវេទ
ឡបរិបុណ្ណិ) ។

[១៨២] រូបក្ខន្ធ លេសំសត្វណា មិនលេតំហើយ ក្នុងទិណ វេទនា-
ខន្ធ លេសំសត្វនោះ មិនលេតំហើយ ក្នុងទិវានាវេទនា ។ ពួកសត្វកាល
ពួកវេទនាវេទនាវេទនាវេទនា ខិនបញ្ចរោគារា ខិនបញ្ចរោគារា រូបក្ខន្ធ លេសំសត្វពិទ្ធិ
នោ មិនលេតំហើយ ក្នុងទិវានា ឯវេទនាខន្ធ លេសំសត្វពិទ្ធិនោ

១ ឱវុជ្ជត្តិ សុទ្ធាភិសំ ឧបបជ្ជន្តានំ អសញ្ញាសត្តំ
 ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបត្តទ្វេ ៥ ១ ឱវុជ្ជតិ
 វេទនាទ្វេ ៥ ១ ឱវុជ្ជតិ ។ យស្ស វា បទ យត្ថ
 វេទនាទ្វេ ១ ឱវុជ្ជត្តិ តស្ស តត្ថ រូបត្តទ្វេ
 ១ ឱវុជ្ជតិ ។ សុទ្ធាភិសេ បរិវិទ្ធិន្តានំ អសញ្ញា-
 សត្តា បរិវាណំ តេសំ តត្ថ វេទនាទ្វេ ១ ឱវុជ្ជត្តិ
 នោ ៥ តេសំ តត្ថ រូបត្តទ្វេ ១ ឱវុជ្ជតិ សុទ្ធា-
 ភិសំ ឧបបជ្ជន្តានំ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
 តត្ថ វេទនាទ្វេ ៥ ១ ឱវុជ្ជត្តិ រូបត្តទ្វេ ៥
 ១ ឱវុជ្ជតិ ។

(១៧៧) យស្ស យត្ថ វេទនាទ្វេ ១ ឱវុជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ សញ្ញាទ្វេ ១ ឱវុជ្ជត្តិ ។ ចតុកោ-
 តារំ បញ្ចកោតារំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនា-
 ទ្វេ ១ ឱវុជ្ជតិ នោ ៥ តេសំ តត្ថ សញ្ញាទ្វេ
 ១ ឱវុជ្ជត្តិ សុទ្ធាភិសំ ឧបបជ្ជន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ^(១)
 តេសំ តត្ថ វេទនាទ្វេ ៥ ១ ឱវុជ្ជតិ សញ្ញា-
 ទ្វេ ៥ ១ ឱវុជ្ជត្តិ ។ យស្ស វា បទ យត្ថ
 សញ្ញាទ្វេ ១ ឱវុជ្ជត្តិ តស្ស តត្ថ វេទនាទ្វេ

១ ១. អសញ្ញាសត្ត បរិវាណំ ។

មិនមែនជាមិនលេខហើយ ក្នុងវិចារេ ។ ពួកសត្វកាលចូលទៅកាន់សុទ្ធា-
 ភិស ចូលទៅកាន់អសញ្ញាសត្ត រូបទ្វេ របស់សត្វទាំងនោះ មិនលេខ
 ទៅផង វេទនាទ្វេ មិនលេខហើយផង ក្នុងវិចារេ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 វេទនាទ្វេ របស់សត្វណា មិនលេខហើយ ក្នុងវិចារេ រូបទ្វេ របស់
 សត្វនោះ មិនលេខទៅ ក្នុងវិចារេវេទនា ។ ពួកសត្វកាលបរិវិចារេ ក្នុង
 សុទ្ធាភិស កាលច្បុក ចាកអសញ្ញាសត្ត វេទនាទ្វេ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនលេខហើយ ក្នុងវិចារេ ឯរូបទ្វេ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជា
 មិនលេខទៅ ក្នុងវិចារេទេ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់សុទ្ធាភិស ចូល
 ទៅកាន់អសញ្ញាសត្ត វេទនាទ្វេ របស់សត្វទាំងនោះ មិនលេខហើយផង
 រូបទ្វេ មិនលេខទៅផង ក្នុងវិចារេ ។

(១៧៧) វេទនាទ្វេ របស់សត្វណា មិនលេខទៅ ក្នុងវិចារេ
 សញ្ញាទ្វេ របស់សត្វនោះ មិនលេខហើយ ក្នុងវិចារេវេទនា ។ ពួកសត្វ
 កាលចូលទៅកាន់ចតុកោតារកា និងបញ្ចកោតារកា វេទនាទ្វេ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនលេខទៅ ក្នុងវិចារេ ឯសញ្ញាទ្វេ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនមែនជាមិនលេខហើយ ក្នុងវិចារេទេ ពួកសត្វកាលចូលទៅកាន់សុទ្ធា-
 ភិស និងពួកអសញ្ញាសត្ត វេទនាទ្វេ របស់សត្វទាំងនោះ មិនលេខហើយ
 សញ្ញាទ្វេ មិនលេខហើយផង ក្នុងវិចារេ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបទ្វេ
 របស់សត្វណា មិនលេខហើយ ក្នុងវិចារេ វេទនាទ្វេ របស់សត្វនោះ

ឧ ឱវុជ្ជស្មតិ ។ សុទ្ធាវសេ បរិវិទ្ធិន្តានំ តេសំ តត្ថ
 សញ្ញាទន្ធា ឧ ឱវុជ្ជត្ថ នោ ច តេសំ តត្ថ
 វេទនាទន្ធា ឧ ឱវុជ្ជតិ សុទ្ធាវសំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាទន្ធា ច ឧ ឱ-
 វុជ្ជត្ថ វេទនាទន្ធា ច ឧ ឱវុជ្ជតិ ។

[២០០] យស្ស រូបក្ខន្ធា ឱវុជ្ជតិ តស្ស
 វេទនាទន្ធា ឱវុជ្ជស្មតិ ។ បញ្ចកេតាវេ បរិ-
 វិទ្ធិន្តានំ តេសំ រូបក្ខន្ធា ឱវុជ្ជតិ នោ ច តេសំ
 វេទនាទន្ធា ឱវុជ្ជស្មតិ វេទនេសំ បញ្ចកេតាវ
 ចវន្តានំ អសញ្ញាសត្តា ចវន្តានំ តេសំ រូបក្ខន្ធា ច
 ឱវុជ្ជតិ វេទនាទន្ធា ច ឱវុជ្ជស្មតិ ។ យស្ស វា
 បឧ វេទនាទន្ធា ឱវុជ្ជស្មតិ តស្ស រូបក្ខន្ធា
 ឱវុជ្ជតិ ។ សព្វេសំ ឧបបជ្ជន្តានំ អក្កនា ចវន្តានំ
 តេសំ វេទនាទន្ធា ឱវុជ្ជស្មតិ នោ ច តេសំ រូប-
 ក្ខន្ធា ឱវុជ្ជតិ បញ្ចកេតាវេ ចវន្តានំ អសញ្ញាសត្តា
 ចវន្តានំ តេសំ វេទនាទន្ធា ច ឱវុជ្ជស្មតិ រូប-
 ក្ខន្ធា ច ឱវុជ្ជតិ ។

[២០១] យស្ស វេទនាទន្ធា ឱវុជ្ជតិ តស្ស
 សញ្ញាទន្ធា ឱវុជ្ជស្មតិ ។ បរិវិទ្ធិន្តានំ តេសំ

មិទេលតេវេ ក្នុងវិទានេវេវេ ។ ពួកសត្វ កាលបរិវិទ្ធិន្តាន ក្នុងសុទ្ធាវស
 សញ្ញាទន្ធា របស់សត្វទាំងនោះ មិនលេចហើយ ក្នុងវិទានេ ឯវេទនា-
 ទន្ធា របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិទេលតេវេ ក្នុងវិទានេវេ ពួកសត្វ
 កាលចូលទៅកាន់សុទ្ធាវស និងពួកអសញ្ញាសត្វ សញ្ញាទន្ធា របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិទេលតេហើយផង វេទនាទន្ធា មិទេលតេវេផង ក្នុង
 វិទានេ ។

[២០២] រូបក្ខន្ធា របស់សត្វណា លេចវេ វេទនាទន្ធា របស់
 សត្វនោះ នឹងលេចវេវេវេ ។ ពួកសត្វ កាលបរិវិទ្ធិន្តាន ក្នុងបញ្ចកេ-
 តាវេវេ រូបក្ខន្ធា របស់សត្វទាំងនោះ លេចវេ ឯវេទនាទន្ធា របស់សត្វ
 ទាំងនោះ នឹងមិទេលតេវេវេ ពួកសត្វ ក្រៅនេះ កាលច្បុក ចាកបញ្ច-
 កេតាវេវេ កាលច្បុក ចាកអសញ្ញាសត្វ រូបក្ខន្ធា របស់សត្វទាំងនោះ
 លេចវេវេវេ វេទនាទន្ធា នឹងលេចវេវេវេ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាទន្ធា
 របស់សត្វណា នឹងលេចវេវេ រូបក្ខន្ធា របស់សត្វនោះ លេចវេវេវេវេ ។
 ពួកសត្វទាំងអស់ កំពុងភើក កំពុងច្បុក ចាកអរូបកត វេទនាទន្ធា របស់
 សត្វទាំងនោះ នឹងលេចវេវេ ឯរូបក្ខន្ធា របស់សត្វទាំងនោះ មិទេលតេវេ
 វេ ពួកសត្វ កាលច្បុក ចាកបញ្ចកេតាវេវេ កាលច្បុក ចាកអសញ្ញាសត្វ
 វេទនាទន្ធា របស់សត្វទាំងនោះ នឹងលេចវេវេវេ រូបក្ខន្ធា លេចវេវេវេ ។

[២០៣] វេទនាទន្ធា របស់សត្វណា លេចវេវេ វេទនា-
 ទន្ធា របស់សត្វនោះ នឹងលេចវេវេវេវេ ។ ពួកសត្វ កាលបរិវិទ្ធិន្តាន

ឱវុជ្ជិតី ។ បញ្ចកេតារំ ឧបបជ្ជន្តានំ ករុណាមំ
 តេសំ តត្ថ វេទនាទន្ធា ឱវុជ្ជិតីស្សតិ នោ ច តេសំ
 តត្ថ រូបក្ខន្ធា ឱវុជ្ជិតី បញ្ចកេតារា ចវន្តានំ តេសំ
 តត្ថ វេទនាទន្ធា ច ឱវុជ្ជិតី រូបក្ខន្ធា ច
 ឱវុជ្ជិតី ។

[២០២] យស្ស យត្ថ វេទនាទន្ធា ឱវុជ្ជិតី
 តស្ស តត្ថ សញ្ញាទន្ធា ឱវុជ្ជិតីស្សតិ ។ បរិ-
 ឱព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាទន្ធា ឱវុជ្ជិតី នោ ច
 តេសំ តត្ថ សញ្ញាទន្ធា ឱវុជ្ជិតីស្សតិ ឥតវេសំ ចតុ-
 កេតារា បញ្ចកេតារា ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនា-
 ទន្ធា ច ឱវុជ្ជិតី សញ្ញាទន្ធា ច ឱវុជ្ជិតី ។
 យស្ស វា បទ យត្ថ សញ្ញាទន្ធា ឱវុជ្ជិតី
 តស្ស តត្ថ វេទនាទន្ធា ឱវុជ្ជិតី ។ ចតុកេតារំ
 បញ្ចកេតារំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាទន្ធា
 ឱវុជ្ជិតី នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាទន្ធា ឱវុ-
 ជ្ជិតី ចតុកេតារា បញ្ចកេតារា ចវន្តានំ តេសំ
 តត្ថ សញ្ញាទន្ធា ច ឱវុជ្ជិតី វេទនាទន្ធា ច
 ឱវុជ្ជិតី ។

លេតេវ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់បញ្ចកេតារ-
 កា និងពួកអរូបត្រហ្ម វេទនាទន្ធា របស់សត្វទាំងនោះ នឹងលេតេវ
 ក្នុងទីនោះ ឯរូបក្ខន្ធា របស់សត្វទាំងនោះ មិនលេតេវ ក្នុងទីនោះទេ
 ពួកសត្វ កាលច្បុក ចាកបញ្ចកេតារកោ វេទនាទន្ធា របស់សត្វទាំង
 នោះ នឹងលេតេវផង រូបក្ខន្ធា លេតេវផង ក្នុងទីនោះ ។

[២០២] វេទនាទន្ធា របស់សត្វណា លេតេវ ក្នុងទីណា
 សញ្ញាទន្ធា របស់សត្វនោះ នឹងលេតេវ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ
 កាលបរិនិព្វាន វេទនាទន្ធា របស់សត្វទាំងនោះ លេតេវ ក្នុងទីនោះ
 ឯសញ្ញាទន្ធា របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនលេតេវ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ
 ក្រៅនេះ កាលច្បុក ចាកបញ្ចកេតារកោ និងបញ្ចកេតារកោ វេទនាទន្ធា
 របស់សត្វទាំងនោះ លេតេវផង សញ្ញាទន្ធា នឹងលេតេវផង ក្នុង
 ទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាទន្ធា របស់សត្វណា នឹងលេតេវ
 ក្នុងទីណា វេទនាទន្ធា របស់សត្វនោះ លេតេវ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់បញ្ចកេតារកោ និងបញ្ចកេតារកោ សញ្ញាទន្ធា
 របស់សត្វទាំងនោះ នឹងលេតេវ ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាទន្ធា របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនលេតេវ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលច្បុក ចាកបញ្ច-
 កេតារកោ និងបញ្ចកេតារកោ សញ្ញាទន្ធា របស់សត្វទាំងនោះ នឹងលេតេ
 វផង វេទនាទន្ធា លេតេវផង ក្នុងទីនោះ ។

[២០៤] យស្ស រូបក្ខន្ធានោ ន ឱវុជ្ឈិតិ តស្ស
 វេទនាទន្ធានោ ន ឱវុជ្ឈិស្សតីតិ ។ សក្ខេសំ ឧបបដ្ឋ-
 ញ្ញានំ អរូទា វេទនានំ តេសំ រូបក្ខន្ធានោ ន ឱវុជ្ឈិតិ
 នោ ច តេសំ វេទនាទន្ធានោ ន ឱវុជ្ឈិស្សតិ អរូប-
 បរិចិញ្ញានំ តេសំ រូបក្ខន្ធានោ ច ន ឱវុជ្ឈិតិ វេទនា-
 ទន្ធានោ ច ន ឱវុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វំ បទ វេទ-
 នាទន្ធានោ ន ឱវុជ្ឈិស្សតិ តស្ស រូបក្ខន្ធានោ ន ឱវុជ្ឈិ-
 តីតិ ។ បញ្ចកេការេ បរិចិញ្ញានំ តេសំ វេទនា-
 ទន្ធានោ ន ឱវុជ្ឈិស្សតិ នោ ច តេសំ រូបក្ខន្ធានោ
 ន ឱវុជ្ឈិតិ អរូបេ បរិចិញ្ញានំ តេសំ វេទនាទន្ធានោ
 ច ន ឱវុជ្ឈិស្សតិ រូបក្ខន្ធានោ ច ន ឱវុជ្ឈិតិ ។

[២០៥] យស្ស វេទនាទន្ធានោ ន ឱវុជ្ឈិតិ តស្ស
 សញ្ញាទន្ធានោ ន ឱវុជ្ឈិស្សតីតិ ។ ឱវុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស
 វំ បទ សញ្ញាទន្ធានោ ន ឱវុជ្ឈិស្សតិ តស្ស វេទនា-
 ទន្ធានោ ន ឱវុជ្ឈិស្សតីតិ ។ ឱវុជ្ឈិតិ ។

[២០៦] យត្ថ រូបក្ខន្ធានោ ន ឱវុជ្ឈិតិ ។ បេ ។

[២០៧] យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធានោ ន ឱវុជ្ឈិតិ
 តស្ស តត្ថ វេទនាទន្ធានោ ន ឱវុជ្ឈិស្សតីតិ ។

[២០៥] រូបក្ខន្ធានោ រូបក្ខន្ធានោ មិនលេខកេវេ វេទនាទន្ធានោ
 រូបក្ខន្ធានោ នឹងមិនលេខកេវេវេ ។ ត្រួតសត្វចាតិអស់ កាលកើត
 កាលច្បុក ចាតិអរូបកត រូបក្ខន្ធានោ រូបក្ខន្ធានោ មិនលេខកេវេ
 ឯវេទនាទន្ធានោ រូបក្ខន្ធានោ នឹងមិនលេខកេវេ ។ ត្រួតសត្វ កាល
 បរិចិញ្ញាន ក្នុងអរូបកត រូបក្ខន្ធានោ រូបក្ខន្ធានោ មិនលេខកេវេវេ
 វេទនាទន្ធានោ នឹងមិនលេខកេវេវេ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាទន្ធានោ រូបក្ខន្ធានោ
 នឹងមិនលេខកេវេ រូបក្ខន្ធានោ រូបក្ខន្ធានោ មិនលេខកេវេវេ ។
 ត្រួតសត្វ កាលបរិចិញ្ញាន ក្នុងបញ្ចកេការេ វេទនាទន្ធានោ រូបក្ខន្ធានោ
 នឹងមិនលេខកេវេ ឯរូបក្ខន្ធានោ រូបក្ខន្ធានោ មិនមែនជាមិន
 លេខកេវេវេ ។ ត្រួតសត្វ កាលបរិចិញ្ញាន ក្នុងអរូបកត វេទនាទន្ធានោ
 រូបក្ខន្ធានោ នឹងមិនលេខកេវេវេ រូបក្ខន្ធានោ មិនលេខកេវេវេ ។

[២០៦] វេទនាទន្ធានោ រូបក្ខន្ធានោ មិនលេខកេវេ សញ្ញាទន្ធានោ
 រូបក្ខន្ធានោ នឹងមិនលេខកេវេវេ ។ នឹងលេខកេវេ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត សញ្ញាទន្ធានោ រូបក្ខន្ធានោ នឹងមិនលេខកេវេ វេទនាទន្ធានោ រូបក្ខន្ធានោ
 នឹងមិនលេខកេវេវេ ។ លេខកេវេ ។

[២០៧] រូបក្ខន្ធានោ មិនលេខកេវេ ក្នុងវិទ្យា ។ បេ ។

[២០៨] រូបក្ខន្ធានោ រូបក្ខន្ធានោ មិនលេខកេវេ ក្នុងវិទ្យា
 វេទនាទន្ធានោ រូបក្ខន្ធានោ នឹងមិនលេខកេវេ ក្នុងវិទ្យាវេទនា ។

បញ្ចវេណាវ ឧបបជ្ជន្តានំ អរូនានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា
 ន ឱវុជ្ឈតិ ឆោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាទន្ធា ន
 ឱវុជ្ឈិស្សតិ អរូបេ បរិធិត្វន្តានំ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ជ-
 ន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ច ន ឱវុជ្ឈតិ វេទនា-
 ទន្ធា ច ន ឱវុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វា ច ន យត្ថ
 វេទនាទន្ធា ន ឱវុជ្ឈិស្សតិ តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធា
 ន ឱវុជ្ឈតិ ។ បញ្ចវេណាវេ បរិធិត្វន្តានំ អសញ្ញា-
 សត្តា ចរន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាទន្ធា ន ឱវុជ្ឈិ-
 ស្សតិ ឆោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ន ឱវុជ្ឈតិ
 អរូបេ បរិធិត្វន្តានំ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
 តត្ថ វេទនាទន្ធា ច ន ឱវុជ្ឈិស្សតិ រូបក្ខន្ធា ច ន
 ឱវុជ្ឈតិ ។

(២០៧) យស្ស យត្ថ វេទនាទន្ធា ន ឱវុជ្ឈតិ
 តស្ស តត្ថ សញ្ញាទន្ធា ន ឱវុជ្ឈិស្សតិ ។ ធនុវេ-
 ណាវ បញ្ចវេណាវ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនា-
 ទន្ធា ន ឱវុជ្ឈតិ ឆោ ច តេសំ តត្ថ សញ្ញាទន្ធា
 ន ឱវុជ្ឈិស្សតិ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនា-
 ទន្ធា ច ន ឱវុជ្ឈតិ សញ្ញាទន្ធា ច ន ឱវុជ្ឈិស្សតិ ។

ត្ថកសត្វ កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេណាវេ និវប្បន្តប្បទ្រព្ធ រូបក្ខន្ធ
 របស់សត្វតាំងនោះ មិនលេចទៅ ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាទន្ធ របស់សត្វតាំង
 នោះ មិនមែនជាមិនលេចទៅ ក្នុងទីនោះទេ ត្ថកសត្វ កាលបរិច្ឆេទ
 ក្នុងអប្រេកត កាលចូលទៅកាន់អសញ្ញាសត្វ រូបក្ខន្ធ របស់សត្វតាំងនោះ
 មិនលេចទៅផង វេទនាទន្ធ នឹងមិនលេចទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត វេទនាទន្ធ របស់សត្វណា នឹងមិនលេចទៅ ក្នុងទីណា
 រូបក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ មិនលេចទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ត្ថកសត្វ
 កាលបរិច្ឆេទ ក្នុងបញ្ចវេណាវេ កាលច្បុកចាតអសញ្ញាសត្វ វេទនាទន្ធ
 របស់សត្វតាំងនោះ នឹងមិនលេចទៅ ក្នុងទីនោះ ឯរូបក្ខន្ធ របស់សត្វ
 តាំងនោះ មិនមែនជាមិនលេចទៅ ក្នុងទីនោះទេ ត្ថកសត្វកាលបរិច្ឆេទ
 ក្នុងអប្រេកត កាលចូលទៅកាន់អសញ្ញាសត្វនោះ វេទនាទន្ធ របស់សត្វ
 តាំងនោះ នឹងមិនលេចទៅផង រូបក្ខន្ធ មិនលេចទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

(២០៧) វេទនាទន្ធ របស់សត្វណា មិនលេចទៅ ក្នុងទីណា
 សញ្ញាទន្ធ របស់សត្វនោះ នឹងមិនលេចទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ត្ថកសត្វ
 កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេណាវេ នឹងបញ្ចវេណាវេ វេទនាទន្ធ របស់
 សត្វតាំងនោះ មិនលេចទៅ ក្នុងទីនោះ ឯសញ្ញាទន្ធ របស់សត្វតាំងនោះ
 មិនមែនជាមិនលេចទៅ ក្នុងទីនោះទេ វេទនាទន្ធ របស់អសញ្ញាសត្វ
 តាំងនោះ មិនលេចទៅផង សញ្ញាទន្ធ នឹងមិនលេចទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

យស្ស វា បទ យត្ត សញ្ញាខន្ធោ ន ឱវុជ្ឈិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធោ ន ឱវុជ្ឈិតិ ។ បរិនិព្វន្តានំ
 តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធោ ន ឱវុជ្ឈិស្សតិ លោ ច តេសំ
 តត្ថ វេទនាខន្ធោ ន ឱវុជ្ឈិតិ អសញ្ញាសត្តានំ^(១) តេសំ
 តត្ថ សញ្ញាខន្ធោ ច ន ឱវុជ្ឈិស្សតិ វេទនាខន្ធោ ច
 ន ឱវុជ្ឈិតិ ។

(២៧០) យស្ស រូបក្កុន្ធោ ឱវុជ្ឈិតុ តស្ស វេ-
 ទនាខន្ធោ ឱវុជ្ឈិស្សតិ ។ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ រូប-
 ក្កុន្ធោ ឱវុជ្ឈិតុ លោ ច តេសំ វេទនាខន្ធោ ឱវុជ្ឈិ-
 ស្សតិ ឥតវេសំ តេសំ រូបក្កុន្ធោ ច ឱវុជ្ឈិតុ វេទនា
 ខន្ធោ ច ឱវុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វា បទ វេទនាខន្ធោ
 ឱវុជ្ឈិស្សតិ តស្ស រូបក្កុន្ធោ ឱវុជ្ឈិតាតិ ។ អាមត្តា ។

(២៧១) យស្ស វេទនាខន្ធោ ឱវុជ្ឈិតុ តស្ស
 សញ្ញាខន្ធោ ឱវុជ្ឈិស្សតិ ។ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ
 វេទនាខន្ធោ ឱវុជ្ឈិតុ លោ ច តេសំ សញ្ញាខន្ធោ
 ឱវុជ្ឈិស្សតិ ឥតវេសំ តេសំ វេទនាខន្ធោ ច ឱវុជ្ឈិតុ
 សញ្ញាខន្ធោ ច ឱវុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វា បទ សញ្ញា-
 ខន្ធោ ឱវុជ្ឈិស្សតិ តស្ស វេទនាខន្ធោ ឱវុជ្ឈិតាតិ ។
 អាមត្តា ។

១ ឧ. អសញ្ញាសត្តា ចរិត្តន្តិ ទិស្សតិ ។

មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធោ របស់សត្វលោក នឹងមិនលេចនៅ ក្នុងវិសោ
 វេទនាខន្ធោ របស់សត្វនោះ មិនលេចនៅ ក្នុងវិសោវដៃវេយ្យ ។ តួកសត្វ
 កាលបរិនិព្វាន សញ្ញាខន្ធោ របស់សត្វពាំងនោះ នឹងមិនលេចនៅ ក្នុងវិ-
 នោះ ឯវេទនាខន្ធោ របស់សត្វពាំងនោះ មិនមែនជាមិនលេចនៅ ក្នុង
 វិសោវេយ្យ សញ្ញាខន្ធោ របស់អសញ្ញាសត្វពាំងនោះ នឹងមិនលេចនៅផង
 វេទនាខន្ធោ មិនលេចនៅផង ក្នុងវិសោវេយ្យ ។

(២៧០) រូបក្កុន្ធោ របស់សត្វលោក លេចហើយ វេទនាខន្ធោ របស់
 សត្វនោះ នឹងលេចនៅវេយ្យ ។ តួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន រូបក្កុន្ធោ របស់
 សត្វពាំងនោះ លេចហើយ ឯវេទនាខន្ធោ របស់សត្វពាំងនោះ នឹងមិន
 លេចនៅវេយ្យ រូបក្កុន្ធោ របស់តួកសត្វពាំងនោះ ក្រៅនេះ លេចហើយផង
 វេទនាខន្ធោ នឹងលេចនៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធោ របស់សត្វ
 លោក នឹងលេចនៅ រូបក្កុន្ធោ របស់សត្វនោះ លេចហើយវេយ្យ ។ អើ ។

(២៧១) វេទនាខន្ធោ របស់សត្វលោក លេចហើយ សញ្ញាខន្ធោ របស់
 សត្វនោះ នឹងលេចនៅវេយ្យ ។ តួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន វេទនាខន្ធោ
 របស់សត្វពាំងនោះ លេចហើយ ឯសញ្ញាខន្ធោ របស់សត្វពាំងនោះ នឹងមិន
 លេចនៅវេយ្យ វេទនាខន្ធោ របស់តួកសត្វពាំងនោះ ក្រៅនេះ លេចហើយផង
 សញ្ញាខន្ធោ នឹងលេចនៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធោ របស់សត្វ
 លោក នឹងលេចនៅ វេទនាខន្ធោ របស់សត្វនោះ លេចហើយវេយ្យ ។ អើ ។

[២០២] យេន្ទ រូបក្ខន្ធា ឱវុជ្ជិត្ត ។ មេ ។

[២០៣] យស្ស យេន្ទ រូបក្ខន្ធា ឱវុជ្ជិត្ត តស្ស តត្ថ វេទនាទន្ធា ឱវុជ្ជិត្តស្មតិ ។ បញ្ចកោ- កាវេ បរិជិត្តន្តានំ អសញ្ញាសន្តានំ តេសំ តត្ថ រូប- ក្ខន្ធា ឱវុជ្ជិត្ត ហោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាទន្ធា ឱវុជ្ជិត្តស្មតិ ឥតវេសំ បញ្ចកោកាវាទំ តេសំ តត្ថ រូប- ក្ខន្ធា ច ឱវុជ្ជិត្ត វេទនាទន្ធា ច ឱវុជ្ជិត្តស្ម- តិ ។ យស្ស វា បទ យេន្ទ វេទនាទន្ធា ឱវុជ្ជិត្ត- ស្មតិ តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធា ឱវុជ្ជិត្តាតិ ។ សុទ្ធាវាសំ ឧបបដ្ឋន្តានំ អន្តរានំ តេសំ តត្ថ វេទនាទន្ធា ឱ- វុជ្ជិត្តស្មតិ ហោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ឱវុជ្ជិត្ត ឥតវេសំ បញ្ចកោកាវាទំ តេសំ តត្ថ វេទនាទន្ធា ច ឱវុជ្ជិត្តស្មតិ រូបក្ខន្ធា ច ឱវុជ្ជិត្ត ។

[២០៤] យស្ស យេន្ទ វេទនាទន្ធា ឱវុជ្ជិត្ត តស្ស តត្ថ សញ្ញាទន្ធា ឱវុជ្ជិត្តស្មតិ ។ បរិជិត្តន្តា- នំ តេសំ តត្ថ វេទនាទន្ធា ឱវុជ្ជិត្ត ហោ ច តេ- សំ តត្ថ សញ្ញាទន្ធា ឱវុជ្ជិត្តស្មតិ ឥតវេសំ បញ្ច- កោកាវាទំ បញ្ចកោកាវាទំ តេសំ តត្ថ វេទនាទន្ធា ច ឱវុជ្ជិត្ត សញ្ញាទន្ធា ច ឱវុជ្ជិត្តស្មតិ ។ យស្ស វា បទ

[២០៥] រូបក្ខន្ធា លេតំហើយ ក្នុងទីនោះ ។ មេ ។

[២០៦] រូបក្ខន្ធា លេតំហើយ ក្នុងទីនោះ ។ វេទនាទន្ធា លេតំហើយ ក្នុងទីនោះ ។ ត្នកសត្វ កាលបរិច្ឆេទ ក្នុងបញ្ចកោកាវាទំ និងត្នកអសញ្ញាសត្វ រូបក្ខន្ធា លេតំហើយ ក្នុងទីនោះ លេតំហើយ ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាទន្ធា លេតំហើយ ក្នុងទីនោះ និង មិនលេតំហើយ ក្នុងទីនោះទេ រូបក្ខន្ធា លេតំហើយ ក្នុងទីនោះ ក្រៅនេះ ជា បញ្ចកោកាវា លេតំហើយផង វេទនាទន្ធា និងលេតំហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាទន្ធា លេតំហើយ ក្នុងទីនោះ ក្នុងទីនោះ រូបក្ខន្ធា លេតំហើយ ក្នុងទីនោះ ក្នុងទីនោះ កាលចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស ក្នុងត្នកអសញ្ញាសត្វ វេទនាទន្ធា លេតំហើយ ក្នុងទីនោះ និងលេតំហើយ ក្នុងទីនោះ ឯរូបក្ខន្ធា លេតំហើយ ក្នុងទីនោះ ក្រៅនេះ ជា បញ្ចកោកាវា និងលេតំហើយផង រូបក្ខន្ធា លេតំហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[២០៧] វេទនាទន្ធា លេតំហើយ ក្នុងទីនោះ សញ្ញាទន្ធា លេតំហើយ ក្នុងទីនោះ ក្នុងទីនោះ ។ ត្នកសត្វ កាលបរិច្ឆេទ វេទនាទន្ធា លេតំហើយ ក្នុងទីនោះ ឯសញ្ញាទន្ធា លេតំហើយ ក្នុងទីនោះ និងមិនលេតំហើយ ក្នុងទីនោះទេ វេទនា- ទន្ធា លេតំហើយ ក្នុងទីនោះ ក្រៅនេះ ជា បញ្ចកោកាវា និងបញ្ចកោកាវា លេតំ ហើយផង សញ្ញាទន្ធា និងលេតំហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត

យត្ត សញ្ញាទន្ធនោ ឱវុជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ វេទនា-
 ទន្ធនោ ឱវុជ្ជិត្តាតិ ។ សុទ្ធាភាសំ ឧបបជ្ជត្តានំ តេសំ
 តត្ថ សញ្ញាទន្ធនោ ឱវុជ្ជិស្សតិ ោ ច តេសំ
 តត្ថ វេទនាទន្ធនោ ឱវុជ្ជិត្ត ឥតវេសំ ចតុវេកាការំ
 បញ្ចវេកាការំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាទន្ធនោ ច ឱវុ-
 ជ្ជិស្សតិ វេទនាទន្ធនោ ច ឱវុជ្ជិត្ត ។

[២០៥] យស្ស រូបក្ខន្ធនោ ន ឱវុជ្ជិត្ត តស្ស
 វេទនាទន្ធនោ ន ឱវុជ្ជិស្សតិ ។ នត្ថំ ។ យស្ស វា
 បន វេទនាទន្ធនោ ន ឱវុជ្ជិស្សតិ តស្ស រូបក្ខន្ធនោ
 ន ឱវុជ្ជិត្តាតិ ។ ឱវុជ្ជិត្ត ។

[២០៦] យស្ស វេទនាទន្ធនោ ន ឱវុជ្ជិត្ត តស្ស
 សញ្ញាទន្ធនោ ន ឱវុជ្ជិស្សតិ ។ នត្ថំ ។ យស្ស
 វា បន សញ្ញាទន្ធនោ ន ឱវុជ្ជិស្សតិ តស្ស វេទនា-
 ទន្ធនោ ន ឱវុជ្ជិត្តាតិ ។ ឱវុជ្ជិត្ត ។

[២០៧] យត្ត រូបក្ខន្ធនោ ន ឱវុជ្ជិត្ត ។ បេ ។

[២០៨] យស្ស យត្ត រូបក្ខន្ធនោ ន ឱវុជ្ជិត្ត
 តស្ស តត្ថ វេទនាទន្ធនោ ន ឱវុជ្ជិស្សតិ ។ សុទ្ធា-
 ភាសំ ឧបបជ្ជត្តានំ អរូបានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ

សញ្ញាទន្ធនោ របស់សត្វណា រឹងរលក់ទៅ ក្នុងវិញ្ញា វេទនាទន្ធនោ របស់
 សត្វនោះ លេត់ហើយ ក្នុងវិញ្ញាវេទនា ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅ
 កាន់បុគ្គាលស សញ្ញាទន្ធនោ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងលេត់ទៅ ក្នុងវិ-
 ញ្ញា វេទនាទន្ធនោ របស់សត្វទាំងនោះ មិនលេត់ហើយ ក្នុងវិញ្ញាវេ-
 ទន្ធនោ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ ជាចតុវេកាការៈ នឹងបញ្ចវេកា-
 ការៈ នឹងលេត់ទៅផង វេទនាទន្ធនោ លេត់ហើយផង ក្នុងវិញ្ញា វេទនា ។

[២០៩] រូបក្ខន្ធនោ របស់សត្វណា មិនលេត់ហើយ វេទនាទន្ធនោ
 របស់សត្វនោះ នឹងមិនលេត់ទៅវេទនា ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត វេទនាទន្ធនោ របស់សត្វណា នឹងមិនលេត់ទៅ រូបក្ខន្ធនោ របស់
 សត្វនោះ មិនលេត់ហើយវេទនា ។ លេត់ហើយ ។

[២១០] វេទនាទន្ធនោ របស់សត្វណា មិនលេត់ហើយ សញ្ញាទន្ធនោ
 របស់សត្វនោះ នឹងមិនលេត់ទៅវេទនា ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត សញ្ញាទន្ធនោ របស់សត្វណា នឹងមិនលេត់ទៅ វេទនាទន្ធនោ របស់
 សត្វនោះ មិនលេត់ហើយវេទនា ។ លេត់ហើយ ។

[២១១] រូបក្ខន្ធនោ មិនលេត់ហើយ ក្នុងវិញ្ញា វេទនា ។ បេ ។

[២១២] រូបក្ខន្ធនោ របស់សត្វណា មិនលេត់ហើយ ក្នុងវិញ្ញា
 វេទនាទន្ធនោ របស់សត្វនោះ នឹងមិនលេត់ទៅ ក្នុងវិញ្ញាវេទនា ។ ពួកសត្វ
 កាលចូលទៅកាន់បុគ្គាលស នឹងពួកអរូបត្រាត្រា រូបក្ខន្ធនោ របស់សត្វរឹងរលក់

ន ឱវុជ្ជិតុ ឆោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ទោ ន
 ឱវុជ្ជិតុស្សតិ សុទ្ធាភសេ បរិច្ចទ្ធានំ អរូបេ បរិច្ចទ្ធ-
 ណំ តេសំ តត្ថ រូបក្កន្ទោ ច ន ឱវុជ្ជិតុ វេទ-
 នាខន្ទោ ច ន ឱវុជ្ជិតុស្សតិ ។ យស្ស វា បន
 យត្ថ វេទនាខន្ទោ ន ឱវុជ្ជិតុស្សតិ តស្ស តត្ថ រូប-
 ក្កន្ទោ ន ឱវុជ្ជិតុស្សតិ ។ បញ្ចវេកាវេ បរិច្ចទ្ធា-
 នំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ទោ ន ឱវុ-
 ជ្ជិតុស្សតិ ឆោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្កន្ទោ ន ឱវុជ្ជិតុ
 សុទ្ធាភសេ បរិច្ចទ្ធានំ អរូបេ បរិច្ចទ្ធានំ តេសំ
 តត្ថ វេទនាខន្ទោ ច ន ឱវុជ្ជិតុស្សតិ រូបក្កន្ទោ ច
 ន ឱវុជ្ជិតុ ។

[២០៧] យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ទោ ន ឱវុជ្ជិតុ
 តស្ស តត្ថ សញ្ញាខន្ទោ ន ឱវុជ្ជិតុស្សតិ ។ សុទ្ធាភ-
 សំ ឧបបជ្ជន្ទានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ទោ ន ឱវុជ្ជិ-
 តុ ឆោ ច តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ទោ ន ឱវុជ្ជិតុស្សតិ
 សុទ្ធាភសេ បរិច្ចទ្ធានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ
 វេទនាខន្ទោ ច ន ឱវុជ្ជិតុស្សតិ សញ្ញាខន្ទោ ច ន
 ឱវុជ្ជិតុស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ទោ

មិនលេត់ហើយ ក្នុងទីនោះ វេទនាខន្ទោ របស់សត្វទាំងនោះ មិនលេត់
 នឹងមិនលេត់ទេ ក្នុងទីនោះ ពួកសត្វ កាលបរិច្ចទ្ធាន ក្នុងសុទ្ធាភស
 បរិច្ចទ្ធាន ក្នុងអរូបកា រូបក្កន្ទ របស់សត្វទាំងនោះ មិនលេត់ហើយផង
 វេទនាខន្ទ នឹងមិនលេត់ទេ ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនា-
 ខន្ទ របស់សត្វណា នឹងមិនលេត់ទេ ក្នុងទីណា រូបក្កន្ទ របស់សត្វ
 នោះ មិនលេត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិច្ចទ្ធាន
 ក្នុងបញ្ចវេកាវេ នឹងពួកអសញ្ញាសត្វ វេទនាខន្ទ របស់សត្វទាំងនោះ
 នឹងមិនលេត់ទេ ក្នុងទីនោះ ឯរូបក្កន្ទ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែន
 ជាមិនលេត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិច្ចទ្ធាន ក្នុងសុទ្ធាភស
 បរិច្ចទ្ធាន ក្នុងអរូបកា វេទនាខន្ទ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនលេត់
 ទេ រូបក្កន្ទ មិនលេត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[២០៨] វេទនាខន្ទ របស់សត្វណា មិនលេត់ហើយ ក្នុងទីណា
 សញ្ញាខន្ទ របស់សត្វនោះ នឹងមិនលេត់ទេ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ
 កាលបរិច្ចទ្ធានកាន់សុទ្ធាភស វេទនាខន្ទ របស់សត្វទាំងនោះ មិនលេត់
 ហើយ ក្នុងទីនោះ ឯសញ្ញាខន្ទ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនមែន
 លេត់ទេ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិច្ចទ្ធាន ក្នុងសុទ្ធាភស នឹងពួក
 អសញ្ញាសត្វ វេទនាខន្ទ របស់សត្វទាំងនោះ មិនលេត់ហើយផង រូបក្កន្ទ
 នឹងមិនលេត់ទេ ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ទ របស់សត្វណា

ន ឱវុជ្ជិស្សតំ តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធោ ន ឱវុជ្ជិគ្នា-
 តិ ។ បញ្ចកេតាវេ^(១) បរិចិញ្ចត្តានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញា-
 ខន្ធោ ន ឱវុជ្ជិស្សតំ នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនា-
 ខន្ធោ ន ឱវុជ្ជិត្ថ សុន្តារកសេ បរិចិញ្ចត្តានំ អសញ្ញា-
 សត្តានំ^(២) តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធោ ច ន ឱវុជ្ជិស្សតំ
 វេទនាខន្ធោ ច ន ឱវុជ្ជិត្ថ ។

និពាណិំ ឱវុតំ ។

[២២០] យស្ស រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ តស្ស វេទ-
 នាខន្ធា ឱវុជ្ជតិ ។ នោ ។ យស្ស វា បទ វេទនា-
 ខន្ធា ឱវុជ្ជតិ តស្ស រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ ។ នោ ។

[២២១] យស្ស វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 សញ្ញាខន្ធា ឱវុជ្ជតិ ។ នោ ។ យស្ស វា បទ
 សញ្ញាខន្ធា ឱវុជ្ជតិ តស្ស វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ-
 តិ ។ នោ ។

[២២២] យត្ថ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ វេទនា-
 ខន្ធា ឱវុជ្ជតិ ។ អសញ្ញាសត្ថ តត្ថ រូបក្ខន្ធា
 ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តត្ថ វេទនាខន្ធា ឱវុជ្ជតិ បញ្ច-
 កេតាវេ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ច ឧប្បជ្ជតិ វេទនាខន្ធា ច
 ឱវុជ្ជតិ ។ យត្ថ វា បទ វេទនាខន្ធា ឱវុជ្ជតិ

១ ឧ. បញ្ចកេតាវេ ២ វិជ្ជិ ។ ២ ឧ. អសញ្ញាសត្ថន្តំ ឱវុតំ ។

នឹងមិនលក់ទៅ ក្នុងវិញ្ញាណ វេទ ។ ខន្ធ លេសសត្វនោះ មិនលក់ហើយ
 ក្នុងវិញ្ញាណវេទ ។ តួកសត្វ កាលបរិចិញ្ចត្តានំ ក្នុងបញ្ចកេតាវេទ សញ្ញា-
 ខន្ធ លេសសត្វនោះ មិនមិនលក់ទៅ ក្នុងវិញ្ញាណ ឯវេទនាខន្ធ លេស
 សត្វនោះ មិនមិនលក់ហើយ ក្នុងវិញ្ញាណ តួកសត្វ កាល
 បរិចិញ្ញាណ ក្នុងសុន្តារកសេ និងតួកអសញ្ញាសត្វ សញ្ញាខន្ធ លេសសត្វនោះ
 នោះ នឹងមិនលក់ទៅផង វេទនាខន្ធ មិនលក់ហើយផង ក្នុងវិញ្ញាណ ។

ចប់ និពាណិំ ។

[២២០] រូបក្ខន្ធ លេសសត្វនោះ កើតឡើង វេទនាខន្ធ លេស
 សត្វនោះ លក់ទៅវេទ ។ មិនលក់ទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនា-
 ខន្ធ លេសសត្វនោះ លក់ទៅ រូបក្ខន្ធ លេសសត្វនោះ កើតឡើង
 វេទ ។ មិនកើតឡើងទេ ។

[២២១] វេទនាខន្ធ លេសសត្វនោះ កើតឡើង សញ្ញាខន្ធ
 លេសសត្វនោះ លក់ទៅវេទ ។ មិនលក់ទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 សញ្ញាខន្ធ លេសសត្វនោះ លក់ទៅ វេទនាខន្ធ លេសសត្វនោះ កើត
 ឡើងវេទ ។ មិនកើតឡើងទេ ។

[២២២] រូបក្ខន្ធ កើតឡើង ក្នុងវិញ្ញាណ វេទនាខន្ធ លក់ទៅ
 ក្នុងវិញ្ញាណវេទ ។ រូបក្ខន្ធ កើតឡើង ក្នុងអសញ្ញាសត្វនោះ ឯវេទនាខន្ធ
 មិនលក់ទៅ ក្នុងវិញ្ញាណវេទ រូបក្ខន្ធ កើតឡើងផង វេទនាខន្ធ លក់
 ទៅផង ក្នុងបញ្ចកេតាវេទនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ លក់ទៅ

តត្ថ រូបក្កុដ្ឋោ ឧប្បជ្ឈតិ ។ អរូ តត្ថ វេទនាទដ្ឋោ
ធិរុដ្ឋតិ យោ ច តត្ថ រូបក្កុដ្ឋោ ឧប្បជ្ឈតិ បញ្ចកេសាវ
តត្ថ វេទនាទដ្ឋោ ច ធិរុដ្ឋតិ រូបក្កុដ្ឋោ ច ឧប្បជ្ឈតិ ។

[២២៣] យត្ថ វេទនាទដ្ឋោ ឧប្បជ្ឈតិ តត្ថ សញ្ញា-
ទដ្ឋោ ធិរុដ្ឋតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បទ សញ្ញា-
ទដ្ឋោ ធិរុដ្ឋតិ តត្ថ វេទនាទដ្ឋោ ឧប្បជ្ឈតិ ។ អាមន្តា ។

[២២៤] យស្ស យត្ថ រូបក្កុដ្ឋោ ឧប្បជ្ឈតិ
តស្ស តត្ថ វេទនាទដ្ឋោ ធិរុដ្ឋតិ ។ យោ ។ យស្ស
វា បទ យត្ថ វេទនាទដ្ឋោ ធិរុដ្ឋតិ តស្ស តត្ថ
រូបក្កុដ្ឋោ ឧប្បជ្ឈតិ ។ យោ ។

[២២៥] យស្ស យត្ថ វេទនាទដ្ឋោ ឧប្បជ្ឈតិ
តស្ស តត្ថ សញ្ញាទដ្ឋោ ធិរុដ្ឋតិ ។ យោ ។ យស្ស
វា បទ យត្ថ សញ្ញាទដ្ឋោ ធិរុដ្ឋតិ តស្ស តត្ថ
វេទនាទដ្ឋោ ឧប្បជ្ឈតិ ។ យោ ។

[២២៦] យស្ស រូបក្កុដ្ឋោ ឧប្បជ្ឈតិ តស្ស វេ-
ទនាទដ្ឋោ ច ធិរុដ្ឋតិ ។ ចត្តកេសាវ បញ្ចកេ-
សាវ វេទនា តេសំ រូបក្កុដ្ឋោ ឧប្បជ្ឈតិ យោ ច
តេសំ វេទនាទដ្ឋោ ច ធិរុដ្ឋតិ អរូ ឧបបជ្ឈន្តានំ
អសញ្ញាសត្តា វេទនា តេសំ រូបក្កុដ្ឋោ ច ឧប្បជ្ឈតិ

ក្កដិទិណ រូបក្កុដ្ឋោ កើតឡើង ក្កដិទិណវេទនា ។ វេទនាទដ្ឋោ យោ
វេ ក្កដិទិណវេទនា ឧប្បក្កុដ្ឋោ បិទតិកឡើង ក្កដិទិណវេទនា វេទនា-
លេខវេទនា រូបក្កុដ្ឋោ កើតឡើង ក្កដិទិណវេទនា ។

[២២៧] វេទនាទដ្ឋោ កើតឡើង ក្កដិទិណ សញ្ញាទដ្ឋោ លេខ
វេ ក្កដិទិណវេទនាវេទនា ។ អេ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាទដ្ឋោ លេខ
វេ ក្កដិទិណ វេទនាទដ្ឋោ កើតឡើង ក្កដិទិណវេទនាវេទនា ។ អេ ។

[២២៨] រូបក្កុដ្ឋោ លេខសត្វណ កើតឡើង ក្កដិទិណ វេទនាទដ្ឋោ
លេខសត្វនោះ លេខវេ ក្កដិទិណវេទនាវេទនា ។ មិនលេខ ។ មួយ
យ៉ាងទៀត វេទនាទដ្ឋោ លេខសត្វណ លេខវេ ក្កដិទិណ រូបក្កុដ្ឋោ
លេខសត្វនោះ កើតឡើង ក្កដិទិណវេទនាវេទនា ។ មិនកើតឡើងទេ ។

[២២៩] វេទនាទដ្ឋោ លេខសត្វណ កើតឡើង ក្កដិទិណ សញ្ញា-
ទដ្ឋោ លេខសត្វនោះ លេខវេ ក្កដិទិណវេទនាវេទនា ។ មិនលេខ ។ មួយ
យ៉ាងទៀត សញ្ញាទដ្ឋោ លេខសត្វណ លេខវេ ក្កដិទិណ វេទនាទដ្ឋោ
លេខសត្វនោះ កើតឡើង ក្កដិទិណវេទនាវេទនា ។ មិនកើតឡើងទេ ។

[២៣០] រូបក្កុដ្ឋោ លេខសត្វណ មិនកើតឡើង វេទនាទដ្ឋោ លេខ
សត្វនោះ មិនលេខវេទនាវេទនា ។ ភូតសត្វ កាលច្បុក ចាកចុះអាការក
នឹងបញ្ចកេសាវ រូបក្កុដ្ឋោ លេខសត្វនោះ មិនកើតឡើង វេទនាទដ្ឋោ
លេខសត្វនោះ មិនមែនជាមិនលេខវេទនាវេទនា ក្នុងសត្វ កាលច្បុកលេខសត្វ
ភូតក ច្បុកចាកអសញ្ញាសត្វ រូបក្កុដ្ឋោ លេខសត្វនោះ មិនកើតឡើង

វេទនាខន្ធោ ច ធន ឱវុជ្ឈតិ ។ យស្ស វា បទ វេ-
 ទនាខន្ធោ ធន ឱវុជ្ឈតិ តស្ស រូបក្ខន្ធា ទុប្បជ្ឈតិ ។
 បញ្ចវេកាវ ឧបបជ្ឈន្តានំ អសញ្ញសត្តំ ឧបបជ្ឈន្តានំ
 តេសំ វេទនាខន្ធោ ច ឱវុជ្ឈតិ យោ ច តេសំ
 រូបក្ខន្ធា ទុប្បជ្ឈតិ អរូបំ ឧបបជ្ឈន្តានំ អសញ្ញសត្តា
 វវន្តានំ តេសំ វេទនាខន្ធោ ច ធន ឱវុជ្ឈតិ រូបក្ខ-
 ន្ធា ច ទុប្បជ្ឈតិ ។

[២២៧] យស្ស វេទនាខន្ធោ ទុប្បជ្ឈតិ តស្ស
 សញ្ញាខន្ធោ ធន ឱវុជ្ឈតិ ។ ចតុវេកាវ បញ្ច-
 វេកាវ វវន្តានំ តេសំ វេទនាខន្ធោ ទុប្បជ្ឈតិ យោ
 ច តេសំ សញ្ញាខន្ធោ ធន ឱវុជ្ឈតិ អសញ្ញសត្តានំ
 តេសំ វេទនាខន្ធោ ច ទុប្បជ្ឈតិ សញ្ញាខន្ធោ ច ធន
 ឱវុជ្ឈតិ ។ យស្ស វា បទ សញ្ញាខន្ធោ ធន ឱវុជ្ឈតិ
 តស្ស វេទនាខន្ធោ ទុប្បជ្ឈតិ ។ ចតុវេកាវ បញ្ច-
 វេកាវ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ សញ្ញាខន្ធោ ធន ឱវុជ្ឈ-
 តិ យោ ច តេសំ វេទនាខន្ធោ ទុប្បជ្ឈតិ អសញ្ញ-
 សត្តានំ តេសំ សញ្ញាខន្ធោ ច ធន ឱវុជ្ឈតិ វេទ-
 នាខន្ធោ ច ទុប្បជ្ឈតិ ។

ផង វេទនាខន្ធ មិនលេចទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ
 របស់សត្វណា មិនលេចទៅ រូបក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង
 ដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេកាភព ចូលទៅកាន់
 អសញ្ញសត្វ វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនលេចទៅ ឯរូបក្ខន្ធ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ កាលចូល
 ទៅកាន់អរូបភព កាលច្បុកចាតអសញ្ញសត្វ វេទនាខន្ធ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនលេចទៅផង រូបក្ខន្ធ មិនកើតឡើងផង ។

[២២៧] វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង សញ្ញាខន្ធ
 របស់សត្វនោះ មិនលេចទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលច្បុក ចាតចក្កវេ-
 កាភព ឯវិបញ្ចវេកាភព វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង
 ឯសញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនលេចទៅទេ វេទនាខន្ធ
 របស់អសញ្ញសត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង សញ្ញាខន្ធ មិនលេចទៅ
 ផង ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វណា មិនលេចទៅ វេទ-
 នាខន្ធ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅ
 កាន់ចក្កវេកាភព ឯវិបញ្ចវេកាភព សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនលេចទៅ ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង
 ទេ សញ្ញាខន្ធ របស់អសញ្ញសត្វទាំងនោះ មិនលេចទៅផង វេទនាខន្ធ
 មិនកើតឡើងផង ។

(២២៥) យត្ថ រូបក្ខន្ធា ទុប្បជ្ជតិ តត្ថ វេទនាខន្ធា ន ឱវុជ្ឈតិ ។ ឱវុជ្ឈតិ ។ យត្ថ វា បទ វេទនាខន្ធា ន ឱវុជ្ឈតិ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ទុប្បជ្ជតិ តិ ។ ទុប្បជ្ជតិ ។

(២២៧) យត្ថ វេទនាខន្ធា ទុប្បជ្ជតិ តត្ថ សញ្ញាខន្ធា ន ឱវុជ្ឈតិ ។ អាមត្តា ។ យត្ថ វា បទ សញ្ញាខន្ធា ន ឱវុជ្ឈតិ តត្ថ វេទនាខន្ធា ទុប្បជ្ជតិ ។ អាមត្តា ។

(២៣០) យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធា ទុប្បជ្ជតិ តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធា ន ឱវុជ្ឈតិ ។ ចតុវេកា វា បញ្ចវេកាវា វេញ្ជាធំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ទុប្បជ្ជតិ ខោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា ន ឱវុជ្ឈតិ អរូបំ ឧបបជ្ជញ្ជាធំ អសញ្ញាសត្តា វេញ្ជាធំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ច ទុប្បជ្ជតិ វេទនាខន្ធា ច ន ឱវុជ្ឈតិ ។ យស្ស វា បទ យត្ថ វេទនាខន្ធា ន ឱវុជ្ឈតិ តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធា ទុប្បជ្ជតិ ។ បញ្ចវេកាវា ឧបបជ្ជញ្ជាធំ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ជញ្ជាធំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា ន ឱវុជ្ឈតិ ខោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ទុប្បជ្ជតិ អរូបំ ឧបបជ្ជញ្ជាធំ អសញ្ញាសត្តា វេញ្ជាធំ

(២២៨) រូបក្ខន្ធា មិនកើតឡើង ក្នុងចំណា វេទនាខន្ធា មិនលេចទៅ ក្នុងចំណាវេទនាវេ ។ លេចទៅ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធា មិនលេចទៅ ក្នុងចំណា រូបក្ខន្ធា មិនកើតឡើង ក្នុងចំណាវេទនាវេ ។ កើតឡើង ។

(២២៩) វេទនាខន្ធា មិនកើតឡើង ក្នុងចំណា សញ្ញាខន្ធា មិនលេចទៅ ក្នុងចំណាវេទនាវេ ។ កើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធា មិនលេចទៅ ក្នុងចំណា វេទនាខន្ធា មិនកើតឡើង ក្នុងចំណាវេទនាវេ ។ កើ ។

(២៣០) រូបក្ខន្ធា របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងចំណា វេទនាខន្ធា របស់សត្វនោះ មិនលេចទៅ ក្នុងចំណាវេទនាវេ ។ តួសត្វ កាលច្យុត ចាកចេញវេទនាវេ នឹងបញ្ចវេទនាវេ រូបក្ខន្ធា របស់សត្វនោះនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងចំណា វេទនាខន្ធា របស់សត្វនោះនោះ មិនមែនជា មិនលេចទៅ ក្នុងចំណាវេ តួសត្វ កាលចូលទៅកាន់រូបក្ខន្ធា ច្យុត ចាកអសញ្ញាសត្វ រូបក្ខន្ធា របស់សត្វនោះនោះ មិនកើតឡើងផង វេទនាខន្ធា មិនលេចទៅផង ក្នុងចំណា ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធា របស់សត្វណា មិនលេចទៅ ក្នុងចំណា រូបក្ខន្ធា របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងចំណាវេទនាវេ ។ តួសត្វ កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេទនាវេ ចូលទៅកាន់អសញ្ញាសត្វ វេទនាខន្ធា របស់សត្វនោះនោះ មិនលេចទៅ ក្នុងចំណា វេទនាខន្ធា របស់សត្វនោះនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងចំណា ។ តួសត្វ កាលចូលទៅកាន់រូបក្ខន្ធា កាលច្យុត ចាកអសញ្ញាសត្វ

តេស៍ តត្ត វេទនាខេត្ត ច ង ជំរុញផ្គត់ រូបក្ខត្តោ
ច ឧប្បជ្ជតិ ។

(២៣០) យស្ស យត្ត វេទនាខេត្ត ឧប្បជ្ជតិ
តស្ស តត្ត សញ្ញាខេត្ត ង ជំរុញផ្គត់ ។ ចតុវេ.
ការ បញ្ចវេការ ចវ្រណំ តេស៍ តត្ត វេទនា-
ខេត្ត ឧប្បជ្ជតិ យោ ច តេស៍ តត្ត សញ្ញាខេត្ត
ង ជំរុញផ្គត់ អសញ្ញាសន្តានំ តេស៍ តត្ត វេទនាខេត្ត
ច ឧប្បជ្ជតិ សញ្ញាខេត្ត ច ង ជំរុញផ្គត់ ។ យស្ស
វា បង យត្ត សញ្ញាខេត្ត ង ជំរុញផ្គត់ តស្ស តត្ត
វេទនាខេត្ត ឧប្បជ្ជតិ ។ ចតុវេការ បញ្ចវេការ
ឧបបជ្ជណំ តេស៍ តត្ត សញ្ញាខេត្ត ង ជំរុញផ្គត់
យោ ច តេស៍ តត្ត វេទនាខេត្ត ឧប្បជ្ជតិ អសញ្ញា-
សន្តានំ តេស៍ តត្ត សញ្ញាខេត្ត ច ង ជំរុញផ្គត់
វេទនាខេត្ត ច ឧប្បជ្ជតិ ។

(២៣២) យស្ស រូបក្ខត្តោ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
វេទនាខេត្ត ជំរុញផ្គត់ ។ អាមត្តា ។ យស្ស
វា បង វេទនាខេត្ត ជំរុញផ្គត់ តស្ស រូបក្ខត្តោ
ឧប្បជ្ជតិ ។ អាមត្តា ។

វេទនាខេត្ត លេស៍ ក្នុងវេទនា មិនលេស៍វេទនា ប្រក្ខត្ត មិនកើតឡើង
ផង ក្នុងវេទនា ។

(២៣១) វេទនាខេត្ត លេស៍សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងវិណា
សញ្ញាខេត្ត លេស៍សត្វនោះ មិនលេស៍វេ ក្នុងវេទនាវេទនា ។ ត្នក
សត្វ កាលចូល ចាតចតុវេទនា ខិតបញ្ចវេទនា វេទនាខេត្ត លេស៍
សត្វវាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងវេទនា ងសញ្ញាខេត្ត លេស៍សត្វវាំង
នោះ មិនមែនជាមិនលេស៍វេ ក្នុងវេទនាខេត្ត លេស៍អសញ្ញា-
សត្វវាំងនោះ មិនកើតឡើងផង សញ្ញាខេត្ត មិនលេស៍វេផង ក្នុងវេ
ទនា ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខេត្ត លេស៍សត្វណា មិនលេស៍វេ
ក្នុងវិណា វេទនាខេត្ត លេស៍សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងវេទនាវេទនា
។ ត្នកសត្វ កាលចូលវេទនាចតុវេទនា ខិតបញ្ចវេទនា
សញ្ញាខេត្ត លេស៍សត្វវាំងនោះ មិនលេស៍វេ ក្នុងវេទនា ងវេទនាខេត្ត
លេស៍សត្វវាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងវេទនាខេត្ត សញ្ញាខេត្ត
លេស៍អសញ្ញាសត្វវាំងនោះ មិនលេស៍វេផង វេទនាខេត្ត មិនកើតឡើង
ផង ក្នុងវេទនា ។

(២៣២) ប្រក្ខត្ត លេស៍សត្វណា កើតហើយ វេទនាខេត្ត លេស៍
សត្វនោះ លេស៍ហើយវេទនា ។ កើ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខេត្ត
លេស៍សត្វណា លេស៍ហើយ ប្រក្ខត្ត លេស៍សត្វនោះ កើតហើយវេទនា
។ កើ ។

[២៣៣] យស្ស វេទនាទន្ទោ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស
 សញ្ញាទន្ទោ ឱវុជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា
 បទ សញ្ញាទន្ទោ ឱវុជ្ជិត្ត តស្ស វេទនាទន្ទោ ឧប្ប-
 ជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។

[២៣៤] យត្ថ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជិត្ត ។ បេ ។

[២៣៥] យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស
 តត្ថ វេទនាទន្ទោ ឱវុជ្ជិត្តាតិ ។ អសញ្ញាសត្តានំ
 តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជិត្ត ហោ ច តេសំ
 តត្ថ វេទនាទន្ទោ ឱវុជ្ជិត្ត បញ្ចវេកាភានំ តេសំ
 តត្ថ រូបក្ខន្ធា ច ឧប្បជ្ជិត្ត វេទនាទន្ទោ ច ឱវុជ្ជិ-
 ត្ត ។ យស្ស វា បទ យត្ថ វេទនាទន្ទោ ឱវុជ្ជិត្ត
 តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អរូបានំ តេសំ
 តត្ថ វេទនាទន្ទោ ឱវុជ្ជិត្ត ហោ ច តេសំ តត្ថ រូប-
 ក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជិត្ត បញ្ចវេកាភានំ តេសំ តត្ថ វេទនា-
 ទន្ទោ ច ឱវុជ្ជិត្ត រូបក្ខន្ធា ច ឧប្បជ្ជិត្ត ។

[២៣៦] យស្ស យត្ថ វេទនាទន្ទោ ឧប្បជ្ជិត្ត

តស្ស តត្ថ សញ្ញាទន្ទោ ឱវុជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។

[២៣៧] វេទនាទន្ទ របស់សត្វណា កើតហើយ សញ្ញាទន្ទ
 របស់សត្វនោះ លេចហើយដែរឬ ។ តើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញា-
 ទន្ទ របស់សត្វណា លេចហើយ វេទនាទន្ទ របស់សត្វនោះ កើត
 ហើយដែរឬ ។ តើ ។

[២៣៨] រូបក្ខន្ធ កើតហើយ ក្នុងវិណា ។ បេ ។

[២៣៩] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា កើតហើយ ក្នុងវិណា
 វេទនាទន្ទ របស់សត្វនោះ លេចហើយ ក្នុងវិទានាដែរឬ ។ រូបក្ខន្ធ
 របស់អសញ្ញាសត្វតាំងនោះ កើតហើយ ក្នុងវិទានា ឯវេទនាទន្ទ របស់
 សត្វតាំងនោះ មិនលេចហើយ ក្នុងវិទានាទេ រូបក្ខន្ធ របស់សត្វ
 តាំងនោះ ជាបញ្ចវេកាភាវៈ កើតហើយផង វេទនាទន្ទ លេចហើយ
 ផង ក្នុងវិទានា ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាទន្ទ របស់សត្វណា លេច
 ហើយ ក្នុងវិណា រូបក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ កើតហើយ ក្នុងវិទានាដែរ
 ឬ ។ វេទនាទន្ទ របស់រូបប្រាហ្មតាំងនោះ លេចហើយ ក្នុងវិទានា
 ឯរូបក្ខន្ធ របស់សត្វតាំងនោះ មិនកើតហើយ ក្នុងវិទានាទេ វេទនាទន្ទ
 របស់សត្វតាំងនោះ ជាបញ្ចវេកាភាវៈ លេចហើយផង រូបក្ខន្ធ កើត
 ហើយផង ក្នុងវិទានា ។

[២៤០] វេទនាទន្ទ របស់សត្វណា កើតហើយ ក្នុងវិណា

សញ្ញាទន្ទ របស់សត្វនោះ លេចហើយ ក្នុងវិទានាដែរឬ ។ តើ ។

យស្ស វា បទ យត្ថ សញ្ញាខន្ធោ ធិរុដ្ឋិត្ត តស្ស
តត្ថ វេទនាខន្ធោ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមត្តា ។

[២៣៩] យស្ស រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស
វេទនាខន្ធោ ន ធិរុដ្ឋិត្តាតិ ។ នត្ថិ ។ យស្ស វា
បទ វេទនាខន្ធោ ន ធិរុដ្ឋិត្ត តស្ស រូបក្ខន្ធា
ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ នត្ថិ ។

[២៤០] យស្ស វេទនាខន្ធោ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស
សញ្ញាខន្ធោ ន ធិរុដ្ឋិត្តាតិ ។ នត្ថិ យស្ស វា បទ
សញ្ញាខន្ធោ ន ធិរុដ្ឋិត្ត តស្ស វេទនាខន្ធោ ឧប្ប-
ជ្ជិត្តាតិ ។ នត្ថិ ។

[២៤១] យត្ថ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជិត្ត ។ បេ ។

[២៤២] យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជិត្ត
តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធោ ន ធិរុដ្ឋិត្តាតិ ។ អរុយាធំ
តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជិត្ត ខោ ប តេសំ
តត្ថ វេទនាខន្ធោ ន ធិរុដ្ឋិត្ត សុទ្ធាវាសាធំ តេសំ
តត្ថ រូបក្ខន្ធា ប ឧប្បជ្ជិត្ត វេទនាខន្ធោ ប ន
ធិរុដ្ឋិត្ត ។ យស្ស វា បទ យត្ថ វេទនាខន្ធោ
ន ធិរុដ្ឋិត្ត តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជិត្តា-
តិ ។ អសញ្ញាសត្តាធំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធោ

មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធោ របស់សត្វណា លេក់ហើយ ក្នុងទីណា
វេទនាខន្ធោ របស់សត្វនោះ កើតហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[២៤៣] រូបក្ខន្ធោ របស់សត្វណា មិនកើតហើយ វេទនាខន្ធោ
របស់សត្វនោះ មិនលេក់ហើយដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាង
ទៀត វេទនាខន្ធោ របស់សត្វណា មិនលេក់ហើយ រូបក្ខន្ធោ របស់សត្វ
នោះ មិនកើតហើយដែរឬ ។ មិនមានទេ ។

[២៤៤] វេទនាខន្ធោ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ
សញ្ញាខន្ធោ របស់សត្វនោះ មិនលេក់ហើយដែរឬ ។ មិនមានទេ ។
មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធោ របស់សត្វណា មិនលេក់ហើយ វេទនា-
ខន្ធោ របស់សត្វនោះ មិនកើតហើយដែរឬ ។ មិនមានទេ ។

[២៤៥] រូបក្ខន្ធោ មិនកើតហើយ ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[២៤៦] រូបក្ខន្ធោ របស់សត្វណា មិនកើតហើយ ក្នុងទីណា
វេទនាខន្ធោ របស់សត្វនោះ មិនលេក់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ រូបក្ខន្ធោ
របស់អប្រែប្រាញ់ទាំងនោះ មិនកើតហើយ ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធោ
របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនលេក់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ រូបក្ខន្ធោ
របស់សត្វពុំសស្ត្រទាំងនោះ មិនកើតហើយផង វេទនាខន្ធោ មិនលេក់
ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធោ របស់សត្វ
ណា មិនលេក់ហើយ ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធោ របស់សត្វនោះ មិនកើត
ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ វេទនាខន្ធោ របស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ

ន ឱវុជ្ជិត្ត ទោ ច ភេសំ តត្ថ រូបក្កុទ្ធោ ទុប្បជ្ជិត្ត
សុទ្ធាភំសាធំ ភេសំ តត្ថ វេទនាទ្ធោ ច ន ឱវុជ្ជិត្ត
រូបក្កុទ្ធោ ច ទុប្បជ្ជិត្ត ។

[២២០] យស្ស យត្ថ វេទនាទ្ធោ ទុប្បជ្ជិត្ត
តស្ស តត្ថ សញ្ញាទ្ធោ ន ឱវុជ្ជិត្តាតិ ។ អាមត្តា ។
យស្ស វំ បទ យត្ថ សញ្ញាទ្ធោ ន ឱវុជ្ជិត្ត
តស្ស តត្ថ វេទនាទ្ធោ ទុប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមត្តា ។

[២២២] យស្ស រូបក្កុទ្ធោ ទុប្បជ្ជិត្តាតិ តស្ស
វេទនាទ្ធោ ឱវុជ្ជិត្តាតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស
វំ បទ វេទនាទ្ធោ ឱវុជ្ជិត្តាតិ តស្ស រូបក្កុទ្ធោ
ទុប្បជ្ជិត្តាតិ ។ បដិមកវិកាធំ ឧបបជ្ជត្តាធំ យេ
ច អរូបំ ឧបបជ្ជិត្តា បវិចិត្តាយិស្សន្តិ ភេសំ វេទនា-
ទ្ធោ ឱវុជ្ជិត្តាតិ ទោ ច ភេសំ រូបក្កុទ្ធោ ទុប្ប-
ជ្ជិត្តាតិ ឥតភេសំ ភេសំ វេទនាទ្ធោ ច ឱវុជ្ជិត្តាតិ
រូបក្កុទ្ធោ ច ទុប្បជ្ជិត្តាតិ ។

[២២៣] យស្ស វេទនាទ្ធោ ទុប្បជ្ជិត្តាតិ តស្ស
សញ្ញាទ្ធោ ឱវុជ្ជិត្តាតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស
វំ បទ សញ្ញាទ្ធោ ឱវុជ្ជិត្តាតិ តស្ស វេទនាទ្ធោ

មិនលេត់ហើយ ក្នុងវិទ្យា ឱវុជ្ជិត្ត របស់សត្វចាំជំនោះ បំរើរបស់
មិនកើតហើយ ក្នុងវិទ្យា វេទនាទ្ធ របស់សត្វចាំសសត្វចាំជំនោះ
មិនលេត់ហើយផង រូបក្កុទ្ធ បំរើកើតហើយផង ក្នុងវិទ្យា ។

[២២១] វេទនាទ្ធ របស់សត្វណា មិនកើតហើយ ក្នុងទិណ
សញ្ញាទ្ធ របស់សត្វនោះ មិនលេត់ហើយ ក្នុងវិទ្យាផងរឿង ។ អើ ។
មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាទ្ធ របស់សត្វណា មិនលេត់ហើយ ក្នុងទិណ
វេទនាទ្ធ របស់សត្វនោះ មិនកើតហើយ ក្នុងវិទ្យាផងរឿង ។ អើ ។

[២២២] រូបក្កុទ្ធ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង វេទនាទ្ធ
របស់សត្វនោះ នឹងលេត់ទៅផងរឿង ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទ-
នាទ្ធ របស់សត្វណា នឹងលេត់ទៅ រូបក្កុទ្ធ របស់សត្វនោះ នឹង
កើតឡើងផងរឿង ។ តួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបដិមកវា កាលចាប់
បដិសន្ធិ នឹងតួកសត្វណា ចូលទៅកាន់អរូបកថាហើយ នឹងបរិចិត្តាន
វេទនាទ្ធ របស់សត្វចាំជំនោះ នឹងលេត់ទៅ ឱវុជ្ជិត្ត របស់សត្វ
ចាំជំនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ វេទនាទ្ធ របស់សត្វចាំជំនោះ ក្រៅ
នេះ នឹងលេត់ទៅផង រូបក្កុទ្ធ នឹងកើតឡើងផង ។

[២២៣] វេទនាទ្ធ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង សញ្ញាទ្ធ
របស់សត្វនោះ នឹងលេត់ទៅផងរឿង ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត
សញ្ញាទ្ធ របស់សត្វណា នឹងលេត់ទៅ វេទនាទ្ធ របស់សត្វនោះ

ឧបបដ្ឋានំ ។ បច្ឆិមភវីការំ ឧបបដ្ឋានំ តេសំ
សញ្ញាទន្ធា ឱវុជ្ឈិស្សតិ យោ ច តេសំ វេទនា-
ទន្ធា ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ឥតវេសំ តេសំ សញ្ញាទន្ធា ច
ឱវុជ្ឈិស្សតិ វេទនាទន្ធា ច ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។

[២២៤] យត្ថ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។ បេ ។

[២២៥] យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ឈិស្សតិ
តស្ស តត្ថ វេទនាទន្ធា ឱវុជ្ឈិស្សតិ ។ អសញ្ញា-
សត្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ឈិស្សតិ
យោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាទន្ធា ឱវុជ្ឈិស្សតិ បញ្ច-
វេការាវំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ច ឧប្បជ្ឈិស្សតិ
វេទនាទន្ធា ច ឱវុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វា បទ
យត្ថ វេទនាទន្ធា ឱវុជ្ឈិស្សតិ តស្ស តត្ថ រូបក្ខ-
ន្ធា ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។ បច្ឆិមភវីការំ បញ្ចវេការំ
ឧបបដ្ឋានំ អរូបាណំ តេសំ តត្ថ វេទនាទន្ធា ឱ-
វុជ្ឈិស្សតិ យោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ឈិ-
ស្សតិ ឥតវេសំ បញ្ចវេការាវំ តេសំ តត្ថ វេទ-
នាទន្ធា ច ឱវុជ្ឈិស្សតិ រូបក្ខន្ធា ច ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។

[២២៦] យស្ស យត្ថ វេទនាទន្ធា ឧប្បជ្ឈិស្សតិ

តស្ស តត្ថ សញ្ញាទន្ធា ឱវុជ្ឈិស្សតិ ។ រាមញ្ញ ។

ឱវុត្តិកាឡើងវិវេរុ ។ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភព ពេលពេល
ដើរស្ទិ សញ្ញាទន្ធា របស់សត្វពាំងនោះ ឱវុត្តិកាទៅ ឯវេទនាទន្ធា
របស់សត្វពាំងនោះ ឱវុត្តិកាឡើងវេ សញ្ញាទន្ធា របស់សត្វពាំងនោះ
ក្រៅនេះ ឱវុត្តិកាទៅផង វេទនាទន្ធា ឱវុត្តិកាឡើងផង ។

[២២៧] រូបក្ខន្ធា ឱវុត្តិកាឡើង ក្នុងចំណា ។ បេ ។

[២២៨] រូបក្ខន្ធា របស់សត្វណា ឱវុត្តិកាឡើង ក្នុងចំណា វេទនាទន្ធា
របស់សត្វនោះ ឱវុត្តិកាទៅ ក្នុងវិទនាវិវេរុ ។ រូបក្ខន្ធា របស់អសញ្ញា-
សត្វពាំងនោះ ឱវុត្តិកាឡើង ក្នុងវិទនា ឯវេទនាទន្ធា របស់សត្វពាំងនោះ
ឱវុត្តិកាទៅ ក្នុងវិទនាវេ រូបក្ខន្ធា របស់ពួកសត្វ ជាបញ្ចវេការៈ
នោះ ឱវុត្តិកាឡើងផង វេទនាទន្ធា ឱវុត្តិកាទៅផង ក្នុងវិទនា ។ មួយ
យ៉ាងទៀត វេទនាទន្ធា របស់សត្វណា ឱវុត្តិកាទៅ ក្នុងចំណា រូបក្ខន្ធា
របស់សត្វនោះ ឱវុត្តិកាឡើង ក្នុងវិទនាវិវេរុ ។ ពួកសត្វ ដែល
កើតក្នុងបច្ឆិមភព គាលទូលទៅកាន់បញ្ចវេការភព ឱវុត្តិកាប្រែប្រួល
វេទនាទន្ធា របស់សត្វពាំងនោះ ឱវុត្តិកាទៅ ក្នុងវិទនា ឯរូបក្ខន្ធា របស់
សត្វពាំងនោះ ឱវុត្តិកាឡើង ក្នុងវិទនាវេ វេទនាទន្ធា របស់ពួកសត្វ
ជាបញ្ចវេការនោះ ក្រៅនេះ ឱវុត្តិកាទៅផង រូបក្ខន្ធា ឱវុត្តិកាឡើងផង
ក្នុងវិទនា ។

[២២៩] វេទនាទន្ធា របស់សត្វណា ឱវុត្តិកាឡើង ក្នុងចំណា

សញ្ញាទន្ធា របស់សត្វនោះ ឱវុត្តិកាទៅ ក្នុងវិទនាវិវេរុ ។ ភី ។

យស្ស វា បង យន្ត សញ្ញាទន្លេ ឧបទ្វីបស្រុក
តស្ស តត វេទនាទន្លេ ឧបទ្វីបស្រុក ។ បច្ច័ម-
កវិកាធំ ឧបបដ្ឋន្តាធំ តេសំ តត សញ្ញាទន្លេ ឧ-
បទ្វីបស្រុក លោ ច តេសំ តត វេទនាទន្លេ ឧបទ្វី-
បស្រុក ឥតរេសំ ចតុវិកាធំ បញ្ចវិកាធំ តេសំ
តត សញ្ញាទន្លេ ច ឧបទ្វីបស្រុក វេទនាទន្លេ ច
ឧបទ្វីបស្រុក ។

[២២៧] យស្ស រូបត្តទន្លេ ឧបទ្វីបស្រុក តត
វេទនាទន្លេ ច ឧបទ្វីបស្រុក ។ បច្ច័មកវិកាធំ
ឧបបដ្ឋន្តាធំ យេ ច អរូបំ ឧបបដ្ឋិតា បវិធិញ្ញាបិ-
ស្សន្តិ តេសំ រូបត្តទន្លេ ឧបទ្វីបស្រុក លោ ច តេសំ
វេទនាទន្លេ ច ឧបទ្វីបស្រុក បវិធិញ្ញាធំ តេសំ
រូបត្តទន្លេ ច ឧបទ្វីបស្រុក វេទនាទន្លេ ច ច ឧ-
បទ្វីបស្រុក ។ យស្ស វា បង វេទនាទន្លេ ច ឧ-
បទ្វីបស្រុក តស្ស រូបត្តទន្លេ ឧបទ្វីបស្រុក ។ អាមត្តា ។

[២២៨] យស្ស វេទនាទន្លេ ឧបទ្វីបស្រុក
តស្ស សញ្ញាទន្លេ ច ឧបទ្វីបស្រុក ។ បច្ច័មកវិ-
កាធំ ឧបបដ្ឋន្តាធំ តេសំ វេទនាទន្លេ ឧបទ្វីបស្រុក

មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាទន្លេ លេសសត្វណា ធីតិលេតិវេ ក្នុងវិណា
វេទនាទន្លេ លេសសត្វនោះ ធីតិលេតិវេ ក្នុងវិណាវេ ។ ពួកសត្វ
ដែលកើតក្នុងបច្ច័មកត កាលចាប់បដិសន្ធិ សញ្ញាទន្លេ លេសសត្វពាំងនោះ
ធីតិលេតិវេ ក្នុងវិណា ឯវេទនាទន្លេ លេសសត្វពាំងនោះ ធីតិមិទ
កើតឡើង ក្នុងវិណារេ សញ្ញាទន្លេ លេសសត្វសត្វ ជាចតុវិកាវេ
ធីតិបញ្ចវិកាវេ ក្រៅនេះ ធីតិលេតិវេធីតិ វេទនាទន្លេ ធីតិលេតិវេ
ធីតិ ក្នុងវិណា ។

[២២៩] រូបក្នុង លេសសត្វណា ធីតិមិទកើតឡើង វេទនាទន្លេ
លេសសត្វនោះ ធីតិមិទលេតិវេ ក្នុងវិណាវេ ។ ពួកសត្វ ដែល
កើតក្នុងបច្ច័មកត កាលចាប់បដិសន្ធិ ធីតិពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់អរូ-
បភាយ ធីតិបវិធិញ្ញា រូបក្នុង លេសសត្វពាំងនោះ ធីតិមិទកើតឡើង
ឯវេទនាទន្លេ លេសសត្វពាំងនោះ មិនមែនជាធីតិមិទលេតិវេ ពួកសត្វ
កាលបវិធិញ្ញា រូបក្នុង លេសសត្វពាំងនោះ ធីតិមិទកើតឡើងធីតិ វេទ-
នាទន្លេ ធីតិមិទលេតិវេធីតិ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាទន្លេ លេស
សត្វណា ធីតិមិទលេតិវេ រូបក្នុង លេសសត្វនោះ ធីតិមិទកើតឡើង
វេទនា ។ តើ ។

[២៣០] វេទនាទន្លេ លេសសត្វណា ធីតិមិទកើតឡើង សញ្ញាទន្លេ
លេសសត្វនោះ ធីតិមិទលេតិវេវេទនា ។ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័ម-
កត កាលចាប់បដិសន្ធិ វេទនាទន្លេ លេសសត្វពាំងនោះ ធីតិមិទកើតឡើង

[២៤០] យស្ស យត្ថ វេទនាទន្ធា ឧប្បន្នស្និត
 តស្ស តត្ថ សញ្ញាទន្ធា ន និរុដ្ឋិស្និតតិ ។ បច្ឆិមត្ថ-
 វិកាដំ ឧបបដ្ឋន្តាដំ តេសំ តត្ថ វេទនាទន្ធា ឧប្បន្ន-
 ស្និត លោ ច តេសំ តត្ថ សញ្ញាទន្ធា ន និរុដ្ឋិស្និត
 បរិនិព្វន្តាដំ អសញ្ញាសន្តាដំ តេសំ តត្ថ វេទនាទន្ធា
 ច ឧប្បន្នស្និត សញ្ញាទន្ធា ច ន និរុដ្ឋិស្និត ។
 យស្ស វា បទ យត្ថ សញ្ញាទន្ធា ន និរុដ្ឋិស្និត
 តស្ស តត្ថ វេទនាទន្ធា ឧប្បន្នស្និតតិ ។ អាមន្តា ។

[២៤២] យស្ស រូបក្ខន្ធា ឧប្បន្នតិ តស្ស
 វេទនាទន្ធា និរុដ្ឋិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា
 បទ វេទនាទន្ធា និរុដ្ឋិត្ត តស្ស រូបក្ខន្ធា ឧប្ប-
 ន្នតិ ។ សត្វេសំ បរិនិព្វន្តាដំ អរូបំ ឧបបដ្ឋន្តាដំ
 តេសំ វេទនាទន្ធា និរុដ្ឋិត្ត លោ ច តេសំ រូប-
 ក្ខន្ធា ឧប្បន្នតិ បញ្ចកេតាវ ឧបបដ្ឋន្តាដំ អសញ្ញា-
 សន្តំ ឧបបដ្ឋន្តាដំ តេសំ វេទនាទន្ធា ច និរុដ្ឋិត្ត
 រូបក្ខន្ធា ច ឧប្បន្នតិ ។ បេ ។ (យថា ឧប្បន្ននា-
 វេ បច្ឆិមន្ននាតិ វិកត្តំ តថា ឥច វិកតិកត្តំ) ។

[២៤១] វេទនាទន្ធា យសំសត្វនា មិនិមិនិវេទនា ក្នុង
 ណា សញ្ញាទន្ធា យសំសត្វនា មិនិមិនិវេទនា ក្នុង
 ត្ថិតសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមតា កាលបាបបដិសន្ធិ វេទនាទន្ធា យសំ
 សត្វតាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯសញ្ញាទន្ធា យសំសត្វ
 តាំងនោះ មិនមែនជាមិនមែនយសំសត្វ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាល
 បរិនិព្វាន នឹងពួកអសញ្ញាសត្វ វេទនាទន្ធា យសំសត្វតាំងនោះ នឹងមិន
 កើតឡើងឡើយ សញ្ញាទន្ធា នឹងមិនយសំសត្វ ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត សញ្ញាទន្ធា យសំសត្វនា នឹងមិនយសំសត្វ ក្នុងទីណា វេទនា-
 ទន្ធា យសំសត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរ ។ អើ ។

[២៤២] រូបក្ខន្ធា យសំសត្វនា មិនិមិនិវេទនា ក្នុង
 យសំសត្វនោះ យសំហើយ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនា-
 ទន្ធា យសំសត្វនា យសំហើយ រូបក្ខន្ធា យសំសត្វនោះ កើតឡើង
 ដែរ ។ ពួកសត្វតាំងអស់ កាលច្បុក កាលចូលទៅកាន់អរូបតា
 វេទនាទន្ធា យសំសត្វតាំងនោះ យសំហើយ ឯរូបក្ខន្ធា យសំសត្វតាំង
 នោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់បញ្ចកេតាវ
 ចូលទៅកាន់អសញ្ញាសត្វ វេទនាទន្ធា យសំសត្វតាំងនោះ យសំហើយ
 ឯរូបក្ខន្ធា កើតឡើងឡើយ ។ បេ ។ (ពាក្យថា បច្ឆិមន្ននាតិ តស្ស
 ក្នុងទីនោះ ក៏យ៉ាងនោះដែរ) ។

[២៥៣] យស្ស រូបត្តទ្វេ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 វេទនាទ្វេ និរុដ្ឋិស្សតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស វា
 បទ វេទនាទ្វេ និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស រូបត្តទ្វេ
 ឧប្បជ្ជតិ ។ សព្វេសំ ចវត្តានំ អរូបំ ឧបបជ្ជត្តានំ
 តេសំ វេទនាទ្វេ និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ
 រូបត្តទ្វេ ឧប្បជ្ជតិ បញ្ចវេកាវ ឧបបជ្ជត្តានំ អ-
 សញ្ញាសត្តំ ។ ឧបបជ្ជត្តានំ តេសំ វេទនាទ្វេ ច
 និរុដ្ឋិស្សតិ រូបត្តទ្វេ ច ឧប្បជ្ជតិ ។

[២៥៤] យស្ស វេទនាទ្វេ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 សញ្ញាទ្វេ និរុដ្ឋិស្សតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស វា
 បទ សញ្ញាទ្វេ និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស វេទនាទ្វេ
 ឧប្បជ្ជតិ ។ សព្វេសំ ចវត្តានំ អសញ្ញាសត្តំ ឧប-
 បជ្ជត្តានំ តេសំ សញ្ញាទ្វេ និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច
 តេសំ វេទនាទ្វេ ឧប្បជ្ជតិ ចតុវេកាវ បញ្ចវេ-
 កាវ ឧបបជ្ជត្តានំ តេសំ សញ្ញាទ្វេ ច និរុដ្ឋិស្សតិ
 វេទនាទ្វេ ច ឧប្បជ្ជតិ ។

[២៥៥] យត្ថ រូបត្តទ្វេ ឧប្បជ្ជតិ ។ បេ ។

[២៥៧] ប្រក្ខន្ធ របស់សត្វណា តើគឺឡើង វេទនាទ្វេ របស់
 សត្វនោះ នឹងលេច់ទៅ ។ បើ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាទ្វេ
 របស់សត្វណា នឹងលេច់ទៅ ប្រក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ តើគឺឡើងឬ ។
 ពួកសត្វទាំងអស់ កាលច្បុក កាលចូលទៅកាន់គុណភាព វេទនាទ្វេ
 របស់សត្វទាំងនោះ នឹងលេច់ទៅ ឯប្រក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 តើគឺឡើងទេ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេកាភាព កាលចូលទៅ
 កាន់អសញ្ញាសត្វ វេទនាទ្វេ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងលេច់ទៅផង
 ប្រក្ខន្ធ តើគឺឡើងផង ។

[២៥៨] វេទនាទ្វេ របស់សត្វណា តើគឺឡើង សញ្ញាទ្វេ
 របស់សត្វនោះ នឹងលេច់ទៅ ។ បើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញា-
 ទ្វេ របស់សត្វណា នឹងលេច់ទៅ វេទនាទ្វេ របស់សត្វនោះ តើគឺ
 ឡើងឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលច្បុក កាលចូលទៅកាន់អសញ្ញាសត្វ
 សញ្ញាទ្វេ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងលេច់ទៅ ឯវេទនាទ្វេ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនតើគឺឡើងទេ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់ចតុវេកាភាព
 និងបញ្ចវេកាភាព សញ្ញាទ្វេ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងលេច់ទៅផង
 វេទនាទ្វេ តើគឺឡើងផង ។

[២៥៩] ប្រក្ខន្ធ តើគឺឡើង ក្នុងវិណា ។ បេ ។

[២៥៦] យស្ស យត្ថ រូបកុន្តោ ឧប្បជ្ជតិ
 ភស្ស ភត្ថ វេទនាទន្តោ ឱវុជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមត្តា-
 សត្តំ ឧបបជ្ជន្តានំ ភេសំ ភត្ថ រូបកុន្តោ ឧប្បជ្ជតិ លោ-
 ច ភេសំ ភត្ថ វេទនាទន្តោ ឱវុជ្ជិស្សតិ បញ្ចវេកាវ
 ឧបបជ្ជន្តានំ ភេសំ ភត្ថ រូបកុន្តោ ច ឧប្បជ្ជតិ វេទ-
 នាទន្តោ ច ឱវុជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បទ យត្ថ
 វេទនាទន្តោ ឱវុជ្ជិស្សតិ ភស្ស ភត្ថ រូបកុន្តោ
 ឧប្បជ្ជតីតិ ។ បញ្ចវេកាវ ចវន្តានំ ក្របំ ឧប-
 បជ្ជន្តានំ ភេសំ ភត្ថ វេទនាទន្តោ ឱវុជ្ជិស្សតិ លោ-
 ច ភេសំ ភត្ថ រូបកុន្តោ ឧប្បជ្ជតិ បញ្ចវេកាវ
 ឧបបជ្ជន្តានំ ភេសំ ភត្ថ វេទនាទន្តោ ច ឱវុជ្ជិស្សតិ
 រូបកុន្តោ ច ឧប្បជ្ជតិ ។

[២៥៧] យស្ស យត្ថ វេទនាទន្តោ ឧប្បជ្ជតិ
 ភស្ស ភត្ថ សញ្ញាទន្តោ ឱវុជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមត្តា ។
 យស្ស វា បទ យត្ថ សញ្ញាទន្តោ ឱវុជ្ជិស្សតិ ភស្ស
 ភត្ថ វេទនាទន្តោ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ ចតុវេកាវ
 បញ្ចវេកាវ ចវន្តានំ ភេសំ ភត្ថ សញ្ញាទន្តោ
 ឱវុជ្ជិស្សតិ លោ ច ភេសំ ភត្ថ វេទនាទន្តោ

[២៥៦] ប្រក្ខម យេវេវេកាវេ កើតឡើង ក្នុងបិណ្ឌ វេទ-
 នាទន្ធ របស់សត្វនោះ នឹងលេត់ទៅ ក្នុងបិណ្ឌវេទ ។ ពួកសត្វ
 កាលចូលទៅកាន់អសញ្ញាសត្វ ប្រក្ខម របស់សត្វពាំងនោះ កើតឡើង
 ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាទន្ធ របស់សត្វពាំងនោះ នឹងមិនលេត់ទៅ ក្នុងវិ-
 នោះទេ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេកាភព ប្រក្ខម របស់សត្វ
 ពាំងនោះ កើតឡើងផង វេទនាទន្ធ នឹងលេត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។
 មួយយ៉ាងទៀត វេទនាទន្ធ របស់សត្វណា នឹងលេត់ទៅ ក្នុងទីណា
 ប្រក្ខម របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសត្វ កាល
 ចូល ចាកបញ្ចវេកាភព កាលចូលទៅកាន់អប្រកត វេទនាទន្ធ របស់
 សត្វពាំងនោះ នឹងលេត់ទៅ ក្នុងទីនោះ ឯប្រក្ខម របស់សត្វពាំងនោះ
 មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេកាភព
 ភព វេទនាទន្ធ របស់សត្វពាំងនោះ នឹងលេត់ទៅវិញ ប្រក្ខម កើត
 ឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[២៥៧] វេទនាទន្ធ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
 សញ្ញាទន្ធ របស់សត្វនោះ នឹងលេត់ទៅ ក្នុងទីនោះវេទ ។ តើ ។
 មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាទន្ធ របស់សត្វណា នឹងលេត់ទៅ ក្នុងទីណា
 វេទនាទន្ធ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះវេទ ។ ពួកសត្វ
 កាលចូល ចាកបញ្ចវេកាភព កាលចូលទៅកាន់សញ្ញាទន្ធ របស់សត្វ
 ពាំងនោះ នឹងលេត់ទៅ ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាទន្ធ របស់សត្វពាំងនោះ

ឧប្បជ្ជតិ ធនុវេតោវ មធាវេតោវ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
តត្ថ សញ្ញាទន្ធា ច ឱវុជ្ឈិស្សតិ វេទនាទន្ធា ច
ឧប្បជ្ជតិ ។

[២៥៨] យស្ស រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
វេទនាទន្ធា ច ឱវុជ្ឈិស្សតិ ។ សព្វេសំ ចវន្តានំ
អរូបំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ ធា
ច តេសំ វេទនាទន្ធា ច ឱវុជ្ឈិស្សតិ បរិច្ចន្តានំ
តេសំ រូបក្ខន្ធា ច ឧប្បជ្ជតិ វេទនាទន្ធា ច ច
ឱវុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វំ បទ វេទនាទន្ធា ច
ឱវុជ្ឈិស្សតិ តស្ស រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ ។ អាមន្តា ។

[២៥៩] យស្ស វេទនាទន្ធា ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
សញ្ញាទន្ធា ច ឱវុជ្ឈិស្សតិ ។ សព្វេសំ ចវន្តានំ
អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ វេទនាទន្ធា ឧប្បជ្ជតិ
ធា ច តេសំ សញ្ញាទន្ធា ច ឱវុជ្ឈិស្សតិ បរិច្ច-
ន្តានំ តេសំ វេទនាទន្ធា ច ឧប្បជ្ជតិ សញ្ញា-
ទន្ធា ច ច ឱវុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វំ បទ សញ្ញា-
ទន្ធា ច ឱវុជ្ឈិស្សតិ តស្ស វេទនាទន្ធា ឧប្បជ្ជតិ ។
អាមន្តា ។

មិនភីតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ រាល់ពួករាល់សត្វរាល់សត្វ
នឹងបញ្ចូលគ្នាសព្វ សញ្ញាទន្ធា របស់សត្វទាំងនោះ នឹងលេចនៅផង
វេទនាទន្ធា កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[២៥៨] បូក្ខន្ធ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង វេទនាទន្ធា
របស់សត្វនោះ នឹងមិនលេចនៅឡើយ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលច្បាស់
កាលចូលទៅកាន់អរូបកា បូក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង
ឯវេទនាទន្ធា របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាខឹងមិនលេចនៅទេ ពួកសត្វ
កាលបរិនិព្វាន បូក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង វេទ-
នាទន្ធា នឹងមិនលេចនៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាទន្ធា របស់
សត្វណា នឹងមិនលេចនៅ បូក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង
ឡើយ ។ អើ ។

[២៥៩] វេទនាទន្ធា របស់សត្វណា មិនកើតឡើង សញ្ញាទន្ធា
របស់សត្វនោះ នឹងមិនលេចនៅឡើយ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលច្បាស់ កាល
ចូលទៅកាន់អសញ្ញាសត្វ វេទនាទន្ធា របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង
ឯសញ្ញាទន្ធា របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាខឹងមិនលេចនៅទេ ពួក
សត្វ កាលបរិនិព្វាន វេទនាទន្ធា របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង
ផង សញ្ញាទន្ធា នឹងមិនលេចនៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាទន្ធា
របស់សត្វណា នឹងមិនលេចនៅ វេទនាទន្ធា របស់សត្វនោះ មិនកើត
ឡើងឡើយ ។ អើ ។

[២៦៦] យត្ថ រូបក្ខន្ធា ទុប្បជ្ជតិ ។ មេ ។

[២៦៧] យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធា ទុប្បជ្ជតិ
តស្ស តត្ថ វេទនាទន្ធា ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។ មញ្ញ-
វេកាវា ចវន្តានំ អរូទានំ(១) តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា
ទុប្បជ្ជតិ ខោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាទន្ធា ន ធិរុ-
ជ្ឈិស្សតិ មវិទិទន្តានំ អសញ្ញាសត្តា ចវន្តានំ តេសំ
តត្ថ រូបក្ខន្ធា ច ទុប្បជ្ជតិ វេទនាទន្ធា ច ន
ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វា មន យត្ថ វេទនាទន្ធា
ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធា ទុប្បជ្ជតិ ។
អសញ្ញាសត្តំ ទុបបដ្ឋន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាទន្ធា
ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ ខោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា
ទុប្បជ្ជតិ មវិទិទន្តានំ អសញ្ញាសត្តា ចវន្តានំ តេសំ
តត្ថ វេទនាទន្ធា ច ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ រូបក្ខន្ធា ច
ទុប្បជ្ជតិ ។

[២៦៨] យស្ស យត្ថ វេទនាទន្ធា ទុប្បជ្ជតិ
តស្ស តត្ថ សញ្ញាទន្ធា ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។ មត្ត-
វេកាវា មញ្ញវេកាវា ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនា-
ទន្ធា ទុប្បជ្ជតិ ខោ ច តេសំ តត្ថ សញ្ញាទន្ធា

១ ខ. អរូទ ឡេត្តិទន្ធា វិស្សតិ ។

[២៦៦] រូបក្ខន្ធា មវិទិទន្តានំ ក្នុងវិទិទន្តានំ ។ មេ ។

[២៦៧] រូបក្ខន្ធា មវិទិទន្តានំ មវិទិទន្តានំ ក្នុងវិទិទន្តានំ
វេទនាទន្ធា មវិទិទន្តានំ ក្នុងវិទិទន្តានំ ក្នុងវិទិទន្តានំ ។ ត្នកសត្វ
កាលច្យុត ចាកបញ្ចវេទនា ក៏ដូចជាបញ្ចវេទនា រូបក្ខន្ធា មវិទិទន្តានំ
ក្នុងវិទិទន្តានំ មវិទិទន្តានំ ក្នុងវិទិទន្តានំ វេទនាទន្ធា មវិទិទន្តានំ
ក្នុងវិទិទន្តានំ ត្នកសត្វ កាលបរិទេវានំ កាល
ច្យុត ចាកអសញ្ញាសត្វ រូបក្ខន្ធា មវិទិទន្តានំ ក្នុងវិទិទន្តានំ
វេទនាទន្ធា ក៏ដូចជាមវិទិទន្តានំ ក្នុងវិទិទន្តានំ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទ-
នាទន្ធា មវិទិទន្តានំ ក្នុងវិទិទន្តានំ រូបក្ខន្ធា មវិទិទន្តានំ
ក្នុងវិទិទន្តានំ មវិទិទន្តានំ ក្នុងវិទិទន្តានំ ។ ត្នកសត្វ កាលច្យុត ចាកអ-
សញ្ញាសត្វ វេទនាទន្ធា មវិទិទន្តានំ ក្នុងវិទិទន្តានំ ក្នុងវិទិទន្តានំ
រូបក្ខន្ធា មវិទិទន្តានំ ក្នុងវិទិទន្តានំ មវិទិទន្តានំ ក្នុងវិទិទន្តានំ ។
ត្នកសត្វ កាលបរិទេវានំ កាលច្យុត ចាកអសញ្ញាសត្វ វេទនាទន្ធា មវិទិទន្តានំ
ក្នុងវិទិទន្តានំ រូបក្ខន្ធា មវិទិទន្តានំ ក្នុងវិទិទន្តានំ ក្នុងវិទិទន្តានំ ។

[២៦៨] វេទនាទន្ធា មវិទិទន្តានំ ក្នុងវិទិទន្តានំ
សញ្ញាទន្ធា មវិទិទន្តានំ ក្នុងវិទិទន្តានំ ។ ត្នកសត្វ
កាលច្យុត ចាកបញ្ចវេទនា ក៏ដូចជាបញ្ចវេទនា វេទនាទន្ធា មវិទិទន្តានំ
ក្នុងវិទិទន្តានំ មវិទិទន្តានំ ក្នុងវិទិទន្តានំ រូបក្ខន្ធា មវិទិទន្តានំ
ក្នុងវិទិទន្តានំ មវិទិទន្តានំ ក្នុងវិទិទន្តានំ ។

[២៦៥] យស្ស រូបក្កុទ្ធោ ឧប្បន្ទេត្ត ។ បេ ។

[២៦៦] យស្ស រូបក្កុទ្ធោ ឧប្បន្ទេត្ត តស្ស

តត្ថ វេទនាទ្ធោ វិទុជ្ឈិស្សតិ ។ បញ្ចកោតារា
បរិវិទ្ធានំ អសញ្ញាសន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្កុទ្ធោ
ឧប្បន្ទេត្ត យោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាទ្ធោ វិទុជ្ឈិ-
ស្សតិ ឥតវេសំ បញ្ចកោតារា តេសំ តត្ថ រូប-
ក្កុទ្ធោ ច ឧប្បន្ទេត្ត វេទនាទ្ធោ ច វិទុជ្ឈិស្សតិ ។
យស្ស វា បទ យត្ថ វេទនាទ្ធោ វិទុជ្ឈិស្សតិ តស្ស
តត្ថ រូបក្កុទ្ធោ ឧប្បន្ទេត្តាតិ ។ សុត្តានំសំ ឧបបន្ទេ-
ន្តានំ អន្ធានំ តេសំ តត្ថ វេទនាទ្ធោ វិទុជ្ឈិស្សតិ
យោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្កុទ្ធោ ឧប្បន្ទេត្ត ឥតវេសំ
បញ្ចកោតារា តេសំ តត្ថ វេទនាទ្ធោ ច វិទុជ្ឈិស្សតិ
រូបក្កុទ្ធោ ច ឧប្បន្ទេត្ត ។

[២៦៧] យស្ស យត្ថ វេទនាទ្ធោ ឧប្បន្ទេត្ត

តស្ស តត្ថ សញ្ញាទ្ធោ វិទុជ្ឈិស្សតិ ។ បរិវិ-
ទ្ធានំ តេសំ តត្ថ វេទនាទ្ធោ ឧប្បន្ទេត្ត យោ ច
តេសំ តត្ថ សញ្ញាទ្ធោ វិទុជ្ឈិស្សតិ ឥតវេសំ បញ្ចកោ-
តារា តេសំ តត្ថ វេទនាទ្ធោ

[២៦៥] ប្រក្ខន្ធ យេសំសត្វនាម ភើតហើយ ។ បេ ។

[២៦៦] ប្រក្ខន្ធ យេសំសត្វនាម ភើតហើយ ក្នុងទីណា វេទនា

ខន្ធ យេសំសត្វនាម ភើតហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិ-
ខិត្តាន ក្នុងបញ្ចកោតារា វិវិទ្ធានាសត្វ ប្រក្ខន្ធ យេសំសត្វនាម
នោះ ភើតហើយ ក្នុងទីនោះ វេទនាខន្ធ យេសំសត្វនាមនោះ ទឹក
មិនលេចរេ ក្នុងទីនោះ ប្រក្ខន្ធ យេសំពួកសត្វ ជាបញ្ចកោតារានោះ
ក្រៅនេះ ភើតហើយផង វេទនាខន្ធ ទឹកលេចរេផង ។ មួយយ៉ាង
ទៀត វេទនាខន្ធ យេសំសត្វណា ទឹកលេចរេ ក្នុងទីណា ប្រក្ខន្ធ
យេសំសត្វនាម ភើតហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅ
កាន់ស្នាដៃស ទឹកពួកអប្រមាញ វេទនាខន្ធ យេសំសត្វនាមនោះ ទឹក
លេចរេ ក្នុងទីនោះ ឯប្រក្ខន្ធ យេសំសត្វនាមនោះ មិនភើតហើយ
ក្នុងទីនោះ វេទនាខន្ធ យេសំពួកសត្វ ជាបញ្ចកោតារានោះ ក្រៅនេះ
ទឹកលេចរេផង ប្រក្ខន្ធ ភើតហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[២៦៧] វេទនាខន្ធ យេសំសត្វណា ភើតហើយ ក្នុងទីណា

សញ្ញាខន្ធ យេសំសត្វនាម ទឹកលេចរេ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសត្វ
កាលបរិខិត្តាន វេទនាខន្ធ យេសំសត្វនាមនោះ ភើតហើយ ក្នុងទីនោះ
ឯសញ្ញាខន្ធ យេសំសត្វនាមនោះ ទឹកមិនលេចរេ ក្នុងទីនោះ
វេទនាខន្ធ យេសំពួកសត្វ ជាបញ្ចកោតារា ទឹកបញ្ចកោតារានោះ ក្រៅនេះ

ច ឧប្បជ្ឈិតុ សញ្ញាទន្ធា ច ឱវុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស
 វា បទ យត្ថ សញ្ញាទន្ធា ឱវុជ្ឈិស្សតិ តស្ស តត្ថ
 វេទនាទន្ធា ឧប្បជ្ឈិតាតិ ។ សុត្តារាសំ ឧបបជ្ឈិតាធំ
 តេសំ តត្ថ សញ្ញាទន្ធា ឱវុជ្ឈិស្សតិ ឆោ ច តសំ
 តត្ថ វេទនាទន្ធា ឧប្បជ្ឈិតុ វេទនាសំ ចតុកោណាធំ
 បញ្ចកោណាធំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាទន្ធា ច ឱវុជ្ឈិ-
 ស្សតិ វេទនាទន្ធា ច ឧប្បជ្ឈិតុ ។

[២៦៦] យស្ស រូបក្កុទ្ធា ឧប្បជ្ឈិតុ តស្ស
 វេទនាទន្ធា ឆ ឱវុជ្ឈិស្សតិ ។ ឆត្ថ ។ យស្ស
 វា បទ វេទនាទន្ធា ឆ ឱវុជ្ឈិស្សតិ តស្ស រូប-
 ក្កុទ្ធា ឧប្បជ្ឈិតាតិ ។ ឧប្បជ្ឈិតុ ។

[២៦៧] យស្ស វេទនាទន្ធា ឧប្បជ្ឈិតុ តស្ស
 សញ្ញាទន្ធា ឆ ឱវុជ្ឈិស្សតិ ។ ឆត្ថ ។ យស្ស វា
 បទ សញ្ញាទន្ធា ឆ ឱវុជ្ឈិស្សតិ តស្ស វេទនាទន្ធា
 ឧប្បជ្ឈិតាតិ ។ ឧប្បជ្ឈិតុ ។

[២៦៨] យត្ថ រូបក្កុទ្ធា ឧប្បជ្ឈិតុ ។ បេ ។

តើតហើយផង សញ្ញាទន្ធា ឱវុជ្ឈិតាតិ ។ ឆត្ថ ។ យស្ស
 សញ្ញាទន្ធា របស់សត្វណា ឱវុជ្ឈិតាតិ ក្នុងចំណា វេទនាទន្ធា របស់
 សត្វនោះ តើតហើយ ក្នុងចំណា ។ ត្រូវសត្វ កាលចូលទៅកាន់
 សុត្តារាស សញ្ញាទន្ធា របស់សត្វទាំងនោះ ឱវុជ្ឈិតាតិ ក្នុងចំណា
 ឯវេទនាទន្ធា របស់សត្វទាំងនោះ មិនតើតហើយ ក្នុងចំណាទេ សញ្ញា-
 ទន្ធា របស់ត្រូវសត្វ ជាចតុកោណា ឱវុជ្ឈិតាតិ ក្នុងចំណា ក្រៅនេះ
 ឱវុជ្ឈិតាតិ វេទនាទន្ធា តើតហើយផង ក្នុងចំណា ។

[២៦៩] រូបក្កុទ្ធា របស់សត្វណា មិនតើតហើយ វេទនាទន្ធា
 របស់សត្វនោះ ឱវុជ្ឈិតាតិ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 វេទនាទន្ធា របស់សត្វណា ឱវុជ្ឈិតាតិ រូបក្កុទ្ធា របស់សត្វនោះ
 មិនតើតហើយ ។ តើតហើយ ។

[២៧០] វេទនាទន្ធា របស់សត្វណា មិនតើតហើយ សញ្ញាទន្ធា
 របស់សត្វនោះ ឱវុជ្ឈិតាតិ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 សញ្ញាទន្ធា របស់សត្វណា ឱវុជ្ឈិតាតិ វេទនាទន្ធា របស់សត្វនោះ
 មិនតើតហើយ ។ តើតហើយ ។

[២៧១] រូបក្កុទ្ធា មិនតើតហើយ ក្នុងចំណា ។ បេ ។

ទុប្បដ្ឋិត្ត យោ ច តេសំ តត្ថ សញ្ញាទន្ទោ ធន ធិរុដ្ឋិ-
 ស្សតិ សុទ្ធាវសេ បរិនិព្វន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ
 តត្ថ វេទនាទន្ទោ ច ទុប្បដ្ឋិត្ត សញ្ញាទន្ទោ ច ធន
 ធិរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា បទ យត្ថ សញ្ញាទន្ទោ
 ធន ធិរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស តត្ថ វេទនាទន្ទោ ទុប្បដ្ឋិត្តាតិ ។
 បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាទន្ទោ ធន ធិរុដ្ឋិស្សតិ
 យោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាទន្ទោ ទុប្បដ្ឋិត្ត សុទ្ធាវ-
 សេ បរិនិព្វន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញា-
 ទន្ទោ ច ធន ធិរុដ្ឋិស្សតិ វេទនាទន្ទោ ច ទុប្បដ្ឋិត្ត ។

ឧប្បាទនិពេសនំ ទំដ្ឋិតំ ។

បរិនិព្វន្ត ។

បរិញ្ញាវិវេ

(២៧៣) យោ រូបក្ខន្ធី បរិជាតាតិ សោ
 វេទនាទន្ធី បរិជាតាតិ ។ អាមត្តា ។ យោ វា
 បទ វេទនាទន្ធី បរិជាតាតិ សោ រូបក្ខន្ធី បរិជា-
 តាតិ ។ អាមត្តា ។ យោ រូបក្ខន្ធី ធន បរិជាតាតិ
 សោ វេទនាទន្ធី ធន បរិជាតាតិ ។ អាមត្តា ។

មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងជីវិតនេះ ឯសញ្ញាទន្ធី របស់សត្វចាំជីវិតនោះ
 មិនមែនជាមិនលេចវេ ក្នុងជីវិតនេះ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វន្ត ក្នុង
 សត្វាវសេ និងពួកអសញ្ញាសត្វ សញ្ញាទន្ធី របស់សត្វចាំជីវិតនោះ មិន
 កើតឡើងហើយផង សញ្ញាទន្ធី មិនមែនលេចវេផង ក្នុងជីវិតនោះ ។
 មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាទន្ធី របស់សត្វណា នឹងមិនលេចវេ ក្នុង
 ទិណា វេទនាទន្ធី របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងជីវិតនោះ
 វេទនា ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វន្ត សញ្ញាទន្ធី របស់សត្វចាំជីវិតនោះ
 នឹងមិនលេចវេ ក្នុងជីវិតនោះ ឯវេទនាទន្ធី របស់សត្វចាំជីវិតនោះ មិន
 មែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងជីវិតនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វន្ត ក្នុង
 សត្វាវសេ និងពួកអសញ្ញាសត្វ សញ្ញាទន្ធី របស់សត្វចាំជីវិតនោះ នឹងមិន
 លេចវេផង វេទនាទន្ធី មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងជីវិតនោះ ។

ចប់ ឧប្បាទនិពេសនៈ ។

ចប់ បរិនិព្វន្ត ។

បរិញ្ញាវិវេ

(២៧៣) បុគ្គលណា កំណត់ដឹង ខ្ញុំប្រក្ខន្ធី បុគ្គលនោះ
 ឈ្មោះថាកំណត់ដឹង ខ្ញុំវេទនាទន្ធីវេទនា ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 បុគ្គលណា កំណត់ដឹង ខ្ញុំវេទនាទន្ធី បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាកំណត់
 ដឹង ខ្ញុំប្រក្ខន្ធីវេទនា ។ អើ ។ បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង ខ្ញុំប្រក្ខន្ធី
 បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាមិនកំណត់ដឹង ខ្ញុំវេទនាទន្ធីវេទនា ។ អើ ។

យោ វា បទ វេទនាទន្ធនំ ន បរិជាតាតិ សោ រូបក្កន្ធន្ធនំ
ន បរិជាតាតិ ។ អាមត្តា ។

[២៧២] យោ រូបក្កន្ធន្ធនំ បរិជាតិក្ក សោ វេទនា-
ទន្ធនំ បរិជាតិក្កាតិ ។ អាមត្តា ។ យោ វា បទ វេទ-
នាទន្ធនំ បរិជាតិក្ក សោ រូបក្កន្ធន្ធនំ បរិជាតិក្កាតិ ។
អាមត្តា ។ យោ រូបក្កន្ធន្ធនំ ន បរិជាតិក្ក សោ វេទ-
នាទន្ធនំ ន បរិជាតិក្កាតិ ។ អាមត្តា ។ យោ វា
បទ វេទនាទន្ធនំ ន បរិជាតិក្ក សោ រូបក្កន្ធន្ធនំ ន បរិ-
ជាតិក្កាតិ ។ អាមត្តា ។

[២៧៣] យោ រូបក្កន្ធន្ធនំ បរិជាតិស្សតិ សោ
វេទនាទន្ធនំ បរិជាតិស្សតិ ។ អាមត្តា ។ យោ វា
បទ វេទនាទន្ធនំ បរិជាតិស្សតិ សោ រូបក្កន្ធន្ធនំ បរិ-
ជាតិស្សតិ ។ អាមត្តា ។ យោ រូបក្កន្ធន្ធនំ ន បរិ-
ជាតិស្សតិ សោ វេទនាទន្ធនំ ន បរិជាតិស្សតិ ។
អាមត្តា ។ យោ វា បទ វេទនាទន្ធនំ ន បរិជា-
តិស្សតិ សោ រូបក្កន្ធន្ធនំ ន បរិជាតិស្សតិ ។ អាមត្តា ។

[២៧៤] យោ រូបក្កន្ធន្ធនំ បរិជាតាតិ សោ

មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង ខ្ញុំវេទនាទន្ធនំ បុគ្គលនោះ
ឈ្មោះថាមិនកំណត់ដឹង ខ្ញុំរូបក្កន្ធន្ធនំវេទ ។ អើ ។

[២៧៥] បុគ្គលណា កំណត់ដឹងហើយ ខ្ញុំរូបក្កន្ធន្ធនំ បុគ្គល
នោះ ឈ្មោះថាកំណត់ដឹងហើយ ខ្ញុំវេទនាទន្ធន្ធនំវេទ ។ អើ ។
មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា កំណត់ដឹងហើយ ខ្ញុំវេទនាទន្ធន្ធនំ បុគ្គល
នោះ ឈ្មោះថាកំណត់ដឹងហើយ ខ្ញុំរូបក្កន្ធន្ធនំវេទ ។ អើ ។ បុគ្គល
ណា មិនកំណត់ដឹងហើយ ខ្ញុំរូបក្កន្ធន្ធនំ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាមិនកំណត់
ដឹងហើយ ខ្ញុំវេទនាទន្ធន្ធនំវេទ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល
ណា មិនកំណត់ដឹងហើយ ខ្ញុំវេទនាទន្ធន្ធនំ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាមិន
កំណត់ដឹងហើយ ខ្ញុំរូបក្កន្ធន្ធនំវេទ ។ អើ ។

[២៧៦] បុគ្គលណា ខឹងកំណត់ដឹង ខ្ញុំរូបក្កន្ធន្ធនំ បុគ្គលនោះ
ឈ្មោះថាខឹងកំណត់ដឹង ខ្ញុំវេទនាទន្ធន្ធនំវេទ ។ អើ ។ មួយយ៉ាង
ទៀត បុគ្គលណា ខឹងកំណត់ដឹង ខ្ញុំវេទនាទន្ធន្ធនំ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះ
ថាខឹងកំណត់ដឹង ខ្ញុំរូបក្កន្ធន្ធនំវេទ ។ អើ ។ បុគ្គលណា ខឹងមិន
កំណត់ដឹង ខ្ញុំរូបក្កន្ធន្ធនំ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាខឹងមិនកំណត់ដឹង ខ្ញុំ
វេទនាទន្ធន្ធនំវេទ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា ខឹងមិនកំ-
ណត់ដឹង ខ្ញុំវេទនាទន្ធន្ធនំ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាខឹងមិនកំណត់ដឹង ខ្ញុំ
រូបក្កន្ធន្ធនំវេទ ។ អើ ។

[២៧៧] បុគ្គលណា កំណត់ដឹង ខ្ញុំរូបក្កន្ធន្ធនំ បុគ្គលនោះ

វេទនាទន្ធនំ បរិជាធិត្តាតិ ។ យោ ។ យោ វា បទ
 វេទនាទន្ធនំ បរិជាធិត្ត សោ រូបក្ខន្ធនំ បរិជាធាតិ-
 តិ ។ យោ ។ យោ រូបក្ខន្ធនំ ន បរិជាធាតិ សោ
 វេទនាទន្ធនំ ន បរិជាធិត្តាតិ ។ អរហា រូបក្ខន្ធនំ ន
 បរិជាធាតិ យោ ច វេទនាទន្ធនំ ន បរិជាធិត្ត អក្ខមក្ខ-
 សមន្តិញ្ច អរហន្តញ្ច វេទនា អវិសេសា បុគ្គលា
 រូបក្ខន្ធន្តញ្ច ន បរិជាធិត្ត វេទនាទន្ធន្តញ្ច ន បរិជាធិត្ត ។
 យោ វា បទ វេទនាទន្ធនំ ន បរិជាធិត្ត សោ រូបក្ខន្ធនំ
 ន បរិជាធាតិ ។ អក្ខមក្ខសមន្តិ វេទនាទន្ធនំ ន បរិ-
 ជាធិត្ត យោ ច រូបក្ខន្ធនំ ន បរិជាធាតិ អក្ខមក្ខ-
 សមន្តិញ្ច អរហន្តញ្ច វេទនា អវិសេសា បុគ្គលា
 វេទនាទន្ធន្តញ្ច ន បរិជាធិត្ត រូបក្ខន្ធន្តញ្ច ន បរិជាធិត្ត ។

[២៧៧] យោ រូបក្ខន្ធនំ បរិជាធាតិ សោ វេទ-

នាទន្ធនំ បរិជាធិស្សតីតិ ។ យោ ។ យោ វា បទ

ឈ្មោះថាភំណតំដីធិហើយ ទ្យវវេទនាទន្ធវេដរុ ។ ១០ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 បុគ្គលណា ភំណតំដីធិហើយ ទ្យវវេទនាទន្ធ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាភំ-
 ណតំដីធិ ទ្យវបូក្ខន្ធវេដរុ ។ ១១ ។ បុគ្គលណា មិនភំណតំដីធិ ទ្យវ
 បូក្ខន្ធ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាមិនភំណតំដីធិហើយ ទ្យវវេទនាទន្ធវេដរុ
 ។ ព្រះអរហន្ត មិនភំណតំដីធិ ទ្យវបូក្ខន្ធ តែមិនមែនជាមិនភំណតំ
 ដីធិហើយ ទ្យវវេទនាទន្ធទេ បុគ្គលពាំងឡាយ ដ៏សេសសល់ លើក
 លែងតែអក្ខមក្ខសមន្តិបុគ្គល និងព្រះអរហន្តចេញ សុទ្ធតែមិនភំណតំដីធិ
 ទ្យវបូក្ខន្ធផង មិនភំណតំដីធិហើយ ទ្យវវេទនាទន្ធផង ។ មួយយ៉ាងទៀត
 បុគ្គលណា មិនភំណតំដីធិហើយ ទ្យវវេទនាទន្ធ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា
 មិនភំណតំដីធិ ទ្យវបូក្ខន្ធវេដរុ ។ អក្ខមក្ខសមន្តិបុគ្គល មិនភំណតំដីធិ
 ហើយ ទ្យវវេទនាទន្ធ តែមិនមែនជាមិនភំណតំដីធិ ទ្យវបូក្ខន្ធទេ បុគ្គល
 ពាំងឡាយ ដ៏សេសសល់ រៀងលែងតែអក្ខមក្ខសមន្តិបុគ្គល និងព្រះ
 អរហន្តចេញ សុទ្ធតែមិនភំណតំដីធិហើយ ទ្យវវេទនាទន្ធផង មិនភំណតំ
 ដីធិ ទ្យវបូក្ខន្ធផង ។

[២៧៧] បុគ្គលណា ភំណតំដីធិ ទ្យវបូក្ខន្ធ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា

មិនភំណតំដីធិ ទ្យវវេទនាទន្ធវេដរុ ។ ១២ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា

រូបធម្មា បរិវេណ បរិក្ខារ

វេទនាទន្ធនំ បរិជាតិស្សតិ សោ រូបក្ខន្ធនំ បរិជាតាតិ ។
 នោ ។ យោ រូបក្ខន្ធនំ ន បរិជាតាតិ សោ វេទនា-
 ទន្ធនំ ន បរិជាតិស្សតិ ។ យេ មក្កំ បដិលកិស្សន្តិ
 តេ រូបក្ខន្ធនំ ន បរិជាតន្តិ នោ ច វេទនាទន្ធនំ ន
 បរិជាតិស្សន្តិ អាហា យេ ច បុត្តជ្ជនា មក្កំ ន បដិ-
 លកិស្សន្តិ តេ រូបក្ខន្ធកា ន បរិជាតន្តិ វេទនាទន្ធកា
 ន បរិជាតិស្សន្តិ ។ យោ វា បទ វេទនាទន្ធនំ ន
 បរិជាតិស្សតិ សោ រូបក្ខន្ធនំ ន បរិជាតាតិ ។ មក្ក-
 មក្កសមន្តី វេទនាទន្ធនំ ន បរិជាតិស្សតិ នោ ច
 រូបក្ខន្ធនំ ន បរិជាតាតិ អាហា យេ ច បុត្តជ្ជនា
 មក្កំ ន បដិលកិស្សន្តិ តេ វេទនាទន្ធកា ន បរិជា-
 តិស្សន្តិ រូបក្ខន្ធកា ន បរិជាតន្តិ ។

(២៧៨) យោ រូបក្ខន្ធនំ បរិជាតិក្ក សោ វេទនាទន្ធនំ
 បរិជាតិស្សតិ ។ នោ ។ យោ វា បទ វេទនាទន្ធនំ
 បរិជាតិស្សតិ សោ រូបក្ខន្ធនំ បរិជាតិក្កាតិ ។ នោ ។ យោ

វិទូបយោ បរិក្ខារ បរិក្ខារ

នីតិកំណត់ដឹង ទូរវេទនាទន្ធនំ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាមិទិកំណត់ដឹង ទូរ
 រូបក្ខន្ធនំវេទនា ។ នោ ។ បុគ្គលណា មិទិកំណត់ដឹង ទូររូបក្ខន្ធនំ
 បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាមិទិកំណត់ដឹង ទូរវេទនាទន្ធនំវេទនា ។ បុគ្គល
 ពាំងឡាយណា នឹងបាន ទូរមក្ក បុគ្គលពាំងឡាយនោះ មិទិកំណត់ដឹង
 ទូររូបក្ខន្ធនំ តែមិនមែនជាមិទិកំណត់ដឹង ទូរវេទនាទន្ធនំ បុគ្គលណា
 ជាព្រះសាហន្តក្កិ ជាបុត្តជ្ជនក្កិ នឹងមិនបាន ទូរមក្ក បុគ្គលពាំងឡាយ
 នោះ មិទិកំណត់ដឹង ទូររូបក្ខន្ធនំផង នឹងមិទិកំណត់ដឹង ទូរវេទនាទន្ធនំ
 ផង ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា នឹងមិទិកំណត់ដឹង ទូរវេទនាទន្ធនំ
 បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាមិទិកំណត់ដឹង ទូររូបក្ខន្ធនំវេទនា ។ មក្កមក្កសមន្តិ-
 បុគ្គល នឹងមិទិកំណត់ដឹង ទូរវេទនាទន្ធនំ តែមិនមែនជាមិទិកំណត់ដឹង
 ទូររូបក្ខន្ធនំ បុគ្គលពាំងឡាយណា ជាព្រះសាហន្តក្កិ ជាបុត្តជ្ជនក្កិ នឹង
 មិនបាន ទូរមក្ក បុគ្គលពាំងឡាយនោះ នឹងមិទិកំណត់ដឹង ទូរវេទនា-
 ទន្ធនំ មិទិកំណត់ដឹង ទូររូបក្ខន្ធនំផង ។

(២៧៨) បុគ្គលណា កំណត់ដឹងហើយ ទូររូបក្ខន្ធនំ បុគ្គល

នោះ ឈ្មោះថាមិទិកំណត់ដឹង ទូរវេទនាទន្ធនំវេទនា ។ នោ ។
 មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា នឹងកំណត់ដឹង ទូរវេទនាទន្ធនំ បុគ្គលនោះ
 ឈ្មោះថាកំណត់ដឹងហើយ ទូររូបក្ខន្ធនំវេទនា ។ នោ ។ បុគ្គលណា

រូបក្ខន្ធនំ ន បរិជាតិក្ខ ឆោ វេទនាខន្ធនំ ន បរិជា-
 តិស្សន្តិកំ ។ យេ មក្កំ បដិលភិស្សន្តិ តេ រូបក្ខន្ធនំ
 ន បរិជាតិក្ខ ឆោ ច វេទនាខន្ធនំ ន បរិជាតិស្សន្តិ
 អក្កមក្កសមន្តី យេ ច បុត្តជ្ជនា មក្កំ ន បដិល-
 ភិស្សន្តិ តេ រូបក្ខន្ធា ធា ន បរិជាតិក្ខ វេទនា-
 ខន្ធា ន បរិជាតិស្សន្តិ ។ យោ វា បទ វេទនា-
 ខន្ធនំ ន បរិជាតិស្សន្តិ ឆោ រូបក្ខន្ធនំ ន បរិជា-
 តិក្ខន្តិ ។ អហា វេទនាខន្ធនំ ន បរិជាតិស្សន្តិ ឆោ
 ច រូបក្ខន្ធនំ ន បរិជាតិក្ខ អក្កមក្កសមន្តី យេ ច
 បុត្តជ្ជនា មក្កំ ន បដិលភិស្សន្តិ តេ វេទនាខន្ធា
 ន បរិជាតិស្សន្តិ រូបក្ខន្ធា ធា ន បរិជាតិក្ខ ។

បរិញ្ញាវិ ខន្តិកំ ។

វន្ថយមកំ ខន្តិកំ ។

មិនកំណត់ដឹងហើយ ទ្រូបក្ខន្ធនំ បុគ្គលមាន ឆោ វេទនាខន្ធនំ មិនកំណត់ដឹង
 ទ្រូបវេទនាខន្ធនំ ។ បុគ្គលទាំងឡាយណា នឹងបាន ទ្រូបក្ខន្ធនំ បុគ្គល
 ទាំងឡាយនោះ នឹងមិនកំណត់ដឹងហើយ ទ្រូបក្ខន្ធនំ តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង
 កំណត់ដឹង ទ្រូបវេទនាខន្ធនំ បុគ្គលទាំងឡាយណា ជាអក្កមក្កសមន្តិ-
 បុគ្គលក្តី ជាបុត្តជ្ជនក្តី នឹងមិនបាន ទ្រូបក្ខន្ធនំ បុគ្គលទាំងឡាយនោះ មិន
 កំណត់ដឹងហើយ ទ្រូបក្ខន្ធនំ នឹងមិនកំណត់ដឹង ទ្រូបវេទនាខន្ធនំ ។
 មួយយំដៀក បុគ្គលណា នឹងមិនកំណត់ដឹង ទ្រូបវេទនាខន្ធនំ បុគ្គល
 នោះ ឆ្លោះវាមិនកំណត់ដឹងហើយ ទ្រូបក្ខន្ធនំ ។ ព្រះតេហន្ត
 នឹងមិនកំណត់ដឹង ទ្រូបវេទនាខន្ធនំ តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងហើយ ទ្រូ-
 បក្ខន្ធនំ បុគ្គលទាំងឡាយណា ជាអក្កមក្កសមន្តិបុគ្គលក្តី ជាបុត្តជ្ជនក្តី
 នឹងមិនបាន ទ្រូបក្ខន្ធនំ បុគ្គលទាំងឡាយនោះ នឹងមិនកំណត់ដឹង ទ្រូ-
 បវេទនាខន្ធនំ មិនកំណត់ដឹងហើយ ទ្រូបក្ខន្ធនំ ។

ចប់ បរិញ្ញាវិ ។

ចប់ វន្ថយមក ។

បណ្ណាញ្ចិវៈ

[២៧៧] ឆ្មា ឆ្មាយតនំ ចក្ខុយតនំ សោតាយតនំ យានាយតនំ ជីវ្ហយតនំ កាយាយតនំ រូបាយតនំ សន្ទាយតនំ កន្ទាយតនំ រសាយតនំ វេទ្ពាយតនំ មនាយតនំ ធម្មាយតនំ ។

ឧទ្ទេសនា

[២៨០] ចក្ខុ ចក្ខុយតនំ ចក្ខុយតនំ ចក្ខុ ។ សោតំ សោតាយតនំ សោតាយតនំ សោតំ ។ យានំ យានាយតនំ យានាយតនំ យានំ ។ ជីវ្ហ ជីវ្ហយតនំ ជីវ្ហយតនំ ជីវ្ហ ។ កាយោ កាយាយតនំ កាយាយតនំ កាយោ ។ រូបំ រូបាយតនំ រូបាយតនំ រូបំ ។ សន្ទោ សន្ទាយតនំ សន្ទាយតនំ សន្ទោ ។ កន្ទោ កន្ទាយតនំ កន្ទាយតនំ កន្ទោ ។ រសោ រសាយតនំ រសាយតនំ រសោ ។ វេទ្ពោ វេទ្ពាយតនំ វេទ្ពាយតនំ វេទ្ពោ ។ មនោ មនាយតនំ មនាយតនំ មនោ ។ ធម្មោ ធម្មាយតនំ ធម្មាយតនំ ធម្មោ ។

បណ្ណាញ្ចិវៈ

[២៧៧] រាមេតនៈ ១២ គី ចក្ខុយតនៈ ១ សោតាយតនៈ ១ យានាយតនៈ ១ ជីវ្ហយតនៈ ១ កាយាយតនៈ ១ រូបាយតនៈ ១ សន្ទាយតនៈ ១ កន្ទាយតនៈ ១ រសាយតនៈ ១ វេទ្ពាយតនៈ ១ មនាយតនៈ ១ ធម្មាយតនៈ ១ ។

ទ្រង្រៈ

[២៨០] ចក្ខុ ហៅថា ចក្ខុយតនៈ ចក្ខុយតនៈ ហៅថា ចក្ខុ ។ សោតៈ ហៅថា សោតាយតនៈ សោតាយតនៈ ហៅថា សោតៈ ។ យានៈ ហៅថា យានាយតនៈ យានាយតនៈ ហៅថា យានៈ ។ ជីវ្ហ ហៅថា ជីវ្ហយតនៈ ជីវ្ហយតនៈ ហៅថា ជីវ្ហ ។ កាយ ហៅថា កាយាយតនៈ កាយាយតនៈ ហៅថា កាយ ។ រូប ហៅថា រូបាយតនៈ រូបាយតនៈ ហៅថា រូប ។ សន្ទៈ ហៅថា សន្ទាយតនៈ សន្ទាយតនៈ ហៅថា សន្ទៈ ។ កន្ទៈ ហៅថា កន្ទាយតនៈ កន្ទាយតនៈ ហៅថា កន្ទៈ ។ រសៈ ហៅថា រសាយតនៈ រសាយតនៈ ហៅថា រសៈ ។ វេទ្ពៈ ហៅថា វេទ្ពាយតនៈ វេទ្ពាយតនៈ ហៅថា វេទ្ពៈ ។ មនៈ ហៅថា មនាយតនៈ មនាយតនៈ ហៅថា មនៈ ។ ធម្មៈ ហៅថា ធម្មាយតនៈ ធម្មាយតនៈ ហៅថា ធម្មៈ ។

[២៥១] ន ចក្កុ ន ចក្កាយតនំ ន ចក្កា-
 យតនំ ន ចក្កុ ។ ន សោតំ ន សោតាយតនំ
 ន សោតាយតនំ ន សោតំ ។ ន ឃានំ ន
 ឃានាយតនំ ន ឃានាយតនំ ន ឃានំ ។ ន
 ជីវ្ហំ ន ជីវ្ហាយតនំ ន ជីវ្ហាយតនំ ន ជីវ្ហំ ។ ន
 កាយោ ន កាយាយតនំ ន កាយាយតនំ ន
 កាយោ ។ ន រូបំ ន រូបាយតនំ ន រូបាយតនំ
 ន រូបំ ។ ន សន្តោ ន សន្តាយតនំ ន សន្តា-
 យតនំ ន សន្តោ ។ ន កន្តោ ន កន្តាយតនំ
 ន កន្តាយតនំ ន កន្តោ ។ ន រសោ ន រសា-
 យតនំ ន រសាយតនំ ន រសោ ។ ន ដោជ្ជត្រោ
 ន ដោជ្ជត្រាយតនំ ន ដោជ្ជត្រាយតនំ ន ដោជ្ជត្រោ ។
 ន មនោ ន មនាយតនំ ន មនាយតនំ ន មនោ ។
 ន ធម្មោ ន ធម្មាយតនំ ន ធម្មាយតនំ ន ធម្មោ ។

[២៥២] ចក្កុ ចក្កាយតនំ អាយតនា
 សោតាយតនំ ។ ចក្កុ ចក្កាយតនំ អាយតនា

[២៥១] មិនមែនចក្កុ មិនហៅថា ចក្កាយតនៈ មិនមែនចក្កា-
 យតនៈ មិនហៅថា ចក្កុ ។ មិនមែនសោតៈ មិនហៅថា សោ-
 តាយតនៈ មិនមែនសោតាយតនៈ មិនហៅថា សោតៈ ។ មិន
 មែនឃានៈ មិនហៅថា ឃានាយតនៈ មិនមែនឃានាយតនៈ មិន
 ហៅថា ឃានៈ ។ មិនមែនជីវ្ហំ មិនហៅថា ជីវ្ហាយតនៈ មិនមែន
 ជីវ្ហាយតនៈ មិនហៅថា ជីវ្ហំ ។ មិនមែនកាយ មិនហៅថា កាយាយ-
 តនៈ មិនមែនកាយាយតនៈ មិនហៅថា កាយ ។ មិនមែនរូប មិន
 ហៅថា រូបាយតនៈ មិនមែនរូបាយតនៈ មិនហៅថា រូប ។ មិន
 មែនសន្តុៈ មិនហៅថា សន្តាយតនៈ មិនមែនសន្តាយតនៈ មិនហៅថា
 សន្តុៈ ។ មិនមែនកន្តុៈ មិនហៅថា កន្តាយតនៈ មិនមែនកន្តា-
 យតនៈ មិនហៅថា កន្តុៈ ។ មិនមែនរសៈ មិនហៅថា រសា-
 យតនៈ មិនមែនរសាយតនៈ មិនហៅថា រសៈ ។ មិនមែនដោ-
 ជ្ជត្រុៈ មិនហៅថា ដោជ្ជត្រាយតនៈ មិនមែនដោជ្ជត្រាយតនៈ មិនហៅ
 ថា ដោជ្ជត្រុៈ ។ មិនមែនមនៈ មិនហៅថា មនាយតនៈ មិនមែន
 មនាយតនៈ មិនហៅថា មនៈ ។ មិនមែនធម្មៈ មិនហៅថា ធម្មា-
 យតនៈ មិនមែនធម្មាយតនៈ មិនហៅថា ធម្មៈ ។

[២៥២] ចក្កុ ហៅថា ចក្កាយតនៈ អាយតនៈទាំងឡាយ ហៅ
 ថា សោតាយតនៈ ។ ចក្កុ ហៅថា ចក្កាយតនៈ អាយតនៈទាំងឡាយ

យាងយក ។ ចក្ក ចក្កាយក អាយតនា វិញ្ញា-
 យក ។ មេ ។ អាយតនា ធម្មាយក ។ សោត
 សោតាយក អាយតនា ចក្កាយក ។ សោត
 សោតាយក អាយតនា យាងយក ។ មេ ។
 អាយតនា ធម្មាយក ។ យាង យាងយក
 ។ មេ ។ អាយតនា ធម្មាយក ។ មេ ។ ធម្មា
 ធម្មាយក អាយតនា ចក្កាយក ។ ធម្មា ធម្មា-
 យក អាយតនា សោតាយក ។ មេ ។ អាយ-
 តនា មាយក ។ (ចក្ក តន្ត្រី) ។

[២៨៣] ឧ ចក្ក ឧ ចក្កាយក អាយតនា
 ឧ សោតាយក ។ ឧ ចក្ក ឧ ចក្កាយក
 អាយតនា ឧ យាងយក ។ ឧ ចក្ក ឧ ចក្កាយក
 អាយតនា ឧ វិញ្ញាយក ។ មេ ។ អាយតនា ឧ
 ធម្មាយក ។ ឧ សោត ឧ សោតាយក អាយ-
 តនា ឧ ចក្កាយក ។ ឧ សោត ឧ សោតាយក

ហៅថា ពេទ្យសាស្ត្រ ។ ចក្ក ហៅថា ចក្កាយក ពេទ្យសាស្ត្រ
 តាំងឡាយ ហៅថា វិញ្ញាយក ។ មេ ។ អាយតនា តាំងឡាយ
 ហៅថា ចក្កាយក ។ សោត ហៅថា សោតាយក អាយត-
 នា តាំងឡាយ ហៅថា ចក្កាយក ។ សោត ហៅថា សោតា-
 យក ពេទ្យសាស្ត្រ ហៅថា យាងយក ។ មេ ។
 អាយតនា តាំងឡាយ ហៅថា ធម្មាយក ។ យាង ហៅថា
 យាងយក ។ មេ ។ អាយតនា តាំងឡាយ ហៅថា ធម្មាយក
 ។ មេ ។ ធម្មា ហៅថា ធម្មាយក អាយតនា តាំងឡាយ ហៅថា
 ចក្កាយក ។ ធម្មា ហៅថា ធម្មាយក អាយតនា តាំងឡាយ
 ហៅថា សោតាយក ។ មេ ។ អាយតនា តាំងឡាយ ហៅថា
 មាយក ។ (ចក្ក បណ្ឌិតកប្បវត្តិ) ។

[២៨៣] មិនមែនចក្ក មិនហៅថា ចក្កាយក មិនមែន
 អាយតនា តាំងឡាយ មិនហៅថា សោតាយក ។ មិនមែនចក្ក
 មិនហៅថា ចក្កាយក មិនមែនអាយតនា តាំងឡាយ មិនហៅថា
 យាងយក ។ មិនមែនចក្ក មិនហៅថា ចក្កាយក មិនមែន
 អាយតនា តាំងឡាយ មិនហៅថា វិញ្ញាយក ។ មេ ។ មិនមែន
 អាយតនា តាំងឡាយ មិនហៅថា ធម្មាយក ។ មិនមែនសោត
 មិនហៅថា សោតាយក មិនមែនអាយតនា តាំងឡាយ មិនហៅ
 ថា ចក្កាយក ។ មិនមែនសោត មិនហៅថា សោតាយក

នាយកនា ន យានាយកនា ។ បេ ។ នាយកនា
 ន ធម្មាយកនា ។ ន យាន ន យានាយកនា ។ បេ ។
 នាយកនា ន ធម្មាយកនា ។ បេ ។ ន ធម្មា
 ន ធម្មាយកនា នាយកនា ន ចក្ខុយកនា ។
 ន ធម្មា ន ធម្មាយកនា នាយកនា ន សោតា-
 យកនា ។ បេ ។ នាយកនា ន មនាយកនា ។ (ចក្ខុ
 តន្ត្រីតន្ត្រី) ។

[២៨៤] ចក្ខុ អាយកនា អាយកនា ចក្ខុ ។
 សោត អាយកនា អាយកនា សោត ។ យាន អាយ-
 កនា អាយកនា យាន ។ ធម្មា អាយកនា អាយកនា
 ធម្មា ។ កាយោ អាយកនា អាយកនា កាយោ ។
 រូប អាយកនា អាយកនា រូប ។ សន្តោ អាយកនា
 អាយកនា សន្តោ ។ តន្តោ អាយកនា អាយកនា
 តន្តោ ។ វសោ អាយកនា អាយកនា វសោ ។
 ដោដ្ឋតោ អាយកនា អាយកនា ដោដ្ឋតោ ។ មនោ

មិនមែនអាយកនា: តាំងឡាយ បើបញ្ចេញ យានាយកនា: ។ បេ ។ បើ
 មិនមែនអាយកនា: តាំងឡាយ មិនបញ្ចេញ ធម្មាយកនា: ។ មិនមែនយាន:
 មិនបញ្ចេញ យានាយកនា: ។ បេ ។ មិនមែនអាយកនា: តាំងឡាយ
 មិនបញ្ចេញ ធម្មាយកនា: ។ បេ ។ មិនមែនធម្មា: មិនបញ្ចេញ
 ធម្មាយកនា: មិនមែនអាយកនា: តាំងឡាយ មិនបញ្ចេញ ចក្ខុយកនា: ។
 មិនមែនធម្មា: មិនបញ្ចេញ ធម្មាយកនា: មិនមែនអាយកនា: តាំងឡាយ
 មិនបញ្ចេញ សោតាយកនា: ។ បេ ។ មិនមែនអាយកនា: តាំងឡាយ
 មិនបញ្ចេញ មនាយកនា: ។ [ចក្ខុ: បណ្ឌិតតប្ប្រដ្ឋត] ។

[២៨៥] ចក្ខុ បញ្ចេញ អាយកនា: អាយកនា: តាំងឡាយ បញ្ចេញ
 ចក្ខុ ។ សោត: បញ្ចេញ អាយកនា: អាយកនា: តាំងឡាយ បញ្ចេញ
 សោត: ។ យាន: បញ្ចេញ អាយកនា: អាយកនា: តាំងឡាយ បញ្ចេញ
 យាន: ។ ធម្មា បញ្ចេញ អាយកនា: អាយកនា: តាំងឡាយ បញ្ចេញ ធម្មា ។
 កាយ បញ្ចេញ អាយកនា: អាយកនា: តាំងឡាយ បញ្ចេញ កាយ ។ រូប
 បញ្ចេញ អាយកនា: អាយកនា: តាំងឡាយ បញ្ចេញ រូប ។ សន្តុ:
 បញ្ចេញ អាយកនា: អាយកនា: តាំងឡាយ បញ្ចេញ សន្តុ: ។ តន្តុ:
 បញ្ចេញ អាយកនា: អាយកនា: តាំងឡាយ បញ្ចេញ តន្តុ: ។ វស
 បញ្ចេញ អាយកនា: អាយកនា: តាំងឡាយ បញ្ចេញ វស ។ ដោដ្ឋតុ:
 បញ្ចេញ អាយកនា: អាយកនា: តាំងឡាយ បញ្ចេញ ដោដ្ឋតុ: ។ មនោ:

អាយតនំ អាយតនា មនោ ។ ធម្មោ អាយតនំ
អាយតនា ធម្មោ ។

[២៧៥] ន កក្កុ ឆាយតនំ ឆាយតនា ន
កក្កុ ។ ន សោតំ ឆាយតនំ ឆាយតនា ន សោតំ ។
ន យានំ ឆាយតនំ ឆាយតនា ន យានំ ។ ន
ជីវ្ហំ ឆាយតនំ ឆាយតនា ន ជីវ្ហំ ។ ន កាយោ
ឆាយតនំ ឆាយតនា ន កាយោ ។ ន ភូមំ ឆាយ
តនំ ឆាយតនា ន ភូមំ ។ ន សុទ្ធា ឆាយតនំ
ឆាយតនា ន សុទ្ធា ។ ន កន្ធា ឆាយតនំ ឆាយត-
នា ន កន្ធា ។ ន វសោ ឆាយតនំ ឆាយតនា ន
វសោ ។ ន វេជ្ជត្ថោ ឆាយតនំ ឆាយតនា ន វេជ្ជ-
ត្ថោ ។ ន មនោ ឆាយតនំ ឆាយតនា ន មនោ ។
ន ធម្មោ ឆាយតនំ ឆាយតនា ន ធម្មោ ។

ហៅថា អាយតនៈ អាយតនៈតាំងឡាយ ហៅថា មនៈ ។ ធម្មៈ
ហៅថា អាយតនៈ អាយតនៈតាំងឡាយ ហៅថា ធម្មៈ ។

[២៧៥] មិនមែនចក្ក មិនហៅថា អាយតនៈ មិនមែន
អាយតនៈតាំងឡាយ មិនហៅថា ចក្ក ។ មិនមែនសោតៈ មិនហៅ
ថា អាយតនៈ មិនមែនអាយតនៈតាំងឡាយ មិនហៅថា សោតៈ ។
មិនមែនយានៈ មិនហៅថា អាយតនៈ មិនមែនអាយតនៈតាំងឡាយ
មិនហៅថា យានៈ ។ មិនមែនជីវ្ហំ មិនហៅថា អាយតនៈ មិនមែន
អាយតនៈតាំងឡាយ មិនហៅថា ជីវ្ហំ ។ មិនមែនកាយ មិនហៅថា
អាយតនៈ មិនមែនអាយតនៈតាំងឡាយ មិនហៅថា កាយ ។ មិន
មែនភូម មិនហៅថា អាយតនៈ មិនមែនអាយតនៈតាំងឡាយ មិន
ហៅថា ភូម ។ មិនមែនសុទ្ធៈ មិនហៅថា អាយតនៈ មិនមែន
អាយតនៈតាំងឡាយ មិនហៅថា សុទ្ធៈ ។ មិនមែនកន្ធាៈ មិន
ហៅថា អាយតនៈ មិនមែនអាយតនៈតាំងឡាយ មិនហៅថា កន្ធាៈ ។
មិនមែនវសោ មិនហៅថា អាយតនៈ មិនមែនអាយតនៈតាំងឡាយ មិន
ហៅថា វសោ ។ មិនមែនវេជ្ជត្ថោៈ មិនហៅថា អាយតនៈ មិន
មែនអាយតនៈតាំងឡាយ មិនហៅថា វេជ្ជត្ថោៈ ។ មិនមែនមនៈ
មិនហៅថា អាយតនៈ មិនមែនអាយតនៈតាំងឡាយ មិនហៅថា មនៈ ។
មិនមែនធម្មៈ មិនហៅថា អាយតនៈ មិនមែនអាយតនៈតាំងឡាយ
មិនហៅថា ធម្មៈ ។

[២៨៦] ចក្ក ភាយតនំ ភាយតនា សោតំ

។ មេ ។ ចក្ក ភាយតនំ ភាយតនា ធម្មោ ។

សោតំ ភាយតនំ ភាយតនា ចក្ក ។ មេ ។ សោតំ

ភាយតនំ ភាយតនា ធម្មោ ។ យានំ ភាយតនំ

ភាយតនា ចក្ក ។ មេ ។ ភាយតនា ធម្មោ ។ ធម្មោ

ភាយតនំ ភាយតនា ចក្ក ។ ធម្មោ ភាយតនំ

ភាយតនា សោតំ ។ មេ ។ ភាយតនា មនោ ។

(ចក្កំ ពន្លឹកត្រៀ) ។

[២៨៧] ឧ ចក្ក ឆាយតនំ ឆាយតនា ឧ

សោតំ ។ មេ ។ ឧ ចក្ក ឆាយតនំ ឆាយតនា ឧ

ធម្មោ ។ ឧ សោតំ ឆាយតនំ ឆាយតនា ឧ ចក្ក

។ មេ ។ ឆាយតនា ឧ ធម្មោ ។ ឧ យានំ ឆាយ-

តនំ ឆាយតនា ឧ ចក្ក ។ មេ ។ ឆាយតនា ឧ

[២៨៦] ចក្ក ហៅថា ភាយតនៈ ភាយតនៈតាំងឡាយ

ហៅថា សោតៈ ។ មេ ។ ចក្ក ហៅថា ភាយតនៈ ភាយតនៈ

តាំងឡាយ ហៅថា ធម្មៈ ។ សោតៈ ហៅថា ភាយតនៈ ភាយ-

តនៈតាំងឡាយ ហៅថា ចក្ក ។ មេ ។ សោតៈ ហៅថា ភា-

យតនៈ ភាយតនៈតាំងឡាយ ហៅថា ធម្មៈ ។ យានៈ ហៅថា

ភាយតនៈ ភាយតនៈតាំងឡាយ ហៅថា ចក្ក ។ មេ ។ ភាយ-

តនៈតាំងឡាយ ហៅថា ធម្មៈ ។ ធម្មៈ ហៅថា ភាយតនៈ

ភាយតនៈតាំងឡាយ ហៅថា ចក្ក ។ ធម្មៈ ហៅថា ភាយតនៈ

ភាយតនៈតាំងឡាយ ហៅថា សោតៈ ។ មេ ។ ភាយតនៈតាំងឡាយ

ហៅថា មនៈ ។ (ចក្កៈ បណ្ឌិតតប្បិច្ឆន្តិក) ។

[២៨៧] មិនមែនចក្ក មិនហៅថា ភាយតនៈ មិនមែន

ភាយតនៈតាំងឡាយ មិនហៅថា សោតៈ ។ មេ ។ មិនមែនចក្ក

មិនហៅថា ភាយតនៈ មិនមែនភាយតនៈតាំងឡាយ មិនហៅថា ធម្មៈ ។

មិនមែនសោតៈ មិនហៅថា ភាយតនៈ មិនមែនភាយតនៈតាំងឡាយ

មិនហៅថា ចក្ក ។ មេ ។ មិនមែនភាយតនៈតាំងឡាយ មិនហៅថា

ធម្មៈ ។ មិនមែនយានៈ មិនហៅថា ភាយតនៈ មិនមែនភាយតនៈ

តាំងឡាយ មិនហៅថា ចក្ក ។ មេ ។ មិនមែនភាយតនៈតាំងឡាយ

ធម្មោ ។ ធម្មោ ធម្មោ ធម្មោ ធម្មោ ធម្មោ ធម្មោ ។
ធម្មោ ធម្មោ ធម្មោ ធម្មោ ធម្មោ ធម្មោ ។ បេ ។
ធម្មោ ធម្មោ ។ [ចក្កំ ពន្លឺត្រង់] ។

ធម្មសិវា ។

ធីត្រៃសិវា

[២៤៨] ចក្ក ចក្កាយតន្ត្រី ។ ទិព្វចក្ក ប-
ញ្ញាចក្ក ចក្ក ធម្ម ចក្កាយតន្ត្រី ចក្កាយតន្ត្រី ចក្ក
បេវ ចក្កាយតន្ត្រី ។ ចក្កាយតន្ត្រី ចក្កតិ ។
អាមត្តា ។ សោតំ សោតាយតន្ត្រី ។ ទិព្វសោតំ
តណ្ហាសោតំ សោតំ ធម្ម សោតាយតន្ត្រី សោតាយ-
តន្ត្រី សោតាយតន្ត្រី ។ សោតាយតន្ត្រី ។ សោតាយ-
តន្ត្រី សោតាយតន្ត្រី ។ យាមំ យាមាយតន្ត្រី ។
អាមត្តា ។ យាមាយតន្ត្រី យាមំ ។ អាមត្តា ។
ទិព្វំ ទិព្វាយតន្ត្រី ។ អាមត្តា ។ ទិព្វាយតន្ត្រី ទិព្វ-
តិ ។ អាមត្តា ។ កាយោ កាយាយតន្ត្រី ។

មិនហៅថា ធម្មៈ ។ មិនមែនធម្មៈ មិនហៅថា ពាក្យសម្រាប់ មិនមែន
ពាក្យសម្រាប់ មិនហៅថា ចក្ក ។ មិនមែនធម្មៈ មិនហៅថា
ពាក្យសម្រាប់ មិនមែនពាក្យសម្រាប់ មិនហៅថា សោតៈ ។ បេ ។
មិនមែនពាក្យសម្រាប់ មិនហៅថា មនៈ ។ [ចក្កៈ បណ្ណិតតប្ប
ចន្តិក] ។

ចប់ ធម្មសិវា ។

ធីត្រៃសិវា

[២៤៩] ចក្ក ហៅថា ចក្កាយតន្ត្រី ។ ទិព្វចក្ក បញ្ញាចក្ក
ហៅថា ចក្ក មិនហៅថា ចក្កាយតន្ត្រី ។ ចក្កាយតន្ត្រី ហៅថា ចក្កតិ
ហៅថា ចក្កាយតន្ត្រី ។ ចក្កាយតន្ត្រី ហៅថា ចក្កតិ ។
អើ ។ សោតៈ ហៅថា សោតាយតន្ត្រី ។ ទិព្វសោតៈ តណ្ហា-
សោតៈ ហៅថា សោតៈ មិនហៅថា សោតាយតន្ត្រី ។ សោតាយ-
តន្ត្រី ហៅថា សោតៈ មិនហៅថា សោតាយតន្ត្រី ។ សោតាយ-
តន្ត្រី ហៅថា សោតៈ មិនហៅថា សោតាយតន្ត្រី ។ សោតាយ-
តន្ត្រី ហៅថា សោតៈ មិនហៅថា សោតាយតន្ត្រី ។ យាមៈ ហៅថា យា-
មាយតន្ត្រី ។ អើ ។ យាមាយតន្ត្រី ហៅថា យាមៈ មិនហៅថា យា-
មាយតន្ត្រី ។ អើ ។ ទិព្វំ ហៅថា ទិព្វាយតន្ត្រី ។ អើ ។ ទិព្វាយតន្ត្រី ហៅថា
ទិព្វំ មិនហៅថា ទិព្វាយតន្ត្រី ។ អើ ។ កាយ ហៅថា កាយាយតន្ត្រី ។

កាយាយតនំ វេទេត្តា អវសេសោ កាយោ កា-
 យោ ន កាយាយតនំ កាយាយតនំ កាយោ ថេរ
 កាយាយតនត្ថ ។ កាយាយតនំ កាយោតិ ។
 អាមត្តា ។ រូបំ រូបាយតនត្ថំ ។ រូបាយតនំ វេទេត្តា
 អវសេសំ រូបំ រូបំ ន រូបាយតនំ រូបាយតនំ រូប-
 ញោវ រូបាយតនត្ថ ។ រូបាយតនំ រូបត្ថំ ។ អាមត្តា ។
 សន្តោ សន្តាយតនត្ថំ ។ អាមត្តា ។ សន្តាយតនំ
 សន្តោតិ ។ អាមត្តា ។ តន្តោ តន្តាយតនត្ថំ ។
 សីលតន្តោ សមាធិតន្តោ បញ្ញាតន្តោ តន្តោ ន តន្តា-
 យតនំ តន្តាយតនំ តន្តោ ថេរ តន្តាយតនត្ថ ។
 តន្តាយតនំ តន្តោតិ ។ អាមត្តា ។ រសោ រសា-
 យតនត្ថំ ។ អត្តរសោ ធម្មរសោ វិមុត្តិរសោ រសោ ន
 រសាយតនំ រសាយតនំ រសោ ថេរ រសាយតនត្ថ ។
 រសាយតនំ រសោតិ ។ អាមត្តា ។ ដោដ្ឋត្តោ
 ដោដ្ឋត្តាយតនត្ថំ ។ អាមត្តា ។ ដោដ្ឋត្តាយតនំ
 ដោដ្ឋត្តោតិ ។ អាមត្តា ។ មនោ មនាយតនត្ថំ ។
 អាមត្តា ។ មនាយតនំ មនោតិ ។ អាមត្តា ។

កាយ ដ៏សេស វៀរលែងវិភោហោយតនៈបេត្ត ហៅថា កាយ ចិនហៅ
 ថា កាយាយតនៈវេ កាយាយតនៈ ហៅថា កាយធម៌ ហៅថា កា-
 យាយតនៈធម៌ ។ កាយាយតនៈ ហៅថា កាយវិជ្ជា ។ អើ ។ រូប
 ហៅថា រូបាយតនៈវិជ្ជា ។ រូប ដ៏សេស វៀរលែងវិភោហោយតនៈ
 បេត្ត ហៅថា រូប មិនហៅថា រូបាយតនៈវេ រូបាយតនៈ ហៅថា
 រូបធម៌ ហៅថា រូបាយតនៈធម៌ ។ រូបាយតនៈ ហៅថា រូបវិជ្ជា ។
 អើ ។ សទ្ធៈ ហៅថា សទ្ធាយតនៈវិជ្ជា ។ អើ ។ សទ្ធាយតនៈ
 ហៅថា សទ្ធាវិជ្ជា ។ អើ ។ គន្ធៈ ហៅថា គន្ធាយតនៈវិជ្ជា ។
 សីលគន្ធៈ សមាធិគន្ធៈ បញ្ញាគន្ធៈ ហៅថា គន្ធៈ មិនហៅថា
 គន្ធាយតនៈវេ គន្ធាយតនៈ ហៅថា គន្ធាធម៌ ហៅថា គន្ធាយតនៈ
 ធម៌ ។ គន្ធាយតនៈ ហៅថា គន្ធាវិជ្ជា ។ អើ ។ រស ហៅថា
 រសាយតនៈវិជ្ជា ។ អត្តរស ធម្មរស វិមុត្តិរស ហៅថា រស
 មិនហៅថា រសាយតនៈវេ រសាយតនៈ ហៅថា រសធម៌ ហៅថា
 រសាយតនៈធម៌ ។ រសាយតនៈ ហៅថា រសវិជ្ជា ។ អើ ។
 ដោដ្ឋត្តា ហៅថា ដោដ្ឋត្តាយតនៈវិជ្ជា ។ អើ ។ ដោដ្ឋត្តាយតនៈ
 ហៅថា ដោដ្ឋត្តាវិជ្ជា ។ អើ ។ មនៈ ហៅថា មនាយតនៈ
 វិជ្ជា ។ អើ ។ មនាយតនៈ ហៅថា មនវិជ្ជា ។ អើ ។

ធម្មា ធម្មាយតនន្តំ ។ ធម្មាយតនំ វេចេត្វា អវ-
សេសោ ធម្មា ធម្មា ន ធម្មាយតនំ ធម្មាយតនំ
ធម្មា ចេវ ធម្មាយតនញ្ច ។ ធម្មាយតនំ ធម្មោតិ ។
អាមត្តា ។

[២៨៧] ន ចក្ក ន ចក្កាយតនន្តំ ។ អាមត្តា ។
ន ចក្កាយតនំ ន ចក្កតិ ។ ទិព្វចក្ក បញ្ញចក្ក
ន ចក្កាយតនំ ចក្ក ចក្កញ្ច ចក្កាយតនញ្ច វេចេត្វា
អវសេសោ ន ចេវ ចក្ក ន ច ចក្កាយតនំ ។
ន សោតំ ន សោតាយតនន្តំ ។ អាមត្តា ។ ន
សោតាយតនំ ន សោតន្តំ ។ ទិព្វសោតំ តណ្ហា-
សោតំ ន សោតាយតនំ សោតំ សោតញ្ច សោតា-
យតនញ្ច វេចេត្វា អវសេសោ ន ចេវ សោតំ ន
ច សោតាយតនំ ។ ន យានំ ន យានាយតនន្តំ ។
អាមត្តា ។ ន យានាយតនំ ន យានន្តំ ។ អាមត្តា ។
ន ជីវ្ហំ ន ជីវ្ហយតនន្តំ ។ អាមត្តា ។ ន ជីវ្ហយតនំ
ន ជីវ្ហតិ ។ អាមត្តា ។ ន កាយោ ន កាយាយត-
នន្តំ ។ អាមត្តា ។ ន កាយាយតនំ ន កាយោតិ ។

ធម្មៈ ហៅថា ធម្មាយតនវេចេត្វ ។ ធម្មៈ ជីវេសេស វៀវេសេសៃតោ-
យតនៈចេញ ហៅថា ធម្មៈ វិចេហៅថា ធម្មាយតនៈ ធម្មាយតនៈ
ហៅថា ធម្មៈផង ហៅថា ធម្មាយតនៈផង ។ ធម្មាយតនៈ ហៅថា
ធម្មៈវេចេត្វ ។ អើ ។

[២៨៧] មិនមែនចក្ក មិនហៅថា ចក្កាយតនៈទេ ។ អើ ។
មិនមែនចក្កាយតនៈ មិនហៅថា ចក្កទេ ។ ទិព្វចក្ក បញ្ញចក្ក
មិនហៅថា ចក្កាយតនៈទេ ហៅថា ចក្ក អាយតនៈទាំងឡាយ ជីវេសេស
វៀវេសេសៃតោ ទិវចក្ក និងចក្កាយតនៈចេញ មិនហៅថា ចក្កផង មិនហៅថា
ចក្កាយតនៈផង ។ មិនមែនសោតៈ មិនហៅថា សោតាយតនៈទេ ។
អើ ។ មិនមែនសោតាយតនៈ មិនហៅថា សោតៈទេ ។ ទិព្វ-
សោតៈ តណ្ហាសោតៈ មិនហៅថា សោតាយតនៈទេ ហៅថា
សោតៈ អាយតនៈទាំងឡាយ ជីវេសេស វៀវេសេសៃតោសោតៈ និង
សោតាយតនៈចេញ មិនហៅថា សោតៈផង មិនហៅថា សោតាយ-
តនៈផង ។ មិនមែនយានៈ មិនហៅថា យានាយតនៈទេ ។ អើ ។
មិនមែនយានាយតនៈ មិនហៅថា យានៈទេ ។ អើ ។ មិន
មែនជីវ្ហ មិនហៅថា ជីវ្ហយតនៈទេ ។ អើ ។ មិនមែនជីវ្ហយតនៈ
មិនហៅថា ជីវ្ហទេ ។ អើ ។ មិនមែនកាយ មិនហៅថា កាយាយតនៈ
ទេ ។ អើ ។ មិនមែនកាយាយតនៈ មិនហៅថា កាយៈទេ ។

កាយាយតនំ វេយ្យា អវិសេសោ កាយោ ន
 កាយាយតនំ កាយោ កាយញ កាយាយតនញ
 វេយ្យា អវិសេសោ ន ទេវ កាយោ ន ច កា-
 យាយតនំ ។ ន រូបំ ន រូបាយតនន្តិ ។ អាមត្តា ។
 ន រូបាយតនំ ន រូបន្តិ ។ រូបាយតនំ វេយ្យា អវិ-
 សេសំ រូបំ ន រូបាយតនំ រូបំ រូបញ រូបាយតនញ
 វេយ្យា អវិសេសំ ន ទេវ រូបំ ន ច រូបាយតនំ ។
 ន សន្តោ ន សន្តាយតនន្តិ ។ អាមត្តា ។ ន សន្តាយតនំ
 ន សន្តោតិ ។ អាមត្តា ។ ន កន្តោ ន កន្តាយត-
 នន្តិ ។ អាមត្តា ។ ន កន្តាយតនំ ន កន្តោតិ ។
 សីលកន្តោ សមាធិកន្តោ បញ្ញាកន្តោ ន កន្តាយ-
 តនំ កន្តោ កន្តញ កន្តាយតនញ វេយ្យា អវិសេ-
 សោ ន ទេវ កន្តោ ន ច កន្តាយតនំ ។ ន
 រសោ ន រសាយតនន្តិ ។ អាមត្តា ។ ន រសាយតនំ
 ន រសោតិ ។ អន្តរសោ ធម្មរសោ វិមុត្តិរសោ ន
 រសាយតនំ រសោ រសញ រសាយតនញ វេយ្យា
 អវិសេសោ ន ទេវ រសោ ន ច រសាយតនំ ។
 ន ដោជ្ជត្វា ន ដោជ្ជត្វាយតនន្តិ ។ អាមត្តា ។

កាយ ដ៏សេស វៀរលែងតែកាយយកដល់ទេ មិនហៅថា កាយយ-
 តនៈទេ ហៅថា កាយ សភាវៈ ដ៏សេស វៀរលែងតែកាយ
 និងកាយយតនៈទេ មិនហៅថា កាយផង មិនហៅថា កាយយ-
 តនៈផង ។ មិនមែនរូប មិនហៅថា រូបាយតនៈទេ ។ អើ ។
 មិនមែនរូបាយតនៈ មិនហៅថា រូបទេ ។ រូប ដ៏សេស វៀរលែង
 តែរូបាយតនៈទេ មិនហៅថា រូបាយតនៈទេ ហៅថា រូប
 ធម្មជាតិ ដ៏សេស វៀរលែងតែរូប និងរូបាយតនៈទេ មិន
 ហៅថា រូបផង មិនហៅថា រូបាយតនៈផង ។ មិនមែនសទ្ធាៈ មិន
 ហៅថា សទ្ធាយតនៈទេ ។ អើ ។ មិនមែនសទ្ធាយតនៈ មិន
 ហៅថា សទ្ធាទេ ។ អើ ។ មិនមែនគន្ធាៈ មិនហៅថា គន្ធាយ-
 តនៈទេ ។ អើ ។ មិនមែនគន្ធាយតនៈ មិនហៅថា គន្ធាទេ
 ។ សីលគន្ធាៈ សមាធិគន្ធាៈ បញ្ញាគន្ធាៈ មិនហៅថា គន្ធាយតនៈទេ
 ហៅថា គន្ធាៈ សភាវៈទាំងឡាយ ដ៏សេស វៀរលែងតែគន្ធាៈ និង
 គន្ធាយតនៈទេ មិនហៅថា គន្ធាៈផង មិនហៅថា គន្ធាយតនៈផង ។
 មិនមែនរស មិនហៅថា រសាយតនៈទេ ។ អើ ។ មិនមែនរសាយ-
 តនៈ មិនហៅថា រសទេ ។ អន្តររស ធម្មរស វិមុត្តិរស មិនហៅថា
 រសាយតនៈទេ ហៅថា រស សភាវៈទាំងឡាយ ដ៏សេស វៀរលែង
 តែរស និងរសាយតនៈទេ មិនហៅថា រសផង មិនហៅថា រសាយ-
 តនៈផង ។ មិនមែនដោជ្ជត្វា មិនហៅថា ដោជ្ជត្វាយតនៈទេ ។ អើ ។

ឧ ធម្មាយតនំ ។ សោតំ ។ បេ ។ យានំ ។ បេ ។
 ធម្មោ ធម្មាយតនន្តិ ។ ធម្មាយតនំ វេបេត្តា អវ-
 សេសោ ធម្មោ ធម្មោ ឧ ធម្មាយតនំ ធម្មាយតនំ
 ធម្មោ បេវ ធម្មាយតនព្វ ។ អាយតនា ចក្ខុយត-
 នន្តិ ។ ចក្ខុយតនំ អាយតនព្វវ ចក្ខុយតនព្វ
 អវសេសោ អាយតនា អាយតនា ឧ ចក្ខុយតនំ ។
 ធម្មោ ធម្មាយតនន្តិ ។ ធម្មាយតនំ វេបេត្តា អវ-
 សេសោ ធម្មោ ឧ ធម្មាយតនំ ធម្មាយតនំ ធម្មោ
 បេវ ធម្មាយតនព្វ ។ អាយតនា សោតាយតនន្តិ
 ។ បេ ។ អាយតនា មនាយតនន្តិ ។ មនាយតនំ
 អាយតនព្វវ មនាយតនព្វ អវសេសោ អាយតនា
 អាយតនា ឧ មនាយតនំ ។ (ឯកកបទមូលកំ
 ចក្កំ ពន្លឺតត្បំ អសម្មោហន្តោ) ។

[២៧០] ឧ ចក្កុ ឧ ចក្ខុយតនន្តិ ។
 អាមត្តា ។ យាយតនា ឧ សោតាយតនន្តិ ។ អា-
 មត្តា ។ ឧ ចក្កុ ឧ ចក្ខុយតនន្តិ ។ អាមត្តា ។
 យាយតនា ឧ យាយតនន្តិ ។ អាមត្តា ។ បេ ។

មិនហៅថា ធម្មាយតនៈ ។ បេ ។ យានៈ ។ បេ ។ ធម្មៈ
 ហៅថា ធម្មាយតនៈវេបេ ។ ធម្មៈ វេសេស វៀវសេសៃតធម្មាយតនៈ
 ចេញ ហៅថា ធម្មៈ មិនហៅថា ធម្មាយតនៈ ។ ហៅថា
 ធម្មៈផង ហៅថា ធម្មាយតនៈផង ។ អាយតនៈព្រំខ្សោយ ហៅថា
 ចក្ខុយតនៈវេបេ ។ ចក្ខុយតនៈ ហៅថា អាយតនៈផង ហៅថា ចក្ខុ-
 យតនៈផង អាយតនៈព្រំខ្សោយ វេសេស ហៅថា អាយតនៈព្រំខ្សោយ
 មិនហៅថា ចក្ខុយតនៈ ។ ធម្មៈ ហៅថា ធម្មាយតនៈវេបេ ។
 ធម្មៈ វេសេស វៀវសេសៃតធម្មាយតនៈចេញ មិនហៅថា ធម្មាយតនៈ
 ធម្មាយតនៈ ហៅថា ធម្មៈផង ហៅថា ធម្មាយតនៈផង ។ អាយ-
 តនៈព្រំខ្សោយ ហៅថា សោតាយតនៈវេបេ ។ បេ ។ អាយតនៈ
 ព្រំខ្សោយ ហៅថា មនាយតនៈវេបេ ។ មនាយតនៈ ហៅថា
 អាយតនៈផង ហៅថា មនាយតនៈផង អាយតនៈព្រំខ្សោយ វេសេស
 ហៅថា អាយតនៈព្រំខ្សោយ មិនហៅថា មនាយតនៈ ។ (បណ្ឌិត
 គប្បីផង ខ្ញុំចក្កៈ វេសេសមូលនៃបទមួយ ។ កុំឱ្យភ្លេច) ។

[២៧១] មិនហៅថា ចក្ខុយតនៈ ។ ធម្មៈ ។
 មិនហៅថា អាយតនៈព្រំខ្សោយ មិនហៅថា សោតាយតនៈ ។ ធម្មៈ ។
 មិនហៅថា មិនហៅថា ចក្ខុយតនៈ ។ ធម្មៈ ។ មិនហៅថា អាយ-
 តនៈព្រំខ្សោយ មិនហៅថា យាយតនៈ ។ ធម្មៈ ។ បេ ។

នាយតនា ន ធម្មាយតនន្តំ ។ អាមត្តា ។ ន សោតំ
 ន សោតាយតនន្តំ ។ អាមត្តា ។ នាយតនា ន
 ចក្ខុយតនំ ។ បេ ។ នាយតនា ន ធម្មាយតនន្តំ ។
 អាមត្តា ។ ន យានំ ន យានាយតនំ ។ បេ ។ ន
 ធម្មោ ន ធម្មាយតនន្តំ ។ អាមត្តា ។ នាយតនា
 ន ចក្ខុយតនន្តំ ។ អាមត្តា ។ ន ធម្មោ ន
 ធម្មាយតនន្តំ ។ អាមត្តា ។ នាយតនា ន សោតា-
 យតនំ ។ បេ ។ នាយតនា ន មនាយតនន្តំ ។ អាមត្តា ។
 (ចក្ខុំ តទុទ្ធន សព្វត្ថ អាមត្តាតិ កាតត្ថំ) ។

[២៧២] ចក្ខុ អាយតនន្តំ ។ អាមត្តា ។ អា-
 យតនា ចក្ខុយតនន្តំ ។ ចក្ខុយតនំ អាយតនេវា
 ចក្ខុយតនញ្ច អវិសេសា អាយតនា អាយតនា ន
 ចក្ខុយតនំ ។ សោតំ អាយតនន្តំ ។ អាមត្តា
 ។ បេ ។ យានំ ធិត្ថេ កាយោ រូបំ សន្នោ កន្នោ
 វសោ វោដ្ឋញោ មនោ ។ ធម្មោ អាយតនន្តំ ។

មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា ធម្មាយតនៈទេ ។ អើ ។
 មិនមែនសោតៈ មិនហៅថា សោតាយតនៈទេ ។ អើ ។ មិនមែន
 អាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា ចក្ខុយតនៈទេ ។ បេ ។ មិនមែន
 អាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា ធម្មាយតនៈទេ ។ អើ ។ មិនមែន
 យានៈ មិនហៅថា យានាយតនៈទេ ។ បេ ។ មិនមែនធម្មៈ មិន
 ហៅថា ធម្មាយតនៈទេ ។ អើ ។ មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ
 មិនហៅថា ចក្ខុយតនៈទេ ។ អើ ។ មិនមែនធម្មៈ មិនហៅថា
 ធម្មាយតនៈទេ ។ អើ ។ មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ មិន
 ហៅថា សោតាយតនៈទេ ។ បេ ។ មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ
 មិនហៅថា មនាយតនៈទេ ។ អើ ។ (បណ្ឌិត កាលចង់ ខ្ញុំ
 ចក្ខុៈ គប្បីធ្វើ ខ្ញុំពាក្យថា អើ គ្រប់បទទាំងអស់) ។

[២៧២] ចក្ខុ ហៅថា អាយតនៈវិស្ស ។ អើ ។ អាយតនៈ
 ទាំងឡាយ ហៅថា ចក្ខុយតនៈវិស្ស ។ ចក្ខុយតនៈ ហៅថា
 អាយតនៈផង ហៅថា ចក្ខុយតនៈផង អាយតនៈទាំងឡាយ វិសេស
 ហៅថា អាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា ចក្ខុយតនៈទេ ។ សោតៈ
 ហៅថា អាយតនៈវិស្ស ។ អើ ។ បេ ។ យានៈ ធិត្ថេ កាយៈ រូបៈ
 សន្នោ កន្នោ វសោ វោដ្ឋញោ មនោ ។ ធម្មោ ហៅថា អាយតនៈវិស្ស ។

អាមត្តា ។ កាយតនា ធម្មាយតនន្តំ ។ ធម្មាយតនំ
កាយតនតោវ ធម្មាយតនតោ អវសេសា កាយតនា
កាយតនា ន ធម្មាយតនំ ។

[២៧៣] ន ចក្កុ នាយតនន្តំ ។ ចក្កុំ វេបេត្តា
អវសេសា កាយតនា ន ចក្កុ កាយតនា ចក្កុត្ថ
កាយតនតោ វេបេត្តា អវសេសា ន ថេវ ចក្កុ ន ច
កាយតនា ។ នាយតនា ន ចក្កាយតនន្តំ ។ អា-
មត្តា ។ ន សោតំ នាយតនន្តំ ។ សោតំ វេបេត្តា
។ ថេ ។ ឃានំ វេបេត្តា ធិន្តំ វេបេត្តា ។ ថេ ។ ន ច
កាយតនា ។ ន កាយាយតនន្តំ ។ អាមត្តា ។
នាយតនា ន កាយាយតនន្តំ ។ អាមត្តា ។ ន រូបំ
នាយតនន្តំ ។ រូបំ វេបេត្តា ។ ថេ ។ សន្តំ វេបេត្តា
តន្តំ វេបេត្តា រសំ វេបេត្តា ដោន្តត្ថំ វេបេត្តា ។ ថេ ។
ន ច កាយតនា ។ ន ឋានោ នាយតនន្តំ ។
ឋានំ វេបេត្តា អវសេសា កាយតនា ន ឋានោ
កាយតនា មនត្ថុ កាយតនតោ វេបេត្តា អវសេសា

អើ ។ កាយតនៈតាំងឡាយ ហៅថា ធម្មាយតនៈវេបេត្ត ។ ធម្មាយតនៈ
ហៅថា កាយតនៈផង ហៅថា ធម្មាយតនៈផង កាយតនៈតាំងឡាយ
ដ៏សេស ហៅថា កាយតនៈតាំងឡាយ មិនហៅថា ធម្មាយតនៈទេ ។

[២៧៣] មិនមែនចក្កុ មិនហៅថា កាយតនៈទេឬ ។ កាយតនៈ
តាំងឡាយ ដ៏សេស រៀវលធីតែចក្កុចេញ មិនហៅថា ចក្កុទេ ហៅថា
កាយតនៈតាំងឡាយ កាយតនៈតាំងឡាយ ដ៏សេស រៀវលធីតែចក្កុនិង
កាយតនៈចេញ មិនហៅថា ចក្កុផង មិនហៅថា កាយតនៈតាំងឡាយ
ផង ។ មិនមែនកាយតនៈតាំងឡាយ មិនហៅថា ចក្កុយតនៈទេឬ ។
អើ ។ មិនមែនសោតៈ មិនហៅថា កាយតនៈទេឬ ។ រៀវលធីតែ
សោតៈ រលេ ។ រៀវលធីតែយានៈ រៀវលធីតែជិវ្ហចេញ រលេ ។ មិនហៅ
ថា កាយតនៈតាំងឡាយទេ ។ មិនមែនកាយ មិនហៅថា កាយតនៈទេ
ឬ ។ អើ ។ មិនមែនកាយតនៈតាំងឡាយ មិនហៅថា កាយាយតនៈទេ
ឬ ។ អើ ។ មិនមែនរូប មិនហៅថា កាយតនៈទេឬ ។ រៀវលធីតែរូប
រលេ ។ រៀវលធីតែសច្ចៈ រៀវលធីតែគន្លះ រៀវលធីតែសេស រៀវលធី
តែដោន្តត្ថុចេញ រលេ ។ មិនហៅថា កាយតនៈតាំងឡាយទេ ។ មិន
មែនឋានៈ មិនហៅថា កាយតនៈទេឬ ។ កាយតនៈតាំងឡាយ ដ៏សេស
រៀវលធីតែមិនចេញ មិនហៅថា មិនទេ ហៅថា កាយតនៈតាំងឡាយ
កាយតនៈតាំងឡាយ ដ៏សេស រៀវលធីតែមិន ខឹងកាយតនៈចេញ

ន ចេវ មនោ ន ច អាយតនា ។ ឆាយតនា ន
មនាយតនន្តិ ។ អាមត្តា ។ ន ធម្មោ ឆាយតនន្តិ ។
អាមត្តា ។ ឆាយតនា ន ធម្មាយតនន្តិ ។ អាមត្តា ។

[២៧៤] ចត្ត អាយតនន្តិ ។ អាមត្តា ។ អា-
យតនា សោតាយតនន្តិ ។ សោតាយតនំ អាយត-
នត្បោ សោតាយតនត្ថ អវសេសា អាយតនា អា-
យតនា ន សោតាយតនំ ។ ចត្ត អាយតនន្តិ ។
អាមត្តា ។ អាយតនា យានាយតនំ ។ បេ ។ អាយ-
តនា ធម្មាយតនន្តិ ។ ធម្មាយតនំ អាយតនត្បោ
ធម្មាយតនត្ថ អវសេសា អាយតនា អាយតនា ន
ធម្មាយតនំ ។ សោតំ អាយតនន្តិ ។ អាមត្តា ។
អាយតនា ចត្តាយតនន្តិ ។ បេ ។ ន ចត្តាយតនំ
។ បេ ។ អាយតនា ធម្មាយតនន្តិ ។ បេ ។ ន ធម្មាយ-
តនំ ។ យានំ ជីវ្ហំ ។ បេ ។ ធម្មោ អាយតនន្តិ ។
អាមត្តា ។ អាយតនា ចត្តាយតនំ ។ បេ ។ អាយតនា

មិនហៅថា មនៈវេន ហើយហៅថា អាយតនៈតាំងឡាយវេន ។ មិនមែន
អាយតនៈតាំងឡាយ មិនហៅថា មនាយតនៈវេយ្យ ។ អើ ។ មិន
មែនធម្មៈ មិនហៅថា អាយតនៈវេយ្យ ។ អើ ។ មិនមែនអាយតនៈ
តាំងឡាយ មិនហៅថា ធម្មាយតនៈវេយ្យ ។ អើ ។

[២៧៥] ចត្ត ហៅថា អាយតនៈវិជយ្យ ។ អើ ។ អាយតនៈ
តាំងឡាយ ហៅថា សោតាយតនៈវិជយ្យ ។ សោតាយតនៈ ហៅថា
អាយតនៈវេន ហៅថា សោតាយតនៈវេន អាយតនៈតាំងឡាយ ដ៏
សេស ហៅថា អាយតនៈតាំងឡាយ មិនហៅថា សោតាយតនៈវេ ។
ចត្ត ហៅថា អាយតនៈវិជយ្យ ។ អើ ។ អាយតនៈតាំងឡាយ ហៅថា
យានាយតនៈ ។ បេ ។ អាយតនៈតាំងឡាយ ហៅថា ធម្មាយតនៈ
វិជយ្យ ។ ធម្មាយតនៈ ហៅថា អាយតនៈវេន ហៅថា ធម្មាយតនៈ
វេន អាយតនៈតាំងឡាយ ដ៏សេស ហៅថា អាយតនៈតាំងឡាយ
មិនហៅថា ធម្មាយតនៈវេ ។ សោតៈ ហៅថា អាយតនៈវិជយ-
យ្យ ។ អើ ។ អាយតនៈតាំងឡាយ ហៅថា ចត្តាយតនៈវិជយ្យ ។ បេ ។
មិនហៅថា ចត្តាយតនៈវេ ។ បេ ។ អាយតនៈតាំងឡាយ ហៅថា
ធម្មាយតនៈវិជយ្យ ។ បេ ។ មិនហៅថា ធម្មាយតនៈវេ ។ យានៈ
ជីវ្ហំ ។ បេ ។ ធម្មៈ ហៅថា អាយតនៈវិជយ្យ ។ អើ ។ អាយតនៈ
តាំងឡាយ ហៅថា ចត្តាយតនៈ ។ បេ ។ អាយតនៈតាំងឡាយ

មនោយតទន្តំ ។ មនោយតទំ អាយតនញ្ចវ មនា-
យតទត្ថុ អវសេសា អាយតនា អាយតនា ន
មនោយតទំ ។ [ចក្កំ តត្ថិតត្ថំ] ។

[២៧៥] ន ចក្កុ នាយតទន្តំ ។ ចក្កុ មថេត្វា
អវសេសា អាយតនា ន ចក្កុ អាយតនា ចក្កុត្ថុ
អាយតនញ្ច មថេត្វា អវសេសា ន ថេវ ចក្កុ ន
ច អាយតនា ។ នាយតនា ន សោតាយតទន្តំ ។
អាមត្តា ។ មេ ។ ន ចក្កុ នាយតទន្តំ ។ ចក្កុ
មថេត្វា អវសេសា អាយតនា ន ចក្កុ អាយតនា
ចក្កុត្ថុ អាយតនញ្ច មថេត្វា អវសេសា ន ថេវ
ចក្កុ ន ច អាយតនា ។ នាយតនា ន ឃាតា-
យតទំ ។ មេ ។ នាយតនា ន ធម្មាយតទន្តំ ។
អាមត្តា ។ ន សោតំ នាយតទន្តំ ។ សោតំ
មថេត្វា ។ មេ ។ ឃាតំ មថេត្វា ញ្ចំ មថេត្វា
។ មេ ។ ន ច អាយតនា ។ ន កាយោ

ហៅថា មនោយតទន្តំ ។ មនោយតទំ ហៅថា អាយតនៈផង ហៅថា
មនោយតទន្តំ អាយតនៈតាំងឡាយ អវសេស ហៅថា អាយតនៈតាំង-
ឡាយ មិនហៅថា មនោយតទន្តំ ។ [ចក្កៈ មណ្ឌិតតប្បិច្ឆន្តិក្រន្តិក្កុត] ។

[២៧៥] មិនមែនចក្កុ មិនហៅថា អាយតនៈទេ ។ អាយតនៈ
តាំងឡាយ អវសេស រឿងលើកចក្កុចេញ មិនហៅថា ចក្កុទេ ហៅថា
អាយតនៈតាំងឡាយ អាយតនៈតាំងឡាយ អវសេស រឿងលើកចក្កុ
នឹងអាយតនៈចេញ មិនហៅថា ចក្កុផង មិនហៅថា អាយតនៈតាំងឡាយ
ផង ។ មិនមែនអាយតនៈតាំងឡាយ មិនហៅថា សោតាយតនៈទេ ។
អើ ។ មេ ។ មិនមែនចក្កុ មិនហៅថា អាយតនៈទេ ។ អាយតនៈ
តាំងឡាយ អវសេស រឿងលើកចក្កុចេញ មិនហៅថា ចក្កុទេ ហៅថា
អាយតនៈតាំងឡាយ អាយតនៈតាំងឡាយ អវសេស រឿងលើកចក្កុ
នឹងអាយតនៈចេញ មិនហៅថា ចក្កុផង មិនហៅថា អាយតនៈតាំង-
ឡាយផង ។ មិនមែនអាយតនៈតាំងឡាយ មិនហៅថា ឃាតាយតនៈ
។ មេ ។ មិនមែនអាយតនៈតាំងឡាយ មិនហៅថា ធម្មាយតនៈ
ទេ ។ អើ ។ មិនមែនសោតៈ មិនហៅថា អាយតនៈទេ ។ រឿង-
លើកសោតៈ ។ មេ ។ រឿងលើកឃាតៈ រឿងលើកធម្មត្ថុចេញ
។ មេ ។ មិនហៅថា អាយតនៈតាំងឡាយផង ។ មិនមែនអាយតៈ

នាយតទន្ធិ ។ អាមត្តា ។ នាយតនា ន ចត្តាយ-
 តទន្ធិ ។ អាមត្តា ។ បេ ។ នាយតនា ន ធម្មា-
 យតទន្ធិ ។ អាមត្តា ។ បេ ។ ន ធម្មោ នាយត-
 ទន្ធិ ។ អាមត្តា ។ នាយតនា ន ចត្តាយតទន្ធិ ។
 អាមត្តា ។ ន ធម្មោ នាយតទន្ធិ ។ អាមត្តា ។ នា-
 យតនា ន សោតាយតទន្ធិ ។ អាមត្តា ។ បេ ។
 នាយតនា ន មនាយតទន្ធិ ។ អាមត្តា ។ (ចក្កំ
 តទ្ធិតទ្ធិ) ។

បណ្ណតិវរាជ ។

បរិច្ឆេទវិស្ស

[២៧៦] យស្ស ចត្តាយតនំ ឧប្បជ្ឈតិ តស្ស សោ-
 តាយតនំ ឧប្បជ្ឈតិ ។ សចត្តុកានំ អសោតកានំ
 ឧបបជ្ឈានំ តេសំ ចត្តាយតនំ ឧប្បជ្ឈតិ នោ ច
 តេសំ សោតាយតនំ ឧប្បជ្ឈតិ សចត្តុកានំ សសោ-
 តកានំ ឧបបជ្ឈានំ តេសំ ចត្តាយតនព្វ ឧប្បជ្ឈតិ

មិនហៅថា អាយតនៈទេ ។ អើ ។ មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ
 មិនហៅថា ចត្តាយតនៈទេ ។ អើ ។ បេ ។ មិនមែនអាយតនៈទាំង-
 ឡាយ មិនហៅថា ធម្មាយតនៈទេ ។ អើ ។ បេ ។ មិនមែនធម្មៈ
 មិនហៅថា អាយតនៈទេ ។ អើ ។ មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ
 មិនហៅថា ចត្តាយតនៈទេ ។ អើ ។ មិនមែនធម្មៈ មិនហៅ
 ថា អាយតនៈទេ ។ អើ ។ មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា
 សោតាយតនៈទេ ។ អើ ។ បេ ។ មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ
 មិនហៅថា មនាយតនៈទេ ។ អើ ។ (ចក្កៈ បណ្ឌិត គប្បីចង
 ត្រង់ទុក) ។

ចប់ បណ្ណតិវរាជ ។

បរិច្ឆេទវិស្ស

[២៧៦] ចត្តាយតនៈ របស់សត្វណា តើគេឡើង សោតា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ តើគេឡើងដែរទេ ។ ពួកសត្វ ដែលប្រកប
 ដោយចក្ក មិនមានសោតៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ ចត្តាយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ តើគេឡើង តែសោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 តើគេឡើងទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ក ប្រកបដោយសោតៈ
 កាលចាប់បដិសន្ធិ ចត្តាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ តើគេឡើងផង

សោតាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បទ
 សោតាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស ចត្តាយតនំ ឧប្ប-
 ជ្ជតិ ។ សសោតកានំ អចត្តកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ សោតាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ ឆោ ច តេសំ
 ចត្តាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ សសោតកានំ សចត្តកានំ
 ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ សោតាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ ចត្តា-
 យតនំ ឧប្បជ្ជតិ ។

[២៧៧] យស្ស ចត្តាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 យោនាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ ។ សចត្តកានំ អយាន-
 កានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ចត្តាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ
 ឆោ ច តេសំ យោនាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ សចត្តកានំ
 សយានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ចត្តាយតនំ ឧប្ប-
 ជ្ជតិ យោនាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា
 បទ យោនាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស ចត្តាយតនំ ឧប្ប-
 ជ្ជតិ ។ សយានកានំ អចត្តកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ យោនាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ ឆោ ច តេសំ ច-
 ត្តាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ សយានកានំ សចត្តកានំ

សោតាយតនៈ តើតឡើងវិញ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ
 របស់សត្វណា តើតឡើង ឬទេ? ឬ របស់សត្វនោះ តើតឡើងដែរ
 ឬ ។ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយសោតៈ មិនមានចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ
 សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ តើតឡើង តែចត្តាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនតើតឡើងទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយសោតៈ
 ប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 តើតឡើងផង ចត្តាយតនៈ តើតឡើងផង ។

[២៧៧] ចត្តាយតនៈ របស់សត្វណា តើតឡើង យោនាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ តើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ
 មិនមានយានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ ចត្តាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ តើត
 ឡើង តែយោនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនតើតឡើងទេ ពួកសត្វ
 ដែលប្រកបដោយចក្ខុ ប្រកបដោយយានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ ចត្តា-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ តើតឡើងផង យោនាយតនៈ តើតឡើង
 ផង ។ មួយយ៉ាងទៀត យោនាយតនៈ របស់សត្វណា តើតឡើង
 ចត្តាយតនៈ របស់សត្វនោះ តើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលប្រ-
 កបដោយយានៈ មិនមានចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ យោនាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ តើតឡើង តែចត្តាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 តើតឡើងទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយយានៈ ប្រកបដោយចក្ខុ

ឧបបន្តនាម តេស យាយតនព្វ ឧប្បន្នតិ ចក្ខុយ-
តនព្វ ឧប្បន្នតិ ។

[២៧៧] យស្ស ចក្ខុយតនំ ឧប្បន្នតិ តស្ស
ប្រាយតនំ ឧប្បន្នតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស វា បទ
ប្រាយតនំ ឧប្បន្នតិ តស្ស ចក្ខុយតនំ ឧប្បន្នតិ ។
សច្ចុកាណំ អច្ចុកាណំ ឧបបន្តនាម តេស ប្រាយ-
តនំ ឧប្បន្នតិ នោ ច តេស ចក្ខុយតនំ ឧប្បន្នតិ
សច្ចុកាណំ ឧបបន្តនាម តេស ប្រាយតនព្វ ឧប្ប-
ន្នតិ ចក្ខុយតនព្វ ឧប្បន្នតិ ។

[២៧៨] យស្ស ចក្ខុយតនំ ឧប្បន្នតិ តស្ស
មាយតនំ ឧប្បន្នតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស វា
បទ មាយតនំ ឧប្បន្នតិ តស្ស ចក្ខុយតនំ ឧ-
ប្បន្នតិ ។ សច្ចុកាណំ អច្ចុកាណំ ឧបបន្តនាម
តេស មាយតនំ ឧប្បន្នតិ នោ ច តេស ចក្ខុយ-
តនំ ឧប្បន្នតិ សច្ចុកាណំ ឧបបន្តនាម តេស
មាយតនព្វ ឧប្បន្នតិ ចក្ខុយតនព្វ ឧប្បន្នតិ ។

កាលចាប់ដើម្បី កាលយកច្រើន របស់សត្វព្រៃនោះ កើតឡើងដល់
ចក្ខុយតនៈ កើតឡើងផង ។

[២៧៩] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ប្រាយតនៈ
របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ប្រាយ-
តនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ កើត
ឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយរូប មិនមានចក្ខុ កាល
ចាប់ដើម្បី ប្រាយតនៈ របស់សត្វព្រៃនោះ កើតឡើង តែចក្ខុ-
យតនៈ របស់សត្វព្រៃនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកប
ដោយចក្ខុ កាលចាប់ដើម្បី ប្រាយតនៈ របស់សត្វព្រៃនោះ កើត
ឡើងផង ចក្ខុយតនៈ កើតឡើងផង ។

[២៨០] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង មាយតនៈ
របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត មាយតនៈ
របស់សត្វណា កើតឡើង ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរ
ឬ ។ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ មិនមានចក្ខុ កាលចាប់ដើម្បី
មាយតនៈ របស់សត្វព្រៃនោះ កើតឡើង តែចក្ខុយតនៈ របស់
សត្វព្រៃនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាល
ចាប់ដើម្បី មាយតនៈ របស់សត្វព្រៃនោះ កើតឡើងផង ចក្ខុយ-
តនៈ កើតឡើងផង ។

(៣០០) យស្ស ចត្តាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស កំ
 មន ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស ចត្តាយតនំ ឧប្ប-
 ជ្ជតិ ។ អចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ធម្មាយ-
 តនំ ឧប្បជ្ជតិ ធា ច តេសំ ចត្តាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ
 សចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ធម្មាយតនព្វ ឧប្ប-
 ជ្ជតិ ចត្តាយតនព្វ ឧប្បជ្ជតិ ។

(៣០១) យស្ស យានាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 រូនាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស កំ មន
 រូនាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស យានាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ ។
 សរូបកានំ អយានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ រូនា-
 យតនំ ឧប្បជ្ជតិ ធា ច តេសំ យានាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ
 សយានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ រូនាយតនព្វ
 ឧប្បជ្ជតិ យានាយតនព្វ ឧប្បជ្ជតិ ។

[៣០០] ចត្តាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ធម្មាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ តើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ
 របស់សត្វណា កើតឡើង ចត្តាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរ
 ឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានចក្ក កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង តែចត្តាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 កើតឡើងទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ក កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មា-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង ចត្តាយតនៈ កើតឡើង
 ផង ។

[៣០១] យានាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង រូនាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ តើ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូនាយតនៈ
 របស់សត្វណា កើតឡើង យានាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង
 ដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយរូប មិនមានឃានៈ កាលចាប់
 បដិសន្ធិ រូនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង តែយានាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយឃានៈ
 កាលចាប់បដិសន្ធិ រូនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង យា-
 នាយតនៈ កើតឡើងផង ។

ឈាមយក កើតឡើង ឧបបដ្ឋាន

[៣០២] យស្ស យាធាយតធំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 មនាយតធំ ឧប្បជ្ជតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស វា
 បទ មនាយតធំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស យាធាយតធំ ឧប្ប-
 ជ្ជតិ ។ សចិត្តកាធំ អយានកាធំ ឧបបដ្ឋានធំ
 តេសំ មនាយតធំ ឧប្បជ្ជតិ ហេ ច តេសំ យាធា-
 យតធំ ឧប្បជ្ជតិ សយានកាធំ ឧបបដ្ឋានធំ តេសំ
 មនាយតទក្ខ ឧប្បជ្ជតិ យាធាយតទក្ខ ឧប្បជ្ជតិ ។

[៣០៣] យស្ស យាធាយតធំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 ធម្មាយតធំ ឧប្បជ្ជតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស វា
 បទ ធម្មាយតធំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស យាធាយតធំ ឧប្ប-
 ជ្ជតិ ។ អយានកាធំ ឧបបដ្ឋានធំ តេសំ ធម្មាយ-
 តធំ ឧប្បជ្ជតិ ហេ ច តេសំ យាធាយតធំ ឧប្ប-
 ជ្ជតិ សយានកាធំ ឧបបដ្ឋានធំ តេសំ ធម្មាយ-
 តទក្ខ ឧប្បជ្ជតិ យាធាយតទក្ខ ឧប្បជ្ជតិ ។

ឈាមយក កើតឡើង ឧប្បជ្ជតិ

[៣០២] ឈាមយក កើតឡើង មនាយកៈ
 របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរ ។ ភី ។ មួយយ៉ាងទៀត មនា-
 យកៈ របស់សត្វណា កើតឡើង យាធាយតៈ របស់សត្វនោះ កើត
 ឡើងដែរ ។ តួសត្វ ដែលប្រកបដោយចិត្ត មិនមានយានៈ កាល
 ចាប់បដិសន្ធិ មនាយកៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង តែយាន-
 យកៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ តួសត្វ ដែលប្រកប
 ដោយយានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយកៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើត
 ឡើងផង យាធាយកៈ កើតឡើងផង ។

[៣០៣] យាធាយកៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ធម្មាយកៈ
 របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរ ។ ភី ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មា-
 យកៈ របស់សត្វណា កើតឡើង យាធាយកៈ របស់សត្វនោះ
 កើតឡើងដែរ ។ តួសត្វ ដែលមិនមានយានៈ កាលចាប់បដិ-
 សន្ធិ ធម្មាយកៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង តែយាធាយកៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ តួសត្វ ដែលប្រកបដោយ
 យានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយកៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើត
 ឡើងផង យាធាយកៈ កើតឡើងផង ។

(៣០២) យេស៊ូ រូបាយគង់ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស មនាយគង់ ឧប្បជ្ជតិ ។ អចិត្តកាណំ ឧបបជ្ជន្តាណំ តេសំ រូបាយគង់ ឧប្បជ្ជតិ លោ ច តេសំ មនាយគង់ ឧប្បជ្ជតិ សរូបកាណំ សចិត្តកាណំ ឧបបជ្ជន្តាណំ តេសំ រូបាយគង់ ឧប្បជ្ជតិ មនាយគង់ ឧប្បជ្ជតិ ។ យេស៊ូ វា បទ មនាយគង់ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស រូបាយគង់ ឧប្បជ្ជតិ ។ អរូបកាណំ ឧបបជ្ជន្តាណំ តេសំ មនាយគង់ ឧប្បជ្ជតិ លោ ច តេសំ រូបាយគង់ ឧប្បជ្ជតិ សចិត្តកាណំ សរូបកាណំ ឧបបជ្ជន្តាណំ តេសំ មនាយគង់ ឧប្បជ្ជតិ រូបាយគង់ ឧប្បជ្ជតិ ។

(៣០៥) យេស៊ូ រូបាយគង់ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស ធម្មាយគង់ ឧប្បជ្ជតិ ។ អាមត្តា ។ យេស៊ូ វា បទ ធម្មាយគង់ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស រូបាយគង់ ឧប្បជ្ជតិ ។ អរូបកាណំ ឧបបជ្ជន្តាណំ តេសំ ធម្មាយគង់ ឧប្បជ្ជតិ លោ ច តេសំ រូបាយគង់ ឧប្បជ្ជតិ សរូបកាណំ ឧបបជ្ជន្តាណំ តេសំ ធម្មាយគង់ ឧប្បជ្ជតិ រូបាយគង់ ឧប្បជ្ជតិ ។

(៣០៦) រូបាយគង់ យេស៊ូ រូបាយគង់ កើតឡើង មនាយគង់ យេស៊ូ រូបាយគង់ កើតឡើងដែរ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបាយគង់ យេស៊ូ រូបាយគង់ កើតឡើង តែមនាយគង់ យេស៊ូ រូបាយគង់ កើតឡើងខេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយរូប ប្រកបដោយចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបាយគង់ យេស៊ូ រូបាយគង់ កើតឡើងផង មនាយគង់ កើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយគង់ យេស៊ូ រូបាយគង់ កើតឡើង រូបាយគង់ យេស៊ូ រូបាយគង់ កើតឡើងដែរ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានរូប កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយគង់ យេស៊ូ រូបាយគង់ កើតឡើង តែរូបាយគង់ យេស៊ូ រូបាយគង់ កើតឡើង តែរូបាយគង់ យេស៊ូ រូបាយគង់ កើតឡើងខេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចិត្ត ប្រកបដោយរូប កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយគង់ យេស៊ូ រូបាយគង់ កើតឡើងផង រូបាយគង់ កើតឡើងផង ។

(៣០៧) រូបាយគង់ យេស៊ូ រូបាយគង់ កើតឡើង ធម្មាយគង់ យេស៊ូ រូបាយគង់ កើតឡើងដែរ ។ តើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយគង់ យេស៊ូ រូបាយគង់ កើតឡើង រូបាយគង់ យេស៊ូ រូបាយគង់ កើតឡើងដែរ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានរូប កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយគង់ យេស៊ូ រូបាយគង់ កើតឡើង តែរូបាយគង់ យេស៊ូ រូបាយគង់ កើតឡើងខេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយរូប កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយគង់ យេស៊ូ រូបាយគង់ កើតឡើងផង រូបាយគង់ កើតឡើងផង ។

[៣០៧] យត្ថ ចត្តាយតនំ ឧប្បជ្ឈតិ តត្ថ រូបា-
 យតនំ ឧប្បជ្ឈតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បទ
 រូបាយតនំ ឧប្បជ្ឈតិ តត្ថ ចត្តាយតនំ ឧប្បជ្ឈតិ ។
 អសញ្ញសត្តេ តត្ថ រូបាយតនំ ឧប្បជ្ឈតិ លោ ច តត្ថ
 ចត្តាយតនំ ឧប្បជ្ឈតិ បញ្ចវេការេ តត្ថ រូបាយត-
 នញ្ច ឧប្បជ្ឈតិ ចត្តាយតនញ្ច ឧប្បជ្ឈតិ ។

[៣០៨] យត្ថ ចត្តាយតនំ ឧប្បជ្ឈតិ តត្ថ
 មនាយតនំ ឧប្បជ្ឈតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បទ
 មនាយតនំ ឧប្បជ្ឈតិ តត្ថ ចត្តាយតនំ ឧប្បជ្ឈតិ ។
 អរូប តត្ថ មនាយតនំ ឧប្បជ្ឈតិ លោ ច តត្ថ ចត្តា-
 យតនំ ឧប្បជ្ឈតិ បញ្ចវេការេ តត្ថ មនាយតនញ្ច
 ឧប្បជ្ឈតិ ចត្តាយតនញ្ច ឧប្បជ្ឈតិ ។

[៣០៩] យត្ថ ចត្តាយតនំ ឧប្បជ្ឈតិ តត្ថ
 ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ឈតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បទ
 ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ឈតិ តត្ថ ចត្តាយតនំ ឧប្បជ្ឈតិ ។
 អសញ្ញសត្តេ អរូប តត្ថ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ឈតិ លោ
 ច តត្ថ ចត្តាយតនំ ឧប្បជ្ឈតិ បញ្ចវេការេ តត្ថ
 ធម្មាយតនញ្ច ឧប្បជ្ឈតិ ចត្តាយតនញ្ច ឧប្បជ្ឈតិ ។

[៣០៧] ចត្តាយតនៈ កើតឡើង ក្នុងវិណា ប្ប្រាយតនៈ
 កើតឡើង ក្នុងវិចារេវេរុ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ
 កើតឡើង ក្នុងវិណា ចត្តាយតនៈ កើតឡើង ក្នុងវិចារេវេរុ ។
 រូបាយតនៈ កើតឡើង ក្នុងសេញ្ញសត្តេនោះ តែចត្តាយតនៈ មិនកើត
 ឡើង ក្នុងអសញ្ញសត្តេនោះទេ រូបាយតនៈ កើតឡើងផង ចត្តាយតនៈ
 កើតឡើងផង ក្នុងបញ្ចវេការេនោះ ។

[៣០៨] ចត្តាយតនៈ កើតឡើង ក្នុងវិណា មនាយតនៈ
 កើតឡើង ក្នុងវិចារេវេរុ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ
 កើតឡើង ក្នុងវិណា ចត្តាយតនៈ កើតឡើង ក្នុងវិចារេវេរុ ។
 មនាយតនៈ កើតឡើង ក្នុងអរូបភពនោះ តែចត្តាយតនៈ មិនកើតឡើង
 ក្នុងអរូបភពនោះទេ មនាយតនៈ កើតឡើងផង ចត្តាយតនៈ កើត
 ឡើងផង ក្នុងបញ្ចវេការេនោះ ។

[៣០៩] ចត្តាយតនៈ កើតឡើង ក្នុងវិណា ធម្មាយតនៈ
 កើតឡើង ក្នុងវិចារេវេរុ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ
 កើតឡើង ក្នុងវិណា ចត្តាយតនៈ កើតឡើង ក្នុងវិចារេវេរុ ។
 ធម្មាយតនៈ កើតឡើង ក្នុងអសញ្ញសត្តេ និងអរូបភពនោះ តែចត្តា-
 យតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងវិចារេវេរុ ធម្មាយតនៈ កើតឡើងផង ចត្តា-
 យតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងបញ្ចវេការេនោះ ។

[៣០២] យត្ត យានយន្តនំ ឧប្បជ្ឈតិ តត្ថ
 រូបាយន្តនំ ឧប្បជ្ឈតិ ។ អាមត្តា ។ យត្ត វា បទ
 រូបាយន្តនំ ឧប្បជ្ឈតិ តត្ថ យានយន្តនំ ឧប្បជ្ឈតិ ។
 រូបាវចរេ តត្ថ រូបាយន្តនំ ឧប្បជ្ឈតិ នោ ច តត្ថ
 យានយន្តនំ ឧប្បជ្ឈតិ កាមាវចរេ តត្ថ រូបាយន្ត-
 នញ្ច ឧប្បជ្ឈតិ យានយន្តនញ្ច ឧប្បជ្ឈតិ ។ [យត្ត
 យានយន្តនំ ឧប្បជ្ឈតិ តត្ថ មនាយន្តនញ្ច ធម្មា-
 យន្តនញ្ច ឯកសនិសំ ធានំ នត្ថំ ឧបរិវារេ សង្កេ-
 តោ ហោតីតិ ជានិត្យំ] ។

[៣០៣] យត្ត យានយន្តនំ ឧប្បជ្ឈតិ តត្ថ
 ធម្មាយន្តនំ ឧប្បជ្ឈតិ ។ អាមត្តា ។ យត្ត វា បទ
 ធម្មាយន្តនំ ឧប្បជ្ឈតិ តត្ថ យានយន្តនំ ឧប្បជ្ឈតិ ។
 រូបាវចរេ អរូបាវចរេ តត្ថ ធម្មាយន្តនំ ឧប្បជ្ឈតិ នោ ច
 តត្ថ យានយន្តនំ ឧប្បជ្ឈតិ កាមាវចរេ តត្ថ ធម្មាយ-
 នញ្ច ឧប្បជ្ឈតិ យានយន្តនញ្ច ឧប្បជ្ឈតិ ។

[៣០៤] យត្ត រូបាយន្តនំ ឧប្បជ្ឈតិ តត្ថ ម-
 នាយន្តនំ ឧប្បជ្ឈតិ ។ មសញ្ញសន្តេ តត្ថ រូបា-
 យន្តនំ ឧប្បជ្ឈតិ នោ ច តត្ថ មនាយន្តនំ ឧប្បជ្ឈតិ

[៣០៥] យានយន្តនំ តត្ថ ឧប្បជ្ឈតិ តត្ថ រូបាយន្តនំ
 តត្ថ ឧប្បជ្ឈតិ ក្នុងទីនោះដែរ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយន្តនំ
 តត្ថ ឧប្បជ្ឈតិ យានយន្តនំ តត្ថ ឧប្បជ្ឈតិ ក្នុងទីនោះដែរ ។
 រូបាយន្តនំ តត្ថ ឧប្បជ្ឈតិ ក្នុងរូបាវចរកាលនោះ តែយានយន្តនំ មិន
 តត្ថ ឧប្បជ្ឈតិ ក្នុងរូបាវចរកាលនោះ រូបាយន្តនំ តត្ថ ឧប្បជ្ឈតិ យាន-
 យន្តនំ តត្ថ ឧប្បជ្ឈតិ ក្នុងកាលាវចរកាលនោះ ។ [បណ្ឌិតបរិវាសន៍
 យានយន្តនំ តត្ថ ឧប្បជ្ឈតិ ក្នុងទីនោះ មនាយន្តនំ ធម្មាយន្តនំ
 ដូចគ្នា ឬផ្សេងគ្នា មិនខាន ក្នុងទីនោះ សេចក្តីសង្កេត មានក្នុងករ-
 ណីយ៍] ។

[៣០៦] យានយន្តនំ តត្ថ ឧប្បជ្ឈតិ តត្ថ ឧប្បជ្ឈតិ
 តត្ថ ឧប្បជ្ឈតិ ក្នុងទីនោះដែរ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយន្តនំ
 តត្ថ ឧប្បជ្ឈតិ យានយន្តនំ តត្ថ ឧប្បជ្ឈតិ ក្នុងទីនោះដែរ ។
 ធម្មាយន្តនំ តត្ថ ឧប្បជ្ឈតិ ក្នុងរូបាវចរកាល និងអរូបាវចរកាលនោះ តែ
 យានយន្តនំ មិនតត្ថ ឧប្បជ្ឈតិ ក្នុងទីនោះ ធម្មាយន្តនំ តត្ថ ឧប្បជ្ឈតិ
 យានយន្តនំ តត្ថ ឧប្បជ្ឈតិ ក្នុងកាលាវចរកាលនោះ ។

[៣០៧] រូបាយន្តនំ តត្ថ ឧប្បជ្ឈតិ តត្ថ មនាយន្តនំ
 តត្ថ ឧប្បជ្ឈតិ ក្នុងទីនោះដែរ ។ រូបាយន្តនំ តត្ថ ឧប្បជ្ឈតិ ក្នុងម-
 ញ្ញសន្តេនោះ តែមនាយន្តនំ មិនតត្ថ ឧប្បជ្ឈតិ ក្នុងមញ្ញសន្តេនោះ

អំពីឧប្បទាន យក

បញ្ចូលការេ តតុ រូបាយតនក្ស ឧប្បជ្ជតិ មនា-
យតនក្ស ឧប្បជ្ជតិ ។ យតុ វា បទ មនាយតនំ
ឧប្បជ្ជតិ តតុ រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ ។ អរូប
តតុ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ លោ ច តតុ រូបាយតនំ
ឧប្បជ្ជតិ បញ្ចូលការេ តតុ មនាយតនក្ស ឧប្បជ្ជតិ
រូបាយតនក្ស ឧប្បជ្ជតិ ។

[៣០៥] យតុ រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តតុ ធម្មា-
យតនំ ឧប្បជ្ជតិ ។ អាមត្តា ។ យតុ វា បទ ធម្មា-
យតនំ ឧប្បជ្ជតិ តតុ រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ ។ អរូប
តតុ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ លោ ច តតុ រូបាយតនំ
ឧប្បជ្ជតិ បញ្ចូលការេ អសញ្ញាសត្តុ តតុ ធម្មាយតនក្ស
ឧប្បជ្ជតិ រូបាយតនក្ស ឧប្បជ្ជតិ ។

[៣០៦] យតុ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តតុ
ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ ។ អាមត្តា ។ យតុ វា បទ
ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តតុ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ ។
អសញ្ញាសត្តុ តតុ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ លោ ច តតុ
មនាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ បញ្ចូលការេ បញ្ចូលការេ តតុ
ធម្មាយតនក្ស ឧប្បជ្ជតិ មនាយតនក្ស ឧប្បជ្ជតិ ។

ប្រាយតនៈ កើតឡើងផង បញ្ចូលការេ កើតឡើងផង ក្នុងបញ្ចូលការេ-
តាភាពនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ កើតឡើង ក្នុងចំណា
ប្រាយតនៈ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មនាយតនៈ កើតឡើង
ក្នុងអរូបតាភាពនោះ តែប្រាយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងអរូបតាភាពនោះទេ មនា-
យតនៈ កើតឡើងផង រូបាយតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងបញ្ចូលការេ-
តាភាពនោះ ។

[៣០៧] រូបាយតនៈ កើតឡើង ក្នុងចំណា ធម្មាយតនៈ កើត
ឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ តើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ កើត
ឡើង ក្នុងចំណា ប្រាយតនៈ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ធម្មា-
យតនៈ កើតឡើង ក្នុងអរូបតាភាពនោះ តែប្រាយតនៈ មិនកើតឡើង
ក្នុងអរូបតាភាពនោះទេ ធម្មាយតនៈ កើតឡើងផង រូបាយតនៈ កើត
ឡើងផង ក្នុងបញ្ចូលការេតា ខ័ណ្ឌអសញ្ញាសត្តុនោះ ។

[៣០៨] មនាយតនៈ កើតឡើង ក្នុងចំណា ធម្មាយតនៈ
កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ តើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ
កើតឡើង ក្នុងចំណា មនាយតនៈ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
ធម្មាយតនៈ កើតឡើង ក្នុងអសញ្ញាសត្តុនោះ តែមនាយតនៈ មិន
កើតឡើង ក្នុងអសញ្ញាសត្តុនោះទេ ធម្មាយតនៈ កើតឡើងផង មនា-
យតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងបញ្ចូលការេតា ខ័ណ្ឌបញ្ចូលការេតាភាពនោះ ។

[៣១៧] យស្ស យត្ថ ចត្តាយតធំ ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ សោតាយតធំ ឧប្បជ្ជតិ ។ សចត្តុកាធំ
 អសោតកាធំ ឧបបជ្ជត្តាធំ តេសំ តត្ថ ចត្តាយតធំ
 ឧប្បជ្ជតិ ខោ ច តេសំ តត្ថ សោតាយតធំ ឧប្បជ្ជតិ
 សចត្តុកាធំ សសោតកាធំ ឧបបជ្ជត្តាធំ តេសំ តត្ថ
 ចត្តាយតធំ ឧប្បជ្ជតិ សោតាយតធំ ឧប្បជ្ជតិ ។
 យស្ស វា បធ យត្ថ សោតាយតធំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 តត្ថ ចត្តាយតធំ ឧប្បជ្ជតិ ។ សសោតកាធំ
 អចត្តុកាធំ ឧបបជ្ជត្តាធំ តេសំ តត្ថ សោតាយតធំ
 ឧប្បជ្ជតិ ខោ ច តេសំ តត្ថ ចត្តាយតធំ ឧប្បជ្ជតិ
 សសោតកាធំ សចត្តុកាធំ ឧបបជ្ជត្តាធំ តេសំ តត្ថ
 សោតាយតធំ ឧប្បជ្ជតិ ចត្តាយតធំ ឧប្បជ្ជតិ ។
 [សង្កត្តំ យស្សត្ថសទិសំ] ។

[៣១៨] យស្ស យត្ថ ចត្តាយតធំ ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ ចត្តាយតធំ ឧប្បជ្ជតិ ។ អាមត្តា ។

[៣១៧] ចត្តាយតធំ: របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងវិណា
 សោតាយតធំ: របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរ ។ ពួក
 សត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ មិនមានសោត: កាលចាប់បដិសន្ធិ ចត្តា-
 យតធំ: របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែសោតាយតធំ:
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកប
 ដោយចក្ខុ ប្រកបដោយសោត: កាលចាប់បដិសន្ធិ ចត្តាយតធំ: របស់
 សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង សោតាយតធំ: កើតឡើងផង ក្នុងទី
 នោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតធំ: របស់សត្វណា កើតឡើង
 ក្នុងវិណា ចត្តាយតធំ: របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរ
 ឬ ។ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយសោត: មិនមានចក្ខុ កាលចាប់
 បដិសន្ធិ សោតាយតធំ: របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 តែចត្តាយតធំ: របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួក
 សត្វ ដែលប្រកបដោយសោត: ប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ
 សោតាយតធំ: របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង ចត្តាយតធំ: កើត
 ឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ [សេចក្តីដែលលោកបម្រើឆ្លាតវៃ យស្ស
 តែដូចគ្នា] ។

[៣១៨] ចត្តាយតធំ: របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងវិណា
 ចត្តាយតធំ: របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរ ។ តើ ។

យស្ស វា បទ យត្ត ចម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 តត្ថ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ ។ អចត្តកានំ ឧបបជ្ជ-
 ញានំ តេសំ តត្ថ ចម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ ឆោ ច តេសំ
 តត្ថ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ សចត្តកានំ ឧបបជ្ជញ្ញានំ
 តេសំ តត្ថ ចម្មាយតនពក្ខ ឧប្បជ្ជតិ មនាយតនពក្ខ
 ឧប្បជ្ជតិ ។

(៣១៧) យស្ស ចត្តាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 សោតាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ ។ អចត្តកានំ សសោ-
 តកានំ ឧបបជ្ជញ្ញានំ តេសំ ចត្តាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ
 ឆោ ច តេសំ សោតាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ សទ្ទេសំ
 ចវត្តានំ អចត្តកានំ អសោតកានំ ឧបបជ្ជញ្ញានំ
 តេសំ ចត្តាយតនពក្ខ ឧប្បជ្ជតិ សោតាយតនពក្ខ
 ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បទ សោតាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស ចត្តាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ ។ អសោតកានំ
 សចត្តកានំ ឧបបជ្ជញ្ញានំ តេសំ សោតាយតនំ

មួយយ៉ាងទៀត ចម្មាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងចំណា
 មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ
 ដែលមិនមានចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ ចម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 កើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើត
 ឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចិត្ត កាលចាប់បដិ-
 សន្ធិ ចម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង មនាយតនៈ
 កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

(៣១៧) ចត្តាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង សោតា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិន
 មានចក្ខុ ប្រកបដោយសោតៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ ចត្តាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែសោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចក្ខុ មិន
 មានសោតៈ កាលចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ ចត្តាយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង សោតាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ចត្តាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានសោតៈ
 ប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ

ឧប្បន្នតិ លោ ច តេសំ ចត្តាយតនំ ឧប្បន្នតិ សព្វេសំ
ចវន្តានំ អសោភកានំ អចត្តកកានំ ឧបបន្នន្តានំ តេសំ
សោតាយតនញ្ច ឧប្បន្នតិ ចត្តាយតនញ្ច ឧប្បន្នតិ ។

[៣២០] យស្ស ចត្តាយតនំ ឧប្បន្នតិ តស្ស
យាធាយតនំ ឧប្បន្នតិ ។ អចត្តកកានំ សយានកា-
នំ ឧបបន្នន្តានំ តេសំ ចត្តាយតនំ ឧប្បន្នតិ លោ
ច តេសំ យាធាយតនំ ឧប្បន្នតិ សព្វេសំ ច-
វន្តានំ អចត្តកកានំ អយានកានំ ឧបបន្នន្តានំ តេសំ
ចត្តាយតនញ្ច ឧប្បន្នតិ យាធាយតនញ្ច ឧប្បន្នតិ ។
យស្ស នំ បទ យាធាយតនំ ឧប្បន្នតិ តស្ស
ចត្តាយតនំ ឧប្បន្នតិ ។ អយានកានំ សចត្ត-
កានំ ឧបបន្នន្តានំ តេសំ យាធាយតនំ ឧប្បន្នតិ លោ
ច តេសំ ចត្តាយតនំ ឧប្បន្នតិ សព្វេសំ ចវន្តានំ
អយានកានំ អចត្តកកានំ ឧបបន្នន្តានំ តេសំ យាធា-
យតនញ្ច ឧប្បន្នតិ ចត្តាយតនញ្ច ឧប្បន្នតិ ។

មិនភីតឡើង តែច្បាយគនៈ របស់សត្វទាំងឡាយ មិនមែនជាមិន
ភីតឡើងទេ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានឃាតៈ មិនមានចក្ខុ
កាលច្បុក កាលចាប់បដិសន្ធិ សោតាយគនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
ភីតឡើងផង ចត្តាយគនៈ មិនភីតឡើងផង ។

[៣២០] ចត្តាយគនៈ របស់សត្វណា មិនភីតឡើង ឃាតាយ-
គនៈ របស់សត្វនោះ មិនភីតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិន
មានចក្ខុ ប្រកបដោយឃាតៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ ចត្តាយគនៈ របស់
សត្វទាំងនោះ មិនភីតឡើង តែឃាតាយគនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
មិនមែនជាមិនភីតឡើងទេ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចក្ខុ មិន
មានឃាតៈ កាលច្បុក កាលចាប់បដិសន្ធិ ចត្តាយគនៈ របស់
សត្វទាំងនោះ មិនភីតឡើងផង ឃាតាយគនៈ មិនភីតឡើង
ផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ឃាតាយគនៈ របស់សត្វណា មិនភីត
ឡើង ចត្តាយគនៈ របស់សត្វនោះ មិនភីតឡើងដែរឬ ។ ពួក
សត្វ ដែលមិនមានឃាតៈ ប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ ឃាតា-
យគនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនភីតឡើង តែចត្តាយគនៈ របស់សត្វ
ទាំងនោះ មិនមែនជាមិនភីតឡើងទេ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមាន
ឃាតៈ មិនមានចក្ខុ កាលច្បុក កាលចាប់បដិសន្ធិ ឃាតាយគនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ មិនភីតឡើងផង ចត្តាយគនៈ មិនភីតឡើងផង ។

(៣២០) យស្ស ចត្តាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ តស្ស
 រូបាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ ។ អចត្តុកានំ សរូបកានំ
 ទុបបដ្ឋង្គានំ តេសំ ចត្តាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ ហោ ច
 តេសំ រូបាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចវង្គានំ អរូប-
 កានំ ទុបបដ្ឋង្គានំ តេសំ ចត្តាយតនពញ ទុប្បជ្ជតិ
 រូបាយតនពញ ទុប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បទ រូបា-
 យតនំ ទុប្បជ្ជតិ តស្ស ចត្តាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ ។
 អាមត្តា ។

(៣២២) យស្ស ចត្តាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ តស្ស
 មនាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ ។ អចត្តុកានំ សចិត្តកានំ
 ទុបបដ្ឋង្គានំ តេសំ ចត្តាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ ហោ ច
 តេសំ មនាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចវង្គានំ អចិត្ត-
 កានំ ទុបបដ្ឋង្គានំ តេសំ ចត្តាយតនពញ ទុប្បជ្ជតិ
 មនាយតនពញ ទុប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បទ មនា-
 យតនំ ទុប្បជ្ជតិ តស្ស ចត្តាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ ។
 អាមត្តា ។

(៣២១) ចត្តាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ប្រាយ-
 តនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងដែរឡើយ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានចក្ខុ
 ប្រកបដោយរូប កាលចាប់បដិសន្ធិ ចត្តាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនកើតឡើង តែប្រាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើត
 ឡើងទេ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានរូប កាលច្យុត កាលចាប់បដិ-
 សន្ធិ ចត្តាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ប្រាយតនៈ
 មិនកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ប្រាយតនៈ របស់សត្វណា មិន
 កើតឡើង ចត្តាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងដែរឡើយ ។ អើ ។

(៣២២) ចត្តាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង មនាយ-
 តនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងដែរឡើយ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមាន
 ចក្ខុ ប្រកបដោយចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ ចត្តាយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែន
 ជាមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចិត្ត កាលច្យុត
 កាលចាប់បដិសន្ធិ ចត្តាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង
 មនាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់
 សត្វណា មិនកើតឡើង ចត្តាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង
 ដែរឡើយ ។ អើ ។

[៣៤៣] យស្ស ចក្ខាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ តស្ស
 ធម្មាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ ។ អនត្តុកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ ចក្ខាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ ខោ ច តេសំ ធម្មាយ-
 តនំ ទុប្បជ្ជតិ សទ្ធភេសំ ចវន្តានំ តេសំ ចក្ខាយ-
 តនញ្ច ទុប្បជ្ជតិ ធម្មាយតនញ្ច ទុប្បជ្ជតិ ។ យស្ស
 វា បទ ធម្មាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ តស្ស ចក្ខាយតនំ
 ទុប្បជ្ជតិ ។ អាមត្តា ។

[៣៤៤] យស្ស យានាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ តស្ស
 រូនាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ ។ អយានកានំ សរូប-
 កានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ យានាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ ខោ
 ច តេសំ រូនាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ សទ្ធភេសំ ចវន្តានំ
 អរូបកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ យានាយតនញ្ច
 ទុប្បជ្ជតិ រូនាយតនញ្ច ទុប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បទ
 រូនាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ តស្ស យានាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ ។
 អាមត្តា ។

[៣៤៣] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ធម្ម-
 យកនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងដែរ ។ ពួកសត្វ ដែល
 មិនមានចក្ខុ កាលពាប់បដិសន្ធិ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 កើតឡើង តែធម្មាយកនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើត
 ឡើងទេ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលច្យុត ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ មិនកើតឡើងផង ធម្មាយកនៈ មិនកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត ធម្មាយកនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ចក្ខាយតនៈ របស់
 សត្វនោះ មិនកើតឡើងដែរ ។ អើ ។

[៣៤៤] យានាយកនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង រូបា-
 យកនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងដែរ ។ ពួកសត្វ ដែលមិន
 មានយានៈ ប្រកបដោយរូប កាលពាប់បដិសន្ធិ យានាយកនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែរូបាយកនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 មែនជាមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានរូប កាលច្យុត
 កាលពាប់បដិសន្ធិ យានាយកនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង
 ផង រូបាយកនៈ មិនកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយកនៈ
 របស់សត្វណា មិនកើតឡើង យានាយកនៈ របស់សត្វនោះ មិន
 កើតឡើងដែរ ។ អើ ។

[៣២៥] យស្ស យានាយតធំ ទុប្បជ្ជតិ តស្ស
 មនាយតធំ ទុប្បជ្ជតិ ។ អយានកាធំ សចិត្តកាធំ
 ទុបបដ្ឋង្គាធំ តេសំ យានាយតធំ ទុប្បជ្ជតិ លោ ច
 តេសំ មនាយតធំ ទុប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចវ្តាធំ អចិត្ត-
 កាធំ ទុបបដ្ឋង្គាធំ តេសំ យានាយតធំ ទុប្បជ្ជតិ
 មនាយតធំ ទុប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បទ មនា-
 យតធំ ទុប្បជ្ជតិ តស្ស យានាយតធំ ទុប្បជ្ជតិ ។
 អាមន្តា ។

[៣២៦] យស្ស យានាយតធំ ទុប្បជ្ជតិ តស្ស
 ធម្មាយតធំ ទុប្បជ្ជតិ ។ អយានកាធំ ទុបបដ្ឋង្គាធំ
 តេសំ យានាយតធំ ទុប្បជ្ជតិ លោ ច តេសំ ធម្មាយតធំ
 ទុប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចវ្តាធំ តេសំ យានាយតធំ
 ទុប្បជ្ជតិ ធម្មាយតធំ ទុប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បទ
 ធម្មាយតធំ ទុប្បជ្ជតិ តស្ស យានាយតធំ ទុប្បជ្ជ-
 តិ ។ អាមន្តា ។

[៣២៥] យានាយតធំ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង បរា-
 យតធំ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងដែរ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមាន
 យានៈ ប្រកបដោយចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ យានាយតធំ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែមនាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 មែនជាមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចិត្ត កាលច្បុក
 កាលចាប់បដិសន្ធិ យានាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង
 ផង មនាយតធំ មិនកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតធំ
 របស់សត្វណា មិនកើតឡើង យានាយតធំ របស់សត្វនោះ មិន
 កើតឡើងដែរ ។ អើ ។

[៣២៦] យានាយតធំ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ធម្មា-
 យតធំ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងដែរ ។ ពួកសត្វ ដែលមិន
 មានយានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ យានាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 កើតឡើង តែធម្មាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង
 ទេ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលច្បុក យានាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនកើតឡើងផង ធម្មាយតធំ មិនកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត
 ធម្មាយតធំ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង យានាយតធំ របស់សត្វ
 នោះ មិនកើតឡើងដែរ ។ អើ ។

[៣២៧] យស្ស រូបាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ តស្ស
 មនាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ ។ អរូបកានំ ទុបបដ្ឋន្តានំ
 តេសំ រូបាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ ឆោ ច តេសំ មនា-
 យតនំ ទុប្បជ្ជតិ សទ្ធិសំ ចវន្តានំ តេសំ រូបាយត-
 នញ្ច ទុប្បជ្ជតិ មនាយតនញ្ច ទុប្បជ្ជតិ ។ យស្ស
 វា បទ មនាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ តស្ស រូបាយតនំ
 ទុប្បជ្ជតិ ។ អចិត្តកានំ ទុបបដ្ឋន្តានំ តេសំ មនា-
 យតនំ ទុប្បជ្ជតិ ឆោ ច តេសំ រូបាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ
 សទ្ធិសំ ចវន្តានំ តេសំ មនាយតនញ្ច ទុប្បជ្ជតិ
 រូបាយតនញ្ច ទុប្បជ្ជតិ ។

[៣២៨] យស្ស រូបាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ តស្ស
 ធម្មាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ ។ អរូបកានំ ទុបបដ្ឋន្តានំ
 តេសំ រូបាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ ឆោ ច តេសំ ធម្មាយ-
 តនំ ទុប្បជ្ជតិ សទ្ធិសំ ចវន្តានំ តេសំ រូបាយត-
 នញ្ច ទុប្បជ្ជតិ ធម្មាយតនញ្ច ទុប្បជ្ជតិ ។ យស្ស
 វា បទ ធម្មាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ តស្ស រូបាយតនំ ទុប្ប-
 ជ្ជតិ ។ អាមច្ឆា ។

[៣២៧] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង មនា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិន
 មានរូប កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើត
 ឡើង តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង
 ទេ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលច្យុត រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 កើតឡើងផង មនាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត
 មនាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ
 មិនកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ
 មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែរូបាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វទាំងអស់ កាល
 ច្យុត មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង រូបាយតនៈ
 មិនកើតឡើងផង ។

[៣២៨] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ធម្មា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិន
 មានរូប កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើត
 ឡើង តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង
 ទេ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលច្យុត រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 កើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង រូបាយតនៈ របស់សត្វ

[៣២៩] យស្ស មនាយកនំ ទុប្បជ្ជតិ តស្ស
 ធម្មាយកនំ ទុប្បជ្ជតិ ។ អធិត្តកាណំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ មនាយកនំ ទុប្បជ្ជតិ ខោ ច តេសំ ធម្មា-
 យកនំ ទុប្បជ្ជតិ សទ្ធិសំ ចវន្តានំ តេសំ មនាយ-
 កនំ ទុប្បជ្ជតិ ធម្មាយកនំ ទុប្បជ្ជតិ ។ យស្ស
 វា បទ ធម្មាយកនំ ទុប្បជ្ជតិ តស្ស មនាយកនំ
 ទុប្បជ្ជតិ ។ អាមន្តា ។

[៣៣០] យត្ថ ចក្ខាយកនំ ទុប្បជ្ជតិ តត្ថ សោ-
 តាយកនំ ទុប្បជ្ជតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បទ
 សោតាយកនំ ទុប្បជ្ជតិ តត្ថ ចក្ខាយកនំ ទុប្បជ្ជតិ ។
 អាមន្តា ។

[៣៣១] យត្ថ ចក្ខាយកនំ ទុប្បជ្ជតិ តត្ថ
 យាធាយកនំ ទុប្បជ្ជតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បទ
 យាធាយកនំ ទុប្បជ្ជតិ តត្ថ ចក្ខាយកនំ ទុប្បជ្ជតិ ។
 វូចាវចរេ តត្ថ យាធាយកនំ ទុប្បជ្ជតិ ខោ ច តត្ថ
 ចក្ខាយកនំ ទុប្បជ្ជតិ អសញ្ញសទ្ធិ អរូបេ តត្ថ យា-
 ធាយកនំ ទុប្បជ្ជតិ ចក្ខាយកនំ ទុប្បជ្ជតិ ។

[៣២៩] មនាយកនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង មន្ត-
 យកនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមាន
 ចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយកនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង
 នៃធម្មាយកនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ពួក
 សត្វទាំងអស់ កាលច្បុក មនាយកនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើត
 ឡើងផង ធម្មាយកនៈ មិនកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មា-
 យកនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង មនាយកនៈ របស់សត្វនោះ
 មិនកើតឡើងដែរឬ ។ អើ ។

[៣៣០] ចក្ខាយកនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា សោតាយ-
 កនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 សោតាយកនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខាយកនៈ មិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[៣៣១] ចក្ខាយកនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា យាធាយ-
 កនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 យាធាយកនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខាយកនៈ មិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ យាធាយកនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងប្រាសាទនោះ
 នៃចក្ខាយកនៈ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ យាធាយកនៈ
 មិនកើតឡើងផង ចក្ខាយកនៈ មិនកើតឡើងផង ក្នុងអសញ្ញសត្វ និង
 ក្នុងអរូបេកនោះ ។

[៣៣២] យត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ឈតិ តត្ថ រូបា-
 យតនំ នុប្បជ្ឈតិ ។ អសញ្ញាសត្តេ តត្ថ ចក្ខាយតនំ
 នុប្បជ្ឈតិ ឃោ ច តត្ថ រូបាយតនំ នុប្បជ្ឈតិ អរូបេ តត្ថ
 ចក្ខាយតនពញ ។ នុប្បជ្ឈតិ រូបាយតនពញ នុប្បជ្ឈតិ ។
 យត្ថ វា បទ រូបាយតនំ នុប្បជ្ឈតិ តត្ថ ចក្ខាយតនំ
 នុប្បជ្ឈតិ ។ អាមន្តា ។

[៣៣៣] យត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ឈតិ តត្ថ
 មនាយតនំ នុប្បជ្ឈតិ ។ អរូបេ តត្ថ ចក្ខាយតនំ
 នុប្បជ្ឈតិ ឃោ ច តត្ថ មនាយតនំ នុប្បជ្ឈតិ អសញ្ញា-
 សត្តេ តត្ថ ចក្ខាយតនពញ នុប្បជ្ឈតិ មនាយតនពញ
 នុប្បជ្ឈតិ ។ យត្ថ វា បទ មនាយតនំ នុប្បជ្ឈតិ
 តត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ឈតិ ។ អាមន្តា ។

[៣៣៤] យត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ឈតិ តត្ថ ធម្មា-
 យតនំ នុប្បជ្ឈតិ ។ នុប្បជ្ឈតិ ។ យត្ថ វា បទ ធម្មា-
 យតនំ នុប្បជ្ឈតិ តត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ឈតិ ។
 ធម្មា ។

[៣៣៥] ចក្ខាយតនៈ មិនភីតឡើង ក្នុងវិណា រូបាមនាៈ
 មិនភីតឡើង ក្នុងវិទានវដ្ឋេ ។ ចក្ខាយតនៈ មិនភីតឡើង ក្នុង
 អសញ្ញាសត្តនោះ តែរូបាយតនៈ មិនមែនជាមិនភីតឡើង ក្នុងវិទាន
 ។ ចក្ខាយតនៈ មិនភីតឡើងផង រូបាយតនៈ មិនភីតឡើងផង ក្នុង
 អរូបតនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ មិនភីតឡើង ក្នុងវិ-
 ណា ចក្ខាយតនៈ មិនភីតឡើង ក្នុងវិទានវដ្ឋេ ។ អើ ។

[៣៣៦] ចក្ខាយតនៈ មិនភីតឡើង ក្នុងវិណា មនាយ-
 តនៈ មិនភីតឡើង ក្នុងវិទានវដ្ឋេ ។ ចក្ខាយតនៈ មិនភីតឡើង
 ក្នុងអរូបតនោះ តែមនាយតនៈ មិនមែនជាមិនភីតឡើង ក្នុងវិទាន
 ។ ចក្ខាយតនៈ មិនភីតឡើងផង មនាយតនៈ មិនភីតឡើងផង
 ក្នុងអសញ្ញាសត្តនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ មិនភីតឡើង
 ក្នុងវិណា ចក្ខាយតនៈ មិនភីតឡើង ក្នុងវិទានវដ្ឋេ ។ អើ ។

[៣៣៧] ចក្ខាយតនៈ មិនភីតឡើង ក្នុងវិណា ធម្មាយតនៈ
 មិនភីតឡើង ក្នុងវិទានវដ្ឋេ ។ ចក្ខាយតនៈ មិនភីតឡើង ក្នុង
 ធម្មាយតនៈ មិនភីតឡើង ក្នុងវិណា ចក្ខាយតនៈ មិនភីតឡើង
 ក្នុងវិទានវដ្ឋេ ។ មិនមែនទេ ។

អំណាចសីល យក

[៣៣៥] យត្ត យានាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ តត្ថ
 រូបាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ ។ រូបាវចរេ តត្ថ យានាយ-
 តនំ ទុប្បជ្ជតិ ខោ ច តត្ថ រូបាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ
 អរូបេ តត្ថ យានាយតនពញ ទុប្បជ្ជតិ រូបាយតនពញ
 ទុប្បជ្ជតិ ។ យត្ត វា បទ រូបាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ
 តត្ថ យានាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ ។ អាមត្តា ។

[៣៣៦] យត្ត យានាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ តត្ថ
 មនាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ ។ រូបាវចរេ អរូបាវចរេ តត្ថ
 យានាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ ខោ ច តត្ថ មនាយតនំ
 ទុប្បជ្ជតិ អសញ្ញាសត្តេ តត្ថ យានាយតនពញ ទុប្ប-
 ជ្ជតិ មនាយតនពញ ទុប្បជ្ជតិ ។ យត្ត វា បទ មនា-
 យតនំ ទុប្បជ្ជតិ តត្ថ យានាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ ។
 អាមត្តា ។

[៣៣៧] យត្ត យានាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ តត្ថ
 ធម្មាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ ។ ទុប្បជ្ជតិ ។ យត្ត វា បទ
 ធម្មាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ តត្ថ យានាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ ។
 ទតិ ។

អំណាចសីល យក

[៣៣៥] យានាយតនៈ មិនភីតឡើង ក្នុងវិណា រូបាយ-
 តនៈ មិនភីតឡើង ក្នុងវិហារវដ្ឋរូ ។ យានាយតនៈ មិនភីតឡើង
 ក្នុងរូបាវចរកតនា ខែរូបាយតនៈ មិនមែនជាមិនភីតឡើង ក្នុងវិហារ
 ខេ យានាយតនៈ មិនភីតឡើងផង រូបាយតនៈ មិនភីតឡើងផង
 ក្នុងអរូបកតនា ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ មិនភីតឡើង ក្នុងវិ-
 ណា យានាយតនៈ មិនភីតឡើង ក្នុងវិហារវដ្ឋរូ ។ ភី ។

[៣៣៦] យានាយតនៈ មិនភីតឡើង ក្នុងវិណា មនាយ-
 តនៈ មិនភីតឡើង ក្នុងវិហារវដ្ឋរូ ។ យានាយតនៈ មិនភីតឡើង
 ក្នុងរូបាវចរកត និងអរូបាវចរកតនា ខែមនាយតនៈ មិនមែនជាមិន
 ភីតឡើង ក្នុងវិហារវដ្ឋរូ យានាយតនៈ មិនភីតឡើងផង មនាយតនៈ
 មិនភីតឡើងផង ក្នុងអសញ្ញាសត្តនាវដ្ឋរូ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនា-
 យតនៈ មិនភីតឡើង ក្នុងវិណា យានាយតនៈ មិនភីតឡើង ក្នុង
 វិហារវដ្ឋរូ ។ ភី ។

[៣៣៧] យានាយតនៈ មិនភីតឡើង ក្នុងវិណា ធម្មា-
 យតនៈ មិនភីតឡើង ក្នុងវិហារវដ្ឋរូ ។ ភីតឡើង ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត ធម្មាយតនៈ មិនភីតឡើង ក្នុងវិណា យានាយតនៈ មិន
 ភីតឡើង ក្នុងវិហារវដ្ឋរូ ។ មិនមែនជា ។

[៣៣៨] យត្ត រូបាយតនំ នុប្បជ្ជតិ តត្ថ ម-
 នាយតនំ នុប្បជ្ជតិ ។ នុប្បជ្ជតិ ។ យត្ត វា បទ
 មនាយតនំ នុប្បជ្ជតិ តត្ថ រូបាយតនំ នុប្បជ្ជតិ ។
 នុប្បជ្ជតិ ។

[៣៣៩] យត្ត រូបាយតនំ នុប្បជ្ជតិ តត្ថ ធម្មា-
 យតនំ នុប្បជ្ជតិ ។ នុប្បជ្ជតិ ។ យត្ត វា បទ
 ធម្មាយតនំ នុប្បជ្ជតិ តត្ថ រូបាយតនំ នុប្បជ្ជតិ ។
 នុប្បជ្ជតិ ។

[៣៤០] យត្ត មនាយតនំ នុប្បជ្ជតិ តត្ថ ធម្មា-
 យតនំ នុប្បជ្ជតិ ។ នុប្បជ្ជតិ ។ យត្ត វា បទ
 ធម្មាយតនំ នុប្បជ្ជតិ តត្ថ មនាយតនំ នុប្បជ្ជតិ ។
 នុប្បជ្ជតិ ។

[៣៤១] យស្ស យត្ត ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ សោតាយតនំ នុប្បជ្ជតិ ។ អចក្កកា-
 នំ សសោតកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខា-
 យតនំ នុប្បជ្ជតិ លោ ច តេសំ តត្ថ សោតាយតនំ
 នុប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចវន្តានំ អចក្កកានំ អសោតកានំ

[៣៤២] រូបាយតនំ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា បនាយតនៈ
 មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឡើយ ។ កើតឡើង ។ មួយយ៉ាងទៀត
 មនាយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ មិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះឡើយ ។ កើតឡើង ។

[៣៤៣] រូបាយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ
 មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឡើយ ។ កើតឡើង ។ មួយយ៉ាងទៀត
 ធម្មាយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ មិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះឡើយ ។ មិនមានទេ ។

[៣៤៤] មនាយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ
 មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឡើយ ។ កើតឡើង ។ មួយយ៉ាងទៀត
 ធម្មាយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា មនាយតនៈ មិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះឡើយ ។ មិនមានទេ ។

[៣៤៥] ចក្ខាយតនៈ លេសសក្កណា មិនកើតឡើង ក្នុងទី
 ណា សោតាយតនៈ លេសសក្កនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឡើយ ។
 តួសក្ក ដែលមិនមានចក្ក ប្រកបដោយសោតៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ
 ចក្ខាយតនៈ លេសសក្កនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែ
 សោតាយតនៈ លេសសក្កនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទី
 នោះទេ តួសក្កនោះ ដែលមិនមានចក្ក មិនមានសោតៈ កាលចក្ក

ឧបបន្តបន្ត គេសំ តតុ ចក្ខុយតនពញ ឧប្បជ្ជតិ
 សោតាយតនពញ ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បទ យតុ
 សោតាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស តតុ ចក្ខុយតនំ
 ឧប្បជ្ជតិ ។ អសោតកានំ សចក្កកានំ ឧបបន្ត-
 បន្ត គេសំ តតុ សោតាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ យោ ច
 គេសំ តតុ ចក្ខុយតនំ ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចវន្តានំ
 អសោតកានំ អចក្កកានំ ឧបបន្តបន្ត គេសំ តតុ
 សោតាយតនពញ ឧប្បជ្ជតិ ចក្ខុយតនពញ ឧប្បជ្ជតិ
 ។ បេ ។

(៣៤២) យស្ស យតុ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស តតុ ឧប្បាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ ។ អចិត្តកានំ ឧ-
 បបន្តបន្ត គេសំ តតុ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ យោ ច
 គេសំ តតុ ឧប្បាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចវន្តានំ គេសំ
 តតុ មនាយតនពញ ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បាយតនពញ ឧប្បជ្ជតិ ។
 យស្ស វា បទ យតុ ឧប្បាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 តតុ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ ។ អាមត្តា ។

កាលចាប់បដិសន្ធិ ចន្ទាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ បិណ្ឌីនប្បវ្រ្តវេនី
 សោតាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 សោតាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ
 របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមាន
 សោតៈ ប្រកបដោយចក្ក កាលចាប់បដិសន្ធិ សោតាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វទាំងអស់
 ដែលមិនមានសោតៈ មិនមានចក្ក កាលចាប់បដិសន្ធិ
 សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ចក្ខុយតនៈ
 មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ បេ ។

(៣៤២) មនាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
 ឧប្បាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ។ ពួក
 សត្វ ដែលមិនមានចក្ក កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែឧប្បាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលចាប់
 មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ឧប្បាយតនៈ មិន
 កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ឧប្បាយតនៈ របស់សត្វ
 ណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិន
 កើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ។ អេ ។

[៣៤៣] យស្ស ចក្ខាយនតំ ឧប្បជ្ឈិតុ តស្ស សោតាយនតំ ឧប្បជ្ឈិតុតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស វា បទ សោតាយនតំ ឧប្បជ្ឈិតុ តស្ស ចក្ខាយនតំ ឧប្បជ្ឈិតុតិ ។ អាមត្តា ។

[៣៤៤] យស្ស ចក្ខាយនតំ ឧប្បជ្ឈិតុ តស្ស យាណាយនតំ ។ បេ ។ រូបាយនតំ មនាយនតំ ធម្មាយនតំ ឧប្បជ្ឈិតុតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស វា បទ ធម្មាយនតំ ឧប្បជ្ឈិតុ តស្ស ចក្ខាយនតំ ឧប្បជ្ឈិតុតិ ។ អាមត្តា ។ បេ ។

[៣៤៥] យស្ស យាណាយនតំ ។ បេ ។ រូបាយនតំ មនាយនតំ ឧប្បជ្ឈិតុ តស្ស ធម្មាយនតំ ឧប្បជ្ឈិតុតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស វា បទ ធម្មាយនតំ ឧប្បជ្ឈិតុ តស្ស មនាយនតំ ឧប្បជ្ឈិតុតិ ។ អាមត្តា ។

[៣៤៦] យតុ ចក្ខាយនតំ ឧប្បជ្ឈិតុ ។ បេ ។ [យតុកំ បច្ចុប្បន្នេបិ អតីតេបិ អនាគតេបិ បច្ចុប្បន្នេនាតីតេបិ^(១) បច្ចុប្បន្នេនាគតេបិ អតីតេនាណតេបិ^(២) សព្វតុ សនិសំ ឧប្បជ្ឈិតុ ឧប្បជ្ឈិតុតិ នាម អតិរេកំ កាតវ្យំ] ។

១ ឧ. បច្ចុប្បន្នកំលេបិ ។ ២ ឧ. បច្ចុប្បន្នាគតលេបិ អតីតាគតលេបិ ។

[៣៤៧] ចក្ខុយនតំ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ សោតាយនតំ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយដែរ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយនតំ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ចក្ខុយនតំ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយដែរ ។ អើ ។

[៣៤៨] ចក្ខុយនតំ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ យាណាយនតំ របស់សត្វនោះ ។ បេ ។ រូបាយនតំ មនាយនតំ ធម្មាយនតំ កើតឡើងហើយដែរ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយនតំ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ចក្ខុយនតំ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយដែរ ។ អើ ។ បេ ។

[៣៤៩] យាណាយនតំ របស់សត្វនោះ ។ បេ ។ រូបាយនតំ មនាយនតំ កើតឡើងហើយ ធម្មាយនតំ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយដែរ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយនតំ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ មនាយនតំ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយដែរ ។ អើ ។

[៣៥០] ចក្ខុយនតំ កើតឡើងហើយ ក្នុងខ័ណ្ឌ ។ បេ ។ [ប្រយោគ ដែលប្រកបដោយនាស្យាវ ក្នុងខ័ណ្ឌ ជាភាស្យប្រវិចារន្តា ចាំដល់ ក្នុងបច្ចុប្បន្នកំ ក្នុងអតីតកំ ក្នុងអនាគតកំ ក្នុងអតីតដ៏បច្ចុប្បន្នកំ ក្នុងអនាគតដ៏បច្ចុប្បន្នកំ ក្នុងអនាគតដ៏អតីតកំ បច្ចុប្បន្ន តប្បឡើងក្រសែត ត្រូវបានដឹង កើតឡើង កើតឡើងហើយ] ។

[៣៤៧] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្ត

តស្ស តត្ថ សោតាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្តាតិ ។ អាមត្តា ។

យស្ស នំ បទ យត្ថ សោតាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្ត តស្ស

តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្តាតិ ។ អាមត្តា ។

[៣៤៨] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្ត

តស្ស តត្ថ យានាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្តាតិ ។ រូបាវច-

រនំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្ត យោ ច

តេសំ តត្ថ យានាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្ត កាមាវចរនំ

តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្ត យានាយត-

នំ ឧប្បជ្ឈិត្ត ។ យស្ស នំ បទ យត្ថ យាន-

យតនំ ឧប្បជ្ឈិត្ត តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្តា-

តិ ។ អាមត្តា ។

[៣៤៩] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុង

ចំណា សោតាយតនៈ របស់សត្វឃោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ

ដែរឬ ។ អើ ។ ប្តូរយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា

កើតឡើងហើយ ក្នុងចំណា ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង

ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[៣៥០] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទី

ណា យានាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរ

ឬ ។ ចក្ខាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ជាត្រូវចេះនោះ កើតឡើងហើយ

ក្នុងទីនោះ តែយានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ

ក្នុងទីនោះទេ ចក្ខាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ជាកាមាវចរនោះ កើត

ឡើងហើយផង យានាយតនៈ កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

ប្តូរយ៉ាងទៀត យានាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុង

ចំណា ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរ

ឬ ។ អើ ។

[៣៤៧] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បន្នត្ថ
 តស្ស តត្ថ រូបាយតនំ ឧប្បន្នត្ថាតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វា បទ យត្ថ រូបាយតនំ ឧប្បន្នត្ថ តស្ស
 តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បន្នត្ថាតិ ។ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ
 តត្ថ រូបាយតនំ ឧប្បន្នត្ថ នោ ត តេសំ តត្ថ ចក្ខា-
 យតនំ ឧប្បន្នត្ថ បញ្ចវេកាវាទំ តេសំ តត្ថ រូបា-
 យតនញ្ច ឧប្បន្នត្ថ ចក្ខាយតនញ្ច ឧប្បន្នត្ថ ។

[៣៥០] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បន្នត្ថ
 តស្ស តត្ថ មនាយតនំ ឧប្បន្នត្ថាតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វា បទ យត្ថ មនាយតនំ ឧប្បន្នត្ថ តស្ស
 តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បន្នត្ថាតិ ។ អរូបាទំ តេសំ
 តត្ថ មនាយតនំ ឧប្បន្នត្ថ នោ ច តេសំ តត្ថ
 ចក្ខាយតនំ ឧប្បន្នត្ថ បញ្ចវេកាវាទំ តេសំ តត្ថ
 មនាយតនញ្ច ឧប្បន្នត្ថ ចក្ខាយតនញ្ច ឧប្បន្នត្ថ ។

[៣៤៧] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុង
 ទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរ
 ឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា កើត
 ឡើងហើយ ក្នុងទីណា ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង
 ហើយ ក្នុងទីនោះដែរ ។ រូបាយតនៈ របស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ
 កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ រូបាយតនៈ របស់សត្វជាចក្ខុវេទនា
 ទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង ចក្ខាយតនៈ កើតឡើងហើយផង ក្នុង
 ទីនោះ ។

[៣៥០] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទី
 ណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរ
 ឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា កើត
 ឡើងហើយ ក្នុងទីណា ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ
 ក្នុងទីនោះដែរ ។ មនាយតនៈ របស់អរូបាទទាំងនោះ កើតឡើង
 ហើយ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង
 ហើយ ក្នុងទីនោះទេ មនាយតនៈ របស់សត្វជាចក្ខុវេទនា
 ទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង ចក្ខាយតនៈ កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៣៥០] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្ត
 តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្តាតិ ។ អាមត្តា ។
 យស្ស វា បទ យត្ថ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្ត តស្ស
 តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្តាតិ ។ អសញ្ញាសត្តានំ
 អរូបាណំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្ត លោ ច
 តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្ត បញ្ចវេកាវាណំ
 តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្ត ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្ត ។

[៣៥២] យស្ស យត្ថ យាណាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្ត
 តស្ស តត្ថ រូបាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្តាតិ ។ អាមត្តា ។
 យស្ស វា បទ យត្ថ រូបាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្ត តស្ស
 តត្ថ យាណាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្តាតិ ។ រូបាវចរាណំ តេសំ
 តត្ថ រូបាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្ត លោ ច តេសំ តត្ថ យាណា-
 យតនំ ឧប្បជ្ឈិត្ត កាមាវចរាណំ តេសំ តត្ថ រូបាយត-
 នំ ឧប្បជ្ឈិត្ត យាណាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្ត ។

[៣៥១] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទី
 ណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរ
 ឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង
 ហើយ ក្នុងទីណា ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទី
 នោះដែរឬ ។ ធម្មាយតនៈ របស់ភ្នែកអសញ្ញាសត្វ និងអរូបត្រាហ្មតាំង
 នោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វជាបញ្ចវេកាវា
 ទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង ចក្ខាយតនៈ កើតឡើងហើយផង ក្នុង
 ទីនោះ ។

[៣៥២] យាណាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុង
 ទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរ
 ឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា កើត
 ឡើងហើយ ក្នុងទីណា យាណាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង
 ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ រូបាយតនៈ របស់សត្វជាបញ្ចវេកាវា
 នោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែយាណាយតនៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ រូបាយតនៈ របស់សត្វជា
 កាមាវចរទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង យាណាយតនៈ កើតឡើង
 ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៣៩៣] យស្ស យត្ថ យា នាយកំ ឧប្បន្នៈ
 តស្ស តត្ថ មនាយកំ ឧប្បន្នៈ ។ អាមត្តា ។
 យស្ស វំ បទ យត្ថ មនាយកំ ឧប្បន្នៈ តស្ស
 តត្ថ យា នាយកំ ឧប្បន្នៈ ។ រូបាវចរំ អរូបា
 វចរំ តេសំ តត្ថ មនាយកំ ឧប្បន្នៈ ោ ឆ
 តេសំ តត្ថ យា នាយកំ ឧប្បន្នៈ កាមាវចរំ
 តេសំ តត្ថ មនាយកំ ឧប្បន្នៈ យា នាយកំ
 ឧប្បន្នៈ ។

[៣៩៤] យស្ស យត្ថ យា នាយកំ ឧប្បន្នៈ
 តស្ស តត្ថ ធម្មាយកំ ឧប្បន្នៈ ។ អាមត្តា ។
 យស្ស វំ បទ យត្ថ ធម្មាយកំ ឧប្បន្នៈ តស្ស
 តត្ថ យា នាយកំ ឧប្បន្នៈ ។ រូបាវចរំ អរូ
 បាវចរំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយកំ ឧប្បន្នៈ ោ
 ឆ តេសំ តត្ថ យា នាយកំ ឧប្បន្នៈ កាមាវច
 រំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយកំ ឧប្បន្នៈ យា នាយក
 ំ ឧប្បន្នៈ ។

[៣៩៥] យា នាយកំ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុង
 ទីណា មនាយកំ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
 ដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយកំ របស់សត្វណា កើត
 ឡើងហើយ ក្នុងទីណា យា នាយកំ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ
 ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មនាយកំ របស់សត្វសត្វជាប្រាវចរ ឆ័ន្តិក្ស
 បាវចរំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយកំ ក្នុងទីនោះ តែយា នាយកំ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ មនាយកំ របស់
 សត្វជាតាមាវចរំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយកំ កើតឡើងហើយផង យា នាយកំ កើត
 ឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៣៩៦] យា នាយកំ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុង
 ទីណា ធម្មាយកំ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរ
 ឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយកំ របស់សត្វណា កើតឡើង
 ហើយ ក្នុងទីណា យា នាយកំ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ
 ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ធម្មាយកំ របស់សត្វសត្វ ជាប្រាវចរ ឆ័ន្តិក្ស
 បាវចរំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយកំ ក្នុងទីនោះ តែយា នាយកំ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ធម្មាយកំ របស់
 សត្វជាតាមាវចរំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយកំ កើតឡើងហើយផង យា នាយកំ កើត
 ឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

(៣៥៥) យស្ស យត្ថ រូបាយតធំ ឧប្បជ្ឈិត្ត

តស្ស តត្ថ មនាយតធំ ឧប្បជ្ឈិត្តាតិ ។ វសញ្ញា-

សត្តាធំ តេសំ តត្ថ រូបាយតធំ ឧប្បជ្ឈិត្ត លោ ច

តេសំ តត្ថ មនាយតធំ ឧប្បជ្ឈិត្ត បញ្ចវេកាកាវធំ

តេសំ តត្ថ រូបាយតធំ ឧប្បជ្ឈិត្ត មនាយតធំ ឧប្ប-

ជ្ឈិត្ត ។ យស្ស វា បទ យត្ថ មនាយតធំ ឧប្ប-

ជ្ឈិត្ត តស្ស តត្ថ រូបាយតធំ ឧប្បជ្ឈិត្តាតិ ។ អរូបាធំ

តេសំ តត្ថ មនាយតធំ ឧប្បជ្ឈិត្ត លោ ច តេសំ

តត្ថ រូបាយតធំ ឧប្បជ្ឈិត្ត បញ្ចវេកាកាវធំ តេសំ តត្ថ

មនាយតធំ ឧប្បជ្ឈិត្ត រូបាយតធំ ឧប្បជ្ឈិត្ត ។

(៣៥៦) យស្ស យត្ថ រូបាយតធំ ឧប្បជ្ឈិត្ត

តស្ស តត្ថ ធម្មាយតធំ ឧប្បជ្ឈិត្តាតិ ។ អាមត្តា ។

យស្ស វា បទ យត្ថ ធម្មាយតធំ ឧប្បជ្ឈិត្ត តស្ស

តត្ថ រូបាយតធំ ឧប្បជ្ឈិត្តាតិ ។ អរូបាធំ តេសំ តត្ថ

ធម្មាយតធំ ឧប្បជ្ឈិត្ត លោ ច តេសំ តត្ថ រូបាយតធំ

[៣៥៥] រូបាយតធំ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទី

ណា មនាយតធំ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះវែង

ឬ ។ រូបាយតធំ របស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុង

ទីនោះ តែមនាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុង

ទីនោះទេ រូបាយតធំ របស់សត្វ ជាបញ្ចវេកាកាវទាំងនោះ កើតឡើង

ហើយដង មនាយតធំ កើតឡើងហើយដង ក្នុងទីនោះ ។ មួយ

យ៉ាងទៀត មនាយតធំ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា

រូបាយតធំ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះវែងឬ ។

មនាយតធំ របស់អប្បមាត្រាទាំងនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ

តែរូបាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ

មនាយតធំ របស់សត្វ ជាបញ្ចវេកាកាវទាំងនោះ កើតឡើងហើយដង

រូបាយតធំ កើតឡើងហើយដង ក្នុងទីនោះ ។

[៣៥៦] រូបាយតធំ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទី

ណា ធម្មាយតធំ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះវែង

ឬ ។ តើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតធំ របស់សត្វណា កើត

ឡើងហើយ ក្នុងទីណា រូបាយតធំ របស់សត្វនោះ កើតឡើង

ហើយ ក្នុងទីនោះវែងឬ ។ ធម្មាយតធំ របស់អប្បមាត្រាទាំង

នោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ

ឧប្បជ្ឈិត្ត បញ្ចវេតានាភិ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ
ធម្មាយតនញ្ច ឧប្បជ្ឈិត្ត ធម្មាយតនញ្ច ឧប្បជ្ឈិត្ត ។

[៣៤៧] យស្ស យត្ថ មនាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្ត

តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្តាតិ ។ អាមត្តា ។

យស្ស វា បទ យត្ថ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្ត តស្ស

តត្ថ មនាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្តាតិ ។ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ

តត្ថ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្ត លោ ច តេសំ តត្ថ មនា-

យតនំ ឧប្បជ្ឈិត្ត បញ្ចវេតានាភិ បញ្ចវេតានាភិ

តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនញ្ច ឧប្បជ្ឈិត្ត មនាយតនញ្ច

ឧប្បជ្ឈិត្ត ។

[៣៤៨] យស្ស ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្ត តស្ស

សោតាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្តាតិ ។ ធម្មិត្ត ។ យស្ស វា បទ

សោតាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្ត តស្ស ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ឈិ-

ត្តាតិ ។ ធម្មិត្ត ។ [សង្កត្ត] ។

មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ធម្មាយតនៈ របស់ភ្នកសត្វ វា
បញ្ចវេតានៈ និងអសញ្ញាសត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង រូបាយតនៈ
កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៣៤៧] មនាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុង

ទីណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរ
ឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា កើត

ឡើងហើយ ក្នុងទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ
ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ធម្មាយតនៈ របស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ កើតឡើង

ហើយ ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង
ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ធម្មាយតនៈ របស់ភ្នកសត្វ ជាចត្តវេតានៈ និង

បញ្ចវេតានៈទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង មនាយតនៈ កើតឡើង
ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៣៤៨] ចត្តាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ

សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយទេ ។ មិន
នោះទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង

ហើយ ចត្តាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយទេ ។ មិន
នោះទេ ។ [នេះ ជាសេចក្តីសន្តិប] ។

[៣៥៧] យស្ស មនាយកនំ ទុប្បជ្ជិតុ តស្ស
ធម្មាយកនំ ទុប្បជ្ជិត្តាតិ ។ ធម្មិ ។ យស្ស វា មន
ធម្មាយកនំ ទុប្បជ្ជិតុ តស្ស មនាយកនំ ទុប្បជ្ជិ-
ត្តាតិ ។ ធម្មិ ។

[៣៦០] យត្ថ ចត្តាយកនំ ទុប្បជ្ជិតុ ។ មេ ។

[៣៦១] យស្ស យត្ថ ចត្តាយកនំ ទុប្បជ្ជិតុ
តស្ស តត្ថ សោតាយកនំ ទុប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមត្តា ។
យស្ស វា មន យត្ថ សោតាយកនំ ទុប្បជ្ជិតុ តស្ស
តត្ថ ចត្តាយកនំ ទុប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមត្តា ។

[៣៦២] យស្ស យត្ថ ចត្តាយកនំ ទុប្បជ្ជិតុ
តស្ស តត្ថ យានាយកនំ ទុប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមត្តា ។
យស្ស វា មន យត្ថ យានាយកនំ ទុប្បជ្ជិតុ តស្ស
តត្ថ ចត្តាយកនំ ទុប្បជ្ជិត្តាតិ ។ វិទាវចរានំ តេសំ
តត្ថ យានាយកនំ ទុប្បជ្ជិតុ យោ ច តេសំ តត្ថ
ចត្តាយកនំ ទុប្បជ្ជិតុ សុត្តារាសានំ អសញ្ញាសត្តានំ
អរូបានំ តេសំ តត្ថ យានាយកនំ ទុប្បជ្ជិតុ ចត្តា-
យកនំ ទុប្បជ្ជិតុ ។

[៣៥៧] មនាយកនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ
ធម្មាយកនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយទេ ។ មិនមានទេ ។
មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយកនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ
មនាយកនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយទេ ។ មិនមានទេ ។

[៣៦០] ចត្តាយកនៈ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ។ មេ ។

[៣៦១] ចត្តាយកនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ
ក្នុងទីណា សោតាយកនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុង
ទីនោះទេ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយកនៈ របស់សត្វ
ណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ចត្តាយកនៈ របស់សត្វនោះ
មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ។ អើ ។

[៣៦២] ចត្តាយកនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ

ក្នុងទីណា យានាយកនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទី
នោះទេ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត យានាយកនៈ របស់សត្វណា
មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ចត្តាយកនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើត
ឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ។ យានាយកនៈ របស់សត្វ ជាត្រូវដឹង
ទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែចត្តាយកនៈ របស់សត្វ
ទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ យានាយកនៈ
របស់សត្វសុខាភិសេសត្វ និងសុខអសញ្ញាសត្វ និងអរូបត្រាញទាំងនោះ មិន
កើតឡើងហើយដឹង ចត្តាយកនៈ មិនកើតឡើងហើយដឹង ក្នុងទីនោះ ។

[៣៦៣] យស្ស យត្ថ ចត្វាយតនំ ទុប្បដ្ឋិត្ត
 តស្ស តត្ថ រូបាយតនំ ទុប្បដ្ឋិត្តាតិ ។ អសញ្ញាសត្តានំ
 តេសំ តត្ថ ចត្វាយតនំ ទុប្បដ្ឋិត្ត ខោ ច តេសំ តត្ថ
 រូបាយតនំ ទុប្បដ្ឋិត្ត សុទ្ធាភសានំ អរូបានំ
 តេសំ តត្ថ ចត្វាយតនញ្ច ទុប្បដ្ឋិត្ត រូបាយតនញ្ច
 ទុប្បដ្ឋិត្ត ។ យស្ស វា បទ យត្ថ រូបាយតនំ ទុប្ប-
 ដ្ឋិត្ត តស្ស តត្ថ ចត្វាយតនំ ទុប្បដ្ឋិត្តាតិ ។ អាមត្តា ។

[៣៦៤] យស្ស យត្ថ ចត្វាយតនំ ទុប្បដ្ឋិត្ត
 តស្ស តត្ថ មនាយតនំ ទុប្បដ្ឋិត្តាតិ ។ អរូបានំ
 តេសំ តត្ថ ចត្វាយតនំ ទុប្បដ្ឋិត្ត ខោ ច តេសំ តត្ថ
 មនាយតនំ ទុប្បដ្ឋិត្ត សុទ្ធាភសានំ អសញ្ញាសត្តានំ
 តេសំ តត្ថ ចត្វាយតនញ្ច ទុប្បដ្ឋិត្ត មនាយតនញ្ច
 ទុប្បដ្ឋិត្ត ។ យស្ស វា បទ យត្ថ មនាយតនំ ទុប្ប-
 ដ្ឋិត្ត តស្ស តត្ថ ចត្វាយតនំ ទុប្បដ្ឋិត្តាតិ ។ អា-
 មត្តា ។

[៣៦៥] ចត្វាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ
 ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទី
 នោះឡើយ ។ ចត្វាយតនៈ របស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង
 ហើយ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិន
 កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ចត្វាយតនៈ របស់ភ្នកសុទ្ធាភសសត្វ
 និងអសញ្ញាសត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយផង រូបាយតនៈ មិនកើតឡើង
 ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វ
 ណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ចត្វាយតនៈ របស់សត្វនោះ
 មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឡើយ ។ អើ ។

[៣៦៦] ចត្វាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ
 ក្នុងទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទី
 នោះឡើយ ។ ចត្វាយតនៈ របស់អរូបាព្រហ្មទាំងនោះ មិនកើតឡើង
 ហើយ ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជា
 មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ចត្វាយតនៈ របស់ភ្នកសុទ្ធាភសសត្វ
 និងអសញ្ញាសត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយផង មនាយតនៈ មិនកើត
 ឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់
 សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ចត្វាយតនៈ របស់សត្វ
 នោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឡើយ ។ អើ ។

[៣៦៥] យស្ស យត្ថ ចត្តាយតធំ ទុប្ប-
 ដ្ឋិត្ត តស្ស តត្ថ ចត្តាយតធំ ទុប្បដ្ឋិត្តាតិ ។ អសញ្ញា-
 សត្តាធំ អរូបាធំ តេសំ តត្ថ ចត្តាយតធំ ទុប្បដ្ឋិត្ត
 លោ ច តេសំ តត្ថ ចត្តាយតធំ ទុប្បដ្ឋិត្ត សុត្តា-
 វាសាធំ តេសំ តត្ថ ចត្តាយតធំ ទុប្បដ្ឋិត្ត ចត្តា-
 យតធំ ទុប្បដ្ឋិត្ត ។ យស្ស វា បទ យត្ថ ចត្តា-
 យតធំ ទុប្បដ្ឋិត្ត តស្ស តត្ថ ចត្តាយតធំ ទុប្ប-
 ដ្ឋិត្តាតិ ។ អាមត្តា ។

[៣៦៦] យស្ស យត្ថ យោនាយតធំ ទុប្បដ្ឋិត្ត
 តស្ស តត្ថ រូបាយតធំ ទុប្បដ្ឋិត្តាតិ ។ រូបាវចរាធំ
 តេសំ តត្ថ យោនាយតធំ ទុប្បដ្ឋិត្ត លោ ច តេសំ
 តត្ថ រូបាយតធំ ទុប្បដ្ឋិត្ត សុត្តាវាសាធំ អរូបាធំ
 តេសំ តត្ថ យោនាយតធំ ទុប្បដ្ឋិត្ត រូបាយតធំ
 ទុប្បដ្ឋិត្ត ។ យស្ស វា បទ យត្ថ រូបាយតធំ ទុប្ប-
 ដ្ឋិត្ត តស្ស តត្ថ យោនាយតធំ ទុប្បដ្ឋិត្តាតិ ។
 អាមត្តា ។

[៣៦៥] ចត្តាយតធំ របស់សត្វណា បែរកើតឡើងហើយ
 ក្នុងទីណា ចត្តាយតធំ របស់សត្វនោះ បែរកើតឡើងហើយ ក្នុងទី
 នោះទេ ។ ចត្តាយតធំ របស់សត្វនោះ និងសត្វព្រហ្មទាំង
 នោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែចត្តាយតធំ របស់សត្វទាំង
 នោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ចត្តាយតធំ របស់
 សត្វទាំងសត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយផង ចត្តាយតធំ មិនកើត
 ឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ចត្តាយតធំ របស់
 សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ចត្តាយតធំ របស់សត្វ
 នោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ។ អើ ។

[៣៦៦] យោនាយតធំ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ
 ក្នុងទីណា រូបាយតធំ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទី
 នោះទេ ។ យោនាយតធំ របស់សត្វ ជាប្រាវចរទាំងនោះ មិនកើត
 ឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជា
 មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ យោនាយតធំ របស់សត្វទាំងស-
 សត្វ និងសត្វព្រហ្មទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយផង រូបាយតធំ មិន
 កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតធំ របស់
 សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា យោនាយតធំ របស់សត្វ
 នោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ។ អើ ។

(៣៦៧) យស្ស យត្ថ យា នាយតធំ ទុប្បជ្ជិត្ត
 តស្ស តត្ថ មនាយតធំ ទុប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អូចាវចរាធំ
 អូចាវចរាធំ តេសំ តត្ថ យា នាយតធំ ទុប្បជ្ជិត្ត នោ
 ច តេសំ តត្ថ មនាយតធំ ទុប្បជ្ជិត្ត សុទ្ធាវាសាធំ
 មសញ្ញាសត្តាធំ តេសំ តត្ថ យា នាយតធំ ទុប្ប-
 ជ្ជិត្ត មនាយតធំ ទុប្បជ្ជិត្ត ។ យស្ស វា បទ
 យត្ថ មនាយតធំ ទុប្បជ្ជិត្ត តស្ស តត្ថ យា នាយ-
 តធំ ទុប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមត្តា ។

(៣៦៨) យស្ស យត្ថ យា នាយតធំ ទុប្បជ្ជិត្ត
 តស្ស តត្ថ ធម្មាយតធំ ទុប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អូចាវចរាធំ
 អូចាវចរាធំ តេសំ តត្ថ យា នាយតធំ ទុប្បជ្ជិត្ត នោ
 ច តេសំ តត្ថ ធម្មាយតធំ ទុប្បជ្ជិត្ត សុទ្ធាវាសាធំ
 តេសំ តត្ថ យា នាយតធំ ទុប្បជ្ជិត្ត ធម្មាយតធំ
 ទុប្បជ្ជិត្ត ។ យស្ស វា បទ យត្ថ ធម្មាយតធំ ទុប្ប-
 ជ្ជិត្ត តស្ស តត្ថ យា នាយតធំ ទុប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមត្តា ។

(៣៦៧) យា នាយតធំ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ
 ក្នុងវិណា មនាយតធំ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទី
 នោះទេ ។ យា នាយតធំ របស់ត្រកសត្វ ជាប្រាវចរ និងអប្រាវចរ
 ពាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ កែមនាយតធំ របស់សត្វ
 ពាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ យា នាយតធំ
 របស់សុទ្ធាវាសសត្វ និងសសញ្ញាសត្វពាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ
 ផង មនាយតធំ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត មនាយតធំ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងវិណា
 យា នាយតធំ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ។ អើ ។

(៣៦៨) យា នាយតធំ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ
 ក្នុងវិណា ធម្មាយតធំ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទី
 នោះទេ ។ យា នាយតធំ របស់ត្រកសត្វ ជាប្រាវចរ និងអប្រាវចរ
 ពាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ កែធម្មាយតធំ របស់សត្វ
 ពាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ យា នាយតធំ
 របស់សុទ្ធាវាសសត្វពាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយផង ធម្មាយតធំ មិន
 កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតធំ របស់
 សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងវិណា យា នាយតធំ របស់សត្វ
 នោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ។ អើ ។

[៣៦៩] យស្ស យត្ថ រូបាយតនំ ទុប្បជ្ជិត្ត
 តស្ស តត្ថ មនាយតនំ ទុប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អរូបាចំ តេសំ
 តត្ថ រូបាយតនំ ទុប្បជ្ជិត្ត លោ ច តេសំ តត្ថ មនា-
 យតនំ ទុប្បជ្ជិត្ត សុទ្ធាវាសាធំ តេសំ តត្ថ រូបាយ-
 តនព្វ ទុប្បជ្ជិត្ត មនាយតនព្វ ទុប្បជ្ជិត្ត ។ យស្ស
 វា បទ យត្ថ មនាយតនំ ទុប្បជ្ជិត្ត តស្ស តត្ថ
 រូបាយតនំ ទុប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អសញ្ញាសត្តាធំ តេសំ
 តត្ថ មនាយតនំ ទុប្បជ្ជិត្ត លោ ច តេសំ តត្ថ រូបា-
 យតនំ ទុប្បជ្ជិត្ត សុទ្ធាវាសាធំ តេសំ តត្ថ មនាយ-
 តនព្វ ទុប្បជ្ជិត្ត រូបាយតនព្វ ទុប្បជ្ជិត្ត ។

[៣៧០] យស្ស យត្ថ រូបាយតនំ ទុប្បជ្ជិត្ត តស្ស
 តត្ថ ធម្មាយតនំ ទុប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អរូបាចំ តេសំ តត្ថ
 រូបាយតនំ ទុប្បជ្ជិត្ត លោ ច តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ
 ទុប្បជ្ជិត្ត សុទ្ធាវាសាធំ តេសំ តត្ថ រូបាយតនព្វ

[៣៦៩] ប្រាបយតនៈ របស់សត្វលោក មិនកើតឡើងហើយ ក្នុង
 ទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វលោក មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
 ទេឬ ។ ប្រាបយតនៈ របស់សត្វព្រហ្មញ្ញព្រាហ្មណ៍នោះ មិនកើតឡើងហើយ
 ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វព្រាហ្មណ៍នោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង
 ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ប្រាបយតនៈ របស់សត្វព្រាហ្មណ៍សសត្វព្រាហ្មណ៍នោះ មិន
 កើតឡើងហើយផង មនាយតនៈ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។
 មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វលោក មិនកើតឡើងហើយ ក្នុង
 ទីណា ប្រាបយតនៈ របស់សត្វលោក មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
 ទេឬ ។ មនាយតនៈ របស់អសញ្ញាសត្វព្រាហ្មណ៍នោះ មិនកើតឡើងហើយ
 ក្នុងទីនោះ តែប្រាបយតនៈ របស់សត្វព្រាហ្មណ៍នោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង
 ហើយ ក្នុងទីនោះទេ មនាយតនៈ របស់សត្វព្រាហ្មណ៍សសត្វព្រាហ្មណ៍នោះ មិន
 កើតឡើងហើយផង ប្រាបយតនៈ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៣៧០] ប្រាបយតនៈ របស់សត្វលោក មិនកើតឡើងហើយ
 ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វលោក មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទី
 នោះទេឬ ។ ប្រាបយតនៈ របស់សត្វព្រហ្មញ្ញព្រាហ្មណ៍នោះ មិនកើតឡើង
 ហើយ ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វព្រាហ្មណ៍នោះ មិនមែនជាមិន
 កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ប្រាបយតនៈ របស់សត្វព្រាហ្មណ៍សសត្វព្រាហ្មណ៍នោះ

ទុប្បជ្ជិតុ ធម្មាយតនញ ទុប្បជ្ជិតុ ។ យស្ស វា បទ
យតុ ធម្មាយតនំ ទុប្បជ្ជិតុ តស្ស តត្ថ រូបាយតនំ
ទុប្បជ្ជិតាតិ ។ អាមន្តា ។

[៣៧០] យស្ស យតុ មហាយតនំ ទុប្បជ្ជិតុ
តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ ទុប្បជ្ជិតាតិ ។ អសញ្ញសត្តានំ
តេសំ តត្ថ មហាយតនំ ទុប្បជ្ជិតុ យោ ច តេសំ តត្ថ
ធម្មាយតនំ ទុប្បជ្ជិតុ សុទ្ធាវសានំ តេសំ តត្ថ មហា-
យតនញ ទុប្បជ្ជិតុ ធម្មាយតនញ ទុប្បជ្ជិតុ ។ យស្ស
វា បទ យតុ ធម្មាយតនំ ទុប្បជ្ជិតុ តស្ស តត្ថ
មហាយតនំ ទុប្បជ្ជិតាតិ ។ អាមន្តា ។

[៣៧២] យស្ស ធម្មាយតនំ ទុប្បជ្ជិតុ
តស្ស សោតាយតនំ ទុប្បជ្ជិតុ ។ អាមន្តា ។
យស្ស វា បទ សោតាយតនំ ទុប្បជ្ជិតុ តស្ស
ធម្មាយតនំ ទុប្បជ្ជិតុ ។ អាមន្តា ។

មិនភីតឡើងហើយផង ធម្មាយតនៈ មិនភីតឡើងហើយផង ក្នុង
នោះ ។ មួយយ៉ាងវៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា មិនភីតឡើង
ហើយ ក្នុងទីណា ប្រាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនភីតឡើងហើយ
ក្នុងទីនោះឡើយ ។ អើ ។

[៣៧១] មហាយតនៈ របស់សត្វណា មិនភីតឡើងហើយ
ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនភីតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
ឡើយ ។ មហាយតនៈ របស់អសញ្ញសត្វទាំងនោះ មិនភីតឡើងហើយ
ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនភីតឡើង
ហើយ ក្នុងទីនោះទេ មហាយតនៈ របស់សុទ្ធាវសានៈនោះ មិន
ភីតឡើងហើយផង ធម្មាយតនៈ មិនភីតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។
មួយយ៉ាងវៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា មិនភីតឡើងហើយ ក្នុង
ទីណា មហាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនភីតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
ឡើយ ។ អើ ។

[៣៧២] ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា មិនភីតឡើង សោតា-
យតនៈ របស់សត្វនោះ មិនភីតឡើងឡើយ ។ អើ ។ មួយយ៉ាង
វៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា មិនភីតឡើង ធម្មាយតនៈ
របស់សត្វនោះ មិនភីតឡើងឡើយ ។ អើ ។

[៣៧៣] យស្ស ចក្ខុយក្សនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស យានាយកំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យេ រូបាវចំ ឧប្បជ្ជិត្វា បរិវេញាយិស្សន្តិ តេសំ ចក្ខុយក្សនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តោ ច តេសំ យានាយកំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតវេសំ តេសំ ចក្ខុយក្សនក្ខ ឧប្បជ្ជិស្សតិ យានាយកំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បទ យានាយកំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស ចក្ខុយក្សនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមត្តា ។

[៣៧៤] យស្ស ចក្ខុយក្សនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស រូបាយកំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស វា បទ រូបាយកំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស ចក្ខុយក្សនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមត្តា ។ [យស្ស ចក្ខុយក្សនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស មនាយកំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស មនាយកំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមត្តា ។]

[៣៧៥] យស្ស ចក្ខុយក្សនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស វា បទ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស ចក្ខុយក្សនំ

[៣៧៦] ចក្ខុយក្សនំ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង យានាយក្សនំ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងដែរ ។ តួសត្វណា ចូលទៅកាន់ច្រាចក្រពើយ មិនបរិវេញាន ចក្ខុយក្សនំ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែយានាយក្សនំ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនកើតឡើងទេ ចក្ខុយក្សនំ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ មិនកើតឡើង យានាយក្សនំ មួយយ៉ាងទៀត យានាយក្សនំ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ចក្ខុយក្សនំ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងដែរ ។ អើ ។

[៣៧៧] ចក្ខុយក្សនំ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ច្រាយក្សនំ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងដែរ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ច្រាយក្សនំ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ចក្ខុយក្សនំ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងដែរ ។ អើ ។ [ចក្ខុយក្សនំ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង មនាយក្សនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។] ។

[៣៧៨] ចក្ខុយក្សនំ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ឧប្បជ្ជិស្សតិ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងដែរ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ឧប្បជ្ជិស្សតិ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ចក្ខុយក្សនំ របស់សត្វនោះ

ឧប្បត្តិស្ម័គ្រីតិ ។ យេ ម្យង់ ឧប្បត្តិស្ម័គ្រីតិ បរិវិញ្ញាយស្ម័គ្រី
 តេសំ ធម្មាយតនំ ឧប្បត្តិស្ម័គ្រី លោ ច តេសំ ចត្តា-
 យតនំ ឧប្បត្តិស្ម័គ្រី ឥតវេសំ តេសំ ធម្មាយតនត្ថ
 ឧប្បត្តិស្ម័គ្រី ចត្តាយតនត្ថ ឧប្បត្តិស្ម័គ្រី ។

(៣៧៦) យស្ស យាធាយតនំ ឧប្បត្តិស្ម័គ្រី
 តស្ស រូបាយតនំ ឧប្បត្តិស្ម័គ្រីតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស
 វា បទ រូបាយតនំ ឧប្បត្តិស្ម័គ្រី តស្ស យាធាយតនំ
 ឧប្បត្តិស្ម័គ្រីតិ ។ យេ រូបាវចរំ ឧប្បត្តិស្ម័គ្រី បរិវិញ្ញា-
 យស្ម័គ្រី តេសំ រូបាយតនំ ឧប្បត្តិស្ម័គ្រី លោ ច តេសំ
 យាធាយតនំ ឧប្បត្តិស្ម័គ្រី ឥតវេសំ តេសំ រូបាយ-
 តនត្ថ ឧប្បត្តិស្ម័គ្រី យាធាយតនត្ថ ឧប្បត្តិស្ម័គ្រី ។

(៣៧៧) យស្ស យាធាយតនំ ឧប្បត្តិស្ម័គ្រី
 តស្ស មធាយតនំ ។ បេ ។ ធម្មាយតនំ ឧប្បត្តិស្ម័គ្រី-
 តិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស វា បទ ធម្មាយតនំ
 ឧប្បត្តិស្ម័គ្រី តស្ស យាធាយតនំ ឧប្បត្តិស្ម័គ្រីតិ ។

នីតិកេតិកៈឡើងដៃវេយ ។ ត្ថុកសត្វណា ចូលទៅកាប់ប្រេកពារហើយ បើ
 បរិវិញ្ញាទ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង តែចត្តា-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ធម្មាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ នឹងកើតឡើងផង ចត្តាយតនៈ នឹងកើត
 ឡើងផង ។

(៣៧៦) យាធាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង រូបា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដៃវេយ ។ អើ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង យាធាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដៃវេយ ។ ត្ថុកសត្វណា ចូលទៅកាប់
 ប្រេកពារហើយ នឹងបរិវិញ្ញាទ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹង
 កើតឡើង តែយាធាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ
 រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ នឹងកើតឡើងផង យា-
 ធាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ។

(៣៧៧) យាធាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង មនា-
 យតនៈ ។ បេ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង
 ដៃវេយ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា
 នឹងកើតឡើង យាធាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដៃវេយ ។

យេ រូបាវចរំ អរូបាវចរំ ឧប្បជ្ឈិត្តា បរិវិត្តាយស្សន្តិ
តេសំ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្តស្សតិ នោ ច តេសំ យា-
នាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្តស្សតិ ឥតវេសំ តេសំ ធម្មាយត-
នក្ខ ឧប្បជ្ឈិត្តស្សតិ យានាយតនក្ខ ឧប្បជ្ឈិត្តស្សតិ ។

(៣៧៨) យស្ស រូបាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្តស្សតិ តស្ស
មនាយតនំ ។ បេ ។ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្តស្សតិ ។
អាមត្តា ។ យស្ស វា បទ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្តស្សតិ
តស្ស រូបាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្តស្សតិ ។ យេ អរូបំ ឧប្ប-
ជ្ឈិត្តា បរិវិត្តាយស្សន្តិ តេសំ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្តស្សតិ
នោ ច តេសំ រូបាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្តស្សតិ ឥតវេសំ
តេសំ ធម្មាយតនក្ខ ឧប្បជ្ឈិត្តស្សតិ រូបាយតនក្ខ ឧប្ប-
ជ្ឈិត្តស្សតិ ។

(៣៧៩) យស្ស មនាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្តស្សតិ តស្ស
ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្តស្សតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស វា
បទ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្តស្សតិ តស្ស មនាយតនំ
ឧប្បជ្ឈិត្តស្សតិ ។ អាមត្តា ។

(៣៨០) យត្ថ ចត្តាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្តស្សតិ ។ បេ ។

ត្ថកសត្វណា ចូលទៅកាន់ក្រុមតាហ័យ នឹងបរិវិត្តាន ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង តែយានា-
យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ធម្មាយតនៈ របស់
សត្វទាំងនោះ ក្រៅទេ នឹងកើតឡើងផង យានាយតនៈ នឹងកើត
ឡើងផង ។

(៣៧៨) រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង មនា-
យតនៈ ។ បេ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរ
ឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹង
កើតឡើង រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ ត្ថក
សត្វណា ចូលទៅកាន់ក្រុមតាហ័យ នឹងបរិវិត្តាន ធម្មាយតនៈ របស់
សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹង
មិនកើតឡើងទេ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅទេ នឹងកើត
ឡើងផង រូបាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ។

(៣៧៩) មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ធម្មា-
យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាង
ទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង មនាយតនៈ របស់
សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ អើ ។

(៣៨០) ចត្តាយតនៈ នឹងកើតឡើង ត្ថកសត្វណា ។ បេ ។

[៣៨០] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតទំ ឧប្បជ្ជិ-
 ស្សតិ តស្ស តត្ថ សោតាយតទំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។
 អាមត្តា ។ យស្ស វា បទ យត្ថ សោតាយតទំ ឧប្បជ្ជិ-
 ស្សតិ តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតទំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមត្តា ។

[៣៨២] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតទំ ឧប្បជ្ជិ-
 ស្សតិ តស្ស តត្ថ យាបាយតទំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។
 រូបាវចរទំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតទំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ខោ
 ច តេសំ តត្ថ យាបាយតទំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ កាមាវ-
 ចរទំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតទំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ យា-
 បាយតទំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បទ យត្ថ
 យាបាយតទំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតទំ
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមត្តា ។

[៣៨៣] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតទំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ រូបាយតទំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមត្តា ។
 យស្ស វា បទ យត្ថ រូបាយតទំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ

[៣៨៤] បញ្ចេសយេស៊ុះ យេស៊ុះ ឡាយវាង ធិនកើតឡើង ក្នុងវិបស្សនា
 សោតាយតទំ យេស៊ុះ ឡាយវាង ធិនកើតឡើង ក្នុងវិបស្សនា ។
 ភេ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតទំ យេស៊ុះ ឡាយវាង ធិនកើតឡើង
 ក្នុងវិបស្សនា ចក្ខាយតទំ យេស៊ុះ ឡាយវាង ធិនកើតឡើង ក្នុងវិបស្សនា
 វែងទេ ។ ភេ ។

[៣៨៥] ចក្ខាយតទំ យេស៊ុះ ឡាយវាង ធិនកើតឡើង ក្នុងវិ-
 បស្សនា យាបាយតទំ យេស៊ុះ ឡាយវាង ធិនកើតឡើង ក្នុងវិបស្សនា វែង-
 ទេ ។ ចក្ខាយតទំ យេស៊ុះ ឡាយវាង កាមាវចរទំ ធិនកើតឡើង
 ក្នុងវិបស្សនា តេស៊ុះ ឡាយវាង ធិនកើតឡើង ក្នុង
 វិបស្សនា ។ ចក្ខាយតទំ យេស៊ុះ ឡាយវាង កាមាវចរទំ ធិនកើតឡើង
 ផង យាបាយតទំ ធិនកើតឡើងផង ក្នុងវិបស្សនា ។ មួយយ៉ាងទៀត
 យាបាយតទំ យេស៊ុះ ឡាយវាង ធិនកើតឡើង ក្នុងវិបស្សនា ចក្ខាយតទំ
 យេស៊ុះ ឡាយវាង ធិនកើតឡើង ក្នុងវិបស្សនា វែងទេ ។ ភេ ។

[៣៨៦] ចក្ខាយតទំ យេស៊ុះ ឡាយវាង ធិនកើតឡើង ក្នុងវិ-
 បស្សនា រូបាយតទំ យេស៊ុះ ឡាយវាង ធិនកើតឡើង ក្នុងវិបស្សនា វែងទេ ។ ភេ ។
 មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតទំ យេស៊ុះ ឡាយវាង ធិនកើតឡើង ក្នុងវិបស្សនា

តស្មី តត្ថ ចក្ខុយន្តរំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។ អសត្ថា-
សត្តានំ តេសំ តត្ថ រូបាយន្តរំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។ ច
តេសំ តត្ថ ចក្ខុយន្តរំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ បញ្ចវេក្កានំ
តេសំ តត្ថ រូបាយន្តរំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ចក្ខុយន្តរំ
ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។

[៣៨២] យស្មី យត្ថ ចក្ខុយន្តរំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ
តស្មី តត្ថ មនាយន្តរំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។ អាមត្តា ។
យស្មី វា មន យត្ថ មនាយន្តរំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ តស្មី
តត្ថ ចក្ខុយន្តរំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។ អរូបានំ តេសំ
តត្ថ មនាយន្តរំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។ ច តេសំ តត្ថ
ចក្ខុយន្តរំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ បញ្ចវេក្កានំ តេសំ តត្ថ
មនាយន្តរំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ចក្ខុយន្តរំ ឧប្បជ្ឈិ-
ស្សតិ ។

[៣៨៣] យស្មី យត្ថ ចក្ខុយន្តរំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ
តស្មី តត្ថ មនាយន្តរំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។ អាមត្តា ។
យស្មី វា មន យត្ថ មនាយន្តរំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ

ចក្ខុយន្តរំ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរ ។
រូបាយន្តរំ របស់អសត្តាសត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
តែចក្ខុយន្តរំ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ
រូបាយន្តរំ របស់សត្វជាប់ព្រះវេក្កានំទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង
ចក្ខុយន្តរំ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៣៨៤] ចក្ខុយន្តរំ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា
មនាយន្តរំ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរ ។ អើ ។
មួយយ៉ាងទៀត មនាយន្តរំ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទី
ណា ចក្ខុយន្តរំ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរ ។
មនាយន្តរំ របស់អរូប្រាហ្មទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែ
ចក្ខុយន្តរំ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ មនាយ-
ន្តរំ របស់សត្វជាប់ព្រះវេក្កានំទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង ចក្ខុយន្តរំ
នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៣៨៥] ចក្ខុយន្តរំ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា
មនាយន្តរំ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរ ។ អើ ។
មួយយ៉ាងទៀត មនាយន្តរំ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា

តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អសញ្ញា-
 សត្តានំ អរូទានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិ-
 ស្សតិ លោ ច តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 បញ្ចវេកាវានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 ចក្ខាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

(៣៧៦) យស្ស យត្ថ យាធាយតនំ ឧប្បជ្ជិ-
 ស្សតិ តស្ស តត្ថ រូទាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អា-
 មត្តា ។ យស្ស វា បន យត្ថ រូទាយតនំ ឧប្ប-
 ជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ យាធាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។
 រូទាវចរានំ តេសំ តត្ថ រូទាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ លោ
 ច តេសំ តត្ថ យាធាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ កាមា-
 វចរានំ តេសំ តត្ថ រូទាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 យាធាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

(៣៧៧) យស្ស យត្ថ យាធាយតនំ ឧប្បជ្ជិ-
 ស្សតិ តស្ស តត្ថ មធាយតនំ ។ បេ ។ ធម្មាយតនំ

ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរក្សាឡើង ក្នុងទីនោះវេទនា ។
 ធម្មាយតនៈ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ នឹងអប្រប្រាហ្មតាំងនោះ នឹងរក្សាឡើង
 ក្នុងទីនោះ តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វតាំងនោះ នឹងមិនរក្សាឡើង
 ក្នុងទីនោះ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វជាបញ្ចវេកាវាតាំងនោះ នឹងរក្សា
 ឡើងផង ចក្ខាយតនៈ នឹងរក្សាឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

(៣៧៦) យាធាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរក្សាឡើង ក្នុង
 ទីណា រូទាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរក្សាឡើង ក្នុងទីនោះវេទនា ។
 អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូទាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរក្សាឡើង ក្នុង
 ទីណា យាធាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរក្សាឡើង ក្នុងទីនោះវេទនា
 ឬ ។ រូទាយតនៈ របស់សត្វជាបញ្ចវេកាវាតាំងនោះ នឹងរក្សាឡើង ក្នុង
 ទីនោះ តែយាធាយតនៈ របស់សត្វតាំងនោះ នឹងមិនរក្សាឡើង ក្នុងទី
 នោះ។ រូទាយតនៈ របស់សត្វជាតាមាវចរតាំងនោះ នឹងរក្សាឡើងផង
 យាធាយតនៈ នឹងរក្សាឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

(៣៧៧) យាធាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរក្សាឡើង
 ក្នុងទីណា មធាយតនៈ ។ បេ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ

ឧប្បជ្ឈិស្សតីតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស វា បទ យត្ត
 ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ តស្ស តត្ថ យាធាយតនំ
 ឧប្បជ្ឈិស្សតីតិ ។ រូចាវចរាធំ អរូចាវចរាធំ តេសំ តត្ថ
 ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ទោ ច តេសំ តត្ថ យាធា-
 យតនំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ កាមាវចរាធំ តេសំ តត្ថ ធម្មា-
 យតនព្វ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ យាធាយតនព្វ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។

(៣៨៨) យស្ស យត្ត រូចាយតនំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ មធាយតនំ ឧប្បជ្ឈិស្សតីតិ ។ អសញ្ញា-
 សត្តានំ តេសំ តត្ថ រូចាយតនំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ទោ ច
 តេសំ តត្ថ មធាយតនំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ បញ្ចវេកាវាធំ
 តេសំ តត្ថ រូចាយតនព្វ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ មធាយតនព្វ
 ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វា បទ យត្ត មធាយតនំ
 ឧប្បជ្ឈិស្សតិ តស្ស តត្ថ រូចាយតនំ ឧប្បជ្ឈិស្សតីតិ ។
 អរូចាធំ តេសំ តត្ថ មធាយតនំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ទោ
 ច តេសំ តត្ថ រូចាយតនំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ បញ្ចវេកា-
 វាធំ តេសំ តត្ថ មធាយតនព្វ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ រូចា-
 យតនព្វ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។

នីតិភិក្ខុឡើង ក្នុងចំនោរវេយ្យ ។ ហិ ។ មួយយ៉ាងទៀត មធាយតនៈ
 របស់សត្វណា នឹងភិក្ខុឡើង ក្នុងចំនោរ យាធាយតនៈ របស់សត្វនោះ
 នឹងភិក្ខុឡើង ក្នុងចំនោរវេយ្យ ។ មធាយតនៈ របស់សត្វសត្វជាច្រើន
 ចរៈ នឹងអរូចាវចរៈទាំងនោះ នឹងភិក្ខុឡើង ក្នុងចំនោរ តែយាធាយ-
 តនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនភិក្ខុឡើង ក្នុងចំនោរទេ មធាយតនៈ
 របស់សត្វជាតាមាវចរៈទាំងនោះ នឹងភិក្ខុឡើងផង យាធាយតនៈ នឹង
 ភិក្ខុឡើងផង ក្នុងចំនោរ ។

(៣៨៨) រូចាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងភិក្ខុឡើង ក្នុងចំ-
 ណា មធាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងភិក្ខុឡើង ក្នុងចំនោរវេយ្យ ។
 រូចាយតនៈ របស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ នឹងភិក្ខុឡើង ក្នុងចំនោរ តែ
 មធាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនភិក្ខុឡើង ក្នុងចំនោរទេ រូចា-
 យតនៈ របស់សត្វជាបញ្ចវេកាវាទាំងនោះ នឹងភិក្ខុឡើងផង មធា-
 យតនៈ ភិក្ខុឡើងផង ក្នុងចំនោរ ។ មួយយ៉ាងទៀត មធាយតនៈ
 របស់សត្វណា នឹងភិក្ខុឡើង ក្នុងចំណា រូចាយតនៈ របស់សត្វនោះ
 នឹងភិក្ខុឡើង ក្នុងចំនោរវេយ្យ ។ មធាយតនៈ របស់អប្រែប្រួលទាំង
 នោះ នឹងភិក្ខុឡើង ក្នុងចំនោរ តែរូចាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 នឹងមិនភិក្ខុឡើង ក្នុងចំនោរទេ មធាយតនៈ របស់សត្វសត្វជាបញ្ចវេ-
 កាវាទាំងនោះ នឹងភិក្ខុឡើងផង រូចាយតនៈ នឹងភិក្ខុឡើងផង ក្នុង
 ចំនោរ ។

[៣៨៩] យស្ស យត្ថ វូចាយតធំ ឧប្បជ្ជិ-
 ស្សតិ តស្ស តត្ថ ធម្មាយតធំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អា-
 មត្តា ។ យស្ស វា បទ យត្ថ ធម្មាយតធំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ វូចាយតធំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អរូចាធំ តេសំ
 តត្ថ ធម្មាយតធំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ទោ ច តេសំ តត្ថ
 វូចាយតធំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ បញ្ចកោតាវធំ អសញ្ញាសត្តា-
 ធំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតធំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ វូចាយត-
 ធំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

[៣៩០] យស្ស យត្ថ មនាយតធំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ ធម្មាយតធំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមត្តា ។
 យស្ស វា បទ យត្ថ ធម្មាយតធំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ មនាយតធំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អសញ្ញា-
 សត្តាធំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតធំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ទោ
 ច តេសំ តត្ថ មនាយតធំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ចក្ក-
 កោតាវធំ បញ្ចកោតាវធំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយ-
 តធំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ មនាយតធំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

[៣៨៩] វូចាយតធំ របស់សត្វណា ខឹងកើតឡើង ក្នុង
 ចំណា ធម្មាយតធំ របស់សត្វនោះ ខឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរ
 ឬ ។ អើ ។ ប្តូរយ៉ាងទៀត ធម្មាយតធំ របស់សត្វណា ខឹង
 កើតឡើង ក្នុងចំណា វូចាយតធំ របស់សត្វនោះ ខឹងកើតឡើង ក្នុង
 ទីនោះដែរ ។ ធម្មាយតធំ របស់អសញ្ញាសត្តាទាំងនោះ ខឹងកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះ តែវូចាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ ខឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីនោះទេ ធម្មាយតធំ របស់តួកសត្វជាបញ្ចកោតាវ ខឹងអសញ្ញាសត្វ-
 ទាំងនោះ ខឹងកើតឡើងផង វូចាយតធំ ខឹងកើតឡើងផង ក្នុងទី
 នោះ ។

[៣៩០] មនាយតធំ របស់សត្វណា ខឹងកើតឡើង ក្នុងទី
 ណា ធម្មាយតធំ របស់សត្វនោះ ខឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរ ។
 អើ ។ ប្តូរយ៉ាងទៀត ធម្មាយតធំ របស់សត្វណា ខឹងកើតឡើង
 ក្នុងចំណា មនាយតធំ របស់សត្វនោះ ខឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 ដែរ ។ ធម្មាយតធំ របស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ ខឹងកើតឡើង ក្នុង
 ទីនោះ តែមនាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ ខឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទី
 នោះទេ ធម្មាយតធំ របស់តួកសត្វជាបញ្ចកោតាវ ខឹងបញ្ចកោតាវ
 ទាំងនោះ ខឹងកើតឡើងផង មនាយតធំ ខឹងកើតឡើងផង ក្នុងទី
 នោះ ។

[៣៧១] យស្ស ចត្វាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
 សោតាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស
 វា បទ សោតាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស ចត្វា-
 យតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមត្តា ។

[៣៧២] យស្ស ចត្វាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
 យានាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស
 វា បទ យានាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស ចត្វា-
 យតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ។ យេ រូបាវចរំ ឧបបជ្ជិត្វា បរិ-
 ធិញ្ចាយិស្សន្តិ តេសំ យានាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច
 តេសំ ចត្វាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ បច្ឆិមកវិកានំ យេ
 ច អរូបំ ឧបបជ្ជិត្វា បរិធិញ្ចាយិស្សន្តិ តេសំ យានា-
 យតនព្វា ទុប្បជ្ជិស្សតិ ចត្វាយតនព្វា ទុប្បជ្ជិស្សតិ ។

[៣៧៣] យស្ស ចត្វាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
 រូបាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស វា បទ
 រូបាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស ចត្វាយតនំ ទុប្បជ្ជិ-
 ស្សតិ ។ អាមត្តា ។

[៣៧៤] ចត្វាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង សោ-
 តាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ។ អើ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ចត្វា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ។ អើ ។

[៣៧៥] ចត្វាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង យា-
 នាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ។ អើ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត យានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ចត្វាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ។ ពួកសត្វណា ចូលទៅ
 កាន់រូបាវចរកាលហើយ នឹងបរិនិព្វាន យានាយតនៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ នឹងមិនកើតឡើង គៃចត្វាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែន
 ជាទីនឹងមិនកើតឡើងទេ បណ្តាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមកវា ពួកសត្វ
 ណា ចូលទៅកាន់អរូបកាលហើយ នឹងបរិនិព្វាន យានាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ចត្វាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើង
 ផង ។

[៣៧៦] ចត្វាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ប្រា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ។ អើ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត ប្រាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ចត្វាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ។ អើ ។

[៣៧៤] យស្ស ចត្តាយតធំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស មនាយតធំ ។ បេ ។ ធម្មាយតធំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ។ យេ អរូបំ ទុប្បជ្ជិត្វា បរិវិក្ខាយិស្សន្តិ តេសំ ចត្តាយតធំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ខោ ច តេសំ ធម្មាយតធំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ បច្ឆិមកវិកាធំ តេសំ ចត្តាយតពញ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ធម្មាយតពញ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បទ ធម្មាយតធំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស ចត្តាយតធំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមត្តា ។

[៣៧៥] យស្ស យាបាយតធំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស រូបាយតធំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ។ យេ រូបាវចរំ ទុប្បជ្ជិត្វា បរិវិក្ខាយិស្សន្តិ តេសំ យាបាយតធំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ខោ ច តេសំ រូបាយតធំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ បច្ឆិមកវិកាធំ យេ ច អរូបំ ទុប្បជ្ជិត្វា បរិវិក្ខាយិស្សន្តិ តេសំ យាបាយតពញ ទុប្បជ្ជិស្សតិ រូបាយតពញ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បទ រូបាយតធំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស យាបាយតធំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមត្តា ។

[៣៧៦] បច្ឆុយសោ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ចក្ខុយតនៈ ។ បេ ។ ធម្មុយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ទេឬ ។ តួកសត្វណា ចូលទៅកាន់អរូបករាហើយ នឹងបរិវិក្ខាន ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង តែធម្មុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើងទេ ចក្ខុយតនៈ របស់តួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមករាទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ធម្មុយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មុយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ឬ ។ ភេ ។

[៣៧៧] យាបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេឬ ។ តួកសត្វណា ចូលទៅកាន់រូបាវចរករាហើយ នឹងបរិវិក្ខាន យាបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើងទេ បណ្តាតួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមករា តួកសត្វណា ចូលទៅកាន់អរូបករាហើយ នឹងបរិវិក្ខាន យាបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង រូបាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង យាបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេឬ ។ ភេ ។

[៣៧៦] យស្ស យា នាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ
 តស្ស មនាយតនំ ។ បេ ។ ធម្មាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្ស-
 តីតិ ។ យេ វុចាវចរំ អវុចាវចរំ ទុបបជ្ជិត្វា បវិនិច្ឆា-
 យិស្សន្តិ តេសំ យា នាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ខោ ច
 តេសំ ធម្មាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ បច្ឆិមកវិកាណំ តេសំ
 យា នាយតនក្ខ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ធម្មាយតនក្ខ ទុប្បជ្ជិ-
 ស្សតិ ។ យស្ស វា បទ ធម្មាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ
 តស្ស យា នាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

[៣៧៧] យស្ស វុចាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
 មនាយតនំ ។ បេ ។ ធម្មាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតីតិ ។
 យេ អវុបំ ទុបបជ្ជិត្វា បវិនិច្ឆាយិស្សន្តិ តេសំ វុចា-
 យតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ខោ ច តេសំ ធម្មាយតនំ
 ទុប្បជ្ជិស្សតិ បច្ឆិមកវិកាណំ តេសំ វុចាយតនក្ខ
 ទុប្បជ្ជិស្សតិ ធម្មាយតនក្ខ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស
 វា បទ ធម្មាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស វុចាយតនំ
 ទុប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

[៣៧៦] យេ នាយតនេ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង
 មនាយតនះ ។ បេ ។ ធម្មាយតនេ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង
 ខេឬ ។ ត្នកសត្វណា ចូលទៅកាន់រូបាវចរកោ និងអវុចាវចរកោ
 ហើយ នឹងបរិវេញាធិ យា នាយតនេ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិន
 កើតឡើង តែធម្មាយតនេ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើត
 ឡើងខេ យា នាយតនេ របស់ត្នកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមកវាទាំងនោះ
 នឹងមិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនេ នឹងមិនកើតឡើងផង ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត ធម្មាយតនេ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង យា នា-
 យតនេ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងខេឬ ។ អើ ។

[៣៧៧] វុចាយតនេ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង មនា-
 យតនេ ។ បេ ។ ធម្មាយតនេ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង
 ខេឬ ។ ត្នកសត្វណា ចូលទៅកាន់រូបកោហើយ នឹងបរិវេញាធិ វុចា-
 យតនេ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង តែធម្មាយតនេ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើងខេ វុចាយតនេ របស់ត្នក
 សត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមកវាទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ធម្មាយ-
 តនេ នឹងមិនកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនេ របស់
 សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង វុចាយតនេ របស់សត្វនោះ នឹងមិន
 កើតឡើងខេឬ ។ អើ ។

(៣៩៨) យស្ស មនាយកនំ ទុប្បន្នស្សតិ តស្ស
 ធម្មាយកនំ ទុប្បន្នស្សតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស ក
 មន ធម្មាយកនំ ទុប្បន្នស្សតិ តស្ស មនាយកនំ ទុប្ប-
 ន្នស្សតិ ។ អាមត្តា ។

(៣៩៩) យត្ថ ចក្ខាយកនំ ទុប្បន្នស្សតិ ។ បេ ។

(៤០០) យស្ស យត្ថ ចក្ខាយកនំ ទុប្បន្នស្សតិ
 តស្ស តត្ថ សោតាយកនំ ទុប្បន្នស្សតិ ។ អាមត្តា ។
 យស្ស ក មន យត្ថ សោតាយកនំ ទុប្បន្នស្សតិ តស្ស
 តត្ថ ចក្ខាយកនំ ទុប្បន្នស្សតិ ។ អាមត្តា ។

(៤០១) យស្ស យត្ថ ចក្ខាយកនំ ទុប្បន្នស្សតិ
 តស្ស តត្ថ យាធាយកនំ ទុប្បន្នស្សតិ ។ អាមត្តា ។
 យស្ស ក មន យត្ថ យាធាយកនំ ទុប្បន្នស្សតិ
 តស្ស តត្ថ ចក្ខាយកនំ ទុប្បន្នស្សតិ ។ រូបាវចនានំ
 តេសំ តត្ថ យាធាយកនំ ទុប្បន្នស្សតិ លោ ច តេសំ
 តត្ថ ចក្ខាយកនំ ទុប្បន្នស្សតិ បញ្ចវេតនាវ
 បន្តិមកវិការនំ អសញ្ញសន្តានំ អរូបានំ តេសំ តត្ថ
 យាធាយកនំ ទុប្បន្នស្សតិ ចក្ខាយកនំ

(៣៩៨) មនាយកនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ធម្ម-
 យកនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ។ អើ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត ធម្មាយកនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង មនាយកនៈ
 របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ។ អើ ។

(៣៩៩) ចក្ខាយកនៈ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ។ បេ ។

(៤០០) ចក្ខាយកនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទី
 ណា សោតាយកនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 ទេ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយកនៈ របស់សត្វណា
 នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខាយកនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើត
 ឡើង ក្នុងទីនោះទេ ។ អើ ។

(៤០១) ចក្ខាយកនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីណា យាធាយកនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 ទេ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត យាធាយកនៈ របស់សត្វណា
 នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខាយកនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើត
 ឡើង ក្នុងទីនោះទេ ។ យាធាយកនៈ របស់សត្វជាច្រើននោះ
 នោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែចក្ខាយកនៈ របស់សត្វជាតិនោះ
 មិនមែននឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុង
 ច្រើនមក ក្នុងបញ្ចវេតនាគោ នឹងពួកអសញ្ញបត្ត នឹងពួកអប្រេតហ្ម
 យាធាយកនៈ របស់សត្វជាតិនោះ នឹងមិនកើតឡើងដឹង ចក្ខាយកនៈ

ទុប្បជ្ជិស្សតិ ។

[៤០២] យស្ស យត្ថ ចត្វាយតធំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ រូបាយតធំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ។ អសញ្ញា-
 សត្តាធំ តេសំ តត្ថ ចត្វាយតធំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ហោ
 ច តេសំ តត្ថ រូបាយតធំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ បញ្ចកេតារេ
 បច្ឆិមកវិកាធំ អរូបាធំ តេសំ តត្ថ ចត្វាយតធំ
 ទុប្បជ្ជិស្សតិ រូបាយតធំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស
 វ បទ យត្ថ រូបាយតធំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ
 ចត្វាយតធំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមត្តា ។

[៤០៣] យស្ស យត្ថ ចត្វាយតធំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ មហាយតធំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ។ អរូបាធំ
 តេសំ តត្ថ ចត្វាយតធំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ហោ ច តេសំ
 តត្ថ មហាយតធំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ បច្ឆិមកវិកាធំ អសញ្ញា-
 សត្តាធំ តេសំ តត្ថ ចត្វាយតធំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ មហា-
 យតធំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វ បទ យត្ថ មហា-
 យតធំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ ចត្វាយតធំ ទុប្ប-
 ជ្ជិស្សតិ ។ អាមត្តា ។

នឹងមិនកើតឡើងវិញ ក្នុងជីវិត ។

[៤០៤] ចត្វាយតធំ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងជី-
 វិត រូបាយតធំ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងជីវិតនោះឡើយ ។
 ចត្វាយតធំ របស់សត្វណា ក្នុងជីវិតនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងជីវិត
 តែរូបាយតធំ របស់សត្វណា មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
 ជីវិតនោះទេ រូបាយតធំ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមកត ក្នុងបញ្ចកេតារកត និង
 ពួកអប្បប្រាណ បច្ឆាយតធំ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើងផង
 រូបាយតធំ វិនិច្ឆ័យនឹងកើតឡើងផង ក្នុងជីវិតនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបា-
 យតធំ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងជីវិត ចត្វាយតធំ
 របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងជីវិតនោះឡើយ ។ ភី ។

[៤០៥] ចត្វាយតធំ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
 ជីវិត មហាយតធំ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងជីវិតនោះឡើ-
 យ ។ ចត្វាយតធំ របស់សត្វណា ក្នុងជីវិតនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
 ជីវិត តែមហាយតធំ របស់សត្វណា មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង
 ក្នុងជីវិតនោះទេ ចត្វាយតធំ របស់សត្វណា ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមកត
 និងរបស់សត្វណា ក្នុងជីវិតនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង មហាយតធំ នឹង
 មិនកើតឡើងផង ក្នុងជីវិតនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មហាយតធំ របស់សត្វ
 ណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងជីវិត ចត្វាយតធំ របស់សត្វនោះ នឹង
 មិនកើតឡើង ក្នុងជីវិតនោះឡើយ ។ ភី ។

[៤០៤] យស្ស យត្ត ចត្វាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ។ អសត្តា-
 សត្តានំ អរូបាទំ តេសំ តត្ថ ចត្វាយតនំ ទុប្ប-
 ជ្ជិស្សតិ ឆោ ច តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ
 បច្ឆិមកវិកាទំ តេសំ តត្ថ ចត្វាយតនព្វ ទុប្បជ្ជិ-
 ស្សតិ ធម្មាយតនព្វ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា
 បទ យត្ត ធម្មាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ
 ចត្វាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមត្តា ។

[៤០៥] យស្ស យត្ត យាធាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ រូបាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ។ រូបាវចរាទំ
 តេសំ តត្ថ យាធាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ឆោ ច តេ-
 សំ តត្ថ រូបាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ បញ្ចវេកាវ បច្ឆិម-
 កវិកាទំ អរូបាទំ តេសំ តត្ថ យាធាយតនព្វ ទុប្បជ្ជិ-
 ស្សតិ រូបាយតនព្វ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បទ
 យត្ត រូបាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ យាធាយតនំ
 ទុប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមត្តា ។

[៤០៦] ចត្វាយតនៈ របស់សត្វណា ខឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ ខឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 ឬ ។ ចត្វាយតនៈ របស់តួកអសញ្ញាសត្វ ខឹងអរូបព្រហ្មទាំងនោះ ខឹង
 មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែន
 ជាខឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ចត្វាយតនៈ របស់តួកសត្វ ដែល
 កើតក្នុងបច្ឆិមកវាទាំងនោះ ខឹងមិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ ខឹងមិន
 កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់
 សត្វណា ខឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ចត្វាយតនៈ របស់សត្វនោះ
 ខឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ។ អើ ។

[៤០៧] យាធាយតនៈ របស់សត្វណា ខឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ ខឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 ឬ ។ យាធាយតនៈ របស់សត្វជាវិញ្ញាណទាំងនោះ ខឹងមិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាខឹងមិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះទេ តួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមក ក្នុងបញ្ចវេកាវេកា ខឹង
 តួកអរូបព្រហ្ម យាធាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ខឹងមិនកើត
 ឡើងផង រូបាយតនៈ ខឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា ខឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា យា-
 ធាយតនៈ របស់សត្វនោះ ខឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ។ អើ ។

(២០៦) យស្ស យត្ត យាយាតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ
តស្ស តត្ថ មនាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ។ រូបាវចរនំ
អរូបាវចរនំ តេសំ តត្ថ យាយាតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ
នោ ច តេសំ តត្ថ មនាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ បច្ឆិម-
ភវីកានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ យាយាតនពញ
ទុប្បជ្ជិស្សតិ មនាយតនពញ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស
វា បទ យត្ត មនាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ
យាយាតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមត្តា ។

(២០៧) យស្ស យត្ត យាយាតនំ ទុប្បជ្ជិ-
ស្សតិ តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ។
រូបាវចរនំ អរូបាវចរនំ តេសំ តត្ថ យាយាតនំ
ទុប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ ទុប្ប-
ជ្ជិស្សតិ បច្ឆិមភវីកានំ តេសំ តត្ថ យាយាតនពញ
ទុប្បជ្ជិស្សតិ ធម្មាយតនពញ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស
វា បទ យត្ត ធម្មាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ
យាយាតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមត្តា ។

(២០៦) យាយាតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
ទិណា បនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងជីវនោះ
ទេ ។ យាយាតនៈ របស់ត្រកូសត្វ ជាប្រាថ្នាៈ និងសុប្រាថ្នាៈពាំង
នោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងជីវនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វពាំងនោះ
មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងជីវនោះទេ យាយាតនៈ របស់ត្រកូសត្វ
ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភព និងអសញ្ញាសត្វពាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង
មនាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងជីវនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ម-
នាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទិណា យាយាតនៈ
របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងជីវនោះទេ ។ តើ ។

(២០៧) យាយាតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
ទិណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងជីវនោះ
ទេ ។ យាយាតនៈ របស់ត្រកូសត្វ ជាប្រាថ្នាៈ និងសុប្រាថ្នាៈពាំងនោះ
នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងជីវនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វពាំងនោះ មិន
មែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងជីវនោះទេ យាយាតនៈ របស់ត្រកូសត្វ
ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភពពាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ នឹង
មិនកើតឡើងផង ក្នុងជីវនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់
សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទិណា យាយាតនៈ របស់សត្វនោះ
នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងជីវនោះទេ ។ តើ ។

(២០៨) យស្ស យត្ថ រូបាយតធំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ មនាយតធំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ។ អរូបាធំ
 តេសំ តត្ថ រូបាយតធំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ទោ ច តេសំ
 តត្ថ មនាយតធំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ បច្ចិមកវិកាធំ តេសំ
 តត្ថ រូបាយតធំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ មនាយតធំ ទុ-
 ប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បទ យត្ថ មនាយតធំ
 ទុប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ រូបាយតធំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ។
 អសញ្ញាសត្តាធំ តេសំ តត្ថ មនាយតធំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ
 ទោ ច តេសំ តត្ថ រូបាយតធំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ បច្ចិ-
 មកវិកាធំ តេសំ តត្ថ មនាយតធំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ
 រូបាយតធំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ។

(២០៩) យស្ស យត្ថ រូបាយតធំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ ធម្មាយតធំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ។ អរូបាធំ
 តេសំ តត្ថ រូបាយតធំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ទោ ច តេសំ តត្ថ
 ធម្មាយតធំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ បច្ចិមកវិកាធំ តេសំ តត្ថ
 រូបាយតធំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ធម្មាយតធំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ។

(២០៧) រូបាយតធំ មនាយតធំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ក្នុង
 ទំណា មនាយតធំ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឡើយ ។
 រូបាយតធំ របស់សត្វព្រហ្មញ្ញទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 តែមនាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាទីនឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទី
 នោះទេ រូបាយតធំ របស់ត្រកូសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមកវិកាទាំងនោះ
 នឹងមិនកើតឡើងផង មនាយតធំ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។
 មួយយ៉ាងទៀត មនាយតធំ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទី
 ណា រូបាយតធំ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឡើយ ។
 មនាយតធំ របស់សត្វសត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 តែរូបាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាទីនឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទី
 នោះទេ មនាយតធំ របស់ត្រកូសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមកវិកាទាំងនោះ
 នឹងមិនកើតឡើងផង រូបាយតធំ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

(២០៩) រូបាយតធំ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទី
 ណា ធម្មាយតធំ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឡើយ
 ។ រូបាយតធំ របស់សត្វព្រហ្មញ្ញទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទី
 នោះ តែធម្មាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាទីនឹងមិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះទេ រូបាយតធំ របស់ត្រកូសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមកវិកាទាំងនោះ
 នឹងមិនកើតឡើងផង ធម្មាយតធំ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

យស្ស វា បទ យត្ត ធម្មាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
តត្ថ រូបាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមត្តា ។

(២០១) យស្ស យត្ត មនាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ
តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ។ អសញ្ញ-
សត្តានំ តេសំ តត្ថ មនាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ លោ
ច តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ បច្ឆិមកវិ-
កោនំ តេសំ តត្ថ មនាយតនញ្ច ទុប្បជ្ជិស្សតិ ធម្មា-
យតនញ្ច ទុប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បទ យត្ត
ធម្មាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ មនាយតនំ
ទុប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមត្តា ។

(២០២) យស្ស ចក្កាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ តស្ស
សោតាយតនំ ទុប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស វា
បទ សោតាយតនំ ទុប្បជ្ជិត្ត តស្ស ចក្កាយតនំ
ទុប្បជ្ជតិ ។ សទ្ធភិសំ ចវិញ្ញាណំ អចក្កកោនំ ទុបប-
ជ្ជន្តានំ តេសំ សោតាយតនំ ទុប្បជ្ជិត្ត លោ ច តេសំ
ចក្កាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ សចក្កកោនំ ទុបបជ្ជន្តានំ តេសំ
សោតាយតនញ្ច ទុប្បជ្ជិត្ត ចក្កាយតនញ្ច ទុប្បជ្ជតិ ។

មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនំ យស្ស សត្តនោ វិញ្ញាណក្ខេបំ ក្នុងចំណា
រូបាយតនៈ យស្ស សត្តនោ វិញ្ញាណក្ខេបំ ក្នុងទីនោះទេ ។ អើ ។

(២០១) មនាយតនៈ យស្ស សត្តនោ វិញ្ញាណក្ខេបំ ក្នុង
ចំណា ធម្មាយតនៈ យស្ស សត្តនោ វិញ្ញាណក្ខេបំ ក្នុងទីនោះទេ
។ មនាយតនៈ យស្ស អសញ្ញសត្តនំ វិញ្ញាណក្ខេបំ ក្នុងទី
នោះ តែធម្មាយតនៈ យស្ស សត្តនំ វិញ្ញាណក្ខេបំ ក្នុងទីនោះទេ
មនាយតនៈ យស្ស ត្ថិតសត្តនំ វិញ្ញាណក្ខេបំ ក្នុងទីនោះទេ
វិញ្ញាណក្ខេបំ ធម្មាយតនៈ វិញ្ញាណក្ខេបំ ក្នុងទី
នោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ យស្ស សត្តនោ វិញ្ញាណក្ខេបំ
ក្នុងចំណា មនាយតនៈ យស្ស សត្តនោ វិញ្ញាណក្ខេបំ ក្នុងទី
នោះទេ ។ អើ ។

(២០២) ចក្កាយតនៈ យស្ស សត្តនោ វិញ្ញាណក្ខេបំ សោតាយ-
តនៈ យស្ស សត្តនោ វិញ្ញាណក្ខេបំ ហើយដែរ ។ អើ ។ មួយយ៉ាង
ទៀត សោតាយតនៈ យស្ស សត្តនោ វិញ្ញាណក្ខេបំ ចក្កាយតនៈ
យស្ស សត្តនោ វិញ្ញាណក្ខេបំ ដែរ ។ ត្ថិតសត្តនំ វិញ្ញាណក្ខេបំ
ចក្ក កាលប្បក កាលចាប់បដិសន្ធិ សោតាយតនៈ យស្ស សត្តនំ វិញ្ញាណក្ខេបំ
ក្នុងទីនោះ តែចក្កាយតនៈ យស្ស សត្តនំ វិញ្ញាណក្ខេបំ វិញ្ញាណក្ខេបំ
ត្ថិតសត្តនំ វិញ្ញាណក្ខេបំ កាលប្បក កាលចាប់បដិសន្ធិ សោតាយតនៈ
យស្ស សត្តនំ វិញ្ញាណក្ខេបំ ចក្កាយតនៈ វិញ្ញាណក្ខេបំ ។

(២០២) យស្ស ចក្ខុយតនំ ឧប្បជ្ឈិតិ តស្ស
 យាទាយតនំ ។ បេ ។ រូទាយតនំ មនាយតនំ ធម្មា-
 យតនំ ឧប្បជ្ឈិតាតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស វា បទ ធម្មាយតនំ
 ឧប្បជ្ឈិតុ តស្ស ចក្ខុយតនំ ឧប្បជ្ឈិតិ ។ សទ្ទេសំ ចវន្តានំ
 អចត្តុកានំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ឈិតុ
 ខោ ច តេសំ ចក្ខុយតនំ ឧប្បជ្ឈិតិ សចត្តុកានំ ឧបបជ្ឈន្តានំ
 តេសំ ធម្មាយតនព្វ ឧប្បជ្ឈិតុ ចក្ខុយតនព្វ ឧប្បជ្ឈិតិ ។

(២០៣) យស្ស យាទាយតនំ ឧប្បជ្ឈិតិ តស្ស
 រូទាយតនំ ។ បេ ។ មនាយតនំ ធម្មាយតនំ ឧប្ប-
 ជ្ឈិតាតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស វា បទ ធម្មាយតនំ
 ឧប្បជ្ឈិតុ តស្ស យាទាយតនំ ឧប្បជ្ឈិតិ ។ សទ្ទេសំ
 ចវន្តានំ អយោនកានំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ ធម្មា-
 យតនំ ឧប្បជ្ឈិតុ ខោ ច តេសំ យាទាយតនំ
 ឧប្បជ្ឈិតិ សយោនកានំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ ធម្មាយ-
 តនព្វ ឧប្បជ្ឈិតុ យាទាយតនព្វ ឧប្បជ្ឈិតិ ។

(២០៤) បុព្វបទនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង បណ្តាលនេះ
 ។ បេ ។ បុព្វបទនៈ បណ្តាលនេះ បណ្តាលនេះ របស់សត្វនោះ កើត
 ឡើងហើយដែរឬ ។ អើ ។ ប្តូរយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វ
 ណា កើតឡើងហើយ បណ្តាលនេះ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរ
 ឬ ។ តួសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុក កាលចាប់
 បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ តែចក្ខុ-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ តួសត្វ ដែលប្រកប
 ដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើត
 ឡើងហើយផង ចក្ខុយតនៈ កើតឡើងផង ។

(២០៥) យាទាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង រូទាយ-
 តនៈ ។ បេ ។ មនាយតនៈ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង
 ហើយដែរឬ ។ អើ ។ ប្តូរយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វ
 ណា កើតឡើងហើយ យាទាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរ
 ឬ ។ តួសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានឃានៈ កាលច្បុក កាលចាប់
 បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ តែយាទា-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ តួសត្វ ដែលប្រកប
 ដោយឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើត
 ឡើងហើយផង យាទាយតនៈ កើតឡើងផង ។

[៤០៤] យស្ស រូបាយតនំ ឧប្បជ្ឈិតំ តស្ស មនាយតនំ ។ មេ ។ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ឈិតាតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស វា បទ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ឈិតុ តស្ស រូបាយតនំ ឧប្បជ្ឈិតំ ។ សក្ខេសំ ចវន្តានំ អរូបកានំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ឈិតុ លោ ច តេសំ រូបាយតនំ ឧប្បជ្ឈិតំ សរូបកានំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ ធម្មាយតនញ្ច ឧប្បជ្ឈិតុ រូបាយតនញ្ច ឧប្បជ្ឈិតំ ។

[៤០៥] យស្ស មនាយតនំ ឧប្បជ្ឈិតំ តស្ស ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ឈិតាតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស វា បទ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ឈិតុ តស្ស មនាយតនំ ឧប្បជ្ឈិតំ ។ សក្ខេសំ ចវន្តានំ អចិត្តកានំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ឈិតុ លោ ច តេសំ មនាយតនំ ឧប្បជ្ឈិតំ សចិត្តកានំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ ធម្មាយតនញ្ច ឧប្បជ្ឈិតុ មនាយតនញ្ច ឧប្បជ្ឈិតំ ។

[៤០៦] ប្តូរធម្មបទ របស់សត្វណា កើតឡើង មនាយតនៈ ។ មេ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណោះ កើតឡើងហើយដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ រូបាយតនៈ របស់សត្វណោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានរូប កាលច្បុក កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយរូប កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង រូបាយតនៈ កើតឡើងផង ។

[៤០៧] មនាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានចិត្ត កាលច្បុក កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង មនាយតនៈ កើតឡើងផង ។

[២០៦] យត្ត ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ឈិតំ ។ បេ ។

[២០៧] យស្ស យត្ត ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ឈិតំ

តស្ស តត្ថ សោតាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្តាតំ ។ សុទ្ធាវា-

សានំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ឈិតំ

លោ ច តេសំ តត្ថ សោតាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្ត ឥត-

រេសំ សចក្កកានំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខា-

យតនញ្ច ឧប្បជ្ឈិតំ សោតាយតនញ្ច ឧប្បជ្ឈិត្ត ។

យស្ស វា បទ យត្ត សោតាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្ត តស្ស

តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ឈិតំ ។ បញ្ចវេកាកា ច-

វន្តានំ អចក្កកានំ កាមាវចរំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ

តត្ថ សោតាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្ត លោ ច តេសំ តត្ថ

ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ឈិតំ សចក្កកានំ ឧបបជ្ឈន្តានំ

តេសំ តត្ថ សោតាយតនញ្ច ឧប្បជ្ឈិត្ត ចក្ខាយតនញ្ច

ឧប្បជ្ឈិតំ ។

[២០៦] ចក្ខាយតនៈ កើតឡើង ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[២០៧] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា

សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។

ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ

កើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែសោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើត

ឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយចក្ក

កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង

សោតាយតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោ-

តាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ចក្ខាយតនៈ

របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិន

មានចក្ក កាលច្បូត យកបញ្ចវេកាការ កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរ-

ភព សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ

តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួក

សត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ក កាលចាប់បដិសន្ធិ សោតាយតនៈ របស់

សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង ចក្ខាយតនៈ កើតឡើងផង ក្នុង

ទីនោះ ។

(២០៨) យស្ស យត្ត ចត្តាយតនំ ឧប្បជ្ឈតិ
 តស្ស តត្ថ យានាយតនំ ឧប្បជ្ឈត្តាតិ ។ កាមាវចរំ ឧប-
 បជ្ឈន្តានំ តេសំ តត្ថ ចត្តាយតនំ ឧប្បជ្ឈតិ នោ ច
 តេសំ តត្ថ យានាយតនំ ឧប្បជ្ឈត្ត សចក្កកាណំ កា-
 មាវចរំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ តត្ថ ចត្តាយតនព្វ ឧប្ប-
 ជ្ឈតិ យានាយតនព្វ ឧប្បជ្ឈត្ត ។ យស្ស វា បទ
 យត្ត យានាយតនំ ឧប្បជ្ឈត្ត តស្ស តត្ថ ចត្តា-
 យតនំ ឧប្បជ្ឈតីតិ ។ កាមាវចរា ចរន្តានំ អចក្ក-
 កាណំ កាមាវចរំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ តត្ថ យានា-
 យតនំ ឧប្បជ្ឈត្ត នោ ច តេសំ តត្ថ ចត្តាយតនំ
 ឧប្បជ្ឈតិ សចក្កកាណំ កាមាវចរំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេ-
 សំ តត្ថ យានាយតនព្វ ឧប្បជ្ឈត្ត ចត្តាយតនព្វ
 ឧប្បជ្ឈតិ ។

(២០៩) យស្ស យត្ត ចត្តាយតនំ ឧប្ប-
 ជ្ឈតិ តស្ស តត្ថ រូបាយតនំ ឧប្បជ្ឈត្តាតិ ។

(២០៨) ច្បូរយោនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
 យានាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 ពួកសត្វ កាលចូលទៅ កាន់កាប់ចរកត ចត្តាយតនៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែយានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ក កាល
 ចូលទៅ កាន់កាប់ចរកត ចត្តាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង
 ផង យានាយតនៈ កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត យានាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
 ចត្តាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ
 ដែលមិនមានចក្ក កាលច្បាប់ ចាកកាមាវចរកត កាលចូលទៅ កាន់
 កាប់ចរកត យានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ
 ក្នុងទីនោះ តែចត្តាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទី
 នោះទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ក កាលចូលទៅ កាន់កាប់ចរ-
 កត យានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង ចត្តា-
 យតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

(២០៩) ចត្តាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
 រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។

សុទ្ធាវាសំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខុយាតនំ ឧប្ប-
 ជ្ជតិ លោ ច តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត ឥតវេសំ
 សចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខុយាតនញ្ច
 ឧប្បជ្ជិតិ រូបាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត ។ យស្ស វា បទ
 យត្ថ រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស តត្ថ ចក្ខុយាតនំ
 ឧប្បជ្ជិតិ ។ បញ្ចកេតាកា ចរន្តានំ អចក្កកានំ
 កាមាវចរំ ឧបបជ្ជន្តានំ អសញ្ញាសន្តានំ តេសំ តត្ថ
 រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត លោ ច តេសំ តត្ថ ចក្ខុយា-
 តនំ ឧប្បជ្ជិតិ សចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ
 រូបាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត ចក្ខុយាតនញ្ច ឧប្បជ្ជិតិ ។

[២២០] យស្ស យត្ថ ចក្ខុយាតនំ ឧប្បជ្ជិតិ
 តស្ស តត្ថ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ សុទ្ធាវាសំ
 ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខុយាតនំ ឧប្បជ្ជិតិ លោ
 ច តេសំ តត្ថ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត ឥតវេសំ សចក្ក-
 កានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខុយាតនំ ឧប្បជ្ជិតិ

ក្ខាសត្វ កាលចូលទៅ កាលស្ងួតវាស ចក្ខុយាតនៈ របស់សត្វពាំងនោះ
 កើតឡើង ក្នុងវិញ្ញាណ ដែលប្រកបដោយចក្ក កាលចាប់បដិសន្ធិ
 ឡើងហើយ ក្នុងវិញ្ញាណ ពួកសត្វ ក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយចក្ក
 កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខុយាតនៈ របស់សត្វពាំងនោះ កើតឡើង
 ផង រូបាយតនៈ កើតឡើងហើយផង ក្នុងវិញ្ញាណ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 រូបាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងវិញ្ញាណ ចក្ខុយាតនៈ
 របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងវិញ្ញាណផង ។ ពួកសត្វ ដែលមិន
 មានចក្ក កាលប្រកប កាលបញ្ចកេតាកោត កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរ-
 ករា និងក្នុងអាយុសត្វ រូបាយតនៈ របស់សត្វពាំងនោះ កើតឡើង
 ហើយ ក្នុងវិញ្ញាណ កែចក្ខុយាតនៈ របស់សត្វពាំងនោះ មិនកើតឡើង
 ក្នុងវិញ្ញាណ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ក កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបា-
 យតនៈ របស់សត្វពាំងនោះ កើតឡើងហើយផង ចក្ខុយាតនៈ កើត
 ឡើងផង ក្នុងវិញ្ញាណ ។

[២២០] ចក្ខុយាតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងវិញ្ញាណ
 មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងវិញ្ញាណផង ។ ពួក
 សត្វ កាលចូលទៅ កាន់សុទ្ធាវាស ចក្ខុយាតនៈ របស់សត្វពាំងនោះ
 កើតឡើង ក្នុងវិញ្ញាណ កែមនាយតនៈ របស់សត្វពាំងនោះ មិនកើត
 ឡើងហើយ ក្នុងវិញ្ញាណ ពួកសត្វ ក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយចក្ក
 កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខុយាតនៈ របស់សត្វពាំងនោះ កើតឡើងផង

មនាយកន ឧប្បជ្ឈិតុ ។ យស្ស វា បទ យត្ត
 មនាយកនំ ឧប្បជ្ឈិតុ តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ
 ឧប្បជ្ឈិតិ ។ បញ្ចវេតាកា វេទនំ មចក្កកាណំ
 កាមាវចំ ឧបបជ្ឈន្តានំ អរូនានំ តេសំ តត្ថ មនា.
 យតនំ ឧប្បជ្ឈិតុ នោ ច តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ
 ឧប្បជ្ឈិតិ សចក្កកាណំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ តត្ថ ម-
 នាយកនត្ថ ឧប្បជ្ឈិតុ ចក្ខាយតនត្ថ ឧប្បជ្ឈិតិ ។

[២២០] យស្ស យត្ត ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ឈិតិ

តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ឈិតុ ។ សុទ្ធាវាសំ
 ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ឈិតិ ពោ
 ច តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ឈិតុ ឥតវេសំ ស-
 ចក្កកាណំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនត្ថ
 ឧប្បជ្ឈិតិ ចក្ខាយតនត្ថ ឧប្បជ្ឈិតុ ។ យស្ស វា បទ

មនាយកនៈ តើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 មនាយកនៈ របស់សត្វណា តើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ចក្ខាយកនៈ
 របស់សត្វនោះ តើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិន
 មានចក្ក កាលច្បុក ចាកបញ្ចវេតាកាភោ កាលចូលទៅ កាន់តាមវិចារត
 ខ័ងពួកអប្រែប្រួល មនាយកនៈ របស់សត្វទាំងនោះ តើតឡើងហើយ
 ក្នុងទីនោះ តែចក្ខាយកនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនតើតឡើង ក្នុង
 ទីនោះទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ក កាលចាប់បដិសន្ធិ
 មនាយកនៈ របស់សត្វទាំងនោះ តើតឡើងហើយផង ចក្ខាយកនៈ
 តើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[២២១] ចក្ខាយកនៈ របស់សត្វណា តើតឡើង ក្នុងទីណា

ចក្ខាយកនៈ របស់សត្វនោះ តើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 ពួកសត្វ កាលចូលទៅ កាន់សុទ្ធាវាស ចក្ខាយកនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 តើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែចក្ខាយកនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនតើតឡើង
 ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយចក្ក
 កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខាយកនៈ របស់សត្វទាំងនោះ តើតឡើងផង
 ចក្ខាយកនៈ តើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត

យត្ត ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស តត្ត ចក្ខាយតនំ
 ឧប្បជ្ជិត្ត ។ សព្វេសំ ចវត្តានំ អចក្កកានំ ឧប-
 បជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ត ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត ឆោ ច
 តេសំ តត្ត ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត សចក្កកានំ ឧប-
 បជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ត ធម្មាយតនព្វ ឧប្បជ្ជិត្ត ចក្ខា-
 យតនព្វ ឧប្បជ្ជិត្ត ។

[៤២២] យស្ស យត្ត យាមាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត
 តស្ស តត្ត រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមត្តា ។
 យស្ស វា បទ យត្ត រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស
 តត្ត យាមាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត ។ កាមាវចរោ ចវត្តានំ
 អយាមកានំ កាមាវចរំ ឧបបជ្ជន្តានំ រូបាវចរានំ
 តេសំ តត្ត រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត ឆោ ច តេសំ តត្ត
 យាមាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត សយាមកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ តត្ត រូបាយតនព្វ ឧប្បជ្ជិត្ត យាមាយតនព្វ
 ឧប្បជ្ជិត្ត ។

ធម្មាយតនៈ យសំសត្វយេ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ចក្ខាយតនៈ
 របស់សត្វយេ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិន
 មានចក្ខុ ឈរលើគុណ ឈរលើបដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ
 កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ
 ផង ចក្ខាយតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៤២២] យាមាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
 រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ តើ ។
 មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុង
 ទីណា យាមាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 ពួកសត្វ ដែលមិនមានឃានៈ កាលច្បុក ចាកកាមាវចរកេត កាលចូល
 ទៅ កាន់កាមាវចរកេត ខឹងពួកសត្វ ជាវត្តាវចរៈ រូបាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែយាមាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកប
 ដោយឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើងហើយផង យាមាយតនៈ
 កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

(២២៣) យស្ស យត្ត យានាយតនំ ឧប្បជ្ឈិតំ
 តស្ស តត្ថ មនាយតនំ ឧប្បជ្ឈិតាតិ ។ អាមត្តា ។
 យស្ស វា បទ យត្ត មនាយតនំ ឧប្បជ្ឈិតុ តស្ស
 តត្ថ យានាយតនំ ឧប្បជ្ឈិតិ ។ កាមាវចរា ច-
 វត្តានំ អយានកានំ កាមាវចរំ ឧបបជ្ឈត្តានំ រូបាវ-
 ចរានំ អរូបាវចរានំ តេសំ តត្ថ មនាយតនំ ឧប្បជ្ឈិតុ
 ធា ច តេសំ តត្ថ យានាយតនំ ឧប្បជ្ឈិតិ សយា-
 នកានំ ឧបបជ្ឈត្តានំ តេសំ តត្ថ មនាយតនព្វ ឧប្ប-
 ជ្ឈិតុ យានាយតនព្វ ឧប្បជ្ឈិតិ ។

(២២៤) យស្ស យត្ត យានាយតនំ ឧប្បជ្ឈិតំ
 តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ឈិតាតិ ។ អាមត្តា ។
 យស្ស វា បទ យត្ត ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ឈិតុ តស្ស
 តត្ថ យានាយតនំ ឧប្បជ្ឈិតិ ។ សត្រេសំ ចវត្តានំ
 អយានកានំ ឧបបជ្ឈត្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ
 ឧប្បជ្ឈិតុ ធា ច តេសំ តត្ថ យានាយតនំ ឧប្បជ្ឈិតិ

(២២៣) យានាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
 មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង
 ហើយ ក្នុងទីណា យានាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទី
 នោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានយានៈ កាលច្បួត ចាកកា-
 មាវចរភព កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរភព និងពួកសត្វ ជាប្រាវចរៈ
 និងជាអប្រាវចរៈ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ
 ក្នុងទីនោះ តែយានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទី
 នោះទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយយានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយ-
 តនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង យានាយតនៈ កើត
 ឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

(២២៤) យានាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ
 ក្នុងទីណា យានាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរ
 ឬ ។ ពួកសត្វទាំងនេះ ដែលមិនមានយានៈ កាលច្បួត កាលចាប់
 បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទី
 នោះ តែយានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ

សយាទកាន់ ឧបបដ្ឋានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនញ្ច
ឧប្បជ្ជិត្ត យាទាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិតិ ។

(៤២៥) យស្ស យត្ថ រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជិតិ
តស្ស តត្ថ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ សុទ្ធាវាសំ
ឧបបដ្ឋានំ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបដ្ឋានំ តេសំ តត្ថ
រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជិតិ លោ ច តេសំ តត្ថ មនាយតនំ
ឧប្បជ្ជិត្ត ឥតវេសំ បញ្ចវេកាវំ ឧបបដ្ឋានំ តេសំ
តត្ថ រូបាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិតិ មនាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត ។
យស្ស វា បទ យត្ថ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស
តត្ថ រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជិតិ ។ បញ្ចវេកាវា ចរណំ
អរូបាទំ តេសំ តត្ថ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត លោ ច
តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជិតិ បញ្ចវេកាវំ ឧប-
បដ្ឋានំ តេសំ តត្ថ មនាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត រូបា-
យតនញ្ច ឧប្បជ្ជិតិ ។

ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយពោធិៈ កាលចូលទៅ កាន់សុទ្ធាវាស កាលចូលទៅ កាន់អសញ្ញាសត្វ
របស់សត្វពាំងនោះ កើតឡើងហើយផង យាយតនៈ កើតឡើង
ផង ក្នុងទីនោះ ។

(៤២៥) រូបាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
ពួកសត្វ កាលចូលទៅ កាន់សុទ្ធាវាស កាលចូលទៅ កាន់អសញ្ញាសត្វ
រូបាយតនៈ របស់សត្វពាំងនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ
របស់សត្វពាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ
កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេកាភេត រូបាយតនៈ របស់សត្វពាំងនោះ កើត
ឡើងផង មនាយតនៈ កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាង
ទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា រូបា-
យតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ
កាលចូល ទៅកាន់បញ្ចវេកាភេត និងពួកអប្រែប្រួល មនាយតនៈ របស់
សត្វពាំងនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វ
ពាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលចូលទៅ កាន់
បញ្ចវេកាភេត មនាយតនៈ របស់សត្វពាំងនោះ កើតឡើងហើយផង
រូបាយតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៤២៦] យស្ស យត្ថ រូបាយតធំ ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ ធម្មាយតធំ ឧប្បជ្ជត្តាតិ ។ សុត្តារាសំ
 ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបាយតធំ ឧប្បជ្ជតិ យោ
 ច តេសំ តត្ថ ធម្មាយតធំ ឧប្បជ្ជត្ថ ឥតរេសំ សរូប-
 កានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបាយតធំ ឧប្ប-
 ជ្ជតិ ធម្មាយតធំ ឧប្បជ្ជត្ថ ។ យស្ស វា បទ យត្ថ
 ធម្មាយតធំ ឧប្បជ្ជត្ថ តស្ស តត្ថ រូបាយតធំ ឧប្ប-
 ជ្ជតិ ។ សត្វេសំ ចរន្តានំ អរូបកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ តត្ថ ធម្មាយតធំ ឧប្បជ្ជត្ថ យោ ច តេសំ
 តត្ថ រូបាយតធំ ឧប្បជ្ជតិ សរូបកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ តត្ថ ធម្មាយតធំ ឧប្បជ្ជត្ថ រូបាយតធំ ឧប្ប-
 ជ្ជតិ ។

[៤២៧] យស្ស យត្ថ មនាយតធំ ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ ធម្មាយតធំ ឧប្បជ្ជត្តាតិ ។ សុត្តារាសំ
 ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ មនាយតធំ ឧប្បជ្ជតិ យោ ច
 តេសំ តត្ថ ធម្មាយតធំ ឧប្បជ្ជត្ថ ឥតរេសំ សចិក្កកានំ

[៤២៦] រូបាយតធំ របស់សត្វលា កើតឡើង ក្នុងទិណ
 ធម្មាយតធំ របស់សត្វលា កើតឡើងហើយ ក្នុងទិវារាជ្យ ។
 ពួកសត្វ កាលចូលទៅ កាន់សុត្តារាស រូបាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ
 កើតឡើង ក្នុងទិវារាជ្យ កែធម្មាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើត
 ឡើងហើយ ក្នុងទិវារាជ្យ ពួកសត្វ ក្រៅនេះ ដែលប្រគល់ដោយរូប
 កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង ធម្ម-
 យតធំ កើតឡើងហើយផង ក្នុងទិវារាជ្យ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្ម-
 យតធំ របស់សត្វលា កើតឡើងហើយ ក្នុងទិណ រូបាយតធំ របស់
 សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទិវារាជ្យ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិន
 មានរូប កាលច្បុក កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ
 កើតឡើងហើយ ក្នុងទិវារាជ្យ កែរូបាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើត
 ឡើង ក្នុងទិវារាជ្យ ពួកសត្វ ដែលប្រគល់ដោយរូប កាលចាប់បដិសន្ធិ
 ធម្មាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង រូបាយតធំ
 កើតឡើងផង ក្នុងទិវារាជ្យ ។

[៤២៧] មនាយតធំ របស់សត្វលា កើតឡើង ក្នុងទិណ
 ធម្មាយតធំ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទិវារាជ្យ ។
 ពួកសត្វ កាលចូលទៅ កាន់សុត្តារាស មនាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ
 កើតឡើង ក្នុងទិវារាជ្យ កែធម្មាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើត
 ឡើងហើយ ក្នុងទិវារាជ្យ ពួកសត្វ ក្រៅនេះ ដែលប្រគល់ដោយចិត្ត

ឧបបដ្ឋានំ តេសំ តត្ថំ មនាយកនក្ខំ ឧប្បជ្ជិតំ
ធម្មាយកនក្ខំ ឧប្បជ្ជិតុ ។ យស្ស វា បទ
យត្ថុ ធម្មាយកនំ ឧប្បជ្ជិតុ តស្ស តត្ថំ មនាយកនំ
ឧប្បជ្ជិតំ ។ សទ្ធវេសំ ចរិតំ អចិត្តកានំ ឧប-
បដ្ឋានំ តេសំ តត្ថំ ធម្មាយកនំ ឧប្បជ្ជិតុ លោ-
ក តេសំ តត្ថំ មនាយកនំ ឧប្បជ្ជិតុ សចិត្តកានំ
ឧបបដ្ឋានំ តេសំ តត្ថំ ធម្មាយកនក្ខំ ឧប្បជ្ជិតុ
មនាយកនក្ខំ ឧប្បជ្ជិតុ ។

(២២៨) យស្ស ចក្ខាយ តនំ ឧប្បជ្ជិតំ តស្ស
សោតាយតនំ ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ ឧប្បជ្ជិតុ ។ យស្ស
វា បទ សោតាយតនំ ឧប្បជ្ជិតុ តស្ស ចក្ខាយ-
តនំ ឧប្បជ្ជិតិ ។ នត្ថំ ។

(២២៩) យស្ស ចក្ខាយ តនំ ឧប្បជ្ជិតំ តស្ស
យាតាយតនំ ។ បេ ។ រូបាយតនំ មនាយកនំ ធម្មា-
យតនំ ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ ឧប្បជ្ជិតុ ។ យស្ស វា បទ
ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិតុ តស្ស ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជ-
ិតិ ។ នត្ថំ ។

កាលពាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយកនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង
ធម្មាយកនៈ កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត
ធម្មាយកនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា មនាយកនៈ
របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែល
មិនមានចិត្ត កាលពួក កាលពាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយកនៈ របស់សត្វ
ទាំងនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែមនាយកនៈ របស់សត្វ
ទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយ
ចិត្ត កាលពាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយកនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង
ហើយផង មនាយកនៈ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

(២២៨) ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង សោតា-
យតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយឬ ។ កើតឡើងហើយ ។
មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ
ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ មិនមានទេ ។

(២២៩) ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង យាតា-
យតនៈ ។ បេ ។ រូបាយតនៈ មនាយកនៈ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វ
នោះ មិនកើតឡើងហើយឬ ។ កើតឡើងហើយ ។ មួយយ៉ាង
ទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ចក្ខាយតនៈ
របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ មិនមានទេ ។

[២៣០] យស្ស មនោយតនំ ។ បេ ។ ប្រា-

យតនំ មនោយតនំ ទុប្បជ្ជិតំ តស្ស ធម្មាយតនំ ទុប្ប-
ជ្ជិតាតិ ។ ទុប្បជ្ជិតុ ។ យស្ស កំ បទ ធម្មាយតនំ
ទុប្បជ្ជិតុ តស្ស មនោយតនំ ទុប្បជ្ជិតិ ។ ធម្មិ ។

[២៣១] យត្ថ ចក្ខាយតនំ ទុប្បជ្ជិតំ ។ បេ ។

[២៣២] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ ទុប្បជ្ជិតំ

តស្ស តត្ថ សោតាយតនំ ទុប្បជ្ជិតាតិ ។ បញ្ចវេកាវា
ចវ្លានំ អចត្តកានំ កាមាវចរំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
តត្ថ ចក្ខាយតនំ ទុប្បជ្ជិតំ ខោ ច តេសំ តត្ថ
សោតាយតនំ ទុប្បជ្ជិតុ សុទ្ធាវសេ បរិនិព្វន្តានំ
អសញ្ញសន្តានំ អរូបានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនពញ
ទុប្បជ្ជិតំ សោតាយតនពញ ទុប្បជ្ជិតុ ។ យស្ស
កំ បទ យត្ថ សោតាយតនំ ទុប្បជ្ជិតុ តស្ស
តត្ថ ចក្ខាយតនំ ទុប្បជ្ជិតិ ។ សុទ្ធាវសំ
ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ សោតាយតនំ ទុប្ប-
ជ្ជិតុ ខោ ច តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ទុប្បជ្ជិតំ

[២៣០] មនោយតនៈ ។ បេ ។ ប្រាយតនៈ មនោយតនៈ

របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើត
ឡើងហើយឬ ។ កើតឡើងហើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយ-
តនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ មនោយតនៈ របស់សត្វ
នោះ មិនកើតឡើងឬ ។ មិនមានទេ ។

[២៣១] ចក្ខាយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[២៣២] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទី

ណា សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
ឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុក ចាកចេញវេកាវា
កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរកេត ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
កើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែសោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែន
ជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុង
សុទ្ធាវស ពួកអសញ្ញសត្វ និងពួកអរូបត្រហ្ម ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វ
ទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង សោតាយតនៈ មិនកើតឡើងហើយផង
ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើត
ឡើងហើយ ក្នុងទីណា ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង
ក្នុងទីនោះទេ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅ កាន់សុទ្ធាវស សោតា-
យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុ-
យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ

សុទ្ធាវសេ បរិវេណ្ណំ អសញ្ញាសត្តានំ អរូចានំ
តេសំ តត្ថ យានាយតនំ ទុប្បជ្ជិត្ត ចក្ខុយតនំ
ទុប្បជ្ជិតិ ។

[៤៣៣] យស្ស យត្ថ ចក្ខុយតនំ ទុប្បជ្ជិតិ
តស្ស តត្ថ យានាយតនំ ទុប្បជ្ជិត្តាតិ ។ កាមាវចរ
ចរិយានំ អចក្កកានំ កាមាវចរំ ទុបបជ្ជន្តានំ តេសំ
តត្ថ ចក្ខុយតនំ ទុប្បជ្ជិតិ ទោ ច តេសំ តត្ថ យា-
នាយតនំ ទុប្បជ្ជិត្ត រូបាវចរ ចរិយានំ អសញ្ញាសត្តានំ
អរូចានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខុយតនំ ទុប្បជ្ជិតិ យា-
នាយតនំ ទុប្បជ្ជិត្ត ។ យស្ស វា បទ យត្ថ យា-
នាយតនំ ទុប្បជ្ជិត្ត តស្ស តត្ថ ចក្ខុយតនំ ទុប្បជ្ជិ-
តិ ។ រូបាវចរំ ទុបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ យានា-
យតនំ ទុប្បជ្ជិត្ត ទោ ច តេសំ តត្ថ ចក្ខុយតនំ
ទុប្បជ្ជិតិ រូបាវចរ ចរិយានំ អសញ្ញាសត្តានំ អរូចានំ
តេសំ តត្ថ យានាយតនំ ទុប្បជ្ជិត្ត ចក្ខុយតនំ
ទុប្បជ្ជិតិ ។

ត្ថកសត្វ កាលបរិច្ឆេទ ក្នុងសុទ្ធាវសេ ត្ថកអសញ្ញាសត្វ រិវេណ្ណ
អរូបព្រហ្ម យានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង
ចក្ខុយតនៈ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៤៣៣] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទី
ណា យានាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
ឬ ។ ត្ថកសត្វ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុក ចាកកាមាវចរភព
កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរភព ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
កើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែយានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែន
ជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ត្ថកសត្វ កាលច្បុក ចាកកាមាវចរ-
ភព ត្ថកអសញ្ញាសត្វ និងត្ថកអរូបព្រហ្ម ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
មិនកើតឡើងផង យានាយតនៈ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។
មួយយ៉ាងទៀត យានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុង
ទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
ត្ថកសត្វ កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរភព យានាយតនៈ របស់សត្វទាំង
នោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំង
នោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ត្ថកសត្វ កាលច្បុក ចាក
កាមាវចរភព ត្ថកអសញ្ញាសត្វ និងត្ថកអរូបព្រហ្ម យានាយតនៈ របស់
សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយផង ចក្ខុយតនៈ មិនកើតឡើងផង
ក្នុងទីនោះ ។

[២៣២] យស្ស យត្ថ ចក្ខុយតនំ ទុប្បជ្ជិតិ
 តស្ស តត្ថ រូបាយតនំ ទុប្បជ្ជិតិ ។ បញ្ចវេកាភ
 បវណ្ណំ អចត្តកាធំ តាមាវចរំ ឧបបជ្ជណ្ណំ អសញ្ញា-
 សត្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខុយតនំ ទុប្បជ្ជិតិ ទោ ច
 តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ ទុប្បជ្ជិតិ សុទ្ធាវសេ បរិ-
 វិញ្ញណ្ណំ អរូបាធំ តេសំ តត្ថ ចក្ខុយតនំ ទុប្ប-
 ជ្ជិតិ រូបាយតនំ ទុប្បជ្ជិតិ ។ យស្ស វា បទ យត្ថ
 រូបាយតនំ ទុប្បជ្ជិតិ តស្ស តត្ថ ចក្ខុយតនំ ទុប្ប-
 ជ្ជិតិ ។ សុទ្ធាវសំ ឧបបជ្ជណ្ណំ តេសំ តត្ថ រូបា-
 យតនំ ទុប្បជ្ជិតិ ទោ ច តេសំ តត្ថ ចក្ខុយតនំ
 ទុប្បជ្ជិតិ សុទ្ធាវសេ បរិវិញ្ញណ្ណំ អរូបាធំ តេសំ
 តត្ថ រូបាយតនំ ទុប្បជ្ជិតិ ចក្ខុយតនំ
 ទុប្បជ្ជិតិ ។

[២៣២] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងវិ-
 ណា ប្រាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងវិទ្ធិនោះ
 ឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុក ចាកបញ្ចវេកាភត
 កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរត វិនិព្វកអសញ្ញាសត្វ ចក្ខុយតនៈ
 របស់សត្វពាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងវិទ្ធិនោះ តែប្រាយតនៈ របស់
 សត្វពាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងវិទ្ធិនោះទេ ពួកសត្វ
 កាលបរិវិញ្ញាទ ក្នុងសុទ្ធាវសេ វិនិព្វកអប្រាហ្ម ចក្ខុយតនៈ របស់
 សត្វពាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ប្រាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ក្នុង
 វិទ្ធិនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ប្រាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើត
 ឡើងហើយ ក្នុងវិណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង
 ក្នុងវិទ្ធិនោះឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅ កាន់សុទ្ធាវសេ ប្រាយតនៈ
 របស់សត្វពាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងវិទ្ធិនោះ តែចក្ខុយតនៈ
 របស់សត្វពាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងវិទ្ធិនោះទេ ពួកសត្វ
 កាលបរិវិញ្ញាទ ក្នុងសុទ្ធាវសេ វិនិព្វកអប្រាហ្ម ប្រាយតនៈ របស់
 សត្វពាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយផង ចក្ខុយតនៈ មិនកើតឡើងផង
 ក្នុងវិទ្ធិនោះ ។

(២៣៥) យស្ស យត្ថ ចក្កាយតធំ ទុប្បជ្ជិត

តស្ស តត្ថ មនាយតធំ ទុប្បជ្ជិត្តាតិ ។ បញ្ចវគ្គោ

ចវន្តានំ អចត្តកានំ កាមាវចរំ ឧបបជ្ជន្តានំ អរូបានំ

តេសំ តត្ថ ចក្កាយតធំ ទុប្បជ្ជិតិ ខោ ច តេសំ

តត្ថ មនាយតធំ ទុប្បជ្ជិត្ត សុន្ទារាសេ បរិនិព្វន្តានំ

អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្កាយតធំ ទុប្បជ្ជិតិ

មនាយតធំ ទុប្បជ្ជិត្ត ។ យស្ស វា បធ យត្ថ

មនាយតធំ ទុប្បជ្ជិត្ត តស្ស តត្ថ ចក្កាយតធំ ទុប្ប

ជ្ជិតិ ។ សុន្ទារាសំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ មនា

យតធំ ទុប្បជ្ជិត្ត ខោ ច តេសំ តត្ថ ចក្កាយតធំ

ទុប្បជ្ជិតិ សុន្ទារាសេ បរិនិព្វន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ

តេសំ តត្ថ មនាយតធំ ទុប្បជ្ជិត្ត ចក្កាយតធំ

ទុប្បជ្ជិតិ ។

(២៣៦) យស្ស យត្ថ ចក្កាយតធំ ទុប្ប

ជ្ជិតិ តស្ស តត្ថ មនាយតធំ ទុប្បជ្ជិត្តាតិ ។

(២៣៧) ចក្កាយតធំ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងវិណា

មនាយតធំ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងវិនាមេ ។

ពួកសត្វ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុក ចាកបញ្ចវគ្គោ កាល

ចូលទៅ កាន់កាមាវចរកោ និងពួកអរូប្រព្រឹត្ត ចក្កាយតធំ របស់សត្វ

ទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងវិនាមេ តែមនាយតធំ របស់សត្វទាំង

នោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងវិនាមេ ពួកសត្វ កាល

បរិនិព្វាន ក្នុងសុញ្ញាស ទាំងពួកអសញ្ញាសត្វ ចក្កាយតធំ របស់សត្វ

ទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង មនាយតធំ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុង

វិនាមេ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតធំ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង

ហើយ ក្នុងវិណា ចក្កាយតធំ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងវិ

នាមេ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅ កាន់សុញ្ញាស មនាយតធំ របស់

សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងវិនាមេ តែចក្កាយតធំ របស់

សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងវិនាមេ ពួកសត្វ កាល

បរិនិព្វាន ក្នុងសុញ្ញាស ទាំងពួកអសញ្ញាសត្វ មនាយតធំ របស់សត្វ

ទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយផង ចក្កាយតធំ មិនកើតឡើងផង ក្នុង

វិនាមេ ។

(២៣៨) ចក្កាយតធំ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងវិណា

ចក្កាយតធំ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងវិនាមេ ។

ស្រ្ទេសំ វេទ្គានំ អប្បក្កាណំ ឧបបដ្ឋន្តានំ តេសំ
 តត្ថ ចក្កាយតនំ ទុប្បជ្ឈិតំ ខោ ច តេសំ តត្ថ ធម្មា-
 យតនំ ទុប្បជ្ឈិតុ សុទ្ធាវាសេ ហិរិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ
 ចក្កាយតនព្វ ទុប្បជ្ឈិតំ ធម្មាយតនព្វ ទុប្បជ្ឈិតុ ។
 យស្ស វា បទ យត្ថ ធម្មាយតនំ ទុប្បជ្ឈិតុ តស្ស
 តត្ថ ចក្កាយតនំ ទុប្បជ្ឈិតតិ ។ សុទ្ធាវាសំ ឧប-
 បដ្ឋន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ ទុប្បជ្ឈិតុ ខោ ច
 តេសំ តត្ថ ចក្កាយតនំ ទុប្បជ្ឈិតុ សុទ្ធាវាសេ ហិ-
 រិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនព្វ ទុប្បជ្ឈិតុ ចក្កា-
 យតនព្វ ទុប្បជ្ឈិតុ ។

[៤៣៧] យស្ស យត្ថ យាធាយតនំ ទុប្បជ្ឈិតុ
 តស្ស តត្ថ រូបាយតនំ ទុប្បជ្ឈិតុតិ ។ កាមាវចរា
 ចវ្វានំ អយានកានំ កាមាវចរំ ឧបបដ្ឋន្តានំ
 រូបាវចរានំ តេសំ តត្ថ យាធាយតនំ ទុប្បជ្ឈិតុ ខោ
 ច តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ ទុប្បជ្ឈិតុ សុទ្ធាវាសានំ
 អរូបានំ តេសំ តត្ថ យាធាយតនព្វ ទុប្បជ្ឈិតុ

ត្ថុកសត្វតាំងអស់ ដែលមិនមានបញ្ចក កាលច្យុត កាលចាស់បរិស្សេ បុណ្យ-
 យតនៈ របស់សត្វតាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ កែចក្កាយតនៈ
 របស់សត្វតាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ត្ថុក
 សត្វ កាលបរិច្ឆេទ្យា ក្នុងសុទ្ធាវាស ចក្កាយតនៈ របស់សត្វតាំង
 នោះ មិនកើតឡើងហើយ បញ្ចក្កេតនៈ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។
 មួយយ៉ាងទៀត បញ្ចក្កេតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុង
 ទីណា ចក្កាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ។
 ត្ថុកសត្វ កាលបរិច្ឆេទ្យា កាន់សុទ្ធាវាស ធម្មាយតនៈ របស់សត្វតាំង
 នោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ កែចក្កាយតនៈ របស់សត្វ
 តាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ត្ថុកសត្វ កាលបរិ-
 ច្ឆេទ្យា ក្នុងសុទ្ធាវាស ធម្មាយតនៈ របស់សត្វតាំងនោះ មិនកើតឡើង
 ហើយផង ចក្កាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៤៣៧] យាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទី
 ណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ
 ឬ ។ ត្ថុកសត្វ ដែលមិនមានយានៈ កាលច្យុត ចាកកាមាវចរកត
 កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរកត ទិដ្ឋិត្ថុកសត្វជាប្រាថ្នាចរៈ យាយតនៈ
 របស់សត្វតាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ កែចក្កាយតនៈ របស់សត្វ
 តាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ យាយតនៈ
 របស់ត្ថុកសុទ្ធាវាសសត្វ ទិដ្ឋិត្ថុកអប្បប្រាហ្មតាំងនោះ មិនកើតឡើងផង

រូបាយតន ឧប្បន្នតិ ។ យស្ស វា មន យត្ត
រូបាយតនំ ឧប្បន្នតិ តស្ស តត្ថ យាធាយតនំ ឧប្បន្ន-
តិ ។ អាមត្តា ។

[២៣៨] យស្ស យត្ត យាធាយតនំ ឧប្បន្នតិ
តស្ស តត្ថ មនាយតនំ ឧប្បន្នតិ ។ កាមាវចរ
ចរន្តានំ អយានកានំ កាមាវចរំ ឧបបន្នន្តានំ រូបា-
វចរនំ អរូបាវចរនំ តេសំ តត្ថ យាធាយតនំ ឧប្ប-
ន្នតិ ទោ ច តេសំ តត្ថ មនាយតនំ ឧប្បន្នតិ
សុទ្ធាវសានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ យាធា-
យតនត្ថ ឧប្បន្នតិ មនាយតនត្ថ ឧប្បន្នតិ ។
យស្ស វា មន យត្ត មនាយតនំ ឧប្បន្នតិ តស្ស
តត្ថ យាធាយតនំ ឧប្បន្នតិ ។ អាមត្តា ។

[២៣៩] យស្ស យត្ត យាធាយតនំ ឧប្បន្នតិ
តស្ស តត្ថ ឧប្បន្នតិ ឧប្បន្នតិ ។ សត្វេសំ
ចរន្តានំ អយានកានំ ឧបបន្នន្តានំ តេសំ តត្ថ យា-
ធាយតនំ ឧប្បន្នតិ ទោ ច តេសំ តត្ថ ឧប្បន្នតិ
ឧប្បន្នតិ សុទ្ធាវសានំ តេសំ តត្ថ យាធាយតនត្ថ

រូបាយតនៈ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងជីវនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត
រូបាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងជីវនោះ យាធា-
យតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងជីវនោះទេ ។ តើ ។

[២៣៨] យាធាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុង
ជីវនោះ មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងជីវនោះ
ទេ ។ តួកសត្វ ដែលមិនមានឃានៈ កាលច្បុក ចាកកាមាវចរនា
កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរនា និងតួកសត្វ ជាត្រូវចរៈ និងជាត្រូវចរៈ
យាធាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងជីវនោះ តែមនា-
យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងជីវនោះ
ទេ យាធាយតនៈ របស់តួកសត្វរាសសត្វ និងតួកសត្វសត្វទាំងនោះ
មិនកើតឡើងផង មនាយតនៈ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងជីវនោះ ។
មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងជី-
វនោះ យាធាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងជីវនោះទេ ។ តើ ។

[២៣៩] យាធាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងជី-
វនោះ មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងជីវនោះទេ
។ តួកសត្វទាំងនេះ ដែលមិនមានឃានៈ កាលច្បុក កាលចាប់
បដិសន្ធិ យាធាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងជី-
វនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង
ហើយ ក្នុងជីវនោះទេ យាធាយតនៈ របស់សត្វរាសសត្វទាំងនោះ

ទុប្បជ្ជតិ ធម្មាយតទក្ខ ទុប្បជ្ជត្ត ។ យស្ស វា បទ
 យត្ត ធម្មាយតទំ ទុប្បជ្ជត្ត តស្ស តត្ថ យាធាយតទំ
 ទុប្បជ្ជតិ ។ អាមត្តា ។

[២២០] យស្ស យត្ត រូបាយតទំ ទុប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ មនាយតទំ ទុប្បជ្ជត្តាតិ ។ បញ្ចកោកាវ
 ចវន្តាទំ អរូបាទំ តេសំ តត្ថ រូបាយតទំ ទុប្បជ្ជតិ
 ចោ ច តេសំ តត្ថ មនាយតទំ ទុប្បជ្ជត្ត សុទ្ធាវាសេ
 បវនិទ្ធានាទំ អសញ្ញាសត្តា ចវន្តាទំ តេសំ តត្ថ
 រូបាយតទក្ខ ទុប្បជ្ជតិ មនាយតទក្ខ ទុប្បជ្ជត្ត ។
 យស្ស វា បទ យត្ត មនាយតទំ ទុប្បជ្ជត្ត តស្ស តត្ថ
 រូបាយតទំ ទុប្បជ្ជតិ ។ សុទ្ធាវាសេ ឧបបជ្ជន្តាទំ
 អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ជន្តាទំ តេសំ តត្ថ មនាយតទំ
 ទុប្បជ្ជត្ត ចោ ច តេសំ តត្ថ រូបាយតទំ ទុប្បជ្ជតិ
 សុទ្ធាវាសេ បវនិទ្ធានាទំ អសញ្ញាសត្តា ចវន្តាទំ តេសំ
 តត្ថ មនាយតទក្ខ ទុប្បជ្ជត្ត រូបាយតទក្ខ ទុប្ប-
 ជ្ជតិ ។

មិនកើតឡើងវិញ ធម្មាយតទក្ខ មិនកើតឡើងហើយវេទន ក្នុងចំណោម ។
 មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតទក្ខ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងចំ
 ណា យាធាយតទក្ខ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ។ អើ ។

[២២០] រូបាយតទក្ខ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងចំ
 ណា មនាយតទក្ខ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ
 ឬ ។ ត្អូកសត្វ កាលច្បូក ចាកបញ្ចកោកាវតា មិនត្អូកអប្បប្រាហ្ម
 រូបាយតទក្ខ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែមនា-
 យតទក្ខ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
 ទេ ត្អូកសត្វ កាលបរិទ្ធិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាស កាលច្បូក ចាកអសញ្ញា-
 សត្វ រូបាយតទក្ខ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង មនាយ-
 តទក្ខ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនា-
 យតទក្ខ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងចំណា រូបាយតទក្ខ
 របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឬ ។ ត្អូកសត្វ កាលចូល
 ទៅ កាន់សុទ្ធាវាស កាលចូលទៅ កាន់អសញ្ញាសត្វ មនាយតទក្ខ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតទក្ខ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ត្អូកសត្វ កាល
 បរិទ្ធិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាស កាលច្បូក ចាកអសញ្ញាសត្វ មនាយតទក្ខ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយផង រូបាយតទក្ខ មិនកើតឡើង
 ផង ក្នុងទីនោះ ។

(២២០) យស្ស យត្ថ រូបាយតធំ ទុប្បន្ទតិ
 តស្ស តត្ថ ធម្មាយតធំ ទុប្បន្ទតិ ។ សទ្ធិសំ
 វន្តានំ អរូបកានំ ទុបបដ្ឋន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបា-
 យតធំ ទុប្បន្ទតិ ឆោ ច តេសំ តត្ថ ធម្មាយតធំ ទុប្ប-
 ន្ទត្ត សុទ្ធាវសេ បរិជិទ្ធន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបាយតធំ
 ទុប្បន្ទតិ ធម្មាយតធំ ទុប្បន្ទតិ ។ យស្ស វា
 បទ យត្ថ ធម្មាយតធំ ទុប្បន្ទត្ត តស្ស តត្ថ រូបា-
 យតធំ ទុប្បន្ទតិ ។ សុទ្ធាវសំ ទុបបដ្ឋន្តានំ តេសំ
 តត្ថ ធម្មាយតធំ ទុប្បន្ទត្ត ឆោ ច តេសំ តត្ថ រូបាយ-
 តធំ ទុប្បន្ទតិ សុទ្ធាវសេ បរិជិទ្ធន្តានំ តេសំ តត្ថ
 ធម្មាយតធំ ទុប្បន្ទត្ត រូបាយតធំ ទុប្បន្ទតិ ។

(២២២) យស្ស យត្ថ មនាយតធំ ទុប្ប-
 ន្ទតិ តស្ស តត្ថ ធម្មាយតធំ ទុប្បន្ទតិ ។

(២២១) ប្រាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងវិ-
 ណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងវិទ្ធិនោះទេ
 ឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានច្រូ កាលច្រូត កាលទប់បដិ-
 សន្ធិ ប្រាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងវិទ្ធិនោះ តែ
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងវិ-
 នោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវស ប្រាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ មិនកើតឡើងហើយផង
 ក្នុងវិទ្ធិនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា មិន
 កើតឡើងហើយ ក្នុងវិណា ប្រាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង
 ក្នុងវិទ្ធិនោះទេ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅ កាន់សុទ្ធាវស ធម្មា-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងវិទ្ធិនោះ តែ
 ប្រាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងវិទ្ធិនោះ
 ទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវស ធម្មាយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយផង ប្រាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ក្នុង
 វិទ្ធិនោះ ។

(២២២) មនាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងវិណា
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងវិទ្ធិនោះទេ ។

សទ្ធាសំ បរិដ្ឋានំ អនិច្ចតោនំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
 តត្ថ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជិតំ ខោ ច តេសំ តត្ថ ធម្មា-
 យតនំ ឧប្បជ្ជិតុ សុទ្ធាកសេ បរិដ្ឋានំ តេសំ តត្ថ
 មនាយតនព្វ ឧប្បជ្ជិតំ ធម្មាយតនព្វ ឧប្បជ្ជិតុ ។
 យស្ស វា បទ យតុ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិតុ តស្ស
 តត្ថ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជិតំ ។ សុទ្ធាកសំ ឧបប-
 ជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិតុ ខោ ច
 តេសំ តត្ថ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជិតំ សុទ្ធាកសេ បរិ-
 ដ្ឋានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនព្វ ឧប្បជ្ជិតុ មនា-
 យតនព្វ ឧប្បជ្ជិតំ ។

[២២៣] យស្ស ចក្កាយតនំ ឧប្បជ្ជិតំ តស្ស
 សោតាយតនំ ឧប្បជ្ជិតុស្សតិតំ ។ បច្ចិបកវិកានំ បញ្ច-
 វេកាវ ឧបបជ្ជន្តានំ យេ ច អរូបំ ឧបបជ្ជិតុ បរិ-
 ដ្ឋាយស្សន្តំ តេសំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ចក្កាយតនំ
 ឧប្បជ្ជិតំ ខោ ច តេសំ សោតាយតនំ ឧប្បជ្ជិតុស្សតិតំ តត-
 វេសំ សចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ចក្កាយតនព្វ

ត្ថសត្វ ដែលបំបែកបំបែក ជាដំណើរ កាលប្បក កាលចាប់បដិសន្ធិ
 មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែធម្មា-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
 ទេ ត្ថសត្វ កាលបរិច្ឆាន ក្នុងសុទ្ធាកស មនាយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទី
 នោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង
 ហើយ ក្នុងទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីនោះឡើយ ។ ត្ថសត្វ កាលចូលទៅ កាន់សុទ្ធាកស ធម្មាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ត្ថសត្វ
 កាលបរិច្ឆាន ក្នុងសុទ្ធាកស ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 កើតឡើងហើយផង មនាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[២២៤] ចក្កាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង សោតា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឡើយ ។ បណ្តាត្ថសត្វ ដែល
 កើតក្នុងបច្ចិបកវា កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេកាគេត ត្ថសត្វណា ចូល
 ទៅកាន់អរូបកវាហើយ មិនបរិច្ឆាន ត្ថសត្វនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ
 ចក្កាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង តែសោតាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនមែនកើតឡើងទេ ត្ថសត្វក្រៅនេះ ដែលប្រកប
 ដោយចក្ក កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្កាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ

ឧប្បជ្ជតិ សចគុកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ យាបា-
យតទព្វ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ចក្កាយតទព្វ ឧប្បជ្ជតិ ។

(៤៥) យស្ស ចក្កាយតំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
រូបាយតំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ បច្ឆិមកវិកានំ បញ្ច-
វេកាវ ឧបបជ្ជន្តានំ យេ ច អរូបំ ឧបបជ្ជិត្វា បរិ-
និព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ចក្កាយ-
តំ ឧប្បជ្ជតិ យោ ច តេសំ រូបាយតំ ឧប្បជ្ជិ-
ស្សតិ ឥតវេសំ សចគុកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ច-
ក្កាយតទព្វ ឧប្បជ្ជតិ រូបាយតទព្វ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។
យស្ស វា បទ រូបាយតំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស ច-
ក្កាយតំ ឧប្បជ្ជតិ ។ សខ្វេសំ ចវន្តានំ អ-
ចគុកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ រូបាយតំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
យោ ច តេសំ ចក្កាយតំ ឧប្បជ្ជតិ សចគុកានំ
ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ រូបាយតទព្វ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ចក្កា-
យតទព្វ ឧប្បជ្ជតិ ។

និទតីតទ្បិវេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ក កាលចាប់បដិសន្ធិ
យាបាយនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង ចក្កាយតនៈ
កើតឡើងផង ។

(៤៦) ចក្កាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង រូបាយតនៈ
របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរ ។ បណ្តាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុង
បច្ឆិមភព កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេកាវភព សត្វទាំងឡាយណា ចូល
ទៅ កាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន ពួកសត្វនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ
ចក្កាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង តែចក្កាយតនៈ របស់សត្វ
ទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយចក្ក
កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្កាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង
រូបាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់
សត្វណា នឹងកើតឡើង ចក្កាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរ
ឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចក្ក កាលចក្ក កាលចាប់បដិ-
សន្ធិ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង តែចក្កាយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ក
កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង
ចក្កាយតនៈ កើតឡើងផង ។

(៤៤៦) យស្ស ចត្តាយតធំ ឧប្បជ្ឈិតិ តស្ស
 មនាយតធំ ឧប្បជ្ឈិតិស្សតិ ។ បច្ឆិមកវិកាធំ បញ្ចវេ-
 ការំ ឧបបជ្ឈន្តាធំ តេសំ ចត្តាយតធំ ឧប្បជ្ឈិតិ
 លោ ច តេសំ មនាយតធំ ឧប្បជ្ឈិតិស្សតិ ឥតរេសំ
 សចក្កកាធំ ឧបបជ្ឈន្តាធំ តេសំ ចត្តាយតធំ ឧ-
 ប្បជ្ឈិតិ មនាយតធំ ឧប្បជ្ឈិតិស្សតិ ។ យស្ស វា
 បទ មនាយតធំ ឧប្បជ្ឈិតិស្សតិ តស្ស ចត្តាយតធំ ឧ-
 ប្បជ្ឈិតិ ។ សព្វេសំ ចវន្តាធំ អចក្កកាធំ ឧបបជ្ឈន្តាធំ
 តេសំ មនាយតធំ ឧប្បជ្ឈិតិស្សតិ លោ ច តេសំ ចត្តា-
 យតធំ ឧប្បជ្ឈិតិ សចក្កកាធំ ឧបបជ្ឈន្តាធំ តេសំ
 មនាយតធំ ឧប្បជ្ឈិតិស្សតិ ចត្តាយតធំ ឧប្បជ្ឈិតិ ។

(៤៤៧) យស្ស ចត្តាយតធំ ឧប្បជ្ឈិតិ តស្ស
 ចត្តាយតធំ ឧប្បជ្ឈិតិស្សតិ ។ បច្ឆិមកវិកាធំ
 បញ្ចវេការំ ឧបបជ្ឈន្តាធំ តេសំ ចត្តាយតធំ

(៤៤៦) ចត្តាយតធំ របស់សត្វណា កើតឡើង មនាយតធំ របស់
 សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរ ។ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមកត កាល
 ចូលទៅ គាប់បញ្ចវេការកត ចត្តាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង
 តែមនាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វក្រៅ
 នេះ ដែលប្រកបដោយចក្ក កាលចាប់បដិសន្ធិ ចត្តាយតធំ របស់
 សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង មនាយតធំ នឹងកើតឡើងផង ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត មនាយតធំ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ចត្តាយតធំ
 របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមាន
 ចក្ក កាលចក្ក កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ
 នឹងកើតឡើង តែចត្តាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ
 ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ក កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតធំ របស់
 សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង ចត្តាយតធំ កើតឡើងផង ។

(៤៤៧) ចត្តាយតធំ របស់សត្វណា កើតឡើង ចត្តាយតធំ
 របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរ ។ បណ្តាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិម-
 កត កាលចូលទៅ គាប់បញ្ចវេការកត ចត្តាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ

ឧប្បជ្ជតិ លោ ច តេសំ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតរេសំ សចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ចត្តាយតនពញ ឧប្បជ្ជតិ ធម្មាយតនពញ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បទ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស ចត្តាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ ។ សព្វេសំ ចវន្តានំ អចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ លោ ច តេសំ ចត្តាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ សចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ធម្មាយតនពញ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ចត្តាយតនពញ ឧប្បជ្ជតិ ។

[២២៨] យស្ស ឃាណាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ បច្ឆិមភវិកានំ កាមាវចរំ ឧបបជ្ជន្តានំ យេ ច អរូបំ ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ឧបបជ្ជន្តានំ^(១) តេសំ ឃាណាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ លោ ច តេសំ រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតរេសំ សឃាណកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ឃាណាយតនពញ ឧប្បជ្ជតិ រូបាយតនពញ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បទ

១ ឧ. យេ ច អរូបំ ។ ល។ ឧបបជ្ជិត្វានំ ឧ វិស្សន្តិ ។

កើតឡើង តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយចក្ក កាលចាប់បដិសន្ធិ ចត្តាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ចត្តាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចក្ក កាលច្បុក កាលច្បួក កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង តែចត្តាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ក កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង ចត្តាយតនៈ កើតឡើងផង ។

[២២៩] ឃាណាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភព កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរភព សត្វទាំងឡាយណា ចូលទៅ កាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន សត្វទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ឃាណាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយចក្ក កាលចាប់បដិសន្ធិ ឃាណាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង រូបាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត

កើតឡើងផង រូបាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត

រូបាយតនំ ឧប្បដ្ឋិស្សតិ តស្ស យា នាយតនំ ឧប្ប-
ដ្ឋិតិ ។ សព្វេសំ ចវន្តានំ អយានកានំ ឧបបដ្ឋិ-
ដ្ឋានំ តេសំ រូបាយតនំ ឧប្បដ្ឋិស្សតិ ធា ច តេសំ
យា នាយតនំ ឧប្បដ្ឋិតិ សយានកានំ ឧបបដ្ឋិដ្ឋានំ
តេសំ រូបាយតនំ ឧប្បដ្ឋិស្សតិ យា នាយតនំ ឧប្ប-
ដ្ឋិតិ ។

(២២៧) យស្ស យា នាយតនំ ឧប្បដ្ឋិតិ តស្ស
មនាយតនំ ឧប្បដ្ឋិស្សតិ ។ បច្ឆិមភវិកានំ កាមា-
វចំ ឧបបដ្ឋិដ្ឋានំ តេសំ យា នាយតនំ ឧប្បដ្ឋិតិ ធា
ច តេសំ មនាយតនំ ឧប្បដ្ឋិស្សតិ ឥតវេសំ សយា-
នកានំ ឧបបដ្ឋិដ្ឋានំ តេសំ យា នាយតនំ ឧប្ប-
ដ្ឋិតិ មនាយតនំ ឧប្បដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា ច ន
មនាយតនំ ឧប្បដ្ឋិស្សតិ តស្ស យា នាយតនំ ឧប្ប-
ដ្ឋិតិ ។ សព្វេសំ ចវន្តានំ អយានកានំ ឧបបដ្ឋិដ្ឋានំ
តេសំ មនាយតនំ ឧប្បដ្ឋិស្សតិ ធា ច តេសំ យា-
នាយតនំ ឧប្បដ្ឋិតិ សយានកានំ ឧបបដ្ឋិដ្ឋានំ
តេសំ មនាយតនំ ឧប្បដ្ឋិស្សតិ យា នាយតនំ ឧប្ប-
ដ្ឋិតិ ។

រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង យា នាយតនៈ របស់សត្វ
នោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានយានៈ
កាលច្បុក កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹង
កើតឡើង តែយា នាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ
ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយយានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបាយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង យា នាយតនៈ កើតឡើងផង ។

(២២៧) យា នាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង មនាយតនៈ
របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ ចណ្ណពួកសត្វ ដែលកើតក្នុង
បច្ឆិមភព កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរភព យា នាយតនៈ របស់សត្វ
ទាំងនោះ កើតឡើង តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើត
ឡើងទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយយានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ
យា នាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង មនាយតនៈ នឹង
កើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើត
ឡើង យា នាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់
ដែលមិនមានយានៈ កាលច្បុក កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈ របស់
សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង តែយា នាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយយានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ
មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង យា នាយតនៈ កើត
ឡើងផង ។

(២៥០) យស្ស យាធាយតធំ ឧប្បជ្ឈិតិ តស្ស
 ធម្មាយតធំ ឧប្បជ្ឈិតិ ។ បច្ឆិមកវិកាធំ កាតា-
 វចរំ ឧបបជ្ឈន្តាធំ តេសំ យាធាយតធំ ឧប្បជ្ឈិតិ ឆោ
 ច តេសំ ធម្មាយតធំ ឧប្បជ្ឈិតិ វត្តវេសំ សយា-
 ទកាធំ ឧបបជ្ឈន្តាធំ តេសំ យាធាយតធំ ឧប្បជ្ឈិតិ
 ធម្មាយតធំ ឧប្បជ្ឈិតិ ។ យស្ស វា បទ ធម្មា-
 យតធំ ឧប្បជ្ឈិតិ តស្ស យាធាយតធំ ឧប្បជ្ឈិតិ ។
 សទ្ធវេសំ វេន្តាធំ មយាទកាធំ ឧបបជ្ឈន្តាធំ តេសំ
 ធម្មាយតធំ ឧប្បជ្ឈិតិ ឆោ ច តេសំ យាធាយ-
 តធំ ឧប្បជ្ឈិតិ សយាទកាធំ ឧបបជ្ឈន្តាធំ តេសំ ធម្មា-
 យតធំ ឧប្បជ្ឈិតិ យាធាយតធំ ឧប្បជ្ឈិតិ ។

(២៥១) យស្ស វុទ្ធាយតធំ ឧប្បជ្ឈិតិ តស្ស ម-
 ធាយតធំ ឧប្បជ្ឈិតិ ។ បច្ឆិមកវិកាធំ បញ្ចកេ-
 កាវំ ឧបបជ្ឈន្តាធំ តេសំ វុទ្ធាយតធំ ឧប្បជ្ឈិតិ ឆោ ប
 តេសំ មធាយតធំ ឧប្បជ្ឈិតិ វត្តវេសំ សរូបកាធំ
 ឧបបជ្ឈន្តាធំ តេសំ វុទ្ធាយតធំ ឧប្បជ្ឈិតិ មធាយ-
 តធំ ឧប្បជ្ឈិតិ ។ យស្ស វា បទ មធាយតធំ

(២៥០) យាធាយតធំ របស់សត្វណា កើតឡើង ធម្មាយតធំ
 របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរ ។ បណ្តាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិម-
 ភព កាលចូលទៅ កាន់កាប់វិភាគ យាធាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ
 កើតឡើង តែធម្មាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ពួក
 សត្វក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ យាធាយតធំ
 របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង ធម្មាយតធំ នឹងកើតឡើងផង ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត ធម្មាយតធំ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង យាធាយតធំ
 របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមាន
 ឃានៈ កាលច្បុក កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ
 នឹងកើតឡើង តែយាធាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ
 បណ្តាពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតធំ
 របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង យាធាយតធំ កើតឡើងផង ។

(២៥១) វុទ្ធាយតធំ របស់សត្វណា កើតឡើង មធាយតធំ
 របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរ ។ បណ្តាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុង
 បច្ឆិមភព កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចកវិភាគ វុទ្ធាយតធំ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ កើតឡើង តែមធាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើត
 ឡើងទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយរូប កាលចាប់បដិសន្ធិ
 វុទ្ធាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង មធាយតធំ នឹង
 កើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត មធាយតធំ របស់សត្វណា

ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ភស្ស រូបាយតធំ ឧប្បជ្ឈិតិ ។
 សព្វេសំ ចវត្តានំ អរូបកានំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ
 មនាយតធំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ លោ ច តេសំ រូបាយតធំ
 ឧប្បជ្ឈិតិ សរូបកានំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ មនាយតធំព្វ
 ឧប្បជ្ឈិស្សតិ រូបាយតធំព្វ ឧប្បជ្ឈិតិ ។

(៤៥២) យស្ស រូបាយតធំ ឧប្បជ្ឈិតិ ភស្ស ធម្ម-
 យតធំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។ បច្ឆិមភវិកានំ បញ្ចកេតិកាវ
 ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ រូបាយតធំ ឧប្បជ្ឈិតិ លោ ច តេ-
 សំ ធម្មាយតធំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ វគវេសំ សរូបកានំ ឧប-
 បជ្ឈន្តានំ តេសំ រូបាយតធំព្វ ឧប្បជ្ឈិតិ ធម្មាយតធំព្វ
 ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វំ បទ ធម្មាយតធំ ឧប្បជ្ឈិ-
 ស្សតិ ភស្ស រូបាយតធំ ឧប្បជ្ឈិតិ ។ សព្វេសំ ច-
 វត្តានំ អរូបកានំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ ធម្មាយតធំ
 ឧប្បជ្ឈិស្សតិ លោ ច តេសំ រូបាយតធំ ឧប្បជ្ឈិតិ ស-
 រូបកានំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ ធម្មាយតធំព្វ ឧប្ប-
 ជ្ឈិស្សតិ រូបាយតធំព្វ ឧប្បជ្ឈិតិ ។

នឹងកើតឡើង រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរ ។ ពួកសត្វ
 ទាំងអស់ ដែលមិនមានរូប កាលច្បូក កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយរូប កាលចាប់បដិសន្ធិ
 មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង រូបាយតនៈ
 កើតឡើងផង ។

(៤៥២) រូបាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ធម្មាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរ ។ បណ្តាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិម-
 ភវ កាលចូលរាជ កាន់បញ្ចកេតិកាភព រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 កើតឡើង តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ពួក
 សត្វក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយរូប កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង រូបាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមាន
 រូប កាលច្បូក កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹង
 កើតឡើង តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួក
 សត្វ ដែលប្រកបដោយរូប កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង រូបាយតនៈ កើតឡើងផង ។

[២៩៣] យស្ស មនាយកនំ ឧប្បជ្ឈតិ តស្ស ធម្មា-

យកនំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។ បច្ឆិមកវិកានំ ឧបបជ្ឈន្តានំ

តេសំ មនាយកនំ ឧប្បជ្ឈតិ ធា ច តេសំ ធម្មា-

យកនំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ឥតរេសំ សចិត្តកានំ ឧបបជ្ឈ-

ន្តានំ តេសំ មនាយកនព្វ ឧប្បជ្ឈតិ ធម្មាយកនព្វ

ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វា បទ ធម្មាយកនំ ឧប្ប-

ជ្ឈិស្សតិ តស្ស មនាយកនំ ឧប្បជ្ឈតិ ។ សទ្ធាសំ

ចវន្តានំ អចិត្តកានំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ ធម្មាយកនំ

ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ធា ច តេសំ មនាយកនំ ឧប្បជ្ឈតិ

សចិត្តកានំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ ធម្មាយកនព្វ ឧប្ប-

ជ្ឈិស្សតិ មនាយកនព្វ ឧប្បជ្ឈតិ ។

[២៩៤] យត្ថ ធម្មាយកនំ ឧប្បជ្ឈតិ ។ បេ ។

[២៩៧] មនាយកនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ធម្មាយកនៈ

របស់សត្វនោះ ខឹងកើតឡើងដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិ-

មគព កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយកនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង

តែធម្មាយកនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ខឹងមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វក្រៅ

នេះ ដែលប្រកបដោយចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយកនៈ របស់សត្វ

ទាំងនោះ កើតឡើងផង ធម្មាយកនៈ ខឹងកើតឡើងផង ។ មួយ

យ៉ាងទៀត ធម្មាយកនៈ របស់សត្វណា ខឹងកើតឡើង មនាយកនៈ

របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមាន

ចិត្ត កាលច្បុក កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយកនៈ របស់សត្វទាំងនោះ

ខឹងកើតឡើង តែមនាយកនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួក

សត្វ ដែលប្រកបដោយចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយកនៈ របស់សត្វ

ទាំងនោះ ខឹងកើតឡើងផង មនាយកនៈ កើតឡើងផង ។

[២៩៤] ធម្មាយកនៈ កើតឡើង ក្នុងខ័ណ្ឌ ។ បេ ។

[២៥៥] យស្ស យត្ត ចត្តាយតនំ ឧប្បជ្ឈិតំ តស្ស
 តត្ថ សោតាយតនំ ឧប្បជ្ឈិតំ ។ បដិមកវកានំ
 បញ្ចវេកាវ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ តត្ថ ចត្តាយតនំ
 ឧប្បជ្ឈិតំ យោ ច តេសំ តត្ថ សោតាយតនំ ឧប្ប-
 ជ្ឈិតំ វត្តវេសំ សចត្តកានំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ
 តត្ថ ចត្តាយតនំ ឧប្បជ្ឈិតំ សោតាយតនំ ឧ-
 ប្បជ្ឈិតំ ។ យស្ស វ បទ យត្ត សោតាយតនំ
 ឧប្បជ្ឈិតំ តស្ស តត្ថ ចត្តាយតនំ ឧប្បជ្ឈិតំ ។
 បញ្ចវេកាវ វេន្តានំ អចត្តកានំ កាមាវចរំ ឧបប-
 ជ្ឈន្តានំ តេសំ តត្ថ សោតាយតនំ ឧប្បជ្ឈិតំ យោ ច
 តេសំ តត្ថ ចត្តាយតនំ ឧប្បជ្ឈិតំ សចត្តកានំ ឧ-
 បបជ្ឈន្តានំ តេសំ តត្ថ សោតាយតនំ ឧប្បជ្ឈិតំ
 ចត្តាយតនំ ឧប្បជ្ឈិតំ ។

[២៥៥] ចត្តាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
 សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរ ។ បណ្តា
 ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបដិមកវ កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេកាវេត ចត្តា-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែសោតាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ
 ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ ចត្តាយតនៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ កើតឡើងផង សោតាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។
 មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទី
 ណា ចត្តាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរ ។
 ពួកសត្វ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុក ចាកបញ្ចវេកាវេត កាលចូល
 ទៅ កាន់កាមាវេតេត សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹង
 កើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែចត្តាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើត
 ឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ
 សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង ចត្តាយតនៈ
 កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

(២៤៦) យស្ស យត្ថ ចត្តាយតធំ ឧប្បជ្ឈិត្តិ
 តស្ស តត្ថ យាណាយតធំ ឧប្បជ្ឈិស្សិត្តិ ។ មជ្ឈិម-
 ភវីកាធំ កាមាវចរំ ឧបបជ្ឈន្តាធំ រូចាវចរំ ឧបបជ្ឈ-
 ន្តាធំ តេសំ តត្ថ ចត្តាយតធំ ឧប្បជ្ឈិត្តិ លោ ច
 តេសំ តត្ថ យាណាយតធំ ឧប្បជ្ឈិស្សិត្តិ ឥតរេសំ
 សចក្កុកាធំ កាមាវចរំ ឧបបជ្ឈន្តាធំ តេសំ តត្ថ
 ចត្តាយតធំ ឧប្បជ្ឈិត្តិ យាណាយតធំ ឧប្បជ្ឈិស្សិត្តិ ។
 យស្ស វា បទ យត្ថ យាណាយតធំ ឧប្បជ្ឈិស្សិត្តិ
 តស្ស តត្ថ ចត្តាយតធំ ឧប្បជ្ឈិត្តិ ។ កាមាវចរ
 ចរំ ឧបបជ្ឈន្តាធំ តេសំ តត្ថ យាណាយតធំ ឧប្ប-
 ជ្ឈិត្តិ លោ ច តេសំ
 តត្ថ ចត្តាយតធំ ឧប្បជ្ឈិត្តិ សចក្កុកាធំ កាមាវ-
 ចរំ ឧបបជ្ឈន្តាធំ តេសំ តត្ថ យាណាយតធំ ឧប្ប-
 ជ្ឈិត្តិ ចត្តាយតធំ ឧប្បជ្ឈិត្តិ ។

(២៤៦) ចត្តាយតធំ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
 យាណាយតធំ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 ចក្កុសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័យភព កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរភព
 កាលចូលទៅ កាន់ប្រាវចរភព ចត្តាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ កើត
 ឡើង ក្នុងទីនោះ តែយាណាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើត
 ឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយចក្ក កាល
 ចូលទៅ កាន់កាមាវចរភព ចត្តាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ កើត
 ឡើងផង យាណាយតធំ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត យាណាយតធំ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា
 ចត្តាយតធំ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួក
 សត្វ ដែលមិនមានចក្ក កាលច្បុក ពាកកាមាវចរភព កាលចូល
 ទៅ កាន់កាមាវចរភព យាណាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើត
 ឡើង ក្នុងទីនោះ តែចត្តាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ក កាលចូលទៅ កាន់
 កាមាវចរភព យាណាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង
 ចត្តាយតធំ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[២៩៧] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតធំ ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ រូបាយតធំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ បច្ចិម-
 ភវិកាធំ បញ្ចវេកាវ ឧបបជ្ជន្តាធំ តេសំ តត្ថ
 ចក្ខាយតធំ ឧប្បជ្ជតិ ទោ ច តេសំ តត្ថ រូបាយ-
 តធំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតរេសំ សចក្កកាធំ ឧបប-
 ជ្ជន្តាធំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតធំ ឧប្បជ្ជតិ រូបា-
 យតធំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វ បទ យត្ថ
 រូបាយតធំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតធំ ឧប្ប-
 ជ្ជតិ ។ បញ្ចវេកាវ ចវន្តាធំ ឧបក្កកាធំ កាវាវ-
 ចវ ឧបបជ្ជន្តាធំ អសញ្ញសត្តាធំ តេសំ តត្ថ រូបាយ-
 តធំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ទោ ច តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតធំ
 ឧប្បជ្ជតិ សចក្កកាធំ ឧបបជ្ជន្តាធំ តេសំ តត្ថ រូបា-
 យតធំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ចក្ខាយតធំ ឧប្បជ្ជតិ ។

[២៩៧] ចក្ខាយតធំ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងចំណា
 រូបាយតធំ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បណ្តា
 ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេកាភព
 ចក្ខាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតធំ
 របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ក្រៅនេះ
 ដែលប្រកថដោយចក្ក កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខាយតធំ របស់សត្វទាំង
 នោះ កើតឡើងផង រូបាយតធំ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត រូបាយតធំ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងចំណា ចក្ខា-
 យតធំ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែល
 មិនមានចក្ក កាលចូល ចាកបញ្ចវេកាភព និងពួកអសញ្ញសត្វ កាល
 ចូលទៅ កាន់កាវាចរភព រូបាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើត
 ឡើង ក្នុងទីនោះ តែចក្ខាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកថដោយចក្ក កាលចាប់បដិសន្ធិ
 រូបាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង ចក្ខាយតធំ កើត
 ឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

(២៥៨) យស្ស យត្ត ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ឈតិ
 តស្ស តត្ថ មនាយតនំ ឧប្បជ្ឈិស្សតីតិ ។ បដិម-
 ភវីកានំ បញ្ចវេកាវ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ តត្ថ
 ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ឈតិ ខោ ច តេសំ តត្ថ មនា-
 យតនំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ឥតរេសំ សចក្កកានំ ឧបបជ្ឈ-
 ន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនព្វ ឧប្បជ្ឈតិ មនា-
 យតនព្វ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វា បទ យត្ត
 មនាយតនំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ
 ឧប្បជ្ឈតីតិ ។ បញ្ចវេកាវា ចវន្តានំ អចក្កកានំ កា-
 ហាវចរំ ឧបបជ្ឈន្តានំ អរូបានំ តេសំ តត្ថ មនាយតនំ
 ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ខោ ច តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ
 ឧប្បជ្ឈតិ សចក្កកានំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ តត្ថ
 មនាយតនព្វ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ចក្ខាយតនព្វ ឧប្បជ្ឈតិ ។

(២៥៩) យស្ស យត្ត ចក្ខាយតនំ ឧប្ប-
 ជ្ឈតិ តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ឈិស្សតីតិ ។

(២៥៨) ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
 មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួក
 សត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចុប្បន្ន កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេកាវា ចក្ខា-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ត្រូវ
 នេះ ដែលប្រកបដោយចក្ក កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង មនាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទី
 នោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើត
 ឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 ដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានចក្ក កាលចូល ចាកបញ្ចវេកាវា-
 ភព កាលចូលទៅ កាន់តាមវេកាវា នឹងពួកអរូបព្រហ្ម មនាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែចក្ខាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកប
 ដោយចក្ក កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹង
 កើតឡើងផង ចក្ខាយតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

(២៥៩) ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
 ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។

អាយតនៈ បរិវារស្ស ឧប្បទវិវា

បដិវិករិកានំ បញ្ចវេកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ
 ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជិតំ វោ ច តេសំ តត្ថ ធម្មា-
 យតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតរេសំ សចក្កកានំ ឧបបជ្ជ-
 ន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិតំ ធម្មា-
 យតនញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បទ យត្ថ
 ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ
 ឧប្បជ្ជិតិ ។ សត្វេសំ ចវិជ្ជានំ អចក្កកានំ ឧប-
 បជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ វោ
 ច តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជិតិ សចក្កកានំ
 ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 ចក្ខាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិតិ ។

[២២០] យស្ស យត្ថ ហោនាយតនំ ឧប្ប-
 ជ្ជិតិ តស្ស តត្ថ រូចាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

ពាយតនៈ បរិវារស្ស ឧប្បទវិវា

ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័យភព កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេកានភព
 ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វព្រំព័ទ្ធនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ
 របស់សត្វព្រំព័ទ្ធនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ក្រៅនោះ
 ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វព្រំ
 ព័ទ្ធនោះ កើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។
 ឡាយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទី
 ណា ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 ពួកសត្វព្រំព័ទ្ធនោះ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលចូល កាលចាប់បដិសន្ធិ
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វព្រំព័ទ្ធនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុ-
 យតនៈ របស់សត្វព្រំព័ទ្ធនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ
 ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វព្រំ
 ព័ទ្ធនោះ នឹងកើតឡើងផង ចក្ខាយតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[២២១] ហោនាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
 ឡាយយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។

បច្ឆិមភវិកានំ កាមាវចរំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ
 យាធាយតនំ ឧប្បជ្ជិតិ លោ ច តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតវេសំ សយានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ តត្ថ យាធាយតនព្វ ឧប្បជ្ជិតិ រូបាយតនព្វ
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បទ យត្ថ រូបាយតនំ
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ យាធាយតនំ ឧប្បជ្ជិតិ ។
 កាមាវចរ ចវន្តានំ អយានកានំ កាមាវចរំ ឧប-
 បជ្ជន្តានំ រូបាវចរនំ តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ ឧប្ប-
 ជ្ជិស្សតិ លោ ច តេសំ តត្ថ យាធាយតនំ ឧប្បជ្ជិតិ
 សយានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបាយត-
 នព្វ ឧប្បជ្ជិស្សតិ យាធាយតនព្វ ឧប្បជ្ជិតិ ។

(២៦០) យស្ស យត្ថ យាធាយតនំ ឧប្បជ្ជិតិ តស្ស
 តត្ថ មធាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ បច្ឆិមភវិកានំ កា-
 មាវចរំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ យាធាយតនំ ឧប្បជ្ជិតិ
 លោ ច តេសំ តត្ថ មធាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតវេសំ

ត្ថិតសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចុប្បន្នកាល កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរភព យា-
 នាយតនៈ របស់សត្វពាំងនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែប្រោយតនៈ
 របស់សត្វពាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ក្រៅនេះ
 ដែលប្រកបដោយឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ យានាយតនៈ របស់
 សត្វពាំងនោះ កើតឡើងផង ប្រោយតនៈ ទើបកើតឡើងផង ក្នុងទី
 នោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា ទើបកើតឡើង
 ក្នុងទីណា យានាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរ
 ឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានឃានៈ កាលច្យុត ចាតកាមាវចរភព
 កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរភព ទើបក្រឡាវចរសត្វ ប្រោយតនៈ
 របស់សត្វពាំងនោះ ទើបកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែយានាយតនៈ របស់
 សត្វពាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកប
 ដោយឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ ប្រោយតនៈ របស់សត្វពាំងនោះ ទើប
 កើតឡើងផង យានាយតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[២៦១] យានាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
 មធាយតនៈ របស់សត្វនោះ ទើបកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ
 ដែលកើតក្នុងបច្ចុប្បន្នកាល កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរភព យានាយតនៈ
 របស់សត្វពាំងនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែមធាយតនៈ របស់
 សត្វពាំងនោះ ទើបមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ក្រៅនេះ

សយាទកាន់ ឧបបន្ទ្តាន់ តេសំ តត្ថ យាណាយតនញ្ច ឧប្បន្ទ្តិតំ មនាយតនញ្ច ឧប្បន្ទ្តិស្សតិ ។
 យស្ស វា បទ យត្ថ មនាយតនំ ឧប្បន្ទ្តិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ យាណាយតនំ ឧប្បន្ទ្តិតិ ។ កាមាវចរា
 ចវន្តានំ អយាទកានំ កាមាវចរំ ឧបបន្ទ្តានំ រូបា
 វចរំ អរូបាវចរំ តេសំ តត្ថ មនាយតនំ ឧប្ប
 ន្ទ្តិស្សតិ ឆោ ច តេសំ តត្ថ យាណាយតនំ ឧប្បន្ទ្តិ
 សយាទកានំ ឧបបន្ទ្តានំ តេសំ តត្ថ មនាយតនញ្ច
 ឧប្បន្ទ្តិស្សតិ យាណាយតនញ្ច ឧប្បន្ទ្តិតិ ។

[២២២] យស្ស យត្ថ យាណាយតនំ ឧប្បន្ទ្តិតំ
 តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ ឧប្បន្ទ្តិស្សតិ ។ បច្ច័មក
 វិកានំ កាមាវចរំ ឧបបន្ទ្តានំ តេសំ តត្ថ យាណាយ
 តនំ ឧប្បន្ទ្តិតំ ឆោ ច តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ
 ឧប្បន្ទ្តិស្សតិ ឥតតេសំ សយាទកានំ ឧបបន្ទ្តានំ
 តេសំ តត្ថ យាណាយតនញ្ច ឧប្បន្ទ្តិតំ ធម្មាយតនញ្ច
 ឧប្បន្ទ្តិស្សតិ ។ យស្ស វា បទ យត្ថ ធម្មាយតនំ
 ឧប្បន្ទ្តិស្សតិ តស្ស តត្ថ យាណាយតនំ ឧប្បន្ទ្តិតិ ។

ដែលប្រកបដោយឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ យាណាយតនៈ របស់សត្វ
 តាំងនោះ តើវាឡើងដឹង មនាយតនៈ ខឹងតើវាឡើងដឹង ក្នុងទីនោះ ។
 មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា ខឹងតើវាឡើង ក្នុងទីណា
 យាណាយតនៈ របស់សត្វនោះ តើវាឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ
 ដែលមិនមានឃានៈ កាលច្យុត ចាកភាពចក្រភព កាលចូលទៅ កាន់
 កាមាវចរភព ខឹងពួកប្រាវចរសត្វ ខឹងពួកអប្រាវចរសត្វ មនាយតនៈ
 របស់សត្វតាំងនោះ ខឹងតើវាឡើង ក្នុងទីនោះ តែយាណាយតនៈ របស់
 សត្វតាំងនោះ មិនតើវាឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយ
 ឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈ របស់សត្វតាំងនោះ ខឹងតើវា
 ឡើងដឹង យាណាយតនៈ តើវាឡើងដឹង ក្នុងទីនោះ ។

[២២២] យាណាយតនៈ របស់សត្វណា តើវាឡើង ក្នុងទីណា
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ ខឹងតើវាឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួក
 សត្វ ដែលតើវាឡើងបច្ច័មកភព កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរភព យា
 នាយតនៈ របស់សត្វតាំងនោះ តើវាឡើង ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ
 របស់សត្វតាំងនោះ ខឹងមិនតើវាឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ក្រៅនេះ
 ដែលប្រកបដោយឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ យាណាយតនៈ របស់សត្វ
 តាំងនោះ តើវាឡើងដឹង ធម្មាយតនៈ ខឹងតើវាឡើងដឹង ក្នុងទីនោះ ។
 មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា ខឹងតើវាឡើង ក្នុងទី
 ណា យាណាយតនៈ របស់សត្វនោះ តើវាឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។

ស្រព្វសំ ចវ្វន្តានំ អយោនកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
 តត្ថ មនាយកនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ យោ ច តេសំ តត្ថ
 យាបាយកនំ ឧប្បជ្ជតិ សយោនកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ តត្ថ មនាយកនព្វ ឧប្បជ្ជិស្សតិ យាបាយក
 នព្វ ឧប្បជ្ជតិ ។

[៤២៣] យស្ស យត្ថ រូបាយកនំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 តត្ថ មនាយកនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ បញ្ចកេការំ កានំ
 បញ្ចកេការំ ឧបបជ្ជន្តានំ អសញ្ញិសត្តំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ តត្ថ រូបាយកនំ ឧប្បជ្ជតិ យោ ច តេសំ
 តត្ថ មនាយកនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតវេសំ បញ្ចកេការំ
 ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបាយកនព្វ ឧប្បជ្ជតិ
 មនាយកនព្វ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បទ យត្ថ
 មនាយកនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ រូបាយកនំ
 ឧប្បជ្ជតិ ។ បញ្ចកេការា ចវ្វន្តានំ អរូបាណំ^(១) តេសំ
 តត្ថ មនាយកនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ យោ ច តេសំ តត្ថ
 រូបាយកនំ ឧប្បជ្ជតិ បញ្ចកេការំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
 តត្ថ មនាយកនព្វ ឧប្បជ្ជិស្សតិ រូបាយកនព្វ ឧប្ប
 ជ្ជតិ ។

១ ឧ. អរូបាណំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឧត្តិ ទិស្សតិ ។

ត្ថសត្វតាំងអស់ ដែលមិនមានយានៈ កាលច្បុក កាលចាប់ដៃស្និ
 ធម្មាយកនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងជីវនោះ តែយាបាយកនៈ
 របស់សត្វតាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងជីវនោះទេ ត្ថសត្វ ដែលប្រ
 កបដោយយានៈ កាលចាប់ដៃស្និ ធម្មាយកនៈ របស់សត្វតាំងនោះ
 នឹងកើតឡើងផង យាបាយកនៈ កើតឡើងផង ក្នុងជីវនោះ ។

[៤២៣] ប្រាយកនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងជីវណា
 មនាយកនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងជីវនាវដ្ឋេ ។ ត្ថស
 ត្វ ដែលកើតក្នុងបដិមតា កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចកេការកត កាល
 ចូលទៅ កាន់អសញ្ញាសត្វ ប្រាយកនៈ របស់សត្វតាំងនោះ កើតឡើង
 ក្នុងជីវនោះ តែមនាយកនៈ របស់សត្វតាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
 ជីវនោះទេ ត្ថសត្វ ក្រៅនេះ កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចកេការកត ប្រា
 យកនៈ របស់សត្វតាំងនោះ កើតឡើងផង មនាយកនៈ នឹងកើត
 ឡើងផង ក្នុងជីវនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយកនៈ របស់សត្វណា
 នឹងកើតឡើង ក្នុងជីវណា ប្រាយកនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុង
 ជីវនាវដ្ឋេ ។ ត្ថសត្វ កាលច្បុក ចាតបញ្ចកេការកត នឹងត្ថសប្រ
 ម្រាម មនាយកនៈ របស់សត្វតាំងនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងជីវនោះ តែ
 ប្រាយកនៈ របស់សត្វតាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងជីវនោះទេ ត្ថសត្វ
 កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចកេការកត មនាយកនៈ របស់សត្វតាំងនោះ
 នឹងកើតឡើងផង ប្រាយកនៈ កើតឡើងផង ក្នុងជីវនោះ ។

(២២៤) យស្ស យត្ថ រូបាយតធំ ឧប្បជ្ជិតិ តស្ស
 តត្ថ ធម្មាយតធំ ឧប្បជ្ជិតិ ។ បច្ឆិមកវិកាធំ
 បញ្ចវេកាវ ឧបបជ្ជន្តាធំ តេសំ តត្ថ រូបាយតធំ ឧប្ប-
 ជ្ជិតិ ទោ ច តេសំ តត្ថ ធម្មាយតធំ ឧប្បជ្ជិតិ
 ឥតវេសំ សរូបកាធំ ឧបបជ្ជន្តាធំ តេសំ តត្ថ រូបា-
 យតធំ ឧប្បជ្ជិតិ ធម្មាយតធំ ឧប្បជ្ជិតិ ។
 យស្ស វា បទ យត្ថ ធម្មាយតធំ ឧប្បជ្ជិតិ តស្ស
 តត្ថ រូបាយតធំ ឧប្បជ្ជិតិ ។ សទ្ធលោសំ ចវន្តាធំ អក្ក-
 បកាធំ ឧបបជ្ជន្តាធំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតធំ ឧប្ប-
 ជ្ជិតិ ទោ ច តេសំ តត្ថ រូបាយតធំ ឧប្បជ្ជិតិ
 សរូបកាធំ ឧបបជ្ជន្តាធំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតធំ ឧប្ប-
 ជ្ជិតិ រូបាយតធំ ឧប្បជ្ជិតិ ។

(២២៥) យស្ស យត្ថ មនាយតធំ ឧប្ប-
 ជ្ជិតិ តស្ស តត្ថ ធម្មាយតធំ ឧប្បជ្ជិតិ ។

(២២៤) រូបាយតធំ: របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងវិណា
 ធម្មាយតធំ: របស់សត្វនោះ ខឹងកើតឡើង ក្នុងវិហារវេទ្យ ។ ពួក
 សត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមកា កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេកាភេទ រូបា-
 យតធំ: របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង ក្នុងវិហារ: តែធម្មាយតធំ: របស់
 សត្វទាំងនោះ ខឹងមិនកើតឡើង ក្នុងវិហារទេ ពួកសត្វ ក្រៅនេះ ដែល
 ប្រកបដោយរូប កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបាយតធំ: របស់សត្វទាំងនោះ កើត
 ឡើងផង ធម្មាយតធំ: ខឹងកើតឡើងផង ក្នុងវិហារ: ។ មួយយ៉ាងទៀត
 ធម្មាយតធំ: របស់សត្វណា ខឹងកើតឡើង ក្នុងវិណា រូបាយតធំ: របស់
 សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងវិហារវេទ្យ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិន
 មានរូប កាលច្បុក កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតធំ: របស់សត្វទាំងនោះ
 ខឹងកើតឡើង ក្នុងវិហារ: តែរូបាយតធំ: របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើត
 ឡើង ក្នុងវិហារទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយរូប កាលចាប់បដិសន្ធិ
 ធម្មាយតធំ: របស់សត្វទាំងនោះ ខឹងកើតឡើងផង រូបាយតធំ: កើត
 ឡើងផង ក្នុងវិហារ: ។

(២២៥) មនាយតធំ: របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងវិ-
 ណា ធម្មាយតធំ: របស់សត្វនោះ ខឹងកើតឡើង ក្នុងវិហារវេទ្យ ។

បដិវត្តន៍កាត់ ឧបបដិវត្តន៍ តេស តត មនាយកនៃ
 ឧបបដិវត្តន៍ នៅ ៨ តេស តត មនាយកនៃ ឧបបដិវត្ត-
 ស្ម័គ្រ ឥតរេស សចិត្តកាត់ ឧបបដិវត្តន៍ តេស តត
 មនាយកនៃ ឧបបដិវត្តន៍ មនាយកនៃ ឧបបដិវត្ត-
 យស្ម ក បន យត មនាយកនៃ ឧបបដិវត្តន៍ តស្ម
 តត មនាយកនៃ ឧបបដិវត្តន៍ ។ សព្វេស ចវត្តនៃ
 អចិត្តកាត់ ឧបបដិវត្តន៍ តេស តត មនាយកនៃ
 ឧបបដិវត្តន៍ នៅ ៨ តេស តត មនាយកនៃ ឧបបដិវត្ត-
 សចិត្តកាត់ ឧបបដិវត្តន៍ តេស តត មនាយកនៃ
 ឧបបដិវត្តន៍ មនាយកនៃ ឧបបដិវត្តន៍ ។

[២៦៦] យស្ម មនាយកនៃ ឧបបដិវត្តន៍ តស្ម
 សោតាយកនៃ ឧបបដិវត្តន៍ ។ សព្វេស ចវត្តនៃ
 អចិត្តកាត់ ឧបបដិវត្តន៍ តេស មនាយកនៃ ឧបប-
 ដិវត្តន៍ នៅ ៨ តេស សោតាយកនៃ ឧបបដិវត្តន៍ មនាយ-
 កនៃ មនាយកនៃ មនាយកនៃ មនាយកនៃ មនាយកនៃ

ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបដិវត្តន៍ កាលចាប់បដិវត្តន៍ មនាយកនៃ របស់
 សត្វទាំងនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែមនាយកនៃ របស់សត្វទាំង
 នោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ក្រៅនេះ ដែលប្រកប
 ដោយចិត្ត កាលចាប់បដិវត្តន៍ មនាយកនៃ របស់សត្វទាំងនោះ កើត
 ឡើងផង មនាយកនៃ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 មនាយកនៃ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា មនាយកនៃ
 របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែល
 មិនមានចិត្ត កាលច្បុក កាលចាប់បដិវត្តន៍ មនាយកនៃ របស់សត្វទាំង
 នោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែមនាយកនៃ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចិត្ត កាល
 ចាប់បដិវត្តន៍ មនាយកនៃ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង មនា-
 យកនៃ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[២៦៦] មនាយកនៃ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង សោតា-
 យកនៃ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែល
 មិនមានចិត្ត កាលច្បុក កាលចាប់បដិវត្តន៍ មនាយកនៃ របស់សត្វទាំង
 នោះ មិនកើតឡើង តែសោតាយកនៃ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែន
 ជាទីនឹងកើតឡើងទេ បណ្តាពួកសត្វ កាលចាប់បដិវត្តន៍ ក្នុងបញ្ចវត្តន៍
 កន នឹងពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបដិវត្តន៍ ក្នុងស្រុក ពួកសត្វណា

អរូប ឧបបដ្ឋិតា បរិវិត្តាយិស្សន្តិ តេសំ ចវន្តានំ តេសំ
 ចត្តាយតនំ ឧប្បន្និតិ សោតាយតនំ ឧប្បន្និ-
 ស្សិតិ ។ យិស្ស វា បទ សោតាយតនំ ឧប្បន្និតិ
 តស្ស ចត្តាយតនំ ឧប្បន្និតិ ។ បច្ឆិមកវិកានំ
 បញ្ចវេកាវ ឧបបដ្ឋិតានំ យេ ច អរូប ឧបបដ្ឋិតា
 បរិវិត្តាយិស្សន្តិ តេសំ ឧបបដ្ឋិតានំ តេសំ សោតា-
 យតនំ ឧប្បន្និតិ យោ ច តេសំ ចត្តាយតនំ ឧប្ប-
 ន្និតិ បញ្ចវេកាវ បរិវិត្តិតានំ អរូប បច្ឆិមកវិកានំ
 យេ ច អរូប ឧបបដ្ឋិតា បរិវិត្តាយិស្សន្តិ តេសំ ច-
 វន្តានំ តេសំ សោតាយតនំ ឧប្បន្និតិ ចត្តា-
 យតនំ ឧប្បន្និតិ ។

[២៦៧] យិស្ស ចត្តាយតនំ ឧប្បន្និតិ តស្ស
 យាយតនំ ឧប្បន្និតិ ។ សព្វេសំ ចវន្តានំ
 អចត្តកានំ ឧបបដ្ឋិតានំ តេសំ ចត្តាយតនំ ឧប្ប-
 ន្និតិ យោ ច តេសំ យាយតនំ ឧប្បន្និតិ បញ្ច-
 វេកាវ បរិវិត្តិតានំ អរូប បច្ឆិមកវិកានំ យេ ច

ចូលទៅកាន់អរូបភពហើយ ខឹងបរិវិត្តាន សត្វទាំងនោះ កាលច្បុក
 ចត្តាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនឡើយផង សោតាយតនៈ ខឹង
 មិនមែនឡើយផង ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា
 ខឹងមិនមែនឡើយ ចត្តាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនមែនឡើយទេ ។
 បណ្តាតួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភព កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេកាភព
 តួកសត្វណា ចូលទៅកាន់អរូបភពហើយ ខឹងបរិវិត្តាន សត្វទាំងនោះ
 កាលចាប់បដិសន្ធិ សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ខឹងមិនមែន
 ឡើយ តែចត្តាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនមែនឡើយទេ
 បណ្តាតួកសត្វ កាលបរិវិត្តាន ក្នុងបញ្ចវេកាភព ខឹងតួកសត្វ ដែល
 កើតក្នុងបច្ឆិមភព ក្នុងអរូបភព តួកសត្វណា ចូលទៅកាន់អរូបភពហើយ
 ខឹងបរិវិត្តាន សត្វទាំងនោះ កាលច្បុក សោតាយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ ខឹងមិនមែនឡើយផង ចត្តាយតនៈ មិនមែនឡើយផង ។

[២៦៧] ចត្តាយតនៈ របស់សត្វណា មិនមែនឡើយ យោ-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ ខឹងមិនមែនឡើយផង ។ តួកសត្វទាំងអស់
 ដែលមិនមានចត្តុ កាលច្បុក កាលចាប់បដិសន្ធិ ចត្តាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនមែនឡើយ តែយាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 មែនជាមិនមែនឡើយទេ បណ្តាតួកសត្វ កាលបរិវិត្តាន ក្នុងបញ្ចវេ-
 កាភព ខឹងតួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភព ក្នុងអរូបភព តួកសត្វណា

រូបាវចរំ អរូបាវចរំ ឧបបជ្ជិត្វា បរិធិញាយិស្សន្តិ តេសំ
 បវត្តានំ តេសំ ចក្កាយតទព្វ ទុប្បជ្ជិតិ យានាយ-
 តទព្វ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បទ យានាយ-
 តទំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស ចក្កាយតទំ ទុប្បជ្ជិតិ ។
 បច្ឆិមកវិការំ បញ្ចវេការំ ឧបបជ្ជិត្វានំ យេ ច
 រូបាវចរំ អរូបាវចរំ ឧបបជ្ជិត្វា បរិធិញាយិស្សន្តិ តេសំ
 ឧបបជ្ជិត្វានំ តេសំ យានាយតទំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ខេ
 ច តេសំ ចក្កាយតទំ ទុប្បជ្ជិតិ បញ្ចវេការេ បរិ-
 ធិញ្ចានំ អរូបេ បច្ឆិមកវិការំ យេ ច រូបាវចរំ
 អរូបាវចរំ^(១) ឧបបជ្ជិត្វា បរិធិញាយិស្សន្តិ តេសំ បវត្តានំ
 តេសំ យានាយតទព្វ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ចក្កាយតទព្វ
 ទុប្បជ្ជិតិ ។

១ ន. អយំ បាលី នត្តិ ។

ចូលទៅ កាន់ប្រាថ្នាភព និងកាន់អប្រាថ្នាភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន
 សត្វទាំងនោះ កាលច្បុក ចតុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 កើតឡើងផង យានាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត យានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ចតុយតនៈ
 របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឡើយ ។ បណ្តាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុង
 បច្ឆិមកត កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេការភព ពួកសត្វណា ចូលទៅ
 កាន់ប្រាថ្នាភព និងកាន់អប្រាថ្នាភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន សត្វទាំងនោះ
 កាលចាប់បដិសន្ធិ យានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង
 តែចតុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ បណ្តា
 ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព និងពួកសត្វ ដែលកើត
 ក្នុងបច្ឆិមកត ក្នុងអប្រេតភព ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់ប្រាថ្នាភព និង
 កាន់អប្រាថ្នាភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន សត្វទាំងនោះ កាលច្បុក យា-
 នាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ចតុយតនៈ មិន
 កើតឡើងផង ។

[២៦៨] យស្ស ចត្តាយតនំ ទុប្បជ្ឈិតំ តស្ស
 រូបាយតនំ ទុប្បជ្ឈិតំ ។ សទ្ធាសំ ចវន្តានំ ក-
 ចក្កកានំ ទុបបជ្ឈន្តានំ តេសំ ចត្តាយតនំ ទុប្បជ្ឈិតំ
 នោ ច តេសំ រូបាយតនំ ទុប្បជ្ឈិតំ បញ្ចវេតានេ
 បរិវិទ្ធានំ អរូបេ បច្ឆិមកវិកានំ យេ ច អរូបំ
 ទុបបជ្ឈិត្វា បរិវិទ្ធាយស្សន្តិ តេសំ ចវន្តានំ តេសំ
 ចត្តាយតនញ្ច ទុប្បជ្ឈិតំ រូបាយតនញ្ច ទុប្បជ្ឈិតំ ។
 យស្ស វំ បទ រូបាយតនំ ទុប្បជ្ឈិតំ តស្ស ចត្តា-
 យតនំ ទុប្បជ្ឈិតំ ។ បច្ឆិមកវិកានំ បញ្ចវេតានំ ទុប-
 បជ្ឈន្តានំ យេ ច អរូបំ ទុបបជ្ឈិត្វា បរិវិទ្ធាយស្សន្តិ
 តេសំ ទុបបជ្ឈន្តានំ តេសំ រូបាយតនំ ទុប្បជ្ឈិតំ
 នោ ច តេសំ ចត្តាយតនំ ទុប្បជ្ឈិតំ បញ្ចវេតានេ
 បរិវិទ្ធានំ អរូបេ បច្ឆិមកវិកានំ យេ ច អរូបំ
 ទុបបជ្ឈិត្វា បរិវិទ្ធាយស្សន្តិ តេសំ ចវន្តានំ តេសំ
 រូបាយតនញ្ច ទុប្បជ្ឈិតំ ចត្តាយតនញ្ច ទុប្បជ្ឈិតំ ។

[២៦៨] ចត្តាយតន: របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ប្រា-
 យតន: របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងឡើយ ។ ពួកសត្វទាំងអស់
 ដែលមិនមានចក្ក កាលច្បុក កាលចាប់បដិសន្ធិ ចត្តាយតន: របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែប្រាយតន: របស់សត្វទាំងនោះ នឹង
 មិនកើតឡើងទេ បណ្តាពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេតានេត
 នឹងពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមកា ក្នុងអរូបកា ពួកសត្វណា ចូល
 ទៅកាន់អរូបកតហើយ នឹងបរិនិព្វាន សត្វទាំងនោះ កាលច្បុក ចត្តា-
 យតន: របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ប្រាយតន: នឹងមិន
 កើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ប្រាយតន: របស់សត្វណា នឹង
 មិនកើតឡើង ចត្តាយតន: របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឡើយ ។
 បណ្តាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមកា កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេតានេ-
 តា ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់អរូបកតហើយ នឹងបរិនិព្វាន សត្វទាំង
 នោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ប្រាយតន: របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិន
 កើតឡើង តែចត្តាយតន: របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង
 ទេ បណ្តាពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេតានេត នឹងពួកសត្វ
 ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមកា ក្នុងអរូបកា ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់អរូ-
 បកតហើយ នឹងបរិនិព្វាន សត្វទាំងនោះ កាលច្បុក ប្រាយតន: របស់
 សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ចត្តាយតន: មិនកើតឡើងផង ។

[៤៦៧] យស្ស ចត្តាយតនំ ទុប្បជ្ជិតិ តស្ស មនាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ។ សត្វេសំ ចវន្តានំ អចត្តកានំ ទុបបជ្ជន្តានំ តេសំ ចត្តាយតនំ ទុប្បជ្ជិតិ លោ ច តេសំ មនាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ បញ្ចវេកាវេ បរិវិទ្ធិន្តានំ អរូបេ បច្ឆិមគវិកានំ តេសំ ចត្តាយតនញ្ច ទុប្បជ្ជិតិ មនាយតនញ្ច ទុប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស ក បទ មនាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស ចត្តាយតនំ ទុប្បជ្ជិតិ ។ បច្ឆិមគវិកានំ បញ្ចវេកាវេ ទុបបជ្ជន្តានំ តេសំ មនាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ លោ ច តេសំ ចត្តាយតនំ ទុប្បជ្ជិតិ បញ្ចវេកាវេ បរិវិទ្ធិន្តានំ អរូបេ បច្ឆិមគវិកានំ តេសំ មនាយតនញ្ច ទុប្បជ្ជិស្សតិ ចត្តាយតនញ្ច ទុប្បជ្ជិតិ ។

[៤៧០] យស្ស ចត្តាយតនំ ទុប្បជ្ជិតិ តស្ស មនាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ។ សត្វេសំ ចវន្តានំ អចត្តកានំ ទុបបជ្ជន្តានំ តេសំ ចត្តាយតនំ

[៤៦៧] ចត្តាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងដែរ ។ តួកសត្វទាំងអស់ កាលច្បុក កាលចាប់បដិសន្ធិ ចត្តាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ទេ តួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេកាវេកា និងតួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមគត ក្នុងអរូបគត ចត្តាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង មនាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ចត្តាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឡើយ ។ តួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមគត កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេកាវេកា មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង តែចត្តាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ តួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេកាវេកា និងតួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមគត ក្នុងអរូបគត មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ចត្តាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ។

[៤៧០] ចត្តាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ចត្តាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងឡើយ ។ តួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនខានចត្តុ កាលច្បុក កាលចាប់បដិសន្ធិ ចត្តាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ

ឧប្បន្តនិ ឆោ ច តេសំ ធម្មាយតនំ ឧប្បន្តិស្សនិ
 បញ្ចកោការេ បរិវេទន្តានំ អរូបេ បច្ឆិមកវិកានំ តេសំ
 ធម្មាយតនំ ឧប្បន្តនិ ធម្មាយតនំ ឧប្បន្តិស្សនិ ។
 យស្ស វា បទ ធម្មាយតនំ ឧប្បន្តិស្សនិ តស្ស
 ធម្មាយតនំ ឧប្បន្តនិ ។ បច្ឆិមកវិកានំ បញ្ចកោ-
 ការំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ ធម្មាយតនំ ឧប្បន្តិស្សនិ
 ឆោ ច តេសំ ធម្មាយតនំ ឧប្បន្តនិ បញ្ចកោការេ
 បរិវេទន្តានំ អរូបេ បច្ឆិមកវិកានំ តេសំ ធម្មាយត-
 នំ ឧប្បន្តិស្សនិ ធម្មាយតនំ ឧប្បន្តនិ ។

[២៧១] យស្ស យានាយតនំ ឧប្បន្តនិ តស្ស
 រូបាយតនំ ឧប្បន្តិស្សនិ ។ សទ្ធលាសំ បរិវេទនំ អ-
 យានកានំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ យានាយតនំ ឧប្ប-
 ន្តនិ ឆោ ច តេសំ រូបាយតនំ ឧប្បន្តិស្សនិ តាមា-
 វេយេ បរិវេទន្តានំ រូបាវចនេ អរូបាវចនេ^(១) បច្ឆិមក-
 វិកានំ យេ ច អរូបំ ឧបបជ្ឈន្តានំ បរិវេទន្តាយស្សន្តិ

១ ឧ. អយំ ឆោ ១ វិស្សនំ ។

មិនកើតឡើង តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វពុំដឹងនោះ មិនមែនជាដឹង
 មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ កាលបរិវេទន្តាន ក្នុងបញ្ចកោការេតា ទាំង
 ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមកត ក្នុងអរូបតត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វ
 ពុំដឹងនោះ មិនកើតឡើងទេ ធម្មាយតនៈ ទាំងមិនកើតឡើងទេ ។
 មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា ទាំងមិនកើតឡើង ធម្មា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងទេ ។ ពួកសត្វ ដែលកើត
 ក្នុងបច្ឆិមកត កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចកោការេតា ធម្មាយតនៈ របស់
 សត្វពុំដឹងនោះ ទាំងមិនកើតឡើង តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វពុំដឹងនោះ
 មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ កាលបរិវេទន្តាន ក្នុងបញ្ចកោការេតា
 ទាំងពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមកត ក្នុងអរូបតត ធម្មាយតនៈ របស់
 សត្វពុំដឹងនោះ ទាំងមិនកើតឡើងទេ ធម្មាយតនៈ មិនកើតឡើងទេ ។

[២៧២] យានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង រូបា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ ទាំងមិនកើតឡើងទេ ។ ពួកសត្វពុំដឹងអស់
 ដែលមិនមានយានៈ កាលចូល កាលចាប់បដិសន្ធិ យានាយតនៈ របស់
 សត្វពុំដឹងនោះ មិនកើតឡើង តែរូបាយតនៈ របស់សត្វពុំដឹងនោះ មិន
 មែនជាដឹងមិនកើតឡើងទេ បណ្តាពួកសត្វ កាលបរិវេទន្តាន ក្នុងតាមា-
 វេយេ ទាំងពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមកត ក្នុងរូបាវចនត ទាំងក្នុង
 អរូបាវចនត ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់អរូបតតហើយ ទាំងបរិវេទន្តាន

តេសំ វេទន្តានំ តេសំ យានាយតនេត្ត ទុប្បជ្ជិតិ វុច្ចា-
 យតនេត្ត ទុប្បជ្ជិតិស្សតិ ។ យស្ស វា បន វុច្ចាយ-
 តំ ទុប្បជ្ជិតិស្សតិ តស្ស យានាយតនំ ទុប្បជ្ជិតិ ។
 បច្ឆិមកវិកានំ កាហាវចរំ ឧបបជ្ជន្តានំ យេ ច អរូបំ
 ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
 វុច្ចាយតនំ ទុប្បជ្ជិតិស្សតិ ខោ ច តេសំ យានាយតនំ
 ទុប្បជ្ជិតិ កាហាវចរេ បរិនិព្វន្តានំ វុច្ចាវចរេ អរូចាវចរេ
 បច្ឆិមកវិកានំ យេ ច អរូបំ ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វា-
 យិស្សន្តិ តេសំ វេទន្តានំ តេសំ វុច្ចាយតនេត្ត ទុប្ប-
 ជ្ជិតិ យានាយតនេត្ត ទុប្បជ្ជិតិ ។

(២៧២) យស្ស យានាយតនំ ទុប្បជ្ជិតិ តស្ស
 មនាយតនំ ។ មេ ។ ធម្មាយតនំ ទុប្បជ្ជិតិស្សតិ ។
 សត្វេសំ វេទន្តានំ អយានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ យានាយតនំ ទុប្បជ្ជិតិ ខោ ច តេសំ
 ធម្មាយតនំ ទុប្បជ្ជិតិស្សតិ កាហាវចរេ បរិនិព្វន្តានំ

សត្វតាំងនោះ កាលច្បុក យានាយតនៈ របស់សត្វតាំងនោះ មិន
 កើតឡើងផង វុច្ចាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត វុច្ចាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង យានាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងឡើយ ។ បណ្តាក្នុងសត្វ ដែលកើត
 ក្នុងបច្ឆិមកត កាលចូលទៅ កាន់កាប់ចរកត ក្នុងសត្វណា ចូលទៅ
 កាន់រូបកតហើយ នឹងបរិនិព្វាន សត្វតាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ
 វុច្ចាយតនៈ របស់សត្វតាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង តែយានាយតនៈ
 របស់សត្វតាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ បណ្តាក្នុងសត្វ កាល
 បរិនិព្វាន ក្នុងកាហាវចរកត នឹងក្នុងសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមកត ក្នុង
 វុច្ចាវចរកត នឹងក្នុងអរូចាវចរកត ក្នុងសត្វណា ចូលទៅកាន់រូបកត
 ហើយ នឹងបរិនិព្វាន សត្វតាំងនោះ កាលច្បុក វុច្ចាយតនៈ របស់
 សត្វតាំងនោះ មិនកើតឡើងផង យានាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ។

(២៧២) យានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង
 មនាយតនៈ ។ មេ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើត
 ឡើងឡើយ ។ ក្នុងសត្វតាំងនោះ ដែលមិនមានយានៈ កាលច្បុក
 កាលចាប់បដិសន្ធិ យានាយតនៈ របស់សត្វតាំងនោះ មិនកើត
 ឡើង តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វតាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើត
 ឡើងទេ ក្នុងសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងកាហាវចរកត នឹងក្នុងសត្វ

នុប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស រូបាយតនំ នុប្បជ្ជតិ ។ បច្ឆិម-
 ភវីតានំ បញ្ចវេកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ធម្មាយតនំ
 នុប្បជ្ជិស្សតិ លោ ច តេសំ រូបាយតនំ នុប្បជ្ជតិ
 បញ្ចវេកាយ បរិនិព្វន្តានំ អរូបេ បច្ឆិមភវីតានំ តេសំ
 ធម្មាយតនញ្ច នុប្បជ្ជិស្សតិ រូបាយតនញ្ច នុប្បជ្ជតិ ។

[២៧២] យស្ស មនាយតនំ នុប្បជ្ជតិ តស្ស
 ធម្មាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតិ ។ សទ្ធាសំ វេទនំ អ-
 ចិត្តតានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ មនាយតនំ នុប្បជ្ជតិ
 លោ ច តេសំ ធម្មាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតិ បរិនិព្វន្តានំ
 តេសំ មនាយតនញ្ច នុប្បជ្ជតិ ធម្មាយតនញ្ច នុប្ប-
 ជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា ចរំ ធម្មាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតិ
 តស្ស មនាយតនំ នុប្បជ្ជតិ ។ បច្ឆិមភវីតានំ ឧប-
 បជ្ជន្តានំ តេសំ ធម្មាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតិ លោ ច
 តេសំ មនាយតនំ នុប្បជ្ជតិ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ ធម្មា-
 យតនញ្ច នុប្បជ្ជិស្សតិ មនាយតនញ្ច នុប្បជ្ជតិ ។

នឹងមិនកើតឡើង រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងទេ
 ឬ ។ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភព កាលចូលទៅ កាន់បញ្ច-
 វេកាភព ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង តែ
 រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ
 កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេកាភព និងពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិម-
 ភព ក្នុងអរូបភព ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង
 ផង រូបាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ។

[២៧៦] មនាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ធម្មាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ឬ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិន
 មានចិត្ត កាលច្បក កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនកើតឡើង តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើត
 កើតឡើងទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន មនាយតនៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ មិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង មនាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងទេ ឬ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភព
 កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង
 តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ពួក
 សត្វ កាលបរិនិព្វាន ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើត
 ឡើងផង មនាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ។

[២៧៥] យត្ត ចក្ខុយត្តនំ ទុប្បជ្ជិតិ ។ មេ ។

[២៧៦] យស្ស យត្ត ចក្ខុយត្តនំ ទុប្បជ្ជិតិ

តស្ស តត្ថ សោតាយត្តនំ ទុប្បជ្ជិតិ ។ មញ្ច-

វេកាវា ចេត្តានំ អចត្តកានំ កាមាវចំ ឧបបជ្ជ-

ន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខុយត្តនំ ទុប្បជ្ជិតិ ទោ ច

តេសំ តត្ថ សោតាយត្តនំ ទុប្បជ្ជិតិ មញ្ចវេកាវេ

មរិច្ឆន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ អរូបានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខុ-

យត្តនញ្ច ទុប្បជ្ជិតិ សោតាយត្តនញ្ច ទុប្បជ្ជិតិ ។

យស្ស វា មន យត្ត សោតាយត្តនំ ទុប្បជ្ជិតិ

តស្ស តត្ថ ចក្ខុយត្តនំ ទុប្បជ្ជិតិ ។ មច្ឆិមកវិកានំ

មញ្ចវេកាវំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ សោតាយត្តនំ

ទុប្បជ្ជិតិ ទោ ច តេសំ តត្ថ ចក្ខុយត្តនំ ទុប្ប-

ជ្ជិតិ មញ្ចវេកាវេ មរិច្ឆន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ អរូ-

បានំ តេសំ តត្ថ សោតាយត្តនញ្ច ទុប្បជ្ជិតិ ចក្ខុ-

យត្តនញ្ច ទុប្បជ្ជិតិ ។

[២៧៧] មញ្ចវេកាវេ មិច្ឆិកេត្តិ ក្នុងទីណា ។ មេ ។

[២៧៨] មញ្ចវេកាវេ របស់សត្វណា មិច្ឆិកេត្តិ ក្នុងទីណា

សោតាយត្តនំ របស់សត្វនោះ នឹងមិច្ឆិកេត្តិ ក្នុងទីនោះឬ ។

ត្នកសត្វ ដែលមើលឃើញ កាលចូល ចាតបញ្ជាក់ការភាព កាលចូល

ទៅ កាន់ឈប់ភាព ចក្ខុយត្តនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិច្ឆិកេត្ត

ឡើង ក្នុងទីនោះ កែសោតាយត្តនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិច្ឆិកេត្តិ

នឹងមិច្ឆិកេត្តិ ក្នុងទីនោះទេ ត្នកសត្វ កាលបរិច្ឆេទ ក្នុងបញ្ជាក់-

ការភាព នឹងត្នកសញ្ញាសត្វ នឹងត្នកអរូបត្រាញ ចក្ខុយត្តនៈ របស់សត្វ

ទាំងនោះ មិច្ឆិកេត្តិធម៌ សោតាយត្តនៈ នឹងមិច្ឆិកេត្តិធម៌ ក្នុង

ទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយត្តនៈ របស់សត្វណា នឹងមិច្ឆិ

កេត្តិ ក្នុងទីណា ចក្ខុយត្តនៈ របស់សត្វនោះ មិច្ឆិកេត្តិ ក្នុង

ទីនោះឬ ។ ត្នកសត្វ ដែលមើលឃើញ កាលចូលទៅ កាន់

បញ្ជាក់ការភាព សោតាយត្តនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិច្ឆិកេត្តិ

ក្នុងទីនោះ កែចក្ខុយត្តនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិច្ឆិកេត្តិ ក្នុង

ទីនោះទេ ត្នកសត្វ កាលបរិច្ឆេទ ក្នុងបញ្ជាក់ការភាព នឹងត្នកសញ្ញា-
សត្វ នឹងត្នកអរូបត្រាញ សោតាយត្តនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិច្ឆិកេត្តិ
ឡើងធម៌ ចក្ខុយត្តនៈ មិច្ឆិកេត្តិធម៌ ។

[២៧៧] យស្ស យត្ថ ចក្កាយតនំ ទុប្បជ្ជិតិ
 តស្ស តត្ថ យាធាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ។ កាមា-
 វចន ចវត្តានំ អចត្តុកានំ កាមាវចរំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ តត្ថ ចក្កាយតនំ ទុប្បជ្ជិតិ ទោ ច តេសំ
 តត្ថ យាធាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ កាមាវចរេ បវិនិច្ឆ-
 ន្តានំ រូបាវចន ចវត្តានំ អសញ្ញសត្តានំ អរូនានំ តេសំ
 តត្ថ ចក្កាយតនព្វ ទុប្បជ្ជិតិ យាធាយតនព្វ ទុប្ប-
 ជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ យាធាយតនំ ទុប្ប-
 ជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ ចក្កាយតនំ ទុប្បជ្ជិតិ ។
 បច្ឆិមភវិកានំ កាមាវចរំ ឧបបជ្ជន្តានំ រូបាវចរំ ឧប-
 បជ្ជន្តានំ^(១) តេសំ តត្ថ យាធាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ទោ
 ច តេសំ តត្ថ ចក្កាយតនំ ទុប្បជ្ជិតិ កាមាវចរេ
 បវិនិច្ឆន្តានំ រូបាវចន ចវត្តានំ អសញ្ញសត្តានំ អរូ-
 នានំ តេសំ តត្ថ យាធាយតនព្វ ទុប្បជ្ជិស្សតិ
 ចក្កាយតនព្វ ទុប្បជ្ជិតិ ។

១ ១. រូបាវចរំ ឧបបជ្ជន្តានំ ឧ ទិស្សតិ ។

[២៧៧] យស្ស យត្ថ ចក្កាយតនំ ទុប្បជ្ជិតិ
 តស្ស តត្ថ យាធាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ។ កាមា-
 វចន ចវត្តានំ អចត្តុកានំ កាមាវចរំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ តត្ថ ចក្កាយតនំ ទុប្បជ្ជិតិ ទោ ច តេសំ
 តត្ថ យាធាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ កាមាវចរេ បវិនិច្ឆ-
 ន្តានំ រូបាវចន ចវត្តានំ អសញ្ញសត្តានំ អរូនានំ តេសំ
 តត្ថ ចក្កាយតនព្វ ទុប្បជ្ជិតិ យាធាយតនព្វ ទុប្ប-
 ជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ យាធាយតនំ ទុប្ប-
 ជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ ចក្កាយតនំ ទុប្បជ្ជិតិ ។
 បច្ឆិមភវិកានំ កាមាវចរំ ឧបបជ្ជន្តានំ រូបាវចរំ ឧប-
 បជ្ជន្តានំ^(១) តេសំ តត្ថ យាធាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ទោ
 ច តេសំ តត្ថ ចក្កាយតនំ ទុប្បជ្ជិតិ កាមាវចរេ
 បវិនិច្ឆន្តានំ រូបាវចន ចវត្តានំ អសញ្ញសត្តានំ អរូ-
 នានំ តេសំ តត្ថ យាធាយតនព្វ ទុប្បជ្ជិស្សតិ
 ចក្កាយតនព្វ ទុប្បជ្ជិតិ ។

១ ១. រូបាវចរំ ឧបបជ្ជន្តានំ ឧ ទិស្សតិ ។

(២៧៥) យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ រូបាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ។ បញ្ចកេ-
 តាកា វេទ្ឋានំ អចក្កកាណំ កាមាវចរំ ទុបបជ្ជន្តានំ
 អសញ្ញាសន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ ឆោ
 ច តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ បញ្ចកេតាកាវេ
 បវិទិត្តន្តានំ អរូបាណំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនពញ
 ទុប្បជ្ជតិ រូបាយតនពញ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស កំ បទ
 យត្ថ រូបាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ
 ទុប្បជ្ជតិ ។ បដិដ្ឋកថាកាណំ បញ្ចកេតាកាវ ទុបបជ្ជ-
 ន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ឆោ ច
 តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ បញ្ចកេតាកាវេ
 បវិទិត្តន្តានំ អរូបាណំ តេសំ តត្ថ រូបាយតនពញ ទុប្ប-
 ជ្ជិស្សតិ ចក្ខាយតនពញ ទុប្បជ្ជតិ ។

(២៧៥) ចក្ខាយតនៈ លេសសត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងវិ-
 ណា ប្រាយតនៈ លេសសត្វនោះ ខឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ។
 ពួកសត្វ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុក ពាកបញ្ចកេតាកា កាលចូល
 ទៅ កាន់កាមាវចរកោ ខឹងពួកអសញ្ញាសត្វ ចក្ខាយតនៈ លេសសត្វ
 ទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ កែប្រាយតនៈ លេសសត្វទាំង
 នោះ មិនមែនជាខឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិ-
 ទិត្យាខ ក្នុងបញ្ចកេតាកោ ខឹងពួកអប្រាហ្ម ចក្ខាយតនៈ លេសសត្វ
 ទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ប្រាយតនៈ ខឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទី
 នោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ប្រាយតនៈ លេសសត្វណា ខឹងមិនកើត
 ឡើង ក្នុងវិណា ចក្ខាយតនៈ លេសសត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទី
 នោះទេ ។ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបដិដ្ឋកថា កាលចូលទៅ កាន់
 បញ្ចកេតាកោ ប្រាយតនៈ លេសសត្វទាំងនោះ ខឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីនោះ កែប្រាយតនៈ លេសសត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិទិត្យាខ ក្នុងបញ្ចកេតាកោ ខឹងពួកអ-
 ប្រាហ្ម ប្រាយតនៈ លេសសត្វទាំងនោះ ខឹងមិនកើតឡើងផង ចក្ខា-
 យតនៈ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

(២៧៧) យស្ស យត្ត ចត្តាយតធំ ទុប្បជ្ជិតិ តស្ស
 តត្ត មនាយតធំ ទុប្បជ្ជិតិ ។ បញ្ចវេកាយា ច-
 វត្តាធំ អចត្តកាយំ កាមាវចំ ឧបបជ្ជន្តាធំ អរូបាធំ
 តេសំ តត្ត ចត្តាយតធំ ទុប្បជ្ជិតិ ខោ ច តេសំ តត្ត
 មនាយតធំ ទុប្បជ្ជិតិ បញ្ចវេកាយា បរិវិត្តន្តាធំ
 អរូបេ បច្ចិមកវិកាយំ អសញ្ញសត្តាធំ តេសំ តត្ត
 ចត្តាយតធំ ទុប្បជ្ជិតិ មនាយតធំ ទុប្បជ្ជិតិ-
 ស្សតិ ។ យស្ស វា បទ យត្ត មនាយតធំ ទុប្ប-
 ជ្ជិតិ តស្ស តត្ត ចត្តាយតធំ ទុប្បជ្ជិតិ ។
 បច្ចិមកវិកាយំ បញ្ចវេកាយា ឧបបជ្ជន្តាធំ តេសំ តត្ត
 មនាយតធំ ទុប្បជ្ជិតិ ខោ ច តេសំ តត្ត ចត្តា-
 យតធំ ទុប្បជ្ជិតិ បញ្ចវេកាយា បរិវិត្តន្តាធំ អរូបេ
 បច្ចិមកវិកាយំ អសញ្ញសត្តាធំ តេសំ តត្ត មនាយ-
 តធំ ទុប្បជ្ជិតិ ចត្តាយតធំ ទុប្បជ្ជិតិ ។

(២៧៧) ចត្តាយតធំ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងវិ-
 ណា មនាយតធំ របស់សត្វនោះ មិនមិនកើតឡើង ក្នុងវិទ្ធិនោះឡើយ ។
 ត្អូកសត្វ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុក លាបបញ្ចវេកាយា កាលច្បុល
 រៅ កាន់កាប់ចារភាព និងពួកអសញ្ញសត្វ ចត្តាយតធំ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងវិទ្ធិនោះ តែមនាយតធំ របស់សត្វទាំង
 នោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងវិទ្ធិនោះទេ ត្អូកសត្វ កាលបរិ-
 វិត្តនាម ក្នុងបញ្ចវេកាយា ត្អូកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមកាយ ក្នុងអរូ-
 បភាព និងពួកអសញ្ញសត្វ ចត្តាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើត
 ឡើងផង មនាយតធំ មិនមែនកើតឡើងផង ក្នុងវិទ្ធិនោះ ។ មួយ
 យ៉ាងវ្យាគ មនាយតធំ របស់សត្វណា មិនមែនកើតឡើង ក្នុងវិទ្ធិណា
 ចត្តាយតធំ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងវិទ្ធិនោះឡើយ ។ ត្អូក
 សត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមកាយ កាលច្បុលរៅ កាន់បញ្ចវេកាយា មនា-
 យតធំ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនកើតឡើង ក្នុងវិទ្ធិនោះ តែចត្តា-
 យតធំ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងវិទ្ធិនោះទេ
 ត្អូកសត្វ កាលបរិវិត្តនាម ក្នុងបញ្ចវេកាយា ត្អូកសត្វ ដែលកើត
 ក្នុងបច្ចិមកាយ ក្នុងអរូបភាព និងពួកអសញ្ញសត្វ មនាយតធំ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនមែនកើតឡើងផង ចត្តាយតធំ មិនមែនកើតឡើងផង ក្នុង
 វិទ្ធិនោះ ។

(២៨០) យស្ស យត្ត ចក្ខាយតនញ ទុប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ។ សព្វេសំ
 ចវណ្ណំ អចក្កកាណំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខា-
 យតនំ ទុប្បជ្ជតិ ឆោ ច តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ
 ទុប្បជ្ជិស្សតិ បញ្ចវេកាវេ បរិវិជ្ជន្តានំ អរូបេ បច្ឆិ-
 មភវិកាណំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនញ ទុប្បជ្ជតិ
 ធម្មាយតនញ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បទ
 យត្ត ធម្មាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ ចក្ខា-
 យតនំ ទុប្បជ្ជតិ ។ បច្ឆិមភវិកាណំ បញ្ចវេកាវេ
 ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ
 ឆោ ច តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ បញ្ច-
 វេកាវេ បរិវិជ្ជន្តានំ អរូបេ បច្ឆិមភវិកាណំ តេសំ
 តត្ថ ធម្មាយតនញ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ចក្ខាយតនញ
 ទុប្បជ្ជតិ ។

(២៨០) ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា មិនមែនជាទ្រូង ក្នុងវិណា
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនមែនជាទ្រូង ក្នុងវិណាខេម្ម ។ ពួកសត្វ
 ពាំងអស់ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុក កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខាយតនៈ
 របស់សត្វពាំងនោះ មិនមែនជាទ្រូង ក្នុងវិណា តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វ
 ពាំងនោះ មិនមែនជាមិនមែនជាទ្រូង ក្នុងវិណាខេម្ម ពួកសត្វ កាល
 បរិវិជ្ជាន ក្នុងបញ្ចវេកាវេ និងពួកសត្វ ដែលលើកក្នុងបច្ឆិមភវិកា ក្នុង
 អរូបភាព ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វពាំងនោះ មិនមែនជាទ្រូងផង ធម្មាយ-
 តនៈ មិនមែនជាទ្រូងផង ក្នុងវិណា ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ
 របស់សត្វណា មិនមែនជាទ្រូង ក្នុងវិណា ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វ
 នោះ មិនមែនជាទ្រូង ក្នុងវិណាខេម្ម ។ ពួកសត្វ ដែលលើកក្នុងបច្ឆិ-
 មភវិកា កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេកាវេ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វពាំង
 នោះ មិនមែនជាទ្រូង ក្នុងវិណា តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វពាំង
 នោះ មិនមែនជាមិនមែនជាទ្រូង ក្នុងវិណាខេម្ម ពួកសត្វ កាលបរិវិជ្ជាន
 ក្នុងបញ្ចវេកាវេ និងពួកសត្វ ដែលលើកក្នុងបច្ឆិមភវិកា ក្នុងអរូបភាព
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វពាំងនោះ មិនមែនជាទ្រូងផង ចក្ខាយតនៈ
 មិនមែនជាទ្រូងផង ក្នុងវិណា ។

[២៨០] យស្ស យេត្ត យា នាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ រូបាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ កាមា-
 វចេក ចវត្តានំ អយានតានំ កាមាវចរំ ទុបបជ្ជត្តានំ
 រូបាវចរំ តេសំ តត្ថ យា នាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ ខោ
 ច តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ កាមាវចរេ
 បរិវិទ្ធត្តានំ រូបាវចរេ បច្ឆិមកវិកានំ អរូបានំ តេសំ
 តត្ថ យា នាយតនញ្ច ទុប្បជ្ជតិ រូបាយតនញ្ច ទុប្ប-
 ជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បទ យេត្ត រូបាយតនំ ទុប្ប-
 ជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ យា នាយតនំ ទុប្បជ្ជតីតិ ។
 បច្ឆិមកវិកានំ កាមាវចរំ ទុបបជ្ជត្តានំ តេសំ តត្ថ
 រូបាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ខោ ច តេសំ តត្ថ យា នា-
 យតនំ ទុប្បជ្ជតិ កាមាវចរេ បរិវិទ្ធត្តានំ រូបាវចរេ
 បច្ឆិមកវិកានំ អរូបានំ តេសំ តត្ថ រូបាយតនញ្ច
 ទុប្បជ្ជិស្សតិ យា នាយតនញ្ច ទុប្បជ្ជតិ ។

[២៨១] យានាយតនៈ លេសសត្វណា មិនមែនក្បែរ ក្នុងវិ-
 ណា ប្រាយតនៈ លេសសត្វនោះ នឹងមិនមែនក្បែរ ក្នុងវិទ្ធានវេទ ។
 ត្នកសត្វ ដែលមិនមានយានៈ កាលច្បុក ចាកកាមាវចរកត កាល
 ចូលទៅ កាន់កាមាវចរកត នឹងត្នកសត្វ ជាប្រាវចរៈ យានាយតនៈ
 លេសសត្វទាំងនោះ មិនមែនក្បែរ ក្នុងវិទ្ធានវេ តែប្រាយតនៈ លេសសត្វ
 ទាំងនោះ មិនមែនជាមិនមែនក្បែរ ក្នុងវិទ្ធានវេ ត្នកសត្វ កាល
 បរិវិទ្ធាន ក្នុងកាមាវចរកត ត្នកសត្វ ដែលមិនក្នុងបច្ឆិមកត ក្នុងរូបា-
 វចរកត នឹងត្នកអប្រែប្រួល យានាយតនៈ លេសសត្វទាំងនោះ មិនមែន
 ក្បែរផង ប្រាយតនៈ នឹងមិនមែនក្បែរផង ក្នុងវិទ្ធានវេ មួយយ៉ាង
 ទៀត ប្រាយតនៈ លេសសត្វណា នឹងមិនមែនក្បែរ ក្នុងវិណា យានា-
 យតនៈ លេសសត្វនោះ មិនមែនក្បែរ ក្នុងវិទ្ធានវេទ ។ ត្នកសត្វ
 ដែលមិនក្នុងបច្ឆិមកត កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរកត ប្រាយតនៈ
 លេសសត្វទាំងនោះ នឹងមិនមែនក្បែរ ក្នុងវិទ្ធានវេ តែយានាយតនៈ លេស
 សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនមែនក្បែរ ក្នុងវិទ្ធានវេ ត្នកសត្វ កាល
 បរិវិទ្ធាន ក្នុងកាមាវចរកត ត្នកសត្វ ដែលមិនក្នុងបច្ឆិមកត ក្នុង
 រូបាវចរកត នឹងត្នកអប្រែប្រួល ប្រាយតនៈ លេសសត្វទាំងនោះ នឹង
 មិនមែនក្បែរផង យានាយតនៈ មិនមែនក្បែរផង ក្នុងវិទ្ធានវេ ។

(២៧២) យស្ស យត្ត មនាយកនំ ទុប្បជ្ជិតិ
 តស្ស តត្ថ មនាយកនំ ទុប្បជ្ជិតិ ។ កាមាវា-
 ចក ចវត្តានំ អយានកានំ កាមាវចរំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 រូបាវចរំ អរូបាវចរំ តេសំ តត្ថ មនាយកនំ
 ទុប្បជ្ជិតិ នោ ច តេសំ តត្ថ មនាយកនំ ទុប្បជ្ជិ-
 ស្សតិ កាមាវចរេ បរិនិព្វន្តានំ រូបាវចរេ អរូបាវចរេ
 បច្ចិមករិកានំ អសញ្ញសន្តានំ តេសំ តត្ថ មនាយក-
 ននក្ខ ទុប្បជ្ជិតិ មនាយកនក្ខ ទុប្បជ្ជិតិ ។ យស្ស
 វា បទ យត្ត មនាយកនំ ទុប្បជ្ជិតិ តស្ស តត្ថ
 មនាយកនំ ទុប្បជ្ជិតិ ។ បច្ចិមករិកានំ កាមាវចរំ
 ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ មនាយកនំ ទុប្បជ្ជិតិ
 នោ ច តេសំ តត្ថ មនាយកនំ ទុប្បជ្ជិតិ កាមា-
 វចរេ បរិនិព្វន្តានំ រូបាវចរេ អរូបាវចរេ បច្ចិមករិកានំ
 អសញ្ញសន្តានំ តេសំ តត្ថ មនាយកនក្ខ ទុប្បជ្ជិ-
 ស្សតិ មនាយកនក្ខ ទុប្បជ្ជិតិ ។

(២៧២) យនាយកនៈ របស់សត្វណា មិនមែនជាទ្រូង ក្នុងវិ-
 ណា មនាយកនៈ របស់សត្វនោះ ខឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ
 ឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានយានៈ កាលចូល ចាកកាមាវចរភព
 កាលចូលៈវា កាន់កាមាវចរភព ពួកសត្វ ជាច្រើនៈ ខឹងជាអប្បច្ចា-
 វចរៈ យនាយកនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាទ្រូង ក្នុងទីនោះ
 តែមនាយកនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាទ្រូងមិនមែនកើតឡើង ក្នុង
 ទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងកាមាវចរភព ពួកសត្វ ដែល
 កើតក្នុងបច្ចិមភព ក្នុងច្រៅចរភព ខឹងក្នុងអប្បច្ចាវចរភព ខឹងពួកអសញ្ញា-
 សត្វ យនាយកនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាទ្រូងផង មនាយ-
 កនៈ ខឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយ-
 កនៈ របស់សត្វណា ខឹងមិនកើតឡើង ក្នុងវិណា យនាយកនៈ របស់
 សត្វនោះ មិនមែនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ។ ពួកសត្វ ដែលកើត
 ក្នុងបច្ចិមភព កាលចូលៈវា កាន់កាមាវចរភព មនាយកនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ ខឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែយនាយកនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនមែនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាល
 បរិនិព្វាន ក្នុងកាមាវចរភព ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព ក្នុងច្រៅ-
 ចរភព ខឹងក្នុងអប្បច្ចាវចរភព ខឹងពួកអសញ្ញសត្វ មនាយកនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ ខឹងមិនកើតឡើងផង យនាយកនៈ មិនមែនកើតឡើងផង
 ក្នុងទីនោះ ។

[២៨៣] យស្ស យត្ថ យា នាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ សទ្ធិសំ
 ចវត្តានំ អយានកានំ ទុបបជ្ជត្តានំ តេសំ តត្ថ យា-
 នាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ យោ ច តេសំ តត្ថ ធម្មាយ-
 តនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ កាមាវចរេ បរិច្ចត្តានំ រូបាវចរេ
 អរូបាវចរេ បច្ឆិមកវិកានំ តេសំ តត្ថ យា នាយតនព្វ
 ទុប្បជ្ជតិ ធម្មាយតនព្វ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វ
 បន យត្ថ ធម្មាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ យា-
 នាយតនំ ទុប្បជ្ជតីតិ ។ បច្ឆិមកវិកានំ កាមាវចរិ
 ទុបបជ្ជត្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ
 យោ ច តេសំ តត្ថ យា នាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ កាមា-
 វចរេ បរិច្ចត្តានំ រូបាវចរេ អរូបាវចរេ បច្ឆិមកវិកានំ
 តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនព្វ ទុប្បជ្ជិស្សតិ យា នាយត-
 នព្វ ទុប្បជ្ជតិ ។

[២៨៣] យា នាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
 តួសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានយានៈ កាលច្បុក កាលចាប់បដិសន្ធិ
 យា នាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែធម្មា-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាទីនឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ
 តួសត្វ កាលបរិច្ចត្តាន ក្នុងកាមាវចរកត តួសត្វ ដែលកើតក្នុង បច្ឆិម-
 កត ក្នុងរូបាវចរកត និងក្នុងអរូបាវចរកត យា នាយតនៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ មិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។
 មួយយានៈទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
 យា នាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ តួស-
 សត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមកត កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរកត ធម្មា-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែយា នា-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាទីនឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ តួស-
 សត្វ កាលបរិច្ចត្តាន ក្នុងកាមាវចរកត តួសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមកត
 ក្នុងរូបាវចរកត និងក្នុងអរូបាវចរកត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 នឹងមិនកើតឡើងផង យា នាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[២៨៥] យស្ស យត្ត រូបាយតន់ ទុប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ។ សព្វេសំ
 បរិច្ឆាទំ អរូបកាទំ ឧបបជ្ជន្តាទំ តេសំ តត្ថ រូបាយ-
 តនំ ទុប្បជ្ជតិ លោ ច តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ ទុប្ប-
 ជ្ជិស្សតិ បញ្ចកោការ បរិវិទ្ធុន្តាទំ អរូបេ បច្ឆិមកវិ-
 កាទំ តេសំ តត្ថ រូបាយតនពញ ទុប្បជ្ជតិ ធម្មាយត-
 នពញ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បទ យត្ត ធម្មា-
 យតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ រូបាយតនំ ទុប្ប-
 ជ្ជតិ ។ បច្ឆិមកវិកាទំ បញ្ចកោការ ឧបបជ្ជន្តាទំ
 តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ លោ ច តេសំ
 តត្ថ រូបាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ បញ្ចកោការ បរិវិទ្ធុន្តាទំ
 អរូបេ បច្ឆិមកវិកាទំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនពញ ទុ-
 ប្បជ្ជិស្សតិ រូបាយតនពញ ទុប្បជ្ជតិ ។

[២៨៥] ប្រាយតនៈ របស់សត្វណា មិនមែនឡើយ ក្នុងវិណា
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនមែនឡើយ ក្នុងវិណារេបូ ។ តួក
 សត្វព័ន្ធរស់ កាលច្បុក នឹងតួកអប្រេតហ្ម កាលចាប់បដិសន្ធិ ប្រា-
 យតនៈ របស់សត្វព័ន្ធនោះ មិនមែនឡើយ ក្នុងវិណារេ តែធម្មាយតនៈ
 របស់សត្វព័ន្ធនោះ មិនមែនជាមិនមែនឡើយ ក្នុងវិណារេ តួកសត្វ
 កាលបរិវិទ្ធាន ក្នុងបញ្ចកោការ តន្ត ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមក
 ក្នុងអប្រេតហ្ម ប្រាយតនៈ របស់សត្វព័ន្ធនោះ មិនមែនឡើយផង ធម្មាយ-
 តនៈ នឹងមិនមែនឡើយផង ក្នុងវិណារេ ។ មួយយោងទៀត ធម្មាយតនៈ
 របស់សត្វណា នឹងមិនមែនឡើយ ក្នុងវិណា ប្រាយតនៈ របស់សត្វ
 នោះ មិនមែនឡើយ ក្នុងវិណារេបូ ។ តួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិម-
 កា កាលចូលរៅ គាត់បញ្ចកោការ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វព័ន្ធ
 នោះ នឹងមិនមែនឡើយ ក្នុងវិណារេ តែប្រាយតនៈ របស់សត្វព័ន្ធនោះ
 មិនមែនជាមិនមែនឡើយ ក្នុងវិណារេ តួកសត្វ កាលបរិវិទ្ធាន ក្នុង
 បញ្ចកោការ តន្ត ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមក ក្នុងអប្រេតហ្ម ធម្មា-
 យតនៈ របស់សត្វព័ន្ធនោះ នឹងមិនមែនឡើយផង ប្រាយតនៈ មិន
 មែនឡើយផង ក្នុងវិណារេ ។

[៤៨៦] យស្ស យត្ត មនាយកនំ ទុប្បជ្ជិតិ តស្ស
 តត្ត ធម្មាយកនំ ទុប្បជ្ជិតិ ។ សព្វេសំ បរិញ្ញាណំ
 អចិន្តកាណំ ទុបបដ្ឋង្គាណំ តេសំ តត្ត មនាយកនំ ទុប្ប-
 ជ្ជិតិ ខោ ច តេសំ តត្ត ធម្មាយកនំ ទុប្បជ្ជិតិ
 បរិវិនិច្ឆ័យំ តេសំ តត្ត មនាយកនំ ទុប្បជ្ជិតិ ធម្មា-
 យកនំ ទុប្បជ្ជិតិ ។ យស្ស វ បទ យត្ត ធម្មា-
 យកនំ ទុប្បជ្ជិតិ តស្ស តត្ត មនាយកនំ ទុប្ប-
 ជ្ជិតិ ។ បច្ឆិមភវិកាណំ ទុបបដ្ឋង្គាណំ តេសំ តត្ត
 ធម្មាយកនំ ទុប្បជ្ជិតិ ខោ ច តេសំ តត្ត មនា-
 យកនំ ទុប្បជ្ជិតិ បរិវិនិច្ឆ័យំ តេសំ តត្ត ធម្មាយ-
 កនំ ទុប្បជ្ជិតិ មនាយកនំ ទុប្បជ្ជិតិ ។

[៤៨៧] យស្ស ចក្កាយកនំ ទុប្បជ្ជិតិ តស្ស
 សោតាយកនំ ទុប្បជ្ជិតិ ។ បច្ឆិមភវិកាណំ យេ
 ច អន្ធមំ ទុបបដ្ឋង្គា បរិវិនិច្ឆ័យិស្សន្តិ តេសំ ចក្កា-
 យកនំ ទុប្បជ្ជិតិ ខោ ច តេសំ សោតាយកនំ
 ទុប្បជ្ជិតិ ឥតវេសំ តេសំ ចក្កាយកនំ

[៤៨៦] មនាយកនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងវិណា
 ធម្មាយកនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងវិទ្ធានាវប្ប ។ ត្បកសត្វ
 ទាំងអស់ ដែលមិនមានចិត្ត កាលប្បក កាលបាបបដិសន្ធិ មនាយកនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងវិទ្ធានា កែធម្មាយកនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនមែនជាមិនមិនកើតឡើង ក្នុងវិទ្ធានាទេ ត្បកសត្វ កាល
 បរិវិនិច្ឆ័យ មនាយកនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ធម្មា-
 យកនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងវិទ្ធានា ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មា-
 យកនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងវិណា មនាយកនៈ
 របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងវិទ្ធានាវប្ប ។ ត្បកសត្វ ដែល
 កើតក្នុងបច្ឆិមភព កាលបាបបដិសន្ធិ ធម្មាយកនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងវិទ្ធានា កែមនាយកនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 មែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងវិទ្ធានាទេ ត្បកសត្វ កាលបរិវិនិច្ឆ័យ ធម្មា-
 យកនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង មនាយកនៈ មិន
 កើតឡើងផង ក្នុងវិទ្ធានា ។

[៤៨៧] ចក្កាយកនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ សោតា-
 យកនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរ ។ បញ្ចក្ខន្ធសត្វ ដែលកើត
 ក្នុងបច្ឆិមភព ត្បកសត្វណា ចូលទៅ កាន់កាប់ភពហើយ នឹងបរិវិនិច្ឆ័យ
 ចក្កាយកនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ កែសោតាយកនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ចក្កាយកនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ

ឧប្បជ្ឈិត្ត សោតាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្តស្សតិ ។ យស្ស វា
បទ សោតាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្តស្សតិ តស្ស ចត្តាយតនំ
ឧប្បជ្ឈិត្តាតិ ។ អាមត្តា ។

(២៨៨) យស្ស ចត្តាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្ត តស្ស
យាទាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្តស្សតិ ។ បន្ទិមភវីកានំ យេ ច
ច រូចាវចរំ អរូចាវចរំ(*) ឧបបជ្ឈិត្តា បរិជិត្តាយិស្សន្តិ
តេសំ ចត្តាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្ត យោ ច តេសំ យាទា-
យតនំ ឧប្បជ្ឈិត្តស្សតិ ឥតតេសំ តេសំ ចត្តាយតនំ
ឧប្បជ្ឈិត្ត យាទាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្តស្សតិ ។ យស្ស វា
បទ យាទាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្តស្សតិ តស្ស ចត្តាយតនំ
ឧប្បជ្ឈិត្តាតិ ។ អាមត្តា ។

(២៨៩) យស្ស ចត្តាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្ត តស្ស
រូចាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្តស្សតិ ។ បន្ទិមភវីកានំ យេ ច
អរូបំ ឧបបជ្ឈិត្តា បរិជិត្តាយិស្សន្តិ តេសំ ចត្តាយតនំ
ឧប្បជ្ឈិត្ត យោ ច តេសំ រូចាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្តស្សតិ ឥត-
តេសំ តេសំ ចត្តាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្ត រូចាយតនំ
ឧប្បជ្ឈិត្តស្សតិ ។ យស្ស វា បទ រូចាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្ត-
ស្សតិ តស្ស ចត្តាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្តាតិ ។ អាមត្តា ។

* ឧ. អយំ បាហេ. ខន្តិ ។

តើតឡើងហើយផង សោតាយតនៈ នឹងតើតឡើងផង ។ ឫយយ៉ាង
ទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងតើតឡើង ចត្តាយតនៈ
របស់សត្វនោះ តើតឡើងហើយដែរឬ ។ អើ ។

(២៨៨) ចត្តាយតនៈ របស់សត្វណា តើតឡើងហើយ យាទា-
យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងតើតឡើងដែរឬ ។ បណ្តាត្តកសត្វ ដែល
តើតក្នុងបន្ទិមភព ត្តកសត្វណា ចូលទៅ កាន់រូបាវចកោ នឹងអរូចាវច-
កោហើយ នឹងបរិវិនិច្ឆ័យ ចត្តាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ តើតឡើង
ហើយ តែយោទាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនតើតឡើងទេ ចត្តា-
យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ តើតឡើងហើយផង យាទាយតនៈ
នឹងតើតឡើងផង ។ ឫយយ៉ាងទៀត យាទាយតនៈ របស់សត្វណា នឹង
តើតឡើង ចត្តាយតនៈ របស់សត្វនោះ តើតឡើងហើយដែរឬ ។ អើ ។

(២៨៩) ចត្តាយតនៈ របស់សត្វណា តើតឡើងហើយ រូចា-
យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងតើតឡើងដែរឬ ។ បណ្តាត្តកសត្វ ដែល
តើតក្នុងបន្ទិមភព ត្តកសត្វណា ចូលទៅ កាន់អរូបកោហើយ នឹងបរិវិនិច្ឆ័យ
ចត្តាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ តើតឡើងហើយ តែរូចាយតនៈ របស់
សត្វទាំងនោះ នឹងមិនតើតឡើងទេ ចត្តាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
ក្រៅនេះ តើតឡើងហើយផង រូចាយតនៈ នឹងតើតឡើងផង ។ ឫយ
យ៉ាងទៀត រូចាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងតើតឡើង ចត្តាយតនៈ
របស់សត្វនោះ តើតឡើងហើយដែរឬ ។ អើ ។

(២៧០) យស្ស ចត្តាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្ត តស្ស
 មនាយតនំ ។ បេ ។ ចម្មាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្តស្សតិ ។
 បច្ឆិមភវិកានំ តេសំ ចត្តាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្ត លោ ច
 តេសំ ចម្មាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្តស្សតិ ឥតរេសំ តេសំ ចត្តា-
 យតនញ្ច ឧប្បជ្ឈិត្ត ចម្មាយតនញ្ច ឧប្បជ្ឈិត្តស្សតិ ។
 យស្ស វា បទ ចម្មាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្តស្សតិ តស្ស ចត្តា-
 យតនំ ឧប្បជ្ឈិត្តាតិ ។ អាមត្តា ។

(២៧១) យស្ស យានាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្ត តស្ស
 រូបាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្តស្សតិ ។ បច្ឆិមភវិកានំ យេ ច
 អរូបំ ឧបបជ្ឈិត្តា បរិចិត្តាយស្សន្តំ តេសំ យានាយតនំ
 ឧប្បជ្ឈិត្ត លោ ច តេសំ រូបាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្តស្សតិ ឥត-
 រេសំ តេសំ យានាយតនញ្ច ឧប្បជ្ឈិត្ត រូបាយតនញ្ច
 ឧប្បជ្ឈិត្តស្សតិ ។ យស្ស វា បទ រូបាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្ត-
 ស្សតិ តស្ស យានាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្តាតិ ។ អាមត្តា ។

(២៧២) ចត្តាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ មនា-
 យតនៈ ។ បេ ។ ចម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរ ។
 ចត្តាយតនៈ របស់តួកសត្វនោះ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភវ កើតឡើងហើយ
 តែចម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ចត្តាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ កើតឡើងហើយផង ចម្មាយតនៈ នឹង
 កើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ចម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹង
 កើតឡើង ចត្តាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយដែរ ។
 តើ ។

(២៧៣) យានាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ត្រា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរ ។ បច្ឆិមភវ តួកសត្វ ដែល
 កើតក្នុងបច្ឆិមភវ តួកសត្វណា ចូលទៅ កាន់អប្រេតភពហើយ នឹងបរិ-
 ចិត្តាន យានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ តែត្រា-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ យានាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ កើតឡើងហើយផង ត្រាយតនៈ នឹងកើត
 ឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ត្រាយតនៈ របស់សត្វណា នឹង
 កើតឡើង យានាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយដែរ ។
 តើ ។

[២៧២] យស្ស មនាយកនំ ឧប្បជ្ឈិត្ត ឥស្ស
 ធម្មាយកនំ ឧប្បជ្ឈិត្តស្មតីតិ ។ បច្ច័មភវីកានំ តេសំ
 មនាយកនំ ឧប្បជ្ឈិត្ត លោ ច តេសំ ធម្មាយកនំ
 ឧប្បជ្ឈិត្តស្មតិ សតវេសំ តេសំ មនាយកនំ ឧប្ប-
 ជ្ឈិត្ត ធម្មាយកនំ ឧប្បជ្ឈិត្តស្មតិ ។ យស្ស វា បន
 ធម្មាយកនំ ឧប្បជ្ឈិត្តស្មតិ ឥស្ស មនាយកនំ ឧប្បជ្ឈិ-
 ត្តាតិ ។ អាមត្តា ។

[២៧៣] យត្ត ចត្តាយកនំ ឧប្បជ្ឈិត្ត ។ បេ ។

[២៧៤] យស្ស យត្ត ចត្តាយកនំ ឧប្បជ្ឈិត្ត
 ឥស្ស ឥត្ត សោតាយកនំ ឧប្បជ្ឈិត្តស្មតីតិ ។ បញ្ចកេ-
 តារា បច្ច័មភវីកានំ តេសំ ឥត្ត ចត្តាយកនំ ឧ-
 ប្បជ្ឈិត្ត លោ ច តេសំ ឥត្ត សោតាយកនំ ឧប្បជ្ឈិត្តស្មតិ
 សតវេសំ បញ្ចកេតារា តេសំ ឥត្ត ចត្តាយកនំ ឧ-
 ប្បជ្ឈិត្ត សោតាយកនំ ឧប្បជ្ឈិត្តស្មតិ ។ យស្ស
 វា បន យត្ត សោតាយកនំ ឧប្បជ្ឈិត្តស្មតិ ឥស្ស
 ឥត្ត ចត្តាយកនំ ឧប្បជ្ឈិត្តាតិ ។ អាមត្តា ។

[២៧៥] មនាយកនំ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ធម្ម-
 យកនំ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរ ។ មនាយកនំ របស់
 តួសត្វនោះ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភវី កើតឡើងហើយ កែធម្មាយកនំ
 របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ មនាយកនំ របស់សត្វទាំង
 នោះ ក្រៅនេះ កើតឡើងហើយផង ធម្មាយកនំ នឹងកើតឡើងផង ។
 មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយកនំ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង មនា-
 យកនំ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយដែរ ។ តើ ។

[២៧៦] ចត្តាយកនំ កើតឡើងហើយ ក្នុងទិណ្ណ ។ បេ ។

[២៧៧] ចត្តាយកនំ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុង
 ទិណ្ណ សោតាយកនំ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងវិទ្យានោះ
 ដែរ ។ ចត្តាយកនំ របស់តួសត្វនោះ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភវី
 ក្នុងបញ្ចកេតារា កើតឡើងហើយ ក្នុងវិទ្យានោះ កែសោតាយកនំ របស់
 សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងវិទ្យានោះ ចត្តាយកនំ របស់តួសត្វ
 ទាំងនោះ ក្រៅនេះ កើតឡើងហើយផង សោតាយកនំ នឹង
 កើតឡើងផង ក្នុងវិទ្យានោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយកនំ របស់
 សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទិណ្ណ ចត្តាយកនំ របស់សត្វនោះ
 កើតឡើងហើយ ក្នុងវិទ្យានោះដែរ ។ តើ ។

(២៧៧) យស្ស យត្ថ ចក្កាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្ត
 តស្ស តត្ថ យោនាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្តស្សតិភិ ។ កាមា-
 វចរេ បច្ឆិមភវិកានំ រូបាវចរនំ តេសំ តត្ថ ចក្កា-
 យតនំ ឧប្បជ្ឈិត្ត ខោ ច តេសំ តត្ថ យោនាយតនំ
 ឧប្បជ្ឈិត្តស្សតិ ឥតរេសំ កាមាវចរនំ តេសំ តត្ថ
 ចក្កាយតនពញ ឧប្បជ្ឈិត្ត យោនាយតនពញ ឧប្បជ្ឈិ-
 ស្សតិ ។ យស្ស វ បទ យត្ថ យោនាយតនំ ។ បេ ។
 អាមន្តា ។

(២៧៨) យស្ស យត្ថ ចក្កាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្ត
 តស្ស តត្ថ រូបាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្តស្សតិភិ ។ បញ្ចកេ កាមា-
 វច្ឆិមភវិកានំ តេសំ តត្ថ ចក្កាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្ត
 ខោ ច តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្តស្សតិ ឥតរេសំ
 បញ្ចកេ កាមាវចរនំ តេសំ តត្ថ ចក្កាយតនពញ ឧប្បជ្ឈិត្ត
 រូបាយតនពញ ឧប្បជ្ឈិត្តស្សតិ ។ យស្ស វ បទ យត្ថ
 រូបាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្តស្សតិ តស្ស តត្ថ ចក្កាយតនំ

(២៧៧) ចក្កាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទិ-
 ណា យោនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទិវារោងដែរ ។
 ចក្កាយតនៈ របស់សត្វសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភព ក្នុងកាមាវចរភព
 នឹងរបស់សត្វសត្វ ជាប្រាថ្នារោង កើតឡើងហើយ ក្នុងទិវារោង តែ
 យោនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទិវារោង
 ចក្កាយតនៈ របស់សត្វសត្វកាមាវចររោង ក្រៅនេះ កើតឡើងហើយ
 នឹង យោនាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទិវារោង ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត យោនាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទិ-
 ណា ។ បេ ។ តេ ។

(២៧៨) ចក្កាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុង
 ទិណា ប្រាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទិវារោងដែរ
 ។ ចក្កាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភព
 ក្នុងបញ្ចកេ កាមាវចរភព កើតឡើងហើយ ក្នុងទិវារោង តែប្រាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទិវារោង ចក្កាយតនៈ របស់
 បញ្ចកេ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ កើតឡើងហើយផង ប្រាយតនៈ
 នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទិវារោង ។ មួយយ៉ាងទៀត ប្រាយតនៈ របស់
 សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទិណា ចក្កាយតនៈ របស់សត្វនោះ

អប្បនិម្មិត បដិវត្តន៍ ឧប្បនិម្មិត

ឧប្បនិម្មិត ។ អសញ្ញាសក្កានំ តេសំ តត្ថ វុទ្ធាយតំ
ឧប្បនិម្មិតំ ឆោ ច តេសំ តត្ថ ចក្ខុវាយតំ ឧប្ប-
និម្មិតំ បញ្ចវេកាកំ តេសំ តត្ថ វុទ្ធាយតំ ឧប្ប-
និម្មិតំ ចក្ខុវាយតំ ឧប្បនិម្មិតំ ។

(២៧៧) យស្ស យត្ថ ចក្ខុវាយតំ ឧប្បនិម្មិតំ
តស្ស តត្ថ មនាយតំ ឧប្បនិម្មិតំ ។ បញ្ចវេកាកំ
បច្ចិមភវិកំ តេសំ តត្ថ ចក្ខុវាយតំ ឧប្បនិម្មិតំ
ឆោ ច តេសំ តត្ថ មនាយតំ ឧប្បនិម្មិតំ ឥតវេសំ
បញ្ចវេកាកំ តេសំ តត្ថ ចក្ខុវាយតំ ឧប្បនិម្មិតំ
មនាយតំ ឧប្បនិម្មិតំ ។ យស្ស វា បទ យត្ថ
មនាយតំ ឧប្បនិម្មិតំ តស្ស តត្ថ ចក្ខុវាយតំ
ឧប្បនិម្មិតំ ។ អរូបំ តេសំ តត្ថ មនាយតំ
ឧប្បនិម្មិតំ ឆោ ច តេសំ តត្ថ ចក្ខុវាយតំ
ឧប្បនិម្មិតំ បញ្ចវេកាកំ តេសំ តត្ថ មនាយតំ
ឧប្បនិម្មិតំ ចក្ខុវាយតំ ឧប្បនិម្មិតំ ។

តើតម្បីនិម្មិតំ ក្នុងវិទ្យា ។ បុគ្គលនៈ របស់ពួកសត្វ
នោះ តើតម្បីនិម្មិតំ ក្នុងវិទ្យា តែចក្ខុវាយតំ របស់សត្វនោះ
មិនតម្បីនិម្មិតំ ក្នុងវិទ្យា បុគ្គលនៈ របស់ពួកសត្វបញ្ចវេ-
កាកនោះ តើតម្បីនិម្មិតំ ចក្ខុវាយតំ តើតម្បីនិម្មិតំ ក្នុង
វិទ្យា ។

(២៧៧) យស្ស យត្ថ ចក្ខុវាយតំ របស់សត្វណា តើតម្បីនិម្មិតំ ក្នុងវិ-
ណា បញ្ចវេកាកំ របស់សត្វនោះ តើតម្បីនិម្មិតំ ក្នុងវិទ្យានៃវិទ្យា ។
ចក្ខុវាយតំ របស់សត្វនោះ នៃវិទ្យានៃវិទ្យា ក្នុងបញ្ចវេ-
កាកនោះ តើតម្បីនិម្មិតំ ក្នុងវិទ្យា តែមនាយតំ របស់សត្វនោះ
នឹងមិនតម្បីនិម្មិតំ ក្នុងវិទ្យានោះ ចក្ខុវាយតំ របស់ពួកសត្វ
បញ្ចវេកាកនោះ ក្នុងវិទ្យា តើតម្បីនិម្មិតំ មនាយតំ តើ
តម្បីនិម្មិតំ ក្នុងវិទ្យា ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតំ របស់
សត្វណា តើតម្បីនិម្មិតំ ក្នុងវិណា ចក្ខុវាយតំ របស់សត្វនោះ តើ
តម្បីនិម្មិតំ ក្នុងវិទ្យានៃវិទ្យា ។ មនាយតំ របស់ពួកសត្វបញ្ចវេ-
កាកនោះ តើតម្បីនិម្មិតំ ក្នុងវិទ្យា តែចក្ខុវាយតំ របស់សត្វនោះ មិន
តើតម្បីនិម្មិតំ ក្នុងវិទ្យានោះ មនាយតំ របស់ពួកសត្វបញ្ចវេកាក-
នោះ តើតម្បីនិម្មិតំ ចក្ខុវាយតំ តើតម្បីនិម្មិតំ ក្នុងវិ-
ទ្យា ។

[៥០០] យស្ស យត្ត ចក្ខុយតនំ ឧប្បជ្ជិតុ
 តស្ស តត្ត ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិតុស្សតិភិ ។ បញ្ចវេតាការ
 បដិទេវកំណំ តេសំ តត្ត ចក្ខុយតនំ ឧប្បជ្ជិតុ
 ទោ ច តេសំ តត្ត ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិតុស្សតិ ឥតរេសំ
 បញ្ចវេតាការំ តេសំ តត្ត ចក្ខុយតនព្វ ឧប្បជ្ជិតុ
 ធម្មាយតនព្វ ឧប្បជ្ជិតុស្សតិ ។ យស្ស វា បទ យត្ត
 ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិតុស្សតិ តស្ស តត្ត ចក្ខុយតនំ
 ឧប្បជ្ជិតុភាតិ ។ កសញ្ញាសត្តានំ ក្សតានំ តេសំ តត្ត
 ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិតុស្សតិ ទោ ច តេសំ តត្ត ចក្ខុ-
 យតនំ ឧប្បជ្ជិតុ បញ្ចវេតាការំ តេសំ តត្ត ធម្ម-
 យតនព្វ ឧប្បជ្ជិតុស្សតិ ចក្ខុយតនព្វ ឧប្បជ្ជិតុ ។

[៥០១] យស្ស យត្ត យោនាយតនំ ឧប្បជ្ជិតុ
 តស្ស តត្ត រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជិតុស្សតិភិ ។ កាមាវចរ
 បដិទេវកំណំ តេសំ តត្ត យោនាយតនំ ឧប្បជ្ជិតុ ទោ
 ច តេសំ តត្ត រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជិតុស្សតិ ឥតរេសំ កាមាវ-
 ចរំ តេសំ តត្ត យោនាយតនព្វ ឧប្បជ្ជិតុ រូបាយតនព្វ

[៥០០] ចក្ខុយតនៈ រេសំចក្ខុយត តេតទ្បិដិហើយ ក្នុងវិ
 ណា ធម្មាយតនៈ រេសំសត្វនាម វិនិកេតទ្បិដ ក្នុងវិទានវិវេយ ។
 ចក្ខុយតនៈ រេសំសត្វនាមនាម វេលវេតកក្នុងបច្ចុប្បន្ន ក្នុងបញ្ច-
 វេតាការ តេតទ្បិដិហើយ ក្នុងវិទាន តែធម្មាយតនៈ រេសំសត្វ
 នាមនាម វិនិមិទតេតទ្បិដ ក្នុងវិទានវេ ចក្ខុយតនៈ រេសំបញ្ច-
 វេតាការសត្វនាមនាម ក្រៅនេះ តេតទ្បិដិហើយផង ធម្មាយតនៈ វិនិ
 កេតទ្បិដផង ក្នុងវិទាន ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ រេសំ
 សត្វណា វិនិកេតទ្បិដ ក្នុងវិណា ចក្ខុយតនៈ រេសំសត្វនាម
 តេតទ្បិដិហើយ ក្នុងវិទានវិវេយ ។ ធម្មាយតនៈ រេសំពួកកសញ្ញាសត្វ
 វិនិកេតទ្បិដនាមនាម វិនិកេតទ្បិដ ក្នុងវិទាន តែចក្ខុយតនៈ រេសំ
 សត្វនាមនាម វិនិកេតទ្បិដិហើយ ក្នុងវិទានវេ ធម្មាយតនៈ រេសំ
 បញ្ចវេតាការសត្វនាម វិនិកេតទ្បិដផង ចក្ខុយតនៈ តេតទ្បិដិហើយ
 ផង ក្នុងវិទាន ។

[៥០១] យោនាយតនៈ រេសំសត្វណា តេតទ្បិដិហើយ ក្នុង
 វិណា ចក្ខុយតនៈ រេសំសត្វនាម វិនិកេតទ្បិដ ក្នុងវិទានវិវេ
 យ ។ យោនាយតនៈ រេសំពួកសត្វនាមនាម វេលវេតកក្នុងបច្ចុប្បន្ន
 ក្នុងកាមាវចរ តេតទ្បិដិហើយ ក្នុងវិទាន តែចក្ខុយតនៈ រេសំ
 សត្វនាមនាម វិនិមិទតេតទ្បិដ ក្នុងវិទានវេ យោនាយតនៈ រេសំ
 ពួកកាមាវចរសត្វនាម ក្រៅនេះ តេតទ្បិដិហើយផង ចក្ខុយតនៈ

ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បទ យត្ត រូបាយតនំ
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ យាបាយតនំ ឧប្បជ្ជិក្កាតិ ។
 ភូមាវចរាទំ តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ លោ
 ច តេសំ តត្ថ យាបាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត កាមាវចរាទំ
 តេសំ តត្ថ រូបាយតនទក្ខ ឧប្បជ្ជិស្សតិ យាបាយត
 នក្ខ ឧប្បជ្ជិត្ត ។

(៥០២) យស្ស យត្ត យាបាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត
 តស្ស តត្ថ មនាយតនំ ។ បេ ។ ធម្មាយតនំ
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ កាមាវចរេ បច្ឆិមគវិកាទំ តេសំ
 តត្ថ យាបាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត លោ ច តេសំ តត្ថ
 ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតតេសំ កាមាវចរាទំ
 តេសំ តត្ថ យាបាយតនក្ខ ឧប្បជ្ជិត្ត ធម្មាយត
 នក្ខ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បទ យត្ត ធម្មាយ
 តនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ យាបាយតនំ ឧប្ប
 ជ្ជិក្កាតិ ។ ភូមាវចរាទំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ លោ ច តេសំ តត្ថ យាបាយតនំ
 ឧប្បជ្ជិត្ត កាមាវចរាទំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនក្ខ
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ យាបាយតនក្ខ ឧប្បជ្ជិត្ត ។

ទីនីក៏តរឿងផង ក្នុងវិចារេ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់
 សត្វណា ទីនីក៏តរឿង ក្នុងទីណា យាបាយតនៈ របស់សត្វនោះ
 កើតរឿងហើយ ក្នុងវិចារេដទៃ ។ រូបាយតនៈ របស់សត្វសត្វជាតិរាវចរ
 នោះ ទីនីក៏តរឿង ក្នុងវិចារេ តែយាបាយតនៈ របស់សត្វព្រំព័ទ្ធនោះ
 ទីនីក៏តរឿងហើយ ក្នុងវិចារេទេ រូបាយតនៈ របស់សត្វសត្វជាតិរាវចរ
 ទីនីក៏តរឿងផង យាបាយតនៈ កើតរឿងហើយផង ក្នុងវិចារេ ។

(៥០២) យាបាយតនៈ របស់សត្វណា កើតរឿងហើយ ក្នុង

ទីណា មនាយតនៈ ។ បេ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ ទីនីក៏ត
 រឿង ក្នុងវិចារេដទៃ ។ យាបាយតនៈ របស់សត្វព្រំព័ទ្ធនោះ ដែល
 កើតក្នុងបច្ឆិមគវិកា ក្នុងកាមាវចរក្រោយ កើតរឿងហើយ ក្នុងវិចារេ តែ
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វព្រំព័ទ្ធនោះ ទីនីក៏តរឿង ក្នុងវិចារេទេ យា
 បាយតនៈ របស់សត្វសត្វជាតិរាវចរនោះ ក្រៅនេះ កើតរឿងហើយផង
 ធម្មាយតនៈ ទីនីក៏តរឿងផង ក្នុងវិចារេ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មា
 យតនៈ របស់សត្វណា ទីនីក៏តរឿង ក្នុងទីណា យាបាយតនៈ របស់
 សត្វនោះ កើតរឿងហើយ ក្នុងវិចារេដទៃ ។ ធម្មាយតនៈ របស់
 សត្វសត្វជាតិរាវចរនោះ ទីនីក៏តរឿង ក្នុងវិចារេ តែយាបាយតនៈ របស់
 សត្វព្រំព័ទ្ធនោះ ទីនីក៏តរឿងហើយ ក្នុងវិចារេទេ ធម្មាយតនៈ របស់
 សត្វជាតិរាវចរព្រំព័ទ្ធនោះ ទីនីក៏តរឿងផង យាបាយតនៈ កើតរឿង
 ហើយផង ក្នុងវិចារេ ។

(៥០៧) យស្ស យត្ត រូបាយតធំ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស តត្ថ មនាយតធំ ឧប្បជ្ជិត្តស្សតីតី ។ បញ្ចវេតាការ បដិមភវីកាធំ អសញ្ញាសត្តាធំ តេសំ តត្ថ រូបាយតធំ ឧប្បជ្ជិត្ត ដោ ច តេសំ តត្ថ មនាយតធំ ឧប្បជ្ជិត្តស្សតី ឥតរេសំ បញ្ចវេតាការធំ តេសំ តត្ថ រូបាយតធំ ឧប្បជ្ជិត្ត មនាយតធំ ឧប្បជ្ជិត្តស្សតី ។ យស្ស វា បទ យត្ត មនាយតធំ ឧប្បជ្ជិត្តស្សតី តស្ស តត្ថ រូបាយតធំ ឧប្បជ្ជិត្តត្តាតី ។ អរូបាធំ តេសំ តត្ថ មនាយតធំ ឧប្បជ្ជិត្តស្សតី ដោ ច តេសំ តត្ថ រូបាយតធំ ឧប្បជ្ជិត្ត បញ្ចវេតាការធំ ចរុត្តាធំ តេសំ តត្ថ មនាយតធំ ឧប្បជ្ជិត្តស្សតី រូបាយតធំ ឧប្បជ្ជិត្ត ។

(៥០៨) យស្ស យត្ត រូបាយតធំ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស តត្ថ មនាយតធំ ឧប្បជ្ជិត្តស្សតីតី ។ បញ្ចវេតាការ បដិមភវីកាធំ តេសំ តត្ថ រូបាយតធំ ឧប្បជ្ជិត្ត ដោ ច តេសំ តត្ថ មនាយតធំ ឧប្បជ្ជិត្តស្សតី ឥតរេសំ បញ្ចវេតាការធំ អសញ្ញាសត្តាធំ តេសំ តត្ថ រូបាយតធំ ឧប្បជ្ជិត្ត

(៥០៧) ប្រាយគនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុង ជីវិត មនាយគនៈ របស់សត្វនោះ ខឹងកើតឡើង ក្នុងជីវិតនោះវិញ ។ ប្រាយគនៈ របស់សត្វសត្វ ដែលកើតក្នុងបដិមភវី ក្នុងបញ្ចវេតាការ ខឹងរបស់សត្វអសញ្ញាសត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងជីវិតនោះ តែមនាយគនៈ របស់សត្វវាជានោះ ខឹងមិនកើតឡើង ក្នុងជីវិតនោះ ។ ប្រាយគនៈ របស់សត្វវាបញ្ចវេតាការវាជានោះ ក្រៅនេះ កើតឡើងហើយផង មនាយគនៈ ខឹងកើតឡើងផង ក្នុងជីវិតនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយគនៈ របស់សត្វណា ខឹងកើតឡើង ក្នុងជីវិត ប្រាយគនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងជីវិតនោះវិញ ។ មនាយគនៈ របស់សត្វប្រាណីជានោះ ខឹងកើតឡើង ក្នុងជីវិតនោះ តែប្រាយគនៈ របស់សត្វវាជានោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងជីវិតនោះ ។ មនាយគនៈ របស់សត្វវាបញ្ចវេតាការវាជានោះ គាសប្បត ខឹងកើតឡើងផង ប្រាយគនៈ កើតឡើងហើយផង ក្នុងជីវិតនោះ ។

(៥០៨) ប្រាយគនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងជីវិត ណា មនាយគនៈ របស់សត្វនោះ ខឹងកើតឡើង ក្នុងជីវិតនោះវិញ ។ ប្រាយគនៈ របស់សត្វវាជានោះ ដែលកើតក្នុងបដិមភវី ក្នុងបញ្ចវេតាការ កើតឡើងហើយ ក្នុងជីវិតនោះ តែមនាយគនៈ របស់សត្វវាជានោះ ខឹងមិនកើតឡើង ក្នុងជីវិតនោះ ។ ប្រាយគនៈ របស់សត្វសត្វវាបញ្ចវេតាការ ខឹងរបស់អសញ្ញាសត្វវាជានោះ ក្រៅនេះ កើតឡើងហើយផង

ធម្មាយតនញ្ច ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វា មន យត្ត
 ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ តស្ស តត្ថ រូបាយតនំ
 ឧប្បជ្ឈិត្តាតិ ។ អន្តរាធំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ
 ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ហោ ច តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្ត
 បញ្ចវេកាការំ អសញ្ញសន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មា-
 យតនញ្ច ឧប្បជ្ឈិស្សតិ រូបាយតនញ្ច ឧប្បជ្ឈិត្ត ។

(៥០៥) យស្ស យត្ត មហាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្ត
 តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។ បច្ឆិមក-
 វិកានំ តេសំ តត្ថ មហាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្ត ហោ ច
 តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ឥតវេសំ ច-
 ត្តវេកាការំ បញ្ចវេកាការំ តេសំ តត្ថ មហាយត-
 នញ្ច ឧប្បជ្ឈិត្ត ធម្មាយតនញ្ច ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស
 វា មន យត្ត ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ តស្ស តត្ថ
 មហាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្តាតិ ។ អសញ្ញសន្តានំ តេសំ
 តត្ថ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ហោ ច តេសំ តត្ថ
 មហាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្ត ចត្តវេកាការំ បញ្ចវេកាការំ
 តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនញ្ច ឧប្បជ្ឈិស្សតិ មហាយតនញ្ច
 ឧប្បជ្ឈិត្ត ។

ធម្មាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ក្នុងវិវាទ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មា-
 យតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងវិវាទ រូបាយតនៈ របស់សត្វ
 នោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរ ។ ធម្មាយតនៈ របស់ត្រកូសត្វ
 ក្រហម មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ធម្មាយតនៈ របស់ត្រកូសត្វជាបញ្ចវេ-
 ការៈ មិនរបស់អសញ្ញសត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង រូបាយតនៈ កើត
 ឡើងហើយផង ក្នុងវិវាទ ។

(៥០៥) មហាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុង
 វិវាទ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងវិវាទដែរ ។
 មហាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមកា កើតឡើងហើយ
 ក្នុងវិវាទ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនកើតឡើង ក្នុង
 ទីនោះទេ មហាយតនៈ របស់ត្រកូសត្វ ជាបញ្ចវេការៈ មិនជាបញ្ចវេ-
 ការនោះ ក្រហម កើតឡើងហើយផង ធម្មាយតនៈ មិនកើតឡើងផង
 ក្នុងវិវាទ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើត
 ឡើង ក្នុងវិវាទ មហាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុង
 ទីនោះដែរ ។ ធម្មាយតនៈ របស់អសញ្ញសត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង
 ក្នុងវិវាទ តែមហាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុង
 ទីនោះទេ ធម្មាយតនៈ របស់ត្រកូសត្វ ជាបញ្ចវេការៈ មិនជាបញ្ចវេការៈ
 នោះ មិនកើតឡើងផង មហាយតនៈ កើតឡើងហើយផង ក្នុងវិវាទ ។

[៥០៦] យស្ស ចក្ខាយតធំ ទុប្បជ្ជិត្ត តស្ស
សោតាយតធំ ទុប្បជ្ជិត្តិត្ត ។ ធម្មំ ។ យស្ស វា
បទ^(១) សោតាយតធំ ទុប្បជ្ជិត្តិត្ត តស្ស^(២) ចក្ខា-
យតធំ ទុប្បជ្ជិត្តិត្ត ។ ទុប្បជ្ជិត្ត ។

[៥០៧] យស្ស ចក្ខាយតធំ ទុប្បជ្ជិត្ត តស្ស
យាយតធំ ។ បេ ។ រូបាយតធំ មនាយតធំ ធម្មាយ-
តធំ ទុប្បជ្ជិត្តិត្តិត្ត ។ ធម្មំ ។ យស្ស វា បទ ធម្មាយ-
តធំ ទុប្បជ្ជិត្តិត្តិត្ត តស្ស ចក្ខាយតធំ ទុប្បជ្ជិត្តិត្តិត្ត ។
ទុប្បជ្ជិត្ត^(៣) ។

[៥០៨] យស្ស យាយតធំ ។ បេ ។ រូបាយ-
តធំ មនាយតធំ ទុប្បជ្ជិត្ត តស្ស ធម្មាយតធំ ទុប្បជ្ជិត្ត-
ិត្តិត្ត ។ ធម្មំ ។ យស្ស វា បទ ធម្មាយតធំ
ទុប្បជ្ជិត្តិត្តិត្ត តស្ស មនាយតធំ ទុប្បជ្ជិត្តិត្តិត្ត ។ ទុប្ប-
ជ្ជិត្ត ។

[៥០៩] យត្ថ ចក្ខាយតធំ ទុប្បជ្ជិត្ត ។ បេ ។

[៥១០] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតធំ ទុប្បជ្ជិត្ត
តស្ស តត្ថ សោតាយតធំ ទុប្បជ្ជិត្តិត្តិត្ត ។ អាមត្តា ។

[៥១៦] ចក្ខាយតធំ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ
សោតាយតធំ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ។ មិនមានទេ ។
មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតធំ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ចក្ខា-
យតធំ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយទេ ។ កើតឡើងហើយ ។

[៥១៧] ចក្ខាយតធំ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ យា-
នាយតធំ ។ បេ ។ រូបាយតធំ មនាយតធំ ធម្មាយតធំ របស់សត្វ
នោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មា-
យតធំ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ចក្ខាយតធំ របស់សត្វនោះ
មិនកើតឡើងហើយទេ ។ មិនកើតឡើងហើយ ។

[៥១៨] យាយតធំ ។ បេ ។ រូបាយតធំ មនាយតធំ ធម្មាយតធំ
របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ធម្មាយតធំ របស់សត្វនោះ នឹង
មិនកើតឡើងទេ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតធំ
របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង មនាយតធំ របស់សត្វនោះ មិន
កើតឡើងហើយទេ ។ កើតឡើងហើយ ។

[៥១៩] ចក្ខាយតធំ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[៥១០] ចក្ខាយតធំ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
សោតាយតធំ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ។ កើ ។

១ ទ ធម្មាយតធំ ទុប្បជ្ជិត្ត ។ ២ ឧ. ធម្មាយតធំ ទុប្បជ្ជិត្ត ។ ៣ ឧ. ទុប្បជ្ជិត្ត ។

ទុប្បជ្ឈិត្ត មនាយកនា ទុប្បជ្ឈិត្តស្មតិ ។ យស្ស
 វា បន យត្ត មនាយកនា ទុប្បជ្ឈិត្តស្មតិ តស្ស តត្ថ
 ចក្ខាយកនា ទុប្បជ្ឈិត្តាតិ ។ បញ្ចវេកាវេ បច្ឆិមក-
 វិកានា តេសំ តត្ថ មនាយកនា ទុប្បជ្ឈិត្តស្មតិ ខោ
 ច តេសំ តត្ថ ចក្ខាយកនា ទុប្បជ្ឈិត្ត សុទ្ធាវាសានំ
 អរូបេ បច្ឆិមកវិកានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ មនា-
 យកនា ទុប្បជ្ឈិត្តស្មតិ ចក្ខាយកនា ទុប្បជ្ឈិត្ត ។

(៥១២) យស្ស យត្ត ចក្ខាយកនា ទុប្បជ្ឈិត្ត
 តស្ស តត្ថ ចក្ខាយកនា ទុប្បជ្ឈិត្តស្មតិ ។ អសញ្ញា-
 សត្តានំ អរូបានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយកនា ទុប្បជ្ឈិត្ត
 ខោ ច តេសំ តត្ថ ចក្ខាយកនា ទុប្បជ្ឈិត្តស្មតិ សុទ្ធា-
 វាសានំ អរូបេ បច្ឆិមកវិកានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយ-
 យកនា ទុប្បជ្ឈិត្ត ចក្ខាយកនា ទុប្បជ្ឈិត្តស្មតិ ។

មិនភ័យភ័យបើយើង មនាយកនា នឹងមិនភ័យភ័យជន ក្នុងទីនោះ ។
 មួយយ៉ាងវៀក ព្រោះយកនា របស់សត្វណា នឹងមិនភ័យភ័យ ក្នុងទីណា
 ចក្ខាយកនា របស់សត្វនោះ មិនភ័យភ័យហើយ ក្នុងទីនោះទេ ។
 មនាយកនា របស់សត្វទាំងនោះ ដែលភ័យក្នុងបច្ឆិមកា ក្នុងបញ្ចវេកាវេ-
 កា នឹងមិនភ័យភ័យ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខាយកនា របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនមែនជាមិនភ័យភ័យហើយ ក្នុងទីនោះទេ មនាយកនា របស់សត្វ
 សុទ្ធាវាសនា របស់សត្វសត្វ ដែលភ័យក្នុងបច្ឆិមកា ក្នុងអរូបកា
 នឹងរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ នឹងមិនភ័យភ័យជន ចក្ខាយកនា មិន
 ភ័យភ័យហើយជន ក្នុងទីនោះ ។

(៥១២) ចក្ខាយកនា របស់សត្វណា មិនភ័យភ័យហើយ
 ក្នុងទីណា ចក្ខាយកនា របស់សត្វនោះ នឹងមិនភ័យភ័យ ក្នុងទីនោះ
 ទេ ។ ចក្ខាយកនា របស់សត្វអសញ្ញាសត្វ នឹងរបស់សត្វអរូបត្រាហ្មនោះ
 មិនភ័យភ័យហើយ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខាយកនា របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 មែនជាមិនភ័យភ័យ ក្នុងទីនោះទេ ចក្ខាយកនា របស់សត្វសុទ្ធាវាស-
 នា នឹងរបស់សត្វទាំងនោះ ដែលភ័យក្នុងបច្ឆិមកា ក្នុងអរូបកា មិន
 ភ័យភ័យហើយជន ចក្ខាយកនា នឹងមិនភ័យភ័យជន ក្នុងទីនោះ ។

យស្ស វា បទ យត្ត ធម្មាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
 តត្ថ ធម្មាយតនំ ទុប្បជ្ជិត្តាតិ ។ បញ្ចកេតការេ បច្ឆិម-
 កវិកានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ លោ
 ច តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ ទុប្បជ្ជិត្ត សុទ្ធាវាសានំ
 អរូបេ បច្ឆិមកវិកានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនព្វ ទុប្ប-
 ជ្ជិស្សតិ ធម្មាយតនព្វ ទុប្បជ្ជិត្ត ។

[៥០៥] យស្ស យត្ត យោនាយតនំ ទុប្បជ្ជិត្ត
 តស្ស តត្ថ រូបាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ។ រូបាវចននំ
 តេសំ តត្ថ យោនាយតនំ ទុប្បជ្ជិត្ត លោ ច តេសំ
 តត្ថ រូបាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ រូបាវចរេ បច្ឆិមកវិកានំ
 អរូបនំ តេសំ តត្ថ យោនាយតនព្វ ទុប្បជ្ជិត្ត រូបា-
 យតនព្វ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បទ យត្ត
 រូបាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ យោនាយតនំ ទុប្ប-
 ជ្ជិត្តាតិ ។ កាណាវចរេ បច្ឆិមកវិកានំ តេសំ តត្ថ រូបា-
 យតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ លោ ច តេសំ តត្ថ យោនាយតនំ

មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
 ទេ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមកវា
 ក្នុងបញ្ចកេតការេ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ
 ធម្មាយតនៈ របស់តួកសុទ្ធាវាសនៈ នឹងរបស់សត្វទាំងនោះ ដែល
 កើតក្នុងបច្ឆិមកវា ក្នុងអរូបកវា នឹងមិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ មិន
 កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៥០៥] យោនាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ
 ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 ទេ ។ យោនាយតនៈ របស់តួកសត្វ ជាបញ្ចកេតការេ មិនកើតឡើង
 ហើយ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិន
 មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ យោនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ដែល
 កើតក្នុងបច្ឆិមកវា ក្នុងបញ្ចកេតការេ នឹងរបស់តួកសុទ្ធាវា មិនកើតឡើង
 ហើយផង រូបាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
 យោនាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ។
 រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមកវា ក្នុងកាណាវ-
 ចរេ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែយោនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ

ទុប្បជ្ឈិត្ត រូបាវចរេ បច្ច័យករិកានំ អន្ធានំ តេសំ តត្ថ
រូបាយតនត្ថ ទុប្បជ្ឈិត្តិ យានាយតនត្ថ ទុប្បជ្ឈិត្ត ។

(៥១៦) យស្ស យត្ថ យានាយតនំ ទុប្បជ្ឈិត្ត

តស្ស តត្ថ មនាយតនំ ទុប្បជ្ឈិត្តិ ។ រូបាវចរេ

អន្ធាវចរេ តេសំ តត្ថ យានាយតនំ ទុប្បជ្ឈិត្ត យោ

ច តេសំ តត្ថ មនាយតនំ ទុប្បជ្ឈិត្តិ រូបាវចរេ

អន្ធាវចរេ បច្ច័យករិកានំ អសញ្ញសត្តានំ តេសំ តត្ថ

យានាយតនត្ថ ទុប្បជ្ឈិត្ត មនាយតនត្ថ ទុប្បជ្ឈិត្តិ ។

យស្ស វា បន យត្ថ មនាយតនំ ទុប្បជ្ឈិត្តិ តស្ស

តត្ថ យានាយតនំ ទុប្បជ្ឈិត្តិ ។ កាវាវចរេ បច្ច័យ

ករិកានំ តេសំ តត្ថ មនាយតនំ ទុប្បជ្ឈិត្តិ យោ

ច តេសំ តត្ថ យានាយតនំ ទុប្បជ្ឈិត្តិ រូបាវចរេ អ-

រូបាវចរេ បច្ច័យករិកានំ អសញ្ញសត្តានំ តេសំ តត្ថ

មនាយតនត្ថ ទុប្បជ្ឈិត្តិ យានាយតនត្ថ ទុប្បជ្ឈិត្ត ។

មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ប្រាយនេះ របស់តួកសត្វ
ដែលកើតក្នុងបច្ច័យករ ក្នុងរូបាវចរេតា និងរបស់តួកអសញ្ញសត្វនោះ និង
មិនកើតឡើងផង យានាយតនៈ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

(៥១៦) យានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ

ក្នុងទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ និងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ

ទេឬ ។ យានាយតនៈ របស់តួកសត្វ ជារូបាវចរេ និងជារូបាវចរេនោះ

មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន

មែនជាមិនមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ យានាយតនៈ របស់តួកសត្វ

ដែលកើតក្នុងបច្ច័យករ ក្នុងរូបាវចរេតា និងក្នុងអរូបាវចរេតា និងរបស់

តួកអសញ្ញសត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយផង មនាយតនៈ និងមិនកើត

ឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា

នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា យានាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើត

ឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ

ដែលកើតក្នុងបច្ច័យករ ក្នុងកាវាវចរេតា និងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ

តែយានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ

ក្នុងទីនោះទេ មនាយតនៈ របស់តួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័យករ ក្នុង

រូបាវចរេតា និងក្នុងអរូបាវចរេតា និងរបស់តួកអសញ្ញសត្វនោះ និង

មិនកើតឡើងផង យានាយតនៈ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

(៥០៧) យស្ស យត្ត យា នាយតនំ ទុប្បជ្ជិត្ត

តស្ស តត្ត ធម្មាយតនំ ទុប្បជ្ជិត្តស្សតិ ។ វូចាវចរំ
អវូចាវចរំ តេសំ តត្ត យា នាយតនំ ទុប្បជ្ជិត្ត ចោ
ច តេសំ តត្ត ធម្មាយតនំ ទុប្បជ្ជិត្តស្សតិ វូចាវចរេ
អវូចាវចរេ បច្ឆិមកវិកានំ តេសំ តត្ត យា នាយត-
នញ្ច ទុប្បជ្ជិត្ត ធម្មាយតនញ្ច ទុប្បជ្ជិត្តស្សតិ ។ យស្ស
វា បទ យត្ត ធម្មាយតនំ ទុប្បជ្ជិត្តស្សតិ តស្ស តត្ត
យា នាយតនំ ទុប្បជ្ជិត្តស្សតិ ។ កាមាវចរេ បច្ឆិមក-
វិកានំ តេសំ តត្ត ធម្មាយតនំ ទុប្បជ្ជិត្តស្សតិ ចោ
ច តេសំ តត្ត យា នាយតនំ ទុប្បជ្ជិត្តស្សតិ វូចាវចរេ អវូ-
ចាវចរេ បច្ឆិមកវិកានំ តេសំ តត្ត ធម្មាយតនញ្ច
ទុប្បជ្ជិត្តស្សតិ យា នាយតនញ្ច ទុប្បជ្ជិត្ត ។

(៥១៧) យា នាយតនៈ របស់សត្វណា មិនមែនឡើយហើយ

ក្នុងវិណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនមែនឡើយ ក្នុងវិចារ
វេប្ប ។ យា នាយតនៈ របស់សត្វសត្វ ជាវូចាវចរៈ និងជាអវូចាវចរៈ
មិនមែនឡើយហើយ ក្នុងវិចារ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
មិនមែនជាមិនមែនឡើយ ក្នុងវិចារៈ ។ យា នាយតនៈ របស់សត្វ
ទាំងនោះ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមកវា ក្នុងវូចាវចរកោ និងក្នុងអវូចាវចរកោ
មិនមែនឡើយហើយផង ធម្មាយតនៈ មិនមែនឡើយផង ក្នុងវិចារ ។
មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា មិនមែនឡើយ ក្នុងវិ-
ណា យា នាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនមែនឡើយហើយ ក្នុងវិចារ
វេប្ប ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមកវា
ក្នុងវាចាវចរកោ មិនមែនឡើយ ក្នុងវិចារ តែយា នាយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនមែនឡើយហើយ ក្នុងវិចារៈ ។ ធម្ម-
ាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមកវា ក្នុងវូចាវចរកោ
និងក្នុងអវូចាវចរកោ មិនមែនឡើយផង យា នាយតនៈ មិនមែន
ឡើយហើយផង ក្នុងវិចារ ។

(៥០៨) យស្ស យត្ថ រូបាយតធំ ទុប្បជ្ជិត្ត តស្ស

តត្ថ មនាយតធំ ទុប្បជ្ជិត្តស្សតិ ។ អរូបាធំ តេសំ
តត្ថ រូបាយតធំ ទុប្បជ្ជិត្ត ខោ ប តេសំ តត្ថ ម-
នាយតធំ ទុប្បជ្ជិត្តស្សតិ សុត្តារាសាធំ អរូបេ បច្ឆិម-
ភវិកាធំ តេសំ តត្ថ រូបាយតធំ ទុប្បជ្ជិត្ត មនា-
យតធំ ទុប្បជ្ជិត្តស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ
មនាយតធំ ទុប្បជ្ជិត្តស្សតិ តស្ស តត្ថ រូបាយតធំ ទុប្ប-
ជ្ជិត្តតិ ។ បញ្ចកោកាវេ បច្ឆិមភវិកាធំ អសញ្ញសត្តាធំ
តេសំ តត្ថ មនាយតធំ ទុប្បជ្ជិត្តស្សតិ ខោ ប តេសំ
តត្ថ រូបាយតធំ ទុប្បជ្ជិត្ត សុត្តារាសាធំ អរូបេ បច្ឆិម-
ភវិកាធំ តេសំ តត្ថ មនាយតធំ ទុប្បជ្ជិត្តស្សតិ រូបា-
យតធំ ទុប្បជ្ជិត្ត ។

[០១៨] រូបាយតធំ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុង
ទីណា មនាយតធំ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
ឡើយ ។ រូបាយតធំ របស់តួកអរូបត្រហ្មត្រា មិនកើតឡើងហើយ
ក្នុងទីនោះ តែមនាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើត
ឡើង ក្នុងទីនោះឡើយ រូបាយតធំ របស់តួកសុទ្ធាវសសត្វ និងរបស់
សត្វទាំងនោះ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភព ក្នុងអរូបភព មិនកើតឡើង
ហើយផង មនាយតធំ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយ
យ៉ាងទៀត មនាយតធំ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
រូបាយតធំ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឡើយ ។
មនាយតធំ របស់តួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភព ក្នុងបញ្ចកោកាវេ
និងរបស់តួកអសញ្ញសត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែរូបាយ-
តធំ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
ឡើយ ។ មនាយតធំ របស់តួកសុទ្ធាវសសត្វ និងរបស់សត្វទាំងនោះ
ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភព ក្នុងអរូបភព នឹងមិនកើតឡើងផង រូបាយតធំ
មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៥១៧] យស្ស យត្ថ រូបាយតធំ ទុប្បជ្ជិត្ត តស្ស
 តត្ថ ធម្មាយតធំ ទុប្បជ្ជិត្តស្សតិ ។ អរូបាធំ តេសំ តត្ថ
 រូបាយតធំ ទុប្បជ្ជិត្ត លោ ច តេសំ តត្ថ ធម្មាយតធំ
 ទុប្បជ្ជិត្តស្សតិ សុទ្ធាវសាធំ អរូបេ បច្ឆិមភវីកាធំ តេសំ
 តត្ថ រូបាយតទព្វ ទុប្បជ្ជិត្ត ធម្មាយតទព្វ ទុប្បជ្ជិ-
 ស្សតិ ។ យស្ស វា បទ យត្ថ ធម្មាយតធំ ទុប្បជ្ជិ-
 ស្សតិ តស្ស តត្ថ រូបាយតធំ ទុប្បជ្ជិត្តតិ ។ បញ្ចកេ-
 តារេ បច្ឆិមភវីកាធំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតធំ ទុប្ប-
 ជ្ជិត្តស្សតិ លោ ច តេសំ តត្ថ រូបាយតធំ ទុប្បជ្ជិត្ត
 សុទ្ធាវសាធំ អរូបេ បច្ឆិមភវីកាធំ តេសំ តត្ថ ធម្មា-
 យតទព្វ ទុប្បជ្ជិត្តស្សតិ រូបាយតទព្វ ទុប្បជ្ជិត្ត ។

[៥២០] យស្ស យត្ថ វចាយតធំ ទុប្ប-
 ជ្ជិត្ត តស្ស តត្ថ ធម្មាយតធំ ទុប្បជ្ជិត្តស្សតិ ។

អភំធម្មបំណិក ឈរា:

[៥១៧] ប្រាយតទ: របស់សត្វណា មិនមែនជាឡើងហើយ ក្នុង
 ទីណា ធម្មាយតទ: របស់សត្វនោះ នឹងមិនមែនជាឡើង ក្នុងទីនោះទេ
 ឬ ។ ប្រាយតទ: របស់ត្រកូស្តស្តាប្រាយនោះ មិនមែនជាឡើងហើយ ក្នុងទី
 នោះ តែធម្មាយតទ: របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនមែនមិនមែនឡើង
 ក្នុងទីនោះទេ ប្រាយតទ: របស់ត្រកូស្តស្តាប្រាយនោះ នឹងរបស់សត្វ
 ទាំងនោះ ដែលមើលក្នុងបច្ឆិមភត ក្នុងអរូបត មិនមែនជាឡើងហើយ
 ផង ធម្មាយតទ: នឹងមិនមែនជាឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 ធម្មាយតទ: របស់សត្វណា នឹងមិនមែនជាឡើង ក្នុងទីណា ប្រាយតទ:
 របស់សត្វនោះ មិនមែនជាឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ឬ ។ ធម្មាយតទ:
 របស់សត្វទាំងនោះ ដែលមើលក្នុងបច្ឆិមភត ក្នុងបញ្ចកេតារេ នឹង
 មិនមែនជាឡើង ក្នុងទីនោះ តែប្រាយតទ: របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 មែនជាមិនមែនមិនមែនហើយ ក្នុងទីនោះទេ ធម្មាយតទ: របស់ត្រកូស្ត-
 ស្តាប្រាយនោះ នឹងរបស់សត្វទាំងនោះ ដែលមើលក្នុងបច្ឆិមភត ក្នុង
 អរូបត នឹងមិនមែនជាឡើងផង ប្រាយតទ: មិនមែនជាឡើងហើយផង
 ក្នុងទីនោះ ។

[៥២០] ធម្មាយតទ: របស់សត្វណា មិនមែនជាឡើងហើយ ក្នុងទី
 ណា ធម្មាយតទ: របស់សត្វនោះ នឹងមិនមែនជាឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឬ ។

អសញ្ញាសន្តានំ តេសំ ភត្ត មនាយតនំ ទុប្បជ្ជិតុ លោ
 ច តេសំ ភត្ត ធម្មាយតនំ ទុប្បជ្ជិតុ សុន្តានំសាធំ
 តេសំ ភត្ត មនាយតនញ្ច ទុប្បជ្ជិតុ ធម្មាយតនញ្ច ទុ-
 ប្បជ្ជិតុ ។ យស្ស វា បទ យត្ត ធម្មាយតនំ ទុ-
 ប្បជ្ជិតុ ភស្ស ភត្ត មនាយតនំ ទុប្បជ្ជិតុ ។
 បច្ឆិមកវិកាធំ តេសំ ភត្ត ធម្មាយតនំ ទុប្បជ្ជិតុ លោ
 ច តេសំ ភត្ត មនាយតនំ ទុប្បជ្ជិតុ សុន្តានំសាធំ
 តេសំ ភត្ត ធម្មាយតនញ្ច ទុប្បជ្ជិតុ មនាយត-
 នញ្ច ទុប្បជ្ជិតុ ។

ឡោវា ខ្លីង ។

(៥២០) យស្ស ចត្តាយតនំ វិវុជ្ជិតិ ភស្ស
 សោតាយតនំ វិវុជ្ជិតិ ។ សចត្តុកាធំ អសោត-
 កាធំ ចវ្ពាធំ តេសំ ចត្តាយតនំ វិវុជ្ជិតិ លោ ច
 តេសំ សោតាយតនំ វិវុជ្ជិតិ សចត្តុកាធំ សសោត-
 កាធំ ចវ្ពាធំ តេសំ ចត្តាយតនញ្ច វិវុជ្ជិតិ សោ-
 តាយតនញ្ច វិវុជ្ជិតិ ។ យស្ស វា បទ សោតាយតនំ

មនាយតនៈ លេសំអសញ្ញាសន្តានំនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងវិ-
 នោះ កែធម្មាយតនៈ លេសំសត្វទាំងនោះ មិនមែនជាខឹងមិនកើតឡើង
 ក្នុងវិទ្ធារេ មនាយតនៈ លេសំតួសត្វទាំងសសត្វនោះ មិនកើត
 ឡើងហើយផង ធម្មាយតនៈ ខឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងវិនោះ ។
 មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ លេសំសត្វណា ខឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
 វិណា មនាយតនៈ លេសំសត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងវិនោះ
 វេទ ។ ធម្មាយតនៈ លេសំសត្វទាំងនោះ ដែលកើតក្នុងចម្លែងគណ
 ខឹងមិនកើតឡើង ក្នុងវិនោះ កែមនាយតនៈ លេសំសត្វទាំងនោះ
 មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងវិទ្ធារេ ធម្មាយតនៈ លេសំតួ
 សត្វទាំងសសត្វនោះ ខឹងមិនកើតឡើងផង មនាយតនៈ មិនកើតឡើង
 ហើយផង ក្នុងវិនោះ ។

ចំ ឡោវា ។

(៥២១) ចត្តាយតនៈ លេសំសត្វណា លេតំវេ សោតាយ-
 តនៈ លេសំសត្វនោះ លេតំវេវែវេ ។ តួសត្វ ដែលប្រកបដោយ
 ចត្តុ មិនមានសោតៈ គាលច្យុត ចត្តាយតនៈ លេសំសត្វទាំងនោះ
 លេតំវេ កែសោតាយតនៈ លេសំសត្វទាំងនោះ មិនលេតំវេវែវេ
 តួសត្វ ដែលប្រកបដោយចត្តុ ប្រកបដោយសោតៈ គាលច្យុត
 ចត្តាយតនៈ លេសំសត្វទាំងនោះ លេតំវេវែវែវ សោតាយតនៈ
 លេតំវេវែវែវ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ លេសំសត្វណា

និរុដ្ឋតិ តស្ស ចត្តាយតធំ និរុដ្ឋតិ ។ សសោ-
 តកាធំ អចត្តកាធំ ចវន្តាធំ តេសំ សោតាយតធំ
 និរុដ្ឋតិ ខោ ច តេសំ ចត្តាយតធំ និរុដ្ឋតិ សសោ-
 តកាធំ សចត្តកាធំ ចវន្តាធំ តេសំ សោតាយត-
 ទញ្ច និរុដ្ឋតិ ចត្តាយតទញ្ច និរុដ្ឋតិ ។

(៥២២) យស្ស ចត្តាយតធំ និរុដ្ឋតិ តស្ស
 យាធាយតធំ និរុដ្ឋតិ ។ សចត្តកាធំ អយាធំ-
 កាធំ ចវន្តាធំ តេសំ ចត្តាយតធំ និរុដ្ឋតិ ខោ
 ច តេសំ យាធាយតធំ និរុដ្ឋតិ សចត្តកាធំ ស-
 យាធំកាធំ ចវន្តាធំ តេសំ ចត្តាយតទញ្ច និរុដ្ឋតិ
 យាធាយតទញ្ច និរុដ្ឋតិ ។ យស្ស វា ចន យា-
 ធាយតធំ និរុដ្ឋតិ តស្ស ចត្តាយតធំ និរុដ្ឋតិ ។
 សយាធំកាធំ អចត្តកាធំ ចវន្តាធំ តេសំ យាធា-
 យតធំ និរុដ្ឋតិ ខោ ច តេសំ ចត្តាយតធំ និរុដ្ឋតិ
 សយាធំកាធំ សចត្តកាធំ ចវន្តាធំ តេសំ យាធា-
 យតទញ្ច និរុដ្ឋតិ ចត្តាយតទញ្ច និរុដ្ឋតិ ។

លេខ៧ ចត្តាយតទៈ លេខ៧ លេខ៧ លេខ៧ ។ ត្នកសត្វ
 ដែលប្រកបដោយសោភៈ មិនមានចក្ខុ កាលច្យុត សោតាយតទៈ
 របស់សត្វព័ន្ធនោះ លេខ៧ តែចត្តាយតទៈ របស់សត្វព័ន្ធនោះ មិន
 លេខ៧ ។ ត្នកសត្វ ដែលប្រកបដោយសោភៈ ប្រកបដោយចក្ខុ កាល
 ច្យុត សោតាយតទៈ របស់សត្វព័ន្ធនោះ លេខ៧ ចត្តាយតទៈ
 លេខ៧ ។

(៥២២) ចត្តាយតទៈ របស់សត្វណា លេខ៧ យាធាយតទៈ
 របស់សត្វនោះ លេខ៧ ។ ត្នកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ
 មិនមានយាធាយតទៈ កាលច្យុត ចត្តាយតទៈ របស់សត្វព័ន្ធនោះ លេខ៧
 តែយាធាយតទៈ របស់សត្វព័ន្ធនោះ មិនលេខ៧ ។ ត្នកសត្វ ដែល
 ប្រកបដោយចក្ខុ ប្រកបដោយយាធាយតទៈ កាលច្យុត ចត្តាយតទៈ របស់
 សត្វព័ន្ធនោះ លេខ៧ យាធាយតទៈ លេខ៧ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត យាធាយតទៈ របស់សត្វណា លេខ៧ ចត្តាយតទៈ
 របស់សត្វនោះ លេខ៧ ។ ត្នកសត្វ ដែលប្រកបដោយយាធាយតទៈ
 មិនមានចក្ខុ កាលច្យុត យាធាយតទៈ របស់សត្វព័ន្ធនោះ លេខ៧
 តែចត្តាយតទៈ របស់សត្វព័ន្ធនោះ មិនលេខ៧ ។ ត្នកសត្វ ដែល
 ប្រកបដោយយាធាយតទៈ ប្រកបដោយចក្ខុព័ន្ធនោះ កាលច្យុត យាធាយតទៈ
 របស់សត្វព័ន្ធនោះ លេខ៧ ចត្តាយតទៈ លេខ៧ ។

[៥២៣] យស្ស ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋតិ តស្ស

រូបាយតនំ និរុដ្ឋតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បទ

រូបាយតនំ និរុដ្ឋតិ តស្ស ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋតិ ។

សរូបកានំ អចត្តកានំ ចវន្តានំ តេសំ រូបាយតនំ

និរុដ្ឋតិ នោ ច តេសំ ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋតិ សចត្ត-

កានំ ចវន្តានំ តេសំ រូបាយតនញ្ច និរុដ្ឋតិ ចក្ខា-

យតនញ្ច និរុដ្ឋតិ ។

[៥២៤] យស្ស ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋតិ តស្ស ម-

នាយតនំ និរុដ្ឋតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បទ

មនាយតនំ និរុដ្ឋតិ តស្ស ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋ-

តិ ។ សចត្តកានំ អចត្តកានំ ចវន្តានំ តេសំ

មនាយតនំ និរុដ្ឋតិ នោ ច តេសំ ចក្ខាយតនំ និរុ-

ដ្ឋតិ សចត្តកានំ ចវន្តានំ តេសំ មនាយតនញ្ច

និរុដ្ឋតិ ចក្ខាយតនញ្ច និរុដ្ឋតិ ។

[៥២៥] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា លេក់ទៅ រូបាយតនៈ

របស់សត្វនោះ លេក់ទៅដៃវេទ ។ ភី ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ

របស់សត្វណា លេក់ទៅ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ លេក់ទៅដៃ

វេទ ។ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយរូប មិនមានចក្ខុ កាលច្បុក រូបាយ-

តនៈ របស់សត្វពាំងនោះ លេក់ទៅ តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វពាំង

នោះ មិនលេក់ទៅទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលច្បុក

រូបាយតនៈ របស់សត្វពាំងនោះ លេក់ទៅផង ចក្ខាយតនៈ លេក់

ទៅផង ។

[៥២៦] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា លេក់ទៅ មនាយតនៈ

របស់សត្វនោះ លេក់ទៅដៃវេទ ។ ភី ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ

របស់សត្វណា លេក់ទៅ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ លេក់ទៅ

ដៃវេទ ។ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ មិនមានចក្ខុ កាលច្បុក

មនាយតនៈ របស់សត្វពាំងនោះ លេក់ទៅ តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វ

ពាំងនោះ មិនលេក់ទៅទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលច្បុក

មនាយតនៈ របស់សត្វពាំងនោះ លេក់ទៅផង ចក្ខាយតនៈ លេក់

ទៅផង ។

អតិថិជនិក យមរា

(៥២៥) យស្ស ចក្ខាយតធំ ឱរុជ្ឈតិ តស្ស
 ធម្មាយតធំ ឱរុជ្ឈតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស វា បទ
 ធម្មាយតធំ ឱរុជ្ឈតិ តស្ស ចក្ខាយតធំ ឱរុជ្ឈតិ ។
 អចក្កុកានំ ចវន្តានំ តេសំ ធម្មាយតធំ ឱរុជ្ឈតិ យោ
 ច តេសំ ចក្ខាយតធំ ឱរុជ្ឈតិ សចក្កុកានំ ចវន្តានំ
 តេសំ ធម្មាយតធំ ឱរុជ្ឈតិ ចក្ខាយតធំ ឱរុ-
 ជ្ឈតិ ។

(៥២៦) យស្ស ហោនាយតធំ ឱរុជ្ឈតិ តស្ស
 រូនាយតធំ ឱរុជ្ឈតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស វា បទ
 រូនាយតធំ ឱរុជ្ឈតិ តស្ស ហោនាយតធំ ឱរុជ្ឈតិ ។
 សរូបកានំ អយានកានំ ចវន្តានំ តេសំ រូនាយ-
 តធំ ឱរុជ្ឈតិ យោ ច តេសំ ហោនាយតធំ ឱរុ-
 ជ្ឈតិ សយានកានំ ចវន្តានំ តេសំ រូនាយតធំ ឱរុ-
 ជ្ឈតិ ហោនាយតធំ ឱរុជ្ឈតិ ។

អតិថិជនិក យមរា

(៥២៧) ចក្ខាយតធំ របស់សត្វណា លេតំវេ ធម្មាយតធំ
 របស់សត្វនោះ លេតំវេវដៃវេ ។ តើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយ-
 តធំ របស់សត្វណា លេតំវេ ចក្ខាយតធំ របស់សត្វនោះ លេតំ
 វេវដៃវេ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានចក្ក កាលច្បួត ធម្មាយតធំ របស់
 សត្វព័ទ្ធនោះ លេតំវេ តែចក្ខាយតធំ របស់សត្វព័ទ្ធនោះ មិនលេតំ
 វេវដៃវេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ក កាលច្បួត ធម្មាយតធំ របស់
 សត្វព័ទ្ធនោះ លេតំវេវដៃវេ ចក្ខាយតធំ លេតំវេវដៃវេ ។

(៥២៨) យានាយតធំ របស់សត្វណា លេតំវេ រូនាយតធំ
 របស់សត្វនោះ លេតំវេវដៃវេ ។ តើ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូនាយតធំ
 របស់សត្វណា លេតំវេ យានាយតធំ របស់សត្វនោះ លេតំវេ
 វដៃវេ ។ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយរូប មិនមានយានៈ កាលច្បួត
 រូនាយតធំ របស់សត្វព័ទ្ធនោះ លេតំវេ តែយានាយតធំ របស់
 សត្វព័ទ្ធនោះ មិនលេតំវេវដៃវេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយយានៈ
 កាលច្បួត រូនាយតធំ របស់សត្វព័ទ្ធនោះ លេតំវេវដៃវេ យានាយតធំ
 លេតំវេវដៃវេ ។

[៥២៧] យស្ស យានាយតនំ ឱរុជ្ឈតិ តស្ស
 មនាយតនំ ឱរុជ្ឈតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា
 មន មនាយតនំ ឱរុជ្ឈតិ តស្ស យានាយតនំ ឱ-
 រុជ្ឈតិ ។ សចិត្តកានំ អយានកានំ ចវន្តានំ តេ-
 សំ មនាយតនំ ឱរុជ្ឈតិ លោ ច តេសំ យានា-
 យតនំ ឱរុជ្ឈតិ សយានកានំ ចវន្តានំ តេសំ មនា-
 យតនព្វ ឱរុជ្ឈតិ យានាយតនព្វ ឱរុជ្ឈតិ ។

[៥២៨] យស្ស យានាយតនំ ឱរុជ្ឈតិ តស្ស
 ធម្មាយតនំ ឱរុជ្ឈតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា
 មន ធម្មាយតនំ ឱរុជ្ឈតិ តស្ស យានាយតនំ ឱ-
 រុជ្ឈតិ ។ អយានកានំ ចវន្តានំ តេសំ ធម្មាយតនំ
 ឱរុជ្ឈតិ លោ ច តេសំ យានាយតនំ ឱរុជ្ឈតិ ស-
 យានកានំ ចវន្តានំ តេសំ ធម្មាយតនព្វ ឱរុជ្ឈតិ
 យានាយតនព្វ ឱរុជ្ឈតិ ។

[៥២៧] យានាយតនៈ របស់សត្វណា លេត់ទៅ មនា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ លេត់ទៅដៃល្មេ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 មនាយតនៈ របស់សត្វណា លេត់ទៅ យានាយតនៈ របស់សត្វនោះ
 លេត់ទៅដៃល្មេ ។ ត្នកសត្វ ដែលប្រកបដោយចិត្ត មិនមានយានៈ
 កាលច្បួត មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ លេត់ទៅ តែយានា-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនលេត់ទៅទេ ត្នកសត្វ ដែលប្រកប
 ដោយយានៈ កាលច្បួត មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ លេត់ទៅ
 ផង យានាយតនៈ លេត់ទៅផង ។

[៥២៨] យានាយតនៈ របស់សត្វណា លេត់ទៅ ធម្មាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ លេត់ទៅដៃល្មេ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មា-
 យតនៈ របស់សត្វណា លេត់ទៅ យានាយតនៈ របស់សត្វនោះ
 លេត់ទៅដៃល្មេ ។ ត្នកសត្វ ដែលមិនមានយានៈ កាលច្បួត ធម្មាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ លេត់ទៅ តែយានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនលេត់ទៅទេ ត្នកសត្វ ដែលប្រកបដោយយានៈ កាលច្បួត ធម្មា-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ លេត់ទៅផង យានាយតនៈ លេត់ទៅ
 ផង ។

អំនុំធម៌ យេន

[៥២៧] យស្ស រូបាយតនំ និរុជ្ឈតិ តស្ស មនាយតនំ និរុជ្ឈតិ ។ សរូបកានំ វចិត្តកានំ ចវត្តានំ តេសំ រូបាយតនំ និរុជ្ឈតិ ខោ ច តេសំ មនាយតនំ និរុជ្ឈតិ សរូបកានំ សចិត្តកានំ ចវត្តានំ តេសំ រូបាយតនំ និរុជ្ឈតិ មនាយតនំ និរុជ្ឈតិ ។ យស្ស វា បទ មនាយតនំ និរុជ្ឈតិ តស្ស រូបាយតនំ និរុជ្ឈតិ ។ អរូបកានំ ចវត្តានំ តេសំ មនាយតនំ និរុជ្ឈតិ ខោ ច តេសំ រូបាយតនំ និរុជ្ឈតិ សរូបកានំ សចិត្តកានំ ចវត្តានំ តេសំ មនាយតនំ និរុជ្ឈតិ រូបាយតនំ និរុជ្ឈតិ ។

[៥២៨] យស្ស រូបាយតនំ និរុជ្ឈតិ តស្ស ធម្មាយតនំ និរុជ្ឈតិ ។ វោមន្តា ។ យស្ស វា បទ ធម្មាយតនំ និរុជ្ឈតិ តស្ស រូបាយតនំ និរុជ្ឈតិ ។ អរូបកានំ ចវត្តានំ តេសំ ធម្មាយតនំ និរុជ្ឈតិ ខោ ច តេសំ រូបាយតនំ និរុជ្ឈតិ សរូបកានំ ចវត្តានំ តេសំ ធម្មាយតនំ និរុជ្ឈតិ រូបាយតនំ និរុជ្ឈតិ ។

អំនុំធម៌ យេន

[៥២៩] ប្រាយគនៈ លេសំសត្វណា លេសំវេ បរាបេតនៈ លេសំសត្វនាម លេសំវេវដៃរុ ។ ត្មសត្វ ដែលប្រកបដោយរូប មិនមានចិត្ត កាលច្បួត ប្រាយគនៈ លេសំសត្វព័ន្ធនាម លេសំវេ តែមនាយគនៈ លេសំសត្វព័ន្ធនាម មិនលេសំវេវ ត្មសត្វ ដែលប្រកបដោយរូប ប្រកបដោយចិត្ត កាលច្បួត ប្រាយគនៈ លេសំសត្វព័ន្ធនាម លេសំវេវដៃ មនាយគនៈ លេសំវេវដៃ ។ មួយយ៉ាង ទៀត មនាយគនៈ លេសំសត្វណា លេសំវេ ប្រាយគនៈ លេសំសត្វនាម លេសំវេវដៃរុ ។ ត្មសត្វ ដែលមិនមានរូប កាលច្បួត មនាយគនៈ លេសំសត្វព័ន្ធនាម លេសំវេ តែប្រាយគនៈ លេសំសត្វព័ន្ធនាម មិនលេសំវេវ ត្មសត្វ ដែលប្រកបដោយរូប ប្រកបដោយចិត្ត កាលច្បួត មនាយគនៈ លេសំសត្វព័ន្ធនាម លេសំវេវដៃ ប្រាយគនៈ លេសំវេវដៃ ។

[៥៣០] ប្រាយគនៈ លេសំសត្វណា លេសំវេ ធម្មាយគនៈ លេសំសត្វនាម លេសំវេវដៃរុ ។ ភី ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយគនៈ លេសំសត្វណា លេសំវេ ប្រាយគនៈ លេសំសត្វនាម លេសំវេវដៃរុ ។ ត្មសត្វ ដែលមិនមានរូប កាលច្បួត ធម្មាយគនៈ លេសំសត្វព័ន្ធនាម លេសំវេ តែប្រាយគនៈ លេសំសត្វព័ន្ធនាម មិនលេសំវេវ ត្មសត្វ ដែលប្រកបដោយរូប កាលច្បួត ធម្មាយគនៈ លេសំសត្វព័ន្ធនាម លេសំវេវដៃ ប្រាយគនៈ លេសំវេវដៃ ។

[៥៣០] យស្ស មនាយកនំ ឱវុជ្ឈតិ តស្ស
ធម្មាយកនំ ឱវុជ្ឈតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បទ
ធម្មាយកនំ ឱវុជ្ឈតិ តស្ស មនាយកនំ ឱវុជ្ឈ-
តិ ។ អចិត្តកានំ ចវន្តានំ តេសំ ធម្មាយកនំ ឱ-
វុជ្ឈតិ ទោ ច តេសំ មនាយកនំ ឱវុជ្ឈតិ សចិត្ត-
កានំ ចវន្តានំ តេសំ ធម្មាយកនព្វ ឱវុជ្ឈតិ មនា-
យកនព្វំ ឱវុជ្ឈតិ ។

[៥៣២] យត្ថ ចក្ខាយកនំ ឱវុជ្ឈតិ ។ បេ ។
[ឧប្បទេមិ និរោធមិ ឧប្បទនិរោធមិ យត្ថកំ
សត្វត្ថ សទិសំ] ។

[៥៣៣] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយកនំ ឱវុជ្ឈតិ
តស្ស តត្ថ សោតាយកនំ ឱវុជ្ឈតិ ។ បេ ។ ហរ-
នាយកនំ រូបាយកនំ^(១) មនាយកនំ ធម្មាយកនំ ឱវុ-
ជ្ឈតិ ។

[យស្សយត្ថកំបិ សទិសំ វិត្តាវេតនំ] ។

១ ឧ. អយំ ពាលោ ត្ថិ ។

[៥៣១] មនាយកនៈ របស់សត្វណា លេត់ទៅ ធម្មាយកនៈ
របស់សត្វនោះ លេត់ទៅដែរឬ ។ តើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយ-
កនៈ របស់សត្វណា លេត់ទៅ មនាយកនៈ របស់សត្វនោះ លេត់
ទៅដែរឬ ។ តួកសត្វ ដែលមិនមានចិត្ត កាលច្បួត ធម្មាយកនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ លេត់ទៅ តែមនាយកនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
លេត់ទៅទេ តួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចិត្ត កាលច្បួត ធម្មាយកនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ លេត់ទៅផង មនាយកនៈ លេត់ទៅផង ។

[៥៣២] ចក្ខាយកនៈ លេត់ទៅ ក្នុងវិណា ។ បេ ។
[ប្រយោគ ដែលប្រកបដោយភាស្យថា ក្នុងវិណា គឺក្នុងឧប្បទៈក្នី ក្នុង
និរោធាក្នី ក្នុងឧប្បទៈនិរោធាក្នី ប្រវេណិយទុត្តា ក្នុងវិហារក្នុង] ។

[៥៣៣] ចក្ខាយកនៈ របស់សត្វណា លេត់ទៅ ក្នុងវិណា
សោតាយកនៈ របស់សត្វនោះ លេត់ទៅ ក្នុងវិទ្យានៅដែរឬ ។ បេ ។
យានាយកនៈ រូបាយកនៈ មនាយកនៈ ធម្មាយកនៈ លេត់ទៅដែរឬ ។

[សុប្បប្រយោគ ដែលប្រកបដោយភាស្យថា របស់សត្វណា ក្នុងវិណា
ជាភាស្យប្រវេណិ ។ ត្ថា ចក្ខុវិទ្យាសុប្បសំផងឱ្យវាស្តារផងចុះ] ។

(៥៣២) យស្ស ចក្ខុយតនំ ន ឱរុជ្ឈតិ តស្ស
 សោតាយតនំ ន ឱរុជ្ឈតិ ។ អចក្កកានំ ស-
 សោតកានំ ចវណ្ណំ តេសំ ចក្ខុយតនំ ន ឱរុជ្ឈតិ
 ចោ ច តេសំ សោតាយតនំ ន ឱរុជ្ឈតិ សច្ចេសំ
 ឧបបជ្ឈន្តំ អចក្កកានំ អសោតកានំ ចវណ្ណំ តេ-
 សំ ចក្ខុយតនញ្ច ន ឱរុជ្ឈតិ សោតាយតនញ្ច ន
 ឱរុជ្ឈតិ ។ យស្ស វា បន សោតាយតនំ ន ឱ-
 រុជ្ឈតិ តស្ស ចក្ខុយតនំ ន ឱរុជ្ឈតិ ។ អសោ-
 តកានំ សចក្កកានំ ចវណ្ណំ តេសំ សោតាយតនំ
 ន ឱរុជ្ឈតិ ចោ ច តេសំ ចក្ខុយតនំ ន ឱរុជ្ឈតិ
 សច្ចេសំ ឧបបជ្ឈន្តំ អសោតកានំ អចក្កកានំ
 ចវណ្ណំ តេសំ សោតាយតនញ្ច ន ឱរុជ្ឈតិ ចក្ខុ-
 យតនញ្ច ន ឱរុជ្ឈតិ ។

(៥៣២) ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនលក់ទៅ សោ-
 តាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនលក់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិន
 មានចក្ក ប្រកបដោយសោតៈ កាលច្បួត ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនលក់ទៅ តែសោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 មែនជាមិនលក់ទៅទេ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចក្ក មិនមាន
 សោតៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្បួត ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ មិនលក់ទៅផង សោតាយតនៈ មិនលក់ទៅផង ។ ឬយ
 យ៉ាងខ្សឹក សោតាយតនៈ របស់សត្វណា មិនលក់ទៅ ចក្ខុយតនៈ
 របស់សត្វនោះ មិនលក់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានសោតៈ
 ប្រកបដោយចក្ក កាលច្បួត សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 លក់ទៅ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនលក់ទៅ
 ទេ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានសោតៈ មិនមានចក្ក កាលចាប់
 បដិសន្ធិ កាលច្បួត សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនលក់
 ទៅផង ចក្ខុយតនៈ មិនលក់ទៅផង ។

[៥៣៥] យស្ស ចក្ខុយាមតំ ន ធិរុជ្ឈតិ តស្ស
 យាមាយតំ ន ធិរុជ្ឈតីតិ ។ អចក្កកាធំ សយា-
 នកាធំ វេទ្គាធំ តេសំ ចក្ខុយាមតំ ន ធិរុជ្ឈតិ
 យោ ច តេសំ យាមាយតំ ន ធិរុជ្ឈតិ សព្វេសំ
 ឧបបដ្ឋន្តាធំ អចក្កកាធំ អយានកាធំ វេទ្គាធំ
 តេសំ ចក្ខុយាមតព្វ ន ធិរុជ្ឈតិ យាមាយតព្វ
 ន ធិរុជ្ឈតិ ។ យស្ស វា បទ យាមាយតំ ន ធិ-
 រុជ្ឈតិ តស្ស ចក្ខុយាមតំ ន ធិរុជ្ឈតីតិ ។ អយា-
 នកាធំ សចក្កកាធំ វេទ្គាធំ តេសំ យាមាយតំ
 ន ធិរុជ្ឈតិ យោ ច តេសំ ចក្ខុយាមតំ ន ធិរុជ្ឈតិ
 សព្វេសំ ឧបបដ្ឋន្តាធំ អយានកាធំ អចក្កកាធំ វេ-
 ទ្គាធំ តេសំ យាមាយតព្វ ន ធិរុជ្ឈតិ ចក្ខុយា-
 មតព្វ ន ធិរុជ្ឈតិ ។

[៥៣៥] ចក្ខុយាមតៈ របស់សត្វណា មិនលក់ទៅ យាម-
 យតៈ របស់សត្វនោះ មិនលក់ទៅដែរ ។ តួសត្វ ដែលមិន
 មានចក្ក ប្រកបដោយយាមៈ កាលច្បុក ចក្ខុយាមតៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនលក់ទៅ តែយាមយតៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែន
 ជាមិនលក់ទៅទេ តួសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចក្ក មិនមានយាមៈ
 កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្បុក ចក្ខុយាមតៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 លក់ទៅផង យាមាយតៈ មិនលក់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត
 យាមាយតៈ របស់សត្វណា មិនលក់ទៅ ចក្ខុយាមតៈ របស់សត្វ
 នោះ មិនលក់ទៅដែរ ។ តួសត្វ ដែលមិនមានយាមៈ ប្រកប
 ដោយចក្ក កាលច្បុក យាមាយតៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនលក់
 ទៅ តែចក្ខុយាមតៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនលក់ទៅទេ
 តួសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានយាមៈ មិនមានចក្ក កាលចាប់បដិសន្ធិ
 កាលច្បុក យាមាយតៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនលក់ទៅផង ចក្ខុ-
 យាមតៈ មិនលក់ទៅផង ។

[៤៣៦] យស្ស ចត្តាយតទំ ន ធិរុជ្ឈតិ តស្ស
 រូបាយតទំ ន ធិរុជ្ឈតីតិ ។ អចត្តកាកំ សរូបកាកំ
 វេញ្ញំ តេសំ ចត្តាយតទំ ន ធិរុជ្ឈតិ លោ ច តេសំ
 រូបាយតទំ ន ធិរុជ្ឈតិ សព្វេសំ ឧបបជ្ឈញ្ញំ អរូប-
 កាកំ វេញ្ញំ តេសំ ចត្តាយតទព្វ ន ធិរុជ្ឈតិ
 រូបាយតទព្វ ន ធិរុជ្ឈតិ ។ យស្ស កំ បទ រូបាយ-
 តទំ ន ធិរុជ្ឈតិ តស្ស ចត្តាយតទំ ន ធិរុជ្ឈតីតិ ។
 អាមត្តា ។

[៤៣៧] យស្ស ចត្តាយតទំ ន ធិរុជ្ឈតិ
 តស្ស វេញ្ញាយតទំ ន ធិរុជ្ឈតីតិ ។ អចត្តកាកំ
 សចិត្តកាកំ វេញ្ញំ តេសំ ចត្តាយតទំ ន ធិរុ-
 ជ្ឈតិ លោ ច តេសំ វេញ្ញាយតទំ ន ធិរុជ្ឈតិ
 សព្វេសំ ឧបបជ្ឈញ្ញំ អចិត្តកាកំ វេញ្ញំ តេសំ
 ចត្តាយតទព្វ ន ធិរុជ្ឈតិ វេញ្ញាយតទព្វ ន ធិរុ-
 ជ្ឈតិ ។ យស្ស កំ បទ វេញ្ញាយតទំ ន ធិរុជ្ឈតិ
 តស្ស ចត្តាយតទំ ន ធិរុជ្ឈតីតិ ។ អាមត្តា ។

[៤៣៦] ចត្តាយតទ: របស់សត្វណា មិនលេក់ទៅ រុទ្ធា-
 យតទ: របស់សត្វនោះ មិនលេក់ទៅដែរឬ ។ តួកសត្វ ដែលមិន
 មានចក្ខុ ប្រកបដោយរូប កាលច្បុក ចត្តាយតទ: របស់សត្វទាំង
 នោះ មិនលេក់ទៅ តែច្បាយតទ: របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជា
 មិនលេក់ទៅទេ តួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលចាប់ចង់សន្និ
 កាលច្បុក ចត្តាយតទ: របស់សត្វទាំងនោះ មិនលេក់ទៅទេ រុទ្ធា-
 យតទ: មិនលេក់ទៅទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត ច្បាយតទ: របស់
 សត្វណា មិនលេក់ទៅ ចត្តាយតទ: របស់សត្វនោះ មិនលេក់ទៅ
 ដែរឬ ។ អើ ។

[៤៣៧] ចត្តាយតទ: របស់សត្វណា មិនលេក់ទៅ មហា-
 យតទ: របស់សត្វនោះ មិនលេក់ទៅដែរឬ ។ តួកសត្វ ដែលមិន
 មានចក្ខុ ប្រកបដោយចិត្ត កាលច្បុក ចត្តាយតទ: របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនលេក់ទៅ តែមហាយតទ: របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនលេក់ទៅ
 ទេ តួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចិត្ត កាលចាប់ចង់សន្និ កាលច្បុក
 ចត្តាយតទ: របស់សត្វទាំងនោះ មិនលេក់ទៅទេ មហាយតទ: មិន
 លេក់ទៅទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត មហាយតទ: របស់សត្វណា មិន
 លេក់ទៅ ចត្តាយតទ: របស់សត្វនោះ មិនលេក់ទៅដែរឬ ។ អើ ។

[៥៣៨] យស្ស ចត្តាយតធំ ន ធិរុជ្ឈតិ តស្ស
 ធម្មាយតធំ ន ធិរុជ្ឈតិ ។ អចត្តុកានំ វេទ្ណានំ
 តេសំ ចត្តាយតធំ ន ធិរុជ្ឈតិ ខោ ច តេសំ
 ធម្មាយតធំ ន ធិរុជ្ឈតិ សព្វេសំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
 ចត្តាយតទព្វ ន ធិរុជ្ឈតិ ធម្មាយតទព្វ ន ធិរុ-
 ជ្ឈតិ ។ យស្ស វា បទ ធម្មាយតធំ ន ធិរុជ្ឈតិ
 តស្ស ចត្តាយតធំ ន ធិរុជ្ឈតិ ។ អាមន្តា ។

[៥៣៩] យស្ស យានាយតធំ ន ធិរុជ្ឈតិ តស្ស
 រូបាយតធំ ន ធិរុជ្ឈតិ ។ អយានកានំ សរុប-
 កានំ វេទ្ណានំ តេសំ យានាយតធំ ន ធិរុជ្ឈតិ
 ខោ ច តេសំ រូបាយតធំ ន ធិរុជ្ឈតិ សព្វេសំ ឧបប-
 ជ្ជន្តានំ អរុបកានំ វេទ្ណានំ តេសំ យានាយតទព្វ
 ន ធិរុជ្ឈតិ រូបាយតទព្វ ន ធិរុជ្ឈតិ ។ យស្ស វា បទ
 រូបាយតធំ ន ធិរុជ្ឈតិ តស្ស យានាយតធំ ន ធិរុជ្ឈ-
 តិ ។ អាមន្តា ។

[៥៤០] ចត្តាយតនៈ របស់សត្វណា មិនលក់ទៅ ធម្ម-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ មិនលក់ទៅដែរឬ ។ តួសត្វ ដែលមិន
 មានចក្ខុ កាលច្បុក ចត្តាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនលក់ទៅ
 តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនលក់ទៅទេ តួ
 សត្វទាំងអស់ កាលចាប់បដិសន្ធិ ចត្តាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនលក់ទៅផង ធម្មាយតនៈ មិនលក់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា មិនលក់ទៅ ចត្តាយតនៈ របស់សត្វនោះ
 មិនលក់ទៅដែរឬ ។ អើ ។

[៥៤១] យានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនលក់ទៅ រូបា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ មិនលក់ទៅដែរឬ ។ តួសត្វ ដែលមិនមាន
 យានៈ ក្រកបដោយរូប កាលច្បុក យានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនលក់ទៅ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនលក់
 ទៅទេ តួសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានរូប កាលចាប់បដិសន្ធិ កាល
 ច្បុក យានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនលក់ទៅផង រូបាយតនៈ
 មិនលក់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា មិន
 លក់ទៅ យានាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនលក់ទៅដែរឬ ។ អើ ។

[៥៤០] យស្ស យោនាយតនំ ន ឱវុជ្ឈតិ
 តស្ស មនាយតនំ ន ឱវុជ្ឈតិ ។ អយានកានំ ស-
 ចិត្តកានំ ចវន្តានំ តេសំ យោនាយតនំ ន ឱវុជ្ឈតិ
 ខោ ច តេសំ មនាយតនំ ន ឱវុជ្ឈតិ សត្វេសំ
 ឧបបជ្ឈន្តានំ អចិត្តកានំ ចវន្តានំ តេសំ យោនាយ-
 តនព្វ ន ឱវុជ្ឈតិ មនាយតនព្វ ន ឱវុជ្ឈតិ ។
 យស្ស វា បទ មនាយតនំ ន ឱវុជ្ឈតិ តស្ស
 យោនាយតនំ ន ឱវុជ្ឈតិ ។ អាមន្តា ។

[៥៤១] យស្ស យោនាយតនំ ន ឱវុជ្ឈតិ តស្ស
 ធម្មាយតនំ ន ឱវុជ្ឈតិ ។ អយានកានំ ចវន្តានំ
 តេសំ យោនាយតនំ ន ឱវុជ្ឈតិ ខោ ច តេសំ
 ធម្មាយតនំ ន ឱវុជ្ឈតិ សត្វេសំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ
 យោនាយតនព្វ ន ឱវុជ្ឈតិ ធម្មាយតនព្វ ន ឱ-
 វុជ្ឈតិ ។ យស្ស វា បទ ធម្មាយតនំ ន ឱវុជ្ឈតិ
 តស្ស យោនាយតនំ ន ឱវុជ្ឈតិ ។ អាមន្តា ។

[៥៤០] យោនាយតនៈ របស់សត្វណា មិនលេចទៅ មនា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ មិនលេចទៅដែរឬ ។ តួសត្វ ដែលមិន
 មានយានៈ ប្រកបដោយចិត្ត កាលច្បួត យោនាយតនៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ មិនលេចទៅ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិន
 លេចទៅទេ តួសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ កាល
 ច្បួត យោនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនលេចទៅទេ មនាយតនៈ
 មិនលេចទៅទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា មិន
 លេចទៅ យោនាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនលេចទៅដែរឬ ។ តើ ។

[៥៤១] យោនាយតនៈ របស់សត្វណា មិនលេចទៅ ធម្មា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ មិនលេចទៅដែរឬ ។ តួសត្វ ដែលមិនមាន
 យានៈ កាលច្បួត យោនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនលេចទៅ
 តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនលេចទៅទេ តួសត្វ
 ទាំងអស់ កាលចាប់បដិសន្ធិ យោនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 លេចទៅទេ ធម្មាយតនៈ មិនលេចទៅទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មា-
 យតនៈ របស់សត្វណា មិនលេចទៅ យោនាយតនៈ របស់សត្វនោះ
 មិនលេចទៅដែរឬ ។ តើ ។

(៥៤២) យស្ស រូបាយតនំ ន ធិរុជ្ឈតិ តស្ស
 មនាយតនំ ន ធិរុជ្ឈតិ ។ អរូបកានំ ចវត្តានំ
 តេសំ រូបាយតនំ ន ធិរុជ្ឈតិ យោ ច តេសំ មនា-
 យតនំ ន ធិរុជ្ឈតិ សទ្ទេសំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
 រូបាយតនញ្ច ន ធិរុជ្ឈតិ មនាយតនញ្ច ន ធិរុជ្ឈតិ ។
 យស្ស វា បទ មនាយតនំ ន ធិរុជ្ឈតិ តស្ស រូបាយ-
 តនំ ន ធិរុជ្ឈតិ ។ អចិត្តកានំ^(១) ចវត្តានំ តេសំ
 មនាយតនំ ន ធិរុជ្ឈតិ យោ ច តេសំ រូបាយតនំ
 ន ធិរុជ្ឈតិ សទ្ទេសំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ មនាយត-
 នញ្ច ន ធិរុជ្ឈតិ រូបាយតនញ្ច ន ធិរុជ្ឈតិ ។

(៥៤៣) យស្ស រូបាយតនំ ន ធិរុជ្ឈតិ តស្ស
 ធម្មាយតនំ ន ធិរុជ្ឈតិ ។ អរូបកានំ ចវត្តានំ
 តេសំ រូបាយតនំ ន ធិរុជ្ឈតិ យោ ច តេសំ
 ធម្មាយតនំ ន ធិរុជ្ឈតិ សទ្ទេសំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ រូបាយតនញ្ច ន ធិរុជ្ឈតិ ធម្មាយតនញ្ច ន
 ធិរុជ្ឈតិ ។ យស្ស វា បទ ធម្មាយតនំ ន ធិរុ-
 ជ្ឈតិ តស្ស រូបាយតនំ ន ធិរុជ្ឈតិ ។ អាបត្តា ។

១. ធិរុជ្ឈតិ សុប្បករណ៍ វិស្សតិ ។

(៥៤៤) ប្រាយតនៈ របស់សត្វណា មិនលក់ទៅ មនាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ មិនលក់ទៅដែរឬ ។ តួសត្វ ដែលមិនមានរូប
 កាលច្បុក ប្រាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនលក់ទៅ តែមនាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនលក់ទៅទេ តួសត្វទាំងអស់ កាល
 ចាប់បដិសន្ធិ ប្រាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនលក់ទៅផង មនា-
 យតនៈ មិនលក់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់
 សត្វណា មិនលក់ទៅ ប្រាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនលក់ទៅ
 ដែរឬ ។ តួសត្វ ដែលមិនមានចិត្ត កាលច្បុក មនាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនលក់ទៅ តែប្រាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 មែនជាមិនលក់ទៅទេ តួសត្វទាំងអស់ កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនលក់ទៅផង ប្រាយតនៈ មិនលក់ទៅផង ។

(៥៤៥) ប្រាយតនៈ របស់សត្វណា មិនលក់ទៅ ធម្មាយ-
 តនៈ របស់សត្វនោះ មិនលក់ទៅដែរឬ ។ តួសត្វ ដែលមិន
 មានរូប កាលច្បុក ប្រាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនលក់ទៅ
 តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនលក់ទៅទេ តួស
 សត្វទាំងអស់ កាលចាប់បដិសន្ធិ ប្រាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនលក់ទៅផង ធម្មាយតនៈ មិនលក់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា មិនលក់ទៅ ប្រាយតនៈ របស់សត្វនោះ
 មិនលក់ទៅដែរឬ ។ តើ ។

[៥២២] យស្ស មនាយកនំ ន ធិរុជ្ឈតិ តស្ស
 ធម្មាយតនំ ន ធិរុជ្ឈតិ ។ អចិន្តកាណំ តេសំ ធិរុជ្ឈតំ
 មនាយកនំ ន ធិរុជ្ឈតិ លោ ច តេសំ ធម្មាយតនំ
 ន ធិរុជ្ឈតិ សទ្យេសំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ មនាយ-
 កនក្ខំ ន ធិរុជ្ឈតិ ធម្មាយតនក្ខំ ន ធិរុជ្ឈតិ ។
 យស្ស វា បទ ធម្មាយតនំ ន ធិរុជ្ឈតិ តស្ស មនា-
 យតនំ ន ធិរុជ្ឈតិ ។ អាមត្តា ។

[៥២៣] យត្ថ ចក្ខាយតនំ ន ធិរុជ្ឈតិ ។ បេ ។

[៥២៤] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ ន ធិរុជ្ឈតិ
 ។ បេ ។ យស្សកម្មិ យស្សយត្ថកម្មិ សទិសំ ។

[៥២៥] យស្ស ចក្ខាយតនំ ធិរុជ្ឈតិ តស្ស
 សោតាយតនំ ធិរុជ្ឈតិ ។ អាមត្តា ។ ឧប្បាទវា វេបិ
 ធិរុជ្ឈតិ វេបិ ឧប្បាទវា វេបិ អតីតា បុត្តា អនុ-
 លោមម្បិ បច្ចុច្ចិយម្បិ សទិសំ ។

[៥២៦] មនាយកនៈ របស់សត្វណា មិនលក់ទៅ ធម្ម-
 យកនៈ របស់សត្វនោះ មិនលក់ទៅដែរ ។ ត្បិតសត្វ ដែលមិន
 មានចិត្ត កាលច្បុក មនាយកនៈ របស់សត្វពាំងនោះ មិនលក់ទៅ
 តែធម្មាយកនៈ របស់សត្វពាំងនោះ មិនមែនជាមិនលក់ទៅទេ ភ្នំ
 សត្វពាំងសត្វ កាលពាប់បដិសន្ធិ មនាយកនៈ របស់សត្វពាំងនោះ មិន
 លក់ទៅផង ធម្មាយកនៈ មិនលក់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្ម-
 យកនៈ របស់សត្វណា មិនលក់ទៅ មនាយកនៈ របស់សត្វនោះ
 មិនលក់ទៅដែរ ។ អើ ។

[៥២៧] ចក្ខាយកនៈ មិនលក់ទៅ ក្នុងវិណា ។ បេ ។

[៥២៨] ចក្ខាយកនៈ របស់សត្វណា មិនលក់ទៅ ក្នុងវិ-
 ណា ។ បេ ។ ប្រយោគ ដែលប្រកបដោយពាក្យថា របស់សត្វណាក្តី
 របស់សត្វណា ក្នុងវិណាក្តី ជាពាក្យប្រហែល ១ គ្នា ។

[៥២៩] ចក្ខាយកនៈ របស់សត្វណា លក់ហើយ សោតា-
 យកនៈ របស់សត្វនោះ លក់ហើយ ។ អើ ។ បុត្តា ជា
 អតីត ក្នុងឧប្បាទវា ក្នុងឧប្បាទវា ក្នុងឧប្បាទវា ក្នុងឧប្បាទវា ជា
 ឧប្បាទម្បិ បដិលោមម្បិ ប្រហែល ១ គ្នា ។

[៥២៨] យស្ស ចត្តាយតធំ ឱរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស
 សោតាយតធំ ឱរុជ្ឈិស្សតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស ក
 បទ សោតាយតធំ ឱរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស ចត្តាយតធំ
 ឱរុជ្ឈិស្សតិ ។ អាមន្តា ។

[៥២៩] យស្ស ចត្តាយតធំ ឱរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស
 យាធាយតធំ ឱរុជ្ឈិស្សតិ ។ បច្ឆិមភវិកាធំ រូបាវចរ
 ឧបបជ្ជន្តាធំ យេ ច រូបាវចរ ឧបបជ្ជិត្វា បរិធិញ្ញា-
 យស្សន្តិ តេសំ វាណាធំ តេសំ ចត្តាយតធំ ឱរុជ្ឈិ-
 ស្សតិ យោ ច តេសំ យាធាយតធំ ឱរុជ្ឈិស្សតិ
 ឥតតេសំ តេសំ ចត្តាយតធំ ឱរុជ្ឈិស្សតិ យាធាយ-
 តធំ ឱរុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស ក បទ យាធាយតធំ
 ឱរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស ចត្តាយតធំ ឱរុជ្ឈិស្សតិ ។
 អាមន្តា ។

[៥៣០] យស្ស ចត្តាយតធំ ឱរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស
 រូបាយតធំ ឱរុជ្ឈិស្សតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស ក
 បទ រូបាយតធំ ឱរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស ចត្តាយតធំ ឱ-
 រុជ្ឈិស្សតិ ។ អាមន្តា ។

[៥៣១] ចត្តាយតធំ របស់សត្វណា ខឹងលេត់ទៅ សោតា-
 យតធំ របស់សត្វនោះ ខឹងលេត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងរឿង
 សោតាយតធំ របស់សត្វណា ខឹងលេត់ទៅ ចត្តាយតធំ របស់សត្វ
 នោះ ខឹងលេត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។

[៥៣២] ចត្តាយតធំ របស់សត្វណា ខឹងលេត់ទៅ យាធាយ-
 តធំ របស់សត្វនោះ ខឹងលេត់ទៅដែរឬ ។ បណ្តាភ្នកសត្វ ដែល
 កើតឡើងមក កាលចូលទៅ កាន់រូបាវចរកេត ភ្នកសត្វណា ចូល
 ទៅ កាន់រូបាវចរកេតហើយ ខឹងបរិធិញ្ញា សត្វទាំងនោះ កាលចូល
 ចត្តាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ ខឹងលេត់ទៅ តែយាធាយតធំ របស់
 សត្វទាំងនោះ ខឹងមិនលេត់ទៅទេ ចត្តាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ
 ក្រៅនោះ ខឹងលេត់ទៅផង យាធាយតធំ ខឹងលេត់ទៅផង ។ មួយ
 យ៉ាងរឿង យាធាយតធំ របស់សត្វណា ខឹងលេត់ទៅ ចត្តាយតធំ
 របស់សត្វនោះ ខឹងលេត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។

[៥៣៣] ចត្តាយតធំ របស់សត្វណា ខឹងលេត់ទៅ រូបាយ-
 តធំ របស់សត្វនោះ ខឹងលេត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងរឿង
 រូបាយតធំ របស់សត្វណា ខឹងលេត់ទៅ ចត្តាយតធំ របស់សត្វនោះ
 ខឹងលេត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។

[៥៥០] យស្ស ចក្ខាយតធំ ឱរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស
 មនាយតធំ ។ មេ ។ ធម្មាយតធំ ឱរុជ្ឈិស្សតិ ។
 អាមត្តា ។ យស្ស វា បទ ធម្មាយតធំ ឱរុជ្ឈិ-
 ស្សតិ តស្ស ចក្ខាយតធំ ឱរុជ្ឈិស្សតិ ។ បច្ឆិមក-
 វិកាធំ អរូបំ ឧបបជ្ជត្តាធំ យេ ច អរូបំ ឧបបជ្ជិត្វា
 បរិវិត្តាយិស្សន្តិ តេសំ ចវត្តាធំ តេសំ ធម្មាយតធំ
 ឱរុជ្ឈិស្សតិ ទោ ច តេសំ ចក្ខាយតធំ ឱរុជ្ឈិស្សតិ
 ឥតរេសំ តេសំ ធម្មាយតទព្វ ឱរុជ្ឈិស្សតិ ចក្ខាយ-
 តទព្វ ឱរុជ្ឈិស្សតិ ។

[៥៥២] យស្ស យាមាយតធំ ឱរុជ្ឈិស្សតិ
 តស្ស រូបាយតធំ ឱរុជ្ឈិស្សតិ ។ អាមត្តា ។
 យស្ស វា បទ រូបាយតធំ ឱរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស យា-
 មាយតធំ ឱរុជ្ឈិស្សតិ ។ បច្ឆិមកវិកាធំ រូបាវចរំ
 ឧបបជ្ជត្តាធំ យេ ច រូបាវចរំ ឧបបជ្ជិត្វា បរិវិត្តាយិ-
 ស្សន្តិ តេសំ ចវត្តាធំ តេសំ រូបាយតធំ ឱរុជ្ឈិស្សតិ ទោ
 ច តេសំ យាមាយតធំ ឱរុជ្ឈិស្សតិ ឥតរេសំ តេសំ
 រូបាយតទព្វ ឱរុជ្ឈិស្សតិ យាមាយតទព្វ ឱរុជ្ឈិស្សតិ ។

[៥៥១] ចក្ខាយតធំ របស់សត្វណា ខឹងរេតំរោ មនាយតធំ
 ។ មេ ។ ធម្មាយតធំ របស់សត្វនោះ ខឹងរេតំរោដែរឬ ។ ភី ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត ធម្មាយតធំ របស់សត្វណា ខឹងរេតំរោ ចក្ខាយតធំ
 របស់សត្វនោះ ខឹងរេតំរោដែរឬ ។ បណ្តាត្ថកសត្វ ដែលរក្សក្នុង
 បច្ឆិមកា កាលចូលទៅ កាន់អរូបកត ត្ថកសត្វណា ចូលទៅ កាន់
 អរូបកតហើយ ខឹងបរិវិត្តាន សត្វខឹងនោះ កាលច្បុក ធម្មាយតធំ
 របស់សត្វខឹងនោះ ខឹងរេតំរោ តែចក្ខាយតធំ របស់សត្វខឹងនោះ
 ខឹងមិនរេតំរោទេ ធម្មាយតធំ របស់សត្វខឹងនោះ ក្រៅនេះ ខឹង
 រេតំរោផង ចក្ខាយតធំ ខឹងរេតំរោផង ។

[៥៥២] យាមាយតធំ របស់សត្វណា ខឹងរេតំរោ រូប-
 យតធំ របស់សត្វនោះ ខឹងរេតំរោដែរឬ ។ ភី ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត រូបាយតធំ របស់សត្វណា ខឹងរេតំរោ យាមាយតធំ
 របស់សត្វនោះ ខឹងរេតំរោដែរឬ ។ បណ្តាត្ថកសត្វ ដែលរក្សក្នុង
 បច្ឆិមកា កាលចូលទៅ កាន់រូបាវចរកត ត្ថកសត្វណា ចូលទៅ កាន់
 រូបាវចរកតហើយ ខឹងបរិវិត្តាន សត្វខឹងនោះ កាលច្បុក រូបាយតធំ
 របស់សត្វខឹងនោះ ខឹងរេតំរោ តែយាមាយតធំ របស់សត្វខឹង
 នោះ ខឹងមិនរេតំរោទេ រូបាយតធំ របស់សត្វខឹងនោះ ក្រៅនេះ
 ខឹងរេតំរោផង យាមាយតធំ ខឹងរេតំរោផង ។

[៥៥៧] យស្ស យោនាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស
 មនាយតនំ ។ មេ ។ ធម្មាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ អា-
 មត្តា ។ យស្ស វា មន ធម្មាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ
 តស្ស យោនាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ បច្ឆិមកវិកានំ
 អរូតាវចរំ អរូតាវចរំ ឧបបជ្ជន្តានំ យេ ច រូតាវចរំ
 អរូតាវចរំ ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ចរុន្តានំ
 តេសំ ធម្មាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ យោ ច តេសំ យោនា-
 យតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ ឥតរេសំ តេសំ ធម្មាយតនពញ
 និរុជ្ឈិស្សតិ យោនាយតនពញ និរុជ្ឈិស្សតិ ។

[៥៥៨] យស្ស រូបាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស
 មនាយតនំ ។ មេ ។ ធម្មាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។
 អាមត្តា ។ យស្ស វា មន ធម្មាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ
 តស្ស រូបាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ បច្ឆិមកវិកានំ អ-
 រូបំ ឧបបជ្ជន្តានំ យេ ច អរូបំ ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វា-
 យិស្សន្តិ តេសំ ចរុន្តានំ តេសំ ធម្មាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ
 យោ ច តេសំ រូបាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ ឥតរេសំ តេសំ
 ធម្មាយតនពញ និរុជ្ឈិស្សតិ រូបាយតនពញ និរុជ្ឈិស្សតិ ។

[៥៥៩] យោនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងលេត់ទៅ មនា-
 យតនៈ ។ មេ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងលេត់ទៅដែរឬ ។
 តើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងលេត់ទៅ
 យោនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងលេត់ទៅដែរឬ ។ បណ្តាត្ថកសត្វ
 ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមកវា កាលចូលទៅ កាន់ប្តូរចរកោត និងកាន់អប្តូរ-
 ចរកោត ត្ថកសត្វណា ចូលទៅ កាន់ប្តូរចរកោត និងកាន់អប្តូរចរ-
 កោតហើយ នឹងបរិនិព្វាន សត្វនាំនិរោទៈ កាលច្បុក ធម្មាយតនៈ
 របស់សត្វនាំនិរោទៈ នឹងលេត់ទៅ តែយោនាយតនៈ របស់សត្វនាំនិរោទៈ
 នឹងមិនលេត់ទៅទេ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនាំនិរោទៈ ក្រៅនេះ នឹង
 លេត់ទៅផង យោនាយតនៈ នឹងលេត់ទៅផង ។

[៥៦០] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងលេត់ទៅ មនាយតនៈ
 ។ មេ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងលេត់ទៅដែរឬ ។ តើ ។
 មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងលេត់ទៅ រូបាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ នឹងលេត់ទៅដែរឬ ។ បណ្តាត្ថកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិម-
 កវា កាលចូលទៅ កាន់អប្តូរកោត ត្ថកសត្វណា ចូលទៅ កាន់អប្តូរ-
 កោតហើយ នឹងបរិនិព្វាន សត្វនាំនិរោទៈ កាលច្បុក ធម្មាយតនៈ របស់
 សត្វនាំនិរោទៈ នឹងលេត់ទៅ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វនាំនិរោទៈ នឹង
 មិនលេត់ទៅទេ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនាំនិរោទៈ ក្រៅនេះ នឹងលេត់
 ទៅផង រូបាយតនៈ នឹងលេត់ទៅផង ។

(៥៥៥) យស្ស មនាយកនំ និរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស
ធម្មាយកនំ និរុជ្ឈិស្សតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស វា
មន ធម្មាយកនំ និរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស មនាយកនំ និរុ-
ជ្ឈិស្សតិ ។ អាមត្តា ។

(៥៥៦) យត្ថ ចក្ខាយកនំ និរុជ្ឈិស្សតិ ។ បេ ។

(៥៥៧) យស្ស យត្ថ ចក្ខាយកនំ និរុជ្ឈិស្សតិ
តស្ស តត្ថ សោតាយកនំ និរុជ្ឈិស្សតិ ។ អា-
មត្តា ។ យស្ស វា មន យត្ថ សោតាយកនំ និរុជ្ឈិ-
ស្សតិ តស្ស តត្ថ ចក្ខាយកនំ និរុជ្ឈិស្សតិ ។
អាមត្តា ។

(៥៥៨) យស្ស យត្ថ ចក្ខាយកនំ និរុជ្ឈិស្សតិ
តស្ស តត្ថ យាធាយកនំ និរុជ្ឈិស្សតិ ។ វុទាវ-
ចរនំ ។ បេ ។ កាណាវចរនំ ។ អសញ្ញសត្តានំ ។ បេ ។
បញ្ចវេកាវចរនំ ។ អវុទានំ ។ បេ ។ បញ្ចវេកាវចរនំ ។
អសញ្ញសត្តានំ វុទានំ ។ បេ ។ បញ្ចវេកាវចរនំ ។

(៥៥៩) យស្ស យត្ថ យាធាយកនំ និរុជ្ឈិស្សតិ
តស្ស តត្ថ វុទាយកនំ និរុជ្ឈិស្សតិ ។ អាមត្តា ។

(៥៥៥) មនាយកនៈ របស់សត្វណា នឹងលេចៅ ធម្ម-
យកនៈ របស់សត្វនោះ នឹងលេចៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាង
ទៀត ធម្មាយកនៈ របស់សត្វណា នឹងលេចៅ មនាយកនៈ របស់
សត្វនោះ នឹងលេចៅដែរឬ ។ អើ ។

(៥៥៦) ចក្ខាយកនៈ នឹងលេចៅ ក្នុងទីណា ។ បេ ។

(៥៥៧) ចក្ខាយកនៈ របស់សត្វណា នឹងលេចៅ ក្នុងទី
ណា សោតាយកនៈ របស់សត្វនោះ នឹងលេចៅ ក្នុងទីនោះដែរ
ឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយកនៈ របស់សត្វណា នឹង
លេចៅ ក្នុងទីណា ចក្ខាយកនៈ របស់សត្វនោះ នឹងលេចៅ ក្នុង
ទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

(៥៥៨) ចក្ខាយកនៈ របស់សត្វណា នឹងលេចៅ ក្នុងទី
ណា យាធាយកនៈ របស់សត្វនោះ នឹងលេចៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
តួសត្វ ជាវុទាវចរ ។ បេ ។ ជាតាមាវចរ ។ តួសត្វសញ្ញសត្វ
។ បេ ។ តួសត្វ ជាបញ្ចវេកាវចរ ។ តួសត្វវុទាវចរ ។ បេ ។ តួ
សត្វ ជាចក្ខុវេកាវចរ ។ តួសត្វសញ្ញសត្វ តួសត្វវុទាវចរ ។ បេ ។ តួស
សត្វ ជាបញ្ចវេកាវចរ ។

(៥៥៩) យាធាយកនៈ របស់សត្វណា នឹងលេចៅ ក្នុងទីណា
វុទាយកនៈ របស់សត្វនោះ នឹងលេចៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

យស្ស កំ បទ យត្ត រូបាយតនំ ឱវុជ្ឈិស្សតិ តស្ស
តត្ថ យាយាយតនំ ឱវុជ្ឈិស្សតិ ។ រូបាវចរាទំ ។ បេ ។
កាមាវចរាទំ ។ រូបាវចរាទំ អរូបាវចរាទំ ។ បេ ។
កាមាវចរាទំ ។

[៥៦០] យស្ស យត្ត រូបាយតនំ ឱវុជ្ឈិស្សតិ
តស្ស តត្ថ មនាយតនំ ឱវុជ្ឈិស្សតិ ។ អសញ្ញា-
សត្តាទំ ។ បេ ។ បញ្ចកេតារាទំ ។ អរូបាទំ ។ បេ ។
បញ្ចកេតារាទំ ។ អរូបាទំ ។ បេ ។ បញ្ចកេតារា-
រាទំ អសញ្ញាសត្តាទំ ។

[៥៦១] យស្ស យត្ត មនាយតនំ ឱវុជ្ឈិស្សតិ
តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ ឱវុជ្ឈិស្សតិ ។ អាមត្តា ។
យស្ស កំ បទ យត្ត ធម្មាយតនំ ឱវុជ្ឈិស្សតិ តស្ស
តត្ថ មនាយតនំ ឱវុជ្ឈិស្សតិ ។ អសញ្ញាសត្តាទំ ។ បេ ។
បញ្ចកេតារាទំ បញ្ចកេតារាទំ តេសំ តត្ថ ធម្មា-
យតនព្វ ឱវុជ្ឈិស្សតិ មនាយតនព្វ ឱវុជ្ឈិស្សតិ ។
យថា ឧប្បទដកំ យស្សយត្តតេ អនាគតា បុត្តា
វិត្តាវិតា ឯវំ ឱវោទេចំ វិត្តាវតត្តា ។

មួយយ៉ាងទៀត ប្រាយគនៈ របស់សត្វណា ខឹងលេងរវៃ ក្នុងវិណា
យាយគនៈ របស់សត្វនោះ ខឹងលេងរវៃ ក្នុងខ្លះនាវដៃវេ ។ តួក
សត្វ ជាបញ្ចកេតារា ។ បេ ។ តួកសត្វ ជាតាមាវចរា ។ តួកសត្វ
ជាបញ្ចកេតារា ខឹងជាអរូបាវចរា ។ បេ ។ ជាតាមាវចរា ។

[៥៦០] ប្រាយគនៈ របស់សត្វណា ខឹងលេងរវៃ ក្នុងវិណា
មនាយគនៈ របស់សត្វនោះ ខឹងលេងរវៃ ក្នុងខ្លះនាវដៃវេ ។ តួក
អសញ្ញាសត្វ ។ បេ ។ តួកសត្វ ជាបញ្ចកេតារា ។ តួកអរូបាវចរា
។ បេ ។ តួកសត្វ ជាបញ្ចកេតារា ។ តួកអរូបាវចរា ។ បេ ។ តួក
សត្វ ជាបញ្ចកេតារា ខឹងតួកអសញ្ញាសត្វ ។

[៥៦១] មនាយគនៈ របស់សត្វណា ខឹងលេងរវៃ ក្នុងវិ-
ណា ធម្មាយគនៈ របស់សត្វនោះ ខឹងលេងរវៃ ក្នុងខ្លះនាវដៃវេ ។
នៃ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយគនៈ របស់សត្វណា ខឹងលេងរវៃ
ក្នុងវិណា មនាយគនៈ របស់សត្វនោះ ខឹងលេងរវៃ ក្នុងខ្លះនាវដៃវេ
។ តួកអសញ្ញាសត្វ ។ បេ ។ តួកសត្វ ជាបញ្ចកេតារា ខឹងជា
បញ្ចកេតារា ធម្មាយគនៈ របស់សត្វនោះ ខឹងលេងរវៃ មនា-
យគនៈ ខឹងលេងរវៃ ក្នុងខ្លះនាវ ។ បុត្តា ជាអនាគត ក្នុងពាក្យថា
របស់សត្វណា ក្នុងវិណា ក្នុងឧប្បាទកំ វិសេយបណ្ឌិតឱវុជ្ឈិស្សតិយ
យ៉ាងណា ក្នុងខ្លះនាវ កំបណ្ឌិត តប្បឱវុជ្ឈិស្សតិ យ៉ាងនោះដែរ ។

[៥៦២] យស្ស ចត្តាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ
 តស្ស សោតាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។ អាមត្តា ។
 យស្ស វា បទ សោតាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស
 ចត្តាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។ អាមត្តា ។

[៥៦៣] យស្ស ចត្តាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ
 តស្ស យាធាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។ អាមត្តា ។
 យស្ស វា បទ យាធាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស
 ចត្តាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។ បច្ឆិមភវិកានំ
 រូបាវចរំ ឧបបជ្ជន្តានំ យេ ច រូបាវចរំ ឧបបជ្ជិត្វា
 បរិវិញ្ញាយិស្សន្តិ តេសំ ចរន្តានំ តេសំ យាធាយតនំ
 ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ នោ ច តេសំ ចត្តាយតនំ ន ធិ-
 រុជ្ឈិស្សតិ បញ្ចកេតារា បរិវិញ្ញានំ អរូបេ បច្ឆិម-
 ភវិកានំ យេ ច អរូបំ ឧបបជ្ជិត្វា បរិវិញ្ញាយិស្សន្តិ
 តេសំ ចរន្តានំ តេសំ យាធាយតនំ ពង្ស ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ
 ចត្តាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។

[៥៦៤] យស្ស ចត្តាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ
 តស្ស រូបាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។ អាមត្តា ។
 យស្ស វា បទ រូបាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស
 ចត្តាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។ អាមត្តា ។

[៥៦២] ចត្តាយតនៈ របស់សត្វណា ខឹងមិនលក់ទៅ គោ-
 តាយតនៈ របស់សត្វនោះ ខឹងមិនលក់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា ខឹងមិនលក់ទៅ ចត្តា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ ខឹងមិនលក់ទៅដែរឬ ។ អើ ។

[៥៦៣] ចត្តាយតនៈ របស់សត្វណា ខឹងមិនលក់ទៅ យាធា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ ខឹងមិនលក់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត យាធាយតនៈ របស់សត្វណា ខឹងមិនលក់ទៅ ចត្តាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ ខឹងមិនលក់ទៅដែរឬ ។ បណ្តាភូតសត្វ ដែលរើកក្កដ
 បច្ឆិមភព កាលចូលទៅ កាន់ប្រាសាទ ភូតសត្វណា ចូលទៅ កាន់
 ប្រាសាទពាយ័យ ខឹងបរិវិញ្ញាន សត្វខ្លាំងនោះ កាលចូល យាធា-
 យតនៈ របស់សត្វខ្លាំងនោះ ខឹងមិនលក់ទៅ កែចត្តាយតនៈ របស់
 សត្វខ្លាំងនោះ មិនមែនជាខឹងមិនលក់ទៅទេ បណ្តាភូតសត្វ កាល
 បរិវិញ្ញាន ក្នុងបញ្ចកេតារា ខឹងភូតសត្វ ដែលរើកក្កដបច្ឆិមភព ក្នុង
 អរូបភព ភូតសត្វណា ចូលទៅ កាន់អរូបភពពាយ័យ ខឹងបរិវិញ្ញាន
 សត្វខ្លាំងនោះ កាលចូល យាធាយតនៈ របស់សត្វខ្លាំងនោះ ខឹងមិន
 លក់ទៅផង ចត្តាយតនៈ ខឹងមិនលក់ទៅផង ។

[៥៦៤] ចត្តាយតនៈ របស់សត្វណា ខឹងមិនលក់ទៅ រូបា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ ខឹងមិនលក់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា ខឹងមិនលក់ទៅ ចត្តាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ ខឹងមិនលក់ទៅដែរឬ ។ អើ ។

[៥៦៥] យស្ស ចក្ខាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ
 តស្ស មនាយតនំ ។ បេ ។ ធម្មាយតនំ ន និរុដ្ឋិ-
 ស្សតិ ។ បច្ឆិមភវិកានំ អរូបំ ឧបបដ្ឋន្តានំ យេ
 ច អរូបំ ឧបបដ្ឋិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ចរុត្តានំ
 តេសំ ចក្ខាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ដោ ច តេសំ
 ធម្មាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ ចក្ខា-
 យតនញ្ច ន និរុដ្ឋិស្សតិ ធម្មាយតនញ្ច ន និរុដ្ឋិ-
 ស្សតិ ។ យស្ស វា បទ ធម្មាយតនំ ន និរុដ្ឋិ-
 ស្សតិ តស្ស ចក្ខាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ។
 អាមត្តា ។

[៥៦៦] យស្ស យានាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ
 តស្ស រូចាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ។ បច្ឆិមភវិ-
 កានំ រូចាវចរំ ឧបបដ្ឋន្តានំ យេ ច រូចាវចរំ ឧ-
 បបដ្ឋិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ចរុត្តានំ តេសំ
 យានាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ដោ ច តេសំ រូចា-
 យតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ បញ្ចវេការេ បរិនិព្វន្តានំ
 អរូបេ បច្ឆិមភវិកានំ យេ ច អរូបំ ឧបបដ្ឋិត្វា

[៥៦៧] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា ខឹងមិនលេចវេវដៃ
 យតនៈ ។ បេ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ ខឹងមិនលេចវេវដៃ
 ច ។ បណ្តាភ្នកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅ កាន់
 អរូបភព ភ្នកសត្វណា ចូលទៅ កាន់អរូបភពហើយ ខឹងបរិនិព្វាន
 សត្វទាំងនោះ កាលច្បុក ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ខឹងមិន
 លេចវេវ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាខឹងមិនលេច
 វេវទេ ភ្នកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 ខឹងមិនលេចវេវផង ធម្មាយតនៈ ខឹងមិនលេចវេវផង ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា ខឹងមិនលេចវេវទេ ចក្ខាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ ខឹងមិនលេចវេវដៃចូ ។ អើ ។

[៥៦៨] យានាយតនៈ របស់សត្វណា ខឹងមិនលេចវេវ រូចា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ ខឹងមិនលេចវេវដៃចូ ។ បណ្តាភ្នកសត្វ
 ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅ កាន់រូចាវចរភព ភ្នកសត្វណា
 ចូលទៅ កាន់រូចាវចរភពហើយ ខឹងបរិនិព្វាន សត្វទាំងនោះ កាល
 ច្បុក យានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ខឹងមិនលេចវេវ តែរូចា-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាខឹងមិនលេចវេវទេ បណ្តាភ្នក
 សត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការេភព ខឹងភ្នកសត្វ ដែលកើតក្នុង
 បច្ច័មភព ក្នុងអរូបភព ភ្នកសត្វណា ចូលទៅ កាន់អរូបភពហើយ

បរិច្ចាគយស្សន្តំ តេសំ ចរុញ្ញានំ តេសំ ឃានាយ-
 តទព្វំ ឧ ឱរុជ្ឈិស្សតិ រូបាយតទព្វំ ឧ ឱរុជ្ឈិ-
 ស្សតិ ។ យស្ស វា បទ រូបាយតទំ ឧ ឱរុជ្ឈិ-
 ស្សតិ តស្ស ឃានាយតទំ ឧ ឱរុជ្ឈិស្សតិ ។
 អាមត្តា ។

(៥៦៧) យស្ស ឃានាយតទំ ឧ ឱរុជ្ឈិស្សតិ
 តស្ស មនាយតទំ ។ បេ ។ ធម្មាយតទំ ឧ ឱរុជ្ឈិ-
 ស្សតិ ។ បច្ឆិមកវិកានំ រូបាវចរំ អរូបាវចរំ ឧប-
 បដ្ឋន្តានំ យេ ច រូបាវចរំ អរូបាវចរំ ឧបបដ្ឋិត្តា
 បរិច្ចាគយស្សន្តំ តេសំ ចរុញ្ញានំ តេសំ ឃានាយតទំ
 ឧ ឱរុជ្ឈិស្សតិ យោ ច តេសំ ធម្មាយតទំ ឧ ឱរុជ្ឈិ-
 ស្សតិ បរិច្ចត្តានំ តេសំ ឃានាយតទព្វំ ឧ ឱរុជ្ឈិ-
 ស្សតិ ធម្មាយតទព្វំ ឧ ឱរុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វា
 បទ ធម្មាយតទំ ឧ ឱរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស ឃានាយតទំ
 ឧ ឱរុជ្ឈិស្សតិ ។ អាមត្តា ។

នឹងបរិច្ចាគ សក្ខុភាំងនោះ កាលច្បុក ឃានាយតទៈ របស់សក្ខុភាំង
 នោះ នឹងមិនលក់ទៅផង រូបាយតទៈ នឹងមិនលក់ទៅផង ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត រូបាយតទៈ របស់សក្ខុណា នឹងមិនលក់ទៅ ឃានាយ-
 តទៈ របស់សក្ខុនោះ នឹងមិនលក់ទៅដែរ ។ តើ ។

(៥៦៧) ឃានាយតទៈ របស់សក្ខុណា នឹងមិនលក់ទៅ មនា-
 យតទៈ ។ បេ ។ ធម្មាយតទៈ របស់សក្ខុនោះ នឹងមិនលក់ទៅដែរ
 ។ បណ្តាភ្នកសក្ខុ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមកវា កាលចូលទៅ កាន់
 រូបាវចរកត នឹងកាន់អរូបាវចរកត ក្លាសក្ខុណា ចូលទៅ កាន់រូបាវចរ-
 កត នឹងកាន់អរូបាវចរកតហើយ នឹងបរិច្ចាគ សក្ខុភាំងនោះ កាល
 ច្បុក ឃានាយតទៈ របស់សក្ខុភាំងនោះ នឹងមិនលក់ទៅ ក្នុងធម្មា-
 តទៈ របស់សក្ខុភាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនលក់ទៅទេ ពួកសក្ខុ កាល
 បរិច្ចាគ ឃានាយតទៈ របស់សក្ខុភាំងនោះ នឹងមិនលក់ទៅផង
 ធម្មាយតទៈ នឹងមិនលក់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតទៈ
 របស់សក្ខុណា នឹងមិនលក់ទៅ ឃានាយតទៈ របស់សក្ខុនោះ នឹង
 មិនលក់ទៅដែរ ។ តើ ។

[៥៦៨] យស្ស ទ្វាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស
 មនាយតនំ ។ បេ ។ ធម្មាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។
 បច្ឆិមភវិកានំ អរូបំ ឧបបជ្ឈន្តានំ យេ ច អរូបំ
 ឧបបជ្ឈត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ វេទ្តានំ តេសំ
 ទ្វាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ នោ ច តេសំ ធម្មាយតនំ
 ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ ទ្វាយតនព្វ ន
 ធិរុជ្ឈិស្សតិ ធម្មាយតនព្វ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស
 ភំ បទ ធម្មាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស ទ្វាយ
 យតនំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។ អាមត្តា ។

[៥៦៩] យស្ស មនាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ
 តស្ស ធម្មាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។ អាមត្តា ។
 យស្ស ភំ បទ ធម្មាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស
 មនាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។ អាមត្តា ។

[៥៧០] យត្ថ ចត្តាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។ បេ ។

[៥៦៨] ទ្វាយតនៈ របស់សត្វណា ខឹងមិនលក់ទៅ មនា-
 យតនៈ ។ បេ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ ខឹងមិនលក់ទៅដែរ
 ឬ ។ បណ្តាត្ថកលក្ខ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភវិកា កាលចូលទៅ កាន់
 អរូបភវិកា ត្ថកសត្វណា ចូលទៅ កាន់តម្រកពេលយប់ ខឹងបរិនិព្វាន
 សត្វខឹងនោះ កាលច្បាត ទ្វាយតនៈ របស់សត្វខឹងនោះ ខឹងមិន
 លក់ទៅ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វខឹងនោះ មិនមែនជាខឹងមិនលក់
 ទៅទេ ត្ថកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ទ្វាយតនៈ របស់សត្វខឹងនោះ ខឹង
 មិនលក់ទៅផង ធម្មាយតនៈ ខឹងមិនលក់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា ខឹងមិនលក់ទៅ ទ្វាយតនៈ របស់សត្វ
 នោះ ខឹងមិនលក់ទៅដែរឬ ។ ភេ ។

[៥៦៩] មនាយតនៈ របស់សត្វណា ខឹងមិនលក់ទៅ ធម្មា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ ខឹងមិនលក់ទៅដែរឬ ។ ភេ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា ខឹងមិនលក់ទៅ មនាយ-
 តនៈ របស់សត្វនោះ ខឹងមិនលក់ទៅដែរឬ ។ ភេ ។

[៥៧០] ចត្តាយតនៈ ខឹងមិនលក់ទៅ ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[៥៧៤] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតទំ ន ធិរុជ្ឈិ-
 ស្សតិ តស្ស តត្ថ សោតាយតទំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។
 អាមត្តា ។ យស្ស វា បទ យត្ថ សោតាយតទំ ន
 ធិរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតទំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។
 អាមត្តា ។

[៥៧៥] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតទំ ន ធិ-
 រុជ្ឈិស្សតិ តស្ស តត្ថ យាតាយតទំ ន ធិរុជ្ឈិស្ស-
 តិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស វា បទ យត្ថ យា-
 តាយតទំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតទំ
 ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។ រូទាវចរទំ តេសំ តត្ថ យា-
 តាយតទំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ ហេ ម តេសំ តត្ថ ចក្ខា-
 យតទំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ បញ្ចវេកាយ បរិធិត្តាទំ
 អសញ្ញាសត្តាទំ អរូទាទំ តេសំ តត្ថ យាតាយតទំ
 ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ ចក្ខាយតទំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។

[៥៧៦] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតទំ ន ធិរុជ្ឈិ-
 ស្សតិ តស្ស តត្ថ រូទាយតទំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។

[៥៧៧] ចក្ខាយតទំ របស់សត្វណា ទំនិមិទលេតំវេ ក្នុងវិ-
 ណា សោតាយតទំ របស់សត្វនោះ ទំនិមិទលេតំវេ ក្នុងវិទានវេវរុ-
 ច្ច ។ ភី ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតទំ របស់សត្វណា
 ទំនិមិទលេតំវេ ក្នុងវិណា ចក្ខាយតទំ របស់សត្វនោះ ទំនិមិទលេតំ-
 វេ ក្នុងវិទានវេវរុ ។ ភី ។

[៥៧៨] ចក្ខាយតទំ របស់សត្វណា ទំនិមិទលេតំវេ ក្នុង-
 វិណា យាតាយតទំ របស់សត្វនោះ ទំនិមិទលេតំវេ ក្នុងវិទានវេវរុ-
 ច្ច ។ ភី ។ មួយយ៉ាងទៀត យាតាយតទំ របស់សត្វណា ទំនិ-
 មិទលេតំវេ ក្នុងវិណា ចក្ខាយតទំ របស់សត្វនោះ ទំនិមិទលេតំ-
 វេ ក្នុងវិទានវេវរុ ។ យាតាយតទំ របស់សត្វសត្វ ធិរុជ្ឈិស្សតិ
 ទំនិមិទលេតំវេ ក្នុងវិទានវេវរុ កែចក្ខាយតទំ របស់សត្វនោះ ទំនិ-
 មិទលេតំវេ ក្នុងវិទានវេវរុ យាតាយតទំ របស់សត្វសត្វ
 តាលវិទិត្តាទំ ក្នុងបញ្ចវេកាយ របស់សត្វសត្វសត្វ ទំនិមិទលេតំវេ
 ក្នុងប្រាជ្ញានា ទំនិមិទលេតំវេ ចក្ខាយតទំ ទំនិមិទលេតំវេ ក្នុង-
 វិទានវេវរុ ។

[៥៧៩] ចក្ខាយតទំ របស់សត្វណា ទំនិមិទលេតំវេ ក្នុងវិ-
 ណា ប្រាយតទំ របស់សត្វនោះ ទំនិមិទលេតំវេ ក្នុងវិទានវេវរុ ។

អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិ-
 ស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិ-
 ស្សតិ បញ្ចវេកាវេ បរិធិត្ថន្តានំ អរូបានំ តេសំ តត្ថ
 ចក្ខាយតនព្វ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ រូបាយតនព្វ ន ធិរុ-
 ជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ រូបាយតនំ ន
 ធិរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិស្ស-
 តីតិ ។ អាមត្តា ។

[៥៧៤] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ ន ធិរុ-
 ជ្ឈិស្សតិ តស្ស តត្ថ មនាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតីតិ ។
 អរូបានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ
 នោ ច តេសំ តត្ថ មនាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ
 បរិធិត្ថន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយ-
 តនព្វ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ មនាយតនព្វ ន ធិរុជ្ឈិ-
 ស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ មនាយតនំ ន ធិ-
 រុជ្ឈិស្សតិ តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិស្ស-
 តីតិ ។ អាមត្តា ។

ចក្ខាយតនៈ របស់តួអសញ្ញាសត្វៈនោះ ខឹងមិនលក់ទេ ក្នុងទីនោះ វៃ
 រូបាយតនៈ របស់សត្វបំណុលនោះ មិនមែនជាខឹងមិនលក់ទេ ក្នុងទីនោះ
 ទេ ចក្ខាយតនៈ របស់តួកសត្វ កាលបរិច្ឆេទ ក្នុងបញ្ចវេកាវេកា
 ខឹងរបស់តួអប្បប្រាហ្មនោះ ខឹងមិនលក់ទេ រូបាយតនៈ ខឹងមិន
 លក់ទេ ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វ
 ណា ខឹងមិនលក់ទេ ក្នុងទីណា ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ ខឹង
 មិនលក់ទេ ក្នុងទីនោះដែរ ។ អើ ។

[៥៧៥] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា ខឹងមិនលក់ទេ ក្នុង
 ទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ ខឹងមិនលក់ទេ ក្នុងទីនោះដែរ
 ទេ ។ ចក្ខាយតនៈ របស់តួអប្បប្រាហ្មនោះ ខឹងមិនលក់ទេ ក្នុងទី
 នោះ វៃមនាយតនៈ របស់សត្វបំណុលនោះ មិនមែនជាខឹងមិនលក់ទេ
 ក្នុងទីនោះទេ ចក្ខាយតនៈ របស់តួកសត្វ កាលបរិច្ឆេទ ខឹងរបស់តួ
 អសញ្ញាសត្វៈនោះ ខឹងមិនលក់ទេ មនាយតនៈ ខឹងមិនលក់ទេ ក្នុង
 ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា ខឹងមិន
 លក់ទេ ក្នុងទីណា ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ ខឹងមិនលក់ទេ
 ក្នុងទីនោះដែរ ។ អើ ។

[៥៧៥] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ ន ឱរុជ្ឈិ-
 ស្សតិ តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ ន ឱរុជ្ឈិស្សតិ ។
 អសញ្ញសត្តានំ អរូបានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ន
 ឱរុជ្ឈិស្សតិ លោ ច តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ ន
 ឱរុជ្ឈិស្សតិ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនព្វ
 ន ឱរុជ្ឈិស្សតិ ធម្មាយតនព្វ ន ឱរុជ្ឈិស្សតិ ។
 យស្ស វា បទ យត្ថ ធម្មាយតនំ ន ឱរុជ្ឈិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ ន ឱរុជ្ឈិស្សតិ ។ អា-
 មត្តា ។

[៥៧៦] យស្ស យត្ថ ឃាតាយតនំ ន ឱរុជ្ឈិ-
 ស្សតិ តស្ស តត្ថ រូបាយតនំ ន ឱរុជ្ឈិស្សតិ ។
 រូបាវចរានំ តេសំ តត្ថ ឃាតាយតនំ ន ឱរុជ្ឈិ-
 ស្សតិ លោ ច តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ ន ឱរុជ្ឈិ-
 ស្សតិ បញ្ចកោសារេ បរិនិព្វន្តានំ អរូបានំ តេសំ
 តត្ថ ឃាតាយតនព្វ ន ឱរុជ្ឈិស្សតិ រូបាយតនព្វ
 ន ឱរុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វា បទ យត្ថ រូបាយតនំ
 ន ឱរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស តត្ថ ឃាតាយតនំ ន
 ឱរុជ្ឈិស្សតិ ។ អាមត្តា ។

[៥៧៥] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនលេក់ទៅ ក្នុង
 ទីណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនលេក់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរ
 ឬ ។ ចក្ខាយតនៈ របស់តួកសត្វ និងរបស់តួកអរូបត្រញ្ញនោះ
 នឹងមិនលេក់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែន
 ជាទីនឹងមិនលេក់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ តួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ចក្ខាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនលេក់ទៅឯធម្មាយតនៈ នឹងមិនលេក់ទៅ
 ឯធម្មាយតនៈ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា
 នឹងមិនលេក់ទៅ ក្នុងទីណា ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិន
 លេក់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[៥៧៦] ឃាតាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនលេក់ទៅ ក្នុង
 ទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនលេក់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរ
 ឬ ។ ឃាតាយតនៈ របស់តួកសត្វ ជាប្រាវចរនោះ នឹងមិនលេក់
 ទៅ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាទីនឹងមិន
 លេក់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ឃាតាយតនៈ របស់តួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន
 ក្នុងបញ្ចកោសារេ នឹងរបស់តួកអរូបត្រញ្ញនោះ នឹងមិនលេក់ទៅឯ
 រូបាយតនៈ នឹងមិនលេក់ទៅឯធម្មាយតនៈ ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបា-
 យតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនលេក់ទៅ ក្នុងទីណា ឃាតាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ នឹងមិនលេក់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

(៥៧៧) យស្ស យត្ថ ហោ ឆាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិ-
 ស្សតិ តស្ស តត្ថ មឆាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។
 អរុចារិចរាធំ អរុចារិចរាធំ តេសំ តត្ថ ហោ ឆាយតនំ ន
 ធិរុជ្ឈិស្សតិ ឆោ ច តេសំ តត្ថ មឆាយតនំ ន ធិ-
 រុជ្ឈិស្សតិ បរិចិញ្ចត្តាធំ អសញ្ញាសត្តាធំ តេសំ តត្ថ
 ហោ ឆាយតនព្វ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ មឆាយតនព្វ ន
 ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វា មន យត្ថ មឆាយតនំ
 ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស តត្ថ ហោ ឆាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិ-
 ស្សតិ ។ អាមត្តា ។

(៥៧៨) យស្ស យត្ថ ហោ ឆាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិ-
 ស្សតិ តស្ស តត្ថ ឆម្មាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។
 អរុចារិចរាធំ អរុចារិចរាធំ តេសំ តត្ថ ហោ ឆាយ-
 តនំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ ឆោ ច តេសំ តត្ថ ឆម្មាយ-
 តនំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ បរិចិញ្ចត្តាធំ តេសំ តត្ថ ហោ ឆា-
 យតនព្វ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ ឆម្មាយតនព្វ ន ធិរុជ្ឈិ-
 ស្សតិ ។ យស្ស វា មន យត្ថ ឆម្មាយតនំ ន
 ធិរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស តត្ថ ហោ ឆាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិ-
 ស្សតិ ។ អាមត្តា ។

(៥៧៩) ហោ ឆាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនលេចទៅ ក្នុង
 ទីណា ឬ ឆាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនលេចទៅ ក្នុងទីនោះដែរ
 ឬ ។ ហោ ឆាយតនៈ របស់តួកសត្វ ជាប្រាថ្នាចរៈ និងជាអប្រាថ្នាចរៈ
 នោះ វាជាប្រយោជន៍ ក្នុងទីនោះ តែឆាយតនៈ របស់សត្វភ័ន្ត
 នោះ វាជាប្រយោជន៍មិនលេចទៅ ក្នុងទីនោះទេ ហោ ឆាយតនៈ របស់
 តួកសត្វ ពេលបរិចិញ្ចាម នឹងរបស់តួកអសញ្ញាសត្វនោះ នឹងមិនលេច
 ទៅផង ឆាយតនៈ នឹងមិនលេចទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត ឆាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនលេចទៅ ក្នុងទីណា ហោ ឆា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនលេចទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មើ ។

(៥៨០) ហោ ឆាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនលេចទៅ ក្នុង
 ទីណា ឆម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនលេចទៅ ក្នុងទីនោះដែរ
 ឬ ។ ហោ ឆាយតនៈ របស់តួកសត្វ ជាប្រាថ្នាចរៈ និងជាអប្រាថ្នាចរៈនោះ
 នឹងមិនលេចទៅ ក្នុងទីនោះ តែឆម្មាយតនៈ របស់សត្វភ័ន្តនោះ មិន
 មែនជាប្រយោជន៍មិនលេចទៅ ក្នុងទីនោះទេ តួកសត្វ ពេលបរិចិញ្ចាម ហោ ឆា-
 យតនៈ របស់សត្វភ័ន្តនោះ នឹងមិនលេចទៅផង ឆម្មាយតនៈ នឹងមិន
 លេចទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ឆម្មាយតនៈ របស់សត្វ
 ណា នឹងមិនលេចទៅ ក្នុងទីណា ហោ ឆាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹង
 មិនលេចទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មើ ។

[៥៧៧] យស្ស យត្ថ រូបាយតធំ ន ធិរុជ្ឈិ-
 ស្សតិ តស្ស តត្ថ មនាយតធំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។
 អរូបាធំ តេសំ តត្ថ រូបាយតធំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។
 លោ ច តេសំ តត្ថ មនាយតធំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ បរិ-
 ធិត្ថត្ថាធំ តេសំ តត្ថ រូបាយតធំ ធិរុជ្ឈិស្សតិ
 មនាយតធំ ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វំ បន យត្ថ
 មនាយតធំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស តត្ថ រូបាយតធំ
 ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។ អសញ្ញសត្ថាធំ តេសំ តត្ថ មនា-
 យតធំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ លោ ច តេសំ តត្ថ រូបាយតធំ
 ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ បរិធិត្ថត្ថាធំ តេសំ តត្ថ មនាយតធំ ធិរុជ្ឈិស្សតិ
 ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ រូបាយតធំ ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។

[៥៧៨] យស្ស យត្ថ រូបាយតធំ ន ធិរុជ្ឈិ-
 ស្សតិ តស្ស តត្ថ ធម្មាយតធំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។

[៥៧៩] រូបាយតធំ របស់សត្វណា នឹងមិនលេចទៅ ក្នុងទី
 ណា មនាយតធំ របស់សត្វនោះ នឹងមិនលេចទៅ ក្នុងទីនោះទេ
 ឬ ។ រូបាយតធំ របស់ត្រកូលសត្វនោះ នឹងមិនលេចទៅ ក្នុងទី
 នោះ កែមនាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាទីនឹងមិនលេចទៅ
 ក្នុងទីនោះទេ ត្រកូលសត្វ កាលបរិច្ឆេទ រូបាយតធំ របស់សត្វទាំង
 នោះ នឹងមិនលេចទៅផង មនាយតធំ នឹងមិនលេចទៅផង ក្នុងទី
 នោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតធំ របស់សត្វណា នឹងមិនលេច
 ទៅ ក្នុងទីណា រូបាយតធំ របស់សត្វនោះ នឹងមិនលេចទៅ ក្នុងទី
 នោះទេ ។ មនាយតធំ របស់ត្រកូលសត្វនោះ នឹងមិនលេច
 ទៅ ក្នុងទីនោះ កែរូបាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាទី
 មិនលេចទៅ ក្នុងទីនោះទេ ត្រកូលសត្វ កាលបរិច្ឆេទ មនាយតធំ
 របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនលេចទៅផង រូបាយតធំ នឹងមិនលេច
 ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[៥៨០] រូបាយតធំ របស់សត្វណា នឹងមិនលេចទៅ ក្នុងទី
 ណា មនាយតធំ របស់សត្វនោះ នឹងមិនលេចទៅ ក្នុងទីនោះទេ ឬ ។

អរូបាចំ តេសំ តត្ថ រូបាយតចំ ន ឱវុជ្ជិស្សតិ លោ
ច តេសំ តត្ថ ធម្មាយតចំ ន ឱវុជ្ជិស្សតិ ចរិ-
ធិត្ថន្តាចំ តេសំ តត្ថ រូបាយតទព្វ ន ឱវុជ្ជិស្សតិ
ធម្មាយតទព្វ ន ឱវុជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បទ
យត្ថ ធម្មាយតចំ ន ឱវុជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ រូបា-
យតចំ ន ឱវុជ្ជិស្សតិ ។ អាមត្តា ។

(៥៨០) យស្ស យត្ថ មនាយតចំ ន ឱវុជ្ជិ-
ស្សតិ តស្ស តត្ថ ធម្មាយតចំ ន ឱវុជ្ជិស្សតិ ។
អសញ្ញសត្តាចំ តេសំ តត្ថ មនាយតចំ ន ឱវុជ្ជិ-
ស្សតិ លោ ច តេសំ តត្ថ ធម្មាយតចំ ន ឱវុជ្ជិ-
ស្សតិ ចរិធិត្ថន្តាចំ តេសំ តត្ថ មនាយតទព្វ ន
ឱវុជ្ជិស្សតិ ធម្មាយតទព្វ ន ឱវុជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស
វា បទ យត្ថ ធម្មាយតចំ ន ឱវុជ្ជិស្សតិ តស្ស
តត្ថ មនាយតចំ ន ឱវុជ្ជិស្សតិ ។ អាមត្តា ។

ប្រាយតនៈ លេសំត្ថកអរូបាព្វានោះ ខឹងមិនលេត់ទៅ ក្នុងទីនោះ
តែធម្មាយតនៈ លេសំសត្វតាំងនោះ មិនមែនជាខឹងមិនលេត់ទៅ ក្នុង
ទីនោះទេ ត្រូវសត្វ កាលបរិច្ឆេទ ប្រាយតនៈ លេសំសត្វតាំងនោះ
ខឹងមិនលេត់ទៅផង ធម្មាយតនៈ ខឹងមិនលេត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។
មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ លេសំសត្វណា ខឹងមិនលេត់ទៅ ក្នុង
ទីណា ប្រាយតនៈ លេសំសត្វនោះ ខឹងមិនលេត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ
ឬ ។ អើ ។

(៥៨១) មនាយតនៈ លេសំសត្វណា ខឹងមិនលេត់ទៅ ក្នុង
ទីណា ធម្មាយតនៈ លេសំសត្វនោះ ខឹងមិនលេត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ
ឬ ។ មនាយតនៈ លេសំត្ថកអសញ្ញសត្វនោះ ខឹងមិនលេត់ទៅ ក្នុង
ទីនោះ តែធម្មាយតនៈ លេសំសត្វតាំងនោះ មិនមែនជាខឹងមិនលេត់
ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ត្រូវសត្វ កាលបរិច្ឆេទ មនាយតនៈ លេសំ
សត្វតាំងនោះ ខឹងមិនលេត់ទៅផង ធម្មាយតនៈ ខឹងមិនលេត់ទៅផង
ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ លេសំសត្វណា ខឹងមិន
លេត់ទៅ ក្នុងទីណា មនាយតនៈ លេសំសត្វនោះ ខឹងមិនលេត់ទៅ
ក្នុងទីនោះទេ ឬ អើ ។

[៥៥២] យស្ស ចក្ខាយតនំ ធិរុជ្ឈិតំ ភស្ស
 សោតាយតនំ ធិរុជ្ឈិតាតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស
 វា បទ សោតាយតនំ ធិរុជ្ឈិតុ ភស្ស ចក្ខាយតនំ
 ធិរុជ្ឈិតិ ។ សទ្ធរូសំ ឧបបជ្ជន្តានំ អចក្កកានំ ច-
 វន្តានំ ភេសំ សោតាយតនំ ធិរុជ្ឈិតុ លោ ច ភេសំ
 ចក្ខាយតនំ ធិរុជ្ឈិតិ សចក្កកានំ ចវន្តានំ ភេសំ
 សោតាយតនញ្ច ធិរុជ្ឈិតុ ចក្ខាយតនញ្ច ធិរុជ្ឈិតិ ។

[៥៥៣] យស្ស ចក្ខាយតនំ ធិរុជ្ឈិតំ ភស្ស
 យាយតនំ ។ បេ ។ រុទាយតនំ មនាយតនំ ធម្មា-
 យតនំ ធិរុជ្ឈិតាតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស វា បទ ធម្មា-
 យតនំ ធិរុជ្ឈិតុ ភស្ស ចក្ខាយតនំ ធិរុជ្ឈិតិ ។
 សទ្ធរូសំ ឧបបជ្ជន្តានំ អចក្កកានំ ចវន្តានំ ភេសំ
 ធម្មាយតនំ ធិរុជ្ឈិតុ លោ ច ភេសំ ធិរុជ្ឈិតិ សចក្ក-
 កានំ ចវន្តានំ ភេសំ ធម្មាយតនញ្ច ធិរុជ្ឈិតុ ចក្ខា-
 យតនញ្ច ធិរុជ្ឈិតិ ។

[៥៥២] យស្ស ចក្ខាយតនំ ធិរុជ្ឈិតំ ភស្ស
 ភនៈ យសំសត្វនាមៈ លេតំហើយវៃវេយ្យ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 សោតាយតនៈ យសំសត្វនាមៈ លេតំហើយ ចក្ខាយតនៈ យសំសត្វនាមៈ
 លេតំហើយវៃវេយ្យ ។ តួសត្វជាដំណើរ ដែលមិនមានចក្ក កាលបរិច្ឆេទសិទ្ធិ
 កាលច្បុក សោតាយតនៈ យសំសត្វនាមៈ លេតំហើយ កែចក្ខាយ-
 តនៈ យសំសត្វនាមៈ មិនលេតំហើយ តួសត្វ ដែលប្រកប
 ដោយចក្ក កាលច្បុក សោតាយតនៈ យសំសត្វនាមៈ លេតំ
 ហើយផង ចក្ខាយតនៈ លេតំហើយផង ។

[៥៥៣] ចក្ខាយតនៈ យសំសត្វនាមៈ លេតំហើយ យាយ-
 យតនៈ ។ បេ ។ រុទាយតនៈ មនាយតនៈ ធម្មាយតនៈ យសំសត្វ
 នាមៈ លេតំហើយវៃវេយ្យ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ
 យសំសត្វនាមៈ លេតំហើយ ចក្ខាយតនៈ យសំសត្វនាមៈ លេតំហើយ
 វៃវេយ្យ ។ តួសត្វជាដំណើរ ដែលមិនមានចក្ក កាលបរិច្ឆេទសិទ្ធិ
 កាលច្បុក ធម្មាយតនៈ យសំសត្វនាមៈ លេតំហើយ កែចក្ខា-
 យតនៈ យសំសត្វនាមៈ មិនលេតំហើយ តួសត្វ ដែលប្រកប
 ដោយចក្ក កាលច្បុក ធម្មាយតនៈ យសំសត្វនាមៈ លេតំហើយ
 ផង ចក្ខាយតនៈ លេតំហើយផង ។

[៥៨៦] យស្ស មនាយកនំ ឱវុជ្ជតិ វស្ស ធម្មាយកនំ ឱវុជ្ជតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស វា មនធម្មាយកនំ ឱវុជ្ជតិ វស្ស មនាយកនំ ឱវុជ្ជតិ ។ សព្វេសំ ឧបបជ្ជន្តានំ អចិត្តកានំ ចវន្តានំ តេសំ ធម្មាយកនំ ឱវុជ្ជតិ យោ ច តេសំ មនាយកនំ ឱវុជ្ជតិ សចិត្តកានំ ចវន្តានំ តេសំ ធម្មាយកនំ ឱវុជ្ជតិ មនាយកនំ ឱវុជ្ជតិ ។

[៥៨៧] យត្ថ ចត្តាយកនំ ឱវុជ្ជតិ ។ បេ ។

[៥៨៨] យស្ស យត្ថ ចត្តាយកនំ ឱវុជ្ជតិ វស្ស តត្ថ សោតាយកនំ ឱវុជ្ជតិ ។ សុទ្ធាវាសេ បរិជំពូន្តានំ តេសំ តត្ថ ចត្តាយកនំ ឱវុជ្ជតិ យោ ច តេសំ តត្ថ សោតាយកនំ ឱវុជ្ជតិ វស្ស វសំ សចិត្តកានំ ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ ចត្តាយកនំ ឱវុជ្ជតិ សោតាយកនំ ឱវុជ្ជតិ ។ យស្ស វា មន យត្ថ សោតាយកនំ ឱវុជ្ជតិ វស្ស តត្ថ ចត្តាយកនំ ឱវុជ្ជតិ ។ បញ្ចវេកាវឧបបជ្ជន្តានំ អចិត្តកានំ កាមាវចរា ចវន្តានំ

[៥៨៦] មនាយកនំ របស់សត្វណា លេត់ទៅ ធម្មាយកនំ របស់សត្វនោះ លេត់ហើយដែរឬ ។ តើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយកនំ របស់សត្វណា លេត់ហើយ មនាយកនំ របស់សត្វនោះ លេត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្បុក ធម្មាយកនំ របស់សត្វទាំងនោះ លេត់ហើយ តែមនាយកនំ របស់សត្វទាំងនោះ មិនលេត់ទៅទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចិត្ត កាលច្បុក ធម្មាយកនំ របស់សត្វទាំងនោះ លេត់ហើយផង មនាយកនំ លេត់ទៅផង ។

[៥៨៧] ចត្តាយកនំ លេត់ទៅ ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[៥៨៨] ចត្តាយកនំ របស់សត្វណា លេត់ទៅ ក្នុងទីណា សោតាយកនំ របស់សត្វនោះ លេត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិច្ចាច ក្នុងសុទ្ធាវាសេ ចត្តាយកនំ របស់សត្វទាំងនោះ លេត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែសោតាយកនំ របស់សត្វទាំងនោះ មិនលេត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វប្រាសាទ ដែលប្រកបដោយចិត្ត កាលច្បុក ចត្តាយកនំ របស់សត្វទាំងនោះ លេត់ទៅផង សោតាយកនំ លេត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយកនំ របស់សត្វណា លេត់ហើយ ក្នុងទីណា ចត្តាយកនំ របស់សត្វនោះ លេត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានចិត្ត កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេកាភព កាលច្បុក ចាកតាមចែកតា

តេសំ តត្ថ សោតាយតនំ ឱរុជ្ឈិតុ លោ ច តេសំ
 តត្ថ ចត្តាយតនំ ឱរុជ្ឈិតុ សចត្តុកានំ ចវ្តានំ
 តេសំ តត្ថ សោតាយតនញ្ច ឱរុជ្ឈិតុ ចត្តាយតនញ្ច
 ឱរុជ្ឈិតុ ។

(៥៨៧) យស្ស យត្ថ ចត្តាយតនំ ឱរុជ្ឈិតុ
 តស្ស តត្ថ យានាយតនំ ឱរុជ្ឈិតុតិ ។ ក្រាវចរា
 ចវ្តានំ តេសំ តត្ថ ចត្តាយតនំ ឱរុជ្ឈិតុ លោ ច
 តេសំ តត្ថ យានាយតនំ ឱរុជ្ឈិតុ សចត្តុកានំ
 កាវាវចរា ចវ្តានំ តេសំ តត្ថ ចត្តាយតនញ្ច ឱ-
 រុជ្ឈិតុ យានាយតនញ្ច ឱរុជ្ឈិតុ ។ យស្ស វា បទ
 យានាយតនំ ឱរុជ្ឈិតុ តស្ស តត្ថ ចត្តាយតនំ ឱ-
 រុជ្ឈិតុតិ ។ កាវាវចរំ ឧបបជ្ឈានំ ឧចត្តុកានំ
 កាវាវចរា ចវ្តានំ តេសំ តត្ថ យានាយតនំ ឱ-
 រុជ្ឈិតុ លោ ច តេសំ តត្ថ ចត្តាយតនំ ឱរុជ្ឈិតុ
 សចត្តុកានំ កាវាវចរា ចវ្តានំ តេសំ តត្ថ យា-
 នាយតនញ្ច ឱរុជ្ឈិតុ ចត្តាយតនញ្ច ឱរុជ្ឈិតុ ។

សោតាយតនៈ របស់សត្វព្រំដីនោះ លេត់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែ
 ចត្តាយតនៈ របស់សត្វព្រំដីនោះ មិនលេត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ
 ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលច្បុក សោតាយតនៈ របស់សត្វព្រំដីនោះ
 លេត់ហើយផង ចត្តាយតនៈ លេត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

(៥៨៧) ចត្តាយតនៈ របស់សត្វណា លេត់ទៅ ក្នុងទីណា
 យានាយតនៈ របស់សត្វនោះ លេត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែលឮ ។ ពួក
 សត្វ កាលច្បុក ចាកកាវាវចរភព ចត្តាយតនៈ របស់សត្វព្រំដីនោះ
 លេត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែយានាយតនៈ របស់សត្វព្រំដីនោះ មិនលេត់
 ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលច្បុក ចាក
 កាវាវចរភព ចត្តាយតនៈ របស់សត្វព្រំដីនោះ លេត់ទៅផង យាន-
 ាយតនៈ លេត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត យានាយ-
 តនៈ របស់សត្វណា លេត់ហើយ ក្នុងទីណា ចត្តាយតនៈ របស់
 សត្វនោះ លេត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែលឮ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានចក្ខុ
 កាលច្បុកទៅ តាន់កាវាវចរភព កាលច្បុក ចាកកាវាវចរភព យា-
 នាយតនៈ របស់សត្វព្រំដីនោះ លេត់ហើយ តែចត្តាយតនៈ របស់សត្វ
 ព្រំដីនោះ មិនលេត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ
 កាលច្បុក ចាកកាវាវចរភព យានាយតនៈ របស់សត្វព្រំដីនោះ លេត់
 ហើយផង ចត្តាយតនៈ លេត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[៥៧០] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតទំ និរុដ្ឋតិ
 តស្ស តត្ថ វ្យាយតទំ និរុដ្ឋត្តាតិ ។ សុទ្ធាវាសេ
 បរិវិទ្ធគ្គានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតទំ និរុដ្ឋតិ ខោ
 ច តេសំ តត្ថ វ្យាយតទំ និរុដ្ឋត្ត ឥតបេសំ ស-
 ចក្កកានំ ចវ្គ្គានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតទំ វិរុដ្ឋតិ
 វ្យាយតទំ វិរុដ្ឋត្ត ។ យស្ស វា បទ យត្ថ វ្យាយ-
 តទំ និរុដ្ឋត្ត តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតទំ និរុដ្ឋតិ ។
 បញ្ចវេកាវ ឧបបដ្ឋានំ អចក្កកានំ កាមាវចរា ច-
 វ្គ្គានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ វ្យាយតទំ និរុដ្ឋត្ត
 ខោ ច តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតទំ និរុដ្ឋតិ សចក្កកានំ
 ចវ្គ្គានំ តេសំ តត្ថ វ្យាយតទំ វិរុដ្ឋត្ត ចក្ខាយ-
 តទំ វិរុដ្ឋតិ ។

[៥៧១] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតទំ និរុដ្ឋតិ តស្ស
 តត្ថ វ្យាយតទំ និរុដ្ឋត្តាតិ ។ សុទ្ធាវាសេ បរិវិទ្ធគ្គានំ
 តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតទំ និរុដ្ឋតិ ខោ ច តេសំ
 តត្ថ វ្យាយតទំ និរុដ្ឋត្ត ឥតបេសំ សចក្កកានំ

[៥៧០] ចក្ខាយតទំ បេសំសត្វណា លេតំវេ ក្នុងទីណា
 វ្យាយតទំ បេសំសត្វនោះ លេតំហើយ ក្នុងទីនោះដែរ ។ ពួក
 សត្វ កាលបរិវិទ្ធាន ក្នុងសុទ្ធាវាសេ ចក្ខាយតទំ បេសំសត្វទាំងនោះ
 លេតំវេ ក្នុងទីនោះ តែវ្យាយតទំ បេសំសត្វទាំងនោះ មិនលេតំ
 ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយចក្ក កាល
 ច្យុត ចក្ខាយតទំ បេសំសត្វទាំងនោះ លេតំវេជនី វ្យាយតទំ
 លេតំហើយជនី ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វ្យាយតទំ បេសំ
 សត្វណា លេតំហើយ ក្នុងទីណា ចក្ខាយតទំ បេសំសត្វនោះ លេតំ
 វេ ក្នុងទីនោះដែរ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានចក្ក កាលចូលវេ
 តាន់បញ្ចវេកាវ កាលច្យុត ចាកកាមាវចរណ ទើបពួកអសញ្ញាសត្វ
 វ្យាយតទំ បេសំសត្វទាំងនោះ លេតំហើយ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខាយ-
 តទំ បេសំសត្វទាំងនោះ មិនលេតំវេ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ដែល
 ប្រកបដោយចក្ក កាលច្យុត វ្យាយតទំ បេសំសត្វទាំងនោះ លេតំ
 ហើយជនី ចក្ខាយតទំ លេតំវេជនី ក្នុងទីនោះ ។

[៥៧១] ចក្ខាយតទំ បេសំសត្វណា លេតំវេ ក្នុងទីណា
 វ្យាយតទំ បេសំសត្វនោះ លេតំហើយ ក្នុងទីនោះដែរ ។ ពួក
 សត្វ កាលបរិវិទ្ធាន ក្នុងសុទ្ធាវាសេ ចក្ខាយតទំ បេសំសត្វទាំងនោះ
 លេតំវេ ក្នុងទីនោះ តែវ្យាយតទំ បេសំសត្វទាំងនោះ មិនលេតំ
 ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយចក្ក

ចៅត្នាន់ តេសំ តត្ថ ចត្តាយតនព្វ ធិរុដ្ឋិតិ មនាយត-
 នព្វ ធិរុដ្ឋិត្ត ។ យស្ស វា មន យត្ថ មនាយតនំ
 ធិរុដ្ឋិត្ត តស្ស តត្ថ ចត្តាយតនំ ធិរុដ្ឋិតិ ។ មញ្ញ-
 វោកាវំ ឧបបជ្ជត្នានំ អចត្តកាណំ កាមាវចន ចៅត្នានំ
 អរុចានំ តេសំ តត្ថ មនាយតនំ ធិរុដ្ឋិត្ត លោ ច
 តេសំ តត្ថ ចត្តាយតនំ ធិរុដ្ឋិតិ សចត្តកាណំ ចៅត្នានំ
 តេសំ តត្ថ មនាយតនព្វ ធិរុដ្ឋិត្ត ចត្តាយតនព្វ
 ធិរុដ្ឋិតិ ។

(៥៧២) យស្ស យត្ថ ចត្តាយតនំ ធិរុដ្ឋិតិ
 តស្ស តត្ថ ចត្តាយតនំ ធិរុដ្ឋិត្តាតិ ។ សុទ្ធាវសេ
 ចរិច្ចត្នានំ តេសំ តត្ថ ចត្តាយតនំ ធិរុដ្ឋិតិ លោ
 ច តេសំ តត្ថ ចត្តាយតនំ ធិរុដ្ឋិត្ត ឥតរេសំ ស-
 ចត្តកាណំ ចៅត្នានំ តេសំ តត្ថ ចត្តាយតនព្វ ធិ-
 រុដ្ឋិតិ ចត្តាយតនព្វ ធិរុដ្ឋិត្ត ។ យស្ស វា មន
 យត្ថ ចត្តាយតនំ ធិរុដ្ឋិត្ត តស្ស តត្ថ ចត្តាយតនំ
 ធិរុដ្ឋិតិ ។ សព្វេសំ ឧបបជ្ជត្នានំ អចត្តកាណំ

កាលច្យុត ចត្តាយតនៈ លេសំសត្វវាំងនាន លេសំទៅដង មនាយតនៈ
 លេសំហើយដង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ លេសំ
 សត្វណា លេសំហើយ ក្នុងទីណា ចត្តាយតនៈ លេសំសត្វនោះ លេសំ
 ទៅ ក្នុងទីនោះដទៃ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលចូលទៅ
 កាន់ចក្ខុវេទនារកព ធិរុដ្ឋិតិកម្មប្រាណ កាលច្យុត ចាកកាមាវចនពរ
 មនាយតនៈ លេសំសត្វវាំងនាន លេសំហើយ ក្នុងទីនោះ តែចត្តាយ-
 តនៈ លេសំសត្វវាំងនាន មិនលេសំទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ដែល
 ប្រកបដោយចក្ខុ កាលច្យុត មនាយតនៈ លេសំសត្វវាំងនាន លេសំ
 ហើយដង ចត្តាយតនៈ លេសំទៅដង ក្នុងទីនោះ ។

(៥៧២) ចត្តាយតនៈ លេសំសត្វណា លេសំទៅ ក្នុងទីណា
 ចត្តាយតនៈ លេសំសត្វនោះ លេសំហើយ ក្នុងទីនោះដទៃ ។ ពួក
 សត្វ កាលចរិច្ចត្នាន ក្នុងសុទ្ធាវសេ ចត្តាយតនៈ លេសំសត្វវាំងនាន
 លេសំទៅ ក្នុងទីនោះ តែចត្តាយតនៈ លេសំសត្វវាំងនាន មិនលេសំហើយ
 ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលច្យុត
 ចត្តាយតនៈ លេសំសត្វវាំងនាន លេសំទៅដង ចត្តាយតនៈ លេសំ
 ហើយដង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ចត្តាយតនៈ លេសំសត្វណា
 លេសំហើយ ក្នុងទីណា ចត្តាយតនៈ លេសំសត្វនោះ លេសំទៅ ក្នុង
 ទីនោះដទៃ ។ ពួកសត្វវាំងនាន ដែលមិនមានចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ

ចៅឆ្មារ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ ជិវុជ្ឈិត្ត ខោ ច
 តេសំ តត្ថ ចត្តាយតនំ ជិវុជ្ឈិត្ត សតត្តកានំ ច-
 វឆ្មារ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនញ្ច ជិវុជ្ឈិត្ត ចត្តា-
 យតនញ្ច ជិវុជ្ឈិត្ត ។

[៥៧៣] យស្ស យត្ថ យាធាយតនំ ជិវុជ្ឈិត្ត
 តស្ស តត្ថ រូបាយតនំ ជិវុជ្ឈិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វា បទ យត្ថ រូបាយតនំ ជិវុជ្ឈិត្ត តស្ស
 តត្ថ យាធាយតនំ ជិវុជ្ឈិត្តិ ។ កាមាវចរំ ឧប-
 បជ្ជន្តានំ អយានកានំ កាមាវចរោ ចៅឆ្មារ រូបាវច-
 រានំ តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ ជិវុជ្ឈិត្ត ខោ ច តេសំ
 តត្ថ យាធាយតនំ ជិវុជ្ឈិត្ត សយានកានំ ចៅឆ្មារ
 តេសំ តត្ថ រូបាយតនញ្ច ជិវុជ្ឈិត្ត យាធាយតនញ្ច
 ជិវុជ្ឈិត្ត ។

[៥៧៤] យស្ស យត្ថ យាធាយតនំ ជិវុជ្ឈិត្ត
 តស្ស តត្ថ មធាយតនំ ជិវុជ្ឈិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។

កាលច្បុក ចម្បាយគនៈ របស់សត្វទាំងនោះ លេត់ហើយ ក្នុងទីនោះ
 តែចម្បាយគនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនលេត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួក
 សត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលច្បុក ចម្បាយគនៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ លេត់ហើយផង ចម្បាយគនៈ លេត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[៥៧៥] យាធាយតនៈ របស់សត្វណា លេត់ទៅ ក្នុងទីណា
 ប្រាយគនៈ របស់សត្វនោះ លេត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ តើ ។
 មួយហើយទៀត ប្រាយគនៈ របស់សត្វណា លេត់ហើយ ក្នុងទីណា
 យាធាយតនៈ របស់សត្វនោះ លេត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ
 ដែលមិនមានយានៈ កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរភេទ និងក្នុងសត្វ ពុំប្រា-
 ចារៈ កាលច្បុក ចាកកាមាវចរភេទ ប្រាយគនៈ របស់សត្វទាំងនោះ លេត់
 ហើយ ក្នុងទីនោះ តែយាធាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនលេត់ទៅ
 ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយយានៈ កាលច្បុក ប្រាយគនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ លេត់ហើយផង យាធាយតនៈ លេត់ទៅផង
 ក្នុងទីនោះ ។

[៥៧៦] យាធាយតនៈ របស់សត្វណា លេត់ទៅ ក្នុងទីណា
 មធាយតនៈ របស់សត្វនោះ លេត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ តើ ។

យស្ស វា បទ យត្ត មនាយកធំ ជំរុញ្ជិត្ត តស្ស តត្ត
 យាយាយកធំ ជំរុញ្ជិត្ត ។ កាមាវចរ ឧបបដ្ឋន្តានំ
 អយានកានំ កាមាវចរ ចវន្តានំ រូបាវចរធំ ឧរុទា-
 វចរធំ តេសំ តត្ត មនាយកធំ ជំរុញ្ជិត្ត លោ ច
 តេសំ តត្ត យាយាយកធំ ជំរុញ្ជិត្ត សយានកានំ ច-
 វន្តានំ តេសំ តត្ត មនាយកធំ ជំរុញ្ជិត្ត យាយាយ-
 កធំ ជំរុញ្ជិត្ត ។

(៥៧៥) យស្ស យត្ត យាយាយកធំ ជំរុញ្ជិត្ត

តស្ស តត្ត ធម្មាយកធំ ជំរុញ្ជិត្ត ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វា បទ យត្ត ធម្មាយកធំ ជំរុញ្ជិត្ត តស្ស
 តត្ត យាយាយកធំ ជំរុញ្ជិត្ត ។ សព្វេសំ ឧប-
 បដ្ឋន្តានំ អយានកានំ ចវន្តានំ តេសំ តត្ត ធម្មា-
 យកធំ ជំរុញ្ជិត្ត លោ ច តេសំ តត្ត យាយាយកធំ
 ជំរុញ្ជិត្ត សយានកានំ ចវន្តានំ តេសំ តត្ត ធម្មា-
 យកធំ ជំរុញ្ជិត្ត យាយាយកធំ ជំរុញ្ជិត្ត ។

មួយយ៉ាងទៀត ឈ្មោះនាយក របស់សត្វណា លេចហើយ ក្នុងទី
 ណា ឈ្មោះនាយក របស់សត្វនោះ លេចទៅ ក្នុងទីនោះដែរ ។
 ពួកសត្វ ដែលបំបែកយោង កាលចូលទៅ កាន់កាប់ចេកតា ពួក
 សត្វ ជាត្រូវចេះ និងជាអត្រូវចេះ កាលចូល ចាកកាប់ចេកតា
 មនាយកនេះ របស់សត្វព្រំនោះ លេចហើយ ក្នុងទីនោះ តែយាយា-
 យកនេះ របស់សត្វព្រំនោះ មិនលេចទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ
 ដែលប្រកបដោយយោង កាលចូល មនាយកនេះ របស់សត្វព្រំនោះ
 លេចហើយផង យាយាយកនេះ លេចទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

(៥៧៥) យាយាយកនេះ របស់សត្វណា លេចទៅ ក្នុងទីណា

ធម្មាយកនេះ របស់សត្វនោះ លេចហើយ ក្នុងទីនោះដែរ ។ អើ ។
 មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយកនេះ របស់សត្វណា លេចហើយ ក្នុងទីណា
 យាយាយកនេះ របស់សត្វនោះ លេចទៅ ក្នុងទីនោះដែរ ។ ពួកសត្វ
 ព្រំនោះ ដែលមិនមានយោង កាលចាប់យុទ្ធសង្គ័ កាលចូល ធម្មាយកនេះ
 របស់សត្វព្រំនោះ លេចហើយ ក្នុងទីនោះ តែយាយាយកនេះ របស់សត្វ
 ព្រំនោះ មិនលេចទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយយោង
 កាលចូល ធម្មាយកនេះ របស់សត្វព្រំនោះ លេចហើយផង យាយា-
 យកនេះ លេចទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[៥៧៦] យស្ស យត្ថ រូបាយតធំ ធិរុជ្ឈិត តស្ស
 តត្ថ មនាយតធំ ធិរុជ្ឈិតាតិ ។ សុទ្ធាវសេ បរិចិត្តន្តានំ
 អសញ្ញាសត្តា បវន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបាយតធំ ធិរុជ្ឈិត
 លោ ច តេសំ តត្ថ មនាយតធំ ធិរុជ្ឈិត ឥតរេសំ
 បញ្ចវេកាកា បវន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបាយតធំ ធិរុជ្ឈិត
 ធិរុជ្ឈិត មនាយតធំ ធិរុជ្ឈិត ។ យស្ស វា បទ
 យត្ថ មនាយតធំ ធិរុជ្ឈិត តស្ស តត្ថ រូបាយតធំ
 ធិរុជ្ឈិតាតិ ។ បញ្ចវេកាវ ឧបបជ្ឈន្តានំ អរូបានំ តេសំ
 តត្ថ មនាយតធំ ធិរុជ្ឈិត លោ ច តេសំ តត្ថ រូបាយ-
 តធំ ធិរុជ្ឈិត បញ្ចវេកាកា បវន្តានំ តេសំ តត្ថ
 មនាយតធំ ធិរុជ្ឈិត រូបាយតធំ ធិរុជ្ឈិត ។

[៥៧៧] យស្ស យត្ថ រូបាយតធំ ធិរុជ្ឈិត
 តស្ស តត្ថ ធម្មាយតធំ ធិរុជ្ឈិតាតិ ។ សុទ្ធាវសេ
 បរិចិត្តន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបាយតធំ ធិរុជ្ឈិត លោ ច
 តេសំ តត្ថ ធម្មាយតធំ ធិរុជ្ឈិត ឥតរេសំ សរូបកានំ

[៥៧៦] ប្រាយតនៈ របស់សត្វណា លេត់ទៅ ក្នុងទីណា
 មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ លេត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ តួក
 សត្វ កាលបរិចិត្តាន ក្នុងសុទ្ធាវសេ ធិរុត្តសត្វ កាលច្បួត ចាកអ-
 សញ្ញាសត្វ ប្រាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ លេត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែ
 មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនលេត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ តួកសត្វ
 ក្រៅនេះ កាលច្បួត ចាកបញ្ចវេកាកាតោ ប្រាយតនៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ លេត់ទៅផង មនាយតនៈ លេត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។
 មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា លេត់ហើយ ក្នុងទីណា
 ប្រាយតនៈ របស់សត្វនោះ លេត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ តួក
 អរូបាចារ្យ កាលចូលទៅ គាត់បញ្ចវេកាកាតោ មនាយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ លេត់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែប្រាយតនៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ មិនលេត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ តួកសត្វ កាលច្បួត ចាកបញ្ចវេ-
 កាកាតោ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ លេត់ហើយផង ប្រាយ-
 តនៈ លេត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[៥៧៧] ប្រាយតនៈ របស់សត្វណា លេត់ទៅ ក្នុងទីណា
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ លេត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ តួក
 សត្វ កាលបរិចិត្តាន ក្នុងសុទ្ធាវសេ ប្រាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 លេត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនលេត់
 ហើយ ក្នុងទីនោះទេ តួកសត្វ ក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយរូប

ចរ្តាណំ តេសំ តត្ថ រូបាយតនព្វា វិវុជ្ជិតិ ធម្មា-
 យតនព្វា វិវុជ្ជិតុ ។ យស្ស វា បទ យតុ ធម្មា-
 យតនំ វិវុជ្ជិតុ តស្ស តត្ថ រូបាយតនំ វិវុជ្ជិ-
 តិ ។ សព្វេសំ ឧបបជ្ជន្តានំ អរូបកានំ ចរ្តាណំ
 តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ វិវុជ្ជិតុ ហោ ច តេសំ តត្ថ
 រូបាយតនំ វិវុជ្ជិតិ សរូបកានំ ចរ្តាណំ តេសំ តត្ថ
 ធម្មាយតនព្វា វិវុជ្ជិតុ រូបាយតនព្វា វិវុជ្ជិតិ ។

[៥៧៨] យស្ស យតុ មនាយតនំ វិវុជ្ជិតិ តស្ស
 តត្ថ ធម្មាយតនំ វិវុជ្ជិតុតិ ។ សុត្តានំសេ បរិ-
 វិញ្ញាណំ តេសំ តត្ថ មនាយតនំ វិវុជ្ជិតិ ហោ
 ច តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ វិវុជ្ជិតុ ឥតរេសំ
 សចិត្តកានំ ចរ្តាណំ តេសំ តត្ថ មនាយតនព្វា វិ-
 វុជ្ជិតិ ធម្មាយតនព្វា វិវុជ្ជិតុ ។ យស្ស វា បទ
 យតុ ធម្មាយតនំ វិវុជ្ជិតុ តស្ស តត្ថ មនាយតនំ
 វិវុជ្ជិតិ ។ សព្វេសំ ឧបបជ្ជន្តានំ អចិត្តកានំ

កាលច្យុត រូបាយតនៈ របស់សត្វព្រំព័ទ្ធនោះ លេតវេជ្ជ ធម្មាយតនៈ
 លេតវេជ្ជ ក្នុងវិញ្ញាណ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វ
 ណា លេតវេជ្ជ ក្នុងវិញ្ញាណ រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ លេតវេ
 ជ្ជ ក្នុងវិញ្ញាណវេទនា ។ តួកសត្វព្រំព័ទ្ធនោះ ដែលមិនមានរូប កាលចាប់បដិសន្ធិ
 កាលច្យុត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វព្រំព័ទ្ធនោះ លេតវេជ្ជ ក្នុងវិ
 ញ្ញាណ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វព្រំព័ទ្ធនោះ មិនលេតវេជ្ជ ក្នុងវិញ្ញាណ
 ទេ តួកសត្វ ដែលប្រកបដោយរូប កាលច្យុត ធម្មាយតនៈ របស់
 សត្វព្រំព័ទ្ធនោះ លេតវេជ្ជ រូបាយតនៈ លេតវេជ្ជ ក្នុងវិញ្ញាណ ។

[៥៧៩] មនាយតនៈ របស់សត្វណា លេតវេជ្ជ ក្នុងវិញ្ញាណ
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ លេតវេជ្ជ ក្នុងវិញ្ញាណវេទនា ។ តួក
 សត្វ កាលចាប់បដិសន្ធិ ក្នុងសុត្តានំសេ មនាយតនៈ របស់សត្វព្រំព័ទ្ធនោះ
 លេតវេជ្ជ ក្នុងវិញ្ញាណ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វព្រំព័ទ្ធនោះ មិនលេត
 វេជ្ជ ក្នុងវិញ្ញាណទេ តួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចិត្ត ក្រៅនេះ កាល
 ច្យុត មនាយតនៈ របស់សត្វព្រំព័ទ្ធនោះ លេតវេជ្ជ ធម្មាយតនៈ លេត
 វេជ្ជ ក្នុងវិញ្ញាណ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វ
 ណា លេតវេជ្ជ ក្នុងវិញ្ញាណ មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ លេតវេជ្ជ
 ក្នុងវិញ្ញាណវេទនា ។ តួកសត្វព្រំព័ទ្ធនោះ ដែលមិនមានចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ

ទវន្តានំ តេសំ ឥត្ត ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋិត្ត ខោ ច
 តេសំ ឥត្ត មនាយតនំ និរុដ្ឋិតិ សច្ចត្តកានំ ច-
 វន្តានំ តេសំ ឥត្ត ធម្មាយតនព្វ និរុដ្ឋិត្ត មនាយ-
 តនព្វ និរុដ្ឋិតិ ។

[៥៩៩] យស្ស ចក្កាយតនំ ន និរុដ្ឋិតិ តស្ស
 សោតាយតនំ ន និរុដ្ឋិត្តាតិ ។ និរុដ្ឋិត្ត ។ យស្ស
 វា មន សោតាយតនំ ន និរុដ្ឋិត្ត តស្ស ចក្កា-
 យតនំ ន និរុដ្ឋិតិ ។ នត្ថិ ។

[៦០០] យស្ស ចក្កាយតនំ ន និរុដ្ឋិតិ តស្ស
 យាទាយតនំ ។ មេ ។ រូបាយតនំ មនាយតនំ ធម្មា-
 យតនំ ន និរុដ្ឋិត្តាតិ ។ និរុដ្ឋិត្ត ។ យស្ស វា
 មន ធម្មាយតនំ ន និរុដ្ឋិត្ត តស្ស ចក្កាយតនំ
 ន និរុដ្ឋិតិ ។ នត្ថិ ។

[៦០១] យស្ស យាទាយតនំ ។ មេ ។ រូបា-
 យតនំ មនាយតនំ ន និរុដ្ឋិតិ តស្ស ធម្មាយតនំ
 ន និរុដ្ឋិត្តាតិ ។ និរុដ្ឋិត្ត ។ យស្ស វា មន ធម្មា-
 យតនំ ន និរុដ្ឋិត្ត តស្ស មនាយតនំ ន និរុដ្ឋិតិ-
 តិ ។ នត្ថិ ។

កាលច្យុត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ លេត់ហើយ ក្នុងទីនោះ
 តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនលេត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួក
 សត្វ ដែលប្រកបដោយចិត្ត កាលច្យុត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ លេត់ហើយផង មនាយតនៈ លេត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[៥៩៩] ចក្កាយតនៈ របស់សត្វណា មិនលេត់ទៅ សោតា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ មិនលេត់ហើយដែរឬ ។ លេត់ហើយ ។
 មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា មិនលេត់ហើយ ចក្កា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ មិនលេត់ទៅដែរឬ ។ មិនមានទេ ។

[៦០០] ចក្កាយតនៈ របស់សត្វណា មិនលេត់ទៅ យាទា-
 យតនៈ ។ មេ ។ រូបាយតនៈ មនាយតនៈ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វ
 នោះ មិនលេត់ហើយដែរឬ ។ លេត់ហើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា មិនលេត់ហើយ ចក្កាយតនៈ របស់សត្វ
 នោះ មិនលេត់ទៅដែរឬ ។ មិនមានទេ ។

[៦០១] យាទាយតនៈ ។ មេ ។ រូបាយតនៈ មនាយតនៈ
 របស់សត្វណា មិនលេត់ទៅ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនលេត់
 ហើយដែរឬ ។ លេត់ហើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់
 សត្វណា មិនលេត់ហើយ មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនលេត់ទៅ
 ដែរឬ ។ មិនមានទេ ។

[៦០២] យត្ត ចក្ខាយតនំ ន ឱវុជ្ឈតិ ។ បេ ។

[៦០៣] យស្ស យត្ត ចក្ខាយតនំ ន ឱវុជ្ឈតិ
កស្ស តត្ថ សោតាយតនំ ន ឱវុជ្ឈត្តាតិ ។ បក្កុ-
រោកាវ ឧបបជ្ឈន្តានំ អចត្តកានំ កាណាវចរា ច-
វន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ន ឱវុជ្ឈតិ ហោ
ច តេសំ តត្ថ សោតាយតនំ ន ឱវុជ្ឈត្ត សុទ្ធា-
វាសំ ឧបបជ្ឈន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ អន្ធានំ តេសំ
តត្ថ ចក្ខាយតនពញ ន ឱវុជ្ឈតិ សោតាយតនពញ
ន ឱវុជ្ឈត្ត ។ យស្ស វា បទ យត្ត សោតាយ-
តនំ ន ឱវុជ្ឈត្ត កស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ ន ឱ-
វុជ្ឈត្តតិ ។ សុទ្ធាវាសេ បរិវេញន្តានំ តេសំ តត្ថ
សោតាយតនំ ន ឱវុជ្ឈត្ត ហោ ច តេសំ តត្ថ
ចក្ខាយតនំ ន ឱវុជ្ឈតិ សុទ្ធាវាសំ ឧបបជ្ឈន្តានំ អ-
សញ្ញាសត្តានំ អន្ធានំ តេសំ តត្ថ សោតាយតនពញ
ន ឱវុជ្ឈត្ត ចក្ខាយតនពញ ន ឱវុជ្ឈតិ ។

[៦០៤] ចក្ខាយតនៈ មិទលេតំវេ ក្នុងវិណា ។ បេ ។

[៦០៥] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា មិទលេតំវេ ក្នុងវិ-
ណា សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិទលេតំហើយ ក្នុងទីនោះដែរ
។ ត្ថិតសត្វ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចក់ពារកតា
កាលរៀន ពាក្យព្រះពុទ្ធិ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិទ-
លេតំវេ ក្នុងទីនោះ តែសោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែន
ជាមិទលេតំហើយ ក្នុងទីនោះទេ ត្ថិតសត្វ កាលចូលទៅ កាន់សុទ្ធា-
វាស ខឹងត្ថិតអសញ្ញាសត្វ ខឹងត្ថិតអន្ធាន្ត ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វ
ទាំងនោះ មិទលេតំវេផង សោតាយតនៈ មិទលេតំហើយផង ក្នុង
ទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា មិទលេតំ
ហើយ ក្នុងវិណា ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិទលេតំវេ ក្នុងវិ-
ណាដែរ ។ ត្ថិតសត្វ កាលបរិវេញន ក្នុងសុទ្ធាវាស សោតាយ-
តនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិទលេតំហើយ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខាយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិទលេតំវេ ក្នុងទីនោះទេ ត្ថិតសត្វ
កាលចូលទៅ កាន់សុទ្ធាវាស ខឹងត្ថិតអសញ្ញាសត្វ ខឹងត្ថិតអន្ធាន្ត
សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិទលេតំហើយផង ចក្ខាយតនៈ
មិទលេតំវេផង ក្នុងទីនោះ ។

[៦០៤] យស្ស យត្ថ ចក្កាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិតិ
 តស្ស តត្ថ យាធាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិត្តាតិ ។ កា-
 មាវចរំ ឧបបដ្ឋន្តានំ អចក្កកានំ កាមាវចរា ច-
 វន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្កាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិតិ លោ ច
 តេសំ តត្ថ យាធាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិត្ថ រូចាវចរំ ឧប-
 បដ្ឋន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ អរូចានំ តេសំ តត្ថ ចក្កា-
 យតនក្ក ន ធិរុជ្ឈិតិ យាធាយតនក្ក ន ធិរុជ្ឈិត្ថ ។
 យស្ស វា បទ យត្ថ យាធាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិត្ថ តស្ស
 តត្ថ ចក្កាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិតិ ។ រូចាវចរា ច-
 វន្តានំ តេសំ តត្ថ យាធាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិត្ថ លោ
 ច តេសំ តត្ថ ចក្កាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិតិ រូចាវចរំ
 ឧបបដ្ឋន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ អរូចានំ តេសំ តត្ថ
 យាធាយតនក្ក ន ធិរុជ្ឈិត្ថ ចក្កាយតនក្ក ន ធិ-
 រុជ្ឈិតិ ។

[៦០៤] ចក្កាយតនៈ របស់សត្វណា មិនលក់ទៅ ក្នុងទី
 ណា យាធាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនលក់ហើយ ក្នុងទីនោះឡើយ ។
 តួកសត្វ ដែលមិនមានចក្ក កាលចូលទៅ កាន់កាប់ចរករា កាលច្យុត
 ចាកកាប់ចរករា ចក្កាយតនៈ របស់សត្វពាំងនោះ មិនលក់ទៅ ក្នុង
 ទីនោះ តែយាធាយតនៈ របស់សត្វពាំងនោះ មិនមែនជាមិនលក់ហើយ
 ក្នុងទីនោះទេ តួកសត្វ កាលចូលទៅ កាន់កាប់ចរករា និងតួកអសញ្ញា-
 សត្វ និងតួកអរូច្រព្រហ្ម ចក្កាយតនៈ របស់សត្វពាំងនោះ មិនលក់
 ទៅផង យាធាយតនៈ មិនលក់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត យាធាយតនៈ របស់សត្វណា មិនលក់ហើយ ក្នុងទីណា
 ចក្កាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនលក់ទៅ ក្នុងទីនោះឡើយ ។ តួក
 សត្វ កាលច្យុត ចាកច្យុតចរករា យាធាយតនៈ របស់សត្វពាំងនោះ
 មិនលក់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែចក្កាយតនៈ របស់សត្វពាំងនោះ មិន
 មែនជាមិនលក់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ តួកសត្វ កាលចូលទៅ កាន់កាប់
 ចរករា និងតួកអសញ្ញាសត្វ និងតួកអរូច្រព្រហ្ម យាធាយតនៈ របស់
 សត្វពាំងនោះ មិនលក់ហើយផង ចក្កាយតនៈ មិនលក់ទៅផង ក្នុង
 ទីនោះ ។

[៦០៥] យស្ស យត្ត ចក្ខាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិតិ
 តស្ស តត្ថ រូបាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិត្តាតិ ។ បញ្ច-
 វេការិ ឧបបជ្ឈន្តានំ អចត្តកានំ កាមាវចន ច-
 វន្តានំ អសញ្ញសត្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ន
 ធិរុជ្ឈិតិ យោ ច តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ ន ធិរុ-
 ជ្ឈិត្ត សុទ្ធាវាសំ ឧបបជ្ឈន្តានំ អរូបានំ តេសំ តត្ថ
 ចក្ខាយតនពញ ន ធិរុជ្ឈិតិ រូបាយតនពញ ន ធិរុជ្ឈិត្ត ។
 យស្ស វា បទ យត្ត រូបាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិត្ត តស្ស
 តត្ថ ចក្ខាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិតិ ។ សុទ្ធាវាសេ បរិ-
 ធិត្តន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិត្ត យោ
 ច តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិតិ សុទ្ធាវា-
 សំ ឧបបជ្ឈន្តានំ អរូបានំ តេសំ តត្ថ រូបាយតនពញ
 ន ធិរុជ្ឈិត្ត ចក្ខាយតនពញ ន ធិរុជ្ឈិតិ ។

[៦០៦] យស្ស យត្ត ចក្ខាយតនំ ន ធិ-
 រុជ្ឈិតិ តស្ស តត្ថ អបាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិត្តាតិ ។

[៦០៥] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា មិនលក់ទៅ ក្នុងវិ-
 ណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនលក់ហើយ ក្នុងវិទ្យានុប្ប ។
 ពួកសត្វ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេកាវចន និងពួក
 អសញ្ញសត្វ កាលច្យុត ចាកកាមាវចន ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វ
 ពាំងនោះ មិនលក់ទៅ ក្នុងវិទ្យានុប្ប តែរូបាយតនៈ របស់សត្វពាំង
 នោះ មិនមែនជាមិនលក់ហើយ ក្នុងវិទ្យានុប្ប ពួកសត្វ កាលចូល
 ទៅ កាន់សុទ្ធាវាស និងពួកអប្រប្រាណ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វពាំង
 នោះ មិនលក់ទៅផង រូបាយតនៈ មិនលក់ហើយផង ក្នុងវិទ្យានុប្ប ។
 មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា មិនលក់ហើយ ក្នុងវិ-
 ណា ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនលក់ទៅ ក្នុងវិទ្យានុប្ប ។
 ពួកសត្វ កាលបរិច្ឆេទ ក្នុងសុទ្ធាវាស រូបាយតនៈ របស់សត្វពាំង
 នោះ មិនលក់ហើយ ក្នុងវិទ្យានុប្ប តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វពាំងនោះ
 មិនមែនជាមិនលក់ទៅ ក្នុងវិទ្យានុប្ប ពួកសត្វ កាលចូលទៅ កាន់
 សុទ្ធាវាស និងពួកអប្រប្រាណ រូបាយតនៈ របស់សត្វពាំងនោះ មិន
 លក់ហើយផង ចក្ខាយតនៈ មិនលក់ទៅផង ក្នុងវិទ្យានុប្ប ។

[៦០៦] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា មិនលក់ទៅ ក្នុងវិណា
 មរាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនលក់ហើយ ក្នុងវិទ្យានុប្ប ។

បញ្ចកោតាវ ឧបបជ្ជន្តានំ អចក្កកានំ កាមាវចរា
 ចវន្តានំ អរូបានំ តេសំ តត្ថ ចក្កាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិតិ
 លោ ច តេសំ តត្ថ មនាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិតុ សុទ្ធា-
 វាសំ ឧបបជ្ជន្តានំ អសញ្ញសន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្កា-
 យតនពញ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ មនាយតនពញ ន ធិរុជ្ឈិតុ ។
 យស្ស វា បទ យត្ថ មនាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិតុ តស្ស
 តត្ថ ចក្កាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិតិ ។ សុទ្ធាវាសេ បរិ-
 ធិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ មនាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិតុ លោ ច
 តេសំ តត្ថ ចក្កាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិតិ សុទ្ធាវាសំ ឧប-
 បជ្ជន្តានំ អសញ្ញសន្តានំ តេសំ តត្ថ មនាយតនពញ ន
 ធិរុជ្ឈិតុ ចក្កាយតនពញ ន ធិរុជ្ឈិតិ ។

(៦០៧) យស្ស យត្ថ ចក្កាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិតិ
 តស្ស តត្ថ ចក្កាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិតុតិ ។ សក្ខេសំ ឧប-
 បជ្ជន្តានំ អចក្កកានំ ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្កាយតនំ
 ន ធិរុជ្ឈិតិ លោ ច តេសំ តត្ថ ចក្កាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិតុ

ត្ថកសត្វ វិលេខិមនាឧច្ចុ កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចកោតាភពា និងត្ថក
 អរូបព្រហ្ម កាលច្យុត ចាកកាមាវចរកត ចក្កាយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនលេចទៅ ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ មិនមែនជាមិនលេចហើយ ក្នុងទីនោះទេ ត្ថកសត្វ កាលចូល
 ទៅ កាន់សុទ្ធាវាស និងត្ថកអសញ្ញសត្វ ចក្កាយតនៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ មិនលេចទៅផង មនាយតនៈ មិនលេចហើយផង ក្នុងទីនោះ ។
 មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា មិនលេចហើយ ក្នុងទី
 ណា ចក្កាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនលេចទៅ ក្នុងទីនោះទេ ។
 ត្ថកសត្វ កាលចាំខំភ្លាន មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនលេច
 ហើយ ក្នុងទីនោះ តែចក្កាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជា
 មិនលេចទៅ ក្នុងទីនោះទេ មនាយតនៈ របស់ត្ថកសត្វ កាលចូល
 ទៅ កាន់សុទ្ធាវាស និងរបស់អសញ្ញសត្វទាំងនោះ មិនលេចហើយផង
 ចក្កាយតនៈ មិនលេចទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

(៦០៧) ចក្កាយតនៈ របស់សត្វណា មិនលេចទៅ ក្នុងទីណា
 មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនលេចហើយ ក្នុងទីនោះទេ ។ ត្ថក
 សត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានច្ចុ កាលចាំបដិសន្ធិ កាលច្យុត ចក្កា-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនលេចទៅ ក្នុងទីនោះ តែចក្កាយ-
 តនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនលេចហើយ ក្នុងទីនោះទេ ។

ធម្មបទដ្ឋកថា បិដកសម្ពុទ្ធ វិចារណ

សុទ្ធាភិសំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតទពញ
 ន ឱវុជ្ឈតិ ធម្មាយតទពញ ន ឱវុជ្ឈត្ត ។ យស្ស ភ
 បន យត្ត ធម្មាយតទំ ន ឱវុជ្ឈត្ត តស្ស តត្ថ ចក្ខា-
 យតទំ ន ឱវុជ្ឈតិ ។ សុទ្ធាភិសេ បរិធិត្តន្តានំ
 តេសំ តត្ថ ធម្មាយតទំ ន ឱវុជ្ឈត្ត ទោ ច តេសំ
 តត្ថ ចក្ខាយតទំ ន ឱវុជ្ឈតិ សុទ្ធាភិសំ ឧបបជ្ជ-
 ន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតទពញ ន ឱវុជ្ឈត្ត ចក្ខា-
 យតទពញ ន ឱវុជ្ឈតិ ។

(៦០៥) យស្ស យត្ត យាធាយតទំ ន ឱ-
 វុជ្ឈតិ តស្ស តត្ថ រូបាយតទំ ន ឱវុជ្ឈតិ ។
 កាហាវចរំ ឧបបជ្ជន្តានំ អយានកានំ កាហាវចរ
 ចវន្តានំ រូបាវចរានំ តេសំ តត្ថ យាធាយតទំ ន
 ឱវុជ្ឈតិ ទោ ច តេសំ តត្ថ រូបាយតទំ ន ឱវុជ្ឈត្ត
 សុទ្ធាភិសានំ អរូបានំ តេសំ តត្ថ យាធាយតទពញ
 ន ឱវុជ្ឈតិ រូបាយតទពញ ន ឱវុជ្ឈត្ត ។ យស្ស
 ភ បន យត្ត រូបាយតទំ ន ឱវុជ្ឈត្ត តស្ស តត្ថ
 យាធាយតទំ ន ឱវុជ្ឈតិ ។ ភាមទ្ធា ។

ធម្មបទដ្ឋកថា បិដកសម្ពុទ្ធ វិចារណ

ចក្ខាយតទៈ របស់សត្វព្រឹទ្ធិនោះ កាលចូលទៅ កាន់សុទ្ធាភិសេ មិន
 លេក់រេវេជ្ជ ធម្មាយតទៈ មិនលេក់រេវេជ្ជ ក្នុងទីនោះ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត ធម្មាយតទៈ របស់សត្វណា មិនលេក់រេវេជ្ជ ក្នុងទីណា
 ចក្ខាយតទៈ របស់សត្វនោះ មិនលេក់រេវេជ្ជ ក្នុងទីនោះទេ ។ ពួក
 សត្វ កាលបរិច្ឆេទ ក្នុងសុទ្ធាភិសេ ធម្មាយតទៈ របស់សត្វព្រឹទ្ធិនោះ
 មិនលេក់រេវេជ្ជ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខាយតទៈ របស់សត្វព្រឹទ្ធិនោះ មិន
 មែនជាមិនលេក់រេវេជ្ជ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលចូលទៅ កាន់សុទ្ធា-
 ភិសេ ធម្មាយតទៈ របស់សត្វព្រឹទ្ធិនោះ មិនលេក់រេវេជ្ជ ចក្ខាយតទៈ
 មិនលេក់រេវេជ្ជ ក្នុងទីនោះ ។

(៦០៥) យាធាយតទៈ របស់សត្វណា មិនលេក់រេវេជ្ជ ក្នុងទី
 ណា រូបាយតទៈ របស់សត្វនោះ មិនលេក់រេវេជ្ជ ក្នុងទីនោះទេ ។
 ពួកសត្វ ដែលមិនទាន់យានៈ កាលចូលទៅ កាន់កាហាវចរណ ខឹង
 ពួកសត្វ ជំរុញចោរៈ កាលច្បុក ចាកកាហាវចរណ យាធាយតទៈ
 របស់សត្វព្រឹទ្ធិនោះ មិនលេក់រេវេជ្ជ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតទៈ របស់
 សត្វព្រឹទ្ធិនោះ មិនមែនជាមិនលេក់រេវេជ្ជ ក្នុងទីនោះទេ យាធាយតទៈ
 របស់ពួកសុទ្ធាភិសេសត្វ ខឹងរបស់ពួកអរូបាយតទៈ មិនលេក់រេវេជ្ជ
 រូបាយតទៈ មិនលេក់រេវេជ្ជ ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបា-
 យតទៈ របស់សត្វណា មិនលេក់រេវេជ្ជ ក្នុងទីណា យាធាយតទៈ
 របស់សត្វនោះ មិនលេក់រេវេជ្ជ ក្នុងទីនោះទេ ។ រឿង ។

[៦០០] យស្ស យត្ថ រូបាយតធំ ឈ ធិរុជ្ឈិត
 តស្ស តត្ថ មនាយតធំ ឈ ធិរុជ្ឈិត្តាតិ ។ បញ្ច-
 វោកាវ ឧបបជ្ឈន្តាធំ អរូបាធំ តេសំ តត្ថ រូបាយតធំ
 ឈ ធិរុជ្ឈិត ឆោ ច តេសំ តត្ថ មនាយតធំ ឈ
 ធិរុជ្ឈិត្ត សុទ្ធាវាសំ ឧបបជ្ឈន្តាធំ អសញ្ញាសត្តំ ឧប-
 បជ្ឈន្តាធំ តេសំ តត្ថ រូបាយតធញ្ញ ឈ ធិរុជ្ឈិត
 មនាយតធញ្ញ ឈ ធិរុជ្ឈិត្ត ។ យស្ស វា បធន
 យត្ថ មនាយតធំ ឈ ធិរុជ្ឈិត្ត តស្ស តត្ថ រូបាយតធំ
 ឈ ធិរុជ្ឈិត្តាតិ ។ សុទ្ធាវាសេ បរិវារៈ ធិរុជ្ឈិត្ត
 សត្តា វេទ្ណាធំ តេសំ តត្ថ មនាយតធំ ឈ ធិរុ-
 ជ្ឈិត្ត ឆោ ច តេសំ តត្ថ រូបាយតធំ ឈ ធិរុជ្ឈិត
 សុទ្ធាវាសំ ឧបបជ្ឈន្តាធំ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ឈន្តាធំ
 តេសំ តត្ថ មនាយតធញ្ញ ឈ ធិរុជ្ឈិត្ត រូបាយត-
 ធញ្ញ ឈ ធិរុជ្ឈិត ។

[៦០១] ប្រាយតនៈ លេសំសត្វណា មិនលេតំវេ ក្នុងទីណា
 មនាយតនៈ លេសំសត្វនាវ មិនលេតំហើយ ក្នុងទីនាវទេ ។
 ត្ថកសត្វប្រាណ កាលចូលវេ កាន់បញ្ចវេកាភព ប្រាយតនៈ លេសំ
 សត្វពាំងនាវ មិនលេតំវេ ក្នុងទីនាវ តែមនាយតនៈ លេសំសត្វ
 ពាំងនាវ មិនមែនជាមិនលេតំហើយ ក្នុងទីនាវទេ ត្ថកសត្វ កាល
 ចូលវេ កាន់សុទ្ធាវាស ត្ថកសត្វ កាលចូលវេ កាន់អសញ្ញាសត្វនាវ
 ប្រាយតនៈ លេសំសត្វពាំងនាវ មិនលេតំវេផង មនាយតនៈ មិន
 លេតំហើយផង ក្នុងទីនាវ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ លេសំ
 សត្វណា មិនលេតំហើយ ក្នុងទីណា ប្រាយតនៈ លេសំសត្វនាវ
 មិនលេតំវេ ក្នុងទីនាវទេ ។ ត្ថកសត្វ កាលបរិវារៈ ក្នុង
 សុទ្ធាវាស កាលច្បក ចាកអសញ្ញាសត្វ មនាយតនៈ លេសំសត្វពាំង
 នាវ មិនលេតំហើយ ក្នុងទីនាវ តែប្រាយតនៈ លេសំសត្វពាំងនាវ
 មិនមែនជាមិនលេតំវេ ក្នុងទីនាវទេ ត្ថកសត្វ កាលចូលវេ កាន់
 សុទ្ធាវាស ធិរុជ្ឈិត្ត កាលចូលវេ កាន់អសញ្ញាសត្វ មនាយតនៈ
 លេសំសត្វពាំងនាវ មិនលេតំហើយផង ប្រាយតនៈ មិនលេតំវេផង
 ក្នុងទីនាវ ។

(៦១២) យស្ស យត្ត ប្បាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិតិ
 តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិតាតិ ។ សត្វេសំ
 ឧបបជ្ឈន្តានំ អរូបកានំ វេទ្ណានំ តេសំ តត្ថ ប្បាយ-
 តនំ ន ធិរុជ្ឈិតិ ហោ ច តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ ន
 ធិរុជ្ឈិតុ សុទ្ធាវាសំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ តត្ថ ប្បាយ-
 យតនព្វ ន ធិរុជ្ឈិតិ ធម្មាយតនព្វ ន ធិរុជ្ឈិតុ ។
 យស្ស វំ បដំ យត្ត ធម្មាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិតុ តស្ស
 តត្ថ ប្បាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិតិ ។ សុទ្ធាវាសេ បរិ-
 ច័ត្តន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិតុ ហោ
 ច តេសំ តត្ថ ប្បាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិតិ សុទ្ធាវាសំ
 ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនព្វ ន ធិរុជ្ឈិតុ
 ប្បាយតនព្វ ន ធិរុជ្ឈិតិ ។

(៦១២) ប្បាយតនៈ របស់សត្វណា មិនលក់ទៅ ក្នុងទីណា
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនលក់ហើយ ក្នុងទីនោះឡើយ ។ ត្នា
 សត្វខ្លាំងអស់ ដែលមិនមានរូប កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្បួត ប្រា-
 យតនៈ របស់សត្វខ្លាំងនោះ មិនលក់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយ-
 តនៈ របស់សត្វខ្លាំងនោះ មិនមែនជាមិនលក់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ
 ត្នកសត្វ កាលចូលទៅ កាន់សុទ្ធាវាស ប្បាយតនៈ របស់សត្វខ្លាំង
 នោះ មិនលក់ទៅផង ធម្មាយតនៈ មិនលក់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។
 ឡាយយ៉ាងវិជ្រាប ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា មិនលក់ហើយ ក្នុងទី
 ណា ប្បាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនលក់ទៅ ក្នុងទីនោះឡើយ ។
 ត្នកសត្វ កាលបរិច្ចាន ក្នុងសុទ្ធាវាស ធម្មាយតនៈ របស់សត្វខ្លាំង
 នោះ មិនលក់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែប្បាយតនៈ របស់សត្វខ្លាំងនោះ
 មិនមែនជាមិនលក់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ត្នកសត្វ កាលចូលទៅ កាន់
 សុទ្ធាវាស ធម្មាយតនៈ របស់សត្វខ្លាំងនោះ មិនលក់ហើយផង ប្រា-
 យតនៈ មិនលក់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

(៦១៣) យស្ស យត្ត មនាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិតិ
 តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិតាតិ ។ សព្វេសំ
 ឧបបដ្ឋន្តានំ អចិត្តកានំ ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ មនា-
 យតនំ ន ធិរុជ្ឈិតិ លោ ច តេសំ តត្ថ ធម្មា-
 យតនំ ន ធិរុជ្ឈិតុ សុទ្ធាកសំ ឧបបដ្ឋន្តានំ តេសំ
 តត្ថ មនាយតនពញ ន ធិរុជ្ឈិតិ ធម្មាយតនពញ ន
 ធិរុជ្ឈិតុ ។ យស្ស វា បទ យត្ត ធម្មាយតនំ ន
 ធិរុជ្ឈិតុ តស្ស តត្ថ មនាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិតិ ។
 សុទ្ធាកសេ បរិចិត្តន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ ន
 ធិរុជ្ឈិតុ លោ ច តេសំ តត្ថ មនាយតនំ ន ធិ-
 រុជ្ឈិតិ សុទ្ធាកសំ ឧបបដ្ឋន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មា-
 យតនពញ ន ធិរុជ្ឈិតុ មនាយតនពញ ន ធិរុជ្ឈិតិ ។

(៦១៣) យស្ស យត្ត មនាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិតិ
 តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិតាតិ ។ សព្វេសំ
 ឧបបដ្ឋន្តានំ អចិត្តកានំ ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ មនា-
 យតនំ ន ធិរុជ្ឈិតិ លោ ច តេសំ តត្ថ ធម្មា-
 យតនំ ន ធិរុជ្ឈិតុ សុទ្ធាកសំ ឧបបដ្ឋន្តានំ តេសំ
 តត្ថ មនាយតនពញ ន ធិរុជ្ឈិតិ ធម្មាយតនពញ ន
 ធិរុជ្ឈិតុ ។ យស្ស វា បទ យត្ត ធម្មាយតនំ ន
 ធិរុជ្ឈិតុ តស្ស តត្ថ មនាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិតិ ។
 សុទ្ធាកសេ បរិចិត្តន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ ន
 ធិរុជ្ឈិតុ លោ ច តេសំ តត្ថ មនាយតនំ ន ធិ-
 រុជ្ឈិតិ សុទ្ធាកសំ ឧបបដ្ឋន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មា-
 យតនពញ ន ធិរុជ្ឈិតុ មនាយតនពញ ន ធិរុជ្ឈិតិ ។

(៦១២) យស្ស ចត្តាយតធំ ធិរុជ្ឈិតំ តស្ស

សោតាយតធំ ធិរុជ្ឈិត្តិ ។ មញ្ញុកោតារេ បរិ-

ធិត្តន្តានំ យេ ច អរូបំ ឧបបជ្ជិត្តា បរិធិត្តាយស្សន្តិ

តេសំ ចរុត្តានំ តេសំ ចត្តាយតធំ ធិរុជ្ឈិតំ លោ ច

តេសំ សោតាយតធំ ធិរុជ្ឈិត្តិ ឥតរេសំ សចត្តុ-

កានំ ចរុត្តានំ តេសំ ចត្តាយតធំ ធិរុជ្ឈិតំ សោ-

តាយតធំ ធិរុជ្ឈិត្តិ ។ យស្ស វា បទ សោ-

តាយតធំ ធិរុជ្ឈិត្តិ តស្ស ចត្តាយតធំ ធិរុជ្ឈិត្តិ ។

សទ្ធភេសំ ឧបបជ្ជិត្តានំ អចត្តុកានំ ចរុត្តានំ តេសំ

សោតាយតធំ ធិរុជ្ឈិត្តិ លោ ច តេសំ ចត្តាយ-

តធំ ធិរុជ្ឈិតំ សចត្តុកានំ ចរុត្តានំ តេសំ សោតា-

យតធំ ធិរុជ្ឈិត្តិ ចត្តាយតធំ ធិរុជ្ឈិតំ ។

(៦១៣) ចត្តាយតធំ របស់សត្វណា លេតំទៅ លោកាយ-

តធំ របស់សត្វនោះ នឹងលេតំទៅដែរឬ ។ បណ្ណាត្នកសត្វ កាល

បរិច្ចាទ ក្រុមបញ្ចកោតារេ ត្នកសត្វណា ចូលទៅ កាន់អរូបកត

ហើយ ធិរុបរិច្ចាទ សត្វទាំងនោះ កាលច្បួត ចត្តាយតធំ របស់សត្វ

ទាំងនោះ លេតំទៅ តែសោតាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិន

លេតំទៅទេ ត្នកសត្វក្រុមនេះ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលច្បួត ចត្តា-

យតធំ របស់សត្វទាំងនោះ លេតំទៅផង សោតាយតធំ នឹងលេតំ

ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតធំ របស់សត្វណា នឹង

លេតំទៅ ចត្តាយតធំ របស់សត្វនោះ លេតំទៅដែរឬ ។ ត្នកសត្វ

ទាំងនេះ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្បួត សោតា-

យតធំ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងលេតំទៅ តែចត្តាយតធំ របស់

សត្វទាំងនោះ មិនលេតំទៅទេ ត្នកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាល

ច្បួត សោតាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងលេតំទៅផង ចត្តា-

យតធំ លេតំទៅផង ។

(២០៥) យស្ស ចត្តាយតធំ ធិរុជ្ឈិតំ តស្ស
 យាបាយតធំ ធិរុជ្ឈិត្តិស្សតិ ។ បញ្ចកោកាវ បរិ-
 ធិត្តន្តានំ យេ ច រូបាវចរំ អរូបាវចរំ ឧបបដ្ឋិត្តា បរិ-
 ធិញ្ចាយិស្សន្តិ តេសំ ចវន្តានំ តេសំ ចត្តាយតធំ
 ធិរុជ្ឈិតំ ខោ ច តេសំ យាបាយតធំ ធិរុជ្ឈិត្តិ
 ភតវេសំ សចត្តុកានំ ចវន្តានំ តេសំ ចត្តាយតធំ
 ធិរុជ្ឈិតំ យាបាយតធំ ធិរុជ្ឈិត្តិ ។ យស្ស វា
 បទ យាបាយតធំ ។ បេ ។

(២០៦) យស្ស ចត្តាយតធំ ធិរុជ្ឈិតំ តស្ស
 រូបាយតធំ ធិរុជ្ឈិត្តិស្សតិ ។ បញ្ចកោកាវ បរិធិត្តន្តានំ
 យេ ច អរូបំ ឧបបដ្ឋិត្តា បរិធិញ្ចាយិស្សន្តិ តេសំ
 ចវន្តានំ តេសំ ចត្តាយតធំ ធិរុជ្ឈិតំ ខោ ច តេសំ
 រូបាយតធំ ធិរុជ្ឈិត្តិ ភតវេសំ សចត្តុកានំ ច-
 វន្តានំ តេសំ ចត្តាយតធំ ធិរុជ្ឈិតំ រូបាយតធំ
 ធិរុជ្ឈិត្តិ ។ យស្ស វា បទ រូបាយតធំ ។ បេ ។

(២០៧) ចត្តាយតធំ របស់សត្វណា លេក់ទៅ យាបាយតធំ
 របស់សត្វនោះ នឹងលេក់ទៅដែរ ។ បណ្តាភ្នកសត្វ កាលបរិច្ឆាន
 ក្នុងបញ្ចកោកាវ ភ្នកសត្វណា ចូលទៅ កាន់កាប់ចេតនា ខឹងកាន់
 អរូបាវចារហើយ នឹងបរិច្ឆាន សត្វពាំងនោះ កាលច្បួត ចត្តាយ-
 តធំ របស់សត្វពាំងនោះ លេក់ទៅ តែយាបាយតធំ របស់សត្វ
 ពាំងនោះ នឹងមិនលេក់ទៅទេ ភ្នកសត្វក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ
 កាលច្បួត ចត្តាយតធំ របស់សត្វពាំងនោះ លេក់ទៅផង យាបាយ-
 តធំ នឹងលេក់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត យាបាយតធំ របស់
 សត្វណា ។ បេ ។

(២០៨) ចត្តាយតធំ របស់សត្វណា លេក់ទៅ រូបាយតធំ
 របស់សត្វនោះ នឹងលេក់ទៅដែរ ។ បណ្តាភ្នកសត្វ កាលបរិ-
 ច្ឆាន ក្នុងបញ្ចកោកាវ ភ្នកសត្វណា ចូលទៅ កាន់កាប់ចេតនាហើយ
 នឹងបរិច្ឆាន សត្វពាំងនោះ កាលច្បួត ចត្តាយតធំ របស់សត្វពាំង
 នោះ លេក់ទៅ តែរូបាយតធំ របស់សត្វពាំងនោះ នឹងមិនលេក់
 ទៅទេ ភ្នកសត្វក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលច្បួត ចត្តាយ-
 តធំ របស់សត្វពាំងនោះ លេក់ទៅផង រូបាយតធំ នឹងលេក់
 ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតធំ របស់សត្វណា ។ បេ ។

(៦០៧) យស្ស ចក្ខាយតធំ ឱរុជ្ឈិស្សតិ ឥស្ស ម-
 នាយតធំ ។ មេ ។ ធម្មាយតធំ ឱរុជ្ឈិស្សតិ ។ មញ្ញ-
 កេកាវេ មរិទិព្វន្តានំ តេសំ ចក្ខាយតធំ ឱរុជ្ឈិ
 មោ ច តេសំ ធម្មាយតធំ ឱរុជ្ឈិស្សតិ ឥតវេសំ
 សចក្កុកានំ ចវន្តានំ តេសំ ចក្ខាយតធំ ឱរុជ្ឈិ
 ធម្មាយតធំ ឱរុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វា មធ ធម្ម-
 យតធំ ឱរុជ្ឈិស្សតិ ឥស្ស ចក្ខាយតធំ ឱរុជ្ឈិស្ស-
 តិ ។ មេ ។

(៦០៨) យស្ស មាណយតធំ ឱរុជ្ឈិស្សតិ ឥស្ស
 រូចាយតធំ ឱរុជ្ឈិស្សតិ ។ កាខាវចវេ មរិទិព្វន្តានំ
 មេ ច អរូបំ ឧបបជ្ជិត្វា មរិទិព្វាយិស្សន្តំ តេសំ
 ចវន្តានំ តេសំ មាណយតធំ ឱរុជ្ឈិស្សតិ មោ ច តេសំ
 រូចាយតធំ ឱរុជ្ឈិស្សតិ ឥតវេសំ សមាណកានំ ចវន្តានំ

(៦០៧) ចក្ខាយតធំ របស់សត្វណា លេត់ទៅ មនាយ-
 តធំ ។ មេ ។ ធម្មាយតធំ របស់សត្វនោះ ខឹងលេត់ទៅដែរឬ ។
 ពួកសត្វ កាលបរិខិត្តាន ក្នុងបញ្ជាក់ការភព ចក្ខាយតធំ របស់សត្វ
 ពាំងនោះ លេត់ទៅ តែធម្មាយតធំ របស់សត្វពាំងនោះ ខឹងមិនលេត់
 ទៅទេ ពួកសត្វ ក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយចក្ក កាលច្បុក ចក្ក-
 យតធំ របស់សត្វពាំងនោះ លេត់ទៅដឹង ធម្មាយតធំ ខឹងលេត់ទៅ
 ដឹង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតធំ របស់សត្វណា ខឹងលេត់ទៅ
 ចក្ខាយតធំ របស់សត្វនោះ ខឹងលេត់ទៅដែរឬ ។ មេ ។

(៦០៨) មាណយតធំ របស់សត្វណា លេត់ទៅ ព្រាយតធំ
 របស់សត្វនោះ ខឹងលេត់ទៅដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ កាលបរិ-
 ខិត្តាន ក្នុងការភព ពួកសត្វណា ចូលទៅ កាន់អប្បធានហើយ
 ខឹងបរិខិត្តាន សត្វពាំងនោះ កាលច្បុក មាណយតធំ របស់សត្វ
 ពាំងនោះ លេត់ទៅ តែព្រាយតធំ របស់សត្វពាំងនោះ ខឹងមិនលេត់
 ទៅទេ ពួកសត្វ ក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយមាណ កាលច្បុក

តេសំ យានាយតនត្ថុ ឱវុជ្ឈតិ រូបាយតនត្ថុ ឱវុជ្ឈិ-
 ស្សតិ ។ យស្ស វា បទ រូបាយតនំ ឱវុជ្ឈិស្សតិ តស្ស
 យានាយតនំ ឱវុជ្ឈតីតិ ។ សព្វេសំ ឧបបជ្ជត្តានំ
 អយានកានំ ចវត្តានំ តេសំ រូបាយតនំ ឱវុជ្ឈិស្សតិ
 លោ ច តេសំ យានាយតនំ ឱវុជ្ឈតិ សយានកានំ
 ចវត្តានំ តេសំ រូបាយតនត្ថុ ឱវុជ្ឈិស្សតិ យានាយ-
 តនត្ថុ ឱវុជ្ឈតិ ។

(៦០៧) យស្ស យានាយតនំ ឱវុជ្ឈតិ តស្ស
 មនាយតនំ ។ បេ ។ ធម្មាយតនំ ឱវុជ្ឈិស្សតីតិ ។
 កាមាវតេ បរិចិត្តត្តានំ តេសំ យានាយតនំ ឱវុជ្ឈតិ
 លោ ច តេសំ ធម្មាយតនំ ឱវុជ្ឈិស្សតិ ឥតវេសំ
 ចវត្តានំ តេសំ យានាយតនត្ថុ ឱវុជ្ឈតិ ធម្មាយ-
 តនត្ថុ ឱវុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វា បទ ធម្មាយតនំ
 ។ បេ ។

(៦៦០) យស្ស រូបាយតនំ ឱវុជ្ឈតិ តស្ស
 មនាយតនំ ។ បេ ។ ធម្មាយតនំ ឱវុជ្ឈិស្សតីតិ ។
 បញ្ចកោកាវេ បរិចិត្តត្តានំ តេសំ រូបាយតនំ ឱវុជ្ឈតិ

យានាយតនៈ របស់សត្វតាំងនោះ លេខ៧៧៧ រូបាយតនៈ រឹងរលក
 ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ប្រាយតនៈ របស់សត្វណា រឹងរលក
 ទៅ យានាយតនៈ របស់សត្វនោះ លេខ៧៧៨ ។ តួសត្វ
 ដែលទំនងនយានៈ កាលពាបបដិសន្ធិ កាលច្បុក ប្រាយតនៈ របស់
 សត្វតាំងនោះ រឹងរលកទៅ តែយានាយតនៈ របស់សត្វតាំងនោះ មិន
 លេខ៧៧៩ តួសត្វ ដែលប្រគល់ដោយយានៈ កាលច្បុក ប្រាយតនៈ
 របស់សត្វតាំងនោះ រឹងរលកទៅផង យានាយតនៈ លេខ៧៨០ ។

(៦០៧) យានាយតនៈ របស់សត្វណា លេខ៧៧៧ មនាយ-
 តនៈ ។ បេ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ រឹងរលកទៅដៃវេ ។
 តួសត្វ កាលបរិចិត្តាន ក្នុងការពិចារណា យានាយតនៈ របស់សត្វ
 តាំងនោះ លេខ៧៧៨ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វតាំងនោះ រឹងមិនរលក
 ទៅវេ តួសត្វ ក្រៅនេះ កាលច្បុក យានាយតនៈ របស់សត្វ
 តាំងនោះ លេខ៧៧៩ ធម្មាយតនៈ រឹងរលកទៅផង ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា ។ បេ ។

(៦៦០) ប្រាយតនៈ របស់សត្វណា លេខ៧៧៧ មនាយតនៈ
 ។ បេ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ រឹងរលកទៅដៃវេ ។ តួសត្វ កាល
 បរិចិត្តាន ក្នុងពេលពិចារណា ប្រាយតនៈ របស់សត្វតាំងនោះ លេខ៧៧៨

តែយានាយតនៈ របស់សត្វតាំងនោះ មិនលេខ៧៧៩ តួសត្វ ក្រៅនេះ កាលច្បុក យានាយតនៈ របស់សត្វ
 តាំងនោះ លេខ៧៧៩ ធម្មាយតនៈ រឹងរលកទៅផង ។ មួយយ៉ាង ទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា ។ បេ ។

នោ ច តេសំ ធម្មាយតនំ ធិរុជ្ឈិស្សតិ ឥតរេសំ
 សរូបកានំ ចវត្តានំ តេសំ រូបាយតនេត្ត ធិរុជ្ឈតិ
 ធម្មាយតនេត្ត ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស នំ បទ ធម្មា-
 យតនំ ធិរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស រូបាយតនំ ធិរុជ្ឈតិ ។
 សព្វេសំ ឧបបដ្ឋត្តានំ អរូបកានំ ចវត្តានំ តេសំ ធម្មា-
 យតនំ ធិរុជ្ឈិស្សតិ នោ ច តេសំ រូបាយតនំ ធិរុជ្ឈតិ
 សរូបកានំ ចវត្តានំ តេសំ ធម្មាយតនេត្ត ធិរុជ្ឈិស្សតិ
 រូបាយតនេត្ត ធិរុជ្ឈតិ ។

[៦៦០] យស្ស មនាយតនំ ធិរុជ្ឈតិ តស្ស
 ធម្មាយតនំ ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។ បរិច្ចត្តានំ តេសំ
 មនាយតនំ ធិរុជ្ឈតិ នោ ច តេសំ ធម្មាយតនំ
 ធិរុជ្ឈិស្សតិ ឥតរេសំ សចិក្កកានំ ចវត្តានំ តេសំ
 មនាយតនេត្ត ធិរុជ្ឈតិ ធម្មាយតនេត្ត ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។
 យស្ស នំ បទ ធម្មាយតនំ ធិរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស មនា-
 យតនំ ធិរុជ្ឈតិ ។ សព្វេសំ ឧបបដ្ឋត្តានំ អចិក្ក-
 កានំ ចវត្តានំ តេសំ ធម្មាយតនំ ធិរុជ្ឈិស្សតិ នោ
 ច តេសំ មនាយតនំ ធិរុជ្ឈតិ សចិក្កកានំ ចវត្តានំ

តៃធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ដឹងពីរបស់ទៅទេ ពួកសត្វ
 ក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយរូប កាលច្យុត រូបាយនេះ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ លេត់ទៅផង ធម្មាយតនៈ ដឹងលេត់ទៅផង ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា ដឹងលេត់ទៅ រូបាយនេះ
 របស់សត្វនោះ លេត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមាន
 រូប កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្យុត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ដឹង
 លេត់ទៅ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនលេត់ទៅទេ ពួកសត្វ
 ដែលប្រកបដោយរូប កាលច្យុត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ដឹង
 លេត់ទៅផង រូបាយតនៈ លេត់ទៅផង ។

[៦៦១] មនាយតនៈ របស់សត្វណា លេត់ទៅ ធម្មាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ ដឹងលេត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិច្ចត្តាន មនា-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ លេត់ទៅ តៃធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ ដឹងមិនលេត់ទៅទេ ពួកសត្វ ក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយចក្ក
 កាលច្យុត មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ លេត់ទៅផង ធម្មាយ-
 តនៈ ដឹងលេត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វ
 ណា ដឹងលេត់ទៅ មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ លេត់ទៅដែរឬ ។
 ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចក្ក កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្យុត ធម្មា-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ដឹងលេត់ទៅ តៃមនាយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនលេត់ទៅទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ក កាលច្យុត

តេសំ ចន្ទាយនន្ទា ឱវុជ្ជិស្សតិ មនាយនន្ទា
ឱវុជ្ជតិ ។

[៦២២] យស្ស ចន្ទាយនន្ទំ ឱវុជ្ជតិ ។ មេ ។

[៦២៣] យស្ស យត្ត ចន្ទាយនន្ទំ ឱវុជ្ជតិ
តស្ស តត្ថ សោតាយនន្ទំ ឱវុជ្ជិស្សតិ ។ មន្ទា-
វេកាវេ បរិជិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ ចន្ទាយនន្ទំ ឱ-
វុជ្ជតិ លោ ច តេសំ តត្ថ សោតាយនន្ទំ ឱវុជ្ជិ-
ស្សតិ ឥតវេសំ សចក្កកានំ ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ
ចន្ទាយនន្ទា ឱវុជ្ជតិ សោតាយនន្ទា ឱវុជ្ជិស្សតិ ។
យស្ស វា បទ យត្ត សោតាយនន្ទំ ឱវុជ្ជិស្សតិ
តស្ស តត្ថ ចន្ទាយនន្ទំ ឱវុជ្ជតិ ។ មន្ទាវេកាវេ
ឧបបជ្ជន្តានំ អចក្កកានំ កាមាវចរា ចវន្តានំ តេ-
សំ តត្ថ សោតាយនន្ទំ ឱវុជ្ជិស្សតិ លោ ច តេសំ
តត្ថ ចន្ទាយនន្ទំ ឱវុជ្ជតិ សចក្កកានំ ចវន្តានំ
តេសំ តត្ថ សោតាយនន្ទា ឱវុជ្ជិស្សតិ ចន្ទា-
យនន្ទា ឱវុជ្ជតិ ។

ចន្ទាយនន្ទា លេសំសត្វតាំងនោះ ខឹងលេត់ទៅជន មនាយនន្ទា លេត់
ទៅជន ។

[៦២៤] ចន្ទាយនន្ទា លេសំសត្វណា លេត់ទៅ ។ មេ ។

[៦២៥] ចន្ទាយនន្ទា លេសំសត្វណា លេត់ទៅ ក្នុងទីណា
សោតាយនន្ទា លេសំសត្វនោះ ខឹងលេត់ទៅ ក្នុងទីនោះវិជ្ជេយ្យ ។
ពួកសត្វ កាលបរិច្ឆេទ ក្នុងបញ្ចកោសកោតា ចន្ទាយនន្ទា លេសំសត្វ
តាំងនោះ លេត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែសោតាយនន្ទា លេសំសត្វតាំង
នោះ ខឹងមិនលេត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ក្រៅនោះ ដែលប្រកប
ដោយចក្ក កាលច្បុក ចន្ទាយនន្ទា លេសំសត្វតាំងនោះ លេត់ទៅ
ជន សោតាយនន្ទា ខឹងលេត់ទៅជន ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាង
ទៀត សោតាយនន្ទា លេសំសត្វណា ខឹងលេត់ទៅ ក្នុងទីណា
ចន្ទាយនន្ទា លេសំសត្វនោះ លេត់ទៅ ក្នុងទីនោះវិជ្ជេយ្យ ។ ពួកសត្វ
ដែលមិនមានចក្ក កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចកោសកោតា កាលច្បុក ពួក
កាមាវចរកោតា សោតាយនន្ទា លេសំសត្វតាំងនោះ ខឹងលេត់ទៅ ក្នុង
ទីនោះ តែចន្ទាយនន្ទា លេសំសត្វតាំងនោះ មិនលេត់ទៅ ក្នុងទីនោះ
ទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ក កាលច្បុក សោតាយនន្ទា លេសំ
សត្វតាំងនោះ ខឹងលេត់ទៅជន ចន្ទាយនន្ទា លេត់ទៅជន ក្នុងទី
នោះ ។

[៦៦៤] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតទំ ធិរុជ្ឈិតិ
 តស្ស តត្ថ យាធាយតទំ ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។ កាមាវចេរ
 បវិធិព្វន្តានំ រូបាវចរា វេទនានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយ-
 តទំ ធិរុជ្ឈិតិ លោ ច តេសំ តត្ថ យាធាយតទំ ធិ-
 រុជ្ឈិស្សតិ ឥតវេសំ សចក្កកាណំ កាមាវចរា ច-
 វន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតទព្វា ធិរុជ្ឈិតិ យាធាយ-
 តទព្វា ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វា បទ យត្ថ យាធា-
 យតទំ ។ បេ ។ យថា បច្ចុប្បន្នោនាតិ តេបិ តិវិធិ
 វិត្តាវិតំ ឯវំ ឥទម្បំ វិត្តាវេតត្ថំ ។

[៦៦៥] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតទំ ធិរុជ្ឈិតិ
 តស្ស តត្ថ រូបាយតទំ ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។ បញ្ចវេកាវេ
 បវិធិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតទំ ធិរុជ្ឈិតិ លោ
 ច តេសំ តត្ថ រូបាយតទំ ធិរុជ្ឈិស្សតិ ឥតវេសំ
 សចក្កកាណំ វេទនានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតទព្វា
 ធិរុជ្ឈិតិ រូបាយតទព្វា ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វា
 បទ យត្ថ រូបាយតទំ ។ បេ ។

[៦៦៦] ចក្ខាយតទះ លេសំសត្វណា លេសំវេ ក្នុងទីណា
 យាធាយតទះ លេសំសត្វនោះ ខឹងលេសំវេ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ត្វក
 សត្វ កាលបរិច្ឆេទ ក្នុងកាមាវចរកត កាលច្បួត ចាកកាមាវចរកត ចក្ខាយ-
 តទះ លេសំសត្វទាំងនោះ លេសំវេ ក្នុងទីនោះ តែយាធាយ-
 តទះ លេសំសត្វទាំងនោះ ខឹងមិនលេសំវេ ក្នុងទីនោះទេ ត្វកសត្វ
 ក្រៅនោះ ដែលប្រកបដោយចក្ក កាលច្បួត ចាកកាមាវចរកត ចក្ខាយ-
 យតទះ លេសំសត្វទាំងនោះ លេសំវេធិ យាធាយតទះ ខឹងលេសំ
 វេធិ ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត យាធាយតទះ លេសំសត្វណា
 លេសំវេ ក្នុងទីណា ។ បេ ។ កាយតទះទាំង នាយ៉ាង ក្នុងបច្ចុប្បន្ន
 ខឹងគតិ ដែលលោកសំដែងឲ្យកិស្តាវហើយ យ៉ាងណា ក៏កាយតទះនេះ
 ចក្ខុវិស័យសំដែងឲ្យកិស្តាវ យ៉ាងនោះដែរ ។

[៦៦៧] ចក្ខាយតទះ លេសំសត្វណា លេសំវេ ក្នុងទីណា
 រូបាយតទះ លេសំសត្វនោះ ខឹងលេសំវេ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ត្វក
 សត្វ កាលបរិច្ឆេទ ក្នុងបញ្ចវេកាវេកត ចក្ខាយតទះ លេសំសត្វទាំង
 នោះ លេសំវេ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតទះ លេសំសត្វទាំងនោះ ខឹង
 មិនលេសំវេ ក្នុងទីនោះទេ ត្វកសត្វ ក្រៅនោះ ដែលប្រកបដោយចក្ក
 កាលច្បួត ចក្ខាយតទះ លេសំសត្វទាំងនោះ លេសំវេធិ រូបាយតទះ
 ខឹងលេសំវេធិ ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតទះ លេសំ
 សត្វណា (លេសំវេ) ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[៦២៦] យស្ស យត្ថ ចត្តាយតទំ ឱរុជ្ឈិតំ តស្ស
 តត្ថ មនាយតទំ ឱរុជ្ឈិត្ស្សតីតិ ។ មញ្ញវេកាការ បរិ-
 ធិព្វញ្ញំ តេសំ តត្ថ ចត្តាយតទំ ឱរុជ្ឈិតំ ហោ ច
 តេសំ តត្ថ មនាយតទំ ឱរុជ្ឈិត្ស្សតិ ឥតរេសំ ស-
 ចត្តុកាធំ ចវ្វញ្ញំ តេសំ តត្ថ ចត្តាយតទំ ឱរុជ្ឈិតំ
 មនាយតទំ ឱរុជ្ឈិត្ស្សតិ ។ យស្ស វា មធ យត្ថ មនាយតទំ ។ បេ ។

[៦២៧] យស្ស យត្ថ ចត្តាយតទំ ឱរុជ្ឈិតំ
 តស្ស តត្ថ មនាយតទំ ឱរុជ្ឈិត្ស្សតីតិ ។ មញ្ញវេកាការ
 បរិធិព្វញ្ញំ តេសំ តត្ថ ចត្តាយតទំ ឱរុជ្ឈិតំ ហោ
 ច តេសំ តត្ថ មនាយតទំ ឱរុជ្ឈិត្ស្សតិ ឥតរេសំ
 សចត្តុកាធំ ចវ្វញ្ញំ តេសំ តត្ថ ចត្តាយតទំ ឱរុជ្ឈិតំ
 មនាយតទំ ឱរុជ្ឈិត្ស្សតិ ។ យស្ស វា មធ

[៦២៦] ធម្មាយតទំ របស់សត្វណា លេត់ទៅ ក្នុងទីណា
 មនាយតទំ របស់សត្វនោះ ខឹងលេត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ តួក
 សត្វ កាលបរិច្ឆាទ ក្នុងបញ្ញវេកាការ ចត្តាយតទំ របស់សត្វទាំង
 នោះ លេត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែមនាយតទំ របស់សត្វទាំងនោះ ខឹង
 មិនលេត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ តួកសត្វ ក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ
 កាលច្បុក ចត្តាយតទំ របស់សត្វទាំងនោះ លេត់ទៅផង មនាយតទំ
 ខឹងលេត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតទំ របស់សត្វ
 ណា (លេត់ទៅ) ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[៦២៧] ចត្តាយតទំ របស់សត្វណា លេត់ទៅ ក្នុងទីណា
 មនាយតទំ របស់សត្វនោះ ខឹងលេត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ តួក
 សត្វ កាលបរិច្ឆាទ ក្នុងបញ្ញវេកាការ ចត្តាយតទំ របស់សត្វទាំង
 នោះ លេត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែមនាយតទំ របស់សត្វទាំងនោះ ខឹង
 មិនលេត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ តួកសត្វ ក្រៅនេះ ដែលប្រកប
 ដោយចក្ខុ កាលច្បុក ចត្តាយតទំ របស់សត្វទាំងនោះ លេត់ទៅ
 ផង មនាយតទំ ខឹងលេត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត

យត្ថ ធម្មាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស តត្ថ ចក្ខាយ-
 តនំ និរុជ្ឈតីតិ ។ សព្វេសំ ឧបបដ្ឋន្តានំ អចក្ក-
 កានំ ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ
 ទោ ច តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ និរុជ្ឈតិ សចក្កកានំ
 ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនញ្ច និរុជ្ឈិស្សតិ ចក្ខា-
 យតនញ្ច និរុជ្ឈតិ ។

[២២៨] យស្ស យត្ថ យាធាយតនំ និរុជ្ឈតិ

តស្ស តត្ថ រូបាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ កាមាវចរេ
 បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ យាធាយតនំ និរុជ្ឈតិ ទោ
 ច តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ ឥតរេសំ
 សយានកានំ ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ យាធាយតនញ្ច
 និរុជ្ឈតិ រូបាយតនញ្ច និរុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស ក
 បន យត្ថ រូបាយតនំ ។ បេ ។

ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា ខឹងលេត់ៗ ក្នុងទីណា ចក្ខាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ លេត់ៗ ក្នុងទីនោះវែង្ស ។ តួកសត្វពាំងអស់ ដែល
 មិនមានចក្ក កាលពាប់បដិសន្ធិ កាលច្បុក ធម្មាយតនៈ របស់សត្វ
 ពាំងនោះ ខឹងលេត់ៗ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វពាំង
 នោះ មិនលេត់ៗ ក្នុងទីនោះទេ តួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ក
 កាលច្បុក ធម្មាយតនៈ របស់សត្វពាំងនោះ ខឹងលេត់ៗវែង្ស ចក្ខា-
 យតនៈ លេត់ៗវែង្ស ក្នុងទីនោះ ។

[២២៩] យាធាយតនៈ របស់សត្វណា លេត់ៗ ក្នុងទីណា

ព្រុយតនៈ របស់សត្វនោះ ខឹងលេត់ៗ ក្នុងទីនោះវែង្ស ។ តួក
 សត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងកាមាវចរកាល យាធាយតនៈ របស់សត្វ
 ពាំងនោះ លេត់ៗ ក្នុងទីនោះ តែព្រុយតនៈ របស់សត្វពាំងនោះ
 ខឹងមិនលេត់ៗ ក្នុងទីនោះទេ តួកសត្វ ក្រៅនោះ ដែលប្រកបដោយ
 យានៈ កាលច្បុក យាធាយតនៈ របស់សត្វពាំងនោះ លេត់ៗវែង្ស
 ព្រុយតនៈ ខឹងលេត់ៗវែង្ស ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ព្រុ-
 យតនៈ របស់សត្វណា (លេត់ៗ) ក្នុងទីណា ។ បេ ។

(៦២៧) យស្ស យត្ថ យាណយតធំ ឱវុជ្ឈតិ
 តស្ស តត្ថ មនាយតធំ ។ បេ ។ ធម្មាយតធំ ឱវុជ្ឈិ-
 ស្សតិ ។ កាមាវចរេ បរិវិព្វត្ថានំ តេសំ តត្ថ យាណ-
 យតធំ ឱវុជ្ឈតិ ខោ ច តេសំ តត្ថ ធម្មាយតធំ
 ឱវុជ្ឈិស្សតិ ឥតរេសំ សយានកាធំ ចវត្ថានំ តេសំ
 តត្ថ យាណយតទញ្ច ឱវុជ្ឈតិ ធម្មាយតទញ្ច ឱវុជ្ឈិ-
 ស្សតិ ។ យស្ស វា បទ យត្ថ ធម្មាយតធំ ។ បេ ។

(៦៣០) យស្ស យត្ថ រូបាយតធំ ឱវុជ្ឈតិ តស្ស
 តត្ថ មនាយតធំ ឱវុជ្ឈិស្សតិ ។ បញ្ចកេកាវេ បរិវិព្វ-
 ត្ថានំ អសញ្ញសត្ថានំ ចវត្ថានំ តេសំ តត្ថ រូបាយតធំ
 ឱវុជ្ឈតិ ខោ ច តេសំ តត្ថ មនាយតធំ ឱវុជ្ឈិស្សតិ
 ឥតរេសំ បញ្ចកេកាវេ ចវត្ថានំ តេសំ តត្ថ រូបាយត-
 ទញ្ច ឱវុជ្ឈតិ មនាយតទញ្ច ឱវុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស
 វា បទ យត្ថ មនាយតធំ ។ បេ ។

(៦២៧) យាណយតទៈ របស់សត្វណា លេតំវេ ក្នុងវិណា
 មនាយតទៈ ។ បេ ។ ធម្មាយតទៈ របស់សត្វនោះ ខឹងលេតំវេ
 ក្នុងទីនោះដែរ ។ តួកសត្វ កាលបរិច្ឆេទ ក្នុងកាមាវចរកថា យាណ-
 យតទៈ របស់សត្វទាំងនោះ លេតំវេ ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតទៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ ខឹងមិនលេតំវេ ក្នុងទីនោះទេ តួកសត្វ ក្រៅនេះ
 ដែលប្រកបដោយយានៈ កាលច្យុត យាណយតទៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ លេតំវេធិ ធម្មាយតទៈ ខឹងលេតំវេធិ ក្នុងទីនោះ ។
 មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតទៈ របស់សត្វណា (លេតំវេ) ក្នុងវិ-
 ណា ។ បេ ។

(៦៣០) រូបាយតទៈ របស់សត្វណា លេតំវេ ក្នុងវិណា
 មនាយតទៈ របស់សត្វនោះ ខឹងលេតំវេ ក្នុងទីនោះដែរ ។ តួក
 សត្វ កាលបរិច្ឆេទ ក្នុងបញ្ចកេកាវេកថា កាលច្យុត ចាកសញ្ញសត្វ
 ប្រាយតទៈ របស់សត្វទាំងនោះ លេតំវេ ក្នុងទីនោះ តែមនាយ-
 តទៈ របស់សត្វទាំងនោះ ខឹងមិនលេតំវេ ក្នុងទីនោះទេ តួកសត្វ
 ក្រៅនេះ កាលច្យុត ចាកបញ្ចកេកាវេកថា ប្រាយតទៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ លេតំវេធិ មនាយតទៈ ខឹងលេតំវេធិ ក្នុងទីនោះ ។
 មួយយ៉ាងទៀត មនាយតទៈ របស់សត្វណា (លេតំវេ) ក្នុងវិ-
 ណា ។ បេ ។

[២៣០] យស្ស យត្ត រូបាយតធំ ធិរុជ្ឈិត
 តស្ស តត្ថ ធម្មាយតធំ ធិរុជ្ឈិតស្សតិ ។ បញ្ចក្ក-
 ការេ បរិធិត្តន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបាយតធំ ធិរុជ្ឈិត
 យោ ច តេសំ តត្ថ ធម្មាយតធំ ធិរុជ្ឈិតស្សតិ ឥត-
 រេសំ សរូបកានំ ចរុត្តានំ តេសំ តត្ថ រូបាយតធំ ធិរុ-
 ជ្ឈិត ធម្មាយតធំ ធិរុជ្ឈិតស្សតិ ។ យស្ស វា
 បទ យត្ត ធម្មាយតធំ ធិរុជ្ឈិតស្សតិ តស្ស តត្ថ
 រូបាយតធំ ធិរុជ្ឈិតតិ ។ សទ្ធវេសំ ឧបបជ្ឈន្តានំ អរូប-
 កានំ ចរុត្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតធំ ធិរុជ្ឈិតស្សតិ
 យោ ច តេសំ តត្ថ រូបាយតធំ ធិរុជ្ឈិត សរូប-
 កានំ ចរុត្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតធំ ធិរុជ្ឈិត-
 ស្សតិ រូបាយតធំ ធិរុជ្ឈិត ។

[២៣២] យស្ស យត្ត រូបាយតធំ ធិរុជ្ឈិត-
 តិ តស្ស តត្ថ ធម្មាយតធំ ធិរុជ្ឈិតស្សតិ ។

[២៣១] រូបាយតធំ របស់សត្វណា លេក៍ទៅ ក្នុងវិណា
 ធម្មាយតធំ របស់សត្វនោះ ខឹងលេក៍ទៅ ក្នុងទីនោះដែរ ។ ត្នក
 សត្វ កាលបរិច្ឆាន ក្នុងបញ្ចក្កការេតា រូបាយតធំ របស់សត្វទាំង
 នោះ លេក៍ទៅ ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ ខឹង
 មិនលេក៍ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ត្នកសត្វ ក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយរូប
 កាលច្បុក រូបាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ លេក៍ទៅផង ធម្មាយ-
 តធំ ខឹងលេក៍ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតធំ
 របស់សត្វណា ខឹងលេក៍ទៅ ក្នុងវិណា រូបាយតធំ របស់សត្វនោះ
 លេក៍ទៅ ក្នុងទីនោះដែរ ។ ត្នកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានរូប
 កាលពេញដំណើរ កាលច្បុក ធម្មាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ ខឹង
 លេក៍ទៅ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ មិនលេក៍ទៅ
 ក្នុងទីនោះទេ ត្នកសត្វ ដែលប្រកបដោយរូប កាលច្បុក ធម្មាយតធំ
 របស់សត្វទាំងនោះ ខឹងលេក៍ទៅផង រូបាយតធំ លេក៍ទៅផង ក្នុង
 ទីនោះ ។

[២៣២] ធម្មាយតធំ របស់សត្វណា លេក៍ទៅ ក្នុងវិណា
 ធម្មាយតធំ របស់សត្វនោះ ខឹងលេក៍ទៅ ក្នុងទីនោះដែរ ។

(១) ចរិតិញ្ញាណំ តេសំ តត្ថ មនាយតនំ ជិវុជ្ឈិតំ លោ
 ច តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ ជិវុជ្ឈិស្សិតំ ភតិវេសំ
 សចិត្តកាណំ ចរិត្តាណំ តេសំ តត្ថ មនាយតនញ្ច
 ជិវុជ្ឈិតំ ធម្មាយតនញ្ច ជិវុជ្ឈិស្សិតំ ។ យស្ស វា ចធម
 យត្ថ ធម្មាយតនំ ជិវុជ្ឈិស្សិតំ តស្ស តត្ថ មនាយ
 តនំ ជិវុជ្ឈិតតិ ។ សទ្ទេសំ ឧបបជ្ឈន្តាណំ ភចិត្តកាណំ
 ចរិត្តាណំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ ជិវុជ្ឈិស្សិតំ លោ
 ច តេសំ តត្ថ មនាយតនំ ជិវុជ្ឈិតំ សចិត្តកាណំ
 ចរិត្តាណំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនញ្ច ជិវុជ្ឈិស្សិតំ មនា
 យតនញ្ច ជិវុជ្ឈិតំ ។

(៦៣៣) យស្ស ចត្តាយតនំ ធម៌ ជិវុជ្ឈិតិ
 តស្ស សោតាយតនំ ធម៌ ជិវុជ្ឈិស្សិតិ ។ សទ្ទេសំ
 ឧបបជ្ឈន្តាណំ ភចិត្តកាណំ ចរិត្តាណំ តេសំ ចត្តា
 យតនំ ធម៌ ជិវុជ្ឈិតិ លោ ច តេសំ សោតាយតនំ

១ ឧ. ជិវុជ្ឈិស្សិតិ បព្ពហិកាយតិ ទិស្សិតិ ។

ត្ថកសត្វ កាលចរិតិញ្ញាណ មនាយតនៈ របស់សត្វពុទ្ធិនោះ លេចរវា
 ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វពុទ្ធិនោះ ទើបមិនលេចរវា ក្នុង
 នោះទេ ត្ថកសត្វ ក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយចិត្ត កាលច្បុក មនា
 យតនៈ របស់សត្វពុទ្ធិនោះ លេចរវាផង ធម្មាយតនៈ ទើបលេច
 រវាផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា
 ទើបលេចរវា ក្នុងទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ លេចរវា ក្នុង
 ទីនោះដែរ ។ ត្ថកសត្វពុទ្ធិសព្វ ដែលមិនមានចិត្ត កាលចាប់បដិ
 សន្ធិ កាលច្បុក ធម្មាយតនៈ របស់សត្វពុទ្ធិនោះ ទើបលេចរវា ក្នុង
 ទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វពុទ្ធិនោះ មិនលេចរវា ក្នុងទីនោះ
 ទេ ត្ថកសត្វ ដែលប្រកបដោយចិត្ត កាលច្បុក ធម្មាយតនៈ របស់
 សត្វពុទ្ធិនោះ ទើបលេចរវាផង មនាយតនៈ លេចរវាផង ក្នុងទី
 នោះ ។

(៦៣៣) ចត្តាយតនៈ របស់សត្វណា មិនលេចរវា សោ
 តាយតនៈ របស់សត្វនោះ ទើបមិនលេចរវាទេ ។ ត្ថកសត្វពុទ្ធិសព្វ
 ដែលមិនមានចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្បុក ធម្មាយតនៈ របស់
 សត្វពុទ្ធិនោះ មិនលេចរវា តែសោតាយតនៈ របស់សត្វពុទ្ធិនោះ

ន ឱវុជ្ឈិស្សតិ អរូបេ បច្ឆិមភវីកាធំ តេសំ ចត្តាយ-
 តទព្វំ ន ឱវុជ្ឈិស្សតិ សោតាយតទព្វំ ន ឱវុជ្ឈិស្សតិ ។
 យស្ស វា បន សោតាយតទំ ន ឱវុជ្ឈិស្សតិ តស្ស
 ចត្តាយតទំ ន ឱវុជ្ឈិតីតិ ។ បញ្ចវេកាវេ បរិវិទ្ធាន្តំ
 យេ ច អរូបំ ឧបបជ្ជិត្វា បរិវិទ្ធាយិស្សន្តិ តេសំ
 ចវន្តំ តេសំ សោតាយតទំ ន ឱវុជ្ឈិស្សតិ លោ
 ច តេសំ ចត្តាយតទំ ន ឱវុជ្ឈិតិ អរូបេ បច្ឆិម-
 ភវីកាធំ តេសំ សោតាយតទព្វំ ន ឱវុជ្ឈិស្សតិ
 ចត្តាយតទព្វំ ន ឱវុជ្ឈិតិ ។

(៦៣៤) យស្ស ចត្តាយតទំ ន ឱវុជ្ឈិតិ តស្ស
 យាណយតទំ ន ឱវុជ្ឈិស្សតីតិ ។ សរោសំ ឧបបជ្ជ-
 ន្តំ អចត្តកាធំ ចវន្តំ តេសំ ចត្តាយតទំ ន
 ឱវុជ្ឈិតិ លោ ច តេសំ យាណយតទំ ន ឱវុជ្ឈិស្សតិ
 បច្ឆិមភវីកាធំ រូបាវចំ ឧបបជ្ជន្តំ អរូបេ បច្ឆិមភវី-
 កាធំ តេសំ ចត្តាយតទព្វំ ន ឱវុជ្ឈិតិ យាណយត-
 ទព្វំ ន ឱវុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យាណយតទំ

មិនមែនជាវិនិច្ឆ័យលក្ខណ៍ទេ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភព ក្នុងអរូ-
 បភព ចត្តាយតទៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនលក្ខណ៍វិនិច្ឆ័យ សោតា-
 យតទៈ វិនិច្ឆ័យលក្ខណ៍ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតទៈ របស់
 សត្វណា វិនិច្ឆ័យលក្ខណ៍ ចត្តាយតទៈ របស់សត្វនោះ មិនលក្ខណ៍
 ទេ ។ បណ្តាពួកសត្វ កាលបរិច្ឆេទ ក្នុងបញ្ចវេកាភព ពួកសត្វ
 ណា ចូលទៅ កាន់អរូបភពហើយ វិនិច្ឆ័យលក្ខណ៍ សត្វទាំងនោះ
 កាលច្បុក សោតាយតទៈ របស់សត្វទាំងនោះ វិនិច្ឆ័យលក្ខណ៍ តែ
 ចត្តាយតទៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាវិនិច្ឆ័យលក្ខណ៍ទេ ពួកសត្វ
 ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភព ក្នុងអរូបភព សោតាយតទៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ វិនិច្ឆ័យលក្ខណ៍ ចត្តាយតទៈ មិនលក្ខណ៍ ។

(៦៣៥) ចត្តាយតទៈ របស់សត្វណា មិនលក្ខណ៍ យាណ-
 យតទៈ របស់សត្វនោះ វិនិច្ឆ័យលក្ខណ៍ទេ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែល
 មិនមានចក្ខុ កាលបរិច្ឆេទ កាលច្បុក ចត្តាយតទៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនលក្ខណ៍ តែយាណយតទៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែន
 ជាវិនិច្ឆ័យលក្ខណ៍ទេ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភព កាលចូលទៅ
 កាន់រូបាវចរភព វិនិច្ឆ័យលក្ខណ៍ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភព ក្នុងអរូបភព
 ចត្តាយតទៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនលក្ខណ៍វិនិច្ឆ័យ យាណយតទៈ វិនិច្ឆ័យ
 លក្ខណ៍ ។ មួយយ៉ាងទៀត យាណយតទៈ របស់សត្វណា

ន ឱវុជ្ជិស្សតិ តស្ស ចក្ខុយនធំ ន ឱវុជ្ជិ-
 តីតិ ។ បញ្ចវេកាហ បរិចិញ្ចន្តានំ យេ ច វូចាវចរំ
 អវូចាវចរំ^(១) ឧបបជ្ជិត្តា បរិចិញ្ចាយិស្សន្តិ តេសំ ចរំន្តានំ
 តេសំ យាធាយនធំ ន ឱវុជ្ជិស្សតិ ឆោ ច តេសំ
 ចក្ខុយនធំ ន ឱវុជ្ជិ បច្ឆិមភវីកានំ វូចាវចរំ
 ឧបបជ្ជិត្តានំ អវូបេ បច្ឆិមភវីកានំ តេសំ យាធាយន-
 ណញ្ច ន ឱវុជ្ជិស្សតិ ចក្ខុយនធលញ្ច ន ឱវុជ្ជិ ។

(៦៣៥) យស្ស ចក្ខុយនធំ ន ឱវុជ្ជិ
 តស្ស វូចាយនធំ ន ឱវុជ្ជិស្សតីតិ ។ សត្វេសំ ឧប-
 បជ្ជិត្តានំ អធកុកានំ ចរំន្តានំ តេសំ ចក្ខុយនធំ
 ន ឱវុជ្ជិ ឆោ ច តេសំ វូចាយនធំ ន ឱវុជ្ជិ-
 ស្សតិ អវូបេ បច្ឆិមភវីកានំ តេសំ ចក្ខុយនធលញ្ច
 ន ឱវុជ្ជិ វូចាយនធលញ្ច ន ឱវុជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស
 វា បន វូចាយនធំ ន ឱវុជ្ជិស្សតិ តស្ស ចក្ខុ-
 យនធំ ន ឱវុជ្ជិតីតិ ។ បញ្ចវេកាហ បរិចិញ្ចន្តានំ
 យេ ច អវូបំ ឧបបជ្ជិត្តា បរិចិញ្ចាយិស្សន្តិ តេសំ

១ ឧ. អយំ បាលី ១ ទំព័រ ៧១

នីធិមិទលេកំវេ ចក្ខុយនធនៈ របស់សត្វនារ មិទលេកំវេវេ ។
 បណ្ណាភ្នកសត្វ កាលបរិចិញ្ចន ក្នុងបញ្ចវេកាភេតា ភ្នកសត្វណា ចូល
 ទៅ កាន់ប្រូចកោត និងកាន់អប្រូចកោតហើយ នឹងបរិចិញ្ចន សត្វ
 ពាំងនោះ កាលប្រូក យាធាយនធនៈ របស់សត្វពាំងនោះ នឹងមិទ
 លេកំវេ តែចក្ខុយនធនៈ របស់សត្វពាំងនោះ មិទមែនជាមិទលេកំវេ
 នេ ភ្នកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភេតា កាលចូលទៅ កាន់ប្រូចកោត
 និងភ្នកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភេតា ក្នុងអប្រូកតា យាធាយនធនៈ របស់
 សត្វពាំងនោះ នឹងមិទលេកំវេវេវេ ចក្ខុយនធនៈ មិទលេកំវេវេវេ ។

(៦៣៦) ចក្ខុយនធនៈ របស់សត្វណា មិទលេកំវេ វូចា-
 យនធនៈ របស់សត្វនារ នឹងមិទលេកំវេវេវេ ។ ភ្នកសត្វពាំង
 អស់ ដែលមិទមានចក្ខុ កាលបរិចិញ្ចន កាលប្រូក ចក្ខុយនធនៈ
 របស់សត្វពាំងនោះ មិទលេកំវេ តែចក្ខុយនធនៈ របស់សត្វពាំងនោះ
 មិទមែនជាមិទលេកំវេវេ ភ្នកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភេតា
 ក្នុងអប្រូកតា ចក្ខុយនធនៈ របស់សត្វពាំងនោះ មិទលេកំវេវេវេ វូចា-
 យនធនៈ នឹងមិទលេកំវេវេវេ ។ មួយយ៉ាងទៀត ចក្ខុយនធនៈ របស់
 សត្វណា នឹងមិទលេកំវេ ចក្ខុយនធនៈ របស់សត្វនារ មិទលេកំ
 វេវេវេ ។ បណ្ណាភ្នកសត្វ កាលបរិចិញ្ចន ក្នុងបញ្ចវេកាភេតា ភ្នក
 សត្វណា ចូលទៅ កាន់ប្រូកហើយ នឹងបរិចិញ្ចន សត្វពាំងនោះ

ចៅឆ្មារ តេសំ រូបាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ លោ ច
តេសំ ចត្តាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ អរូបេ បច្ឆិមភវិកានំ
តេសំ រូបាយតនព្វ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ ចត្តាយតនព្វ
ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។

(៦៣៦) យស្ស ចត្តាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស
មនាយតនំ ។ មេ ។ ធម្មាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ តិ ។
សព្វេសំ ឧបបជ្ឈន្តានំ អចក្កកានំ ចៅឆ្មារ តេសំ
ចត្តាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ លោ ច តេសំ ធម្មាយ-
តនំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ អរូបេ បវិធិត្វន្តានំ តេសំ ចត្តា-
យតនព្វ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ ធម្មាយតនព្វ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។
យស្ស វា បន ធម្មាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស
ចត្តាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ តិ ។ បញ្ចវេការេ បវិ-
ធិត្វន្តានំ តេសំ ធម្មាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ លោ ច
តេសំ ចត្តាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ អរូបេ បវិធិត្វន្តានំ
តេសំ ធម្មាយតនព្វ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ ចត្តាយតនព្វ
ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។

កាលច្បុក រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនលក់ទៅ កែ
ចត្តាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនលក់ទៅទេ តួកសត្វ
ដែលកើតក្នុងចក្ខុមគត ក្នុងអរូបកត រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
នឹងមិនលក់ទៅផង ចត្តាយតនៈ មិនលក់ទៅផង ។

(៦៣៦) ចត្តាយតនៈ របស់សត្វណា មិនលក់ទៅ មនា-
យតនៈ ។ មេ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនលក់ទៅ
ទេឬ ។ តួកសត្វ ដែលមិនមានចក្ក កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្បុក
ចត្តាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនលក់ទៅ កែធម្មាយតនៈ របស់
សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនលក់ទៅទេ តួកសត្វ កាលបរិច្ឆេទ
ក្នុងអរូបកត ចត្តាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនលក់ទៅផង ធម្មា-
យតនៈ នឹងមិនលក់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់
សត្វណា នឹងមិនលក់ទៅ ចត្តាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនលក់
ទៅទេឬ ។ តួកសត្វ កាលបរិច្ឆេទ ក្នុងចក្ខុវេការេកត ធម្មាយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនលក់ទៅ កែចត្តាយតនៈ របស់សត្វទាំង
នោះ មិនមែនជាមិនលក់ទៅទេ តួកសត្វ កាលបរិច្ឆេទ ក្នុងអរូបកត
ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនលក់ទៅផង ចត្តាយតនៈ
មិនលក់ទៅផង ។

(៦៣៧) យស្ស យាធាយតធំ ន ធិរុជ្ជតិ តស្ស
 រូបាយតធំ ន ធិរុជ្ជិស្សតិ ។ សត្វេសំ ឧបបដ្ឋ-
 ត្តានំ អយាធាកានំ ចវត្តានំ តេសំ យាធាយតធំ ន
 ធិរុជ្ជតិ ខោ ច តេសំ រូបាយតធំ ន ធិរុជ្ជិស្សតិ
 រូបាវចរេ បរិធិត្តត្តានំ អរូបេ បច្ឆិមកវិកានំ តេសំ
 យាធាយតធំ ធិរុជ្ជតិ រូបាយតធំ ធិរុជ្ជិ-
 ស្សតិ ។ យស្ស វា បទ រូបាយតធំ ន ធិរុជ្ជតិ
 តស្ស យាធាយតធំ ន ធិរុជ្ជតិ ។ កាមាវចរេ
 បរិធិត្តត្តានំ យេ ច អរូបំ ឧបបដ្ឋត្វា បរិធិត្វាយ-
 ស្សន្តិ តេសំ ចវត្តានំ តេសំ រូបាយតធំ ន ធិរុជ្ជិ-
 ស្សតិ ខោ ច តេសំ យាធាយតធំ ន ធិរុជ្ជតិ
 រូបាវចរេ បរិធិត្តត្តានំ អរូបេ បច្ឆិមកវិកានំ តេសំ
 រូបាយតធំ ធិរុជ្ជិស្សតិ យាធាយតធំ ធិ-
 រុជ្ជតិ ។

(៦៣៧) យាធាយតធំ របស់សត្វណា មិនលក់ទៅ រូបា-
 យតធំ របស់សត្វនោះ នឹងមិនលក់ទៅទេ ។ ត្អូកសត្វទាំងអស់
 ដែលមិនមានយាមៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្បុក យាធាយតធំ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនលក់ទៅ តែរូបាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 មែនជាទីនឹងមិនលក់ទៅ ត្អូកសត្វ កាលបរិច្ឆេទ ក្នុងប្រាវចរក
 និងត្អូកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមក ក្នុងអប្បេកក យាធាយតធំ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនលក់ទៅទេ រូបាយតធំ នឹងមិនលក់ទៅទេ ។
 មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតធំ របស់សត្វណា មិនលក់ទៅ យាធា-
 យតធំ របស់សត្វនោះ មិនលក់ទៅទេ ។ បណ្តាត្អូកសត្វ កាល
 បរិច្ឆេទ ក្នុងកាមាវចរក ត្អូកសត្វណា ចូលទៅ កាន់អប្បេកកហើយ
 នឹងបរិច្ឆេទ សត្វទាំងនោះ កាលច្បុក រូបាយតធំ របស់សត្វទាំង
 នោះ នឹងមិនលក់ទៅ តែយាធាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែន
 ជាមិនលក់ទៅ ត្អូកសត្វ កាលបរិច្ឆេទ ក្នុងប្រាវចរក និងត្អូកសត្វ
 ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមក ក្នុងអប្បេកក រូបាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ
 នឹងមិនលក់ទៅទេ យាធាយតធំ មិនលក់ទៅទេ ។

[៦៣៧] យស្ស យាធាយតទំ ន ធិរុជ្ឈិតំ តស្ស
 មធាយតទំ ។ បេ ។ ធម្មាយតទំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិភិ ។
 សត្វេសំ ឧបបដ្ឋត្តានំ អយានកានំ ចរិត្តានំ តេសំ
 យាធាយតទំ ន ធិរុជ្ឈិតំ លោ ច តេសំ ធម្មាយ-
 តទំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ ក្កចាវចរេ អក្កចាវចរេ បរិចិត្ត-
 ត្តានំ តេសំ យាធាយតទព្វ ន ធិរុជ្ឈិតំ ធម្មាយ-
 តទព្វ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វា មន ធម្មា-
 យតទំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស យាធាយតទំ ន ធិ-
 រុជ្ឈិស្សតិភិ ។ កាមាវចរេ បរិចិត្តត្តានំ តេសំ ធម្មា-
 យតទំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ លោ ច តេសំ យាធាយ-
 តទំ ន ធិរុជ្ឈិតំ ក្កចាវចរេ អក្កចាវចរេ បរិចិត្តត្តានំ
 តេសំ ធម្មាយតទព្វ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ យាធាយតទព្វ
 ន ធិរុជ្ឈិតំ ។

[៦៣៨] យាធាយតទៈ របស់សត្វណា មិនលេចរវាង មនា-
 យតទៈ ។ បេ ។ ធម្មាយតទៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនលេចរវាង
 ៥ ។ ត្ថិតសត្វព្រំដែនរបស់ ដែលមិនមានឃ្លានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ កាល
 ច្រក យាធាយតទៈ របស់សត្វព្រំដែននោះ មិនលេចរវាង តែធម្មាយតទៈ
 របស់សត្វព្រំដែននោះ មិនមែនជាមិនមិនលេចរវាង ត្ថិតសត្វ កាល
 បរិចិត្តាន ក្នុងក្រាវចរកត មិនក្នុងក្រាវចរកត យាធាយតទៈ របស់
 សត្វព្រំដែននោះ មិនលេចរវាង ធម្មាយតទៈ នឹងមិនលេចរវាង ។
 មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតទៈ របស់សត្វណា នឹងមិនលេចរវាង យាធា-
 យតទៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនលេចរវាង ៥ ។ ត្ថិតសត្វ កាល
 បរិចិត្តាន ក្នុងកាមាវចរកត ធម្មាយតទៈ របស់សត្វព្រំដែននោះ នឹង
 មិនលេចរវាង តែយាធាយតទៈ របស់សត្វព្រំដែននោះ មិនមែនជាមិន
 លេចរវាង ត្ថិតសត្វ កាលបរិចិត្តាន ក្នុងក្រាវចរកត ធម្មាយតទៈ
 របស់សត្វព្រំដែននោះ នឹងមិនលេចរវាង យាធាយតទៈ មិនលេច
 រវាង ។

(៦៣៩) យស្ស រូបាយតនំ ន ឱវុជ្ឈិតំ តស្ស
 មនាយតនំ ។ បេ ។ ធម្មាយតនំ ន ឱវុជ្ឈិស្ស-
 តីតំ ។ សព្វេសំ ទុបបជ្ឈន្តានំ អរូបកានំ ចវន្តានំ
 តេសំ រូបាយតនំ ន ឱវុជ្ឈិតំ ឆោ ច តេសំ ធម្មា-
 យតនំ ន ឱវុជ្ឈិស្សតិ អរូប បរិធិត្ថន្តានំ តេសំ
 រូបាយតនព្វ ន ឱវុជ្ឈិតំ ធម្មាយតនព្វ ន ឱវុជ្ឈិ-
 ស្សតិ ។ យស្ស វា បទ ធម្មាយតនំ ន ឱវុជ្ឈិ-
 ស្សតិ តស្ស រូបាយតនំ ន ឱវុជ្ឈិស្សតីតិ ។ បញ្ច-
 វោកាវេ បរិធិត្ថន្តានំ តេសំ ធម្មាយតនំ ន ឱវុជ្ឈិស្សតិ
 ឆោ ច តេសំ រូបាយតនំ ន ឱវុជ្ឈិតំ អរូប បរិធិ-
 ត្ថន្តានំ តេសំ ធម្មាយតនព្វ ន ឱវុជ្ឈិស្សតិ រូបា-
 យតនព្វ ន ឱវុជ្ឈិតំ ។

(៦៤០) យស្ស មនាយតនំ ន ឱវុជ្ឈិតំ តស្ស
 ធម្មាយតនំ ន ឱវុជ្ឈិស្សតីតិ ។ ឱវុជ្ឈិស្សតិ ។
 យស្ស វា បទ ធម្មាយតនំ ន ឱវុជ្ឈិស្សតិ តស្ស
 មនាយតនំ ន ឱវុជ្ឈិស្សតីតិ ។ ឱវុជ្ឈិតំ ។

(៦៣៩) ប្រាយតនៈ របស់សត្វណា បិដកលក្ខណ៍ ប.។.
 យតនៈ ។ បេ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ ខឹងមិនលក់ទៅទេ
 ឬ ។ តួសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានរូប កាលពាប់បដិសន្ធិ កាលច្បុក
 ប្រាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនលក់ទៅ កែធម្មាយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនមែនជាខឹងមិនលក់ទៅទេ តួសត្វ កាលបរិច្ឆាន ក្នុង
 អរូបភព ប្រាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនលក់ទៅផង ធម្មាយ-
 តនៈ ខឹងមិនលក់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់
 សត្វណា ខឹងមិនលក់ទៅ ប្រាយតនៈ របស់សត្វនោះ ខឹងមិនលក់
 ទៅទេ ។ តួសត្វ កាលបរិច្ឆាន ក្នុងបញ្ចក្កក្កាភព ធម្មាយ-
 តនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ខឹងមិនលក់ទៅ កែប្រាយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនមែនជាមិនលក់ទៅទេ តួសត្វ កាលបរិច្ឆាន ក្នុង
 អរូបភព ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ខឹងមិនលក់ទៅផង ប្រា-
 យតនៈ មិនលក់ទៅផង ។

(៦៤០) មនាយតនៈ របស់សត្វណា មិនលក់ទៅ ធម្មាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ ខឹងមិនលក់ទៅទេ ។ ខឹងលក់ទៅ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា ខឹងមិនលក់ទៅ មនាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ ខឹងមិនលក់ទៅទេ ។ លក់ទៅ ។

[៦៤០] យត្ថ ចត្តាយតធំ ធន ធិរុជ្ឈិតំ ។ បេ ។

[៦៤២] យស្ស យត្ថ ចត្តាយតធំ ធន ធិរុជ្ឈិតំ

តស្ស តត្ថ សោតាយតធំ ធន ធិរុជ្ឈិតំ ។ បញ្ច-
កោតារំ ឧបបទ្ធក្កាធំ អចត្តុកាធំ កាមាវចរា ច-
វត្តាធំ តេសំ តត្ថ ចត្តាយតធំ ធន ធិរុជ្ឈិតំ លោ-
ច តេសំ តត្ថ សោតាយតធំ ធន ធិរុជ្ឈិតំ អ-
សញ្ញសត្តាធំ អរូបាធំ តេសំ តត្ថ ចត្តាយតធំ ធន
ធិរុជ្ឈិតំ សោតាយតធំ ធន ធិរុជ្ឈិតំ ។
យស្ស វា បធំ យត្ថ សោតាយតធំ ធន ធិរុជ្ឈិតំ
តស្ស តត្ថ ចត្តាយតធំ ធន ធិរុជ្ឈិតំ ។ បញ្ចកោ-
តារា បវិជិត្តាធំ តេសំ តត្ថ សោតាយតធំ ធន ធិ-
រុជ្ឈិតំ លោ ច តេសំ តត្ថ ចត្តាយតធំ ធន ធិ-
រុជ្ឈិតំ អសញ្ញសត្តាធំ អរូបាធំ^(១) តេសំ តត្ថ
សោតាយតធំ ធន ធិរុជ្ឈិតំ ចត្តាយតធំ ធន ធិ-
រុជ្ឈិតំ ។

១ ១. អយំ បាណំ ឧត្តំ ។

[៦៤១] ចត្តាយតធំ មិទលេតំ ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[៦៤២] ចត្តាយតធំ របស់សត្វណា មិទលេតំ ក្នុងទី-
ណា សោតាយតធំ របស់សត្វនោះ ខឹងមិទលេតំ ក្នុងទីនោះ
ឬ ។ តួសត្វ ដែលមិទមានចក្ខុ កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចកោតារា
កាលច្បាត ចាកតាវចរកា ចត្តាយតធំ របស់សត្វនោះ មិទ
លេតំ ក្នុងទីនោះ តែសោតាយតធំ របស់សត្វនោះ មិទ
មែនជាខឹងមិទលេតំ ក្នុងទីនោះ ចត្តាយតធំ របស់តួកសញ្ញា-
សត្វ ខឹងរបស់តួកអរូបាចារ្យនោះ មិទលេតំ ក្នុងទីនោះ សោតាយតធំ ខឹង
មិទលេតំ ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតធំ
របស់សត្វណា ខឹងមិទលេតំ ក្នុងទីណា ចត្តាយតធំ របស់សត្វនោះ
មិទលេតំ ក្នុងទីនោះឬ ។ តួសត្វ កាលបរិច្ឆេទ ក្នុងបញ្ច-
កោតារា សោតាយតធំ របស់សត្វនោះ ខឹងមិទលេតំ ក្នុង
ទីនោះ តែចត្តាយតធំ របស់សត្វនោះ មិទមែនជាមិទលេតំ
ក្នុងទីនោះ សោតាយតធំ របស់តួកសញ្ញាសត្វ ខឹងរបស់តួកអរូ-
បាចារ្យនោះ ខឹងមិទលេតំ ក្នុងទីនោះ ចត្តាយតធំ មិទលេតំ ក្នុង
ទីនោះ ។

អាណាមយោគ បរិក្ខារស្ស ឧបោសថ

[២៤៣] យស្ស យត្ត ចក្ខាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិត
 តស្ស តត្ថ យាបាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ តា-
 មាវចរំ ឧបបជ្ជន្តានំ អចក្កកានំ តាមាវចរា ច-
 វន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិត យោ ច
 តេសំ តត្ថ យាបាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ រូមាវចរំ
 ឧបបជ្ជន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ អរូមាទំ(១) តេសំ តត្ថ
 ចក្ខាយតនពញ ន ធិរុជ្ឈិត យាបាយតនពញ ន ធិ-
 រុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វា ថន យត្ត យាបាយតនំ
 ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ តប្ប តត្ថ ចក្ខាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិ-
 តីតិ ។ តាមាវចរ បរិវិញ្ញន្តានំ តាមាវចរា វវន្តានំ
 តេសំ តត្ថ យាបាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ យោ ច
 តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិត រូមាវចរំ ឧប-
 បជ្ជន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ អរូមាទំ តេសំ តត្ថ យា-
 បាយតនពញ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ ចក្ខាយតនពញ ន ធិ-
 រុជ្ឈិត ។

១ ឧ. អយំ បាលី ទន្តំ ។

អាណាមយោគ បរិក្ខារស្ស ឧបោសថ

[២៤៣] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា មិនលេចទៅ ក្នុងបិ-
 ណា យាបាយតនៈ របស់សត្វនោះ ខឹងមិនលេចទៅ ក្នុងវិទ្យានេរ
 ឬ ។ តួកសត្វ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលចូលទៅ កាន់តាមាវចរ-
 ភព កាលច្បក ចាកតាមាវចរភព ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនលេចទៅ ក្នុងវិទ្យានេរ តែយាបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 មែនជាខឹងមិនលេចទៅ ក្នុងវិទ្យានេរ តួកសត្វ កាលចូលទៅ កាន់
 រូមាវចរភព តួកអសញ្ញាសត្វ ខឹងតួកអប្រាហ្ម ចក្ខាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនលេចទៅផង យាបាយតនៈ ខឹងមិនលេចទៅផង
 ក្នុងវិទ្យានេរ ។ មួយយ៉ាងទៀត យាបាយតនៈ របស់សត្វណា ខឹង
 មិនលេចទៅ ក្នុងបិណា ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនលេចទៅ
 ក្នុងវិទ្យានេរឬ ។ តួកសត្វ កាលបរិវិញ្ញាន ក្នុងតាមាវចរភព កាល
 ច្បក ចាកតាមាវចរភព យាបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ខឹងមិន
 លេចទៅ ក្នុងវិទ្យានេរ តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជា
 មិនលេចទៅ ក្នុងវិទ្យានេរ តួកសត្វ កាលចូលទៅ កាន់រូមាវចរភព
 តួកអសញ្ញាសត្វ ខឹងតួកអប្រាហ្ម យាបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 ខឹងមិនលេចទៅផង ចក្ខាយតនៈ មិនលេចទៅផង ក្នុងវិទ្យានេរ ។

[៦៤៤] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិតិ
 តស្ស តត្ថ រូនាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិត្យស្មិតិ ។ ចញ្ច-
 រោគាវ ឧបបដ្ឋន្តានំ អចក្កកានំ កាមាវចេក ច-
 វន្តានំ អសញ្ញសត្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ន
 ធិរុជ្ឈិតិ ហេ ច តេសំ តត្ថ រូនាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិ-
 ស្មិតិ អរូនានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនញ្ច ន ធិ-
 រុជ្ឈិតិ រូនាយតនញ្ច ន ធិរុជ្ឈិត្យស្មិតិ ។ យស្ស វា
 បន យត្ថ រូនាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិត្យស្មិតិ តស្ស តត្ថ
 ចក្ខាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិតិ ។ ចញ្ចរោគាវេ បរិ-
 ធិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ រូនាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិត្យស្មិតិ ហេ
 ច តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិតិ អរូនានំ
 តេសំ តត្ថ រូនាយតនញ្ច ន ធិរុជ្ឈិត្យស្មិតិ ចក្ខា-
 យតនញ្ច ន ធិរុជ្ឈិតិ ។

[៦៤៥] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិ-
 តិ តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិត្យស្មិតិ ។

[៦៤៦] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា មិនលក់ទៅ ក្នុងវិណា
 ប្រាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនលក់ទៅ ក្នុងវិហារទេ ។ តួក
 សត្វ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចក់ភាគណា កាល
 ច្រូត ចាកតាមវិចារណ និងតួកអសញ្ញសត្វ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ មិនលក់ទៅ ក្នុងវិហារ ក្រប្រាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនមែនជាមិនលក់ទៅ ក្នុងវិហារទេ ចក្ខាយតនៈ របស់តួកអសញ្ញ-
 ប្រាយនោះ មិនលក់ទៅផង ប្រាយតនៈ នឹងមិនលក់ទៅផង ក្នុង
 វិហារ ។ មួយយ៉ាងទៀត ប្រាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនលក់
 ទៅ ក្នុងវិណា ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនលក់ទៅ ក្នុងវិ-
 ហារទេ ។ តួកសត្វ កាលមិនគ្រាន់ ក្នុងបញ្ចក់ភាគណា ប្រាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនលក់ទៅ ក្នុងវិហារ ក្រប្រាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនលក់ទៅ ក្នុងវិហារទេ ប្រាយតនៈ របស់
 តួកអសញ្ញប្រាយនោះ នឹងមិនលក់ទៅផង ចក្ខាយតនៈ មិនលក់ទៅផង
 ក្នុងវិហារ ។

[៦៤៧] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា មិនលក់ទៅ ក្នុងវិ-
 ណា មិនមែនជាមិនលក់ទៅ ក្នុងវិហារទេ ។

ន ឱវុជ្ជិតិ ធម្មាយតនញ្ច ន ឱវុជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស
 វា បន យត្ត ធម្មាយតនំ ន ឱវុជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ត
 ចក្ខាយតនំ ន ឱវុជ្ជិតិ ។ បញ្ចវេកាវេ បរិធិ-
 ព្វញ្ញំ តេសំ តត្ត ធម្មាយតនំ ន ឱវុជ្ជិស្សតិ ទោ
 ច តេសំ តត្ត ចក្ខាយតនំ ន ឱវុជ្ជិតិ អរូប បរិ-
 ធិព្វញ្ញំ តេសំ តត្ត ធម្មាយតនញ្ច ន ឱវុជ្ជិស្សតិ
 ចក្ខាយតនញ្ច ន ឱវុជ្ជិតិ ។

[៦៤៧] យស្ស យត្ត ហោតាយតនំ ន ឱវុជ្ជិតិ
 តស្ស តត្ត រូបាយតនំ ន ឱវុជ្ជិស្សតិ ។ កាមាវចរ
 ឧបបជ្ជញ្ញំ អយោកាមំ កាមាវចរ ចវញ្ញំ រូបា-
 វចនំ តេសំ តត្ត ហោតាយតនំ ន ឱវុជ្ជិតិ ទោ
 ច តេសំ តត្ត រូបាយតនំ ន ឱវុជ្ជិស្សតិ រូបាវចរ
 បរិធិព្វញ្ញំ អរូបាមំ តេសំ តត្ត ហោតាយតនញ្ច ន
 ឱវុជ្ជិតិ រូបាយតនញ្ច ន ឱវុជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន

មិខលេកំវេជ្ជ ធម្មាយតនះ បីធិមិខលេកំវេជ្ជ ក្នុងទីនោះ ។
 មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនះ របស់សត្វណា ខឹងមិខលេកំវេ ក្នុង
 ទីណា ចក្ខាយតនះ របស់សត្វនោះ មិខលេកំវេ ក្នុងទីនោះឡើយ ។
 តួសត្វ កាលបរិច្ឆេទ ក្នុងបញ្ចវេកាវេ ធម្មាយតនះ របស់សត្វ
 ពាំងនោះ ខឹងមិខលេកំវេ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខាយតនះ របស់សត្វ
 ពាំងនោះ មិនមែនជាមិខលេកំវេ ក្នុងទីនោះទេ តួសត្វ កាល
 បរិច្ឆេទ ក្នុងអប្បេកា ធម្មាយតនះ របស់សត្វពាំងនោះ ខឹងមិខ
 លេកំវេជ្ជ ចក្ខាយតនះ មិខលេកំវេជ្ជ ក្នុងទីនោះ ។

[៦៤៧] ហោតាយតនះ របស់សត្វណា មិខលេកំវេ ក្នុងទី
 ណា រូបាយតនះ របស់សត្វនោះ ខឹងមិខលេកំវេ ក្នុងទីនោះឡើយ ។
 តួសត្វ ដែលមិនមានហោតនះ កាលចូលទៅ កាន់កាប់ចេតនា ខឹងតួស
 សត្វ ជាម្ចាស់ចេះ កាលច្បុក ចាត់កាប់ចេតនា ហោតាយតនះ របស់សត្វ
 ពាំងនោះ មិខលេកំវេ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនះ របស់សត្វពាំងនោះ
 មិនមែនជាមិខលេកំវេ ក្នុងទីនោះទេ តួសត្វ កាលបរិច្ឆេទ ក្នុង
 រូបាវចនេ ខឹងតួសត្វរូបា ហោតាយតនះ របស់សត្វពាំងនោះ មិខលេកំ
 វេជ្ជ រូបាយតនះ ខឹងមិខលេកំវេជ្ជ ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត

យាយនយមេត បរិវារិយស្ស ខំពន្យំ

យត្ថ រូបាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស តត្ថ យាបាយ-
តនំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។ កាមាវចេវ បរិចិញ្ចន្តានំ តេសំ
តត្ថ រូបាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ លោ ច តេសំ តត្ថ យា-
បាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ រូបាវចេវ បរិចិញ្ចន្តានំ អរូបានំ
តេសំ តត្ថ រូបាយតនក្ក ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ យាបាយត-
នក្ក ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។

[៦៤៨] យស្ស យត្ថ យាបាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិស្ស-
តស្ស តត្ថ មហាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។ កាមា-
វចេវ ឧបបជ្ឈន្តានំ អយានកានំ កាមាវចេវ ចរិញ្ចន្តានំ
រូបាវចេវ អរូបាវចេវ តេសំ តត្ថ យាបាយតនំ ន
ធិរុជ្ឈិស្សតិ លោ ច តេសំ តត្ថ មហាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិស្ស-
តិ រូបាវចេវ អរូបាវចេវ បរិចិញ្ចន្តានំ មសញ្ញសត្តានំ
តេសំ តត្ថ យាបាយតនក្ក ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ មហាយតនក្ក
ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វា ច ន យត្ថ មហាយតនំ ន
ធិរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស តត្ថ យាបាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។

ប្រាយតនៈ របស់សត្វណា មិនមែនលក់ទៅ ក្នុងទីណា យាយ-
យតនៈ របស់សត្វណា មិនមែនលក់ទៅ ក្នុងទីណាឡើយ ។ តួក
សត្វ កាលបរិចិញ្ចន្ត ក្នុងកាមាវចេវ ប្រាយតនៈ របស់សត្វទាំង
នោះ ខឹងមិនលក់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែយាយតនៈ របស់សត្វ
ទាំងនោះ មិនមែនជាមិនលក់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ តួកសត្វ កាល
បរិចិញ្ចន្ត ក្នុងរូបាវចេវ ខឹងតួកអប្បប្រាហ្ម ប្រាយតនៈ របស់សត្វ
ទាំងនោះ ខឹងមិនលក់ទៅផង យាយតនៈ មិនលក់ទៅផង ក្នុង
ទីនោះ ។

[៦៤៨] យាយតនៈ របស់សត្វណា មិនមែនលក់ទៅ ក្នុងទី
ណា មហាយតនៈ របស់សត្វនោះ ខឹងមិនលក់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ
ឬ ។ តួកសត្វ ដែលមិនមានយានៈ កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចេ-
វ ខឹងតួកសត្វ ជំរុញទៅ ខឹងជាអរូបាវចេវ កាលចូល ចាតកា-
មាវចេវ យាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនលក់ទៅ ក្នុងទី
នោះ តែមហាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនលក់ទៅ
ក្នុងទីនោះទេ តួកសត្វ កាលបរិចិញ្ចន្ត ក្នុងរូបាវចេវ ខឹងក្នុងអប្ប-
ប្រាហ្ម ខឹងតួកអសញ្ញសត្វ យាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
លក់ទៅផង មហាយតនៈ ខឹងមិនលក់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយ
យ៉ាងទៀត មហាយតនៈ របស់សត្វណា ខឹងមិនលក់ទៅ ក្នុងទីណា
យាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនមែនលក់ទៅ ក្នុងទីនោះឡើយ ។

កាសាវចរ បរិវិទ្ធានំ តេសំ តត្ថ មនាយកនំ ន
 ធិរុជ្ជិស្សតិ ទោ ច តេសំ តត្ថ យានាយកនំ ន
 ធិរុជ្ជតិ រូចាវចរ អរូចាវចរ បរិវិទ្ធានំ អសញ្ញា-
 សត្តានំ តេសំ តត្ថ មនាយកនក្ខ ន ធិរុជ្ជិស្សតិ
 យានាយកនក្ខ ន ធិរុជ្ជតិ ។

(៦៤៧) យស្ស យត្ថ យានាយកនំ ន ធិរុជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ ធម្មាយកនំ ន ធិរុជ្ជិស្សតិ ។ សព្វេសំ
 ឧបថវ្កន្តានំ អយានកានំ ចរ្តានំ តេសំ តត្ថ យា-
 នាយកនំ ន ធិរុជ្ជតិ ទោ ច តេសំ តត្ថ ធម្មា-
 យកនំ ន ធិរុជ្ជិស្សតិ រូចាវចរ អរូចាវចរ បរិ-
 វិទ្ធានំ តេសំ តត្ថ យានាយកនក្ខ ន ធិរុជ្ជតិ
 ធម្មាយកនក្ខ ន ធិរុជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា ថន
 យត្ថ ធម្មាយកនំ ន ធិរុជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ យា-
 នាយកនំ ន ធិរុជ្ជតិ ។ កាសាវចរ បរិវិទ្ធានំ

ត្ថសត្ថ កាលបរិវិទ្ធាន ក្នុងកាសាវចរោ មនាយកនៈ របស់សត្វវាំង
 នោះ នឹងមិនលក់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែយានាយកនៈ របស់សត្វវាំង
 នោះ មិនមែនជាមិនលក់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិវិទ្ធាន
 ក្នុងរូចាវចរោ និងក្នុងអរូចាវចរោ និងពួកអសញ្ញាសត្វ មនាយកនៈ
 របស់សត្វវាំងនោះ នឹងមិនលក់ទៅនឹង យានាយកនៈ មិនលក់ទៅ
 នឹង ក្នុងទីនោះ ។

(៦៤៨) យានាយកនៈ របស់សត្វណា មិនលក់ទៅ ក្នុងវិ-
 ណា ធម្មាយកនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនលក់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ។
 ពួកសត្វវាំងអស់ ដែលមិនមានយានៈ កាលចាប់បានសត្វ កាលច្រក
 យានាយកនៈ របស់សត្វវាំងនោះ មិនលក់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែ
 ធម្មាយកនៈ របស់សត្វវាំងនោះ មិនមែនជាមិនលក់ទៅ ក្នុងទី-
 នោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិវិទ្ធាន ក្នុងរូចាវចរោ និងក្នុងអរូចាវចរោ
 យានាយកនៈ របស់សត្វវាំងនោះ មិនលក់ទៅនឹង ធម្មាយកនៈ នឹង
 មិនលក់ទៅនឹង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយកនៈ របស់សត្វ
 ណា នឹងមិនលក់ទៅ ក្នុងវិណា យានាយកនៈ របស់សត្វនោះ មិន
 លក់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ។ ពួកសត្វ កាលបរិវិទ្ធាន ក្នុងកាសាវចរោ

តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ លោ ច
 តេសំ តត្ថ យាធាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ រូបាវចរេ អរុ-
 បាវចរេ បរិធិត្ថន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនត្ថ ន
 ធិរុជ្ឈិស្សតិ យាធាយតនត្ថ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។

[៦៩០] យស្ស យត្ថ រូបាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ មធាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។ បញ្ច-
 វោកាវ ឧបបជ្ឈន្តានំ អរុបាធំ តេសំ តត្ថ រូបាយ-
 តនំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ លោ ច តេសំ តត្ថ មធាយតនំ ន
 ធិរុជ្ឈិស្សតិ អរុបេ បរិធិត្ថន្តានំ អសញ្ញសត្តំ ឧប-
 បជ្ឈន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបាយតនត្ថ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ មធា-
 យតនត្ថ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ
 មធាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស តត្ថ រូបា-
 យតនំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។ បញ្ចវោកាវេ បរិធិត្ថន្តានំ
 អសញ្ញសត្តា ជរុន្តានំ តេសំ តត្ថ មធាយតនំ

ធម្មាយតនៈ លេសំសត្វបរិវារោ ធិធិមិទលេសំវេ ក្នុងទីនោះ តែ
 យាធាយតនៈ លេសំសត្វបរិវារោ មិទមិទលេសំវេ ក្នុងទីនោះ
 ។ ត្ថុសត្វ កាលបរិធិត្ថាន ក្នុងរូបាវចរេត ធិធិក្នុងអរុបាវចរេត ធម្ម-
 យតនៈ លេសំសត្វបរិវារោ ធិធិមិទលេសំវេធិ យាធាយតនៈ មិទ
 លេសំវេធិ ក្នុងទីនោះ ។

[៦៩១] រូបាយតនៈ លេសំសត្វណា មិទលេសំវេ ក្នុងទីណា
 មធាយតនៈ លេសំសត្វនោះ ធិធិមិទលេសំវេ ក្នុងទីនោះធម្ម ។
 ត្ថុសត្វ កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវោកាវេត ធិធិត្ថុសត្វចូលទៅ រូបា-
 យតនៈ លេសំសត្វបរិវារោ មិទលេសំវេ ក្នុងទីនោះ តែមធាយ-
 តនៈ លេសំសត្វបរិវារោ មិទមិទលេសំវេ ក្នុងទីនោះ
 ។ ត្ថុសត្វ កាលបរិធិត្ថាន ក្នុងអរុបេត កាលចូលទៅ កាន់អសញ្ញសត្វ
 រូបាយតនៈ លេសំសត្វបរិវារោ មិទលេសំវេធិ មធាយតនៈ ធិធិ
 មិទលេសំវេធិ ក្នុងទីនោះ ។ មួយយោជីវៀត មធាយតនៈ លេសំ
 សត្វណា ធិធិមិទលេសំវេ ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ លេសំសត្វនោះ
 មិទលេសំវេ ក្នុងទីនោះធម្ម ។ ត្ថុសត្វ កាលបរិធិត្ថាន ក្នុងបញ្ច-
 វោកាវេត កាលចូល ចាកអសញ្ញសត្វ មធាយតនៈ លេសំសត្វបរិវារោ

ន ធិរុដ្ឋិស្សតិ ខោ ច ភេសំ តត្ថ រូបាយតនំ ន
ធិរុដ្ឋិស្សតិ អរូបេ បរិវិទ្ធិញ្ញំ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបដ្ឋញ្ញំ
ភេសំ តត្ថ មនាយតទញ្ច ន ធិរុដ្ឋិស្សតិ រូបាយត-
ទញ្ច ន ធិរុដ្ឋិស្សតិ ។

[៦៥០] យស្ស យត្ថ រូបាយតនំ ន ធិរុដ្ឋិស្សតិ
តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ ន ធិរុដ្ឋិស្សតិ ។
សព្វេសំ ឧបបដ្ឋញ្ញំ អរូបកានំ ចរញ្ញំ ភេសំ តត្ថ
រូបាយតនំ ន ធិរុដ្ឋិស្សតិ ខោ ច ភេសំ តត្ថ ធម្មាយ-
តនំ ន ធិរុដ្ឋិស្សតិ អរូបេ បរិវិទ្ធិញ្ញំ ភេសំ តត្ថ
រូបាយតទញ្ច ន ធិរុដ្ឋិស្សតិ ធម្មាយតទញ្ច ន ធិរុដ្ឋិ-
ស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ ធម្មាយតនំ ន ធិ-
រុដ្ឋិស្សតិ តស្ស តត្ថ រូបាយតនំ ន ធិរុដ្ឋិស្សតិ ។
បញ្ចវេកាវេ បរិវិទ្ធិញ្ញំ ភេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ
ន ធិរុដ្ឋិស្សតិ ខោ ច ភេសំ តត្ថ រូបាយតនំ ន
ធិរុដ្ឋិស្សតិ អរូបេ បរិវិទ្ធិញ្ញំ ភេសំ តត្ថ ធម្មាយតទញ្ច
ន ធិរុដ្ឋិស្សតិ រូបាយតទញ្ច ន ធិរុដ្ឋិស្សតិ ។

នីតិមិទលកំវេវ ក្កវិហារេ តៃប្រាយតនៈ របស់សត្វវាំងនោះ មិន
មែនជាមិទលកំវេវ ក្កវិហារេទេ ក្កសត្វ កាលបរិច្ឆាន ក្កអរូបកា
កាលចូលវេវ ហិវេសញ្ញាសត្វ មនាយតនៈ របស់សត្វវាំងនោះ នឹង
មិទលកំវេវធិ ប្រាយតនៈ មិទលកំវេវធិ ក្កវិហារេ ។
[៦៥១] ប្រាយតនៈ របស់សត្វណា មិទលកំវេវ ក្កវិហារេ
ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិទលកំវេវ ក្កវិហារេទេ ។
ក្កសត្វវាំងនោះ ដែលមិទលកំវេវ កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្បុក ប្រា-
យតនៈ របស់សត្វវាំងនោះ មិទលកំវេវ ក្កវិហារេ តៃធម្មាយតនៈ
របស់សត្វវាំងនោះ មិនមែនជាមិទលកំវេវ ក្កវិហារេទេ ក្ក
សត្វ កាលបរិច្ឆាន ក្កអរូបកា ប្រាយតនៈ របស់សត្វវាំងនោះ
មិទលកំវេវធិ ធម្មាយតនៈ នឹងមិទលកំវេវធិ ក្កវិហារេ ។
មួយយាមិទ្ធិត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិទលកំវេវ ក្កវិ-
ហារេ ប្រាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិទលកំវេវ ក្កវិហារេទេ ។
ក្កសត្វ កាលបរិច្ឆាន ក្កបញ្ចវេកាវេកាវេ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វ
វាំងនោះ នឹងមិទលកំវេវ ក្កវិហារេ តៃប្រាយតនៈ របស់សត្វវាំង
នោះ មិនមែនជាមិទលកំវេវ ក្កវិហារេទេ ក្កសត្វ កាលបរិច្ឆាន
ក្កអរូបកា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វវាំងនោះ នឹងមិទលកំវេវធិ
ប្រាយតនៈ មិទលកំវេវធិ ក្កវិហារេ ។

[២៥២] យស្ស យត្ថ មនាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិតិ
 តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិត្ថស្សតីតិ ។ ធិរុជ្ឈិ-
 ស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ ធម្មាយតនំ ន
 ធិរុជ្ឈិត្ថស្ស តស្ស តត្ថ មនាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិតីតិ ។
 ធិរុជ្ឈិតិ ។

[២៥៣] យស្ស ចត្តាយតនំ ធិរុជ្ឈិត្ថ តស្ស
 សោតាយតនំ ធិរុជ្ឈិត្ថស្សតីតិ ។ បញ្ចកេតារេ បរិ-
 ចិច្ចន្តានំ អរូបេ បច្ឆិមភវិតានំ យេ ច អរូបំ ឧប-
 បច្ឆិត្វា បរិចិញ្ចយិស្សន្តិ តេសំ ចរុន្តានំ តេសំ ចត្តា-
 យតនំ ធិរុជ្ឈិត្ថ យោ ច តេសំ សោតាយតនំ ធិ-
 រុជ្ឈិត្ថស្សតី ឥតរេសំ តេសំ ចត្តាយតនញ្ច ធិរុជ្ឈិត្ថ
 សោតាយតនញ្ច ធិរុជ្ឈិត្ថស្សតី ។ យស្ស វា បន
 សោតាយតនំ ធិរុជ្ឈិត្ថស្ស តស្ស ចត្តាយតនំ ធិ-
 រុជ្ឈិត្ថាតិ ។ អាមន្តា ។

[២៥៤] ប អយតនៈ របស់សត្វណា មិនលេចវេ ក្នុងវិ-
 ណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនលេចវេ ក្នុងវិចារៈ
 ឬ ។ នឹងលេចវេ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា
 នឹងមិនលេចវេ ក្នុងវិណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនលេច
 វេ ក្នុងវិចារៈឡើយ ។ លេចវេ ។

[២៥៥] ចត្តាយតនៈ របស់សត្វណា លេចវេហើយ សោ-
 តាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងលេចវេដែរឬ ។ បណ្តាភូតសត្វ
 កាលបរិចិញ្ចាខ ក្នុងបញ្ចកេតារេត ទីធិក្នុងសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភក
 ក្នុងអរូបភក ក្នុងសត្វណា ចូលវេ តាន់អរូបភកហើយ នឹងបរិចិញ្ចាខ
 សត្វតាំងនោះ កាលច្បុក ចត្តាយតនៈ របស់សត្វតាំងនោះ លេចវេ
 ហើយ តែសោតាយតនៈ របស់សត្វតាំងនោះ នឹងមិនលេចវេ
 ចត្តាយតនៈ របស់សត្វតាំងនោះ ក្រៅនេះ លេចវេហើយផង សោ-
 តាយតនៈ នឹងលេចវេផង ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់
 សត្វណា នឹងលេចវេ ចត្តាយតនៈ របស់សត្វនោះ លេចវេហើយ
 ឬ ។ អើ ។

(៦៥២) យស្ស ចក្ខាយតនំ វិទុជ្ឈិក្ខុ តស្ស
 យានាយតនំ វិទុជ្ឈិក្ខុស្មតិ ។ កាមាវចរេ បរិនិព្វន្តានំ
 អរូចារេ អរូចារេ បច្ឆិមភវិកានំ យេ ច រូចារចរំ
 អរូចារចរំ ឧបបដ្ឋិតា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ចវន្តានំ
 តេសំ ចក្ខាយតនំ វិទុជ្ឈិក្ខុ យោ ច តេសំ យានា-
 យតនំ វិទុជ្ឈិក្ខុស្មតិ វតេសំ តេសំ ចក្ខាយតនពញ
 វិទុជ្ឈិក្ខុ យានាយតនពញ វិទុជ្ឈិក្ខុស្មតិ ។ យស្ស វិ
 បន យានាយតនំ ។ មេ ។ អាមន្តា ។

(៦៥៥) យស្ស ចក្ខាយតនំ វិទុជ្ឈិក្ខុ តស្ស
 រូចាយតនំ វិទុជ្ឈិក្ខុស្មតិ ។ បញ្ចវេកាវេ បរិនិព្វ-
 ន្តានំ អរូបេ បច្ឆិមភវិកានំ យេ ច អរូបំ ឧបបដ្ឋិតា
 បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ចវន្តានំ តេសំ ចក្ខាយតនំ
 វិទុជ្ឈិក្ខុ យោ ច តេសំ រូចាយតនំ វិទុជ្ឈិក្ខុស្មតិ វតេ-
 វេសំ តេសំ ចក្ខាយតនពញ វិទុជ្ឈិក្ខុ រូចាយតនពញ
 វិទុជ្ឈិក្ខុស្មតិ ។ យស្ស វិ បន រូចាយតនំ ។ មេ ។
 អាមន្តា ។

(៦៥៤) ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា របស់វេហើយ យានា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងលេចខ្លះដែរ ។ បណ្តាត្នកសត្វ កាល
 បរិនិព្វាន ក្នុងកាលចរកត និងត្នកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភព ក្នុង
 រូចារកត និងក្នុងអរូចារកត ត្នកសត្វណា ចូលទៅ កាន់រូចារក-
 ត និងកាន់អរូចារកតហើយ នឹងបរិនិព្វាន សត្វទាំងនោះ កាល
 ច្បង ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ របស់វេហើយ តែយានាយ-
 តនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនលេចខ្លះ ។ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ ក្រៅនេះ របស់វេហើយផង យានាយតនៈ នឹងលេចខ្លះ
 ផង ។ មួយយ៉ាងទៀត យានាយតនៈ របស់សត្វណា ។ មេ ។ អើ ។

(៦៥៥) ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា របស់វេហើយ រូចា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងលេចខ្លះដែរ ។ បណ្តាត្នកសត្វ កាល
 បរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេកាវេកត និងត្នកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភព ក្នុង
 អរូបកត ត្នកសត្វណា ចូលទៅ កាន់អរូបកតហើយ នឹងបរិនិព្វាន
 សត្វទាំងនោះ កាលច្បង ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ របស់
 វេហើយ តែរូចាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនលេចខ្លះ ។
 ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ របស់វេហើយផង រូចាយ-
 តនៈ នឹងលេចខ្លះផង ។ មួយយ៉ាងទៀត រូចាយតនៈ របស់សត្វ
 ណា ។ មេ ។ អើ ។

[៦៥៦] យស្ស ចត្តាយតនំ ធិរុជ្ឈិតុ តស្ស
 មនាយតនំ ។ បេ ។ ធម្មាយតនំ ធិរុជ្ឈិតុតិ ។ បវ-
 តិព្វន្តានំ តេសំ ចត្តាយតនំ ធិរុជ្ឈិតុ ធា ច តេសំ
 ធម្មាយតនំ ធិរុជ្ឈិតុតិ ឥតវេសំ តេសំ ចត្តាយត-
 នញ្ច ធិរុជ្ឈិតុ ធម្មាយតនញ្ច ធិរុជ្ឈិតុតិ ។ យស្ស
 វា បន ធម្មាយតនំ ។ បេ ។ អាមត្តា ។

[៦៥៧] យស្ស យាធាយតនំ ធិរុជ្ឈិតុ តស្ស
 វ្ភាយតនំ ធិរុជ្ឈិតុតិ ។ បញ្ចវេកាវេ បវតិព្វន្តា-
 នំ អរូបេ បច្ឆិមកវិកានំ យេ ច អរូបំ ឧបបដ្ឋិត្វា
 បវតិព្វាយស្សន្នំ តេសំ ចវិន្តានំ តេសំ យាធាយតនំ
 ធិរុជ្ឈិតុ ធា ច តេសំ វ្ភាយតនំ ធិរុជ្ឈិតុតិ ឥត-
 វេសំ តេសំ យាធាយតនញ្ច ធិរុជ្ឈិតុ វ្ភាយតនញ្ច
 ធិរុជ្ឈិតុតិ ។ យស្ស វា បន វ្ភាយតនំ ។ បេ ។
 អាមត្តា ។

[៦៥៦] ចត្តាយតនៈ របស់សត្វណា លេត់ទៅហើយ មនា-
 យតនៈ ។ បេ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ ខឹងលេត់ទៅដៃ
 ឬ ។ តួសត្វ កាលបរិច្ឆាន ចត្តាយតនៈ របស់សត្វពុំដឹងនោះ
 លេត់ទៅហើយ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វពុំដឹងនោះ ខឹងមិនលេត់ទៅ
 ទេ ចត្តាយតនៈ របស់សត្វពុំដឹងនោះ ក្រៅនេះ លេត់ទៅហើយផង
 ធម្មាយតនៈ ខឹងលេត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់
 សត្វណា ។ បេ ។ តើ ។

[៦៥៧] យាធាយតនៈ របស់សត្វណា លេត់ទៅហើយ វ្ភា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ ខឹងលេត់ទៅដៃឬ ។ ប៉ុន្តែតួសត្វ កាល
 បរិច្ឆាន ក្នុងបញ្ចវេកាវេត ខឹងតួសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមកត ក្នុង
 អរូបនត តួសត្វណា ចូលទៅ គាប់គប្បករហើយ ខឹងបរិច្ឆាន
 សត្វពុំដឹងនោះ កាលប្បុត យាធាយតនៈ របស់សត្វពុំដឹងនោះ លេត់
 ទៅហើយ តែវ្ភាយតនៈ របស់សត្វពុំដឹងនោះ ខឹងមិនលេត់ទៅ
 ទេ យាធាយតនៈ របស់សត្វពុំដឹងនោះ ក្រៅនេះ លេត់ទៅហើយផង វ្ភា-
 យតនៈ ខឹងលេត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត វ្ភាយតនៈ របស់សត្វ
 ណា ។ បេ ។ តើ ។

[៦៥៨] យស្ស យាធាយតធំ ឱរុជ្ឈិត្ត តស្ស ម-
 ធាយតធំ ។ បេ ។ ធម្មាយតធំ ឱរុជ្ឈិត្ត ។ បរិ-
 ចិត្តន្តាធំ តេសំ យាធាយតធំ ឱរុជ្ឈិត្ត ខោ ច តេសំ
 ធម្មាយតធំ ឱរុជ្ឈិត្ត ឥតរេសំ តេសំ យាធាយត-
 ធម្ម ឱរុជ្ឈិត្ត ធម្មាយតធម្ម ឱរុជ្ឈិត្ត ។ យស្ស វា
 បធ ធម្មាយតធំ ។ បេ ។ អាមន្តា ។

[៦៥៩] យស្ស រូបាយតធំ ឱរុជ្ឈិត្ត តស្ស មធា-
 យតធំ ។ បេ ។ ធម្មាយតធំ ឱរុជ្ឈិត្ត ។ បរិ-
 ចិត្តន្តាធំ តេសំ រូបាយតធំ ឱរុជ្ឈិត្ត ខោ ច តេសំ
 ធម្មាយតធំ ឱរុជ្ឈិត្ត ឥតរេសំ តេសំ រូបាយត-
 ធម្ម ឱរុជ្ឈិត្ត ធម្មាយតធម្ម ឱរុជ្ឈិត្ត ។ យស្ស
 វា បធ ធម្មាយតធំ ។ បេ ។ អាមន្តា ។

[៦៦០] យស្ស មធាយតធំ ឱរុជ្ឈិត្ត តស្ស
 ធម្មាយតធំ ឱរុជ្ឈិត្ត ។ បរិចិត្តន្តាធំ តេសំ មធា-
 យតធំ ឱរុជ្ឈិត្ត ខោ ច តេសំ ធម្មាយតធំ ឱរុជ្ឈិត្ត
 ឥតរេសំ តេសំ មធាយតធម្ម ឱរុជ្ឈិត្ត ធម្មាយតធម្ម

[៦៥៨] យាធាយតធំ: របស់សត្វណា លេក់ទៅហើយ មធា-
 យតធំ: ។ បេ ។ ធម្មាយតធំ: របស់សត្វនោះ ខឹងរលត់ទៅដៃវា ។
 ត្ថុកសត្វ កាលបរិចិត្តន្តាធំ យាធាយតធំ: របស់សត្វទាំងនោះ លេក់
 ទៅហើយ តែធម្មាយតធំ: របស់សត្វទាំងនោះ ខឹងមិនលេក់ទៅទេ យា-
 ធាយតធំ: របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ លេក់ទៅហើយផង ធម្ម-
 ាយតធំ: ខឹងលេក់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតធំ: របស់សត្វ
 ណា ។ បេ ។ អើ ។

[៦៥៩] រូបាយតធំ: របស់សត្វណា លេក់ទៅហើយ មធា-
 យតធំ: ។ បេ ។ ធម្មាយតធំ: របស់សត្វនោះ ខឹងមិនលេក់ទៅដៃវា
 ទេ ។ ត្ថុកសត្វ កាលបរិចិត្តន្តាធំ រូបាយតធំ: របស់សត្វទាំងនោះ លេក់
 ទៅហើយ តែធម្មាយតធំ: របស់សត្វទាំងនោះ ខឹងមិនលេក់ទៅទេ រូបា-
 យតធំ: របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ លេក់ទៅហើយផង ធម្ម-
 ាយតធំ: ខឹងលេក់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតធំ: របស់
 សត្វណា ។ បេ ។ អើ ។

[៦៦០] មធាយតធំ: របស់សត្វណា លេក់ទៅហើយ
 ធម្មាយតធំ: របស់សត្វនោះ ខឹងរលត់ទៅដៃវា ។ ត្ថុកសត្វ
 កាលបរិចិត្តន្តាធំ មធាយតធំ: របស់សត្វទាំងនោះ លេក់ទៅហើយ
 តែធម្មាយតធំ: របស់សត្វទាំងនោះ ខឹងមិនលេក់ទៅទេ មធាយតធំ:
 របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ លេក់ទៅហើយផង ធម្មាយតធំ:

និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា បទ ចក្ខាយតទំ ។ បេ ។
អាមត្តា ។

[៦៦៤] យត្ថ ចក្ខាយតទំ និរុដ្ឋិត្ត ។ បេ ។

[៦៦៥] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតទំ និរុដ្ឋិត្ត

តស្ស តត្ថ សោតាយតទំ និរុដ្ឋិស្សតិ ។ បញ្ច-
កោតោ បរិច្ឆេទនំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតទំ និ-
រុដ្ឋិត្ត ខោ ច តេសំ តត្ថ សោតាយតទំ និរុដ្ឋិ-
ស្សតិ ឥតតេសំ បញ្ចកោតោ តេសំ តត្ថ ចក្ខា-
យតទញ្ច និរុដ្ឋិត្ត សោតាយតទញ្ច និរុដ្ឋិស្សតិ ។
យស្ស វា បទ យត្ថ សោតាយតទំ និរុដ្ឋិស្សតិ
តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតទំ និរុដ្ឋិត្តាតិ ។ សុទ្ធាវាសំ
ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ សោតាយតទំ និរុដ្ឋិស្សតិ
ខោ ច តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតទំ និរុដ្ឋិត្ត ឥត-
តេសំ បញ្ចកោតោ តេសំ តត្ថ សោតាយតទញ្ច
និរុដ្ឋិស្សតិ ចក្ខាយតទញ្ច និរុដ្ឋិត្ត ។

នីវលេតំវេជនំ ។ ប្បយយានិវេជិត ចក្ខាយតទំ របស់សត្វណា
។ បេ ។ តើ ។

[៦៦៦] ចក្ខាយតទំ របស់ហើយ ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[៦៦៧] ចក្ខាយតទំ របស់សត្វណា របស់ហើយ ក្នុងទី

ណា សោតាយតទំ របស់សត្វនោះ នីវលេតំវេ ក្នុងទីនោះដែរ
។ ត្នកសត្វ កាលបរិច្ឆេទ ក្នុងបញ្ចកោតោ ចក្ខាយតទំ របស់
សត្វនោះ របស់វាហើយ ក្នុងទីនោះ តែសោតាយតទំ របស់
សត្វនោះ នីវលេតំវេ ក្នុងទីនោះ។ ចក្ខាយតទំ របស់
ត្នកសត្វ ជាបញ្ចកោតោនោះ គ្រោះនោះ របស់ហើយផង សោតា-
យតទំ នីវលេតំវេជនំ ក្នុងទីនោះ ។ ប្បយយានិវេជិត សោតា-
យតទំ របស់សត្វណា នីវលេតំវេ ក្នុងទីណា ចក្ខាយតទំ របស់
សត្វនោះ របស់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរ ។ ត្នកសត្វ កាលបរិច្ឆេទ
កាលបរិច្ឆេទ សោតាយតទំ របស់សត្វនោះ នីវលេតំវេ ក្នុង
ទីនោះ តែចក្ខាយតទំ របស់សត្វនោះ នីវលេតំវេ ក្នុងទី
នោះ។ សោតាយតទំ របស់ត្នកសត្វ ជាបញ្ចកោតោនោះ គ្រោះនោះ
នីវលេតំវេជនំ ចក្ខាយតទំ របស់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[២២៣] យស្ស យត្ថ ចក្កាយតធំ ឱវុជ្ជិត្ត
 តស្ស តត្ថ យាទាយតធំ ឱវុជ្ជិត្តស្សតីតិ ។ កាមាវ-
 ចរេ បរិនិព្វន្តានំ រូបាវចរំ តេសំ តត្ថ ចក្កាយតធំ
 ឱវុជ្ជិត្ត ធា ច តេសំ តត្ថ យាទាយតធំ ឱវុជ្ជិត្ត-
 ស្សតី ឥតរេសំ កាមាវចរំ តេសំ តត្ថ ចក្កាយ-
 តទញ្ច ឱវុជ្ជិត្ត យាទាយតទញ្ច ឱវុជ្ជិត្តស្សតី ។ យស្ស
 វា បទ យត្ថ យាទាយតធំ ឱវុជ្ជិត្តស្សតី តស្ស តត្ថ
 ចក្កាយតធំ ឱវុជ្ជិត្តាតិ ។ អាមត្តា ។

[២២៤] យស្ស យត្ថ ចក្កាយតធំ ឱវុជ្ជិត្ត
 តស្ស តត្ថ រូបាយតធំ ឱវុជ្ជិត្តស្សតីតិ ។ បញ្ចកោកាវេ
 បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្កាយតធំ ឱវុជ្ជិត្ត ធា ច
 តេសំ តត្ថ រូបាយតធំ ឱវុជ្ជិត្តស្សតី ឥតរេសំ បញ្ចកោ-
 កាវេ តេសំ តត្ថ ចក្កាយតទញ្ច ឱវុជ្ជិត្ត រូបាយត-
 ទញ្ច ឱវុជ្ជិត្តស្សតី ។ យស្ស វា បទ យត្ថ រូបាយតធំ
 ឱវុជ្ជិត្តស្សតី តស្ស តត្ថ ចក្កាយតធំ ឱវុជ្ជិត្តាតិ ។

[២២៥] ចត្តាយគនៈ របស់សត្វណា លេត់ហើយ ក្នុងវិណា
 យាទាយគនៈ របស់សត្វនោះ ខឹងលេត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ក្នុង
 សត្វ កាលបរិច្ឆេទ ក្នុងតាមាវចរកត ខឹងក្នុងសត្វ ជាប្រាវចរ ចត្តា-
 យគនៈ របស់សត្វទាំងនោះ លេត់ទៅហើយ ក្នុងទីនោះ តែយាទា-
 យគនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ខឹងមិនលេត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ចត្តា-
 យគនៈ របស់ក្នុងសត្វ ជាតាមាវចរនោះ ក្រវែល លេត់ហើយផង
 យាទាយគនៈ ខឹងលេត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត យា-
 ទាយគនៈ របស់សត្វណា ខឹងលេត់ទៅ ក្នុងវិណា ចត្តាយគនៈ
 របស់សត្វនោះ លេត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ទេ ។

[២២៦] ចត្តាយគនៈ របស់សត្វណា លេត់ហើយ ក្នុងវិណា
 ប្រាយគនៈ របស់សត្វនោះ ខឹងលេត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ក្នុង
 សត្វ កាលបរិច្ឆេទ ក្នុងបញ្ចកោកាវេ ចត្តាយគនៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ លេត់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែប្រាយគនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ខឹង
 មិនលេត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ចត្តាយគនៈ របស់ក្នុងសត្វ ជាប្រាវចរ
 នោះ ក្រវែល លេត់ហើយផង ប្រាយគនៈ ខឹងលេត់ទៅផង ក្នុងទី
 នោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ប្រាយគនៈ របស់សត្វណា ខឹងលេត់ទៅ
 ក្នុងវិណា ចត្តាយគនៈ របស់សត្វនោះ លេត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។

សុទ្ធាវាសំ ឧបបជ្ជន្តានំ អសញ្ញាសន្តានំ តេសំ តត្ថ
 រូបាយតំ ជិវុជ្ឈិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតំ
 ជិវុជ្ឈិត្ត ឥតវេសំ បញ្ចវេកាវាទំ តេសំ តត្ថ រូបាយ-
 តទញ្ច ជិវុជ្ឈិស្សតិ ចក្ខាយតទញ្ច ជិវុជ្ឈិត្ត ។

[៦៦៥] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតំ ជិវុជ្ឈិត្ត តស្ស
 តត្ថ មនាយតំ ជិវុជ្ឈិស្សតិ ។ បញ្ចវេកាវេ បរិនិ-
 ព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតំ ជិវុជ្ឈិត្ត នោ ច តេសំ
 តត្ថ មនាយតំ ជិវុជ្ឈិស្សតិ ឥតវេសំ បញ្ចវេកា-
 វាទំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតទញ្ច ជិវុជ្ឈិត្ត មនាយ-
 តទញ្ច ជិវុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វា បទ យត្ថ ម-
 នាយតំ ជិវុជ្ឈិស្សតិ តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតំ ជិ-
 វុជ្ឈិត្តាតិ ។ សុទ្ធាវាសំ ឧបបជ្ជន្តានំ រូបាយំ តេសំ
 តត្ថ មនាយតំ ជិវុជ្ឈិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ
 ចក្ខាយតំ ជិវុជ្ឈិត្ត ឥតវេសំ បញ្ចវេកាវាទំ តេសំ
 តត្ថ មនាយតទញ្ច ជិវុជ្ឈិស្សតិ ចក្ខាយតទញ្ច
 ជិវុជ្ឈិត្ត ។

ភ្នកសត្វ យេយ្យេវេវ លាវេយ្យាវាសំ ធិន្ទ្រវេសញ្ញាសត្វ រូបាយន្តរៈ
 លេសំសត្វវាំងនោះ ធិន្ទ្រលេសំ ភ្នកទីនោះ តែចក្ខាយតនៈ លេសំ
 សត្វវាំងនោះ លេសំហើយ ភ្នកទីនោះ រូបាយតនៈ លេសំភ្នក
 សត្វ ជាបញ្ចវេកាវេនោះ ក្រៅនេះ ធិន្ទ្រលេសំទៅផង ចក្ខាយតនៈ
 លេសំហើយផង ភ្នកទីនោះ ។

[៦៦៥] ចក្ខាយតនៈ លេសំសត្វណា លេសំហើយ ភ្នកទី
 ណា មនាយតនៈ លេសំសត្វនោះ ធិន្ទ្រលេសំទៅ ភ្នកទីនោះដែរឬ ។
 ភ្នកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ភ្នកបញ្ចវេកាវេកា ចក្ខាយតនៈ លេសំសត្វ
 វាំងនោះ លេសំហើយ ភ្នកទីនោះ តែមនាយតនៈ លេសំសត្វវាំងនោះ
 ធិន្ទ្រលេសំទៅ ភ្នកទីនោះ ចក្ខាយតនៈ លេសំភ្នកសត្វ ជាបញ្ច-
 វេកាវេនោះ ក្រៅនេះ លេសំហើយផង មនាយតនៈ ធិន្ទ្រលេសំទៅផង
 ភ្នកទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ លេសំសត្វណា ធិន្ទ្រ
 លេសំទៅ ភ្នកទីណា ចក្ខាយតនៈ លេសំសត្វនោះ លេសំហើយ ភ្នក
 ទីនោះដែរឬ ។ ភ្នកសត្វ កាលចូលទៅ កាន់សុទ្ធាវាសំ ធិន្ទ្រភ្នក
 សត្វទ្រព្យ មនាយតនៈ លេសំសត្វវាំងនោះ ធិន្ទ្រលេសំទៅ ភ្នកទីនោះ
 តែចក្ខាយតនៈ លេសំសត្វវាំងនោះ ធិន្ទ្រលេសំហើយ ភ្នកទីនោះ មនា-
 យតនៈ លេសំភ្នកសត្វ ជាបញ្ចវេកាវេនោះ ក្រៅនេះ ធិន្ទ្រលេសំទៅ
 ផង ចក្ខាយតនៈ លេសំហើយផង ភ្នកទីនោះ ។

[៦៦៦] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតទំ វិទុជ្ឈិត្ត តស្ស
 តត្ថ ចម្មាយតទំ វិទុជ្ឈិត្តតិ ។ បញ្ចវេកាវេ បរិវិទ្ធ-
 ញ្ញំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតទំ វិទុជ្ឈិត្ត ហេ ច តេសំ
 តត្ថ ចម្មាយតទំ វិទុជ្ឈិត្ត ឥតវេសំ បញ្ចវេកាវេ
 តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតទំ វិទុជ្ឈិត្ត ចម្មាយតទំ
 វិទុជ្ឈិត្ត ។ យស្ស វា បទ យត្ថ ចម្មាយតទំ
 វិទុជ្ឈិត្ត តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតទំ វិទុជ្ឈិត្តតិ ។
 សុទ្ធាវាសំ ឧបបន្តញ្ញំ អសញ្ញសត្តំ អរូបំ
 តេសំ តត្ថ ចម្មាយតទំ វិទុជ្ឈិត្ត ហេ ច តេសំ
 តត្ថ ចក្ខាយតទំ វិទុជ្ឈិត្ត ឥតវេសំ បញ្ចវេកាវេ
 តេសំ តត្ថ ចម្មាយតទំ វិទុជ្ឈិត្ត ចក្ខាយត-
 ទំ វិទុជ្ឈិត្ត ។

[៦៦៧] យស្ស យត្ថ យាធាយតទំ វិទុជ្ឈិត្ត
 តស្ស តត្ថ រូបាយតទំ វិទុជ្ឈិត្តតិ ។ កាមាវច-
 បរិវិទ្ធុញ្ញំ តេសំ តត្ថ យាធាយតទំ វិទុជ្ឈិត្ត ហេ ច
 តេសំ តត្ថ រូបាយតទំ វិទុជ្ឈិត្ត ឥតវេសំ កាមាវច-
 វំ តេសំ តត្ថ យាធាយតទំ វិទុជ្ឈិត្ត រូបាយតទំ

[៦៦៦] ចក្ខាយតទំ យេសំសត្វណា លេតំហើយ ក្នុងវិទ្ធ-
 ចម្មាយតទំ យេសំសត្វនា ខីនិលេតំវេ ក្នុងវិទ្ធិនាវេវេ ។ យេ-
 សត្វ កាលបរិច្ឆេទ ក្នុងបញ្ចវេកាវេ ចក្ខាយតទំ យេសំសត្វ
 ព័ន្ធិនា លេតំហើយ ក្នុងវិទ្ធិនា តៃចក្ខាយតទំ យេសំសត្វព័ន្ធិនា
 ខីនិមិលេតំវេ ក្នុងវិទ្ធិនា ចក្ខាយតទំ យេសំត្ថកសត្វ ជាបញ្ចវេ-
 កាវេនា ក្រតវេន លេតំហើយធីនិ ចម្មាយតទំ ខីនិលេតំវេធីនិ ក្នុង
 វិទ្ធិនា ។ មួយយ៉ាងវៀត ចម្មាយតទំ យេសំសត្វណា ខីនិលេតំ
 វេ ក្នុងវិទ្ធិនា ចក្ខាយតទំ យេសំសត្វនា លេតំហើយ ក្នុងវិ-
 នាវេវេ ។ ត្ថកសត្វ កាលចូលវេ កាមស្មត្ថាវស ត្ថកសត្វ-
 សត្វ ខីនិត្ថកអរូបាញ ចម្មាយតទំ យេសំសត្វព័ន្ធិនា ខីនិលេតំវេ
 ក្នុងវិទ្ធិនា តៃចក្ខាយតទំ យេសំសត្វព័ន្ធិនា មិលេតំហើយ ក្នុង
 វិទ្ធិនា ចម្មាយតទំ យេសំត្ថកសត្វ ជាបញ្ចវេកាវេនា ក្រតវេន
 ខីនិលេតំវេធីនិ ចក្ខាយតទំ លេតំហើយធីនិ ក្នុងវិទ្ធិនា ។

[៦៦៧] យាធាយតទំ យេសំសត្វណា លេតំហើយ ក្នុងវិ-
 ណា រូបាយតទំ យេសំសត្វនា ខីនិលេតំវេ ក្នុងវិទ្ធិនាវេវេ ។ យេ-
 សត្វសត្វ កាលបរិច្ឆេទ ក្នុងកាមាវចកេត យាធាយតទំ យេសំ
 សត្វព័ន្ធិនា លេតំហើយ ក្នុងវិទ្ធិនា តៃរូបាយតទំ យេសំសត្វ
 ព័ន្ធិនា ខីនិមិលេតំវេ ក្នុងវិទ្ធិនា យាធាយតទំ យេសំត្ថក
 សត្វ ជាកាមាវចនា ក្រតវេន លេតំហើយធីនិ រូបាយតទំ

(៦៦៧) យស្ស យត្ថ រូបាយតធំ ធិរុជ្ឈិត្ត តស្ស

តត្ថ មនាយតធំ ធិរុជ្ឈិត្តស្សត្តិ ។ បញ្ចវេកាវេ បរិ-

ចិត្តត្តាធំ អសញ្ញាសត្តាធំ តេសំ តត្ថ រូបាយតធំ ធិ-

រុជ្ឈិត្ត ហោ ច តេសំ តត្ថ មនាយតធំ ធិរុជ្ឈិត្ត

ឥតវេសំ បញ្ចវេកាវាធំ តេសំ តត្ថ រូបាយតធំ

ធិរុជ្ឈិត្ត មនាយតធំ ធិរុជ្ឈិត្តស្សត្តិ ។ យស្ស វា

បទ . យត្ថ មនាយតធំ ធិរុជ្ឈិត្ត តស្ស តត្ថ រូ-

បាយតធំ ធិរុជ្ឈិត្តាតិ ។ សុទ្ធាវាសំ ឧបបទ្ធត្តាធំ

អរូបាធំ តេសំ តត្ថ មនាយតធំ ធិរុជ្ឈិត្តស្សត្តិ ហោ

ច តេសំ តត្ថ រូបាយតធំ ធិរុជ្ឈិត្ត ឥតវេសំ បញ្ច-

វេកាវាធំ តេសំ តត្ថ មនាយតធំ ធិរុជ្ឈិត្តស្សត្តិ

រូបាយតធំ ធិរុជ្ឈិត្ត ។

(៦៦៧) ប្រាយតធំ របស់សត្វណា លេក់ហើយ ក្នុងវិណា

មនាយតធំ របស់សត្វនោះ នឹងលេក់ទៅ ក្នុងវិរោះដៃរុ ។ ត្នា

សត្វ កាលបរិច្ឆាន ក្នុងបញ្ចវេកាវេ នឹងត្នាអសញ្ញាសត្វ ប្រាយ-

តធំ របស់សត្វទាំងនោះ លេក់ហើយ ក្នុងវិរោះ តែមនាយតធំ

របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនលេក់ទៅ ក្នុងវិរោះទេ ប្រាយតធំ របស់

ត្នាសត្វ ជាបញ្ចវេកាវេនោះ ក្រៅនេះ លេក់ហើយផង មនាយ-

តធំ នឹងលេក់ទៅផង ក្នុងវិរោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតធំ

របស់សត្វណា នឹងលេក់ទៅ ក្នុងវិណា ប្រាយតធំ របស់សត្វនោះ

លេក់ហើយ ក្នុងវិរោះដៃរុ ។ ត្នាសត្វ កាលប្តូរទៅ កាន់

សុទ្ធាវាស នឹងត្នាអរូបាធំ មនាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ នឹង

លេក់ទៅ ក្នុងវិរោះ តែប្រាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ មិនលេក់

ហើយ ក្នុងវិរោះទេ មនាយតធំ របស់សត្វសត្វ ជាបញ្ចវេកាវេ

នោះ ក្រៅនេះ នឹងលេក់ទៅផង ប្រាយតធំ លេក់ហើយផង ក្នុង

វិរោះ ។

[៦៧៦] យស្ស យត្ថ រូបាយតធំ ធិរុជ្ឈិត្ត តស្ស
 តត្ថ ធម្មាយតធំ ធិរុជ្ឈិត្ត ។ បញ្ចកោកាវេ បរិ.
 ធិព្វត្តាធំ តេសំ តត្ថ រូបាយតធំ ធិរុជ្ឈិត្ត ហេ ច
 តេសំ តត្ថ ធម្មាយតធំ ធិរុជ្ឈិត្ត ឥតរេសំ បញ្ច-
 កោកាវេ អសញ្ញសត្តាធំ តេសំ តត្ថ រូបាយតធំ
 ធិរុជ្ឈិត្ត ធម្មាយតធំ ធិរុជ្ឈិត្ត ។ យស្ស ក
 បទ យត្ថ ធម្មាយតធំ ធិរុជ្ឈិត្ត តស្ស តត្ថ រូ-
 បាយតធំ ធិរុជ្ឈិត្ត ។ សុត្តារាសំ ឧបបជ្ជត្តាធំ
 អរូបាធំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតធំ ធិរុជ្ឈិត្ត ហេ
 ច តេសំ តត្ថ រូបាយតធំ ធិរុជ្ឈិត្ត ឥតរេសំ បញ្ច-
 កោកាវេ អសញ្ញសត្តាធំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតធំ
 ធិរុជ្ឈិត្ត រូបាយតធំ ធិរុជ្ឈិត្ត ។

[៦៧៦] ប្រាយតធំ របស់សត្វណា លេងហើយ ក្នុងវិណា
 ធម្មាយតធំ របស់សត្វនោះ ខឹងលេងៗ ក្នុងទីនោះដែរ ។ ត្នក
 សត្វ កាលបរិទ្ធិព្វាន ក្នុងបញ្ចកោកាវេ ប្រាយតធំ របស់សត្វទាំង
 នោះ លេងហើយ ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ
 ខឹងមិនលេងៗ ក្នុងទីនោះទេ ប្រាយតធំ របស់ត្នកសត្វ ជាបញ្ចកោ-
 កាវេ ខឹងត្នកអសញ្ញសត្វនោះ ក្រៅនេះ លេងហើយផង ធម្មាយ-
 តធំ ខឹងលេងៗផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតធំ
 របស់សត្វណា ខឹងលេងៗ ក្នុងវិណា ប្រាយតធំ របស់សត្វនោះ
 លេងហើយ ក្នុងទីនោះដែរ ។ ត្នកសត្វ កាលបរិទ្ធិព្វាន កាល
 សុត្តារាស ខឹងត្នកអប្រាហ្ម ធម្មាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ ខឹង
 លេងៗ ក្នុងទីនោះ តែប្រាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ មិនលេង
 ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ធម្មាយតធំ របស់ត្នកសត្វ ជាបញ្ចកោកាវេ
 ខឹងត្នកអសញ្ញសត្វនោះ ក្រៅនេះ ខឹងលេងៗផង ប្រាយតធំ លេង
 ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៦៧១] យស្ស យត្ថ មនាយតនំ ធិរុជ្ឈិត្ត តស្ស
 តត្ថ ធម្មាយតនំ ធិរុជ្ឈិស្សតិភិ ។ បរិជេត្តន្តានំ តេសំ
 តត្ថ មនាយតនំ ធិរុជ្ឈិត្ត លោ ច តេសំ តត្ថ ធម្មា-
 យតនំ ធិរុជ្ឈិស្សតិ ឥតរេសំ ចតុកោណារាជំ^(១) បញ្ច-
 កោណារាជំ តេសំ តត្ថ មនាយតនព្វ ធិរុជ្ឈិត្ត ធម្មា-
 យតនព្វ ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វា មន យត្ថ
 ធម្មាយតនំ ធិរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស តត្ថ មនាយតនំ ធិ-
 រុជ្ឈិត្តាភិ ។ សុទ្ធាវាសំ ឧបបជ្ឈន្តានំ មសញ្ញសន្តានំ
 តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ ធិរុជ្ឈិស្សតិ លោ ច តេសំ
 តត្ថ មនាយតនំ ធិរុជ្ឈិត្ត ឥតរេសំ ចតុកោណារាជំ
 បញ្ចកោណារាជំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនព្វ ធិរុជ្ឈិស្សតិ
 មនាយតនព្វ ធិរុជ្ឈិត្ត ។

[៦៧២] យស្ស ចក្ខាយតនំ ធិរុជ្ឈិត្ត តស្ស
 សោតាយតនំ ធិរុជ្ឈិស្សតិភិ ។ ធម្មំ ។ យស្ស
 វា មន សោតាយតនំ ធិរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស ចក្ខា-
 យតនំ ធិរុជ្ឈិត្តាភិ ។ ធិរុជ្ឈិត្ត ។

១១. អយំ ធម្មា ភិ ។

[៦៧៣] មនាយតនៈ របស់សត្វណា លេត់ហើយ ក្នុងវិទ្យា
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងលេត់ទៅ ក្នុងវិទ្យានៃវេយ្យ ។ តួក
 សត្វ កាលលេត់ទៅ មនាយតនៈ របស់សត្វពាំងនោះ លេត់ហើយ
 ក្នុងវិទ្យានៃ តែព្រហ្មយតនៈ របស់សត្វពាំងនោះ នឹងមិនលេត់ទៅ ក្នុង
 វិទ្យានោះ បទរបស់នោះ របស់តួកសត្វ ជាចក្កកោណារាជៈ និងជាបញ្ចកោណារាជៈ
 កាលនោះ ក្រៅនេះ លេត់ហើយផង ធម្មាយតនៈ នឹងលេត់ទៅផង ក្នុង
 វិទ្យា ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងលេត់
 ទៅ ក្នុងវិទ្យា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ លេត់ហើយ ក្នុងវិ
 ទ្យានៃវេយ្យ ។ តួកសត្វ កាលលេត់ទៅ កាន់សុទ្ធាវាស និងតួក
 សញ្ញសត្វ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វពាំងនោះ នឹងលេត់ទៅ ក្នុងវិទ្យានៃ
 តែមនាយតនៈ របស់សត្វពាំងនោះ មិនលេត់ហើយ ក្នុងវិទ្យានោះ
 ធម្មាយតនៈ របស់តួកសត្វ ជាចក្កកោណារាជៈ និងជាបញ្ចកោណារាជៈ
 ក្រៅនេះ នឹងលេត់ទៅផង មនាយតនៈ លេត់ហើយផង ក្នុងវិទ្យានោះ ។

[៦៧៤] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា មិនលេត់ហើយ រសោ
 តាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនលេត់ទៅវេយ្យ ។ មិនមានទេ ។
 មួយយ៉ាងទៀត រសោតាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនលេត់ទៅ ធម្មា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ មិនលេត់ហើយ ។ លេត់ហើយ ។

រាជយាយនៈ បរិវារស្ស ពិពណ៌នា

[៦៧៣] យស្ស ចក្ខាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិត្ត តស្ស ហោតាយតនំ ។ បេ ។ រូបាយតនំ មនាយតនំ ធម្មាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិត្តតិ ។ នត្ថំ ។ យស្ស វា បន ធម្មាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិត្ត តស្ស ចក្ខាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិត្តតិ ។ ធិរុជ្ឈិត្ត ។

[៦៧៤] យស្ស ហោតាយតនំ ។ បេ ។ រូបាយតនំ មនាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិត្ត តស្ស ធម្មាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិត្តតិ ។ នត្ថំ ។ យស្ស វា បន ធម្មាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិត្ត តស្ស មនាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិត្តតិ ។ ធិរុជ្ឈិត្ត ។

[៦៧៥] យត្ថ ចក្ខាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិត្ត ។ បេ ។

[៦៧៦] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិត្ត តស្ស តត្ថ សោតាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិត្តតិ ។ សុត្តាវាសំ ឧបបដ្ឋន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិត្ត វោ ម តេសំ តត្ថ សោតាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិត្តតិ សុត្តាវាសេ បរិវេទ្ឋន្តានំ ឥសញ្ញសន្តានំ វរុបាទំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិត្ត សោតាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិត្តតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ សោតាយតនំ

រាជយាយនៈ បរិវារស្ស ពិពណ៌នា

[៦៧៧] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា បិទលក់ហើយ ។ បេ ។ ចក្ខាយតនៈ ។ បេ ។ រូបាយតនៈ មនាយតនៈ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ ខឹងមិនលក់ទៅឧដ្ឋ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា ខឹងមិនលក់ទៅ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនលក់ទៅហើយឬ ។ លក់ហើយ ។

[៦៧៨] ហោតាយតនៈ ។ បេ ។ រូបាយតនៈ មនាយតនៈ របស់សត្វណា មិនលក់ហើយ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ ខឹងមិនលក់ទៅឧដ្ឋ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា ខឹងមិនលក់ទៅ មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនលក់ហើយឬ ។ លក់ហើយ ។

[៦៧៩] ចក្ខាយតនៈ មិនលក់ហើយ ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[៦៨០] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា មិនលក់ហើយ ក្នុងទីណា សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ ខឹងមិនលក់ទៅ ក្នុងទីនោះឧដ្ឋ ។ ត្នកសត្វ កាលចូលទៅ តាមសុត្តាវាស ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ នោះ មិនលក់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែសោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនមែនជាខឹងមិនលក់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ត្នកសត្វ កាលបរិវេទ្ឋន្តាន ក្នុងសុត្តាវាស ត្នកឥសញ្ញសត្វ ខឹងត្នកឧបបដ្ឋន្តាន ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនលក់ហើយផង សោតាយតនៈ ខឹងមិនលក់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា

ន ជំរុញស្បៀត តស៊ូ តត្ត ចក្ខុយន្តន ន ជំរុញស្បៀត
 តត្ត ។ បញ្ចេញការ បរិច្ចាគន្ត តេស តត្ត
 សោតាយន្ត ន ជំរុញស្បៀត ហេ ច តេស តត្ត
 ចក្ខុយន្ត ន ជំរុញស្បៀត សុទ្ធាវសេ បរិច្ចាគន្ត
 អសញ្ញសត្តន អរូបន តេស តត្ត សោតាយន្ត
 ន ជំរុញស្បៀត ចក្ខុយន្ត ន ជំរុញស្បៀត ។

[៦៧៧] យស្ស យត្ត ចក្ខុយន្ត ន ជំរុញស្បៀត
 តស៊ូ តត្ត យាយន្ត ន ជំរុញស្បៀត ។ អា-
 មត្ត ។ យស្ស វា ថយ យត្ត យាយន្ត ន ជំ-
 រុញស្បៀត តស៊ូ តត្ត ចក្ខុយន្ត ន ជំរុញស្បៀត ។
 ការាវចរ បរិច្ចាគន្ត រូបាវចរ តេស តត្ត យាយ-
 ន្ត ន ជំរុញស្បៀត ហេ ច តេស តត្ត ចក្ខុយ-
 ន្ត ន ជំរុញស្បៀត សុទ្ធាវសេ អសញ្ញសត្តន អរូ-
 បន^(១) តេស តត្ត យាយន្ត ចក្ខុយន្ត ន ជំរុញស្បៀត
 ចក្ខុយន្ត ន ជំរុញស្បៀត ។

១ ១ អយំ ចាយេន្ត ។

នឹងមិនលក់ទៅ ក្នុងទីណា ចក្ខុយន្តនៈ របស់សត្វនោះ មិនលក់ហើយ
 ក្នុងទីនោះទេ ។ ពួកសត្វ កាលបរិច្ចាគ ក្នុងបញ្ចវេទកេត សោ-
 តាយន្តនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនលក់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុ-
 យន្តនៈ របស់សត្វនោះ មិនមែនជាមិនលក់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ
 ពួកសត្វ កាលបរិច្ចាគ ក្នុងសុទ្ធាវសេ ពួកអសញ្ញសត្វ នឹងពួកអ-
 រូបត្រ ហេតាយន្តនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនលក់ទៅនឹង ចក្ខុ-
 យន្តនៈ មិនលក់ហើយនឹង ក្នុងទីនោះ ។

[៦៧៧] ចក្ខុយន្តនៈ របស់សត្វណា មិនលក់ហើយ ក្នុងទី
 ណា យាយន្តនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនលក់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ
 ទេ ។ តើ ។ មួយយ៉ាងទៀត យាយន្តនៈ របស់សត្វណា នឹង
 មិនលក់ទៅ ក្នុងទីណា ចក្ខុយន្តនៈ របស់សត្វនោះ មិនលក់ហើយ
 ក្នុងទីនោះទេ ។ ពួកសត្វ កាលបរិច្ចាគ ក្នុងការាវចរកេត នឹងពួក
 សត្វវាច្រាវចរ យាយន្តនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនលក់ទៅ
 ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយន្តនៈ របស់សត្វនោះ មិនមែនជាមិនលក់
 ហើយ ក្នុងទីនោះទេ យាយន្តនៈ របស់ពួកសុទ្ធាវសេ របស់
 ពួកអសញ្ញសត្វ របស់ពួកអរូបត្រនោះ នឹងមិនលក់ទៅនឹង ចក្ខុយន្តនៈ
 មិនលក់ហើយនឹង ក្នុងទីនោះ ។

[៦៧៨] យស្ស យត្ថ ចត្តាយតធំ ឈ ធិរុជ្ឈិត្ត
 តស្ស តត្ថ រូបាយតធំ ឈ ធិរុជ្ឈិត្តស្មតិ ។ សុទ្ធា-
 វាសំ ឧបបដ្ឋត្តាធំ អសញ្ញាសត្តាធំ តេសំ តត្ថ ចត្តា-
 យតធំ ឈ ធិរុជ្ឈិត្ត លោ ច តេសំ តត្ថ រូបាយតធំ
 ឈ ធិរុជ្ឈិត្តស្មតិ សុទ្ធាវាសេ បរិវិទ្ធាធំ អរូបាធំ
 តេសំ តត្ថ ចត្តាយតធំ ឈ ធិរុជ្ឈិត្ត រូបាយតធំ ឈ
 ធិរុជ្ឈិត្តស្មតិ ។ យស្ស វា បធ យត្ថ រូបាយតធំ
 ឈ ធិរុជ្ឈិត្តស្មតិ តស្ស តត្ថ ចត្តាយតធំ ឈ ធិរុជ្ឈិត្តាតិ ។
 បញ្ចកេត្តារេ បរិវិទ្ធាធំ តេសំ តត្ថ រូបាយតធំ
 ឈ ធិរុជ្ឈិត្តស្មតិ លោ ច តេសំ តត្ថ ចត្តាយតធំ ឈ
 ធិរុជ្ឈិត្ត សុទ្ធាវាសេ បរិវិទ្ធាធំ អរូបាធំ តេសំ តត្ថ
 រូបាយតធំ ឈ ធិរុជ្ឈិត្តស្មតិ ចត្តាយតធំ ឈ ធិ-
 រុជ្ឈិត្ត ។

[៦៧៩] យស្ស យត្ថ ចត្តាយតធំ ឈ ធិរុ-
 ជ្ឈិត្ត តស្ស តត្ថ ចត្តាយតធំ ឈ ធិរុជ្ឈិត្តស្មតិ ។

[៦៧៨] ចត្តាយតធំ រេសំសត្តណា មិនលេក់ហើយ ក្នុង
 ទិណ រូបាយតធំ រេសំសត្តនោះ ទើបមិនលេក់ទៅ ក្នុងវិទ្ធាន
 ខេដ្ឋ ។ ត្នកសត្វ កាលបរិវិទ្ធាន ក្នុងសុទ្ធាវាសេ ទើបត្នកសត្វ
 សត្វ ចត្តាយតធំ រេសំសត្តនោះ មិនលេក់ហើយក្នុងវិទ្ធាន
 កេត្តាយតធំ រេសំសត្តនោះ មិនមែនជា ទើបមិនលេក់ទៅ ក្នុង
 ទិណខេ ត្នកសត្វ កាលបរិវិទ្ធាន ក្នុងសុទ្ធាវាសេ ទើបត្នកសត្វ
 ចត្តាយតធំ រេសំសត្តនោះ មិនលេក់ហើយទើប រូបាយតធំ
 ទើបមិនលេក់ទៅ ក្នុងវិទ្ធាន ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតធំ
 រេសំសត្តណា ទើបមិនលេក់ទៅ ក្នុងទិណ ចត្តាយតធំ រេសំ
 សត្តនោះ មិនលេក់ហើយ ក្នុងទិណខេដ្ឋ ។ ត្នកសត្វ កាលបរិ-
 វិទ្ធាន ក្នុងចត្តាវាសេ រូបាយតធំ រេសំសត្តនោះ ទើបមិន
 លេក់ទៅ ក្នុងវិទ្ធាន កេត្តាយតធំ រេសំសត្តនោះ មិនមែនជា
 មិនលេក់ហើយ ក្នុងវិទ្ធានខេ ត្នកសត្វ កាលបរិវិទ្ធាន ក្នុងសុទ្ធាវាសេ
 ទើបត្នកសត្វ រូបាយតធំ រេសំសត្តនោះ ទើបមិនលេក់
 ទៅទើប ចត្តាយតធំ មិនលេក់ហើយទើប ក្នុងវិទ្ធាន ។

[៦៧៩] ចត្តាយតធំ រេសំសត្តណា មិនលេក់ហើយ ក្នុងទិ-
 ណ ចត្តាយតធំ រេសំសត្តនោះ ទើបមិនលេក់ទៅ ក្នុងវិទ្ធានខេដ្ឋ ។

សុទ្ធាភិសំ ឧបបន្តិញ្ញាធំ អរូណាធំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយ-
 តធំ ន ធិរុជ្ឈិតុ លោ ច តេសំ តត្ថ មនាយតធំ
 ន ធិរុជ្ឈិតុស្មតិ សុទ្ធាភិសេ បរិធិញ្ញាធំ អរូបេ បរិ-
 ធិញ្ញាធំ អសញ្ញាសត្តាធំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយត-
 ណ ធិរុជ្ឈិតុ មនាយតណ ធិរុជ្ឈិតុស្មតិ ។
 យស្ម វា បន យត្ថ មនាយតធំ ន ធិរុជ្ឈិតុស្មតិ តស្ម
 តត្ថ ចក្ខាយតធំ ន ធិរុជ្ឈិតុស្មតិ ។ បញ្ចកោសា បរិ-
 ធិញ្ញាធំ តេសំ តត្ថ មនាយតធំ ន ធិរុជ្ឈិតុស្មតិ លោ
 ច តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតធំ ន ធិរុជ្ឈិតុស្មតិ សុទ្ធាភិសេ
 បរិធិញ្ញាធំ អរូបេ បរិធិញ្ញាធំ អសញ្ញាសត្តាធំ តេសំ
 តត្ថ មនាយតណ ធិរុជ្ឈិតុស្មតិ ចក្ខាយតណ
 ន ធិរុជ្ឈិតុស្មតិ ។

ត្ថសត្ថ កាលច្ចលៅ គាន់សុទ្ធាភិសេ ធិត្ថករូបប្រាហ្ម ចក្ខាយតនៈ
 របស់សត្វភាំងនោះ មិនលេត់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់
 សត្វភាំងនោះ មិនមែនជាធិតមិនលេត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ
 កាលបរិច្ឆោន ក្នុងសុទ្ធាភិសេ កាលបរិច្ឆោន ក្នុងអរូបតន ធិត្ថក
 អសញ្ញាសត្ថ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វភាំងនោះ មិនលេត់ហើយផង
 មនាយតនៈ ធិតមិនលេត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 មនាយតនៈ របស់សត្វណា ធិតមិនលេត់ទៅ ក្នុងទីណា ចក្ខាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ មិនលេត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ។ ពួកសត្វ
 កាលបរិច្ឆោន ក្នុងបញ្ចកោសា មនាយតនៈ របស់សត្វភាំងនោះ
 ធិតមិនលេត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វភាំងនោះ មិន
 មែនជាមិនលេត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិច្ឆោន ក្នុង
 សុទ្ធាភិសេ កាលបរិច្ឆោន ក្នុងអរូបតន ធិត្ថកអសញ្ញាសត្ថ មនា-
 យតនៈ របស់សត្វភាំងនោះ ធិតមិនលេត់ទៅផង ចក្ខាយតនៈ មិន
 លេត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

(៦៨០) យស្ស យត្ថ ចត្តាយតធំ ន ធិរុ-
 ជ្ឈិត្ត តស្ស តត្ថ ធម្មាយតធំ ន ធិរុជ្ឈិត្តស្សតិ ។
 សុទ្ធាវាសំ ឧបបទ្ធគ្គាធំ អសញ្ញសត្តាធំ អរូបាធំ
 តេសំ តត្ថ ចត្តាយតធំ ន ធិរុជ្ឈិត្ត ទោ ច
 តេសំ តត្ថ ធម្មាយតធំ ន ធិរុជ្ឈិត្តស្សតិ សុទ្ធាវាសេ
 បរិវិទ្ធគ្គាធំ អរូបេ បរិវិទ្ធគ្គាធំ(១) តេសំ តត្ថ ចត្តា-
 យតទព្វ ន ធិរុជ្ឈិត្ត ធម្មាយតទព្វ ន ធិរុជ្ឈិ-
 ស្សតិ ។ យស្ស វា បទ យត្ថ ធម្មាយតធំ ន
 ធិរុជ្ឈិត្តស្សតិ តស្ស តត្ថ ចត្តាយតធំ ន ធិរុជ្ឈិត្តាតិ ។
 បញ្ចកេតារេ បរិវិទ្ធគ្គាធំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតធំ ន
 ធិរុជ្ឈិត្តស្សតិ ទោ ច តេសំ តត្ថ ចត្តាយតធំ ន
 ធិរុជ្ឈិត្ត សុទ្ធាវាសេ បរិវិទ្ធគ្គាធំ អរូបេ បរិវិទ្ធគ្គាធំ
 តេសំ តត្ថ ធម្មាយតទព្វ ន ធិរុជ្ឈិត្តស្សតិ ចត្តាយត-
 ទព្វ ន ធិរុជ្ឈិត្ត ។

១ ១. អរូបេ បរិវិទ្ធគ្គាធំ វិចារណៈ ឧទ្ទិស្សតិ ។

(៦៨១) ចត្តាយតធំ របស់សត្វណា មិនលក់ហើយ ក្នុង
 វិណា ធម្មាយតធំ របស់សត្វនោះ នឹងមិនលក់ទៅ ក្នុងទីនោះឡើយ
 ឬ ។ តួសត្វ កាលចូលទៅ កាន់សុទ្ធាវាស តួសសញ្ញសត្វ
 នឹងតួសអរូបត្រាឡ ចត្តាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ មិនលក់ហើយ
 ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនមែនលក់
 ទៅ ក្នុងទីនោះទេ តួសត្វ កាលបរិវិទ្ធគ្គាធំ ក្នុងសុទ្ធាវាស កាល
 បរិវិទ្ធគ្គាធំ ក្នុងអរូបត្រា ចត្តាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ មិនលក់
 ហើយផង ធម្មាយតធំ នឹងមិនលក់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត ធម្មាយតធំ របស់សត្វណា នឹងមិនលក់ទៅ ក្នុងវិណា
 ចត្តាយតធំ របស់សត្វនោះ មិនលក់ហើយ ក្នុងទីនោះឡើយ ។ តួស
 សត្វ កាលបរិវិទ្ធគ្គាធំ ក្នុងបញ្ចកេតារេ ធម្មាយតធំ របស់សត្វទាំង
 នោះ នឹងមិនលក់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែចត្តាយតធំ របស់សត្វទាំង
 នោះ មិនមែនជាមិនមែនលក់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ តួសត្វ កាលបរិ-
 វិទ្ធគ្គាធំ ក្នុងសុទ្ធាវាស កាលបរិវិទ្ធគ្គាធំ ក្នុងអរូបត្រា ធម្មាយតធំ របស់
 សត្វទាំងនោះ នឹងមិនលក់ទៅផង ចត្តាយតធំ មិនលក់ហើយផង
 ក្នុងទីនោះ ។

(៦៨០) យស្ស យត្ត យា នាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិត្ត
 តស្ស តត្ថ រូបាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិត្តស្មតិ ។ រូបាវចរា
 តេសំ តត្ថ យា នាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិត្ត ទោ ច តេសំ
 តត្ថ រូបាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិត្តស្មតិ រូបាវចរេ បរិធិព្វន្តានំ
 អរូបាធិ តេសំ តត្ថ យា នាយតនពញ ន ធិរុជ្ឈិត្ត រូបា-
 យតនពញ ន ធិរុជ្ឈិត្តស្មតិ ។ យស្ស វា បន យត្ត រូបា-
 យតនំ ន ធិរុជ្ឈិត្តស្មតិ តស្ស តត្ថ យា នាយតនំ ន ធិ-
 រុជ្ឈិត្តស្មតិ ។ កាតាវចរេ បរិធិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ
 រូបាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិត្តស្មតិ ទោ ច តេសំ តត្ថ យា-
 នាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិត្ត រូបាវចរេ បរិធិព្វន្តានំ អរូបា-
 វចរាធិ តេសំ តត្ថ រូបាយតនពញ ន ធិរុជ្ឈិត្តស្មតិ
 យា នាយតនពញ ន ធិរុជ្ឈិត្ត ។

(៦៨១) យា នាយតនៈ របស់សត្វណា មិនលក់ហើយ ក្នុង
 ទីណា ប្រាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនលក់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ
 ឬ ។ យា នាយតនៈ របស់ត្រកសត្វជាប្រាចារនោះ មិនលក់ហើយ ក្នុង
 ទីនោះ តែប្រាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនលក់ទៅ
 ក្នុងទីនោះទេ ត្រកសត្វ កាលបរិច្ឆេទាន ក្នុងប្រាចារកេត នឹងត្រកអរូប-
 ត្រាឬ យា នាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនលក់ហើយផង ប្រាយ-
 យតនៈ នឹងមិនលក់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ ធូយយ៉ាដ៏ខ្សឹក ប្រាយ-
 តនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនលក់ទៅ ក្នុងទីណា យា នាយតនៈ របស់
 សត្វនោះ មិនលក់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ឬ ។ ត្រកសត្វ កាលបរិ-
 ច្ឆេទាន ក្នុងកាតាវចរកេត ប្រាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិន
 លក់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែយា នាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែន
 ជាមិនលក់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ត្រកសត្វ កាលបរិច្ឆេទាន ក្នុងប្រាចារ-
 កេត នឹងត្រកអរូបត្រាឬ ប្រាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនលក់
 ទៅផង យា នាយតនៈ មិនលក់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៦៨២] យស្ស យត្ត មោធាយតធំ ន ធិរុជ្ឈិត្ត

តស្ស តត្ថ មោធាយតធំ ន ធិរុជ្ឈិត្តស្មតិ ។

រូចាវចរំ អរូចាវចរំ តេសំ តត្ថ មោធាយតធំ

ន ធិរុជ្ឈិត្ត ខោ ច តេសំ តត្ថ មោធាយតធំ ន ធិរុជ្ឈិត្ត-

ស្មតិ រូចាវចរេ អរូចាវចរេ បរិធិត្ថន្តានំ អសញ្ញសត្តា-

ធំ តេសំ តត្ថ មោធាយតធំ ធិរុជ្ឈិត្ត មោធាយ-

តធំ ធិរុជ្ឈិត្តស្មតិ ។ យស្ស វា បទ យត្ត មោធាយ-

តធំ ន ធិរុជ្ឈិត្តស្មតិ តស្ស តត្ថ មោធាយតធំ ន ធិរុ-

ជ្ឈិត្តតិ ។ កាចាវចរេ បរិធិត្ថន្តានំ តេសំ តត្ថ មោធា-

យតធំ ន ធិរុជ្ឈិត្តស្មតិ ខោ ច តេសំ តត្ថ មោធា-

យតធំ ន ធិរុជ្ឈិត្ត រូចាវចរេ អរូចាវចរេ បរិធិត្ថន្តានំ

អសញ្ញសត្តានំ តេសំ តត្ថ មោធាយតធំ ធិរុជ្ឈិត្ត

ធិរុជ្ឈិត្តស្មតិ មោធាយតធំ ធិរុជ្ឈិត្ត ។

[៦៨២] យានាយគនៈ លេសំសត្វណា មិនលេសំហើយ ក្នុង

ទីណា មោធាយគនៈ លេសំសត្វនោះ នឹងមិនលេសំទៅ ក្នុងទីនោះទេ

ឬ ។ យានាយគនៈ លេសំត្ថសត្វ ជាប្រាថវៈ នឹងជាប្រាថវៈនោះ

មិនលេសំហើយ ក្នុងទីនោះ តែមោធាយគនៈ លេសំសត្វទាំងនោះ មិន

មែនជាមិនលេសំទៅ ក្នុងទីនោះទេ ត្ថសត្វ កាលបរិច្ឆេទ ក្នុង

ប្រាថវៈគនៈ នឹងក្នុងប្រាថវៈគនៈ នឹងត្ថសត្វអសញ្ញសត្វ យានាយគនៈ លេសំ

សត្វទាំងនោះ មិនលេសំហើយផង មោធាយគនៈ នឹងមិនលេសំទៅផង

ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មោធាយគនៈ លេសំសត្វណា នឹង

មិនលេសំទៅ ក្នុងទីណា យានាយគនៈ លេសំសត្វនោះ មិនលេសំ

ហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ត្ថសត្វ កាលបរិច្ឆេទ ក្នុងកាចាវចរ-

គនៈ មោធាយគនៈ លេសំសត្វទាំងនោះ នឹងមិនលេសំទៅ ក្នុងទីនោះ

តែយានាយគនៈ លេសំសត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនលេសំហើយ ក្នុង

ទីនោះទេ ត្ថសត្វ កាលបរិច្ឆេទ ក្នុងប្រាថវៈគនៈ នឹងក្នុងប្រាថវៈគនៈ

នឹងត្ថសត្វអសញ្ញសត្វ មោធាយគនៈ លេសំសត្វទាំងនោះ នឹងមិនលេសំទៅ

ផង យានាយគនៈ មិនលេសំហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

(៦៨៣) យស្ស យត្ត យាធាយតធំ ន ឱ-

វុជ្ឈិត្ត តស្ស តត្ត ធម្មាយតធំ ន ឱវុជ្ឈិស្សតីតិ ។

វូចាវចរធំ អវូចាវចរធំ តេសំ តត្ត យាធាយតធំ

ន ឱវុជ្ឈិត្ត ហោ ច តេសំ តត្ត ធម្មាយតធំ ន

ឱវុជ្ឈិស្សតិ វូចាវចរ អវូចាវចរ បរិធិត្តន្តាធំ តេសំ

តត្ត យាធាយតធំ ធម្មាយតធំ ន ឱវុជ្ឈិត្ត ធម្មាយតធំ ធម្មាយតធំ

ឱវុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វា បទ យត្ត ធម្មាយតធំ ន

ឱវុជ្ឈិស្សតិ តស្ស តត្ត យាធាយតធំ ន ឱវុជ្ឈិត្តា-

តិ ។ កាវាវចរ បរិធិត្តន្តាធំ តេសំ តត្ត ធម្មាយតធំ

ន ឱវុជ្ឈិស្សតិ ហោ ច តេសំ តត្ត យាធាយតធំ

ន ឱវុជ្ឈិត្ត វូចាវចរ អវូចាវចរ បរិធិត្តន្តាធំ តេសំ

តត្ត ធម្មាយតធំ ធម្មាយតធំ ន ឱវុជ្ឈិស្សតិ យាធាយតធំ ធម្មាយតធំ

ន ឱវុជ្ឈិត្ត ។

(៥៨៧) យាធាយតខៈ របស់សត្វណា មិនលក់ហើយ

ក្នុងទីណា ធម្មាយតខៈ របស់សត្វនោះ ខឹងមិនលក់ទៅ ក្នុងទីនោះ

ទេឬ ។ តួសត្វ ជាប្រាថ្នា ខឹងជាអប្រាថ្នា យាធាយតខៈ

របស់សត្វទាំងនោះ មិនលក់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតខៈ របស់

សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាខឹងមិនលក់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ តួសត្វ កាល

បរិច្ឆេទ ក្នុងប្រាថ្នាក្រោម ខឹងក្នុងអប្រាថ្នាក្រោម យាធាយតខៈ របស់

សត្វទាំងនោះ មិនលក់ហើយផង ធម្មាយតខៈ ខឹងមិនលក់ទៅផង

ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតខៈ របស់សត្វណា ខឹងមិន

លក់ទៅ ក្នុងទីណា យាធាយតខៈ របស់សត្វនោះ មិនលក់ហើយ

ក្នុងទីនោះទេ ។ តួសត្វ កាលបរិច្ឆេទ ក្នុងតាមាថ្នាក្រោម ធម្មាយ

តខៈ របស់សត្វទាំងនោះ ខឹងមិនលក់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែយាធាយ

តខៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនលក់ហើយ ក្នុងទីនោះ

ទេ តួសត្វ កាលបរិច្ឆេទ ក្នុងប្រាថ្នាក្រោម ខឹងក្នុងអប្រាថ្នាក្រោម

ធម្មាយតខៈ របស់សត្វទាំងនោះ ខឹងមិនលក់ទៅផង យាធាយតខៈ

មិនលក់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

(៦៥២) យស្ស យត្ត រូបាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិត្ត
 តស្ស តត្ថ មនាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិត្តស្សតីតិ ។ សុទ្ធាវាសំ
 ឧបបដ្ឋន្តានំ អរូបាធំ តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ ធិរុ-
 ជ្ឈិត្ត ោ ច តេសំ តត្ថ មនាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិត្ត
 សុទ្ធាវាសេ បរិធិព្វន្តានំ អរូបេ បរិធិព្វន្តានំ តេសំ
 តត្ថ រូបាយតនព្វ ន ធិរុជ្ឈិត្ត មនាយតនព្វ ន
 ធិរុជ្ឈិត្តស្សតិ ។ យស្ស វា បទ យត្ត មនាយតនំ ន
 ធិរុជ្ឈិត្តស្សតិ តស្ស តត្ថ រូបាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិត្តាតិ ។
 បព្វវេការេ បរិធិព្វន្តានំ អសញ្ញសត្តានំ តេសំ តត្ថ
 មនាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិត្ត ោ ច តេសំ តត្ថ រូបាយ-
 តនំ ន ធិរុជ្ឈិត្ត សុទ្ធាវាសេ បរិធិព្វន្តានំ អរូបេ បរិ-
 ធិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ មនាយតនព្វ ន ធិរុជ្ឈិត្ត
 រូបាយតនព្វ ន ធិរុជ្ឈិត្ត ។

(៦៥៥) ប្រាយតនៈ របស់សត្វណា មិនលេក់ហើយ ក្នុងវិណា
 មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ ទ័ងមិនលេក់ទៅ ក្នុងទីនោះឡើយ ។ ពួក
 សត្វ កាលចូលទៅ កាន់សុទ្ធាវាស ទ័ងពួកអរូបព្រាញ ប្រាយតនៈ
 របស់សត្វកំរើនោះ មិនលេក់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់
 សត្វកំរើនោះ មិនមែនជាទ័ងមិនលេក់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ
 កាលបរិធិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាស កាលបរិធិព្វាន ក្នុងអរូបតន ប្រាយ-
 តនៈ របស់សត្វកំរើនោះ មិនលេក់ហើយផង មនាយតនៈ ទ័ងមិន
 លេក់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វ
 ណា ទ័ងមិនលេក់ទៅ ក្នុងវិណា ប្រាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិន
 លេក់ហើយ ក្នុងទីនោះឡើយ ។ ពួកសត្វ កាលបរិធិព្វាន ក្នុងបញ្ច-
 វេការតន ទ័ងពួកអសញ្ញសត្វ មនាយតនៈ របស់សត្វកំរើនោះ ទ័ង
 មិនលេក់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែប្រាយតនៈ របស់សត្វកំរើនោះ មិន
 មែនជាមិនលេក់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិធិព្វាន ក្នុង
 សុទ្ធាវាស កាលបរិធិព្វាន ក្នុងអរូបតន មនាយតនៈ របស់សត្វកំរើ
 នោះ ទ័ងមិនលេក់ទៅផង ប្រាយតនៈ មិនលេក់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

(៦៨៥) យស្ស យត្ថ រូបាយតធំ ន ធិរុជ្ឈិត្ត
 តស្ស តត្ថ ធម្មាយតធំ ន ធិរុជ្ឈិត្តស្មត្តិ ។ សុទ្ធាភិសេ
 ឧបបជ្ជន្តានំ អរូបាធំ តេសំ តត្ថ រូបាយតធំ ន ធិរុ-
 ជ្ឈិត្ត លោ ច តេសំ តត្ថ ធម្មាយតធំ ន ធិរុជ្ឈិត្ត
 សុទ្ធាភិសេ បរិចិព្វន្តានំ អរូបេ បរិចិព្វន្តានំ តេសំ
 តត្ថ រូបាយតធំ ធិរុជ្ឈិត្ត ធម្មាយតធំ ធិរុជ្ឈិត្ត
 ធិរុជ្ឈិត្ត ។ យស្ស វា បទ យត្ថ ធម្មាយតធំ
 ន ធិរុជ្ឈិត្ត តស្ស តត្ថ រូបាយតធំ ន ធិរុជ្ឈិត្ត-
 តិ ។ បញ្ចកេតាកា បរិចិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតធំ
 ធិរុជ្ឈិត្ត លោ ច តេសំ តត្ថ រូបាយតធំ ន
 ធិរុជ្ឈិត្ត សុទ្ធាភិសេ បរិចិព្វន្តានំ អរូបេ បរិចិព្វន្តានំ
 តេសំ តត្ថ ធម្មាយតធំ ធិរុជ្ឈិត្ត រូបាយតធំ
 ន ធិរុជ្ឈិត្ត ។

(៦៨៥) ប្រាយតនៈ របស់សត្វណា មិនលេចហើយ ក្នុង
 ជីវិត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនលេចទៅ ក្នុងជីវិតនោះ
 ឬ ។ តួសត្វ កាលបរិចិព្វន្តានំ កាន់សុទ្ធាភិសេ នឹងត្រូវប្រែប្រួល ប្រាយ-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនលេចហើយ ក្នុងជីវិតនោះ តែធម្មា-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនលេចទៅ ក្នុងជីវិតនោះទេ
 តួសត្វ កាលបរិចិព្វន្តានំ ក្នុងសុទ្ធាភិសេ កាលបរិចិព្វន្តានំ ក្នុងអរូបតក
 ប្រាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនលេចហើយផង ធម្មាយតនៈ នឹង
 មិនលេចទៅផង ក្នុងជីវិតនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់
 សត្វណា នឹងមិនលេចទៅ ក្នុងជីវិតណា ប្រាយតនៈ របស់សត្វនោះ
 មិនលេចហើយ ក្នុងជីវិតនោះឬ ។ តួសត្វ កាលបរិចិព្វន្តានំ ក្នុង
 បញ្ចកេតាកា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនលេចទៅ ក្នុង
 ជីវិតនោះ តែប្រាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនលេចហើយ
 ក្នុងជីវិតនោះទេ តួសត្វ កាលបរិចិព្វន្តានំ ក្នុងសុទ្ធាភិសេ កាលបរិចិព្វន្តានំ
 ក្នុងអរូបតក ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនលេចទៅផង
 ប្រាយតនៈ មិនលេចហើយផង ក្នុងជីវិតនោះ ។

អរិយធម៌ខ្មែរ រវ័ង្សវិញ្ញាណ មិច្ឆាភិក្ខុ

[៦៨៦] យស្ស យត្ថ មនាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិត្ត
 តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិត្តស្សតិ ។ សុទ្ធាវាសំ
 ឧបបជ្ឈន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ មនាយតនំ
 ន ធិរុជ្ឈិត្ត ទោ ច តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិត្ត-
 ស្សតិ សុទ្ធាវាសេ បរិចិញ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ មនា-
 យតនព្វ ន ធិរុជ្ឈិត្ត ធម្មាយតនព្វ ន ធិរុជ្ឈិត្ត-
 ស្សតិ ។ យស្ស វា បទ យត្ថ ធម្មាយតនំ ន
 ធិរុជ្ឈិត្តស្សតិ តស្ស តត្ថ មនាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិត្តាតិ ។
 បរិចិញ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិត្តស្សតិ ទោ
 ច តេសំ មនាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិត្ត សុទ្ធាវាសេ បរិចិ-
 ញ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនព្វ ន ធិរុជ្ឈិត្តស្សតិ
 មនាយតនព្វ ន ធិរុជ្ឈិត្ត ។

[៦៨៦] យស្ស យត្ថ មនាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិត្ត
 តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិត្តស្សតិ ។ សុទ្ធាវាសំ
 ឧបបជ្ឈន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ មនាយតនំ
 ន ធិរុជ្ឈិត្ត ទោ ច តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិត្ត-
 ស្សតិ សុទ្ធាវាសេ បរិចិញ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ មនា-
 យតនព្វ ន ធិរុជ្ឈិត្ត ធម្មាយតនព្វ ន ធិរុជ្ឈិត្ត-
 ស្សតិ ។ យស្ស វា បទ យត្ថ ធម្មាយតនំ ន
 ធិរុជ្ឈិត្តស្សតិ តស្ស តត្ថ មនាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិត្តាតិ ។
 បរិចិញ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិត្តស្សតិ ទោ
 ច តេសំ មនាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិត្ត សុទ្ធាវាសេ បរិចិ-
 ញ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនព្វ ន ធិរុជ្ឈិត្តស្សតិ
 មនាយតនព្វ ន ធិរុជ្ឈិត្ត ។

អំណាចបំរើ យមាំ

[៦៨៧] យស្ស ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ឈតិ តស្ស
 សោតាយតនំ ឱរុជ្ឈតីតិ ។ នោ ។ យស្ស វា បទ
 សោតាយតនំ ឱរុជ្ឈតិ តស្ស ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ឈ-
 តីតិ ។ នោ ។

[៦៨៨] យស្ស ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ឈតិ តស្ស
 វោនាយតនំ រូនាយតនំ មនាយតនំ ធម្មាយតនំ
 ឱរុជ្ឈតីតិ ។ នោ ។ យស្ស វា បទ ធម្មាយតនំ
 ឱរុជ្ឈតិ តស្ស ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ឈតីតិ ។ នោ
 ។ មេ ។

[៦៨៩] យស្ស មនាយតនំ ឧប្បជ្ឈតិ តស្ស
 ធម្មាយតនំ ឱរុជ្ឈតីតិ ។ នោ ។ យស្ស វា បទ
 ធម្មាយតនំ ឱរុជ្ឈតិ តស្ស មនាយតនំ ឧប្បជ្ឈតីតិ ។
 នោ ។

[៦៩០] យត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ឈតិ ។ មេ ។
 [យត្ថកំ នោតិ ។ ទ កាតត្យំ ។ យត្ថកំ
 ឥតវេសំ យត្ថកាធំ សទិសំ កាតត្យំ យត្ថកំ តិស្សទិ
 វាវេសុ សទិសំ) ។

[៦៨៧] ចក្ខាយតនៈ លេសំសត្វានា លេតំវេរិវេរុ ។ មិនមែនេ ។ មួយយ៉ាងខ្លះ
 យកនៈ លេសំសត្វានា លេតំវេរិវេរុ ។ មិនមែនេ ។ មួយយ៉ាងខ្លះ
 យ៉ាងខ្លះ សោតាយតនៈ លេសំសត្វានា លេតំវេរិ ចក្ខាយតនៈ
 លេសំសត្វានា លេតំវេរិវេរុ ។ មិនមែនេ ។

[៦៨៨] ចក្ខាយតនៈ លេសំសត្វានា លេតំវេរិ យាតា-
 យកនៈ រូនាយតនៈ មនាយតនៈ ធម្មាយតនៈ លេសំសត្វានា លេតំ
 វេរិវេរុ ។ មិនមែនេ ។ មួយយ៉ាងខ្លះ ធម្មាយតនៈ លេសំ
 សត្វានា លេតំវេរិ ចក្ខាយតនៈ លេសំសត្វានា លេតំវេរិវេរុ
 ។ មិនមែនេ ។ មេ ។

[៦៨៩] មនាយតនៈ លេសំសត្វានា លេតំវេរិ ធម្មាយ-
 តនៈ លេសំសត្វានា លេតំវេរិវេរុ ។ មិនមែនេ ។ មួយយ៉ាងខ្លះ
 ធម្មាយតនៈ លេសំសត្វានា លេតំវេរិ មនាយតនៈ លេសំសត្វានា
 លេតំវេរិវេរុ ។ មិនមែនេ ។

[៦៩០] ចក្ខាយតនៈ លេតំវេរិ ក្នុងទីណា ។ មេ ។
 ប្រយោគ ដែលប្រកបដោយពាក្យថា ក្នុងទីណា ចណ្ឌិត គប្បីធ្វើ
 ដោយពាក្យបដិសេធថា មិនមែន ឬ មិនមែនេ ។ ប្រយោគ ដែល
 ប្រកបដោយពាក្យថា ក្នុងទីណា ចណ្ឌិត គប្បីធ្វើ ឲ្យផុតគ្នា នឹង
 ពួកប្រយោគដែលថា ប្រកបក្នុងទីណា ក្រៅទេ ប្រយោគ ដែល
 ប្រកបដោយពាក្យថា ក្នុងទីណា ផុតគ្នា ក្នុងកិរិយាជាដើម ។

[៦៧១] យស្ស យត្ត ចក្ខាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ សោតាយតនំ វិវុដ្ឋតីតិ ។ លោ ។
 យស្ស វា បទ យត្ត សោតាយតនំ វិវុដ្ឋតិ តស្ស
 តត្ថ ចក្ខាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ ។ លោ ។ បេ ។

[៦៧២] យស្ស យត្ត មនាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ វិវុដ្ឋតីតិ ។ លោ ។ យស្ស វា
 បទ យត្ត ធម្មាយតនំ វិវុដ្ឋតិ តស្ស តត្ថ មនាយតនំ
 ទុប្បជ្ជតិ ។ លោ ។

[៦៧៣] យស្ស ចក្ខាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ តស្ស
 សោតាយតនំ ធន វិវុដ្ឋតីតិ ។ សសោតកានំ ចវុទ្ធា-
 ធំ ភេសំ ចក្ខាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ លោ ច ភេសំ សោ-
 តាយតនំ ធន វិវុដ្ឋតិ អធិត្តកានំ ទុបចជ្ជញ្ញំ អ-
 សោតកានំ ចវុទ្ធំ ភេសំ ចក្ខាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ
 សោតាយតនំ ធន វិវុដ្ឋតិ ។ យស្ស វា បទ

[៦៧៤] ចក្ខាយតនៈ លេសំសត្វណា ភេសាវ្យ័ដ្ឋំ ក្នុងវិ-
 សោតាយតនៈ លេសំសត្វនាវា លេសំសត្វ ក្នុងវិសោតាយតនៈ ។ មិន
 មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ លេសំសត្វណា លេសំ
 ទៅ ក្នុងវិសោតាយតនៈ លេសំសត្វនាវា លេសំសត្វ ក្នុងវិសោតាយតនៈ
 ។ មិនមែនទេ ។ បេ ។

[៦៧៥] មនាយតនៈ លេសំសត្វណា ភេសាវ្យ័ដ្ឋំ ក្នុងវិសោតាយតនៈ
 លេសំសត្វនាវា លេសំសត្វ ក្នុងវិសោតាយតនៈ ។ មិនមែន
 ទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ លេសំសត្វណា លេសំសត្វ ក្នុង
 វិសោតាយតនៈ លេសំសត្វនាវា លេសំសត្វ ក្នុងវិសោតាយតនៈ ។
 មិនមែនទេ ។

[៦៧៦] ចក្ខាយតនៈ លេសំសត្វណា មិនភេសាវ្យ័ដ្ឋំ សោតាយតនៈ
 លេសំសត្វនាវា មិនលេសំសត្វទេ ។ ក្នុងសត្វ ដែល
 ប្រកបដោយសោតៈ កាលព្យុត ចក្ខាយតនៈ លេសំសត្វទាំងនោះ
 មិនភេសាវ្យ័ដ្ឋំ តែសោតាយតនៈ លេសំសត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិន
 លេសំសត្វទេ ក្នុងសត្វ ដែលមិនមានចក្ខុ មិនមានសោតៈ កាលខាង
 បដិសន្ធិ កាលព្យុត ចក្ខាយតនៈ លេសំសត្វទាំងនោះ មិនភេសាវ្យ័ដ្ឋំ
 ទេ សោតាយតនៈ មិនលេសំសត្វទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត

សោតាយតនំ ឈ ឱរុជ្ឈតិ តស្ស ចត្តាយតនំ ឧប្បជ្ឈតិ តិ ។ សចត្តុកានំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ សោតាយតនំ ឈ ឱរុជ្ឈតិ ឆោ ច តេសំ ចត្តាយតនំ ឧប្បជ្ឈតិ អសោតកានំ ចវន្តានំ អចត្តុកានំ ឧបបជ្ឈន្តានំ^១ តេសំ សោតាយតនព្វ ឈ ឱរុជ្ឈតិ ចត្តាយតនព្វ ឧប្បជ្ឈតិ ។

[៦៧៤] យស្ស ចត្តាយតនំ ឧប្បជ្ឈតិ តស្ស យានាយតនំ ឈ ឱរុជ្ឈតិ ។ សយានកានំ ចវន្តានំ តេសំ ចត្តាយតនំ ឧប្បជ្ឈតិ ឆោ ច តេសំ យានាយតនំ ឈ ឱរុជ្ឈតិ អចត្តុកានំ ឧបបជ្ឈន្តានំ អយានកានំ ចវន្តានំ តេសំ ចត្តាយតនព្វ ឧប្បជ្ឈតិ យានាយតនព្វ ឈ ឱរុជ្ឈតិ ។ យស្ស វិចមយានាយតនំ ឈ ឱរុជ្ឈតិ តស្ស ចត្តាយតនំ ឧប្បជ្ឈតិ ។ សចត្តុកានំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ យានាយតនំ ឈ ឱរុជ្ឈតិ ឆោ ច តេសំ ចត្តាយតនំ

១ ឧ. អចត្តុកានំ ឧប្បជ្ឈន្តានំ អសោតកានំ ចវន្តានំ ឱរុជ្ឈតិ ។

សោតាយតនៈ របស់សត្វណា មិនលេចទៅ ចត្តាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងវេទ ។ តួសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ សោតាយតនៈ របស់សត្វភាំងនោះ មិនលេចទៅ តែចត្តាយតនៈ របស់តួសត្វនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ។ តួសត្វ ដែលមិនមានសាតៈ មិនមានចក្ខុ កាលច្បុក កាលចាប់បដិសន្ធិ សោតាយតនៈ របស់សត្វភាំងនោះ មិនលេចទៅផង ចត្តាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ។

[៦៧៥] ចត្តាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង យានាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនលេចទៅវេទ ។ តួសត្វ ដែលប្រកបដោយឃាតៈ កាលច្បុក ចត្តាយតនៈ របស់សត្វភាំងនោះ មិនកើតឡើង តែយានាយតនៈ របស់តួសត្វនោះ មិនមែនជាមិនលេចទៅ ។ តួសត្វ ដែលមិនមានចក្ខុ មិនមានឃាតៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្បុក ចត្តាយតនៈ របស់សត្វភាំងនោះ មិនកើតឡើងផង យានាយតនៈ មិនលេចទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត យានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនលេចទៅ ចត្តាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងវេទ ។ តួសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ យានាយតនៈ របស់សត្វភាំងនោះ មិនលេចទៅ តែចត្តាយតនៈ របស់សត្វនោះ

ព្រះបរមនរោត្តម ព្រះបាទសីហនុ ព្រះមហាក្សត្រ

ឧប្បជ្ជតិ អយោនកានំ វេទ្គានំ អចត្តកានំ ឧបប-
ជ្ជន្តានំ^(១) តេសំ យាបាយតទព្វំ ន ធិរុជ្ជតិ ចក្កា-
យតទព្វំ ឧប្បជ្ជតិ ។

(៦៧៥) យស្ស ចក្កាយតទំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស រូ-
ចាយតទំ ន ធិរុជ្ជតិ ។ សរូបកានំ វេទ្គានំ តេសំ
ចក្កាយតទំ ឧប្បជ្ជតិ ហោ ច តេសំ រូចាយតទំ ន ធិ-
រុជ្ជតិ អចត្តកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ អរូបកានំ វេទ្គានំ
តេសំ ចក្កាយតទព្វំ ឧប្បជ្ជតិ រូចាយតទព្វំ ន
ធិរុជ្ជតិ ។ យស្ស វា បទ រូចាយតទំ ន ធិរុជ្ជ-
តិ តស្ស ចក្កាយតទំ ឧប្បជ្ជតិ ។ សចត្តកា-
នំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ រូចាយតទំ ន ធិរុជ្ជតិ ហោ ច
តេសំ ចក្កាយតទំ ឧប្បជ្ជតិ អរូបកានំ វេទ្គានំ
អចត្តកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ^(២) តេសំ រូចាយតទព្វំ ន ធិ-
រុជ្ជតិ ចក្កាយតទព្វំ ឧប្បជ្ជតិ ។

១ ១. អចត្តកានំ ឧប្បជ្ជន្តានំ អរូបកានំ វេទ្គានំ ធិរុជ្ជតិ ។ ២ ១. អចត្តកានំ
ឧប្បជ្ជន្តានំ អរូបកានំ វេទ្គានំ ធិរុជ្ជតិ ។

មិនមែនជាមិនកើតឡើយ ត្រូវសត្វ ដែលមិនមានប្រាណ
ចក្ក កាលច្បុក កាលចាប់បដិសន្ធិ យាបាយតទះ របស់សត្វពុទ្ធិនោះ
មិនលេចរវាង ចក្កាយតទះ មិនកើតឡើយផង ។

(៦៧៥) ចក្កាយតទះ របស់សត្វណា មិនកើតឡើយ ព្រោះ
យតទះ របស់សត្វនោះ មិនលេចរវាង ។ ត្រូវសត្វ ដែលប្រកប
ដោយរូប កាលច្បុក ចក្កាយតទះ របស់សត្វពុទ្ធិនោះ មិនកើតឡើយ
តែព្រោះយតទះ របស់ត្រូវសត្វនោះ មិនមែនជាមិនលេចរវាង ត្រូវសត្វ
ដែលមិនមានចក្ក មិនមានរូប កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្បុក ចក្កា-
យតទះ របស់សត្វពុទ្ធិនោះ មិនកើតឡើយផង ព្រោះយតទះ មិនលេច
រវាង ។ មួយយ៉ាងទៀត ព្រោះយតទះ របស់សត្វណា មិនលេច
រវាង ចក្កាយតទះ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើយផង ។ ត្រូវសត្វ
ដែលប្រកបដោយចក្ក កាលចាប់បដិសន្ធិ ព្រោះយតទះ របស់សត្វពុទ្ធិ
នោះ មិនលេចរវាង តែចក្កាយតទះ របស់សត្វពុទ្ធិនោះ មិនមែនជា
មិនកើតឡើយ ។ ត្រូវសត្វ ដែលមិនមានរូប មិនមានចក្ក កាលច្បុក
កាលចាប់បដិសន្ធិ ព្រោះយតទះ របស់សត្វពុទ្ធិនោះ មិនលេចរវាង
ចក្កាយតទះ មិនកើតឡើយផង ។

[៦៧៦] យស្ស ចក្ខុយតនំ នុប្បជ្ឈតិ តស្ស មនាយ.
 តនំ ន ធិរុជ្ឈតិ ។ សចិត្តកាមំ ចវត្តានំ តេសំ ចក្ខុ-
 យតនំ នុប្បជ្ឈតិ លោ ច តេសំ មនាយតនំ ន ធិរុជ្ឈតិ
 អចក្កុកាមំ ឧបបជ្ឈន្តានំ អចិត្តកាមំ ចវត្តានំ តេសំ
 ចក្ខុយតនំ ធិរុជ្ឈតិ មនាយតនំ ធិរុជ្ឈតិ ។
 យស្ស វា បទ មនាយតនំ ន ធិរុជ្ឈតិ តស្ស ច-
 ក្ខុយតនំ នុប្បជ្ឈតិ ។ សចក្កុកាមំ ឧបបជ្ឈន្តានំ
 តេសំ មនាយតនំ ន ធិរុជ្ឈតិ លោ ច តេសំ
 ចក្ខុយតនំ នុប្បជ្ឈតិ អចិត្តកាមំ ចវត្តានំ អចក្កុកាមំ
 ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ មនាយតនំ ធិរុជ្ឈតិ ច-
 ក្ខុយតនំ ធិរុជ្ឈតិ ។

[៦៧៧] យស្ស ចក្ខុយតនំ នុប្បជ្ឈតិ តស្ស
 ចក្ខុយតនំ ន ធិរុជ្ឈតិ ។ សត្រេសំ ចវត្តានំ

[៦៧៦] ចក្ខុយតនៈ លេសំសត្វណា មិនភីតភ្នំ មនាយ-
 តនៈ លេសំសត្វនោះ មិនលេត់ទៅទេ ។ ពួកសត្វ ដែលប្រកប
 ដោយចិត្ត កាលច្បុក ចក្ខុយតនៈ លេសំសត្វព័ន្ធនោះ មិនភីត
 ភ្នំ តែមនាយតនៈ លេសំសត្វព័ន្ធនោះ មិនមែនជាមិនលេត់ទៅទេ
 ពួកសត្វ ដែលមិនមានចិត្ត មិនមានចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ កាល
 ច្បុក ចក្ខុយតនៈ លេសំសត្វព័ន្ធនោះ មិនភីតភ្នំផង មនាយតនៈ
 មិនលេត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ លេសំសត្វណា មិន
 លេត់ទៅ ចក្ខុយតនៈ លេសំសត្វនោះ មិនភីតភ្នំទេ ។ ពួកសត្វ
 ប្រកបដោយចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈ លេសំសត្វព័ន្ធនោះ
 មិនលេត់ទៅ តែចក្ខុយតនៈ លេសំសត្វព័ន្ធនោះ មិនមែនជាមិនភីត
 ភ្នំទេ ពួកសត្វ ដែលមិនមានចិត្ត មិនមានចិត្ត កាលច្បុក កាលចាប់
 បដិសន្ធិ មនាយតនៈ លេសំសត្វព័ន្ធនោះ មិនលេត់ទៅផង ចក្ខុយតនៈ
 មិនភីតភ្នំផង ។

[៦៧៧] ចក្ខុយតនៈ លេសំសត្វណា មិនភីតភ្នំ ចក្ខុយតនៈ
 លេសំសត្វនោះ មិនលេត់ទៅទេ ។ ពួកសត្វព័ន្ធគុំសំ កាលច្បុក

អដ្ឋកថា ៣៣៦

ន ឱវុជ្ឈតិ តស្ស ហោនាយតនំ ធុប្បជ្ឈតីតិ ។ ស-
ហោនកានំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ រូនាយតនំ ន ឱវុជ្ឈតិ
នោ ច តេសំ ហោនាយតនំ ធុប្បជ្ឈតិ អរូបកានំ
ចវន្តានំ អហោនកានំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ រូនាយត-
នញ្ច ន ឱវុជ្ឈតិ ហោនាយតនញ្ច ធុប្បជ្ឈតិ ។

[៦៧៧] យស្ស ហោនាយតនំ ធុប្បជ្ឈតិ តស្ស
មនាយតនំ ន ឱវុជ្ឈតីតិ ។ សចិត្តកានំ ចវន្តានំ
តេសំ ហោនាយតនំ ធុប្បជ្ឈតិ នោ ច តេសំ ម-
នាយតនំ ន ឱវុជ្ឈតិ អហោនកានំ ឧបបជ្ឈន្តា-
នំ អចិត្តកានំ ចវន្តានំ តេសំ ហោនាយតនញ្ច ធុ-
ប្បជ្ឈតិ មនាយតនញ្ច ន ឱវុជ្ឈតិ ។ យស្ស វា
បន មនាយតនំ ន ឱវុជ្ឈតិ តស្ស ហោនាយតនំ
ធុប្បជ្ឈតីតិ ។ សហោនកានំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ ម-
នាយតនំ ន ឱវុជ្ឈតិ នោ ច តេសំ ហោនាយតនំ
ធុប្បជ្ឈតិ អចិត្តកានំ ចវន្តានំ អហោនកានំ ឧបប-
ជ្ឈន្តានំ តេសំ មនាយតនញ្ច ន ឱវុជ្ឈតិ ហោនា-
យតនញ្ច ធុប្បជ្ឈតិ ។

អដ្ឋកថា ៣៣៧

មិនលក់ទៅ យោនាយតនះ របស់សត្វលាភ មិនលក់ឡើយទេ ។
តួកសត្វ ដែលប្រកបដោយយោនះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ព្រាយគនះ
របស់សត្វពិរោទ មិនលក់ទៅ តែយោនាយតនះ របស់សត្វពិរោទនោះ
មិនមែនជាមិនលក់ឡើយទេ តួកសត្វ ដែលមិនមានព្រូម មិនមានយោនះ
កាលច្នុក កាលចាប់បដិសន្ធិ ព្រាយគនះ របស់សត្វពិរោទ មិន
លក់ទៅទេ យោនាយតនះ មិនលក់ឡើយផង ។

[៦៧៨] យោនាយតនះ របស់សត្វលាភ មិនលក់ឡើយ មនា-
យតនះ របស់សត្វនោះ មិនលក់ទៅទេ ។ តួកសត្វ ដែលប្រកប
ដោយចិត្ត កាលច្នុក យោនាយតនះ របស់សត្វពិរោទ មិនលក់
ឡើយ តែមនាយតនះ របស់សត្វពិរោទ មិនមែនជាមិនលក់ទៅ
ទេ តួកសត្វ ដែលមិនមានយោនះ មិនមានចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ
កាលច្នុក យោនាយតនះ របស់សត្វពិរោទ មិនលក់ឡើយផង មនា-
យតនះ មិនលក់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនះ របស់
សត្វលាភ មិនលក់ទៅ យោនាយតនះ របស់សត្វនោះ មិនលក់
ឡើយទេ ។ តួកសត្វ ដែលប្រកបដោយយោនះ កាលចាប់បដិសន្ធិ
មនាយតនះ របស់សត្វពិរោទ មិនលក់ទៅ តែយោនាយតនះ របស់
សត្វពិរោទ មិនមែនជាមិនលក់ឡើយទេ តួកសត្វ ដែលមិនមានចិត្ត
មិនមានយោនះ កាលច្នុក កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនះ របស់សត្វ
ពិរោទ មិនលក់ទៅផង យោនាយតនះ មិនលក់ឡើយផង ។

[៧០០] យស្ស យាធាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ តស្ស
 ធម្មាយតនំ ន ទិវុជ្ជតិ ។ សព្វេសំ ចវុត្តានំ
 តេសំ យាធាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ លោ ច តេសំ ធម្មា-
 យតនំ ន ទិវុជ្ជតិ អយានកានំ ទុបបដ្ឋន្តានំ តេសំ
 យាធាយតនញ្ច ទុប្បជ្ជតិ ធម្មាយតនញ្ច ន ទិវុជ្ជតិ ។
 យស្ស វ បទ ធម្មាយតនំ ន ទិវុជ្ជតិ តស្ស យាធា-
 យតនំ ទុប្បជ្ជតិ ។ សយានកានំ ទុបបដ្ឋន្តានំ
 តេសំ ធម្មាយតនំ ន ទិវុជ្ជតិ លោ ច តេសំ យាធា-
 យតនំ ទុប្បជ្ជតិ អយានកានំ ទុបបដ្ឋន្តានំ តេសំ
 ធម្មាយតនញ្ច ន ទិវុជ្ជតិ យាធាយតនញ្ច ទុប្ប-
 ជ្ជតិ ។

[៧០១] យស្ស វុចាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ តស្ស
 មនាយតនំ ន ទិវុជ្ជតិ ។ សចិក្កកានំ ចវុត្តានំ
 តេសំ វុចាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ លោ ច តេសំ មនាយ-
 តនំ ន ទិវុជ្ជតិ អរូបកានំ ទុបបដ្ឋន្តានំ អចិក្កកានំ
 ចវុត្តានំ តេសំ វុចាយតនញ្ច ទុប្បជ្ជតិ មនាយតនញ្ច

[៧០០] យាធាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ធម្មា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ មិនលេចនៅឡើយ ។ ភ្នកសត្វពាំងអស់ កាល
 ច្បុក យាធាយតនៈ របស់សត្វពាំងនោះ មិនកើតឡើង តែធម្មាយតនៈ
 របស់សត្វពាំងនោះ មិនមែនជាមិនលេចនៅឡើយ ភ្នកសត្វ ដែលមិនមាន
 យានៈ កាលពាប់បដិសន្ធិ យាធាយតនៈ របស់សត្វពាំងនោះ មិន
 កើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ មិនលេចនៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា មិនលេចនៅ យាធាយតនៈ របស់សត្វ
 នោះ មិនកើតឡើងឡើយ ។ ភ្នកសត្វ ដែលប្រកបជាយាយានៈ កាល
 ពាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វពាំងនោះ មិនលេចនៅ តែ
 យាធាយតនៈ របស់សត្វពាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងឡើយ ភ្នក
 សត្វ ដែលមិនមានយានៈ កាលពាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វ
 ពាំងនោះ មិនលេចនៅផង យាធាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ។

[៧០១] វុចាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង មនា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ មិនលេចនៅឡើយ ។ ភ្នកសត្វ ដែល
 ប្រកបជាយចិក្ក កាលច្បុក វុចាយតនៈ របស់សត្វពាំងនោះ មិន
 កើតឡើង តែមនាយតនៈ របស់សត្វពាំងនោះ មិនមែនជាមិនលេចនៅ
 ឡើយ ភ្នកសត្វ ដែលមិនមានរូប មិនមានចិក្ក កាលច្បុក កាលពាប់បដិ-
 សន្ធិ វុចាយតនៈ របស់សត្វពាំងនោះ មិនកើតឡើងផង មនាយតនៈ

ន ឱវុជ្ជតិ ។ យស្ស វា បទ មនាយកនំ ន
 ឱវុជ្ជតិ តស្ស រូបាយកនំ ទុប្បជ្ជតិ ។ សរុប-
 កានំ ទុបបជ្ជន្តានំ តេសំ មនាយកនំ ន ឱវុជ្ជតិ
 ហោ ច តេសំ រូបាយកនំ ទុប្បជ្ជតិ អចិត្តកានំ
 ចវន្តានំ អរូបកានំ ទុបបជ្ជន្តានំ តេសំ មនាយក-
 នក្ខ ន ឱវុជ្ជតិ រូបាយកនក្ខ ទុប្បជ្ជតិ ។

[៧០២] យស្ស រូបាយកនំ ទុប្បជ្ជតិ តស្ស
 ធម្មាយកនំ ន ឱវុជ្ជតិ ។ សទ្ធវេសំ ចវន្តានំ
 តេសំ រូបាយកនំ ទុប្បជ្ជតិ ហោ ច តេសំ ធម្មាយកនំ
 ន ឱវុជ្ជតិ អរូបកានំ ទុបបជ្ជន្តានំ តេសំ រូបា-
 យកនក្ខ ទុប្បជ្ជតិ ធម្មាយកនក្ខ ន ឱវុជ្ជតិ ។
 យស្ស វា បទ ធម្មាយកនំ ន ឱវុជ្ជតិ តស្ស
 រូបាយកនំ ទុប្បជ្ជតិ ។ សរុបកានំ ទុបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ ធម្មាយកនំ ន ឱវុជ្ជតិ ហោ ច តេសំ រូបាយ-
 កនំ ទុប្បជ្ជតិ អរូបកានំ ទុបបជ្ជន្តានំ តេសំ ធម្មា-
 យកនក្ខ ន ឱវុជ្ជតិ រូបាយកនក្ខ ទុប្បជ្ជតិ ។

មិនលេត៍ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយកនៈ របស់សត្វណា
 លេត៍ទៅ រូបាយកនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឡើយ ។ តួក
 សត្វ ដែលប្រកបដោយរូប កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយកនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនលេត៍ទៅ តែរូបាយកនៈ របស់សត្វទាំងនោះ បើ
 មិនជាមិនកើតឡើងឡើយ តួកសត្វ ដែលមិនមានចិត្ត មិនមានរូប កាល
 ច្បួក កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយកនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនលេត៍
 ទៅផង រូបាយកនៈ មិនកើតឡើងផង ។

[៧០២] រូបាយកនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ធម្មា-
 យកនៈ របស់សត្វនោះ មិនលេត៍ទៅឡើយ ។ តួកសត្វទាំងអស់ កាល
 ច្បួក រូបាយកនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែធម្មាយកនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនលេត៍ទៅឡើយ តួកសត្វ ដែលមិនមាន
 រូប កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបាយកនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើត
 ឡើងផង ធម្មាយកនៈ មិនលេត៍ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មា-
 យកនៈ របស់សត្វណា មិនលេត៍ទៅ រូបាយកនៈ របស់សត្វនោះ
 មិនកើតឡើងឡើយ ។ តួកសត្វ ដែលប្រកបដោយរូប កាលចាប់បដិ-
 សន្ធិ ធម្មាយកនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនលេត៍ទៅ តែរូបាយកនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងឡើយ តួកសត្វ ដែលមិន
 មានរូប កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយកនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 លេត៍ទៅផង រូបាយកនៈ មិនកើតឡើងផង ។

[៧០៣] យស្ស មនាយកនំ នុប្បជ្ឈតិ តស្ស
 ធម្មាយតនំ ន និរុជ្ឈតិ ។ សព្វេសំ ចរិទ្ធានំ តេសំ
 មនាយកនំ នុប្បជ្ឈតិ លោ ច តេសំ ធម្មាយតនំ ន
 និរុជ្ឈតិ អចិត្តកានំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ មនាយ-
 កនព្វ នុប្បជ្ឈតិ ធម្មាយតនព្វ ន និរុជ្ឈតិ ។ យស្ស
 វា បទ ធម្មាយតនំ ន និរុជ្ឈតិ តស្ស មនាយកនំ
 នុប្បជ្ឈតិ ។ សចិត្តកានំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ ធម្មា-
 យតនំ ន និរុជ្ឈតិ លោ ច តេសំ មនាយកនំ
 នុប្បជ្ឈតិ អចិត្តកានំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ ធម្មាយត-
 នព្វ ន និរុជ្ឈតិ មនាយកនព្វ នុប្បជ្ឈតិ ។

[៧០៤] យត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ឈតិ ។ បេ ។

[៧០៥] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ឈតិ

។ បេ ។ យស្សកម្មិ យស្សយត្ថកម្មិ សទិសំ ។

[៧០៣] មនាយកនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ធម្មា-
 យកនៈ របស់សត្វនោះ មិនលេក់ទៅទេ ។ តួកសត្វទាំងអស់
 កាលច្បួត មនាយកនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែធម្មា-
 យកនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនលេក់ទៅទេ តួកសត្វ ដែល
 មិនមានចិត្ត កាលពាប់បដិសន្ធិ មនាយកនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 កើតឡើងផង ធម្មាយកនៈ មិនលេក់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មា-
 យកនៈ របស់សត្វណា មិនលេក់ទៅ មនាយកនៈ របស់សត្វនោះ
 មិនកើតឡើងទេ ។ តួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចិត្ត កាលពាប់បដិ-
 សន្ធិ ធម្មាយកនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនលេក់ទៅ តែមនាយកនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ តួកសត្វ ដែលមិន
 មានចិត្ត កាលពាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយកនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 លេក់ទៅផង មនាយកនៈ មិនកើតឡើងផង ។

[៧០៤] ចក្ខាយកនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងវិណា ។ បេ ។

[៧០៥] ចក្ខាយកនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងវិ-
 ណា ។ បេ ។ (ចក្ខាយកនៈ) របស់សត្វណាក្តី (ចក្ខាយកនៈ) របស់
 សត្វណា ក្នុងវិណាក្តី ដូច ។ គ្នា ។

[៧០៦] យស្ស ចត្តាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្ត តស្ស
 សោតាយតនំ ធិរុជ្ឈិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា
 បទ សោតាយតនំ ធិរុជ្ឈិត្ត តស្ស ចត្តាយតនំ
 ឧប្បជ្ឈិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ (អតីតា បុត្តា ឧប្ប-
 ទេមិ ជំរោទេមិ ឧប្បទទិរោទេមិ អនុលោមម្បិ
 បច្ឆនិយម្បិ សទិសំ) ។

[៧០៧] យស្ស ចត្តាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្ត
 តស្ស សោតាយតនំ ធិរុជ្ឈិត្តស្សតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វា បទ សោតាយតនំ ធិរុជ្ឈិត្តស្សតិ តស្ស
 ចត្តាយតនំ ឧប្បជ្ឈិត្តស្សតិ ។ បច្ឆិមភវិកានំ បញ្ច-
 រោកាវ ឧបបជ្ឈន្តានំ យេ ច អរូបំ ឧបបជ្ឈិត្តា
 បវិនិញ្ញយិស្សន្តិ តេសំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ សោ-
 តាយតនំ ធិរុជ្ឈិត្តស្សតិ យោ ច តេសំ ចត្តាយតនំ
 ឧប្បជ្ឈិត្តស្សតិ ឥតរេសំ តេសំ សោតាយតនព្វ ធិរុជ្ឈិ-
 ស្សតិ ចត្តាយតនព្វ ឧប្បជ្ឈិត្តស្សតិ ។

[៧០៦] ចត្តាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ សោ-
 តាយតនៈ របស់សត្វនោះ លេចហើយដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា លេចហើយ ចត្តាយតនៈ របស់
 សត្វនោះ កើតឡើងហើយដែរឬ ។ អើ ។ [បុត្តា ជាអតីត ក្នុងការ
 កើតឡើងក្តី ក្នុងការលេចទៅក្តី ក្នុងការកើតឡើងនិងការលេចទៅក្តី ជា
 អនុលោមក្តី ជាបដិលោមក្តី ដូច ១ គ្នា] ។

[៧០៧] ចត្តាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង សោតា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងលេចទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងលេចទៅ ចត្តាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ បណ្តាត្ថកសត្វ ដែលកើត
 ក្នុងបច្ឆិមកាល កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេទិកាភោគ ក្នុងសត្វណា ចូល
 ទៅ កាន់អរូបភាពហើយ នឹងបរិនិព្វាន ត្ថកសត្វនោះ កើតឡើង សោ-
 តាយតនៈ របស់សត្វជាងនោះ នឹងលេចទៅ តែចត្តាយតនៈ របស់
 សត្វជាងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ សោតាយតនៈ របស់សត្វជាងនោះ
 ក្រៅនេះ នឹងលេចទៅផង ចត្តាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ។

[៧០៨] យស្ស ចត្តាយតនំ ឧប្បន្នស្ថិតិ តស្ស
 យាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ យេ ក្រាវេវ ឧប-
 បន្និត្តា បរិទិញាយស្សន្តិ តេសំ បវុទ្ធានំ តេសំ ចត្តា-
 យតនំ ឧប្បន្នស្ថិតិ លោ ច តេសំ យាយតនំ
 និរុដ្ឋិស្សតិ ឥតវេសំ តេសំ ចត្តាយតនព្វ ឧប្ប-
 ន្និស្សតិ យាយតនព្វ និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា
 បទ យាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស ចត្តាយតនំ
 ឧប្បន្នស្ថិតិ ។ បន្តិមភវិតានំ កាមាវចរំ ឧបបន្ន-
 ណំ យេ ច អរូបំ ឧបបន្និត្តា បរិទិញាយស្សន្តិ
 តេសំ យាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ លោ ច តេសំ ចត្តា-
 យតនំ ឧប្បន្នស្ថិតិ ឥតវេសំ តេសំ យាយតនព្វ
 និរុដ្ឋិស្សតិ ចត្តាយតនព្វ ឧប្បន្នស្ថិតិ ។

[៧០៩] យស្ស ចត្តាយតនំ ឧប្បន្នស្ថិតិ តស្ស
 ក្រាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ អំមន្តា ។ យស្ស វា បទ

[៧១៥] ចត្តាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង យាយ-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងលេចនៅដែរឬ ។ តួសត្វណា ចូល
 ទៅ កាន់កាប់ចោកពាយ នឹងបរិទិញា នួសសត្វនោះ កាលច្បុក
 ចត្តាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង តែយាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ នឹងមិនលេចនៅទេ ចត្តាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 ក្រាវនេះ នឹងកើតឡើងផង យាយតនៈ នឹងលេចនៅផង ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត យាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងលេចនៅ ចត្តាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ បណ្តាតួសត្វ ដែលកើតក្នុង
 បច្ចុប្បន្ន កាលចូលទៅ កាន់កាប់ចោក តួសត្វណា ចូលទៅ កាន់
 កាប់កាយ នឹងបរិទិញា យាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹង
 លេចនៅ តែចត្តាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ
 យាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រាវនេះ នឹងលេចនៅផង ចត្តា-
 យតនៈ នឹងកើតឡើងផង ។

[៧១៧] ចត្តាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ច្រាយ-
 តនៈ របស់សត្វនោះ នឹងលេចនៅដែរឬ ។ តើ ។ មួយយ៉ាងទៀត

រូបាយតនំ វិវុដ្ឋិស្សតិ តស្ស ចត្តាយតនំ ឧប្ប-
 ជ្ជិស្សតីតិ ។ បច្ឆិមភវិកានំ បញ្ចវេកាវ ឧបបជ្ជ-
 ត្តានំ យេ ច អរូមំ ឧបបជ្ជិត្វា បរិវិញ្ញាយិស្សន្តិ
 តេសំ ឧបបជ្ជត្តានំ តេសំ រូបាយតនំ វិវុដ្ឋិស្សតិ
 លោ ច តេសំ ចត្តាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតរេសំ
 តេសំ រូបាយតនញ្ច វិវុដ្ឋិស្សតិ ចត្តាយតនញ្ច
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

[៧១០] យស្ស ចត្តាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
 មនាយតនំ ។ បេ ។ ធម្មាយតនំ វិវុដ្ឋិស្សតីតិ ។
 អាមត្តា ។ យស្ស វា បទ ធម្មាយតនំ វិវុដ្ឋិស្សតិ
 តស្ស ចត្តាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ បច្ឆិមភវិកានំ
 ឧបបជ្ជត្តានំ យេ ច អរូមំ ឧបបជ្ជិត្វា បរិវិញ្ញាយិ-
 ស្សន្តិ តេសំ ធម្មាយតនំ វិវុដ្ឋិស្សតិ លោ ច តេ-
 សំ ចត្តាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតរេសំ តេសំ ធម្មា-
 យតនញ្ច វិវុដ្ឋិស្សតិ ចត្តាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

រូបាយតនៈ របស់សត្វណា ខឹងរលត់ទៅ ចត្តាយតនៈ របស់សត្វ
 នោះ ខឹងកើតឡើងដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភព
 កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេកាភេត ពួកសត្វណា ចូលទៅ កាន់អរូមភត
 ហើយ ខឹងបរិវិញ្ញាទ ពួកសត្វនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ ខឹងរលត់ទៅ កែចត្តាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 ខឹងមិនកើតឡើងទេ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ ខឹង
 រលត់ទៅឯឥ ចត្តាយតនៈ ខឹងកើតឡើងឯឥ ។

[៧១០] ចត្តាយតនៈ របស់សត្វណា ខឹងកើតឡើង មនាយ-
 តនៈ ។ បេ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ ខឹងរលត់ទៅដែរឬ ។
 តើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា ខឹងរលត់ទៅ
 ចត្តាយតនៈ របស់សត្វនោះ ខឹងកើតឡើងដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ
 ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភព កាលកើតឡើង ពួកសត្វណា ចូលទៅ កាន់
 អរូមភតហើយ ខឹងបរិវិញ្ញាទ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ខឹង
 រលត់ទៅ កែចត្តាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ខឹងមិនកើតឡើងទេ
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ ខឹងរលត់ទៅឯឥ ចត្តា-
 យតនៈ ខឹងកើតឡើងឯឥ ។

(៧១០) យស្ស យាបាយតនំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ
 តស្ស រូបាយតនំ ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស
 វា បទ រូបាយតនំ ធិរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស យាបាយ-
 តនំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។ បន្ទិមកវិកានំ បញ្ចវេកានំ
 ឧបបដ្ឋន្តានំ យេ ច រូបាវចរំ អរូបាវចរំ^(១) ឧប-
 បដ្ឋិត្វា បរិច្ចាយិស្សន្តិ តេសំ ឧបបដ្ឋន្តានំ តេសំ
 រូបាយតនំ ធិរុជ្ឈិស្សតិ ទោ ច តេសំ យាបាយតនំ
 ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ឥតវេសំ តេសំ រូបាយតនព្វ ធិរុជ្ឈិ-
 ស្សតិ យាបាយតនព្វ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។

(៧១១) យស្ស យាបាយតនំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ តស្ស
 មនាយតនំ ។ មេ ។ ធម្មាយតនំ ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។
 អាមត្តា ។ យស្ស វា បទ ធម្មាយតនំ ធិរុជ្ឈិស្សតិ
 តស្ស យាបាយតនំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។ បន្ទិមកវិកានំ
 ឧបបដ្ឋន្តានំ យេ ច រូបាវចរំ អរូបាវចរំ ឧបបដ្ឋិត្វា
 បរិច្ចាយិស្សន្តិ តេសំ ធម្មាយតនំ ធិរុជ្ឈិស្សតិ ទោ
 ច តេសំ យាបាយតនំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ឥតវេសំ
 តេសំ ធម្មាយតនព្វ ធិរុជ្ឈិស្សតិ យាបាយតនព្វ
 ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។

(៧១២) យាបាយតនៈ របស់សត្វណា ខឹងកើតឡើង រូបា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ ខឹងលេត់ទៅដៃឬ ។ ភើ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា ខឹងលេត់ទៅ យាបាយតនៈ របស់
 សត្វនោះ ខឹងកើតឡើងដៃឬ ។ បណ្តាភ្នកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមកវា
 កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេកាភព ភ្នកសត្វណា ចូលទៅ កាន់រូបាវចរ-
 ភព ខឹងអរូបាវចរភពហើយ ខឹងបរិច្ចាន ភ្នកសត្វនោះ កាលកើត
 ឡើង រូបាយតនៈ របស់សត្វពាំងនោះ ខឹងលេត់ទៅ តែយាបាយតនៈ
 របស់សត្វពាំងនោះ ខឹងមិនលេត់ទៅទេ រូបាយតនៈ របស់សត្វពាំង
 នោះ ក្រៅនេះ ខឹងលេត់ទៅផង យាបាយតនៈ ខឹងកើតឡើងផង ។

(៧១៣) យាបាយតនៈ របស់សត្វណា ខឹងកើតឡើង មនា-
 យតនៈ ។ មេ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ ខឹងលេត់ទៅដៃឬ ។
 ភើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា ខឹងលេត់ទៅ
 យាបាយតនៈ របស់សត្វនោះ ខឹងកើតឡើងដៃឬ ។ បណ្តាភ្នកសត្វ
 ដែលកើតក្នុងបច្ចិមកវា កាលកើតឡើង ភ្នកសត្វណា ចូលទៅ កាន់
 រូបាវចរភព ខឹងអរូបាវចរភពហើយ ខឹងបរិច្ចាន ធម្មាយតនៈ របស់
 សត្វពាំងនោះ ខឹងលេត់ទៅ តែយាបាយតនៈ របស់សត្វពាំងនោះ ខឹង
 មិនកើតឡើងទេ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វពាំងនោះ ក្រៅនេះ ខឹង
 លេត់ទៅផង យាបាយតនៈ ខឹងកើតឡើងផង ។

ធិរុជ្ឈិស្សតិ ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។

[៧០៣] យស្ស រូបាយតទំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ តស្ស
 មនាយតទំ ។ បេ ។ ធម្មាយតទំ វិវុធិស្សតិ ។
 អាមត្តា ។ យស្ស វា បទ ធម្មាយតទំ វិវុធិស្សតិ
 តស្ស រូបាយតទំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។ បច្ចិមភវិកានំ
 ឧបបជ្ឈន្តានំ យេ ច អរូបំ ឧបបជ្ឈិត្វា បរិនិព្វាយ-
 ស្សន្តិ តេសំ ធម្មាយតទំ វិវុធិស្សតិ យោ ច តេ-
 សំ រូបាយតទំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ឥតវេសំ តេសំ ធម្ម-
 យតទព្វា វិវុធិស្សតិ រូបាយតទព្វា ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។

[៧០៤] យស្ស មនាយតទំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ តស្ស
 ធម្មាយតទំ វិវុធិស្សតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស វា
 បទ ធម្មាយតទំ វិវុធិស្សតិ តស្ស មនាសតទំ
 ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។ បច្ចិមភវិកានំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ
 ធម្មាយតទំ វិវុធិស្សតិ យោ ច តេសំ មនាយតទំ
 ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ឥតវេសំ តេសំ ធម្មាយតទព្វា វិវុធិស្សតិ
 មនាយតទព្វា ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។

[៧០៥] យតុ ចក្កាយតទំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។ បេ ។

[៧០៦] រូបាយតទៈ របស់សត្វណា ខឹងកើតឡើង ចម្បាយ-
 តទៈ ។ បេ ។ ធម្មាយតទៈ របស់សត្វនោះ ខឹងលេត់ទៅដៃឃ្មុ ។
 ភើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតទៈ របស់សត្វណា ខឹងលេត់ទៅ
 រូបាយតទៈ របស់សត្វនោះ ខឹងកើតឡើងដៃឃ្មុ ។ បណ្តាតួសត្វ
 ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភក កាលកើតឡើង តួសត្វណា ចូលទៅ កាន់
 អរូបកាយ ខឹងបរិនិព្វាន ធម្មាយតទៈ របស់សត្វទាំងនោះ ខឹង
 លេត់ទៅ តែរូបាយតទៈ របស់សត្វទាំងនោះ ខឹងមិនកើតឡើងទេ
 ធម្មាយតទៈ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ ខឹងលេត់ទៅផង រូបាយ-
 តទៈ ខឹងកើតឡើងផង ។

[៧០៧] មនាយតទៈ របស់សត្វណា ខឹងកើតឡើង ធម្មាយ-
 តទៈ របស់សត្វនោះ ខឹងលេត់ទៅដៃឃ្មុ ។ ភើ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 ធម្មាយតទៈ របស់សត្វណា ខឹងលេត់ទៅ មនាយតទៈ របស់សត្វ
 នោះ ខឹងកើតឡើងដៃឃ្មុ ។ តួសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភក កាល
 កើតឡើង ធម្មាយតទៈ របស់សត្វទាំងនោះ ខឹងលេត់ទៅ តែមនា-
 យតទៈ របស់សត្វទាំងនោះ ខឹងមិនកើតឡើងទេ ធម្មាយតទៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ ខឹងលេត់ទៅផង មនាយតទៈ ខឹងកើត
 ឡើងផង ។

[៧០៨] ចក្កាយតទៈ ខឹងកើតឡើង ក្នុងចំណា ។ បេ ។

(៧០៦) យស្ស យត្ថ ចត្វាយតនំ ឧប្បជ្ឈិ-
 ស្សតិ តស្ស តត្ថ សោតាយតនំ ជិវុជ្ឈិស្សតិ ។
 អាមត្តា ។ យស្ស វា បទ យត្ថ សោតាយតនំ
 ជិវុជ្ឈិស្សតិ តស្ស តត្ថ ចត្វាយតនំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។
 បច្ឆិមភវិកានំ បញ្ចវេកាវ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ តត្ថ
 សោតាយតនំ ជិវុជ្ឈិស្សតិ ឃោ ច តេសំ តត្ថ ចត្វា-
 យតនំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ វេតវេសំ បញ្ចវេកាវានំ តេសំ
 តត្ថ សោតាយតនញ្ច ជិវុជ្ឈិស្សតិ ចត្វាយតនញ្ច
 ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។

(៧០៧) យស្ស យត្ថ ចត្វាយតនំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ យានាយតនំ ជិវុជ្ឈិស្សតិ ។ រូចាវចរានំ
 តេសំ តត្ថ ចត្វាយតនំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ឃោ ច តេសំ
 តត្ថ យានាយតនំ ជិវុជ្ឈិស្សតិ កាមាវចរានំ តេសំ
 តត្ថ ចត្វាយតនញ្ច ឧប្បជ្ឈិស្សតិ យានាយតនញ្ច
 ជិវុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វា បទ យត្ថ យានាយតនំ
 ជិវុជ្ឈិស្សតិ តស្ស តត្ថ ចត្វាយតនំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។

(៧០៨) ចត្វាយតនំ យេសំសត្វានា វិជីវិស្សិ ក្នុងវិ-
 ណា យានាយតនៈ យេសំសត្វានា វិជីវិស្សិ ក្នុងវិ-
 ណា ។ តេ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ យេសំសត្វានា វិជី-
 វិស្សិ ក្នុងវិណា ចត្វាយតនៈ យេសំសត្វានា វិជីវិស្សិ ក្នុងវិ-
 ណា ។ ក្នុងសត្វ ដែលរឹតក្នុងបច្ឆិមតត កាលចូលរាត្រី កាន់
 បញ្ចវេកាវតត សោតាយតនៈ យេសំសត្វានា វិជីវិស្សិ ក្នុង
 វិណា តែចត្វាយតនៈ យេសំសត្វានា វិជីវិស្សិ ក្នុងវិ-
 ណា ។ សោតាយតនៈ យេសំក្នុងសត្វ ជាបញ្ចវេកាវានា វិជីវិស្សិ
 ក្នុងវិណា ចត្វាយតនៈ វិជីវិស្សិ ក្នុងវិណា ។

(៧០៩) ចត្វាយតនៈ យេសំសត្វានា វិជីវិស្សិ ក្នុងវិ-
 ណា យានាយតនៈ យេសំសត្វានា វិជីវិស្សិ ក្នុងវិ-
 ណា ។ ចត្វាយតនៈ យេសំក្នុងសត្វ ជាបញ្ចវេកាវានា វិជីវិស្សិ
 ក្នុងវិណា តែយានាយតនៈ យេសំសត្វានា វិជីវិស្សិ ក្នុងវិ-
 ណា ។ ក្នុងវិណា ចត្វាយតនៈ យេសំក្នុងសត្វ ជាបញ្ចវេកាវានា
 វិជីវិស្សិ យានាយតនៈ វិជីវិស្សិ ក្នុងវិណា ។
 មួយយ៉ាងទៀត យានាយតនៈ យេសំសត្វានា វិជីវិស្សិ ក្នុងវិ-
 ណា ចត្វាយតនៈ យេសំសត្វានា វិជីវិស្សិ ក្នុងវិណា ។

បច្ច័មភវីតោនំ កាមាវចរំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ តត្ថ
 យាបាយតនំ ឱវុជ្ឈិស្សតិ ឆោ ច តេសំ តត្ថ ចក្កា-
 យតនំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ឥតវេសំ កាមាវចរានំ តេសំ
 តត្ថ យាបាយតនញ្ច ឱវុជ្ឈិស្សតិ ចក្កាយតនញ្ច
 ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។

[៧០៥] យស្ស យត្ថ ចក្កាយតនំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ រូបាយតនំ ឱវុជ្ឈិស្សតិ ។ អាមត្តា ។
 យស្ស វា មទ យត្ថ រូបាយតនំ ឱវុជ្ឈិស្សតិ តស្ស
 តត្ថ ចក្កាយតនំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។ បច្ច័មភវីតោនំ
 បញ្ចវេកាវំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ
 ឱវុជ្ឈិស្សតិ ឆោ ច តេសំ តត្ថ ចក្កាយតនំ ឧប្ប-
 ជ្ឈិស្សតិ ឥតវេសំ បញ្ចវេកាវានំ តេសំ តត្ថ រូបា-
 យតនញ្ច ឱវុជ្ឈិស្សតិ ចក្កាយតនញ្ច ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។

[៧០៧] យស្ស យត្ថ ចក្កាយតនំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ មនាយតនំ ឱវុជ្ឈិស្សតិ ។ អាមត្តា ។

ក្កសត្ថ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភវីតោនំ កាមាវចរំ ឧបបជ្ឈន្តានំ
 យាបាយតនំ របស់សត្វទាំងនោះ ខឹងរលត់រវៃ ក្នុងទីនោះ គេ
 ចក្កាយតនំ របស់សត្វទាំងនោះ ខឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 យាបាយតនំ របស់ភ្នកសត្វ ជាតាមាវចរនោះ ក្រៅនេះ ខឹងរលត់
 រវៃផង ចក្កាយតនំ ខឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៧០៨] ចក្កាយតនំ របស់សត្វណា ខឹងកើតឡើង ក្នុងទី
 ណា ប្រុយតនំ របស់សត្វនោះ ខឹងរលត់រវៃ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 តើ ។ មួយយ៉ាងឡើយ ប្រុយតនំ របស់សត្វណា ខឹងរលត់រវៃ ក្នុង
 ទីណា ចក្កាយតនំ របស់សត្វនោះ ខឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរ
 ឬ ។ ក្កសត្ថ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភវីតោនំ កាលចូលរវៃ កាលបញ្ច-
 វេកាគេត ប្រុយតនំ របស់សត្វទាំងនោះ ខឹងរលត់រវៃ ក្នុងទីនោះ
 គេចក្កាយតនំ របស់សត្វទាំងនោះ ខឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 ប្រុយតនំ របស់ភ្នកសត្វ ជាបញ្ចវេកានោះ ក្រៅនេះ ខឹងរលត់
 រវៃផង ចក្កាយតនំ ខឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៧០៩] ចក្កាយតនំ របស់សត្វណា ខឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា
 មនាយតនំ របស់សត្វនោះ ខឹងរលត់រវៃ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ តើ ។

យស្ស វា បទ យត្ថ មនាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស
 តត្ថ ចត្តាយតនំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។ បន្ទិមភវិកានំ
 បញ្ចវេកាវ ឧបបជ្ឈន្តានំ អរូបានំ តេសំ តត្ថ ម-
 នាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ ខោ ច តេសំ តត្ថ ចត្តា-
 យតនំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ឥតវេសំ បញ្ចវេកាវានំ តេសំ
 តត្ថ មនាយតនព្វ និរុដ្ឋិស្សតិ ចត្តាយតនព្វ ឧប្ប-
 ជ្ឈិស្សតិ ។

(៧២០) យស្ស យត្ថ ចត្តាយតនំ ឧប្បជ្ឈិ-
 ស្សតិ តស្ស តត្ថ ចម្មាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ ។ អា-
 មត្តា ។ យស្ស វា បទ យត្ថ ចម្មាយតនំ និ-
 រុដ្ឋិស្សតិ តស្ស តត្ថ ចត្តាយតនំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។
 បន្ទិមភវិកានំ បញ្ចវេកាវ ឧបបជ្ឈន្តានំ អសញ្ញ-
 សត្តានំ អរូបានំ តេសំ តត្ថ ចម្មាយតនំ និរុដ្ឋិ-
 ស្សតិ ខោ ច តេសំ តត្ថ ចត្តាយតនំ ឧប្បជ្ឈិ-
 ស្សតិ ឥតវេសំ បញ្ចវេកាវានំ តេសំ តត្ថ ចម្មា-
 យតនព្វ និរុដ្ឋិស្សតិ ចត្តាយតនព្វ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។

មួយយ៉ាងទៀត ចម្មាយតនៈ របស់សត្វនាម ខឹងលេត់វា ក្នុងវិទ្យាដៃ
 ណា ចត្តាយតនៈ របស់សត្វនាម ខឹងលេត់វា ក្នុងវិទ្យាដៃ
 ៥ ។ តួកសត្វ ដែលលើកក្នុងបច្ចុប្បន្ន កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេកា-
 ភាគ ខឹងតួអម្បប្រាហ្ម មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនាម ខឹង
 លេត់វា ក្នុងវិទ្យា តែចត្តាយតនៈ របស់សត្វទាំងនាម ខឹងមិនកើត
 ឡើយ ក្នុងវិទ្យានោះទេ មនាយតនៈ របស់តួកសត្វ ជាបញ្ចវេកា-
 នោះ ក្រៅនេះ ខឹងលេត់វាផង ចត្តាយតនៈ ខឹងមិនឡើយផង ក្នុង
 វិទ្យានោះ ។

(៧២១) ចត្តាយតនៈ របស់សត្វណា ខឹងកើតឡើង ក្នុងវិ-
 ណា ចម្មាយតនៈ របស់សត្វនាម ខឹងលេត់វា ក្នុងវិទ្យាដៃឬ ៥
 ដើ ៥ មួយយ៉ាងទៀត ចម្មាយតនៈ របស់សត្វណា ខឹងលេត់វា
 ក្នុងវិណា ចត្តាយតនៈ របស់សត្វនាម ខឹងកើតឡើង ក្នុងវិទ្យា
 ដៃឬ ៥ ចម្មាយតនៈ របស់តួកសត្វ ដែលលើកក្នុងបច្ចុប្បន្ន កាល
 ចូលទៅ កាន់បញ្ចវេកាភាគ តួកសញ្ញាសត្វ ខឹងតួអម្បប្រាហ្ម ចម្មា-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនាម ខឹងលេត់វា ក្នុងវិទ្យា តែចត្តាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនាម ខឹងមិនកើតឡើយ ក្នុងវិទ្យានោះទេ ចម្មាយតនៈ របស់
 តួកសត្វ ជាបញ្ចវេកានោះ ក្រៅនេះ ខឹងលេត់វាផង ចត្តា-
 យតនៈ ខឹងកើតឡើយផង ក្នុងវិទ្យានោះ ។

[៧២១] យស្ស យត្ត យា នាយតនំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ រូបាយតនំ ជិវុជ្ឈិស្សតិ ។ អាមត្តា ។
 យស្ស វា បទ យត្ត រូបាយតនំ ជិវុជ្ឈិស្សតិ តស្ស
 តត្ថ យា នាយតនំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។ បច្ឆិមកវិកានំ
 កាមាវចំ ឧបបទ្កន្តានំ រូបាវចនំ តេសំ តត្ថ រូ-
 បាយតនំ ជិវុជ្ឈិស្សតិ ខោ ច តេសំ តត្ថ យា នា-
 យតនំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ឥតរេសំ កាមាវចនំ តេសំ
 តត្ថ រូបាយតនព្វ ជិវុជ្ឈិស្សតិ យា នាយតនព្វ
 ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។

[៧២២] យស្ស យត្ត យា នាយតនំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ មនាយតនំ ។ បេ ។ ធម្មាយតនំ ជិវុជ្ឈិ-
 ស្សតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស វា បទ យត្ត
 ធម្មាយតនំ ជិវុជ្ឈិស្សតិ តស្ស តត្ថ យា នាយតនំ
 ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។ បច្ឆិមកវិកានំ កាមាវចំ ឧបបទ្ក-
 ន្តានំ រូបាវចនំ អរូបាវចនំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ
 ជិវុជ្ឈិស្សតិ ខោ ច តេសំ តត្ថ យា នាយតនំ ឧប្បជ្ឈិ-
 ស្សតិ ឥតរេសំ កាមាវចនំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយត-
 នព្វ ជិវុជ្ឈិស្សតិ យា នាយតនព្វ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។

[៧២៣] យស្ស យត្ត យា នាយតនំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ មនាយតនំ ។ បេ ។ ធម្មាយតនំ ជិវុជ្ឈិ-
 ស្សតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស វា បទ យត្ត
 ធម្មាយតនំ ជិវុជ្ឈិស្សតិ តស្ស តត្ថ យា នាយតនំ
 ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។ បច្ឆិមកវិកានំ កាមាវចំ ឧបបទ្ក-
 ន្តានំ រូបាវចនំ អរូបាវចនំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ
 ជិវុជ្ឈិស្សតិ ខោ ច តេសំ តត្ថ យា នាយតនំ ឧប្បជ្ឈិ-
 ស្សតិ ឥតរេសំ កាមាវចនំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយត-
 នព្វ ជិវុជ្ឈិស្សតិ យា នាយតនព្វ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។

[៧២៤] យា នាយតនំ របស់សត្វណា ខឹងរើត្រឡប់ ក្នុងទី
 ណា មនាយតនំ ។ បេ ។ ធម្មាយតនំ របស់សត្វនោះ ខឹងរើត្រឡប់
 នៅ ក្នុងទីនោះវិញ ។ ភើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនំ
 របស់សត្វណា ខឹងរើត្រឡប់ ក្នុងទីណា យា នាយតនំ របស់សត្វ
 នោះ ខឹងរើត្រឡប់ ក្នុងទីនោះវិញ ។ ភូតសត្វ ដែលរើត្រឡប់
 បច្ច័យភក កាលចូលទៅ កាន់តាមវិចារេត ភូតសត្វ ជាប្រាថ្នា ខឹង
 ជាប្រាថ្នា ធម្មាយតនំ របស់សត្វទាំងនោះ ខឹងរើត្រឡប់ ក្នុង
 ទីនោះ តែយា នាយតនំ របស់សត្វទាំងនោះ ខឹងមិនរើត្រឡប់ ក្នុង
 ទីនោះទេ ធម្មាយតនំ របស់ភូតសត្វ ជាតាមវិចារេតនោះ ប្រើ
 នេះ ខឹងរើត្រឡប់ យា នាយតនំ ខឹងរើត្រឡប់ ក្នុងទីនោះ ។

[៧២៣] យស្ស យត្ថ រូបាយតធំ ឧប្បន្ទិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ មនាយតធំ ឱរុជ្ឈិស្សតិ ។ អសញ្ញា-
 សត្តាធំ តេសំ តត្ថ រូបាយតធំ ឧប្បន្ទិស្សតិ ខោ
 ច តេសំ តត្ថ មនាយតធំ ឱរុជ្ឈិស្សតិ បញ្ចកោ-
 តាកាធំ តេសំ តត្ថ រូបាយតធំ ឧប្បន្ទិស្សតិ មនា-
 យតធំ ឱរុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ
 មនាយតធំ ឱរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស តត្ថ រូបាយតធំ
 ឧប្បន្ទិស្សតិ ។ បច្ឆិមភវិកាធំ បញ្ចកោតាវ ឧប-
 បដ្ឋន្តាធំ អរូបាធំ តេសំ តត្ថ មនាយតធំ ឱរុជ្ឈិស្សតិ
 ខោ ច តេសំ តត្ថ រូបាយតធំ ឧប្បន្ទិស្សតិ វត្ថ-
 វេសំ បញ្ចកោតាកាធំ តេសំ តត្ថ មនាយតធំ ឧប្ប-
 ន្ទិស្សតិ រូបាយតធំ ឧប្បន្ទិស្សតិ ។

[៧២៤] យស្ស យត្ថ រូបាយតធំ ឧប្បន្ទិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ មនាយតធំ ឱរុជ្ឈិស្សតិ ។ អាមន្តា ។

[៧២៣] រូបាយតធំ របស់សត្វណា ខឹងលើស្បែក ក្នុងវិញ្ញាណ
 ណា មនាយតធំ របស់សត្វនោះ ខឹងលើស្បែក ក្នុងវិញ្ញាណវេយ្យា ។
 រូបាយតធំ របស់អសញ្ញាសត្វជាងនោះ ខឹងលើស្បែក ក្នុងវិញ្ញាណ វេយ្យា
 មនាយតធំ របស់សត្វជាងនោះ ខឹងមិនលើស្បែក ក្នុងវិញ្ញាណវេយ្យា រូបា-
 យតធំ របស់ត្រកូសត្វ ជាបញ្ចកោតាកាវនោះ ខឹងលើស្បែកផង មនាយ-
 តធំ ខឹងលើស្បែកផង ក្នុងវិញ្ញាណ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតធំ
 របស់សត្វណា ខឹងលើស្បែក ក្នុងវិញ្ញាណ រូបាយតធំ របស់សត្វនោះ
 ខឹងលើស្បែក ក្នុងវិញ្ញាណវេយ្យា ។ ត្រកូសត្វ ដែលលើស្បែកបច្ឆិមភវិកា
 តាមចូលរវាង តាមបញ្ចកោតាកាវ ខឹងត្រកូសត្វប្រាហ្ម មនាយតធំ របស់
 សត្វជាងនោះ ខឹងលើស្បែក ក្នុងវិញ្ញាណ វេយ្យា រូបាយតធំ របស់សត្វជាង
 នោះ ខឹងមិនលើស្បែក ក្នុងវិញ្ញាណវេយ្យា មនាយតធំ របស់ត្រកូសត្វ ជា
 បញ្ចកោតាកាវនោះ ក្រៅនេះ ខឹងលើស្បែកផង រូបាយតធំ ខឹងលើស្បែក
 ក្នុងវិញ្ញាណ ។

[៧២៤] រូបាយតធំ របស់សត្វណា ខឹងលើស្បែក ក្នុងវិញ្ញាណ
 មនាយតធំ របស់សត្វនោះ ខឹងលើស្បែក ក្នុងវិញ្ញាណវេយ្យា ។ តើ ។

អំណាចនៃ យេស៊ូ

យេស៊ូ វា បដ យត្ត ធម្មាយតនំ ឱវុជ្ជិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ ប្រាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ បច្ឆិមកវិ-
 កាណំ បញ្ចវេកាវ ឧបបជ្ជន្តានំ អរូបាណំ តេសំ តត្ថ
 ធម្មាយតនំ ឱវុជ្ជិស្សតិ យោ ច តេសំ តត្ថ ប្រា-
 យតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតវេសំ បញ្ចវេកាវាណំ អសញ្ញា-
 សត្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនញ្ច ឱវុជ្ជិស្សតិ ប្រា-
 យតនញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

(៧២៥) យេស៊ូ យត្ត មនាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ ឱវុជ្ជិស្សតិ ។ អាមត្តា ។
 យេស៊ូ វា បដ យត្ត ធម្មាយតនំ ឱវុជ្ជិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ បច្ឆិម-
 កវិកាណំ ឧបបជ្ជន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ
 ធម្មាយតនំ ឱវុជ្ជិស្សតិ យោ ច តេសំ តត្ថ មនា-
 យតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតវេសំ បញ្ចវេកាវាណំ បញ្ច-
 វេកាវាណំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនញ្ច ឱវុជ្ជិស្សតិ
 មនាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា ខឹងលេចខ្លះ
 ណា ប្រាយតនៈ របស់សត្វនោះ ខឹងកើតឡើង ក្នុងវិសេស
 ឬ ។ តួសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចុប្បន្ន កាលចូលទៅ កាលចេញ-
 ពីភារតន ខឹងតួកអរូបត្រាញ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ខឹង
 លេចខ្លះ ក្នុងវិសេស តែប្រាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ខឹងមិនកើត
 ឡើង ក្នុងវិសេស ធម្មាយតនៈ របស់តួសត្វ ជាបញ្ចវេកាវ ខឹង
 តួកអសញ្ញាសត្វនោះ ក្រៅនោះ ខឹងលេចខ្លះផង ប្រាយតនៈ ខឹងកើត
 ឡើងផង ក្នុងវិសេស ។

(៧២៥) មនាយតនៈ របស់សត្វណា ខឹងកើតឡើង ក្នុងវិ-
 ណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ ខឹងលេចខ្លះ ក្នុងវិសេសផង ។
 អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា ខឹងលេចខ្លះ
 ក្នុងវិសេស មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ ខឹងកើតឡើង ក្នុងវិសេស
 ផង ។ តួសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចុប្បន្ន កាលចាប់បដិសន្ធិ ខឹង
 តួកអសញ្ញាសត្វ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ខឹងលេចខ្លះ ក្នុងវិ-
 នោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ខឹងមិនកើតឡើង ក្នុងវិ-
 នោះ ធម្មាយតនៈ របស់តួសត្វ ជាបញ្ចវេកាវ ខឹងជាបញ្ចវេកា-
 វានោះ ក្រៅនោះ ខឹងលេចខ្លះផង មនាយតនៈ ខឹងកើតឡើងផង
 ក្នុងវិសេស ។

[៧២៦] យស្ស ចក្ខាយតធំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស យោគាយតធំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។ បច្ឆិមភវិកាធំ បញ្ចវេកាវ ឧបបជ្ជន្តានំ យេ ច អរូបំ ឧបបជ្ជិត្វា បរិវិញ្ញាយិស្សន្តិ តេសំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ចក្ខាយតធំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ហេ ច តេសំ យោគាយតធំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ បញ្ចវេកាវ បរិវិញ្ញានំ អរូបេ បច្ឆិមភវិកាធំ យេ ច អរូបំ ឧបបជ្ជិត្វា បរិវិញ្ញាយិស្សន្តិ តេសំ ចរុន្តានំ តេសំ ចក្ខាយតធំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ យោគាយតធំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បទ យោគាយតធំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស ចក្ខាយតធំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមន្តា ។

[៧២៧] យស្ស ចក្ខាយតធំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស យោគាយតធំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។ បច្ឆិមភវិកាធំ កាមាវចរំ ឧបបជ្ជន្តានំ យេ ច អរូបំ ឧបបជ្ជិត្វា បរិវិញ្ញាយិស្សន្តិ តេសំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ចក្ខាយតធំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ហេ ច តេសំ យោគាយតធំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ

[៧២៦] ចក្ខាយតធំ យោគាយតធំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។ យោគាយតធំ យោគាយតធំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។ បច្ឆិមភវិកាធំ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភព កាលចូលទៅ គាន់បញ្ចវេកាវ ពួកសត្វ កាលចូលទៅ គាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិវិញ្ញា ពួកសត្វនោះ កាលកើតឡើង ចក្ខាយតធំ យោគាយតធំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ តេសំ យោគាយតធំ យោគាយតធំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។ មិនមែនជា នឹងមិនលេចទៅទេ បច្ឆិមភវិកាធំ កាលបរិវិញ្ញា ក្នុងបញ្ចវេកាវ គឺពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភព ក្នុងអរូបភព ពួកសត្វណា ចូលទៅ គាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិវិញ្ញា ពួកសត្វនោះ កាលច្បែក ចក្ខាយតធំ យោគាយតធំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ តេសំ យោគាយតធំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។ មិនមែនលេចទៅទេ ។ ឧបាយាមឡើង យោគាយតធំ យោគាយតធំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ ចក្ខាយតធំ យោគាយតធំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។ គឺ ។

[៧២៧] ចក្ខាយតធំ យោគាយតធំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ តេសំ យោគាយតធំ យោគាយតធំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។ បច្ឆិមភវិកាធំ កាលបរិវិញ្ញា ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភព កាលចូលទៅ គាន់បញ្ចវេកាវ ពួកសត្វណា ចូលទៅ គាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិវិញ្ញា ពួកសត្វនោះ កាលបរិវិញ្ញា ចក្ខាយតធំ យោគាយតធំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ តេសំ យោគាយតធំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។ មិនមែនលេចទៅទេ ។

កាមាវចរ បរិជិត្តានំ រូបាវចរ អរូបាវចរ បច្ចិ-
 មកវិកាធំ យេ ច អរូបំ ឧបបដ្ឋិតា បរិជិត្តាយិ ស្សន្តិ
 តេសំ ចវត្តានំ តេសំ ចក្កាយតទញ្ច ទុប្បដ្ឋិស្សតិ
 ហោនាយតទញ្ច ន ធិរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា បទ
 ហោនាយតទំ ន ធិរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស ចក្កាយតទំ
 ទុប្បដ្ឋិស្សតិ ។ យេ រូបាវចរំ ឧបបដ្ឋិតា បរិជិត្តា-
 យិស្សន្តិ តេសំ ចវត្តានំ តេសំ ហោនាយតទំ ន
 ធិរុដ្ឋិស្សតិ លោ ច តេសំ ចក្កាយតទំ ទុប្បដ្ឋិ-
 ស្សតិ កាមាវចរ បរិជិត្តានំ រូបាវចរ អរូបាវចរ
 បច្ចិមកវិកាធំ យេ ច អរូបំ ឧបបដ្ឋិតា បរិជិត្តាយិ-
 ស្សន្តិ តេសំ ចវត្តានំ តេសំ ហោនាយតទញ្ច ន ធិ-
 រុដ្ឋិស្សតិ ចក្កាយតទញ្ច ទុប្បដ្ឋិស្សតិ ។

ចណ្ណត្ថកសត្វ កាលបរិខេត្តាន ក្នុងកាលវចនេន ធិរុដ្ឋិស្សតិ
 ក្នុងចច្ចិមកត ក្នុងប្រាវចនេន ធិរុដ្ឋិស្សតិ ក្នុងកាលវចនេន ក្នុងកាលវចនេន
 កាន់ក្រុមភកហើយ ធិរុដ្ឋិស្សតិ ក្នុងកាលវចនេន កាលវចនេន ចក្កាយតទៈ
 របស់សត្វព្រហ្មនា ធិរុដ្ឋិស្សតិ យានាយតទៈ ធិរុដ្ឋិស្សតិ
 ពៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត យានាយតទៈ របស់សត្វណា ធិរុដ្ឋិស្សតិ
 លេខៈទៅ ចក្កាយតទៈ របស់សត្វនា ធិរុដ្ឋិស្សតិ ធិរុដ្ឋិស្សតិ ។
 ក្នុងកាលវចនេន កាលវចនេន កាន់កាលវចនេនហើយ ធិរុដ្ឋិស្សតិ ក្នុង
 សត្វនា កាលវចនេន យានាយតទៈ របស់សត្វព្រហ្មនា ធិរុដ្ឋិស្សតិ
 លេខៈទៅ កែចក្កាយតទៈ របស់សត្វព្រហ្មនា ធិរុដ្ឋិស្សតិ ធិរុដ្ឋិស្សតិ
 ធិរុដ្ឋិស្សតិ ចណ្ណត្ថកសត្វ កាលបរិខេត្តាន ក្នុងកាលវចនេន ធិរុដ្ឋិស្សតិ
 ដែលភកក្នុងចច្ចិមកត ក្នុងប្រាវចនេន ធិរុដ្ឋិស្សតិ ក្នុងកាលវចនេន ក្នុងកាលវចនេន
 ចូលទៅ កាន់ក្រុមភកហើយ ធិរុដ្ឋិស្សតិ ក្នុងកាលវចនេន កាលវចនេន
 យានាយតទៈ របស់សត្វព្រហ្មនា ធិរុដ្ឋិស្សតិ ពៅផង ចក្កាយតទៈ
 ធិរុដ្ឋិស្សតិ ធិរុដ្ឋិស្សតិ ។

[៧២៨] យស្ស ចក្ខាយតនំ ទុប្បជ្ឈិស្សតិ តស្ស

រូបាយតនំ ន និរុជ្ឈិស្សតិ ។ បច្ឆិមភវិកានំ បញ្ចកេ-

ការំ ឧបបជ្ឈន្តានំ យេ ច អរូបំ ឧបបជ្ឈិត្វា បរិនិព្វា-

យិស្សន្តិ តេសំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ ចក្ខាយតនំ

ទុប្បជ្ឈិស្សតិ យោ ច តេសំ រូបាយតនំ ន និរុជ្ឈិស្ស-

តិ បញ្ចកេការេ បរិនិព្វន្តានំ អរូបេ បច្ឆិមភវិកានំ

យេ ច អរូបំ ឧបបជ្ឈិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ

ចរន្តានំ តេសំ ចក្ខាយតនពញ ទុប្បជ្ឈិស្សតិ រូបាយ-

តនពញ ន និរុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វា បទ រូបាយ-

តនំ ន និរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស ចក្ខាយតនំ ទុប្បជ្ឈិស្ស-

តិ ។ អាមត្តា ។

[៧២៩] យស្ស ចក្ខាយតនំ ទុប្បជ្ឈិស្សតិ តស្ស

មនាយតនំ ។ បេ ។ ធម្មាយតនំ ន និរុជ្ឈិស្សតិ ។

[៧២៩] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា ខឹងមិនរកឡើង ប្រា-

យតនៈ របស់សត្វខាង ខឹងមិនរកឡើងដែរ ។ បណ្តាសត្វបក្ស

ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភព កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចកេការភព ពួកសត្វណា

ចូលទៅ កាន់អរូបភពហើយ ខឹងបរិនិព្វាន ពួកសត្វខាង កាលចាប់

បដិសន្ធិ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ខឹងមិនរកឡើង តែ

ប្រាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាខឹងមិនរកឡើងទេ បណ្តា

ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចកេការភព ខឹងពួកសត្វ ដែលកើតក្នុង

បច្ឆិមភព ក្នុងអរូបភព ពួកសត្វណា ចូលទៅ កាន់អរូបភពហើយ ខឹង

បរិនិព្វាន ពួកសត្វខាង កាលចូល ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ

ខឹងមិនរកឡើងផង ប្រាយតនៈ ខឹងមិនរកឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត

ប្រាយតនៈ របស់សត្វណា ខឹងមិនរកឡើង ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វ

ខាង ខឹងមិនរកឡើងដែរ ។ តើ ។

[៧៣០] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា ខឹងមិនរកឡើង មនា-

យតនៈ ។ បេ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វខាង ខឹងមិនរកឡើងដែរ ។

បង្កើតករិកាធំ ឧបបង្កើតធំ យេ ច អរូប ឧបបង្កើត
 បរិវេញយិស្សន្តិ តេសំ ចត្តាយតធំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ
 លោ ច តេសំ ចត្តាយតធំ ន ឱវុជ្ឈិស្សតិ បរិវេញ-
 តធំ តេសំ ចត្តាយតធំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ចត្តាយ-
 តធំ ន ឱវុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វា បន ចត្តាយ-
 តធំ ។ បេ ។ អាមត្តា ។

(៧៣០) យស្ស យាបាយតធំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ
 តស្ស រូបាយតធំ ន ឱវុជ្ឈិស្សតិ ។ បង្កើតករិកាធំ
 បញ្ចវេតានំ ឧបបង្កើតធំ យេ ច រូបាវចរំ អរូបាវ-
 ចរំ ឧបបង្កើត បរិវេញយិស្សន្តិ តេសំ ឧបបង្កើតធំ
 តេសំ យាបាយតធំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ លោ ច តេសំ
 រូបាយតធំ ន ឱវុជ្ឈិស្សតិ បញ្ចវេតានេ បរិវេញតធំ
 អរូបេ បង្កើតករិកាធំ យេ ច អរូបំ ឧបបង្កើត
 បរិវេញយិស្សន្តិ តេសំ ចត្តាធំ តេសំ យាបាយត-
 ធំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ រូបាយតធំ ន ឱវុជ្ឈិស្សតិ ។
 យស្ស វា បន រូបាយតធំ ។ បេ ។ អាមត្តា ។

បណ្ណាត្ថកសត្វ ដែលកើតក្នុងបង្កើត កាលបាច់ដំបូង ក្នុងសត្វ
 ណា ចូលទៅ កាន់អរូបភាពហើយ នឹងបរិវេញនៃ ចត្តាយតធំ កាល
 សត្វភានីនោះ នឹងមិនកើតឡើង នៃឧប្បាយតធំ របស់សត្វភានីនោះ
 មិនមែនជានឹងមិនលេចទៅទេ ក្នុងសត្វ កាលបរិវេញនៃ ចត្តាយតធំ
 របស់សត្វភានីនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ឧប្បាយតធំ នឹងមិនលេចទៅ
 ផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ឧប្បាយតធំ របស់សត្វណា ។ បេ ។ តើ ។

[៧៣១] យាបាយតធំ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង
 រូបាយតធំ របស់សត្វនោះ នឹងមិនលេចទៅទេ ។ បណ្ណាត្ថកសត្វ
 ដែលកើតក្នុងបង្កើត កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេតានភាព ក្នុងសត្វ
 ណា ចូលទៅ កាន់រូបាវចរភាព នឹងកាន់អរូបាវចរភាពហើយ នឹងបរិ-
 វេញនៃ ក្នុងសត្វនោះ កាលបាច់ដំបូង យាបាយតធំ របស់សត្វ
 ភានីនោះ នឹងមិនកើតឡើង នៃរូបាយតធំ របស់សត្វភានីនោះ មិន
 មែនជានឹងមិនលេចទៅទេ បណ្ណាត្ថកសត្វ កាលបរិវេញនៃ ក្នុងបញ្ចវេតា-
 ភាព នឹងក្នុងសត្វ ដែលកើតក្នុងបង្កើត ក្នុងអរូបភាព ក្នុងសត្វណា
 ចូលទៅ កាន់អរូបភាពហើយ នឹងបរិវេញនៃ ក្នុងសត្វនោះ កាលចូល
 យាបាយតធំ របស់សត្វភានីនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង រូបាយតធំ
 នឹងមិនលេចទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតធំ របស់សត្វ
 ណា ។ បេ ។ តើ ។

[៧៣១] យស្ស មាណយតនំ នុប្បជ្ឈិស្សតិ តស្ស
 មនាយតនំ ។ បេ ។ ធម្មាយតនំ ន និរុជ្ឈិស្សតិ ។
 បច្ឆិមភវិកានំ ឧបបជ្ឈន្តានំ យេ ច រូបាវចរំ អរូបា-
 វចរំ ឧបបជ្ឈិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ មាណយ-
 តនំ នុប្បជ្ឈិស្សតិ យោ ច តេសំ ធម្មាយតនំ ន
 និរុជ្ឈិស្សតិ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ មាណយតនក្ក
 នុប្បជ្ឈិស្សតិ ធម្មាយតនក្ក ន និរុជ្ឈិស្សតិ ។
 យស្ស វា បន ធម្មាយតនំ ។ បេ ។ អាមន្តា ។

[៧៣២] យស្ស រូបាយតនំ នុប្បជ្ឈិស្សតិ តស្ស
 មនាយតនំ ។ បេ ។ ធម្មាយតនំ ន និរុជ្ឈិស្សតិ ។
 បច្ឆិមភវិកានំ ឧបបជ្ឈន្តានំ យេ ច អរូបំ ឧបបជ្ឈិត្វា
 បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ រូបាយតនំ នុប្បជ្ឈិស្សតិ យោ
 ច តេសំ ធម្មាយតនំ ន និរុជ្ឈិស្សតិ បរិនិព្វន្តានំ
 តេសំ រូបាយតនក្ក នុប្បជ្ឈិស្សតិ ធម្មាយតនក្ក ន
 និរុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វា បន ធម្មាយតនំ ។ បេ ។
 អាមន្តា ។

[៧៣៣] យនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង
 មនាយតនៈ ។ បេ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនលក់ទៅ
 ទេ ។ បណ្តាសត្វសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភព កាលចាប់បដិសន្ធិ
 សត្វសត្វណា ចូលទៅ កាន់ស្រោចទោក ទឹកកាន់ស្រោចទោកហើយ
 នឹងបរិនិព្វាន យនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង តែ
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនលក់ទៅទេ សត្វ
 សត្វ កាលបរិនិព្វាន យនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើត
 ឡើងទេ ធម្មាយតនៈ នឹងមិនលក់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា ។ បេ ។ តើ ។

[៧៣៤] ប្រាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង
 មនាយតនៈ ។ បេ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនលក់
 ទៅទេ ។ បណ្តាសត្វសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភព កាលចាប់បដិសន្ធិ
 សត្វសត្វណា ចូលទៅ កាន់ស្រោចទោកហើយ នឹងបរិនិព្វាន ប្រាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ មិនមែនជានឹងមិនលក់ទៅទេ សត្វសត្វ កាលបរិនិព្វាន ប្រាយ-
 តនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ធម្មាយតនៈ នឹងមិនលក់
 ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា ។ បេ ។ តើ ។

[៧៣៣] យស្ស មនាយកនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
 ធម្មាយកនំ ន ទិវុជ្ជិស្សតិ ។ បច្ឆិមភវិកានំ ឧប-
 បជ្ជន្តានំ តេសំ មនាយកនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច
 តេសំ ធម្មាយកនំ ន ទិវុជ្ជិស្សតិ បរិជិព្វន្តានំ តេសំ
 មនាយកនព្វ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ធម្មាយកនព្វ ន ទិវុជ្ជិ-
 ស្សតិ ។ យស្ស វា បទ ធម្មាយកនំ ន ទិវុជ្ជិស្សតិ
 តស្ស មនាយកនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមន្តា ។

[៧៣៤] យត្ថ ចត្តាយកនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ។ បេ ។

[៧៣៥] យស្ស យត្ថ ចត្តាយកនំ ទុប្បជ្ជិ-
 ស្សតិ តស្ស តត្ថ សោតាយកនំ ន ទិវុជ្ជិស្សតិ ។
 បច្ឆិមភវិកានំ បញ្ចវេកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ
 ចត្តាយកនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ សោ-
 តាយកនំ ន ទិវុជ្ជិស្សតិ បញ្ចវេកានេ បរិជិព្វន្តានំ
 អសញ្ញសន្តានំ អរូបានំ តេសំ តត្ថ ចត្តាយកនព្វ
 ទុប្បជ្ជិស្សតិ សោតាយកនព្វ ន ទិវុជ្ជិស្សតិ ។
 យស្ស វា បទ យត្ថ សោតាយកនំ ។ បេ ។ អា-
 មន្តា ។

[៧៣៦] មនាយកនៈ របស់សត្វណា ដឹងមិនលើកឡើង
 ធម្មាយកនៈ របស់សត្វនោះ ដឹងមិនលើកឡើង ។ តួសត្វ
 ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភព កាលចាប់បដិសុទ្ធិ មនាយកនៈ របស់សត្វណា
 នោះ ដឹងមិនលើកឡើង តែធម្មាយកនៈ របស់សត្វពុទ្ធិនោះ មិនមែន
 ជាដឹងមិនលើកឡើង តួសត្វ កាលបរិច្ឆេទ មនាយកនៈ របស់
 សត្វពុទ្ធិនោះ ដឹងមិនលើកឡើងដឹង ធម្មាយកនៈ ដឹងមិនលើកឡើង ។
 មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយកនៈ របស់សត្វណា ដឹងមិនលើកឡើង មនា-
 យកនៈ របស់សត្វនោះ ដឹងមិនលើកឡើងឡើយ ។ អើ ។

[៧៣៧] ចត្តាយកនៈ ដឹងមិនលើកឡើង ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[៧៣៨] ចត្តាយកនៈ របស់សត្វណា ដឹងមិនលើកឡើង ក្នុង
 ទីណា សោតាយកនៈ របស់សត្វនោះ ដឹងមិនលើកឡើង ក្នុងទីណា
 ឬ ។ តួសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភព កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេកា-
 នព្វ ។ តួសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភព កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេកា-
 នព្វ ចត្តាយកនៈ របស់សត្វពុទ្ធិនោះ ដឹងមិនលើកឡើង ក្នុងទីនោះ
 តែសោតាយកនៈ របស់សត្វពុទ្ធិនោះ មិនមែនដឹងមិនលើកឡើង ក្នុង
 ទីនោះទេ តួសត្វ កាលបរិច្ឆេទ ក្នុងបញ្ចវេកានព្វ តួសត្វ
 សត្វ ដឹងតួសត្វប្រាម្ម ចត្តាយកនៈ របស់សត្វពុទ្ធិនោះ ដឹងមិនលើក
 ឡើងដឹង សោតាយកនៈ ដឹងមិនលើកឡើង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត សោតាយកនៈ របស់សត្វណា ក្នុងទីណា ។ បេ ។ អើ ។

(៧៣៦) យស្ស យត្ត ចក្ខុវាយតនំ ទុប្បជ្ជិ-
 ស្សតិ តស្ស តត្ថ យាបាយតនំ ឈ ជិវុជ្ជិស្សតិ ។
 បច្ឆិមភវីកានំ កាមាវចរេ ឧបបជ្ជត្តានំ តេសំ តត្ថ
 ចក្ខុវាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ហេ ច តេសំ តត្ថ យា-
 បាយតនំ ឈ ជិវុជ្ជិស្សតិ កាមាវចរេ បរិច្ចត្តានំ
 រូបាវចរេ បច្ឆិមភវីកានំ អសញ្ញសត្តានំ អរូបានំ
 តេសំ តត្ថ ចក្ខុវាយតនត្ថ ទុប្បជ្ជិស្សតិ យាបាយ-
 តនត្ថ ឈ ជិវុជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បទ យត្ត
 យាបាយតនំ ឈ ជិវុជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ ចក្ខុវាយ-
 តនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ។ រូបាវចរនំ តេសំ តត្ថ
 យាបាយតនំ ឈ ជិវុជ្ជិស្សតិ ហេ ច តេសំ តត្ថ
 ចក្ខុវាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ កាមាវចរេ បរិច្ចត្តានំ
 រូបាវចរេ បច្ឆិមភវីកានំ អសញ្ញសត្តានំ អរូបានំ
 តេសំ តត្ថ យាបាយតនត្ថ ឈ ជិវុជ្ជិស្សតិ ចក្ខុវាយ-
 យតនត្ថ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ។

(៧៣៦) ចក្ខុវាយតនៈ របស់សត្វលា ខឹងមិនលេងទៅ ក្នុងវិលោ-
 គីលា យាបាយតនៈ របស់សត្វខោរ ខឹងមិនលេងទៅ ក្នុងវិលោ-
 លេដ្ឋ ។ តួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភា កាលប្តូរទៅ កាន់កាប់-
 វចរភា ចក្ខុវាយតនៈ របស់សត្វវាំងខោរ ខឹងមិនកើតឡើង ក្នុងវិ-
 លោរ តែយាបាយតនៈ របស់សត្វខាំងខោរ មិនមែនជា ខឹងមិនលេងទៅ
 ក្នុងវិលោ តួកសត្វ កាលបរិច្ចត្តាន ក្នុងកាមាវចរភា ខឹងក្នុងរូបា-
 វចរភា តួកអសញ្ញសត្វ ខឹងតួកអរូបត្រាហ្ម ចក្ខុវាយតនៈ របស់សត្វខាំង
 ខោរ ខឹងមិនកើតឡើងផង យាបាយតនៈ ខឹងមិនលេងទៅផង ក្នុងវិ-
 លោ ។ មួយយ៉ាងទៀត យាបាយតនៈ របស់សត្វលា ខឹងមិនលេង
 ទៅ ក្នុងវិលា ចក្ខុវាយតនៈ របស់សត្វខោរ ខឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
 វិលោលេដ្ឋ ។ យាបាយតនៈ របស់តួកសត្វ ជារូបាវចរភាខោរ ខឹង
 មិនលេងទៅ ក្នុងវិលោ តែចក្ខុវាយតនៈ របស់សត្វខាំងខោរ មិន
 មែនជាខឹងមិនកើតឡើង ក្នុងវិលោ តួកសត្វ ដែលកើតក្នុង
 បច្ឆិមភា កាលបរិច្ចត្តាន ក្នុងកាមាវចរភា ខឹងក្នុងរូបាវចរភា តួក
 អសញ្ញសត្វ ខឹងតួកអរូបត្រាហ្ម យាបាយតនៈ របស់សត្វខាំងខោរ
 ខឹងមិនលេងទៅផង ចក្ខុវាយតនៈ ខឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងវិលោ ។

[៧៣៧] យស្ស យត្ត ចក្ខាយតធំ ទុប្បជ្ជិ

ស្សតិ តស្ស តត្ថ រូបាយតធំ ន ជិវុជ្ជិស្សតិ ។
បច្ឆិមភវីកាធំ បញ្ចវេកាវ ទុបបជ្ជញ្ញាធំ អសញ្ញា-
សត្តាធំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតធំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ហោ
ច តេសំ តត្ថ រូបាយតធំ ន ជិវុជ្ជិស្សតិ បញ្ចវេ-
កាវ បរិជិត្តញ្ញាធំ អរូបាធំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយ-
តធំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ រូបាយតធំ ន ជិវុជ្ជិស្សតិ ។
យស្ស វា បទ យត្ត រូបាយតធំ ។ បេ ។ អាមត្តា ។

[៧៣៨] យស្ស យត្ត ចក្ខាយតធំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ

តស្ស តត្ថ មនាយតធំ ន ជិវុជ្ជិស្សតិ ។ បច្ឆិម-
ភវីកាធំ បញ្ចវេកាវ ទុបបជ្ជញ្ញាធំ អរូបាធំ តេសំ តត្ថ
ចក្ខាយតធំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ ហោ ច តេសំ តត្ថ មនា-
យតធំ ន ជិវុជ្ជិស្សតិ បរិជិត្តញ្ញាធំ អសញ្ញាសត្តាធំ
តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតធំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ មនាយតធំ
ន ជិវុជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បទ យត្ត មនាយតធំ
។ បេ ។ អាមត្តា ។

[៧៣៧] ចក្ខាយតធំ របស់សត្វណា ខឹងមិនលេចវេ ក្នុងវិចារវេ

ជំណា រូបាយតធំ របស់សត្វនោះ ខឹងមិនលេចវេ ក្នុងវិចារវេ
ឬ ។ តួសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភត កាលចូលវេ កាន់បញ្ចវេកា-
ភត ខឹងក្នុងអសញ្ញាសត្វ ចក្ខាយតធំ របស់សត្វពាំងនោះ ខឹងមិន
កើតឡើង ក្នុងវិចារវេ តែរូបាយតធំ របស់សត្វពាំងនោះ មិនមែន
ជាខឹងមិនលេចវេ ក្នុងវិចារវេ តួសត្វ កាលបរិចិត្តាន ក្នុងបញ្ច-
វេកាភត ខឹងក្នុងអរូបាធម៌ ចក្ខាយតធំ របស់សត្វពាំងនោះ ខឹង
មិនកើតឡើងផង រូបាយតធំ ខឹងមិនលេចវេផង ក្នុងវិចារវេ ។
មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតធំ របស់សត្វណា ក្នុងជំណា ។ បេ ។ អើ ។

[៧៣៨] ចក្ខាយតធំ របស់សត្វណា ខឹងមិនកើតឡើង ក្នុង

ជំណា មនាយតធំ របស់សត្វនោះ ខឹងមិនលេចវេ ក្នុងវិចារវេ
ឬ ។ តួសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភត កាលចូលវេ កាន់បញ្ច-
វេកាភត ខឹងក្នុងអរូបាធម៌ ចក្ខាយតធំ របស់សត្វពាំងនោះ ខឹង
មិនកើតឡើង ក្នុងវិចារវេ តែមនាយតធំ របស់សត្វពាំងនោះ មិន
មែនជាខឹងមិនលេចវេ ក្នុងវិចារវេ តួសត្វ កាលបរិចិត្តាន ខឹង
ក្នុងអសញ្ញាសត្វ ចក្ខាយតធំ របស់សត្វពាំងនោះ ខឹងមិនកើតឡើង
ផង មនាយតធំ ខឹងមិនលេចវេផង ក្នុងវិចារវេ ។ មួយយ៉ាង
ទៀត មនាយតធំ របស់សត្វណា ក្នុងជំណា ។ បេ ។ អើ ។

[៧៣៧] យស្ស យត្ថ ចត្តាយតនំ ទុប្បជ្ជិ-
 ស្សតិ តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ ន ធិរុជ្ជិស្សតិ ។
 បច្ឆិមភវិកានំ បញ្ចវេកាវ ឧបបជ្ជន្តានំ អសញ្ញ-
 សន្តានំ អរូចានំ តេសំ តត្ថ ចត្តាយតនំ ទុប្បជ្ជិ-
 ស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ ន ធិរុជ្ជិ-
 ស្សតិ បវិនិទ្ធុន្តានំ តេសំ តត្ថ ចត្តាយតនព្វ
 ទុប្បជ្ជិស្សតិ ធម្មាយតនព្វ ន ធិរុជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស
 វា បន យត្ថ ធម្មាយតនំ ។ បេ ។ អាមត្តា ។

[៧៤០] យស្ស យត្ថ យានាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ រូបាយតនំ ន ធិរុជ្ជិស្សតិ ។ បច្ឆិម-
 ភវិកានំ កាមាវចរំ ឧបបជ្ជន្តានំ រូបាវចរនំ តេសំ
 តត្ថ យានាយតនំ ទុប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ
 តត្ថ រូបាយតនំ ន ធិរុជ្ជិស្សតិ បញ្ចវេកាវ
 បវិនិទ្ធុន្តានំ អរូចានំ តេសំ តត្ថ យានាយតនព្វ
 ទុប្បជ្ជិស្សតិ រូបាយតនព្វ ន ធិរុជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស
 វា បន យត្ថ រូបាយតនំ ។ បេ ។ អាមត្តា ។

[៧៣៧] ចត្តាយតនៈ របស់សត្វណា ទ្រង់មិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ ទ្រង់មិនលេត់ទៅ ក្នុងវិញ្ញាណ
 ឬ ។ តួសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភព កាលចូលទៅ កាន់បញ្ច-
 វេកាភព តួអសញ្ញសត្វ ទ្រង់តួអប្បក្រហម ចត្តាយតនៈ របស់
 សត្វខ្លាំងនោះ ទ្រង់មិនកើតឡើង ក្នុងវិញ្ញាណ តែធម្មាយតនៈ របស់
 សត្វខ្លាំងនោះ មិនមែនជាទ្រង់មិនលេត់ទៅ ក្នុងវិញ្ញាណទេ តួសត្វ
 កាលបរិនិព្វាន ចត្តាយតនៈ របស់សត្វខ្លាំងនោះ ទ្រង់មិនកើតឡើងផង
 ធម្មាយតនៈ ទ្រង់មិនលេត់ទៅផង ក្នុងវិញ្ញាណ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា ក្នុងទីណា ។ បេ ។ ភើ ។

[៧៤០] យានាយតនៈ របស់សត្វណា ទ្រង់មិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ ទ្រង់មិនលេត់ទៅ ក្នុងវិញ្ញាណទេ
 ឬ ។ តួសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភព កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរភព
 ទ្រង់តួសត្វ ជាប្រាវចរ យានាយតនៈ របស់សត្វខ្លាំងនោះ ទ្រង់មិន
 កើតឡើង ក្នុងវិញ្ញាណ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វខ្លាំងនោះ មិនមែនជា
 ទ្រង់មិនលេត់ទៅ ក្នុងវិញ្ញាណទេ តួសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេ-
 កាភព ទ្រង់តួអប្បក្រហម យានាយតនៈ របស់សត្វខ្លាំងនោះ ទ្រង់មិន
 កើតឡើងផង រូបាយតនៈ ទ្រង់មិនលេត់ទៅផង ក្នុងវិញ្ញាណ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា ក្នុងទីណា ។ បេ ។ ភើ ។

[៧៤០] យស្ស យត្ថ យាធាយតធំ ទុប្បជ្ជិស្សត្ថិ
 តិ តស្ស តត្ថ មធាយតធំ ន ទិវុជ្ជិស្សត្ថិ ។ បច្ឆិ-
 មភវិកាធំ កាមាវចរំ ទុបបជ្ជន្តាធំ រូបាវចរំ អ-
 រូបាវចរំ តេសំ តត្ថ យាធាយតធំ ទុប្បជ្ជិស្សត្ថិ
 ឆោ ច តេសំ តត្ថ មធាយតធំ ន ទិវុជ្ជិស្សត្ថិ បរិ-
 ទិព្វន្តាធំ អសុញ្ញសន្តាធំ តេសំ តត្ថ យាធាយតធំ កា
 ទុប្បជ្ជិស្សត្ថិ មធាយតធំ ទុ ទិវុជ្ជិស្សត្ថិ ។ យស្ស
 វា មធ យត្ថ មធាយតធំ ។ បេ ។ អាមន្តា ។

[៧៤២] យស្ស យត្ថ យាធាយតធំ ទុប្បជ្ជិ-
 ស្សត្ថិ តស្ស តត្ថ ធម្មាយតធំ ន ទិវុជ្ជិស្សត្ថិ ។ បច្ឆិ-
 មភវិកាធំ កាមាវចរំ ទុបបជ្ជន្តាធំ រូបាវចរំ អរូបា-
 វចរំ តេសំ តត្ថ យាធាយតធំ ទុប្បជ្ជិស្សត្ថិ ឆោ
 ច តេសំ តត្ថ ធម្មាយតធំ ន ទិវុជ្ជិស្សត្ថិ បរិ-
 ទិព្វន្តាធំ តេសំ តត្ថ យាធាយតធំ កា ទុប្បជ្ជិស្សត្ថិ
 ធម្មាយតធំ ទុ ទិវុជ្ជិស្សត្ថិ ។ យស្ស វា មធ យត្ថ
 ធម្មាយតធំ ។ បេ ។ អាមន្តា ។

[៧៤៤] យាធាយតធំ របស់សត្វណា ទីដំបូងគេឃើញ ក្នុង
 ទីណា ធម្មាយតធំ របស់សត្វនោះ ទីដំបូងគេឃើញ ក្នុងទីនោះទេ
 ឬ ។ តួសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភក កាលចូលទៅ កាន់កាមាវ-
 ចរភក ទីដំបូងគេឃើញ ជាប្រាថ្នា ទីដំបូងគេឃើញ យាធាយ-
 តធំ របស់សត្វទាំងនោះ ទីដំបូងគេឃើញ ក្នុងទីនោះ តែមធាយតធំ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាទីដំបូងគេឃើញ ក្នុងទីនោះទេ តួសត្វ
 កាលបរិច្ឆេទ ទីដំបូងគេឃើញ យាធាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ
 ទីដំបូងគេឃើញផង មធាយតធំ ទីដំបូងគេឃើញផង ក្នុងទីនោះ ។
 មួយយ៉ាងទៀត មធាយតធំ របស់សត្វណា ក្នុងទីណា ។ បេ ។ តើ ។

[៧៤៦] យាធាយតធំ របស់សត្វណា ទីដំបូងគេឃើញ ក្នុង
 ទីណា ធម្មាយតធំ របស់សត្វនោះ ទីដំបូងគេឃើញ ក្នុងទីនោះទេ
 ឬ ។ តួសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភក កាលចូលទៅ កាន់កាមាវ-
 ចរភក ទីដំបូងគេឃើញ ជាប្រាថ្នា ទីដំបូងគេឃើញ យាធាយតធំ របស់
 សត្វទាំងនោះ ទីដំបូងគេឃើញ ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតធំ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាទីដំបូងគេឃើញ ក្នុងទីនោះទេ តួសត្វ
 កាលបរិច្ឆេទ យាធាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ ទីដំបូងគេឃើញ
 ផង ធម្មាយតធំ ទីដំបូងគេឃើញផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត ធម្មាយតធំ របស់សត្វណា ក្នុងទីណា ។ បេ ។ តើ ។

អាយតនៈយោគ បរិវារស្ស ឧប្បជ្ឈិស្សតិ

[៧៤៣] យស្ស យត្ថ រូបាយតនំ ទុប្បជ្ឈិស្សតិ

តស្ស តត្ថ មនាយតនំ ន ទិវុជ្ឈិស្សតិ ។ បច្ឆិម-

ភវិកានំ បញ្ចវេកាវ ឧបបជ្ឈន្តានំ អរូបានំ តេសំ

តត្ថ រូបាយតនំ ទុប្បជ្ឈិស្សតិ ឆោ ច តេសំ តត្ថ

មនាយតនំ ន ទិវុជ្ឈិស្សតិ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ

រូបាយតនព្វ ទុប្បជ្ឈិស្សតិ មនាយតនព្វ ន ទិវុជ្ឈិ-

ស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ មនាយតនំ ន

ទិវុជ្ឈិស្សតិ តស្ស តត្ថ រូបាយតនំ ទុប្បជ្ឈិស្សតិ ។

អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ មនាយតនំ ន ទិវុជ្ឈិ-

ស្សតិ ឆោ ច តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ ទុប្បជ្ឈិស្សតិ

បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ មនាយតនព្វ ន ទិវុជ្ឈិ-

ស្សតិ រូបាយតនព្វ ទុប្បជ្ឈិស្សតិ ។

[៧៤៤] យស្ស យត្ថ រូបាយតនំ ទុប្បជ្ឈិស្ស-

តិ តស្ស តត្ថ មនាយតនំ ន ទិវុជ្ឈិស្សតិ ។

អាយតនៈយោគ បរិវារស្ស ឧប្បជ្ឈិស្សតិ

[៧៤៥] ប្រាជ្ញយតនៈ របស់សត្វណា ខឹងមិនកើតឡើង ក្នុង

វិណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ ខឹងមិនលក់ទៅ ក្នុងវិណា

ឬ ។ ត្បួសត្ប ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភព កាលចូលទៅ កាលចេញ

កាលកើត ខឹងក្នុងអប្បប្រាណ ប្រាជ្ញយតនៈ របស់សត្វវាំងនោះ ខឹង

មិនកើតឡើង ក្នុងវិណា តែមនាយតនៈ របស់សត្វវាំងនោះ មិន

មែនជាខឹងមិនលក់ទៅ ក្នុងវិណានោះ ត្បួសត្ប កាលបរិនិព្វន្ត

ប្រាជ្ញយតនៈ របស់សត្វវាំងនោះ ខឹងមិនកើតឡើងផង មនាយតនៈ ខឹង

មិនលក់ទៅផង ក្នុងវិណា ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់

សត្វណា ខឹងមិនលក់ទៅ ក្នុងវិណា ប្រាជ្ញយតនៈ របស់សត្វនោះ

ខឹងមិនកើតឡើង ក្នុងវិណាដែរឬ ។ មនាយតនៈ របស់ត្បួសត្ប

សត្វនោះ ខឹងមិនលក់ទៅ ក្នុងវិណា តែប្រាជ្ញយតនៈ របស់សត្វវាំង

នោះ មិនមែនជាខឹងមិនកើតឡើង ក្នុងវិណានោះ ត្បួសត្ប កាលបរិ-

និព្វន្ត មនាយតនៈ របស់សត្វវាំងនោះ ខឹងមិនលក់ទៅផង ប្រា-
ជ្ញយតនៈ ខឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងវិណា ។

[៧៤៦] ប្រាជ្ញយតនៈ របស់សត្វណា ខឹងមិនកើតឡើង ក្នុង

វិណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ ខឹងមិនលក់ទៅ ក្នុងវិណាដែរឬ ។

អយមយោគ ចក្កិវិប្ប ឡាវិណយោ

[៧៤៦] យស្ស ចក្កាយតធំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 សោតាយតធំ វិវុដ្ឋិគ្នាតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស វា
 បទ សោតាយតធំ វិវុដ្ឋិគ្នា តស្ស ចក្កាយតធំ
 ឧប្បជ្ជតិ ។ សព្វេសំ ចវត្តានំ អចត្តុក្កានំ ឧប-
 បជ្ជត្តានំ តេសំ សោតាយតធំ វិវុដ្ឋិគ្នា លោ ច
 តេសំ ចក្កាយតធំ ឧប្បជ្ជតិ សចត្តុក្កានំ ឧបបជ្ជត្តានំ
 តេសំ សោតាយតទព្វា វិវុដ្ឋិគ្នា ចក្កាយតទព្វា ឧប្ប-
 ជ្ជតិ ។ យថា ឧប្បាទវាវេ បច្ចុប្បន្នោនាតីតា បុត្តា វិ-
 កត្តា ឯវំ ឧប្បាទវិពោធមិ បច្ចុប្បន្នោនាតីតា បុត្តា
 អនុលោមម្បិ បច្ចុនិយម្បិ វិកជិតតំ ។

[៧៤៧] យស្ស ចក្កាយតធំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 សោតាយតធំ វិវុដ្ឋិស្សតីតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស
 វា បទ សោតាយតធំ វិវុដ្ឋិស្សតិ តស្ស ចក្កា-
 យតធំ ឧប្បជ្ជតិ ។ សព្វេសំ ចវត្តានំ អចត្តុ-
 ក្កានំ ឧបបជ្ជត្តានំ តេសំ សោតាយតធំ វិវុ-
 ដ្ឋិស្សតិ លោ ច តេសំ ចក្កាយតធំ ឧប្បជ្ជតិ

អយមយោគ ចក្កិវិប្ប ឡាវិណយោ

[៧៤៦] ចក្កាយតធំ របស់សត្វនាម លើសឡើង លោក-
 នាម របស់សត្វនាម លើសលើយងវិវុ ។ ភី ។ មួយយ៉ាង
 សោតាយតធំ របស់សត្វណា លើសលើយ ចក្កាយតធំ របស់សត្វ
 នាម លើសឡើងវិវុ ។ តួសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចក្ក កាល
 ចក្ក កាលចាប់បដិសន្ធិ សោតាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ លើក
 លើយ តែចក្កាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ តួស
 សត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ក កាលចាប់បដិសន្ធិ សោតាយតធំ របស់
 សត្វទាំងនោះ លើសលើយងវិវុ ចក្កាយតធំ កើតឡើងផង ។ បុត្តា
 ជាអតីត ដែលលោកវិចិត្រយីយ តាមបច្ចុប្បន្ន ក្នុងឧប្បាទវាវយ៉ាង
 ណា ឧបុត្តា ជាអតីត ដែលលោកវិចិត្រ តាមបច្ចុប្បន្ន ក្នុងឧប្បាទ
 វិវុនិវាទ ក៏យ៉ាងនោះដែរ បច្ចុប្បន្ន ត្រូវវិវុនិវាទ ជាអនុលោមផង
 ជាចដំលោមផងចុះ ។

[៧៤៧] ចក្កាយតធំ របស់សត្វណា លើសឡើង សោតាយ-
 តធំ របស់សត្វនាម លើសលើយងវិវុ ។ ភី ។ មួយយ៉ាង
 ឡើង សោតាយតធំ របស់សត្វណា លើសលើយ ចក្កាយតធំ
 របស់សត្វនាម លើសឡើងវិវុ ។ តួសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចក្ក
 កាលចក្ក កាលចាប់បដិសន្ធិ សោតាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ
 លើសលើយងវិវុ តែចក្កាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ

សចក្កកាធំ ឧបបជ្ជន្តាធំ តេសំ យោនាយតនពញ
ជិវុជ្ឈិស្សតិ ចក្កាយតនពញ ឧប្បជ្ជតិ ។

(៧៤៨) យស្ស ចក្កាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
យោនាយតនំ ជិវុជ្ឈិស្សតិ ។ បច្ឆិមភវិកាធំ វូចា-
វចរំ ឧបបជ្ជន្តាធំ តេសំ ចក្កាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ យោ
ច តេសំ យោនាយតនំ ជិវុជ្ឈិស្សតិ ឥតវេសំ សចក្ក-
កាធំ ឧបបជ្ជន្តាធំ តេសំ ចក្កាយតនពញ ឧប្បជ្ជតិ
យោនាយតនពញ ជិវុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វា បទ យោ-
នាយតនំ ជិវុជ្ឈិស្សតិ តស្ស ចក្កាយតនំ ឧប្បជ្ជ-
តិ ។ សព្វេសំ ចវន្តាធំ អចក្កកាធំ ឧបបជ្ជន្តាធំ
តេសំ យោនាយតនំ ជិវុជ្ឈិស្សតិ យោ ច តេសំ
ចក្កាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ សចក្កកាធំ ឧបបជ្ជន្តាធំ
តេសំ យោនាយតនពញ ជិវុជ្ឈិស្សតិ ចក្កាយតនពញ
ឧប្បជ្ជតិ ។

ត្ថិតសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ក កាលចាប់ដៃសង្ខំ យោនាយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ ខឹងលេត់រាវផង ចក្កាយតនៈ កើតឡើងផង ។
(៧៤៩) ចក្កាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង យោនាយ-
តនៈ របស់សត្វនោះ ខឹងលេត់រាវដៃសង្ខំ ។ ត្ថិតសត្វ ដែលកើត
ក្នុងបច្ឆិមភវិកា កាលចូលទៅ កាន់រូបាវចារតា ចក្កាយតនៈ របស់សត្វ
ទាំងនោះ កើតឡើង តែយោនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ខឹងមិន
លេត់រាវ ត្ថិតសត្វ ក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយចក្ក កាលចាប់
ដៃសង្ខំ ចក្កាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង យោនាយ-
តនៈ ខឹងលេត់រាវផង ។ មួយយ៉ាងទៀត យោនាយតនៈ របស់
សត្វណា ខឹងលេត់រាវ ចក្កាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដៃសង្ខំ
។ ត្ថិតសត្វទាំងនេះ ដែលមិនមានចក្ក កាលច្បុក កាលចាប់ដៃសង្ខំ
សង្ខំ យោនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ខឹងលេត់រាវ តែចក្កាយ-
តនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ត្ថិតសត្វ ដែលប្រកប
ដោយចក្ក កាលចាប់ដៃសង្ខំ យោនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ខឹង
លេត់រាវផង ចក្កាយតនៈ កើតឡើងផង ។

[៧២៧] យស្ស ចត្តាយតធំ ឧប្បជ្ឈតិ តស្ស
 រូបាយតធំ វិទុជ្ឈិស្សតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា
 បទ រូបាយតធំ វិទុជ្ឈិស្សតិ តស្ស ចត្តាយតធំ ឧប្ប-
 ជ្ឈតិ ។ សត្វេសំ ចវន្តាធំ អចត្តុកាធំ ឧបបជ្ឈន្តាធំ
 តេសំ រូបាយតធំ វិទុជ្ឈិស្សតិ លោ ច តេសំ ចត្តា-
 យតធំ ឧប្បជ្ឈតិ សចត្តុកាធំ ឧបបជ្ឈន្តាធំ តេសំ
 រូបាយតទព្ភ វិទុជ្ឈិស្សតិ ចត្តាយតទព្ភ ឧប្បជ្ឈតិ ។

[៧២៨] យស្ស ចត្តាយតធំ ឧប្បជ្ឈតិ តស្ស
 មនាយតធំ វិទុជ្ឈិស្សតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា
 បទ មនាយតធំ វិទុជ្ឈិស្សតិ តស្ស ចត្តាយតធំ
 ឧប្បជ្ឈតិ ។ សត្វេសំ ចវន្តាធំ អចត្តុកាធំ ឧប-
 បជ្ឈន្តាធំ តេសំ មនាយតធំ វិទុជ្ឈិស្សតិ លោ ច
 តេសំ ចត្តាយតធំ ឧប្បជ្ឈតិ សចត្តុកាធំ ឧបប-
 ជ្ឈន្តាធំ តេសំ មនាយតទព្ភ វិទុជ្ឈិស្សតិ ចត្តាយ-
 តទព្ភ ឧប្បជ្ឈតិ ។

[៧២៩] ចត្តាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង មនាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ ខឹងលក់ទៅដៃវេយ្យ ។ ភើ ។ មួយយ៉ាងរឿង
 រូបាយតនៈ របស់សត្វណា ខឹងលក់ទៅ ចត្តាយតនៈ របស់សត្វ
 នោះ កើតឡើងដៃវេយ្យ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចក្ខុ កាល
 ច្រក កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ខឹងលក់ទៅ
 ភែចត្តាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ពួកសត្វ ដែល
 ច្រកដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 ខឹងលក់ទៅផង ចត្តាយតនៈ កើតឡើងផង ។

[៧៣០] ចត្តាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង មនាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ ខឹងលក់ទៅដៃវេយ្យ ។ ភើ ។ មួយយ៉ាងរឿង
 មនាយតនៈ របស់សត្វណា ខឹងលក់ទៅ ចត្តាយតនៈ របស់សត្វ
 នោះ កើតឡើងដៃវេយ្យ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចក្ខុ កាល
 ច្រក កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ខឹងលក់
 ទៅ ភែចត្តាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ពួកសត្វ
 ដែលច្រកដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ ខឹងលក់ទៅផង ចត្តាយតនៈ កើតឡើងផង ។

(៧៩៣) យស្ស រូបាយតធំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 មនាយតធំ ។ បេ ។ ធម្មាយតធំ ធិរុជ្ជិស្សតិ ។ អា-
 មន្តា ។ យស្ស វា បទ ធម្មាយតធំ ធិរុជ្ជិស្សតិ តស្ស
 រូបាយតធំ ឧប្បជ្ជតិ ។ សទ្ធិសំ ចវន្តាធំ អរូបកាធំ
 ឧបបជ្ជន្តាធំ តេសំ ធម្មាយតធំ ធិរុជ្ជិស្សតិ លោ ច
 តេសំ រូបាយតធំ ឧប្បជ្ជតិ សរូបកាធំ ឧបបជ្ជន្តាធំ
 តេសំ ធម្មាយតធំ ធិរុជ្ជិស្សតិ រូបាយតធំ ឧប្ប-
 ជ្ជតិ ។

(៧៩៤) យស្ស មនាយតធំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 ធម្មាយតធំ ធិរុជ្ជិស្សតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស
 វា បទ ធម្មាយតធំ ធិរុជ្ជិស្សតិ តស្ស មនាយតធំ ឧ-
 ប្បជ្ជតិ ។ សទ្ធិសំ ចវន្តាធំ អចិត្តកាធំ ឧបបជ្ជន្តាធំ
 តេសំ ធម្មាយតធំ ធិរុជ្ជិស្សតិ លោ ច តេសំ មនា-
 យតធំ ឧប្បជ្ជតិ សចិត្តកាធំ ឧបបជ្ជន្តាធំ តេសំ
 ធម្មាយតធំ ធិរុជ្ជិស្សតិ មនាយតធំ ឧប្ប-
 ជ្ជតិ ។

(៧៩៥) យតុ ចក្ខាយតធំ ឧប្បជ្ជតិ ។ បេ ។

(៧៩៦) ប្រាយតធំ លេសំសត្វនា កើតឡើង ។ បេ ។
 គខា ។ បេ ។ ធម្មាយតធំ លេសំសត្វនា កើតឡើង ។ គខា ។
 គេ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតធំ លេសំសត្វនា កើតឡើង
 ប្រាយតធំ លេសំសត្វនា កើតឡើង ។ ក្នុងសត្វព័ន្ធសំ
 ដែលមិនមានរូប កាលច្បួត កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតធំ លេសំ
 សត្វព័ន្ធនា កើតឡើង ។ តែប្រាយតធំ លេសំសត្វព័ន្ធនា មិន
 កើតឡើង ។ ក្នុងសត្វ ដែលប្រកបដោយរូប កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្ម-
 យតធំ លេសំសត្វព័ន្ធនា កើតឡើង ។ ប្រាយតធំ កើត
 ឡើងផង ។

(៧៩៧) មនាយតធំ លេសំសត្វនា កើតឡើង ធម្មាយតធំ
 លេសំសត្វនា កើតឡើង ។ គេ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្ម-
 យតធំ លេសំសត្វនា កើតឡើង ។ មនាយតធំ លេសំសត្វនា
 កើតឡើង ។ ក្នុងសត្វព័ន្ធសំ ដែលមិនមានរូប កាលច្បួត
 កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតធំ លេសំសត្វព័ន្ធនា កើតឡើង ។ គេ
 មនាយតធំ លេសំសត្វព័ន្ធនា មិនកើតឡើង ។ ក្នុងសត្វ
 ដែល ប្រកបដោយរូប កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតធំ លេសំសត្វព័ន្ធនា
 កើតឡើងផង ។ មនាយតធំ កើតឡើងផង ។

(៧៩៨) ចក្ខាយតធំ កើតឡើង ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[៧៤៦] យស្ស យត្ត ចក្ខាយតធំ ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ត សោតាយតធំ និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ អា-
 មន្តា ។ យស្ស វា បទ យត្ត សោតាយតធំ
 និរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស តត្ត ចក្ខាយតធំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។
 បញ្ចកោកាព ចវន្តានំ អចត្តកានំ កាមាវចរំ ឧ-
 បបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ត សោតាយតធំ និរុជ្ឈិស្សតិ
 លោ ច តេសំ តត្ត ចក្ខាយតធំ ឧប្បជ្ជតិ ស-
 ចត្តកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ត សោតាយតធំ ឧ-
 និរុជ្ឈិស្សតិ ចក្ខាយតធំ ឧប្បជ្ជតិ ។

[៧៤៧] យស្ស យត្ត ចក្ខាយតធំ ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ត យាធាយតធំ និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ រូបា-
 វចរំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ត ចក្ខាយតធំ ឧប្បជ្ជតិ
 លោ ច តេសំ តត្ត យាធាយតធំ និរុជ្ឈិស្សតិ ស-
 ចត្តកានំ កាមាវចរំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ត
 ចក្ខាយតធំ ឧប្បជ្ជតិ យាធាយតធំ និរុជ្ឈិស្ស-
 តិ ។ យស្ស វា បទ យត្ត យាធាយតធំ និរុជ្ឈិស្សតិ

[៧៤៦] ចក្ខាយតធំ របស់សត្វណា រើសរស់នៅ ក្នុងវិណា
 សោតាយតធំ របស់សត្វនោះ រើសរស់នៅ ក្នុងវិណា ។
 តើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតធំ របស់សត្វណា រើសរស់នៅ
 ក្នុងវិណា ចក្ខាយតធំ របស់សត្វនោះ តើរះឡើង ក្នុងវិណាដែរឬ ។
 តួសត្វ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុក ចាកបញ្ចកោកាព កាលចូលទៅ
 កាន់កាប់ចក្ខុ សោតាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ រើសរស់នៅ ក្នុង
 វិណា តែចក្ខុយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរើសរស់នៅ ក្នុងវិណា
 ។ តួសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ សោតាយ-
 តធំ របស់សត្វទាំងនោះ រើសរស់នៅផង ចក្ខុយតធំ តើរះឡើង
 ផង ក្នុងវិណា ។

[៧៤៧] ចក្ខុយតធំ របស់សត្វណា តើរះឡើង ក្នុងវិណា
 យាធាយតធំ របស់សត្វនោះ រើសរស់នៅ ក្នុងវិណាដែរឬ ។ តួស-
 ត្វ កាលចូលទៅ កាន់កាប់ចក្ខុ ចក្ខុយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ
 តើរះឡើង ក្នុងវិណា តែយាធាយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែន
 របស់នៅ ក្នុងវិណានោះ តួសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចូល
 ទៅ កាន់កាប់ចក្ខុ ចក្ខុយតធំ របស់សត្វទាំងនោះ តើរះឡើង
 ផង យាធាយតធំ រើសរស់នៅផង ក្នុងវិណា ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត យាធាយតធំ របស់សត្វណា រើសរស់នៅ ក្នុងវិណា

តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ឈតីតិ ។ កាមាវ-
 ចរា ចវន្តានំ អចត្តកានំ កាមាវចរំ ឧបបជ្ឈន្តានំ
 តេសំ តត្ថ យាធាយតនំ វិរុជ្ឈិស្សតិ លោ ច តេសំ
 តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ឈតិ សចត្តកានំ កាមាវចរំ
 ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ តត្ថ យាធាយតនញ្ច វិរុជ្ឈិ-
 ស្សតិ ចក្ខាយតនញ្ច ឧប្បជ្ឈតិ ។

(៧៥៨) យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ឈតិ

តស្ស តត្ថ រូបាយតនំ វិរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ អាមត្តា ។
 យស្ស វា បទ យត្ថ រូបាយតនំ វិរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស
 តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ឈតីតិ ។ បញ្ចវេកាវា ចវន្តានំ
 អចត្តកានំ កាមាវចរំ ឧបបជ្ឈន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ
 តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ វិរុជ្ឈិស្សតិ លោ ច តេសំ
 តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ឈតិ សចត្តកានំ ឧបបជ្ឈន្តានំ
 តេសំ តត្ថ រូបាយតនញ្ច វិរុជ្ឈិស្សតិ ចក្ខាយតនញ្ច
 ឧប្បជ្ឈតិ ។

ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងវិវាទវេទនា ។ ភ្នំសត្វ
 ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុក ចាកសាមាចរកេត កាលចូលទៅ កាន់
 កាមាវចរកា យាធាយតនៈ របស់សត្វភាំងនោះ ខឹងលេត់ទៅ ក្នុងវិ-
 នោ តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វភាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងវិវាទ-
 វេ តួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរកេត
 យាធាយតនៈ របស់សត្វភាំងនោះ ខឹងលេត់ទៅកាន់ ចក្ខាយតនៈ កើត
 ឡើងផង ក្នុងវិវាទ ។

(៧៥៨) ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងវិវាទ

រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ ខឹងលេត់ទៅ ក្នុងវិវាទវេទនា ។ ភើ ។
 មួយដានទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា ខឹងលេត់ទៅ ក្នុងវិវាទ
 ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងវិវាទវេទនា ។ ភ្នំ
 សត្វ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុក ចាកបញ្ចវេកាវេត កាលចូលទៅ
 កាន់កាមាវចរកេត ខឹងតួកសត្វសត្វ រូបាយតនៈ របស់សត្វភាំងនោះ
 ខឹងលេត់ទៅ ក្នុងវិវាទ តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វភាំងនោះ មិន
 កើតឡើង ក្នុងវិវាទវេ តួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់
 បដិសន្ធិ រូបាយតនៈ របស់សត្វភាំងនោះ ខឹងលេត់ទៅផង ចក្ខា-
 យតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងវិវាទ ។

(៧៥៧) យស្ស យត្ត ចត្តាយតនំ ឧប្បជ្ឈតិ
 តស្ស តត្ថ មទាយតនំ ជិវុជ្ឈិស្សតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វា បទ យត្ត មទាយតនំ ជិវុជ្ឈិស្សតិ តស្ស
 តត្ថ ចត្តាយតនំ ឧប្បជ្ឈតិ ។ បញ្ចវេកាណ
 ចវន្តានំ អចត្តកាណំ កាតាវចរំ ឧបបជ្ឈន្តានំ អរូបានំ
 តេសំ តត្ថ មទាយតនំ ជិវុជ្ឈិស្សតិ ។ លោ ច តេសំ
 តត្ថ ចត្តាយតនំ ឧប្បជ្ឈតិ សចត្តកាណំ ឧបបជ្ឈន្តានំ
 តេសំ តត្ថ មទាយតនពញ ជិវុជ្ឈិស្សតិ ចត្តាយត-
 នពញ ឧប្បជ្ឈតិ ។

(៧៥៨) យស្ស យត្ត ចត្តាយតនំ ឧប្បជ្ឈតិ
 តស្ស តត្ថ ចត្តាយតនំ ជិវុជ្ឈិស្សតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វា បទ យត្ត ចត្តាយតនំ ជិវុជ្ឈិស្សតិ តស្ស
 តត្ថ ចត្តាយតនំ ឧប្បជ្ឈតិ ។ សព្វេសំ ចវន្តានំ
 អចត្តកាណំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ តត្ថ ចត្តាយតនំ
 ជិវុជ្ឈិស្សតិ ។ លោ ច តេសំ តត្ថ ចត្តាយតនំ ឧប្ប-
 ជ្ឈតិ សចត្តកាណំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ តត្ថ ចត្តា-
 យតនពញ ជិវុជ្ឈិស្សតិ ចត្តាយតនពញ ឧប្បជ្ឈតិ ។

(៧៥៧) ចត្តាយតនៈ លេសំសត្វណា កើតឡើង ក្នុងវិទ្យា
 មទាយតនៈ លេសំសត្វនា នឹងលេតវេ ក្នុងវិទ្យាវិជ្ជា ។ លោ ។
 មួយយាជិវ្យាត មទាយតនៈ លេសំសត្វណា នឹងលេតវេ ក្នុងវិទ្យា
 ចត្តាយតនៈ លេសំសត្វនា កើតឡើង ក្នុងវិទ្យាវិជ្ជា ។ តួសត្វ
 ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុក ចាកចេញពីក្រោយ កាលចូលទៅ ក្នុង
 កាលនោះ នឹងត្រូវស្រឡាញ់ មទាយតនៈ លេសំសត្វនា នា នឹង
 លេសំសត្វ ក្នុងវិទ្យា តែចត្តាយតនៈ លេសំសត្វនា នា មិនមែន
 ឡើង ក្នុងវិទ្យា ។ តួសត្វ ដែលច្រកបរិយាយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ
 មទាយតនៈ លេសំសត្វនា នឹងលេតវេនឹង ចត្តាយតនៈ កើត
 ឡើង ក្នុងវិទ្យា ។

(៧៥៨) ចត្តាយតនៈ លេសំសត្វណា កើតឡើង ក្នុងវិទ្យា
 ចត្តាយតនៈ លេសំសត្វនា នឹងលេតវេ ក្នុងវិទ្យាវិជ្ជា ។ លោ ។
 មួយយាជិវ្យាត ចត្តាយតនៈ លេសំសត្វណា នឹងលេតវេ ក្នុងវិ-
 ទ្យា ចត្តាយតនៈ លេសំសត្វនា កើតឡើង ក្នុងវិទ្យាវិជ្ជា ។
 តួសត្វនាដែល ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុក កាលចាប់បដិសន្ធិ
 ចត្តាយតនៈ លេសំសត្វនា នឹងលេតវេ ក្នុងវិទ្យា តែចត្តា-
 យតនៈ លេសំសត្វនា នា មិនមែនឡើង ក្នុងវិទ្យា ។ តួសត្វ
 ដែលច្រកបរិយាយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ ចត្តាយតនៈ លេសំសត្វនា
 នា នឹងលេតវេនឹង ចត្តាយតនៈ កើតឡើង ក្នុងវិទ្យា ។

[៧៦០] យស្ស យត្ថ យាបាយតនំ ឧប្បជ្ឈតិ
 តស្ស តត្ថ រូបាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វា បទ យត្ថ រូបាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស
 តត្ថ យាបាយតនំ ឧប្បជ្ឈតីតិ ។ កាមាវចរា ចរន្តានំ
 អយានកានំ កាមាវចរំ ឧបបជ្ឈន្តានំ រូបាវចរានំ
 តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ
 យាបាយតនំ ឧប្បជ្ឈតិ សយានកានំ ឧបបជ្ឈន្តានំ
 តេសំ តត្ថ រូបាយតនញ្ច និរុជ្ឈិស្សតិ យាបាយតនញ្ច
 ឧប្បជ្ឈតិ ។

[៧៦២] យស្ស យត្ថ យាបាយតនំ ឧប្បជ្ឈតិ
 តស្ស តត្ថ មនាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វា បទ យត្ថ មនាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស
 តត្ថ យាបាយតនំ ឧប្បជ្ឈតីតិ ។ កាមាវចរា ចរន្តានំ
 អយានកានំ កាមាវចរំ ឧបបជ្ឈន្តានំ រូបាវចរានំ
 អរូបាវចរានំ តេសំ តត្ថ មនាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ
 នោ ច តេសំ តត្ថ យាបាយតនំ ឧប្បជ្ឈតិ សយា-
 នកានំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ តត្ថ មនាយតនញ្ច

[៧៦១] យាបាយតនំ យេសំសត្វណា ក្នុងវិ-
 ណា ប្រាយតនំ យេសំសត្វានា ខីនិលតំវេ ក្នុងវិទ្យាវិជ្ជេ ។
 តើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ប្រាយតនំ យេសំសត្វណា ខីនិលតំវេ
 ក្នុងវិណា យាបាយតនំ យេសំសត្វានា តើតាម្បីនី ក្នុងវិទ្យាវិជ្ជេ ។
 ឬ ។ ក្នុងសត្វ ដែលខំខំខំខំខំខំ កាលបូក ចាតតាមវិចារណ
 កាលបូកវេ កាន់តាមវិចារណ ខឹងក្នុងសត្វ ជាប្រាថវេ ប្រាយតនំ
 យេសំសត្វតាំងនា ខីនិលតំវេ ក្នុងវិទ្យាវិជ្ជេ តែយាបាយតនំ យេសំ
 សត្វតាំងនា មិនតើតាម្បីនី ក្នុងវិទ្យាវិជ្ជេ ក្នុងសត្វ ដែលប្រកប
 ដោយយាន កាលចាប់យ៉ែសន្ធិ ប្រាយតនំ យេសំសត្វតាំងនា ខីនិ
 លតំវេនី យាបាយតនំ តើតាម្បីនី ក្នុងវិទ្យាវិជ្ជេ ។

[៧៦២] យាបាយតនំ យេសំសត្វណា តើតាម្បីនី ក្នុងវិ-
 ណា មនាយតនំ យេសំសត្វានា ខីនិលតំវេ ក្នុងវិទ្យាវិជ្ជេ ។
 តើ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនំ យេសំសត្វណា ខីនិលតំវេ ក្នុង
 វិណា យាបាយតនំ យេសំសត្វានា តើតាម្បីនី ក្នុងវិទ្យាវិជ្ជេ ។
 ក្នុងសត្វ ដែលខំខំខំខំខំខំ កាលបូក ចាតតាមវិចារណ កាលបូក
 វេ កាន់តាមវិចារណ ខឹងក្នុងសត្វ ជាប្រាថវេ ខឹងជាប្រាថវេ មនា-
 យតនំ យេសំសត្វតាំងនា ខីនិលតំវេ ក្នុងវិទ្យាវិជ្ជេ តែយាបាយ-
 តនំ យេសំសត្វតាំងនា មិនតើតាម្បីនី ក្នុងវិទ្យាវិជ្ជេ ក្នុងសត្វ ដែល
 ប្រកបដោយយាន កាលចាប់យ៉ែសន្ធិ មនាយតនំ យេសំសត្វតាំងនា

ឱវុជ្ឈិស្សតិ យាទាយតនក្ស ឧប្បជ្ឈតិ ។

[៧៦៣] យស្ស យត្ត យាទាយតនំ ឧប្បជ្ឈតិ

តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ ឱវុជ្ឈិស្សតិ ។ អាមន្តា ។

យស្ស វា បទ យត្ត ធម្មាយតនំ ឱវុជ្ឈិស្សតិ តស្ស

តត្ថ យាទាយតនំ ឧប្បជ្ឈតិ ។ សព្វេសំ ចវន្តានំ

អយានកានំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ

ឱវុជ្ឈិស្សតិ ទោ ច តេសំ តត្ថ យាទាយតនំ ឧប្ប

ជ្ឈតិ សយានកានំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មា

យតនក្ស ឱវុជ្ឈិស្សតិ យាទាយតនក្ស ឧប្បជ្ឈតិ ។

[៧៦៤] យស្ស យត្ត រូទាយតនំ ឧប្បជ្ឈតិ តស្ស

តត្ថ មនាយតនំ ឱវុជ្ឈិស្សតិ ។ អសញ្ញាសត្តំ ឧប

បជ្ឈន្តានំ តេសំ តត្ថ រូទាយតនំ ឧប្បជ្ឈតិ ទោ ច

តេសំ មនាយតនំ ឱវុជ្ឈិស្សតិ បញ្ចវេការំ ឧប

បជ្ឈន្តានំ តេសំ តត្ថ រូទាយតនក្ស ឧប្បជ្ឈតិ មនា

យតនក្ស ឱវុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វា បទ យត្ត

មនាយតនំ ឱវុជ្ឈិស្សតិ តស្ស តត្ថ រូទាយតនំ

ឱវុជ្ឈិស្សតិ យាទាយតនក្ស ឧប្បជ្ឈតិ ។

[៧៦៥] យាទាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងវិ

ណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ ឱវុជ្ឈិស្សតិ ក្នុងវិទ្យានៃវិញ្ញាណ ។

ឆើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា ឱវុជ្ឈិស្សតិ

ក្នុងវិណា យាទាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងវិទ្យានៃវិញ្ញាណ ។

ឆើ ។ តួកសត្វ ដែលមិនមានយានៈ កាលច្បុក កាលចាច់ដើរស្ទើរ

ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ឱវុជ្ឈិស្សតិ ក្នុងវិទ្យានៃវិញ្ញាណ ។

នោះ កើតឡើង ក្នុងវិទ្យានៃវិញ្ញាណ តួកសត្វ

ដែលច្បុកដោយយានៈ កាលចាច់ដើរស្ទើរ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វ

ទាំងនោះ ឱវុជ្ឈិស្សតិ យាទាយតនៈ កើតឡើង ក្នុងវិទ្យានៃវិញ្ញាណ ។

[៧៦៦] រូទាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងវិណា

ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ ឱវុជ្ឈិស្សតិ ក្នុងវិទ្យានៃវិញ្ញាណ ។

សត្វ កាលចូលទៅ កាន់អសញ្ញាសត្វ រូទាយតនៈ របស់សត្វទាំង

នោះ កើតឡើង ក្នុងវិទ្យានៃវិញ្ញាណ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ឱវុជ្ឈិស្សតិ

ក្នុងវិទ្យានៃវិញ្ញាណ តួកសត្វ កាលចូលទៅ កាន់បញ្ញាណ

កាលក រូទាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង ធម្មាយ

តនៈ ឱវុជ្ឈិស្សតិ ក្នុងវិទ្យានៃវិញ្ញាណ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ

របស់សត្វណា ឱវុជ្ឈិស្សតិ ក្នុងវិណា រូទាយតនៈ របស់សត្វនោះ

[៧៦៦] យស្ស យត្ត មទាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ

តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ ធិរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ អាមត្តា ។
យស្ស វា បទ យត្ត ធម្មាយតនំ ធិរុជ្ឈិស្សតី តស្ស
តត្ថ មទាយតនំ ទុប្បជ្ជតីតិ ។ សព្វេសំ ចរុត្តានំ
អចត្តកានំ ទុបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ
ធិរុជ្ឈិស្សតី លោ ច តេសំ តត្ថ មទាយតនំ ទុប្ប-
ជ្ជតិ សចត្តកានំ ទុបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មា-
យតនព្វ ធិរុជ្ឈិស្សតី មទាយតនព្វ ទុប្បជ្ជតី ។

[៧៦៧] យស្ស ចក្ខាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ តស្ស

សោតាយតនំ ធិ ធិរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ សព្វេសំ ចរុត្តា-
នំ អចត្តកានំ ទុបបជ្ជន្តានំ តេសំ ចក្ខាយតនំ
ទុប្បជ្ជតិ លោ ច តេសំ សោតាយតនំ ធិ ធិរុជ្ឈិ-
ស្សតី បញ្ចវេការេ បរិទិព្វន្តានំ អរូបេ បច្ឆិមកវិកានំ
យេ ច អរូបំ ទុបបជ្ជិត្វា បរិទិព្វាយស្សន្តំ តេសំ ចរុ-
ត្តានំ តេសំ ចក្ខាយតនព្វ ទុប្បជ្ជតិ សោតាយតនព្វ
ធិ ធិរុជ្ឈិស្សតី ។ យស្ស វា បទ សោតាយតនំ ធិ ធិរុ-
ជ្ឈិស្សតី តស្ស ចក្ខាយតនំ ទុប្បជ្ជតីតិ ។ អាមត្តា ។

[៧៦៦] មទាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងវិវិដេវេ ។

ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ ខឹងលេត់ទៅ ក្នុងវិវិដេវេ ។ ធិរុជ្ឈិ-
ស្សយ៉ាងខ្សឹត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា ខឹងលេត់ទៅ ក្នុងវិ-
ណា មទាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងវិវិដេវេ ។
ត្នកសត្វព័ន្ធអស់ ដែលខឹងខានចិត្ត កាលច្បុក កាលចាប់បដិសន្ធិ
ធម្មាយតនៈ របស់សត្វព័ន្ធនោះ ខឹងលេត់ទៅ ក្នុងវិវិដេវេ តែមទាយ-
តនៈ របស់សត្វព័ន្ធនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងវិវិដេវេ ត្នកសត្វ ដែល
ច្របាច់យចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វព័ន្ធនោះ
ខឹងលេត់ទៅផង មទាយតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងវិវិដេវេ ។

[៧៦៧] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង សោតា-

យតនៈ របស់សត្វនោះ ខឹងមិនលេត់ទៅវិវេ ។ ត្នកសត្វព័ន្ធអស់
ដែលខឹងខានចិត្ត កាលច្បុក កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វ
ព័ន្ធនោះ មិនកើតឡើង តែសោតាយតនៈ របស់សត្វព័ន្ធនោះ មិន
លេត់ទៅខឹងមិនលេត់ទៅទេ បញ្ចុកត្នកសត្វ កាលបរិទិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេ-
ការេន ខឹងត្នកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមកវា ក្នុងអរូបកវា ត្នកសត្វណា
ច្របាច់ កាន់អរូបកវាយីយ ខឹងបរិទិព្វាន សត្វព័ន្ធនោះ កាលច្បុក
ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វព័ន្ធនោះ មិនកើតឡើងផង សោតាយតនៈ
ខឹងមិនលេត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងខ្សឹត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា
ខឹងមិនលេត់ទៅ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងវិវេ ។ តើ ។

[៧៦៥] យស្ស ចត្តាយតនំ ទុប្បជ្ឈតិ តស្ស

យា នាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។ សត្វេសំ ចវន្តានំ
អចត្តុកានំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ ចត្តាយតនំ ទុប្បជ្ឈតិ
នោ ច តេសំ យា នាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ បញ្ចកេ-
តានេ បរិវិញ្ញន្តានំ អរូបេ បច្ឆិមកវិកានំ យេ ច រូបាវ-
ចរំ អរូបាវចរំ ឧបបជ្ឈត្វា បរិវិញ្ញាយិស្សន្តិ តេសំ ច-
វន្តានំ តេសំ ចត្តាយតនក្ខ ទុប្បជ្ឈតិ យា នាយតនក្ខ
ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វា បទ យា នាយតនំ ន
ធិរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស ចត្តាយតនំ ទុប្បជ្ឈតិ ។ បច្ឆិម-
កវិកានំ រូបាវចរំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ យា នាយតនំ
ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ នោ ច តេសំ ចត្តាយតនំ ទុប្បជ្ឈតិ
បញ្ចកេតានេ បរិវិញ្ញន្តានំ អរូបេ បច្ឆិមកវិកានំ យេ
ច រូបាវចរំ អរូបាវចរំ ឧបបជ្ឈត្វា បរិវិញ្ញាយិស្សន្តិ
តេសំ ចវន្តានំ តេសំ យា នាយតនក្ខ ន ធិរុជ្ឈិស្ស-
តិ ចត្តាយតនក្ខ ទុប្បជ្ឈតិ ។

[៧៦៥] ចត្តាយតនៈ របស់សត្វណា ខឹងមិនលេត់រាវដែរ ។ ចត្តាយតនៈ របស់សត្វនោះ ខឹងមិនលេត់រាវដែរ ។ ចត្តាយតនៈ របស់
ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុក កាលចាប់បដិសន្ធិ ចត្តាយតនៈ របស់
សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែយា នាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
មិនមែនជាខឹងមិនលេត់រាវ បណ្តាចត្តាយតនៈ ក្នុង
បញ្ចកេតានេ ខឹងចត្តាយតនៈ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមកវា ក្នុងអរូបកវា ពួក
សត្វណា ចូលទៅ កាន់ប្រាវចកេវា ខឹងកាន់អរូបាវចកេវាហើយ ខឹង
បរិវិញ្ញន្ត ចត្តាយតនៈ កាលច្បុក ចត្តាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
មិនកើតឡើងផង យា នាយតនៈ ខឹងមិនលេត់រាវផង ។ មួយយ៉ាង
ទៀត យា នាយតនៈ របស់សត្វណា ខឹងមិនលេត់រាវ ចត្តាយតនៈ
របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងដែរ ។ ចត្តាយតនៈ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមកវា
កាលចូលទៅ កាន់ប្រាវចកេវា យា នាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ខឹង
មិនលេត់រាវ តែចត្តាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើត
ឡើងទេ បណ្តាចត្តាយតនៈ កាលបរិវិញ្ញន្ត ក្នុងបញ្ចកេតានេ ខឹងពួក
សត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមកវា ក្នុងអរូបកវា ពួកសត្វណា ចូលទៅ កាន់
ប្រាវចកេវា ខឹងកាន់អរូបាវចកេវាហើយ ខឹងបរិវិញ្ញន្ត ចត្តាយតនៈ
កាលច្បុក យា នាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ខឹងមិនលេត់រាវផង ចត្តា-
យតនៈ មិនកើតឡើងផង ។

[៧៦៧] យស្ស ចត្តាយតនំ ទុប្បជ្ឈតិ តស្ស
 រូបាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ សព្វេសំ ចរន្តានំ
 អចត្តុកានំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ ចត្តាយតនំ
 ទុប្បជ្ឈតិ នោ ច តេសំ រូបាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ
 បញ្ចវេកានេ បរិវិទ្ធិន្តានំ អរូបេ បច្ឆិមកវិកានំ យេ
 ច អរូបំ ឧបបជ្ឈត្វា បរិវិទ្ធិយិស្សន្តំ តេសំ ចរន្តានំ
 តេសំ ចត្តាយតនញ្ច ទុប្បជ្ឈតិ រូបាយតនញ្ច ន
 ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វា បន រូបាយតនំ ។ បេ ។
 អាមន្តា ។

[៧៧០] យស្ស ចត្តាយតនំ ទុប្បជ្ឈតិ តស្ស
 មនាយតនំ ។ បេ ។ ធម្មាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតីតិ ។
 សព្វេសំ ចរន្តានំ អចត្តុកានំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ
 ចត្តាយតនំ ទុប្បជ្ឈតិ នោ ច តេសំ ធម្មាយតនំ
 ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ បរិវិទ្ធិន្តានំ តេសំ ចត្តាយតនញ្ច
 ទុប្បជ្ឈតិ ធម្មាយតនញ្ច ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស
 វា បន ធម្មាយតនំ ។ បេ ។ អាមន្តា ។

[៧៦៧] យស្ស ចត្តាយតនំ ទុប្បជ្ឈតិ តស្ស
 រូបាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ សព្វេសំ ចរន្តានំ
 អចត្តុកានំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ ចត្តាយតនំ
 ទុប្បជ្ឈតិ នោ ច តេសំ រូបាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ
 បញ្ចវេកានេ បរិវិទ្ធិន្តានំ អរូបេ បច្ឆិមកវិកានំ យេ
 ច អរូបំ ឧបបជ្ឈត្វា បរិវិទ្ធិយិស្សន្តំ តេសំ ចរន្តានំ
 តេសំ ចត្តាយតនញ្ច ទុប្បជ្ឈតិ រូបាយតនញ្ច ន
 ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វា បន រូបាយតនំ ។ បេ ។
 អាមន្តា ។

[៧៧០] ធម្មាយតនំ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង មនាយ-
 តនំ ។ បេ ។ ធម្មាយតនំ របស់សត្វនោះ ខឹងមិនលក់វាដែរឬ ។
 តួសត្វ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុក កាលចាប់បដិសន្ធិ ចត្តាយតនំ
 របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង តែធម្មាយតនំ របស់សត្វនោះ
 មិនមែនជាខឹងមិនលក់វា តួសត្វ កាលបរិវិទ្ធិន្តានំ ចត្តាយតនំ
 របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនំ ខឹងមិនលក់វា
 ផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនំ របស់សត្វណា ។ បេ ។
 តើ ។

[៧៧០] យស្ស យានាយតនំ នុប្បជ្ឈតិ តស្ស
 រូបាយតនំ ន និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ សព្វេសំ ចរន្តានំ
 អយានកានំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ យានាយតនំ
 នុប្បជ្ឈតិ នោ ច តេសំ រូបាយតនំ ន និរុជ្ឈិស្សតិ
 បញ្ចកេតារេ បរិនិព្វន្តានំ អរូបេ បច្ឆិមកវិកានំ
 យេ ច អរូបំ ឧបបជ្ឈិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ
 ចរន្តានំ តេសំ យានាយតននក្ខំ នុប្បជ្ឈតិ រូបាយត-
 នក្ខំ ន និរុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វា បន រូបាយតនំ
 ។ បេ ។ អាមន្តា ។

[៧៧២] យស្ស យានាយតនំ នុប្បជ្ឈតិ តស្ស
 មនាយតនំ ។ បេ ។ ធម្មាយតនំ ន និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។
 សព្វេសំ ចរន្តានំ អយានកានំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ
 យានាយតនំ នុប្បជ្ឈតិ នោ ច តេសំ ធម្មាយតនំ
 ន និរុជ្ឈិស្សតិ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ យានាយតនក្ខំ
 នុប្បជ្ឈតិ ធម្មាយតនក្ខំ ន និរុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស
 វា បន ធម្មាយតនំ ។ បេ ។ អាមន្តា ។

[៧៧០] យស្ស យានាយតនំ នុប្បជ្ឈតិ តស្ស
 រូបាយតនំ ន និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ សព្វេសំ ចរន្តានំ
 អយានកានំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ យានាយតនំ
 នុប្បជ្ឈតិ នោ ច តេសំ រូបាយតនំ ន និរុជ្ឈិស្សតិ
 បញ្ចកេតារេ បរិនិព្វន្តានំ អរូបេ បច្ឆិមកវិកានំ
 យេ ច អរូបំ ឧបបជ្ឈិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ
 ចរន្តានំ តេសំ យានាយតននក្ខំ នុប្បជ្ឈតិ រូបាយត-
 នក្ខំ ន និរុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វា បន រូបាយតនំ
 ។ បេ ។ អាមន្តា ។

[៧៧២] យានាយតនំ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង មនា-
 យតនំ ។ បេ ។ ធម្មាយតនំ របស់សត្វនោះ នឹងមិនលេចនៅដែរឬ ។
 តួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានយានៈ កាលច្បុក កាលចាប់បដិសន្ធិ
 យានាយតនំ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែធម្មាយតនំ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនលេចនៅទេ តួកសត្វ កាលបរិ-
 និព្វាន យានាយតនំ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនំ
 នឹងមិនលេចនៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនំ របស់សត្វណា
 ។ បេ ។ អើ ។

[៧៧៣] យស្ស រូបាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ តស្ស

មនាយតនំ ។ បេ ។ ធម្មាយតនំ ន ឱវុជ្ឈិស្សតិ ។ សទ្ធាសំ ចវន្តានំ អរូបកានំ ទុបបដ្ឋន្តានំ តេសំ រូបាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ យោ ច តេសំ ធម្មាយតនំ ន ឱវុជ្ឈិស្សតិ បរិវិទ្ធិន្តានំ តេសំ រូបាយតនពក្ខ ទុប្បជ្ជតិ ធម្មាយតនពក្ខ ន ឱវុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វា បន ធម្មាយតនំ ។ បេ ។ អាមត្តា ។

[៧៧៤] យស្ស មនាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ តស្ស

ធម្មាយតនំ ន ឱវុជ្ឈិស្សតិ ។ សទ្ធាសំ ចវន្តានំ អចិ- ត្តកានំ ទុបបដ្ឋន្តានំ តេសំ មនាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ យោ ច តេសំ ធម្មាយតនំ ន ឱវុជ្ឈិស្សតិ បរិវិទ្ធិន្តានំ តេសំ មនាយតនពក្ខ ទុប្បជ្ជតិ ធម្មាយតនពក្ខ ន ឱវុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វា បន ធម្មាយតនំ ន ឱវុជ្ឈិស្សតិ តស្ស មនាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ ។ អាមត្តា ។

[៧៧៥] យត្ថ ចក្ខាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ ។ បេ ។

[៧៧៦] ប្រាយតនេ លេសំសត្វនា មិនេកិកឡើង បន-

យតនេ ។ បេ ។ ធម្មាយតនេ លេសំសត្វនា នឹងមិនលេក៏វាវេ ។ ត្ថុសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានរូប កាលច្បក កាលចាប់ បដិសន្ធិ ប្រាយតនេ លេសំសត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែធម្មាយតនេ លេសំសត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនលេក៏វាវេ ត្ថុសត្វ កាលបរិវិទ្ធាន ប្រាយតនេ លេសំសត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនេ នឹងមិនលេក៏វាវេផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនេ លេសំសត្វណា ។ បេ ។ តើ ។

[៧៧៧] មនាយតនេ លេសំសត្វណា មិនកើតឡើង ធម្ម-

យតនេ លេសំសត្វនោះ នឹងមិនលេក៏វាវេ ។ ត្ថុសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចិត្ត កាលច្បក កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនេ លេសំ សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែធម្មាយតនេ លេសំសត្វទាំងនោះ មិន មែនជានឹងមិនលេក៏វាវេ ត្ថុសត្វ កាលបរិវិទ្ធាន មនាយតនេ លេសំ សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនេ នឹងមិនលេក៏វាវេផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនេ លេសំសត្វណា នឹងមិនលេក៏វាវេ មនា- យតនេ លេសំសត្វនោះ មិនកើតឡើងវេ ។ តើ ។

[៧៧៨] ចក្ខាយតនេ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[៧៧៦] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ

តស្ស តត្ថ សោតាយតនំ ន ជិវុជ្ជិស្សតីតិ ។

បញ្ចកោតារា បវន្តានំ អចក្កកានំ កាមាវចរំ ទុប-

បជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ យោ

ច តេសំ តត្ថ សោតាយតនំ ន ជិវុជ្ជិស្សតិ បញ្ច-

កោតារា បវន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ អរូបានំ តេសំ

តត្ថ ចក្ខាយតនញ្ច ទុប្បជ្ជតិ សោតាយតនញ្ច ន

ជិវុជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បទ យត្ថ សោតាយ-

តនំ ន ជិវុជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ ទុប្បជ្ជ-

តីតិ ។ អាមន្តា ។

[៧៧៧] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ

តស្ស តត្ថ យានាយតនំ ន ជិវុជ្ជិស្សតីតិ ។ កាមាវចរា

បវន្តានំ អចក្កកានំ កាមាវចរំ ទុបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ

ចក្ខាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ យោ ច តេសំ តត្ថ យានាយតនំ

[៧៧៦] ចក្ខុយតនំ របស់សត្វនាម ខឹងមិនលក់កៅ ក្នុងទីនោះ

ណា សោតាយតនៈ របស់សត្វនាម ខឹងមិនលក់កៅ ក្នុងទីនោះ

ឬ ។ ភ្នកសត្វ ដែលមិនមានចក្ក កាលច្បួត បានបញ្ចកោតារា កាល

ចូលទៅ កាន់កាមាវចរកោត ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើត

ឡើង ក្នុងទីនោះ តែសោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជា

ខឹងមិនលក់កៅ ក្នុងទីនោះ ។ ភ្នកសត្វ កាលបរិច្ឆេទ ក្នុងបញ្ចកោ-

តារា ភ្នកសញ្ញាសត្វ ខឹងភ្នកអប្បប្រាណ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វ

ទាំងនោះ មិនកើតឡើងឡើយ សោតាយតនៈ ខឹងមិនលក់កៅក្នុង ក្នុង

ទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា ខឹង

មិនលក់កៅ ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង

ក្នុងទីនោះឡើយ ។ តើ ។

[៧៧៧] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទី

ណា យានាយតនៈ របស់សត្វនោះ ខឹងមិនលក់កៅ ក្នុងទីនោះ

ឬ ។ ភ្នកសត្វ ដែលមិនមានចក្ក កាលច្បួត បានកាមាវចរកោត

កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរកោត ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ

មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែយានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ

ន ជំរុញ្ជីស្បតិ៍ កាមាវចរ បរិជិទ្ធានំ រូបាវចរ ចរ-
 ណំ អសញ្ញាសត្តំ អរូបាណំ តេសំ តត្ថ ចត្តាយ-
 តនញ្ច ទុប្បជ្ជតិ យោនាយតនញ្ច ន ជំរុញ្ជីស្បតិ៍ ។
 យស្ស វា បន យត្ថ យោនាយតនំ ន ជំរុញ្ជីស្បតិ៍
 តស្ស តត្ថ ចត្តាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ ។ រូបាវចរំ ឧប-
 បជ្ជណំ តេសំ តត្ថ យោនាយតនំ ន ជំរុញ្ជីស្បតិ៍ យោ
 ច តេសំ តត្ថ ចត្តាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ កាមាវចរ
 បរិជិទ្ធានំ រូបាវចរ ចរណំ អសញ្ញាសត្តំ អរូបាណំ
 តេសំ តត្ថ យោនាយតនញ្ច ន ជំរុញ្ជីស្បតិ៍ ចត្តាយ-
 តនញ្ច ទុប្បជ្ជតិ ។

[៧៧៨] យស្ស យត្ថ ចត្តាយតនំ ទុប្ប-
 ជ្ជតិ តស្ស តត្ថ រូបាយតនំ ន ជំរុញ្ជីស្បតិ៍ ។
 បញ្ចវេកាវា ចរណំ អចត្តកាណំ កាមាវចរំ
 ឧបបជ្ជណំ អសញ្ញាសត្តំ តេសំ តត្ថ ចត្តា-
 យតនំ ទុប្បជ្ជតិ យោ ច តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ

មិនមែនជាមិនមែនក៏ដោយ ក្នុងទីនោះ ក្នុងទីនោះ យោនាយតនៈ
 ក្នុងកាមាវចរកោ កាលប្បក ចាកប្រាវចរកោ ត្រូវប្រាប្បយត្ថ ជំរុញ្ជ
 ក្រុមប្រាប្ប ចត្តាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនក៏ដោយ យោនា-
 យតនៈ មិនមែនក៏ដោយ ក្នុងទីនោះ ។ មួយយោនាយត្ថ យោនា-
 យតនៈ របស់សត្វណា មិនមែនក៏ដោយ ក្នុងទីណា ចត្តាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ មិនមែនក៏ដោយ ក្នុងទីនោះទេ ។ យោនាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ កាលប្បក កាមាវចរកោ មិនមែនក៏ដោយ ក្នុង
 ទីនោះ តែចត្តាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនមែនក៏ដោយ
 ក្នុងទីនោះទេ ត្រូវប្បក កាលបរិជិទ្ធានំ ក្នុងកាមាវចរកោ កាលប្បក ចាក
 ប្រាវចរកោ ត្រូវអសញ្ញាសត្វ មិនត្រូវអប្រាប្ប យោនាយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនមែនក៏ដោយ ចត្តាយតនៈ មិនមែនក៏ដោយ ក្នុងទីនោះ ។

[៧៧៩] ចត្តាយតនៈ របស់សត្វណា មិនមែនក៏ដោយ ក្នុងទី
 ណា ចត្តាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនមែនក៏ដោយ ក្នុងទីនោះទេ ។
 ត្រូវប្បក យោនាយតនៈ កាលប្បក ចាកប្រាវចរកោ កាលប្បក
 រោ កាមាវចរកោ មិនត្រូវអសញ្ញាសត្វ ចត្តាយតនៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ មិនមែនក៏ដោយ ក្នុងទីនោះ តែចត្តាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ

ន ឱវុជ្ជិស្សតិ បញ្ចកោសោវ បរិវិទូន្តានំ អរូបាណំ
 តេសំ តត្ថ ចត្តាយតទណ្ឌ ទុប្បជ្ជតិ រូបាយតទណ្ឌ ន
 ឱវុជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បទ យត្ថ រូបាយតទំ
 ន ឱវុជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ ចត្តាយតទំ ទុប្បជ្ជ-
 តីតិ ។ អាមន្តា ។

[៧៧៧] យស្ស យត្ថ ចត្តាយតទំ ទុប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ មនាយតទំ ន ឱវុជ្ជិស្សតីតិ ។ បញ្ច-
 កោសោវ ឧវន្តានំ អទត្តុកានំ កាមាវចរំ ឧបបជ្ជ-
 ន្តានំ អរូបាណំ តេសំ តត្ថ ចត្តាយតទំ ទុប្បជ្ជតិ ខោ
 ច តេសំ តត្ថ មនាយតទំ ន ឱវុជ្ជិស្សតិ បរិវិ-
 ទូន្តានំ អសញ្ញសត្តានំ តេសំ តត្ថ ចត្តាយតទណ្ឌ
 ទុប្បជ្ជតិ មនាយតទណ្ឌ ន ឱវុជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស
 វា បទ យត្ថ មនាយតទំ ន ឱវុជ្ជិស្សតិ តស្ស
 តត្ថ ចត្តាយតទំ ទុប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។

[៧៧៨] យស្ស យត្ថ ចត្តាយតទំ ទុប្ប-
 ជ្ជតិ តស្ស តត្ថ ចត្តាយតទំ ន ឱវុជ្ជិស្សតីតិ ។

មិនមែននឹងមិនលក់ទេ ក្នុងវិញ្ញាណ ក្នុងសក្ខី ក្នុងបរិវិទូន្តាន ក្នុង
 បញ្ចកោសោវ នឹងត្រូវអប្បប្រាហ្ម ចត្តាយតទៈ របស់សត្វតាំងខាង មិន
 តើគាត់ខ្លាំង ក្នុងយតទៈ នឹងមិនលក់ទេ ក្នុងវិញ្ញាណ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត ក្នុងយតទៈ របស់សត្វណា នឹងមិនលក់ទេ ក្នុងវិញ្ញាណ
 ចត្តាយតទៈ របស់សត្វខាង មិនតើគាត់ខ្លាំង ក្នុងវិញ្ញាណឡើយ ។ តើ ។

[៧៧៩] ចត្តាយតទៈ របស់សត្វណា មិនតើគាត់ខ្លាំង ក្នុងវិញ្ញាណ
 មនាយតទៈ របស់សត្វខាង នឹងមិនលក់ទេ ក្នុងវិញ្ញាណឡើយ ។ ក្នុង
 សក្ខី ដែលមិនទាន់ចក្ខុ កាលច្បុក ចាកបញ្ចកោសោវ កាលចូលទៅ
 កាន់កាប់ចកោវ នឹងត្រូវអប្បប្រាហ្ម ចត្តាយតទៈ របស់សត្វតាំងខាង
 មិនតើគាត់ខ្លាំង ក្នុងវិញ្ញាណ តែមនាយតទៈ របស់សត្វតាំងខាង មិន
 មែននឹងមិនលក់ទេ ក្នុងវិញ្ញាណ ក្នុងសក្ខី កាលបរិវិទូន្តាន នឹង
 ត្រូវអសញ្ញសក្ខី ចត្តាយតទៈ របស់សត្វតាំងខាង មិនតើគាត់ខ្លាំងឯង
 មនាយតទៈ នឹងមិនលក់ទេ ក្នុងវិញ្ញាណ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 មនាយតទៈ របស់សត្វណា នឹងមិនលក់ទេ ក្នុងវិញ្ញាណ ចត្តាយតទៈ
 របស់សត្វខាង មិនតើគាត់ខ្លាំង ក្នុងវិញ្ញាណឡើយ ។ តើ ។

[៧៨០] ចត្តាយតទៈ របស់សត្វណា មិនតើគាត់ខ្លាំង ក្នុងវិញ្ញាណ
 ណា មនាយតទៈ របស់សត្វខាង នឹងមិនលក់ទេ ក្នុងវិញ្ញាណឡើយ ។

សង្ខេប ចៅឆ្មារ អប្បក្កតានិ ឧបបដ្ឋន្តានិ តេសំ
 តត្ថ ចក្ខុយននំ ឧប្បជ្ឈតិ ធា ច តេសំ តត្ថ
 ធម្មាយននំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ បរិជិត្តន្តានំ តេសំ តត្ថ
 ចក្ខុយននញ្ច ឧប្បជ្ឈតិ ធម្មាយននញ្ច ន ធិរុជ្ឈិ-
 ស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ ធម្មាយននំ ន ធិ-
 រុជ្ឈិស្សតិ តស្ស តត្ថ ចក្ខុយននំ ឧប្បជ្ឈតិ ។
 អាមន្តា ។

(៧៨០) យស្ស យត្ថ យាយននំ ឧប្បជ្ឈតិ
 តស្ស តត្ថ រូបាយននំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។ កាមាវ-
 ចរា ចៅឆ្មារ អប្បក្កតានិ កាមាវចរំ ឧបបដ្ឋន្តានំ
 រូបាវចរនំ តេសំ តត្ថ យាយននំ ឧប្បជ្ឈតិ ធា
 ច តេសំ តត្ថ រូបាយននំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ បញ្ចកេ-
 កាវេ បរិជិត្តន្តានំ អរូបានំ តេសំ តត្ថ យាយន-
 ននញ្ច ឧប្បជ្ឈតិ រូបាយននញ្ច ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។
 យស្ស វា បន យត្ថ រូបាយននំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ យាយននំ ឧប្បជ្ឈតិ ។ អាមន្តា ។

ត្រូវប្រើប្រាស់ ដែលមិនមានប្រយោជន៍ ក្នុងជីវិត ឬ
 យកមកប្រើប្រាស់នោះ មិនកើតឡើង ក្នុងជីវិតនោះ តែធម្មាយននៈ
 របស់ រូបាវចរនោះ មិនមែនជាទីនឹងមិនលក់ទៅ ក្នុងជីវិតនោះទេ ត្រូវសក្ខ
 កាលបរិច្ឆេទ ចក្ខុយននៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង
 ធម្មាយននៈ ទីនឹងមិនលក់ទៅផង ក្នុងជីវិតនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្ម-
 យននៈ របស់សត្វណា ទីនឹងមិនលក់ទៅ ក្នុងទិណ្ឌ ចក្ខុយននៈ
 របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងជីវិតនោះទេ ។ តើ ។

(៧៨១) យាយននៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទិ-
 ណ្ឌ រូបាយននៈ របស់សត្វនោះ ទីនឹងមិនលក់ទៅ ក្នុងជីវិតនោះទេ
 ។ ត្រូវសក្ខ ដែលមិនមានយានៈ កាលប្រក ចាកកាមាវចរកេត
 កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរកេត ទីនឹងត្រូវសក្ខ ជាម្ចាស់ចរ យាយន-
 នៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងជីវិតនោះ តែរូបាយននៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាទីនឹងមិនលក់ទៅ ក្នុងជីវិតនោះទេ ត្រូវ
 សក្ខ កាលបរិច្ឆេទ ក្នុងបញ្ចកេកាវេត ទីនឹងត្រូវសក្ខ យាយន-
 នៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង រូបាយននៈ ទីនឹងមិន
 លក់ទៅផង ក្នុងជីវិតនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយននៈ របស់សត្វ
 ណា ទីនឹងមិនលក់ទៅ ក្នុងទិណ្ឌ យាយននៈ របស់សត្វនោះ មិន
 កើតឡើង ក្នុងជីវិតនោះទេ ។ តើ ។

(៧៧៤) យស្ស យត្ត រូបាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ

តស្ស តត្ថ មនាយតនំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ ។ បញ្ច-

វោតាក ចវត្តានំ អរូបានំ តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ

ទុប្បជ្ជតិ លោ ច តេសំ តត្ថ មនាយតនំ ន ធិរុ-

ជ្ឈិស្សតិ បរិនិព្វន្តានំ អសញ្ញាសត្តា ចវត្តានំ តេសំ

តត្ថ រូបាយតនពញ ទុប្បជ្ជតិ មនាយតនពញ ន ធិ-

រុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ត មនាយតនំ ន

ធិរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស តត្ថ រូបាយតនំ ទុប្បជ្ជតិ ។

អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ មនាយតនំ

ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ លោ ច តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ

ទុប្បជ្ជតិ បរិនិព្វន្តានំ អសញ្ញាសត្តា ចវត្តានំ តេសំ

តត្ថ មនាយតនពញ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ រូបាយតនពញ

ទុប្បជ្ជតិ ។

(៧៧៥) រូបាយតនៈ លេសំសត្វណា ធិរុជ្ឈិស្សតិ ទុប្បជ្ជតិ ។

មនាយតនៈ លេសំសត្វនោ ធិរុជ្ឈិស្សតិ ទុប្បជ្ជតិ ។ ត្ថា

សត្វ កាលច្យុត បាតបញ្ចក់តាកា ធិរុជ្ឈិស្សតិ រូបាយតនៈ

លេសំសត្វតាំងនោ ធិរុជ្ឈិស្សតិ ទុប្បជ្ជតិ ។ តេមនាយតនៈ លេសំ

សត្វតាំងនោ ធិរុជ្ឈិស្សតិ ទុប្បជ្ជតិ ។ តេមនាយតនៈ លេសំ

កាលបរិនិព្វន្តានំ កាលច្យុត បាតអសញ្ញាសត្វ រូបាយតនៈ លេសំសត្វ

តាំងនោ ធិរុជ្ឈិស្សតិ ទុប្បជ្ជតិ ។ មនាយតនៈ ធិរុជ្ឈិស្សតិ ទុប្បជ្ជតិ ។

ទិវនោ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ លេសំសត្វណា ធិរុជ្ឈិស្សតិ

លោ ទុប្បជ្ជតិ រូបាយតនៈ លេសំសត្វនោ ធិរុជ្ឈិស្សតិ ទុប្បជ្ជតិ ។

នោមនុ ។ ត្ថាសត្វ កាលច្យុត កាន់អសញ្ញាសត្វ មនាយតនៈ

លេសំសត្វតាំងនោ ធិរុជ្ឈិស្សតិ ទុប្បជ្ជតិ ។ តេរូបាយតនៈ លេសំ

សត្វតាំងនោ ធិរុជ្ឈិស្សតិ ទុប្បជ្ជតិ ។ តេមនាយតនៈ លេសំ

បរិនិព្វន្តានំ កាលច្យុត បាតអសញ្ញាសត្វ មនាយតនៈ លេសំសត្វ

តាំងនោ ធិរុជ្ឈិស្សតិ ទុប្បជ្ជតិ ។ មនាយតនៈ ធិរុជ្ឈិស្សតិ ទុប្បជ្ជតិ ។

ទិវនោ ។

(៧៧៥) យស្ស យត្ថ ទ្វាយតនំ ទុប្បន្តតិ
 តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ។ សទ្ទេ-
 សំ បរិញ្ញានំ អរូបកានំ ទុបបន្តន្តានំ តេសំ តត្ថ
 ទ្វាយតនំ ទុប្បន្តតិ ខោ ច តេសំ តត្ថ ធម្មាយ-
 តនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ បរិវិញ្ញានំ តេសំ តត្ថ ទ្វាយ-
 យតនក្ក ទុប្បន្តតិ ធម្មាយតនក្ក ន និរុដ្ឋិស្សតិ ។
 យស្ស វា បន យត្ថ ធម្មាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ ទ្វាយតនំ ទុប្បន្តតិ ។ អាមត្តា ។

(៧៧៦) យស្ស យត្ថ មនាយតនំ ទុប្បន្តតិ
 តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ។ សទ្ទេ-
 សំ បរិញ្ញានំ អចិត្តកានំ ទុបបន្តន្តានំ តេសំ តត្ថ
 មនាយតនំ ទុប្បន្តតិ ខោ ច តេសំ តត្ថ ធម្មាយ-
 តនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ បរិវិញ្ញានំ តេសំ តត្ថ មនា-
 យតនក្ក ទុប្បន្តតិ ធម្មាយតនក្ក ន និរុដ្ឋិស្សតិ ។
 យស្ស វា បន យត្ថ ធម្មាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ មនាយតនំ ទុប្បន្តតិ ។ អាមត្តា ។

(៧៧៥) ប្រាយគនៈ របស់សត្វណា ខឹងមិនលក់ទៅ ក្នុងទីនោះ ឬ
 ណា ធម្មាយគនៈ របស់សត្វនោះ ខឹងមិនលក់ទៅ ក្នុងទីនោះ ឬ
 ភ្នកសត្វពុំដឹងស្រី ដែលមិនមានចិត្ត កាលច្បុក កាលចាប់បដិសន្ធិ ប្រាយ-
 យគនៈ របស់សត្វពុំដឹងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយគនៈ
 របស់សត្វពុំដឹងនោះ មិនមែនជាខឹងមិនលក់ទៅ ក្នុងទីនោះ ឬ ភ្នក
 សត្វ កាលបរិច្ឆេទ ប្រាយគនៈ របស់សត្វពុំដឹងនោះ មិនកើតឡើងផង
 ធម្មាយគនៈ ខឹងមិនលក់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 ធម្មាយគនៈ របស់សត្វណា ខឹងមិនលក់ទៅ ក្នុងទីណា ប្រាយគនៈ
 របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឡើយ ។ តើ ។

(៧៧៦) មនាយគនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទី
 ណា ធម្មាយគនៈ របស់សត្វនោះ ខឹងមិនលក់ទៅ ក្នុងទីនោះឡើយ ។
 ភ្នកសត្វពុំដឹងស្រី ដែលមិនមានចិត្ត កាលច្បុក កាលចាប់បដិសន្ធិ មនា-
 យគនៈ របស់សត្វពុំដឹងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយគនៈ
 របស់សត្វពុំដឹងនោះ មិនមែនជាខឹងមិនលក់ទៅ ក្នុងទីនោះ ឬ ភ្នកសត្វ
 កាលបរិច្ឆេទ មនាយគនៈ របស់សត្វពុំដឹងនោះ មិនកើតឡើងផង
 ធម្មាយគនៈ ខឹងមិនលក់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្ម-
 យគនៈ របស់សត្វណា ខឹងមិនលក់ទៅ ក្នុងទីណា មនាយគនៈ របស់
 សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឡើយ ។ តើ ។

[៧៩៧] យស្ស ចត្តាយតទំ ទុប្បជ្ឈិត្ត តស្ស
 សោតាយតទំ វិទុជ្ឈិស្សតិ ។ បញ្ចវេតានេ បរិ-
 វិញ្ញាណំ អរូបេ បច្ឆិមកវិកាណំ យេ ច អរូបំ
 ទុបបជ្ឈិត្តា បរិវិញាយិស្សន្តិ តេសំ ចវិញ្ញាណំ តេសំ
 ចត្តាយតទំ ទុប្បជ្ឈិត្ត យោ ច តេសំ សោតាយតទំ
 វិទុជ្ឈិស្សតិ ឥតរេសំ តេសំ ចត្តាយតទំ ទុប្ប-
 ជ្ឈិត្ត សោតាយតទំ វិទុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វា
 បន សោតាយតទំ វិទុជ្ឈិស្សតិ តស្ស ចត្តាយតទំ
 ទុប្បជ្ឈិត្តាតិ ។ អាមត្តា ។ យថា វិរោធិវេ អតី-
 តេនាបាគតា^(១) បុត្តា យស្សកម្មំ យត្តកម្មំ យស្ស-
 យត្តកម្មំ អនុលោមម្មំ បច្ចុយម្មំ វិកត្តំ ឯវំ
 ទុប្បាទវិរោធិបិ មតីតេនាបាគតា បុត្តា វិកតិវត្តា ។

ឃ្លានវិរោធិវំ វិទុជ្ឈិតំ ។

បរិវិញ្ញាណ ។

១. ម. អភិធម្មវិណ័យ បឋមវិញ្ញាណ វិទុជ្ឈិតំ ។

[៧៩៧] ចត្តាយតទំ យស្ស ចត្តាយតទំ វិទុជ្ឈិស្សតិ ។
 តាយតទំ យស្ស ចត្តាយតទំ វិទុជ្ឈិស្សតិ ។ បញ្ចវេតានេ បរិ-
 វិញ្ញាណំ អរូបេ បច្ឆិមកវិកាណំ យេ ច អរូបំ
 ទុបបជ្ឈិត្តា បរិវិញាយិស្សន្តិ តេសំ ចវិញ្ញាណំ តេសំ
 ចត្តាយតទំ ទុប្បជ្ឈិត្ត យោ ច តេសំ សោតាយតទំ
 វិទុជ្ឈិស្សតិ ឥតរេសំ តេសំ ចត្តាយតទំ ទុប្ប-
 ជ្ឈិត្ត សោតាយតទំ វិទុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វា
 បន សោតាយតទំ វិទុជ្ឈិស្សតិ តស្ស ចត្តាយតទំ
 ទុប្បជ្ឈិត្តាតិ ។ អាមត្តា ។ យថា វិរោធិវេ អតី-
 តេនាបាគតា^(១) បុត្តា យស្សកម្មំ យត្តកម្មំ យស្ស-
 យត្តកម្មំ អនុលោមម្មំ បច្ចុយម្មំ វិកត្តំ ឯវំ
 ទុប្បាទវិរោធិបិ មតីតេនាបាគតា បុត្តា វិកតិវត្តា ។

ចប់ ឃ្លានវិរោធិវំ ។

ចប់ បរិវិញ្ញាណ ។

បរិពារាភិវា
ឃ

[៧៥៨] យោ ចត្តាយតទំ បរិជាបាតិ សោ
 សោតាយតទំ បរិជាបាតិ ។ អាមន្តា ។ យោ
 វា បទ សោតាយតទំ បរិជាបាតិ សោ ចត្តាយ-
 តទំ បរិជាបាតិ ។ អាមន្តា ។ យោ ចត្តាយ-
 តទំ ន បរិជាបាតិ សោ សោតាយតទំ ន បរិជា-
 បាតិ ។ អាមន្តា ។ យោ វា បទ សោតាយ-
 តទំ ន បរិជាបាតិ សោ ចត្តាយតទំ ន បរិជា-
 បាតិ ។ អាមន្តា ។

[៧៥៩] យោ ចត្តាយតទំ បរិជាធិត្ត សោ
 សោតាយតទំ បរិជាធិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ យោ
 វា បទ សោតាយតទំ បរិជាធិត្ត សោ ចត្តាយ-
 តទំ បរិជាធិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ យោ ចត្តាយតទំ ន
 បរិជាធិត្ត សោ សោតាយតទំ ន បរិជាធិត្តាតិ ។
 អាមន្តា ។ យោ វា បទ សោតាយតទំ ន បរិជាធិត្ត
 សោ ចត្តាយតទំ ន បរិជាធិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។

បរិពារាភិវា
ឃ

[៧៦៥] សត្វណា កំណត់ដីធ្លី ខ្ញុំចត្តាយតទះ សត្វនារ
 ឈ្មោះថា កំណត់ដីធ្លី ខ្ញុំសោតាយតទះវដ្ឋេ ។ អើ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត សត្វណា កំណត់ដីធ្លី ខ្ញុំសោតាយតទះ សត្វនារ ឈ្មោះ
 ថា កំណត់ដីធ្លី ខ្ញុំចត្តាយតទះវដ្ឋេ ។ អើ ។ សត្វណា មិនកំណត់
 ដីធ្លី ខ្ញុំចត្តាយតទះ សត្វនារ ឈ្មោះថា មិនកំណត់ដីធ្លី ខ្ញុំសោតាយ-
 តទះវដ្ឋេ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សត្វណា មិនកំណត់ដីធ្លី
 ខ្ញុំសោតាយតទះ សត្វនារ ឈ្មោះថា មិនកំណត់ដីធ្លី ខ្ញុំចត្តាយតទះ
 វដ្ឋេ ។ អើ ។

[៧៦៧] សត្វណា កំណត់ដីធ្លីហើយ ខ្ញុំចត្តាយតទះ សត្វ
 នារ ឈ្មោះថា កំណត់ដីធ្លីហើយ ខ្ញុំសោតាយតទះវដ្ឋេ ។ អើ ។
 មួយយ៉ាងទៀត សត្វណា កំណត់ដីធ្លីហើយ ខ្ញុំសោតាយតទះ សត្វ
 នារ ឈ្មោះថា កំណត់ដីធ្លីហើយ ខ្ញុំចត្តាយតទះវដ្ឋេ ។ អើ ។
 សត្វណា មិនកំណត់ដីធ្លីហើយ ខ្ញុំចត្តាយតទះ សត្វនារ ឈ្មោះថា
 មិនកំណត់ដីធ្លីហើយ ខ្ញុំសោតាយតទះវដ្ឋេ ។ អើ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត សត្វណា មិនកំណត់ដីធ្លីហើយ ខ្ញុំសោតាយតទះ សត្វនារ
 ឈ្មោះថា មិនកំណត់ដីធ្លីហើយ ខ្ញុំចត្តាយតទះវដ្ឋេ ។ អើ ។

សោតាយតនំ ន បរិជាតិ ឆុត ឆុតាយតនំ
 ន បរិជាតិ ឆុត អត្តមត្តសម្ព័ន្ធំ សោតាយតនំ
 ន បរិជាតិ ឆុត ឆុតាយតនំ ន បរិជាតិ
 អត្តមត្តសម្ព័ន្ធំ អរហន្តញ្ច វេបេត្តា អវសេសា
 បុគ្គលា សោតាយតនញ្ច ន បរិជាតិ ឆុតាយត-
 នញ្ច ន បរិជាតិ ឆុត ។

[៧៧២] យោ ឆុតាយតនំ បរិជាតិ សោ
 សោតាយតនំ បរិជាតិស្សត្តិ ។ ឆុត ។ យោ វា
 បទ សោតាយតនំ បរិជាតិស្សត្តិ សោ ឆុតាយតនំ
 បរិជាតិ ឆុត ។ ឆុត ។ យោ ឆុតាយតនំ ន បរិជា-
 តិ សោ សោតាយតនំ ន បរិជាតិស្សត្តិ ។
 យេ មត្តំ បដិលភិស្សន្តិ តេ ឆុតាយតនំ ន បរិជា-
 តិ ឆុត ឆុតាយតនំ ន បរិជាតិស្សត្តិ អរហា
 យេ ច បុត្តដ្ឋនា មត្តំ ន បដិលភិស្សន្តិ តេ ឆុតាយ-
 តនញ្ច ន បរិជាតិ សោតាយតនញ្ច ន បរិជាតិស្ស-
 ត្តិ ។ យោ វា បទ សោតាយតនំ ន បរិជាតិស្សត្តិ

មិនកំណត់ដឹងហើយ ខ្ញុំសោតាយតនៈ សត្វនោះ សត្វនោះ វិញ
 កំណត់ដឹង ខ្ញុំសោតាយតនៈវែង ។ បុគ្គល ប្រកបដោយមន្ត្រីប្រាសាទ
 មិនកំណត់ដឹងហើយ ខ្ញុំសោតាយតនៈ តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង
 ខ្ញុំសោតាយតនៈ ពួកបុគ្គល ដឹងសស រៀនសូត្រ តែបុគ្គលវែង
 ប្រកបដោយមន្ត្រីប្រាសាទ និងប្រាសាទនានា មិនកំណត់ដឹងហើយ
 ខ្ញុំសោតាយតនៈផង មិនកំណត់ដឹង ខ្ញុំសោតាយតនៈផង ។

[៧៧២] សត្វណា កំណត់ដឹង ខ្ញុំសោតាយតនៈ សត្វនោះ និង
 កំណត់ដឹង ខ្ញុំសោតាយតនៈវែង ។ មិនមែន ។ មួយយ៉ាងវៀក
 សត្វណា និងកំណត់ដឹង ខ្ញុំសោតាយតនៈ សត្វនោះ ឈ្មោះថាកំណត់
 ដឹង ខ្ញុំសោតាយតនៈវែង ។ មិនមែន ។ សត្វណា មិនកំណត់ដឹង
 ខ្ញុំសោតាយតនៈ សត្វនោះ និងមិនកំណត់ដឹង ខ្ញុំសោតាយតនៈវែង ។
 ពួកសត្វណា និងបាទដំរោះ ខ្ញុំមន្ត ពួកសត្វនោះ ឈ្មោះថាមិនកំណត់
 ដឹង ខ្ញុំសោតាយតនៈ តែមិនមែនជា និងមិនកំណត់ដឹង ខ្ញុំសោតាយតនៈ
 ប្រាសាទនា ពួកបុគ្គលណា និងមិនបាទ ខ្ញុំមន្ត ពួកបុគ្គលនោះ
 មិនកំណត់ដឹង ខ្ញុំសោតាយតនៈផង និងមិនកំណត់ដឹង ខ្ញុំសោតាយតនៈ
 ផង ។ មួយយ៉ាងវៀក សត្វណា និងមិនកំណត់ដឹង ខ្ញុំសោតាយតនៈ

សោ ចត្វាយតនំ ន បរិវាណតិ ។ អត្តមត្តស-
 មន្តី សោតាយតនំ ន បរិវាណិស្សតិ ទោ ច ចត្វា-
 យតនំ ន បរិវាណតិ អរហា យេ ច បុគ្គជ្ជនា
 មត្តំ ន បដិលភិស្សន្តិ តេ សោតាយតនញ្ច ន
 បរិវាណិស្សន្តិ ចត្វាយតនញ្ច ន បរិវាណន្តិ ។

[៧៧៣] យោ ចត្វាយតនំ បរិវាណិត្ត សោ
 សោតាយតនំ បរិវាណិស្សតិ ។ ទោ ។ យោ វា បន
 សោតាយតនំ បរិវាណិស្សតិ សោ ចត្វាយតនំ បរិ-
 វាណិត្តាតិ ។ ទោ ។ យោ ចត្វាយតនំ ន បរិវា-
 ណិត្ត សោ សោតាយតនំ ន បរិវាណិស្សតិ ។ យេ
 មត្តំ បដិលភិស្សន្តិ តេ ចត្វាយតនំ ន បរិវាណិត្ត
 ទោ ច សោតាយតនំ ន បរិវាណិស្សន្តិ អត្តមត្តសមន្តី
 យេ ច បុគ្គជ្ជនា មត្តំ ន បដិលភិស្សន្តិ តេ
 ចត្វាយតនញ្ច ន បរិវាណិត្ត សោតាយតនញ្ច ន
 បរិវាណិស្សន្តិ ។ យោ វា បន សោតាយតនំ

សត្វនោ យោ វេទំណកំដី ឡូចត្វាយតនំ វេទុ ។ បុគ្គល
 ប្រកបដោយមត្តដ៏ប្រាសិក្ខំ ទីនិមិត្តកំណកំដី ឡូសោតាយតនៈ តែមិន
 មែនជាមិត្តកំណកំដី ឡូចត្វាយតនំ ព្រះអរហន្តិ ភូតបុគ្គលណាភ្នំ
 ទីនិមិត្ត ឡូមត្ត ភូតបុគ្គលនោះ យោ វេទំណកំដី ឡូ
 សោតាយតនំ មិត្តកំណកំដី ឡូចត្វាយតនំ ។

[៧៧៣] សត្វណា កំណកំដីហើយ ឡូចត្វាយតនៈ សត្វ
 នោះ ទីនិមិត្តកំណកំដី ឡូសោតាយតនំ វេទុ ។ មិនមែន ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត សត្វណា ទីនិមិត្តកំណកំដី ឡូសោតាយតនៈ សត្វនោះ
 យោ វេទំណកំដីហើយ ឡូចត្វាយតនំ វេទុ ។ មិនមែន ។ សត្វ
 ណា មិត្តកំណកំដីហើយ ឡូចត្វាយតនៈ សត្វនោះ ទីនិមិត្តកំណកំ
 ដី ឡូសោតាយតនំ វេទុ ។ ភូតបុគ្គលណា ទីនិមិត្ត ឡូមត្ត ភូត
 បុគ្គលនោះ មិត្តកំណកំដីហើយ ឡូចត្វាយតនៈ តែមិនមែនជាមិត្ត
 កំណកំដី ឡូសោតាយតនំ វេទុ ។ បុគ្គល ប្រកបដោយមត្តដ៏ប្រាសិក្ខំ
 ភូតបុគ្គលណាភ្នំ ទីនិមិត្ត ឡូមត្ត ភូតបុគ្គលនោះ មិត្តកំណកំដី
 ហើយ ឡូចត្វាយតនំ ទីនិមិត្តកំណកំដី ឡូសោតាយតនំ ។
 មួយយ៉ាងទៀត សត្វណា ទីនិមិត្តកំណកំដី ឡូសោតាយតនៈ

អាយតនយមក បរិញ្ញាវិញ

១ បរិវាចិត្តស្សតិ សោ ចត្តាយតនំ ន បរិវាចិត្តានិ ។
 ២ ១១ សោតាយតនំ ន បរិវាចិត្តស្សតិ លោ ច
 ៣ ១២ វតនំ ន បរិវាចិត្ត អត្តមត្តសមន្តិ យេ ច
 ៤ ១៣ វត្តំ ន បដិសតិស្សន្តិ តេ សោតាយតនញ្ច
 ៥ ១៤ បរិវាចិត្តន្តិ ចត្តាយតនញ្ច ន បរិវាចិត្ត ។

បរិញ្ញាវិញ ខ្លីតិ ។
 អាយតនយមក ខ្លីតិ ។

អាយតនយមក បរិញ្ញាវិញ

សត្វានៈ ខំខំណត់ដឹងហើយ ខ្ញុំចត្តាយតនៈដែរឬ ។ ត្រាវាហ្មឺ
 ខំខំខំខំណត់ដឹង ខ្ញុំសោតាយតនៈ តែមិនមែនជាខំខំខំខំណត់ដឹងហើយ
 ខ្ញុំចត្តាយតនៈ ឬក្តី ប្រកបដោយមគ្គដ៏ប្រសើរក្តី ភ្នកប្រថុយណាភ្នក
 ខំខំមិនបាន ខ្ញុំមគ្គ ភ្នកប្រក្រតីនោះ ឈ្មោវថាខំខំខំខំណត់ដឹង ខ្ញុំ
 សោតាយតនៈផង ខំខំណត់ដឹងហើយ ខ្ញុំចត្តាយតនៈផង ។

១៥ បរិញ្ញាវិញ ។
 ១៦ អាយតនយមក ។

ឯកសារបញ្ជី

យមកស្ស បរិមោ ភាគោ

មាតិកាបញ្ជី

មាតិកា	ទំព័រ
មូលយមកំ	

ខេត្តសៀមរាប	១
ខេត្តសៀមរាប	១០
កុសលធម្មនិរទ្ទេសា	"
អកុសលធម្មនិរទ្ទេសា	១៤
អព្យាក្ខន្ធម្មនិរទ្ទេសា	១៧
នាមធម្មនិរទ្ទេសា	២៧

ខន្ធយមកំ

បណ្ណគ្គីកំរោ	២៨
ខេត្តសៀមរាប	"
ខេត្តសៀមរាប	៣៤
បទេសាធនកំរោ	"
បទេសាធនមូលចក្កកំរោ	៣៥
សុទ្ធកុន្ធកំរោ	៤៣
សុទ្ធកុន្ធមូលចក្កកំរោ	៤៥

ឯកសារបញ្ជី

យមកស្ស បរិមោ ភាគោ

មាតិកាបញ្ជី

មាតិកា	ទំព័រ
មូលយមកំ	

ខេត្តសៀមរាប	១
ខេត្តសៀមរាប	១០
កុសលធម្មនិរទ្ទេសា	"
អកុសលធម្មនិរទ្ទេសា	១៤
អព្យាក្ខន្ធម្មនិរទ្ទេសា	១៧
នាមធម្មនិរទ្ទេសា	២៧

ខន្ធយមកំ

បណ្ណគ្គីកំរោ	២៨
ខេត្តសៀមរាប	"
ខេត្តសៀមរាប	៣៤
បទេសាធនកំរោ	"
បទេសាធនមូលចក្កកំរោ	៣៥
សុទ្ធកុន្ធកំរោ	៤៣
សុទ្ធកុន្ធមូលចក្កកំរោ	៤៥

ប្រតិបត្តិការ

ប្រតិបត្តិការ	លេខ
ប្រតិបត្តិការ	៥៧
ប្រតិបត្តិការ	"
ប្រតិបត្តិការ	៧៥
ប្រតិបត្តិការ	១០០
ប្រតិបត្តិការ	១២០

អាយតនយមក

ប្រតិបត្តិការ	១២៥
ប្រតិបត្តិការ	"
ប្រតិបត្តិការ	១៣១
ប្រតិបត្តិការ	"
ប្រតិបត្តិការ	១៣៥
ប្រតិបត្តិការ	១៣៧
ប្រតិបត្តិការ	១៣៧
ប្រតិបត្តិការ	១២១
ប្រតិបត្តិការ	១២១
ប្រតិបត្តិការ	២៦៧
ប្រតិបត្តិការ	៣៦៨
ប្រតិបត្តិការ	២២៥

ប្រតិបត្តិការ

ប្រតិបត្តិការ	លេខ
ប្រតិបត្តិការ	៧៧
ប្រតិបត្តិការ	"
ប្រតិបត្តិការ	៧៥
ប្រតិបត្តិការ	១០០
ប្រតិបត្តិការ	១២០

អាយតនយមក

ប្រតិបត្តិការ	១២៥
ប្រតិបត្តិការ	"
ប្រតិបត្តិការ	១៣១
ប្រតិបត្តិការ	"
ប្រតិបត្តិការ	១៣៥
ប្រតិបត្តិការ	១៣៧
ប្រតិបត្តិការ	១៣៧
ប្រតិបត្តិការ	១២១
ប្រតិបត្តិការ	"
ប្រតិបត្តិការ	២៦៧
ប្រតិបត្តិការ	៣៦៨
ប្រតិបត្តិការ	២២៥

រដ្ឋបាលសាលា

ទីក្រុង/ស្រុក	អង្គការ	អង្គ	រដ្ឋលេខាធិការ
អន្តរាគមន៍ឧស្សាហកម្ម	អន្តរាគមន៍ឧស្សាហកម្ម	១៧	១
"	នាវាឧស្សាហកម្ម	២៣	១
កុសលឧស្សាហកម្ម	"	២៥	១
"	"	២៧	១
បណ្ឌិតវិទ្យាល័យ	បណ្ឌិតវិទ្យាល័យ	៣៧	១
សញ្ញាភូមិសាស្ត្រ	សញ្ញាភូមិសាស្ត្រ	៤១	១៣
នគរ	នគរ ៗ	១០៦	៧
បរិវេណភូមិសាស្ត្រ	បរិវេណភូមិសាស្ត្រ	១០៧	១៣
បរិវេណវិទ្យា	បរិវេណវិទ្យា	១២១	១
"	"	១២៣	១
រដ្ឋបាល	រដ្ឋបាល	២២៥	៧

សម្រាប់ប្រើប្រាស់សាលា

សាលា	សាលា	ទីសាលា	បង្ហាញ
អន្តរាគមន៍ឧស្សាហកម្ម	អន្តរាគមន៍ឧស្សាហកម្ម	១៧	១
"	នាវាឧស្សាហកម្ម	២៣	១២
កុសលឧស្សាហកម្ម	"	២៥	១
"	"	២៧	១
វិទ្យាល័យ	វិទ្យាល័យ	៣០	១២
នគរ	នគរ	៣៥	១
រដ្ឋ	រដ្ឋ-	៤៧	១៥
វេជ្ជសាស្ត្រ	វេជ្ជសាស្ត្រ-	"	១៦
មន្ទីរពេទ្យ	មន្ទីរពេទ្យ	៥១	៥
លេខាធិការ	លេខាធិការ	៧៦	១៦
សុខាភិបាល	សុខាភិបាល	១២០	៤
"	"	"	១១
បុគ្គលិកស្ថាប័ន	បុគ្គលិកស្ថាប័ន	១២២	១១
រដ្ឋបាលក្រុង	រដ្ឋបាលក្រុង	១៧៧	១១
ក្រសួងសុខាភិបាល	ក្រសួងសុខាភិបាល	២០៧	៨

សម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងការប្រែប្រួល

ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	ប្រើជាង
ជាត្រា	ជាត្រា-	៣០៥	១០
កងបច្ចុប្បន្ន	កងអតីត	៣២២	១០
នឹងអតីត	ដោយបច្ចុប្បន្ន	"	១១
អសព្វ	អសព្វ-	៣៥៧	៤
មនាយ	មនាយ-	៣៧៧	៦
ជាអតីតដែលលោកចែក	ជាអតីតដោយបច្ចុប្បន្ន		
ហើយតាមបច្ចុប្បន្ន	ដែលលោកចែកហើយ	៤០១	១០
"	"	"	១១
ជាអនាគតដ៏អតីត	ជាអនាគត ដោយអតីត	៤២៤	១១
"	"	"	១៥